

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI, SOCJOLOGII I NAUK O ZDROWIU
UNIwersytet Zielonogórski

PROGRAM KSZTAŁCENIA
NA KIERUNKU **PEDAGOGIKA**
STUDIA I STOPNIA

Zielona Góra, dnia 15.04.2014r.

Spis treści

Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów	8
1. Wskazanie związku z misją uczelni i jej strategią rozwoju:	8
2. Ogólne cele kształcenia oraz możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia przez absolwentów:.....	9
3. Wymagania wstępne:	11
4. Zasady rekrutacji	11
Efekty kształcenia	12
5. Tabela odniesień efektów kierunkowych do efektów obszarowych z komentarzami ..	13
6. Tabela pokrycia obszarowych efektów kształcenia przez kierunkowe efekty kształcenia	16
Pogram studiów	17
7. Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk.....	19
8. Matryca efektów kształcenia	20
9. Opis sposobów sprawdzania efektów kształcenia (dla programu) z odniesieniem do konkretnych modułów kształcenia, form zajęć i sprawdzianów.....	20
10. Plan studiów z zaznaczeniem modułów podlegających wyborowi przez studenta...	21
11. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów:.....	21
Warunki realizacji programu studiów	21
12. Minimum kadrowe	21
13. Proporcja liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studiujących	24
Wyjaśnienia i uzasadnienia	24
14. Sposób wykorzystania wzorców międzynarodowych.....	24
15. Sposób uwzględniania wyników monitorowania karier absolwentów.....	25
16. Udokumentowanie – dla studiów stacjonarnych – że co najmniej połowa programu kształcenia jest realizowana w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich.....	25
17. Udokumentowanie, że program studiów umożliwia studentowi wybór modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% ECTS	25
18. Sposób współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi (np. lista osób spoza wydziału biorących udział w pracach programowych lub konsultujących program kształcenia).....	26
MATRYCA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA	28
Plan studiów stacjonarnych	29
Załącznik nr 4	38
Plan studiów niestacjonarnych	38
MODUŁ PODSTAWOWY – OBOWIĄZKOWY	49
Wprowadzenie do socjologii	51
Wprowadzenie do psychologii	54

Historia wychowania.....	56
Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania	60
Wstęp do pedagogiki	64
Teoretyczne podstawy wychowania.....	67
Wychowanie fizyczne	70
Wybrane zagadnienia z filozofii i etyki	73
Psychologia rozwoju człowieka w ciągu życia	76
Doktryny pedagogiczne.....	79
Technologie informacyjne.....	82
Filozoficzne podstawy pedagogiki	86
Język obcy	89
Język Angielski 1	89
Język Angielski 2	92
Język Angielski 3	95
Język niemiecki 1	98
Język niemiecki 2	101
Język niemiecki 3	104
Język francuski 1	107
Język francuski 2	110
Język francuski 3	113
Język rosyjski 1	115
Język rosyjski 2	118
Język rosyjski 3	121
Współczesne teorie wychowania	124
Podstawy dydaktyki ogólnej	127
Pedagogika społeczna	130
Pedagogika seksualna.....	134
Media w edukacji	138
Metody i techniki badań pedagogicznych	142
Współczesne tendencje w organizacji i kierowaniu placówkami edukacyjnymi	146
Wprowadzenie do pedeutologii.....	149
MODUŁ ROZSZERZAJĄCY, OGRANICZONEGO WYBORU	152
Socjologia edukacji	153
Socjologia kultury	156
Współczesne problemy socjologii małżeństwa i rodziny	159
Psychologia zdrowia i psychopatologia	162
Psychologia społeczna i wychowania	166
Procedury pozyskiwania środków finansowych w edukacji.....	169
Wychowanie w różnych religiach i kulturach	172
Projektowanie szkoleń edukacyjnych	175
Jakość życia, jakość szkoły	177
Współpraca i komunikacja w grupie	180
MODUŁ DYPLOMOWY	183
Seminarium dyplomowe I	184
Seminarium dyplomowe II.....	187
MODUŁ - PRAKTYKA PEDAGOGICZNA	190
Praktyka pedagogiczna I(animacja kultury z profilem artystycznym taniec / fotografia) .	191
Praktyka pedagogiczna II(animacja kultury z profilem artystycznym taniec / fotografia)	193

Praktyka pedagogiczna I(nowe media w komunikacji społecznej z językiem angielskim)	195
Praktyka pedagogiczna II(nowe media w komunikacji społecznej z językiem angielskim)	198
Praktyka ciągła licencjacka w kl. I-III (edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna)	201
praktyka ciągła-licencjacka w przedszkolu (edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna)...	204
Praktyka pedagogiczna asystencka w kl. I-III (edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna)	206
Praktyka pedagogiczna asystencka w przedszkolu(edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna)	208
Praktyka pedagogiczna I (POWiP)	211
Praktyka pedagogiczna II(POWiP)	214
Praktyka pedagogiczna I(RzPS)	217
Praktyka pedagogiczna II (RzPS)	219
MODUŁ 1	221
ANIMACJA KULTURY Z PROFILEM ARTYSTYCZNYM - TANIEC/FOTOGRAFIA.	221
Taniec w kulturze	222
Fotografia w kulturze	224
TEORIE KULTURY I ANIMACJI	226
Techniki komunikacji językowej i kultura mowy	229
Instytucje kultury	232
Techniki komputerowe w instytucjach kultury	235
Metodyka animacji kultury	238
Projekt animacyjny	241
Laboratorium teatru	243
Animacja twórczości dziecięcej	246
Wiedza o kulturze popularnej	248
Teorie edukacji kulturalnej	251
Wiedza o filmie	253
Profil artystyczny-taniec	256
Taniec i techniki tańca i ruchu	257
Taniec i współczesne formy tańca	259
Taniec III Teatr tańca	261
Taniec IV Metodyka pracy z zespołem tanecznym	263
Taniec V Etiudy taneczne-dyplom artystyczny	265
Taniec VI Warsztaty taneczno-pedagogiczne	267
Profil artystyczny-fotografia	269
Fotografia I	270
Wprowadzenie do sztuki fotografii	270
Fotografia II	273
Warsztat fotografii cyfrowej	273
Fotografia III Fotografia w działaniach animacyjnych	276
Fotografia IV Fotografia dokumentalna i reportażowa	279
Fotografia V Laboratorium fotografii – dyplom artystyczny	282
Fotografia VI Warsztat fotograficzno-pedagogiczny	285
MODUŁ 2	288
NOWE MEDIA W KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ Z JĘZYKIEM ANGIELSKIM	288
Język angielski specjalnościowy I	289
Język angielski specjalnościowy II	292

Pedagogika medialna.....	295
Monitoring mediów	299
Teoria komunikowania.....	302
Systemy zarządzania treścią.....	305
Język angielski specjalnościowy III	307
Architektura komputera i systemy operacyjne	310
Przekaz filmowy i telewizyjny	312
Grafika komputerowa.....	315
Mechanizmy komunikacji społecznej w Internecie	318
Język angielski specjalnościowy IV	321
Edytorstwo komputerowe	324
Medialne mechanizmy reklamy	327
Sieci lokalne i globalne w edukacji.....	330
Reklama i PR.....	332
Język angielski specjalnościowy V	335
Multimedialne technologie informacyjne I.....	338
Pedagogiczne zagrożenia medialne i ich profilaktyka	342
Projekt - metodyka	346
Kultura medialna	350
Scratch – komunikacja wielojęzyczna	354
Metodyka kształcenia z wykorzystaniem TI – Projekt ECDL	357
Język angielski specjalnościowy VI.....	360
Przetwarzanie w chmurze.....	363
Multimedialne technologie informacyjne II.....	366
Socjologia mediów	370
Technologie mobilne.....	373
MODUŁ 3	376
EDUKACJA Wczesnoszkolna i Przedszkolna	376
Emisja głosu	377
Podstawy nauczania matematyki	379
Pedagogika przedszkolna	383
Podstawy nauczania języka polskiego	387
Edukacja artystyczna dzieci	390
Podstawy wiedzy o środowisku przyrodniczym I.....	392
Podstawy wiedzy o środowisku przyrodniczym II	394
Pedagogika wczesnoszkolna	397
Edukacja muzyczna I	400
Edukacja muzyczna II	402
Edukacja plastyczno-techniczna I	404
Edukacja plastyczno-techniczna II.....	407
Metodyka edukacji Językowej w przedszkolu	410
Metodyka edukacji polonistycznej w klasach i-iii	413
wychowanie fizyczne z metodyką I	418
Wychowanie fizyczne z metodyką II	420
Terapia pedagogiczna.....	422
Metodyka i trudności wychowawcze w pracy z małym dzieckiem	425
Aktywizowanie ucznia w edukacji wczesnoszkolnej.....	428
Inszenizacja jako twórcza forma pracy z tekstem	431
Metody poznawania dziecka	434

Muzykoterapia dla dzieci	437
Metodyka edukacji matematycznej w przedszkolu	439
Metodyka edukacji matematycznej w klasach I-III	443
Metodyka zajęć komputerowych	446
Literatura dla dzieci	450
Logopedia	454
Metodyka edukacji przyrodniczej i społecznej w klasach I-III	457
Metodyka edukacji przyrodniczej i społecznej w przedszkolu	460
Edukacja integracyjna dzieci pełnosprawnych i niepełnosprawnych	463
Edukacja ekologiczna	466
MODUŁ 4	468
PEDAGOGIKA OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZA I PROFILAKTYKA	468
Niedostosowanie społeczne	469
Socjologia rodziny	473
Pedagogika opiekuńcza	476
Pedagogika rodziny	481
Logopedia	484
Biblioterapia	488
Problemy opieki i wychowania w instytucjach	492
Komunikacja i trening interpersonalny	496
Pedagogika zabawy	500
Diagnoza pedagogiczna	503
Praca z dzieckiem niepełnosprawnych	506
Profilaktyka społeczna	510
Metodyka pracy z rodziną	514
Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej I	517
Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej II	522
Terapia pedagogiczna	527
Metodyka pracy w świetlicy	530
Rola i zadania pedagoga szkolnego	534
Konstruowanie programów profilaktycznych	539
Socjoterapia	542
Metodyka pracy z dziećmi niedostosowanymi społecznie	546
Wybrane problemy prawa rodzinnego	551
Organizacja zajęć profilaktycznych w środowisku lokalnym	555
Opieka i pomoc osobom starszym	559
MODUŁ 5	562
RESOCJALIZACJA Z PORADNICTWEM SPECJALISTYCZNYM	562
Pedagogika resocjalizacyjna	563
Procedury interwencji policyjnej - fakultet	566
Procedury interwencji kryzysowej - fakultet	569
Prawne podstawy resocjalizacji	572
Pedagogika specjalna	574
Podstawy metodyki resocjalizacji i poradnictwa specjalistycznego	577
Pedagogika rodziny	580
Pedagogika penitencjarna	583
Profilaktyka społeczna	586
Metodyka resocjalizacji i poradnictwa specjalistycznego w środowisku zamkniętym ...	589
Psychologia kliniczna	592

Podstawy pracy z rodziną dysfunkcyjną	596
Projekt korekcyjny	599
Diagnoza resocjalizacyjna	602
Socjoterapia	605
Metodyka resocjalizacji i poradnictwa specjalistycznego w środowisku otwartym	608
Poradnictwo seksualne	611
Edukacja i rehabilitacja osób niepełnosprawnych	614
Metodyka terapii uzależnień	617
Terapia pedagogiczna	621
Psychoterapia	624
Komputer w badaniach społecznych	626
Poradnictwo i orzecznictwo psychopedagogiczne	629
podstawy działalności kuratora sądowego	632
Wybrane aspekty kryminologii	635
Wykład monograficzny: Prawo Rodzinne i Opiekuńcze	638

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROWADZONYCH STUDIÓW

Nazwa kierunku:	pedagogika
Poziom kształcenia:	studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	ogólnoakademicki
Forma studiów:	stacjonarne, niestacjonarne
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:	licencjat
Przyporządkowanie do obszaru lub obszarów kształcenia:	nauki społeczne i nauki humanistyczne
Wskazanie dziedzin (nauki lub sztuki) i dyscyplin (naukowych lub artystycznych), do których odnoszą się efekty kształcenia:	dziedzina nauk społecznych, dyscyplina pedagogika

1. Wskazanie związku z misją uczelni i jej strategią rozwoju:

Uniwersytet Zielonogórski został powołany w wyniku połączenia Politechniki Zielonogórskiej w Zielonej Górze oraz Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego w Zielonej Górze¹.

Zgodnie ze Statutem Uniwersytetu Zielonogórskiego podstawowymi kierunkami działalności uniwersytetu są: prowadzenie badań naukowych, kształcenie studentów i doktorantów oraz upowszechnianie i pomnażanie osiągnięć nauki, techniki, sztuki i kultury.

Uniwersytet dochowuje wierności tradycji i zwyczajom akademickim, czerpie z nich w sytuacjach nieuregulowanych prawnie, a swoje cele i zadania wypełnia z poszanowaniem ludzkiej godności. Uniwersytet kieruje się w swojej działalności zasadami zgodnymi z Kartą Uniwersytetów Europejskich. Uniwersytet wspiera indywidualizację kształcenia studentów. Proces edukacyjny w Uniwersytecie Zielonogórskim jest organizowany z poszanowaniem zasady spójności kształcenia i badań naukowych oraz prawa studiujących do swobodnego rozwijania ich zamiłowań i indywidualnych uzdolnień.

Uniwersytet Zielonogórski jest uczelnią otwartą zarówno na najnowsze osiągnięcia naukowe i techniczne, jak i na zapotrzebowanie społeczne dotyczące usług edukacyjnych realizowanych w duchu służby na rzecz dobra wspólnego z uwzględnieniem szczególnych potrzeb edukacyjnych młodzieży niepełnosprawnej.

Do zadań edukacyjnych Wydziału, obok kształcenia studentów, należy również kształcenie ustawiczne prowadzone zarówno w formie studiów podyplomowych jak i w formie cyklicznych wykładów i seminariów popularyzujących najnowsze osiągnięcia nauki i techniki. Kształcenie kadry naukowej Wydział prowadzi poprzez systemy seminariów naukowych.

¹ Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 roku o utworzeniu Uniwersytetu Zielonogórskiego w Zielonej Górze (Dz. U. Nr 74, poz. 785)

Program kształcenia na kierunku pedagogika realizuje misję kształcenia studentów w oparciu o wiedzę i najnowsze badania w obszarze nauk społecznych i humanistycznych. Wpisuje się w strategię elastycznego studiowania, bowiem umożliwia studentowi wybór modułów, przedmiotów, form i treści kształcenia odpowiednio do jego zainteresowań i oczekiwań. Program jest opracowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z udziału Uczelni w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego oraz wewnętrznych aktów prawnych Uczelni².

2. Ogólne cele kształcenia oraz możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia przez absolwentów:

Celem kształcenia jest przygotowanie absolwentów do wykonywania zawodu pedagoga poprzez wyposażenie go w kompetencje niezbędne do pracy z ludźmi w różnych środowiskach społecznych, edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych. Absolwent uzyskuje kwalifikacje zależne od wybranej specjalności. Jest przygotowany do pracy w: szkolnictwie (*po ukończeniu specjalności nauczycielskiej – zgodnie ze standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela*³) w placówkach oświatowo-wychowawczych (po uzyskaniu tzw. przygotowania pedagogicznego wykraczającego poza obowiązkowe programy kształcenia na specjalnościach nienauczyielskich), placówkach opiekuńczo-wychowawczych w systemie pomocy społecznej, poradniach specjalistycznych, służbie zdrowia, a także w instytucjach pomocy i profilaktyki społecznej oraz w wymiarze sprawiedliwości.

Kształcenie na studiach pierwszego stopnia prowadzi do uzyskania kwalifikacji niezbędnych do kontynuowania nauki, w obszarze nauk humanistycznych lub społecznych, na studiach drugiego stopnia.

Ukończenie wybranej przez studenta specjalności poszerza jego kompetencje zawodowe.⁴ W zależności od wybranej specjalności absolwent posiada poszerzoną wiedzę i umiejętności praktyczne w zakresie: animacji kultury, edukacji medialnej, edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej, pracy opiekuńczo-wychowawczej i profilaktyki niedostosowania społecznego i resocjalizacji.

2.1. Animacja kultury z profilem artystycznym taniec / fotografia

Studia pierwszego stopnia na specjalności animacja kultury tanecznej lub fotograficznej kształcą pedagogów czasu wolnego, animatorów kultury tanecznej i fotograficznej, animatorów aktywności kulturalnej różnych kategorii społecznych, opiekunów amatorskich zespołów artystycznych, moderatorów interakcji społecznej w grupach i środowisku lokalnym.

---

² Uchwała nr 454 Senatu UZ z dnia 30 listopada 2011, w sprawie wytycznych dotyczących projektowania i uchwalania programów kształcenia dla kierunków studiów pierwszego i drugiego stopnia w Uniwersytecie Zielonogórskim

³ Rozp. MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 roku, w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela

⁴ Poniższe opisy przygotowania zawodowego w ramach poszczególnych specjalności nie są równoważne z uprawnieniami do wykonywania zawodu, które określają ustawy branżowe

Absolwenci są w szczególności przygotowani do pracy w wielodzinowych instytucjach kultury, a także w ograniczonym zakresie do pracy w innych instytucjach kultury, takich jak organizacje pozarządowe, a także w mediach. Są przygotowani do animowania i prowadzenia amatorskich grup artystycznych, a także skutecznego funkcjonowania w sektorze prywatnym.

2.2. Nowe media w komunikacji społecznej z językiem angielskim

Celem kształcenia jest wyposażenie absolwenta w wiedzę i umiejętności z zakresu wykorzystania mediów oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych w szeroko rozumianej komunikacji społecznej z zastosowaniem języka angielskiego.

Interdyscyplinarna wiedza z zakresu nauk społecznych, humanistycznych i technicznych oraz umiejętności, które student zdobędzie powinny umożliwić mu świadomy odbiór i rozumienie komunikatów multimedialnych, ich projektowanie i realizację, krytyczną ocenę oraz stosowanie w praktyce.

Absolwent uzyska podstawowe kwalifikacje pedagogiczne. Zostanie przygotowany do samodzielnego zdobywania fachowej wiedzy i posługiwania się nią w celu opisywania, analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań pedagogicznych. Zdobędzie umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, będzie potrafił profesjonalnie porozumiewać się z różnymi podmiotami procesów oświatowych - planując, realizując i ewaluując podejmowane działania pedagogiczne.

Absolwent może zostać zatrudniony m.in. w: instytucjach non-profit, administracji samorządowej i państwowej, lokalnych mediach, instytucjach oświatowych (np. do realizacji zajęć pozalekcyjnych), medialnych agencjach usługowych, agencjach reklamowych, działach marketingu firm prywatnych i państwowych oraz na stanowiskach wymagających komunikowania się za pośrednictwem mediów elektronicznych w języku angielskim.

2.3. Edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna

Absolwent tej specjalności w toku kształcenia otrzymuje rzetelne przygotowanie do pracy nauczycielskiej w zakresie edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej. Posiada wiedzę i umiejętności z zakresu metodyki prowadzenia zajęć przedszkolnych i wczesnoszkolnych.

Absolwent tej specjalności uzyskuje kwalifikacje nauczycielskie i może podjąć pracę w szkołach podstawowych w klasach I-III, w oddziałach zerowych oraz w przedszkolach.

Studia pierwszego stopnia przygotowują także do analizy rzeczywistości pedagogicznej, w wybranym zakresie i są niezbędne do podjęcia studiów drugiego stopnia, w toku których student pogłębia wiedzę pedagogiczno-psychologiczną oraz przygotowuje się do prowadzenia badań naukowych.

2.4. Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i profilaktyka

Absolwent tej specjalności jest wyposażony w wiedzę i umiejętności w zakresie pracy opiekuńczo-wychowawczej w szeroko rozumianym środowisku społecznym oraz do pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą. Łączenie wiedzy psychologicznej i pedagogicznej z aktywnością praktyczną, realizowaną

w różnorodnych instytucjach opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych dla dzieci, oraz zajęciami warsztatowymi i terapeutycznymi wyposażają absolwenta w praktyczne umiejętności pracy z dziećmi zagrożonymi niedostosowaniem społecznym, niedostosowanymi oraz z dziećmi i młodzieżą o szczególnych potrzebach edukacyjnych. Absolwent specjalności jest przygotowany do diagnozowania zaburzeń w podstawowym zakresie oraz podejmowania działalności terapeutycznej. Odnacza się wrażliwością społeczną, empatią i tolerancją.

W efekcie kształcenia absolwent studiów 3-letnich jest przygotowany do: pracy opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi i młodzieżą a także osobami starszymi; współpracy i wsparcia pedagogicznego rodziców (opiekunów); współpracy ze służbami wspierającymi dziecko i rodzinę oraz instytucjami opieki i wychowania w środowisku; pracy z jednostkami zagrożonymi niedostosowaniem społecznym i ich rodzinami (opiekunami); projektowania, realizowania szkolnej oraz środowiskowej działalności profilaktycznej.

2.5. Resocjalizacja z poradnictwem specjalistycznym.

Absolwent tej specjalności poza ogólną wiedzą pedagogiczną uzyskuje także podstawowe umiejętności niezbędne do projektowania i wdrażania lokalnych i szkolnych strategii profilaktycznych. Poza tym, absolwent tej specjalności uzyskuje podstawowe umiejętności potrzebne do pracy resocjalizacyjnej i prowadzenia doradztwa specjalistycznego z osobami o zróżnicowanych przejawach i stopniu niedostosowania społecznego w środowisku otwartym i publicznych instytucjach takich, jak np.: sądy (kuratorzy sądowi), kuratorskie ośrodki pracy z młodzieżą, policyjne izby dziecka, ośrodki resocjalizacji i terapii uzależnionych, ośrodki socjoterapii, zakłady poprawcze oraz zakłady karne i schroniska dla nieletnich.

3. Wymagania wstępne:

Warunkiem podjęcia studiów pierwszego stopnia na kierunku pedagogika jest uzyskanie efektów kształcenia zakładanych dla kształcenia ogólnego na poziomie poprzedzającym 6 poziom w Krajowych Ramach Kwalifikacji, tj. ukończenie szkoły średniej i uzyskanie świadectwa maturalnego.

Szczególne wymagania oczekiwane są od kandydata na studia wybierającego specjalność edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna. Kandydat powinien być uzdolniony plastycznie i muzycznie, co nie jest weryfikowane w toku rekrutacyjnym, ale jest sugerowane kandydatom do rozważenia. Ponadto nie może mieć wad wymowy, co jest sprawdzane w toku rekrutacji.

Szczególne wymaganie dotyczy poziomu języka obcego, tj. B1, który gwarantował będzie osiągnięcie przez studenta w trakcie 120 kształcenia językowego złożenia egzaminu na poziomie B2.

4. Zasady rekrutacji

Kandydaci na pierwszy rok studiów przyjmowani są na poszczególne kierunki i formy studiów oraz poziomy kształcenia w ramach limitów przyjęć, ustalonych przez Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego po zasięgnięciu opinii dziekanów.

Postępowanie rekrutacyjne może być przeprowadzone w oparciu o egzaminy lub konkurs świadectw dojrzałości/maturalnych (dyplomów ukończenia studiów)

Kandydat może ubiegać się o przyjęcie na więcej niż jeden kierunek, gdy rekrutacja obejmuje konkurs świadectw lub gdy egzaminy odbywają się w różnych terminach.

W wypadku przyjęcia na kilka kierunków, kandydat musi dokonać wyboru jednego z nich, jako kierunku podstawowego. Studiowanie na kilku kierunkach jest możliwe na zasadach określonych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym oraz w regulaminie studiów Uniwersytetu Zielonogórskiego. Rekrutację na Uniwersytecie Zielonogórskim prowadzi SEKCJA REKRUTACJI. Rekrutacja na studia pierwszego stopnia na kierunek pedagogika prowadzona jest z wskazaniem specjalności.

Warunkiem dopuszczenia do postępowania rekrutacyjnego jest rejestracja kandydata na podstawie złożonego w terminie kompletu dokumentów, oraz wniesionej opłaty za postępowanie rekrutacyjne. Wykaz wymaganych dokumentów, terminy ich składania oraz wysokość opłaty rekrutacyjnej zostaną określone zarządzeniem Rektora.

Postępowanie rekrutacyjne opiera się na przeliczeniu ocen uwidocznionych na świadectwie maturalnym kandydata na system punktowy. Zasady i wzory przeliczania punktów są określone w uchwale rekrutacyjnej. Na studia przyjmowani są w ramach limitu miejsc kandydaci, którzy spełnili wszystkie wymagania rekrutacyjne i uzyskali największą liczbę punktów.

Wspólna lista rankingowa tworzona jest dla kandydatów z „nową” i „starą” maturą na podstawie wyników egzaminów z przedmiotów objętych zasadami rekrutacji.

Laureaci oraz finaliści olimpiad stopnia centralnego przyjmowani są z całkowitym lub częściowym pominięciem rankingów, na podstawie kompletu dokumentów i wymaganego potwierdzenia woli podjęcia studiów.

Szczegółowe zasady rekrutacji, przyjęte uchwałą Senatu UZ na określony rok akademicki⁵, są podawane do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na stronie internetowej Uczelni.

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Podstawę prawną do opracowania efektów kształcenia na kierunku pedagogika, na studiach pierwszego stopnia stanowią:

- Rozporządzenie MNiSW z 8 sierpnia 2011 roku w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych
- Załączniki 1 i 2 do rozporządzenia MNiSW z dnia 2 listopada 2011 roku, w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego
- Załącznik 1 do Rozporządzenia MNiSW z dnia 4 listopada 2011 roku, w sprawie wzorcowych efektów kształcenia
- Rozporządzenia MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 roku, w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

---

⁵ Uchwała Senatu UZ nr 395 z dnia 29 maja 2012 w sprawie przyjęcia warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe w roku akademickim 2012/2013

5. Tabela odniesień efektów kierunkowych do efektów obszarowych z komentarzami

Efekty kształcenia zostały opracowane w oparciu o wzorcowe efekty kształcenia dla kierunku pedagogika stanowiące załącznik nr 1 do rozporządzenie MNiSW z dnia 4 listopada 2011 roku, w sprawie wzorcowych efektów kształcenia. Efekty te zostały sformułowane z wykorzystaniem zbioru opracowanego dla dwóch obszarów: nauk społecznych i nauk humanistycznych. Obejmują także efekty kształcenia, których konieczność osiągnięcia określona jest w rozporządzeniu dotyczącym kształcenia nauczycieli. Pedagogika jako nauka o wychowaniu i kształceniu wyjaśnia złożoność relacji w tych procesach zarówno z perspektywy historycznej, jak i współczesnych przemian społeczno-kulturowych. Wiedza pedagogiczna pozwala zrozumieć przebieg tych procesów w warunkach stabilizacji systemów społecznych i środowisk wychowawczych dobrze wypełniających swoje funkcje oraz w warunkach zmian społecznych, kryzysów środowisk, instytucji edukacyjnych, idei, wzorów wychowania, opieki i pomocy oraz ich konsekwencje dla praktyki edukacyjnej. Czerpiąc z osiągnięć nauk humanistycznych i społecznych pedagogika dokonuje oglądu praktyki edukacyjnej oraz wychowawczej z różnych perspektyw, co służyć może lepszemu wyjaśnieniu badanych procesów i zjawisk. Pedagogika opisuje kondycję psychospołeczną różnych jednostek, podlegających procesom socjalizacji przez całe życie, interesuje się zarówno tymi, które uzyskują dobre zaspokojenie swoich potrzeb w grupach społecznych (rodzynie, kręgu rówieśników) i instytucjach (przedszkola, szkoły, domy kultury), jak i jednostkami i grupami wykluczonymi w społeczeństwie, potrzebującymi pomocy i wsparcia.

Dwuobszarowe opisanie efektów wynika także z istniejącego stanu prawnego. Pedagogika, jako dyscyplina naukowa zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z 8 sierpnia 2011 roku w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, została ulokowana w naukach społecznych, a wcześniej lokowana była w naukach humanistycznych. Ta zmiana skutkuje koniecznością opisanie efektów kształcenia dla kierunku pedagogika w oparciu o efekty dla obu obszarów niemal w równych proporcjach.

Kod efektu kierunkowego	<p style="text-align: center;">Efekty kształcenia dla kierunku studiów pedagogika.</p> <p style="text-align: center;">Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku pedagogika absolwent:</p>	Odniesienie do efektów obszarowych
	WIEDZA	
K_W01	zna elementarną terminologię używaną w pedagogice i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	H1A_W02 H1A_W03
K_W02	ma elementarną wiedzę o miejscu pedagogiki w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi	H1A_W05 H1A_W03

K_W03	ma uporządkowaną wiedzę na temat wychowania i kształcenia, jego filozoficznych, społeczno-kulturowych, historycznych, biologicznych, psychologicznych i medycznych podstaw	H1A_W05
K_W04	zna wybrane koncepcje człowieka: filozoficzne, psychologiczne i społeczne stanowiące teoretyczne podstawy działalności pedagogicznej	H1A_W05 S1A_W05
K_W05	ma podstawową wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym	H1A_W04 S1A_W05
K_W06	ma podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach	S1A_W04
K_W07	ma elementarną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach	S1A_W02 S1A_W03
K_W08	ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń	S1A_W05 S1A_W09
K_W09	zna podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów	H1A_W04
K_W10	ma podstawową, uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących	S1A_W03 S1A_W08 S1A_W02
K_W11	zna najważniejsze tradycyjne i współczesne nurty i systemy pedagogiczne, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania	H1A_W06
K_W12	ma elementarną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice, a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna podstawowe tradycje paradygmatyczne badań społecznych, z których wywodzą się poszczególne metody	S1A_W06
K_W13	ma elementarną, uporządkowaną wiedzę na temat różnych subdyscyplin pedagogiki, obejmującą terminologię, teorię i metodykę	H1A_W04
K_W14	ma podstawową wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji; celach, podstawach prawnych, organizacji i funkcjonowaniu różnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, kulturalnych i pomocowych	S1A_W09
K_W15	ma podstawową wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej i pomocowej	S1A_W04
K_W16	ma elementarną wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, normach, procedurach stosowanych w różnych obszarach działalności pedagogicznej	H1A_W04
K_W17	ma elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych	Nauczycie I
K_W18	ma elementarną wiedzę na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju	Nauczycie I
K_W19	ma wiedzę na temat wybranych systemów norm i reguł (prawnych, organizacyjnych, moralnych, etycznych) organizujących struktury i instytucje społeczne oraz sposobach ich działania.	S1A_W08
K_W20	ma specjalistyczną wiedzę w zakresie wybranej specjalności	
UMIĘJĘTNOŚCI		
K_U01	potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych; analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej	S1A_U01 S1A_U08
K_U02	potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań	S1A_U02 S1A_U01 S1A_U06 H1A_U04

K_U03	potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej	H1A_U04 H1A_U06 S1A_U03 S1A_U08
K_U04	potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT); umiejętności językowe na poziomie B2	H1A_U01 H1A_U03 H1A_U10
K_U05	posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych; potrafi sformułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki (z wykorzystaniem ICT) oraz wskazywać kierunki dalszych badań	H1A_U02 H1A_U04 S1A_U01 S1A_U02
K_U06	potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i na piśmie, na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych; z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin	H1A_U01 H1A_U06 H1A_U08 H1A_U09
K_U07	ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów	H1A_U07
K_U08	posiada umiejętność prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów	H1A_U06
K_U09	potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej	S1A_U06 S1A_U07
K_U10	potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań pedagogicznych; potrafi generować rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań	S1A_U04
K_U11	potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie	S1A_U06
K_U12	potrafi posługiwać się zasadami i normami (prawnymi, zawodowymi, moralnymi) w celu rozwiązania konkretnego zadania, dostrzega i analizuje dylematy etyczne; przewiduje skutki konkretnych działań pedagogicznych	S1A_U05 S1A_U06
K_U13	wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej	S1A_U06
K_U14	potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę do organizowania działań związanych z wybraną specjalnością	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia	H1A_K01 H1A_K04 S1A_K02
K_K02	docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla utrzymania i rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych i odnosi zdobytą wiedzę do projektowania działań zawodowych	
K_K03	ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki	S1A_K07

K_K04	ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej	S1A_K04 S1A_K06 H1A_K04
K_K05	dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje zgodnie z zasadami etyki	H1A_K04 S1A_K04
K_K06	jest świadomy istnienia etycznego wymiaru w badaniach naukowych	S1A_K04 H1A_K04
K_K07	potrafi pracować w zespole; umie przyjmować i wyznaczać zadania; jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne; jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie	S1A_K02
K_K08	odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne	S1A_K03 S1A_K05

6. Tabela pokrycia obszarowych efektów kształcenia przez kierunkowe efekty kształcenia

Przy formułowaniu efektów kształcenia dla kierunku pedagogika na Wydziale Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu odniesiono się do wszystkich efektów wzorcowych dla tego kierunku. Jedynymi wprowadzonymi zmianami są zmiany polegające na korekcie błędów formalnych (numeracja efektów) oraz dodanie efektów (K_W20, K_U14 związanych ze specyfiką specjalności realizowanych na kierunku pedagogika na WNPiS).

Uzasadnieniem doboru określonych efektów z obszaru nauk humanistycznych i społecznych jest komentarz umieszczony w opisie efektów wzorcowych „kierunek studiów *pedagogika* należy do obszarów kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i społecznych. Przedmiot badań pedagogiki jest umiejscowiony zarówno w obszarze idei (ideały, normy, powinności), jak i praktyk społecznych. Pedagogika jako nauka o wychowaniu i kształceniu łączy dwie perspektywy: *humanistyczną*, koncentrującą się na istocie wychowania, nauczania i uczenia się oraz *społeczną*, dotyczącą środowisk wychowawczych, systemów instytucji oświatowych i opiekuńczych, ich funkcji i znaczenia w rozwoju człowieka. *Pedagogika* zajmuje się rozumieniem tego, jak ludzie rozwijają się, uczą w ciągu całego życia oraz krytyczną analizą istoty wiedzy i rozumienia w wymiarze ich jednostkowych i społecznych konsekwencji. *Pedagogika* obejmuje analizy procesów edukacyjnych, systemów i podejść oraz ich kulturowych, społecznych, politycznych, historycznych i ekonomicznych kontekstów”⁶.

⁶ Załącznik nr 1 do rozp. MNiSW z dnia 4 listopada 2011 roku, w sprawie wzorcowych efektów kształcenia.

POGRAM STUDIÓW

Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji: 180

Liczba semestrów: 6

Opis poszczególnych modułów kształcenia

Program zbudowany jest z 6 modułów kształcenia:

1. Moduł podstawowy obowiązkowy dla wszystkich studentów.

Moduł ten obejmuje 750 godzin (431 na studiach niestacjonarnych), za które student może uzyskać 72 punkty ECTS. Moduł podstawowy obejmuje przedmioty z zakresu nauk podstawowych dla kierunku pedagogika, w tym także z dyscyplin pokrewnych takie jak: pedagogika, psychologia, socjologia, filozofia, nauki o zdrowiu. W module tym są również zajęcia obowiązkowe z języka obcego i wychowania fizycznego. Przedmioty wchodzące w skład tego modułu są realizowane przede wszystkim w dwóch pierwszych semestrach studiów dając podstawę do kształcenia w ramach specjalności. Każdy student niezależnie od wybranej specjalności musi zaliczyć wszystkie przedmioty wchodzące w skład tego modułu. Może jednak dokonywać wyboru języków obcych: język angielski, język niemiecki, język francuski, język rosyjski. W obrębie tego modułu wybiera także rodzaj zajęć z wychowania fizycznego. Studenci posiadający orzeczenie o niepełnosprawności nie realizują zajęć z wychowania fizycznego, ale mogą uczestniczyć w wykładach z zakresu kultury fizycznej i zdrowego trybu życia.

Przedmiot	Liczba godzin	ECTS
Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania	30	4
Doktryny pedagogiczne	30	3
Filozoficzne podstawy pedagogiki	30	3
Historia wychowania	45	4
Język obcy I, II, III	120	9
Media w edukacji	30	3
Metody i techniki badań pedagogicznych	30	3
Pedagogika seksualna	30	3
Pedagogika społeczna	45	5
Podstawy dydaktyki ogólnej	30	3
Psychologia rozwoju człowieka w ciągu życia	30	3
Technologie Informacyjne	30	3
Teoretyczne podstawy wychowania	30	4

Wprowadzenie do psychologii	30	3
Wprowadzenie do socjologii	30	3
Współczesne tendencje w organizacji i kierowaniu placówkami edukacyjnymi	30	3
Współczesne teorie wychowania	30	3
Wstęp do pedagogiki	45	5
Wybrane zagadnienia z filozofii i etyki	30	3
Wychowanie fizyczne	30	1
Wprowadzenie do pedeutologii	15	1

2. Moduł rozszerzający, ograniczonego wyboru

W ramach tego modułu oferowane jest 10 przedmiotów w trzech grupach: psychologia, socjologia i pedagogika w formie wykładów. Student może wybrać 3 przedmioty, uzyskując łącznie 9 punktów ECTS, przy czym nie mogą to być wyłącznie przedmioty z jednej grupy (wyłącznie pedagogika, wyłącznie socjologia lub wyłącznie psychologia). Efekty kształcenia w tym module umożliwiają studentowi rozszerzenie wiedzy podstawowej z modułu pierwszego w tych obszarach, które go zainteresują. Oferta może być aktualizowana w każdym roku akademickim w wyniku opinii ewaluacyjnych studentów.

Przedmiot	Liczba godzin	ECTS
Socjologia edukacji	30	3
Socjologia kultury	30	3
Współczesne problemy socjologii małżeństwa i rodziny	30	3
Psychologia zdrowia i psychopatologia	30	3
Psychologia społeczna i wychowania	30	3
Procedury pozyskiwania środków finansowych w edukacji	30	3
Wychowanie w różnych religiach i kulturach	30	3
Projektowanie szkoleń edukacyjnych	30	3
Jakość życia, jakość szkoły	30	3
Współpraca i komunikacja w grupie, instytucji i środowisku	30	3

3. Moduł zajęć ogólnouczeniowych

W obrębie tego modułu student może zrealizować minimum 2 punkty ECTS na dowolnie wybranych zajęciach ogólnouczeniowych lub na innym kierunku. Student może skorzystać z oferty przygotowanej w ramach macierzystego wydziału lub innych wydziałów. Oferta będzie aktualizowana każdego roku akademickiego. Efekty kształcenia uzyskane w ramach tego modułu wykraczają poza efekty kierunkowe, poszerzając kompetencje studenta w interesującym go dowolnym obszarze.

4. Moduły specjalnościowe

Moduły specjalnościowe obejmują około 900 godzin zajęć (540 na studiach niestacjonarnych), za które student może otrzymać 81 punktów ECTS. Student wybiera jeden z modułów i po jego zrealizowaniu uzyskuje możliwość wpisu specjalności na dyplomie ukończenia studiów. Oferowane specjalności to: Animacja Kultury z Profilem Artystycznym Taniec lub Fotografia, Nowe Media w Komunikacji Społecznej z Językiem Angielskim, Edukacja Wczesnoszkolna i Przedszkolna, Pedagogika Opiekuńczo-Wychowawcza i Profilaktyka oraz Resocjalizacja z Poradnictwem Specjalistycznym. Deklarację studiowania na określonej specjalności student składa podejmując studia, jednak rozkład zajęć w planie umożliwia studentowi zmianę specjalności po pierwszym roku studiów. Zestaw przedmiotów jest zróżnicowany w zależności od specjalności. Moduły pozwalają osiągać różne efekty kształcenia. Jednakże konstrukcja programu studiów zapewnia każdemu studentowi, niezależnie od obranej specjalności, uzyskanie wszystkich efektów kształcenia przewidzianych dla kierunku. Jest to możliwe, ponieważ uzyskane przez studenta efekty kształcenia są sumą efektów uzyskania w ramach modułu podstawowego i efektów kształcenia uzyskanych w pozostałych modułach. Każda specjalność w różnym stopniu wypełnia poszczególne efekty kształcenia.

Szczegółowe efekty są opisane w przedmiotach realizowanych na wybranej przez studenta specjalności.

5. Moduł dyplomowy

Moduł ten realizowany jest przez dwa ostatnie semestry studiów. Obejmuje 60 godzin (36 na studiach niestacjonarnych) oraz 10 punktów ECTS. Celem modułu jest przygotowanie studenta do realizacji pracy dyplomowej. Student może wybierać prowadzącego seminarium spośród pracowników stanowiących minimum kadrowe na kierunku oraz zatrudnionej przez Wydział, wspomagającej kadry emerytowanych profesorów. Student wybiera prowadzącego seminarium kierując się swoim zainteresowaniami oraz obszarem badawczym prowadzących zajęcia. Efekty kształcenia dla modułu są opisane w macierzy i opisie przedmiotu seminarium magisterskie.

6. Moduł – praktyka pedagogiczna

Moduł, którego celem jest nabycie doświadczenia zawodowego studentów, poprzez obserwowanie i uczestnictwo w pracy pedagogów w różnych jednostkach i instytucjach.

Pełny wykaz przedmiotów wchodzących w skład modułów zawierają plany studiów stanowiące **Załącznik nr 3 i 4** do programu studiów. **Załącznik nr 1** zawiera opis przedmiotów.

7. Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk

Student odbywa praktykę pedagogiczną w wymiarze 150 godzin, za którą uzyskuje 6 punktów ECTS. Praktyka jest zaliczana na ocenę w skali zgodnej z Regulaminem studiów.

Praktyka odbywa się we wskazanej przez studenta placówce, z którą Wydział podpisuje porozumienie o prowadzeniu praktyk lub umowę. Opiekunem praktyki w placówce jest osoba z przygotowaniem pedagogicznym. Na każdej specjalności wyznaczony jest organizator praktyki z ramienia uczelni, który jest odpowiedzialny za: formalne przygotowanie studenta do praktyki, właściwy (dla specjalności) dobór placówek przez studentów, przygotowanie dokumentów (umowy, instrukcja praktyki) oraz zaliczenie studentowi praktyki.

Student dokumentuje przebieg praktyki w dzienniczku praktyk. Ponadto dokumentem poświadczającym odbycie praktyki w określonej liczbie godzin i miejscu jest opinia z praktyki wystawiana przez opiekuna. Kserokopia opinii jest przechowywana w aktach studenta. Oryginał dokumentu zachowuje student. Oba dokumenty stanowią podstawę do zaliczenia praktyki. Wpisu do indeksu i karty zaliczeniowej dokonuje organizator praktyki z ramienia uczelni po stwierdzeniu prawidłowości przebiegu praktyki i uzyskania przez studenta zakładanych efektów. Czas i miejsce odbycia praktyki są odnotowywane w suplemencie do dyplomu.

Harmonogram praktyk, wykaz organizatorów z ramienia uczelni, wzory umów i innych dokumentów dostępne są dla studentów na stronie internetowej Wydziału.

Szczegółowe zasady i forma odbywania praktyk, uzależnione od realizowanej przez studenta specjalności są zapisane w sylabusie i instrukcjach praktyk dostępnych u organizatora.

8. Matryca efektów kształcenia

Matryca efektów kształcenia dla programu studiów na kierunku pedagogika, studia pierwszego stopnia stanowi **Załącznik nr 2**.

9. Opis sposobów sprawdzania efektów kształcenia (dla programu) z odniesieniem do konkretnych modułów kształcenia, form zajęć i sprawdzianów.

Przedmioty realizowane w czasie trwania studiów kończą się zaliczeniem z oceną. W wyjątkowych przypadkach np. wykład monograficzny możliwe jest zaliczenie bez oceny. Tryb, zasady zaliczania, egzaminowania oraz odwołania od oceny proponowanej przez prowadzącego zajęcia określa REGULAMIN STUDIÓW Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Sprawdziany i egzaminy odbywają się w formie ustnej bądź pisemnej. Efekty kształcenia weryfikowane są poprzez oceny formatywne, w trakcie trwania zajęć, oraz oceny podsumowujące na ich zakończenie. Poza testami, kolokwiami, przewidziano realizację projektów, raporty, ocenę prac grupowych, udział w dyskusji, prowadzenie badań i prezentacje studenckie. Opis sposobów sprawdzania efektów kształcenia dla konkretnych modułów/przedmiotów/form zajęć jest wskazany w ich opisie.

Praca dyplomowa i egzamin dyplomowy stanowią sprawdzian osiągnięcia przez studenta wszystkich zakładanych efektów kształcenia. Warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego jest zaliczenie przedmiotów przewidzianych planem studiów oraz przygotowanie i pozytywna ocena pracy dyplomowej. Szczegółowe zasady dotyczące prac dyplomowych opisuje Regulamin Studiów UZ (Rozdział 7. Praca dyplomowa)

Egzamin dyplomowy prowadzony jest w formie ustnej. Obejmuje ogólne zagadnienia teoretyczne z zakresu nauk pedagogicznych oraz treści zawartych w pracy dyplomowej. Student w oparciu o wiedzę teoretyczną i praktyczną powinien wykazać się umiejętnością analizy i syntezy badanych w pracy dyplomowej zjawisk, umiejętnością wnioskowania i uogólniania. O ocenie końcowej decyduje ocena z pracy dyplomowej, ocena z egzaminu i średnia ocen przebiegu studiów (Regulamin Studiów UZ, §68)

10. Plan studiów z zaznaczeniem modułów podlegających wyborowi przez studenta

Plan studiów, odrębny dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, stanowi **Załącznik nr 3 i 4** do programu studiów.

11. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów:

Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	studia st. – 90 studia nst. - 54
Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia:	54
Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym, takich jak zajęcia laboratoryjne:	20*
Minimalna liczba punktów ECTS, którą student musi zdobyć, realizując moduły kształcenia oferowane w formie zajęć ogólnouczeniowych lub na innym kierunku studiów:	2
Minimalna liczba punktów ECTS, którą student musi zdobyć na zajęciach z wychowania fizycznego:	1
W przypadku programu studiów przyporządkowanego do więcej niż jednego obszaru kształcenia – procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w łącznej liczbie punktów ECTS	60% nauki społeczne 40% nauki humanistyczne

*liczba ta może być inna, zależnie od wybranej przez studenta specjalności

WARUNKI REALIZACJI PROGRAMU STUDIÓW

12. Minimum kadrowe

Lp.	Nazwisko	Imię	Tytuł/stopień naukowy	Obszar\Dyscyplina naukowa
1.	Izdebski	Zbigniew	Prof. dr hab.	Nauki społeczne/ pedagogika seksualna, poradnictwo rodzinne i seksualne, podstawy seksuologii
2.	Furmanek	Marek	Prof. UZ dr hab.	Nauki społeczne/ pedagogika, informatyka, pedagogika medialna, technika komputerowa
3.	Janiszewska Nieścioruk	Zdzisława	Prof. UZ dr hab.	Nauki społeczne /logopedia, pedagogika specjalna
4.	Kuleczka	Pola	Prof. UZ dr hab.	Nauki humanistyczne/ literaturoznawstwo, krajoznawstwo
5.	Małolepszy	Maciej	Prof. UZ dr hab.	Nauki prawne/ prawo karne materialne, prawo karne

				wykonawcze
6.	Azarkevitch	Alexander	dr	Sztuki plastyczne / Nauki o sztukach pięknych/ sztuka, teatrologia, historia kultury, historia baletu, teoria tańca
7. 1	Bartkowiak	Edyta	dr	Nauki społeczne/ pedagogika, historia wychowania
8.	Błaszczuk	Klaudia	dr	Nauki społeczne/ pedagogika ogólna, pedeutologia, historia wychowania
9.	Bochno	Ewa	dr	Nauki społeczne/ Terapia pedagogiczna
10.	Czerwińska	Małgorzata	dr	Nauki społeczne/ pedagogika specjalna, rewalidacja, bibliotekoznawstwo, informacja naukowa
11.	Dec - Pietrowska	Joanna	dr	Nauki społeczne/ Poradnictwo rodzinne i seksualne/Edukacja profilaktyczna/ Poradnictwo rodzinne i seksualne
12.	Doliński	Artur	dr	Nauki społeczne/ Pedagogika, Pedagogika resocjalizacyjna
13.	Famuła-Jurczak	Anita	dr	Nauki społeczne/pedagogika szkolna, pedagogika ogólna, polityka oświatowa
14.	Farnicka	Marzanna	dr	Nauki społeczne/ Psychologia/Psychologia kliniczna
15.	Fudali	Maria	dr	Nauki społeczne/ Pedagogika, metodyka, profilaktyka społeczna
16.	Gembara	Urszula	dr	Nauki społeczne/ psychologia ogólna, psychologia twórczości
17.	Grunt-Mejer	Katarzyna	dr	Nauki społeczne/ psychologia
18.	Grzegorzewska	Iwona	dr	Nauki społeczne/psychologia kliniczna dzieci i młodzieży, psychologia wychowawcza
19.	Janion	Ewa	dr	Nauki społeczne/pedagogika specjalna, pedagogika społeczna
20.	Jędryczkowski	Jacek	dr	Nauki społeczne/ pedagogika, pedagogika medialna,
21.	Kahl	Edyta	dr	Nauki społeczne/pedeutologia
22.	Kataryńczuk - Mania	Lidia	dr	Nauki społeczne/pedagogika muzyczna, teoria wychowania
23.	Kochan	Katarzyna	dr	Nauki społeczne/ Historia wychowania, język migowy
24.	Kołodziejka	Elżbieta	dr	Nauki społeczne/ pedagogika społeczna

25.	Korlak-Łukasiewicz	Anna	dr	Nauki społeczne/pedagogika społeczna, praca socjalna
26.	Kostecka	Jolanta	dr	Nauki społeczne/Pedagogika społeczna
27.	Kowalska	Ewa	dr	Nauki społeczne/ Pedagogika ogólna, Filozoficzne podstawy pedagogiki, Doktryny pedagogiczne
28.	Magda	Ernest	dr	Nauki społeczne/ Pedagogika penitencjarna
29.	Małachowski	Ryszard	dr	Nauki społeczne/ pedagogika świecka, pedagogika religii
30.	Mróz	Anna	dr	Nauki społeczne/psychologia ogólna i rozwojowa, psychoprofilaktyka
31.	Niewiedział	Dorota	dr	Nauki społeczne/ Psychologia społeczna
32.	Nowicka	Ewa	dr	Nauki społeczne/ pedagogika medialna, edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna, terapia pedagogiczna
33.	Nyczaj - Drag	Mirosława	dr	Nauki społeczne/ pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
34.	Ochonczenko	Helena	dr	Nauki społeczne/ pedagogika opiekuńcza, pedagogika specjalna, pedagogika społeczna
35.	Olczak	Agnieszka	dr	Nauki społeczne/ pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
36.	Olejarz	Małgorzata	dr	Nauki społeczne/ pedagogika społeczna
37.	Papiór	Elżbieta	dr	Nauki społeczne/ pedagogika społeczna
38.	Rudek	Iwona	dr	Nauki społeczne/ pedagogika ogólna, teoria wychowania, pedeutologia
39.	Rudzińska-Rogoża	Aneta	dr	Nauki społeczne/ pedagogika specjalna, pedagogika społeczna
40.	Sałaciński	Lech	dr	Nauki społeczne/ teoria wychowania
41.	Sendyk	Marzena	dr	Nauki społeczne/ pedagogika opiekuńcza
42.	Skorek	Ewa	dr	Nauki społeczne/ logopedia, pedagogika wczesnoszkolna, terapia pedagogiczna
43.	Słowińska	Sylwia	dr	Nauki społeczne/ edukacja kulturalna, andragogika
44.	Szczęsna	Anna	dr	Nauki społeczne/ pedagogika, pedagogika zabawy, socjoterapia
45.	Toroń	Barbara	dr	Nauki społeczne/ pedagogika społeczna, resocjalizacja

46.	Turska	Elżbieta	dr	Nauki społeczne/pedagogika
47.	Uździcka	Hanna	dr	Nauki biologiczne/ edukacja przyrodnicza
48.	Wagner	Jarosław	dr	Nauki społeczne / pedagogika, pedagogika medialna, informatyka,
49.	Wawryk	Lidia	dr	Nauki społeczne/Pedagogika opiekuńcza, Pedagogika społeczna
50.	Wąż	Krzysztof	dr	Nauki społeczne/ pedagogika seksualna, pedagogika rodziny
51.	Zadłużny	Marek	dr	Nauki społeczne/pedagogika, teatr tańca
52.	Zygadło	Andrzej	dr	Nauki społeczne/resocjalizacja

13. Proporcja liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studiujących

Współczynnik wg rozporządzenia⁷ 1:160

Liczba studentów studiów stacjonarnych 1196

Liczba studentów studiów niestacjonarnych 441

Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum na kierunku pedagogika 60

Proporcja 1637/60 = 1:27

WYJAŚNIENIA I UZASADNIENIA

14. Sposób wykorzystania wzorców międzynarodowych

Przy tworzeniu dokumentacji wykorzystano doświadczenie wielu krajów opisane w dokumentach i raportach programu TUNING (<http://www.unideusto.org/tuningeu/>)

Ponadto Wydział współpracuje z wieloma jednostkami zagranicznymi. Pracownicy i studenci Wydziału uczestniczą w zajęciach w ramach programu Erasmus. Kadra akademicka innych uczelni prowadzi gościnne wykłady i zajęcia dla naszych studentów. Realizowane są programy międzynarodowe „Language Garden” (2009-2011) „Jakość życia, jakość szkoły” (2010-2012). Efekty i doświadczenia nabyte podczas realizacji zadań w ramach wymiany międzynarodowej przenoszone są przez kadre do praktyki kształcenia na Wydziale.

⁷ Rozp. MNiSW z dnia 5 października 2011 w sprawie warunków prowadzenie studiów na określonym kierunku i poziomie.

15. Sposób uwzględniania wyników monitorowania karier absolwentów

W dotychczasowej praktyce nie monitorowano systematycznie karier absolwentów. Na potrzeby Wydziału przeprowadzono w 2010 roku badanie losów zawodowych absolwentów kierunku pedagogika z lat 2006-2009. Rada Wydziału, rektor ds. studentów zapoznali się z wynikami. Wykorzystano niektóre wypowiedzi absolwentów na temat procesu kształcenia do modyfikacji programu studiów. Informacje na temat karier absolwentów są istotnym wskaźnikiem zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy. Informacje te były wykorzystane jako przesłanka korekty zakładanych efektów kształcenia, jako przesłanka doskonalenia metod dydaktycznych, jako przesłanka uzupełnienia programu studiów o nowe treści.

W 2013r. Biuro Karier UZ przygotowało uczelniany projekt monitorowania karier absolwentów i uwzględniania rezultatów w poprawianiu jakości kształcenia na wszystkich wydziałach.

Losy absolwentów I i II stopnia śledziła dr E. Kołodziejska, która w 2014 r. przygotowała raport z badań, który został zaprezentowany Radzie Wydziału w dniu 18.04.2014r. Zawarte w nim wybrane wypowiedzi studentów wykorzystano do modyfikacji niniejszego programu studiów.

16. Udokumentowanie – dla studiów stacjonarnych – że co najmniej połowa programu kształcenia jest realizowana w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich.

Studia stacjonarne obejmują minimum 1800 godzin zajęć dydaktycznych odbywanych w uczelni z udziałem prowadzącego zajęcia. Na specjalnościach nauczycielskich jest to 1995 godzin dydaktycznych (edukacja medialna i informatyczna oraz edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna). Liczba punktów ECTS uzyskanych za zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego wynosi 90.

Na studiach niestacjonarnych studenci realizują 60% godzin zajęć przewidzianych na studiach stacjonarnych. Liczba punktów uzyskanych na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego wynosi 54.

Na obu formach studiów studenci korzystają z konsultacji z prowadzącym zajęcia. Informacja o godzinach konsultacji jest dostępna w zwyczajowo przyjętym miejscu (drzwi gabinetów) oraz na stronie internetowej Wydziału.

17. Udokumentowanie, że program studiów umożliwia studentowi wybór modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% ECTS

W łącznej liczbie 180 punktów ECTS :

11 punktów ECTS (6%) student uzyskuje w ramach modułu podstawowego, na zajęciach z języka obcego, który może wybrać (j. angielski, j. francuski, j. niemiecki, j. rosyjski) oraz zajęcia z wychowania fizycznego (student wybiera dyscyplinę sportu).

81 punkty (45%) stanowią punkty, które student zdobywa realizując moduł wybranej przez siebie specjalności.

11 punktów ECTS (6%) student uzyskuje na zajęciach w ramach modułu ograniczonego wyboru oraz swobodnego wyboru.

10 pkt ECTS (5,%) student uzyskuje za zaliczenie modułu dyplomowego, który umożliwia studentowi wybór prowadzącego seminarium.

6 pkt ECTS (3%) student uzyskuje za zaliczenie praktyki, w ramach której wybiera odpowiadającą mu placówkę oświatową, opiekuńczo-wychowawczą, kulturalną czy resocjalizacyjną zgodnie z obraną specjalnością oraz opiekuna praktyk.

W sumie 119 punktów ECTS (66%) student uzyskuje na zajęciach, które dają możliwość wyboru formy, treści, metod czy prowadzącego zajęcia.

18. Sposób współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi (np. lista osób spoza wydziału biorących udział w pracach programowych lub konsultujących program kształcenia).

W ramach poszczególnych specjalności, jako uzupełnienie kadry akademickiej zatrudniane są osoby spoza uczelni, praktycy. Osoby te poza odbywaniem zajęć uczestniczą także, w ramach poszczególnych jednostek organizacyjnych Wydziału, w konsultacjach dotyczących programu kształcenia wnosząc swoje pozauczelniane doświadczenie. Są to między innymi: dyrektor i aktorzy Teatru Lubuskiego, sędzia sądu rodzinnego, radca prawny kuratorium oświaty, dyrektor aresztu śledczego w Zielonej Górze.

Dodatkowo wiele działań nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe dla kierunku pedagogika i różnych pięciu jej specjalności podejmowanych jest w licznych instytucjach. Za pośrednictwem tej relacji również odbywa się weryfikacja wiedzy, umiejętności i kompetencji studentów a tym samym efektów kształcenia zawartych w programach studiów pierwszego stopnia.

Podejmowanych jest także przez studentów i pracowników naukowo – dydaktycznych dużo działań pozadydaktycznych, wolontariackich w licznych instytucjach miasta i regionu, które stanowią grupę szeroko współpracujących z WPSNZ interesariuszami zewnętrznymi.

Dla sformalizowania współpracy z interesariuszami zewnętrznymi zainicjowano 8.04.2014 r. podpisanie porozumień pomiędzy WPSNZ a strategicznymi dla specjalności pedagogicznych Interesariuszami Zewnętrznymi, w których określone zostały szeroko wielopłaszczyznowe pola współdziałania, w tym także weryfikacji oferty kształcenia na rok 2014/2015. Są to instytucje, takie jak:

Gimnazjum nr 6 w Zielonej Górze	mgr Katarzyna Apenit-Wojciechowicz – wicedyrektor Gimnazjum nr 6 w Zielonej Górze	Pedagogika: edukacja medialna i informatyczna; nowe media w komunikacji społecznej z językiem angielskim, EWiP; POWiP
Miejskie Przedszkole nr 8 w Zielonej Górze	mgr Urszula Konkol – dyrektor Miejskiego Przedszkola nr 8 w Zielonej Górze	Pedagogika: edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna
Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna w Zielonej Górze	mgr Elżbieta Nowak – dyrektor Poradni Psychologicznej – Pedagogicznej w	Pedagogika: pedagogika opiekuńczo-wychowawcza

	Zielonej Górze	i profilaktyka
Regionalne Centrum Animacji Kultury w Zielonej Górze	mgr Tomasz Siemiński – dyrektor Regionalnego Centrum Animacji Kultury w Zielonej Górze	Pedagogika: animacja kultury, animacja kultury z profilem artystycznym – taniec/fotografia; teatr
Sąd Okręgowy w Zielonej Górze: -rodzinny Ośrodek Diagnostyczno-Konsultacyjnego przy Sądzie Okręgowym w Zielonej Górze -kurator okręgowy (porozumienia w przygotowaniu formalnym obu stron)	mgr Grzegorz Łepecki – Kierownik Rodzinnego Ośrodka Diagnostyczno-Konsultacyjnego przy Sądzie Okręgowym w Zielonej Górze mgr Anna Luczek – kurator okręgowy	Pedagogika: resocjalizacja z poradnictwem specjalistycznym, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, pomoc społeczna i socjoterapia Praca socjalna

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI SOCJOLOGII I NAUK O ZDROWIU

UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI

PROGRAM KSZTAŁCENIA

NA KIERUNKU **PEDAGOGIKA**

STUDIA I STOPNIA

Załącznik nr 2

MATRYCA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI SOCJOLOGII I NAUK O ZDROWIU

UNIwersytet Zielonogórski

PROGRAM KSZTAŁCENIA

NA KIERUNKU **PEDAGOGIKA**

STUDIA I STOPNIA

Załącznik nr 3

Plan studiów stacjonarnych

PLAN STUDIÓW STACJONARNYCH

KIERUNEK: PEDAGOGIKA
 TYP STUDIÓW: pierwszego stopnia
 CZAS TRWANIA: 6 semestrów

Rekrutacja: 2014/2015

LP.	KOD	NAZWA PRZEDMIOTU	Liczba godzin	ECTS	Forma zaliczenia	SEMESTR 1			SEMESTR 2			SEMESTR 3			SEMESTR 4			SEMESTR 5			SEMESTR 6							
						Forma zajęć	Forma zaliczenia	ECTS	Forma zajęć	Forma zaliczenia	ECTS	Forma zajęć	Forma zaliczenia	ECTS	Forma zajęć	Forma zaliczenia	ECTS	Forma zajęć	Forma zaliczenia	ECTS	Forma zajęć	Forma zaliczenia	ECTS					
Moduł podstawowy - obowiązkowy						750	72		240		24	195		18	165		15	60		6	60		6	30		3		
1.	14.2-WP-PEDP-WS	Wprowadzenie do socjologii	30	3	ZO	30		ZO	3																			
2.	14.4-WP-PEDP-WPS	Wprowadzenie do psychologii	30	3	ZO	30		ZO	3																			
3.	05.7-WP-PEDP-HW	Historia wychowania	45	4	E/ZO	15	30	E/ZO	4																			
4.	05.0-WP-PEDP-BIOM	Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania	30	4	E/ZO	15	15	E/ZO	4																			
5.	05.0-WP-PEDP-WPED	Wstęp do pedagogiki	45	5	E/ZO	30	15	E/ZO	5																			
6.	05.7-WP-PEDP-TPW	Teoretyczne podstawy wychowania	30	4	ZO/ZO	15	15	ZO/ZO	4																			
7.	16.1-WP-PEDP-WF	Wychowanie fizyczne	30	1	Zal		30	Zal	1																			
8.	08.1-WP-PEDP-FIL	Wybrane zagadnienia z filozofii i etyki	30	3	ZO					30		ZO	3															
9.	14.4-WP-PEDP-PSRO	Psychologia rozwoju człowieka w ciągu życia	30	3	E/ZO					15	15	E/ZO	3															
10.	05.0-WP-PEDP-DPED	Doktryny pedagogiczne	30	3	E/ZO					15	15	E/ZO	3															
11.	11.3-WP-PEDP-TI	Technologie informacyjne*	30	3	ZO						30	ZO	3															
12.	05.0-WP-PEDP-FPP	Filozoficzne podstawy pedagogiki	30	3	ZO					30		ZO	3															
13.	09.0-WP-PEDP-JO1 09.0-WP-PEDP-JO2 09.0-WP-PEDP-JO3	Język obcy I / II / III	120	9	E/ZO						30	ZO	2		60	ZO	4		30	E	3							
14.	05.7-WP-PEDP-WTW	Współczesne teorie wychowania	30	3	E/ZO									15	15	E/ZO	3											
15.	05.0-WP-PEDP-PDO	Podstawy dydaktyki ogólnej	30	3	E/ZO									15	15	E/ZO	3											
16.	05.7-WP-PEDP-PEDS	Pedagogika społeczna	45	5	E/ZO									15	30	E/ZO	5											
17.	05.9-WP-PEDP-EDSX	Pedagogika seksualna	30	3	ZO/ZO													15	15		ZO/ZO	3						
18.	05.0-WP-PEDP-MWED	Media w edukacji	30	3	ZO/ZO																	15	15	ZO/ZO	3			
19.	05.9-WP-PEDP-MBP	Metody i techniki badań pedagogicznych	30	3	E/ZO																	15	15	E/ZO	3			
20.	05.0-WP-PEDP-WTO	Współczesne tendencje w organizacji i kierowaniu placówkami edukacyjnymi	30	3	ZO																				30		ZO	3
21.	05.9-WP-PEDP-WD	Wprowadzenie do pedeutologii	15	1	ZO					15		ZO	1															

Moduł rozszerzający, ograniczonego wyboru**		90	9	ZO										30			ZO	3	30			ZO	3	30			ZO	3	30			ZO	3				
1.	14.2-WP-PEDP-SE	Sociologia edukacji	30	3	ZO														30			ZO	3	30													
2.	14.2-WP-PEDP-SK	Sociologia kultury	30	3	ZO														30								ZO	3									
3.	14.2-WP-PEDP-WPSMR	Współczesne problemy socjologii małżeństwa i rodziny	30	3	ZO														30								ZO	3									
4.	14.4-WP-PEDP-PZP	Psychologia zdrowia i psychopatologia	30	3	ZO														30			ZO	3														
5.	05.8-WP-PEDP-PSW	Psychologia społeczna i wychowania	30	3	ZO														30			ZO	3														
6.	14.9-WP-PEDP-PPSF	Procedury pozyskiwania środków finansowych w edukacji	30	3	ZO																							30			ZO	3					
7.	05.9-WP-PEDP-REL	Wychowanie w różnych religiach i kulturach	30	3	ZO																							30			ZO	3					
8.	05.9-WP-PEDP-SZE	Projektowanie szkoleń edukacyjnych	30	3	ZO																							30			ZO	3					
9.	05.0-WP-PEDP-JZJS	Jakość życia, jakość szkoły	30	3	ZO																							30			ZO	3					
10.	05.0-WP-PEDP-WiK	Współpraca i komunikacja w grupie, instytucji i środowisku	30	3	ZO																							30			ZO	3					
Moduł swobodnego wyboru - oferta ogólnouczeniiana lub na innym		30	2	zal															30											zal	2						
Moduł dyplomowy		60	10																													30		2	30		
	05.0-WP-PEDP-SD1 05.0-WP-PEDP-SD2	Seminarium dyplomowe I / II	60	10																										30	Zal	2			30	Zal/e gz. Dypl om	8
Praktyka pedagogiczna 150godz (50+100)		150	6																																2		4
	05.0-WP-PEDP-PP	Praktyka pedagogiczna	150	6	ZO																											50	ZO	2	100	ZO	4
Moduły specjalnościowe ~930 godz.		900	81		60		6	120		12	150		12	240		19	210		17	120																	
	Animacja kultury z profilem artystycznym - Taniec/Fotografia		915	81		0	60	0	6	30	30	105	12	30	0	90	12	45	0	150	19	15	60	90	17	30	60	120	15								
	Nowe media w komunikacji społecznej z językiem angielskim		930	81		0	0	45	3	30	0	135	15	15	0	150	12	45	45	105	19	30	0	165	17	15	30	120	15								
	Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna		1065	81		30	30	30	6	90	90	0	12	15	30	90	12	45	60	180	19	75	15	150	17	30	30	75	15								
	Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i profilaktyka		900	81		15	30	0	6	60	60	0	12	15	30	120	12	60	60	90	19	15	30	180	17	15	45	75	15								
	Resocjalizacja z poradnictwem specjalistycznym		915	81		30	30	0	6	45	45	30	12	30	75	30	12	60	75	90	19	45	75	120	17	75	60	0	15								
Razem w planie studiów																																					
	Animacja kultury z profilem artystycznym - Taniec/Fotografia		1845	180		300		30	360		30	315		30	315		30	285		30	270																
	Nowe media w komunikacji społecznej z językiem angielskim		1860	180		285		30	360		30	360		30	315		30	315		30	225																
	Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna		1995	180		330		30	375		30	330		30	405		30	360		30	195																
	Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i profilaktyka		1830	180		285		30	315		30	360		30	330		30	345		30	195																
	Resocjalizacja z poradnictwem specjalistycznym		1845	180		300		30	315		30	330		30	345		30	360		30	195																

* Dla specjalności Nowe media w komunikacji społecznej z językiem angielskim - przedmiot realizowany w semestrze pierwszym.

** Student wybiera przedmioty z oferty, z różnych obszarów (różne kolory), PO JEDNYM Z KAŻDEGO bloku: socjologicznego, psychologicznego i pedagogicznego, tak aby zgromadzić w trzech semestrach 9 pkt ECTS.

MODUŁ 1 - Animacja kultury z profilem artystycznym taniec/fotografia*

Rekrutacja: 2014/2015

LP.	KOD	pierwszego stopnia	Liczba godzin	ECT S	Forma zał	SEMESTR 1			SEMESTR 2			SEMESTR 3			SEMESTR 4			SEMESTR 5			SEMESTR 6														
						Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S										
						W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S						
1.	03.9-WP-PEDP-TaWK	Taniec w kulturze	30	3	Zo				30																										
2.	03.3-WP-PEDP-FwK	Fotografia w kulturze	30	3	Zo				30																										
3.	14.7-WP-PEDP-TKA	Teorie kultury i animacji	60	5	E/ZO					30	30			E/ZO	5																				
4.	05.9-WP-PEDP-KZS	Techniki komunikacji językowej i kultura mowy	45	4	Zo						45		ZO	4																					
5.	14.7-WP-PEDP-İK	Instytucje kultury	30	6	Zo										30			ZO	6																
6.	11.3-WP-PEDP-TKİK	Techniki komputerowe w instytucjach kultury	30	2	Zo										30		ZO	2																	
7.	14.7-WP-PEDP-MAK	Metodyka animacji kultury	75	7	E/ZO												30	45	E/ZO	7															
8.	03.9-WP-PEDP-PrAn	Projekt animacyjny	60	6	Zo/zo												15	45	ZO/zo	6															
9.	03.3-WP-PEDP-LABT	Laboratorium teatru	30	4	Zo															30		ZO	4												
10.	03.3-WP-PEDP-ATD	Animacja twórczości dziecięcej	30	4	Zo																30		ZO	4											
11.	14.7-WP-PEDP-PopK	Wiedza o kulturze popularnej	45	4	E/ZO															15	30		E/ZO	4											
12.	14.7-WP-PEDP-TEK	Teorie edukacji kulturalnej	45	4	E/ZO																		15	30	E/ZO	4									
13.	03.6-WP-PEDP-WoF /14.7-WP-PEDP-KM	Wiedza o filmie/Kultura medialna**	45	4	E/ZO																		15	30	E/ZO	4									
14.		Moduł specjalności artystycznej*	360	25	x						60		3		60		4		60		6		60		5		120	7							
Razem w module			915	81	x	0	60	0	x	6	30	30	105	x	12	30	0	90	x	12	45	0	150	x	19	15	60	90	x	17	30	60	120	x	15
*wybór profilu artystycznego po I semestrze																																			
Taniec																																			
LP.	KOD	pierwszego stopnia	Liczba godzin	ECT S	Forma zał	SEMESTR 1			SEMESTR 2			SEMESTR 3			SEMESTR 4			SEMESTR 5			SEMESTR 6														
						Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S										
						W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S						
1.	03.9-WP-PEDP-TTIR	Taniec I Techniki tańca i ruchu	60	3	Zo					60		Zo	3																						
2.	03.9-WP-PEDP-WFT	Taniec II Współczesne formy tańca	60	4	Zo									60		Zo	4																		
3.	03.9-WP-PEDP-TeTa	Taniec III Teatr tańca	60	6	Zo											60		Zo	6																
4.	03.9-WP-PEDP-MPz	Taniec IV Metodyka pracy z zespołem tanecznym	60	5	Zo														60		Zo	5													
5.	03.9-WP-PEDP-ETAn	Taniec V - Etiudy taneczne - dyplom artystyczny	60	4	Zo																				60		Zo	4							
6.	03.9-WP-PEDP-WTP	Taniec VI - Warsztaty taneczno-pedagogiczne	60	3	Zo																				60		Zo	3							
Razem			360	25	0	0	0	0	0	0	0	0	60	0	3	0	0	60	0	4	0	0	60	0	6	0	0	60	0	5	0	0	120	0	7

MODUŁ 2 - Nowe media w komunikacji społecznej z językiem angielskim				Rekrutacja: 2014/2015																															
LP.	KOD	pierwszego stopnia	Liczba godzin	ECT S	Forma zaliczenia	SEMESTR 1			SEMESTR 2			SEMESTR 3			SEMESTR 4			SEMESTR 5			SEMESTR 6														
						Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć														
						W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S						
1.	09.0-WP-PED-JAS	Język angielski-specjalnościowy I	45	3	Zo			45	ZO	3																									
2.	09.0-WP-PED-JAS2	Język angielski-specjalnościowy II	45	3	Zo				45	ZO	3																								
3.	03.4-WP-PED-PM	Pedagogika medialna	30	3	Zo				15	15	ZO/ZO	3																							
4.	15.0-WP-PEDP-M	Monitoring mediów	30	2	Zo					30	ZO	2																							
5.	15.0-WP-PEDP-TK	Teoria komunikowania	30	4	E/ZO				15	15	E/ZO	4																							
6.	11.3-WP-PEDP-SZ	Systemy zarządzania treścią	30	3	Zo					30	Zo	3																							
7.	09.0-WP-PEDP-JA	Język angielski-specjalnościowy III	45	3	Zo									45	ZO	3																			
8.	11.3-WP-PEDP-AK	Architektura komputera i systemy operacyjne	30	2	Zo									30	ZO	2																			
9.	03.4-WP-PEDP-PF	Przekaz filmowy i telewizyjny	30	2	Zo									30	ZO	2																			
10.	11.3-WP-PEDP-GH	Grafika komputerowa	30	2	Zo									30	ZO	2																			
11.	15.0-WP-PEDP-MH	Mechanizmy komunikacji społecznej w internecie	30	3	Zo/ZO								15	15	ZO/ZO	3																			
12.	09.0-WP-PEDP-JA	Język angielski-specjalnościowy IV	45	3	Zo													45	ZO	3															
13.	11.3-WP-PEDP-Ed	Edytorstwo komputerowe	30	3	Zo														30	ZO	3														
14.	15.3-WP-PEDP-MN	Medialne mechanizmy reklamy	30	3	Zo/ZO									15	15	ZO/ZO	3																		
15.	11.3-WP-PEDP-SL	Sieci lokalne i globalne	45	5	E/ZO									15	30	E/ZO	5																		
16.	15.3-WP-PEDP-RH	Reklama i PR	45	5	E/ZO									15	30	E/ZO	5																		
17.	09.0-WP-PEDP-JA	Język angielski-specjalnościowy V	30	2	Zo															30	ZO	2													
18.	11.3-WP-PEDP-MT	Multimedialne technologie informacyjne I	45	4	Z/Zo													15		30	Z/ZO	4													
19.	05.0-WP-PEDP-PZ	Pedagogiczne zagrożenia medialne i ich profilaktyka	30	2	Zo															30	ZO	2													
20.	11.3-WP-PEDP-PM	Projekt - metodyka /ang	15	2	Zo															15	ZO	2													
21.	03.4-WP-PEDP-KM	Kultura medialna	30	3	E/ZO													15		15	E/ZO	3													
22.	11.3-WP-PEDP-SK	Scratch – komunikacja wielojęzyczna	30	2	Zo															30	ZO	2													
22.	11.3-WP-PEDP-EC	Metodyka kształcenia z wykorzystaniem TI - projekt ECDL	15	2	Zo															15	ZO	2													
23.	09.0-WP-PEDP-JA	Język angielski-specjalnościowy VI	30	3	E																	30	E	3											
24.	11.3-WP-PEDP-PC	Przetwarzanie w chmurze	30	2	Zo																	30	ZO	2											
25.	11.3-WP-PEDP-MT	Multimedialne technologie informacyjne II	45	5	E/ZO																	15	30	E/ZO	5										
26.	14.2-WP-PEDP-SM	Socjologia mediów	30	2	Zo																	30	ZO	2											
27.	11.3-WP-PEDP-TM	Technologie mobilne	30	3	Zo																	30	ZO	3											
Razem w module			930	81	x	0	0	45	x	3	30	0	135	x	15	15	0	150	x	12	45	45	105	x	19	30	0	165	x	17	15	30	120	x	15
						45			165			165			195			195			165														

MODUŁ 3- Edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna

Rekrutacja: 2014/2015

LP.	KOD	pierwszego stopnia	Liczba godzin	ECT S	Forma zaliczenia	SEMESTR 1			SEMESTR 2			SEMESTR 3			SEMESTR 4			SEMESTR 5			SEMESTR 6														
						Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć														
						W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S									
1.	05.1-WP-PEDP-EG	Emisja głosu	30	2	ZO																														
2.	05.1-WP-PEDP-PNM	Podstawy nauczania matematyki	60	4	ZO/ZO	30	30		ZO/ZO	4																									
3.	05.1-WP-PEDP-PPM	Pedagogika przedszkolna	45	4	E/ZO																														
4.	05.1-WP-PEDP-PNJP	Podstawy nauczania języka polskiego	60	4	E/ZO																														
5.	05.1-WP-PEDP-EAD	Edukacja artystyczna dzieci	30	1	ZO																														
6.	05.1-WP-PEDP-PWS1 05.1-WP-PEDP-PWS2	Podstawy wiedzy o środowisku przyrodniczym	75	7	E/ZO																														
7.	05.1-WP-PEDP-PW	Pedagogika wczesnoszkolna	45	4	E/ZO																														
8.	05.1-WP-PEDP-EM1 05.1-WP-PEDP-EM2	Edukacja muzyczna	60	4	ZO																														
9.	05.1-WP-PEDP-EPT1 05.1-WP-PEDP-EPT2	Edukacja plastyczno-techniczna	60	4	ZO																														
10.	05.1-WP-PEDP-MP1	Metodyka edukacji językowej w przedszkolu	45	3	Z/ZO																														
11.	05.1-WP-PEDP-MW1	Metodyka edukacji polonistycznej w klasach I-III	45	3	Z/ZO																														
12.	05.1-WP-PEDP-WFM1 05.1-WP-PEDP-WFM2	Wychowanie fizyczne z metodyką	60	4	ZO																														
13.	05.6-WP-PED-TPE	Terapia pedagogiczna	30	2	ZO																														
14.	05.1-WP-PEDP-MTW	Metodyka i trudności wychowawcze w pracy z małym dzieckiem	45	4	E/ZO																														
15.	05.1-WP-PEDP-FAUW 05.1-WP-PEDP-FITP 05.1-WP-PEDP-FMPD 05.1-WP-PEDP-FMDD	Przedmiot fakultatywny: Aktywizowanie ucznia w edukacji wczesnoszkolnej/ Inscenizacja jako twórca forma pracy z tekstem/ Metody poznawania dziecka/ Muzykoterapia dla dzieci	30	1	ZO																														
16.	05.1-WP-PEDP-MP2	Metodyka edukacji matematycznej w przedszkolu	45	3	Z/ZO																														
17.	05.1-WP-PEDP-MW2	Metodyka edukacji matematycznej w kl. I-III	45	3	Z/ZO																														
18.	05.1-WP-PEDP-MEWP	Metodyka zajęć komputerowych	45	3	ZO/zo																														
19.	05.1-WP-PEDP-LDD	Literatura dla dzieci	45	5	E/ZO																														
20.	05.6-WP-PEDP-LGE	Logopedia	30	1	ZO																														
21.	05.1-WP-PEDP-MW3	Metodyka edukacji przyrodniczej i społecznej w klasach I-III	45	5	Z/ZO																														
22.	05.1-WP-PEDP-MP3	Metodyka edukacji przyrodniczej i społecznej w przedszkolu	45	5	Z/ZO																														
23.	05.1-WP-PEDP-EID	Edukacja integracyjna dzieci pełnosprawnych i niepełnosprawnych	30	3	ZO																														
24.	05.1-WP-PEDP-EE	Edukacja ekologiczna	15	2	ZO																														
Razem w module			1065	81	x	30	30	30	x	6	90	90	0	x	12	15	30	90	x	12	45	60	180	x	19	75	15	150	x	17	30	30	75	x	15
						90			180			135			285			240			135														

MODUŁ 5 - Resocjalizacja z poradnictwem specjalistycznym Rekrutacja: 2014/2015

LP.	KOD	pierwszego stopnia	Liczba godzin	ECTS	Forma zaliczenia	SEMESTR 1			SEMESTR 2			SEMESTR 3			SEMESTR 4			SEMESTR 5			SEMESTR 6														
						Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć														
						W	C	K/S	W	C	K/S	W	C	K/S	W	C	K/S	W	C	K/S	W	C	K/S	W	C	K/S									
1.	05.6-WP-PEDP-PRES	Pedagogika resocjalizacyjna	60	6	E/ZO	30	30																												
2.	05.6-WP-PEDP-FPIP 05.6-WP-PEDP-FPIK	Przedmiot fakultatywny: Procedury interwencji policyjnej Procedury interwencji kryzysowej w środowisku	30	3	ZO				30		ZO	3																							
3.	10.0-WP-PEDP-PYPR	Prawne podstawy resocjalizacji	60	6	E/ZO				30	30		E/ZO	6																						
4.	05.6-WP-PEDP-PSP	Pedagogika specjalna	30	3	E/ZO				15	15		E/ZO	3																						
5.	05.6-WP-PEDP-PMR	Podstawy metodyki resocjalizacji i poradnictwa specjalistycznego	45	4	Z/ZO									15		30	Z/ZO	4																	
6.	05.9-WP-PEDP-PRODR	Pedagogika rodziny	30	3	ZO									30		ZO	3																		
7.	05.6-WP-PEDP-PPEN	Pedagogika penitencjarna	30	3	E/ZO									15	15		E/ZO	3																	
8.	14.0-WP-PEDP-PROSR	Profilaktyka społeczna	30	2	ZO									30		ZO	2																		
9.	05.6-WP-PEDP-MRZ	Metodyka resocjalizacji i poradnictwa specjalistycznego w środowisku zamkniętym	45	4	Z/ZO													15		30	Z/ZO	4													
10.	12.2-WP-PEDP-PSK	Psychologia kliniczna	60	6	E/ZO													30	30		E/ZO	6													
11.	05.6-WP-PEDP-PRDY	Podstawy pracy z rodziną dysfunkcyjną	30	2	ZO														30		ZO	2													
12.	05.6-WP-PEDP-PRKO	Projekt korekcyjny	30	3	ZO														30		ZO	3													
13.	05.6-WP-PEDP-DRES	Diagnoza resocjalizacyjna	30	3	E/ZO													15	15		E/ZO	3													
14.	05.6-WP-PEDP-STR	Socioterapia	30	1	ZO															30		ZO	1												
15.	05.6-WP-PEDP-MRO	Metodyka resocjalizacji i poradnictwa specjalistycznego w środowisku otwartym	30	3	ZO																30	ZO	3												
16.	16.0-WP-PEDP-PSEK	Poradnictwo seksualne	45	3	ZO/ZO														15	30		ZO/ZO	3												
17.	05.6-WP-PEDP-ERON	Edukacja i rehabilitacja osób niepełnosprawnych	30	2	ZO/ZO														15	15		ZO/ZO	2												
18.	05.6-WP-PEDP-RIT	Metodyka terapii uzależnień	45	4	E/ZO														15	30		E/ZO	4												
19.	05.6-WP-PEDP-TP	Terapia pedagogiczna	30	2	ZO															30		ZO	2												
20.	14.4-WP-PEDP-PSTE	Psychoterapia	30	1	ZO															30		ZO	1												
21.	11.3-WP-PEDP-KBS	Komputer w badaniach społecznych	30	2	ZO															30		ZO	2												
22.	05.6-WP-PEDP-POP	Poradnictwo i orzecznictwo psychopedagogiczne	30	3	ZO/ZO																15	15	ZO/ZO	3											
23.	10.0-WP-PEDP-PRDK	Podstawy działalności kuratora sądowego	30	4	ZO/ZO																15	15	ZO/ZO	4											
24.	10.4-WP-PEDP-KRYM	Wybrane aspekty kryminologii	45	6	E/ZO																15	30	E/ZO	6											
25.	10.0-WP-PEDP-MPRO	Wykład monograficzny: Prawo rodzinne i opiekuńcze	30	2	Zal																30		Zal	2											
Razem w module			915	81	x	30	30	0	x	6	45	45	30	x	12	30	75	30	x	12	60	75	90	x	19	45	75	120	x	17	75	60	0	x	15
						60			120			135			225			240			135														

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI SOCJOLOGII I NAUK O ZDROWIU

UNIwersytet Zielonogórski

PROGRAM KSZTAŁCENIA

NA KIERUNKU **PEDAGOGIKA**

STUDIA I STOPNIA

Załącznik nr 4
Plan studiów niestacjonarnych

PLAN STUDIÓW NIESTACJONARNYCH																															
KIERUNEK:		P E D A G O G I K A																													
TYP STUDIÓW:		pierwszego stopnia																													
CZAS TRWANIA		6 semestrów																													
		Rekrutacja: 2014/2015																													
LP.	KOD	NAZWA PRZEDMIOTU	Liczba godzin	ECTS	Forma zał	SEMESTR 1			SEMESTR 2			SEMESTR 3			SEMESTR 4			SEMESTR 5			SEMESTR 6										
						Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	Forma zajęć			Forma zał	ECT S	
						W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	ma	S
Moduł podstawowy - obowiązkowy						450	72		144		24	117		18	99		15	36		6	36		6	18						3	
1.	14.2-WP-PEDP-WS	Wprowadzenie do socjologii	18	3	ZO	18																									
2.	14.4-WP-PEDP-WPS	Wprowadzenie do psychologii	18	3	ZO	18																									
3.	05.7-WP-PEDP-HW	Historia wychowania	27	4	E/ZO	9	18		E/ZO	4																					
4.	05.0-WP-PEDP-BIOM	Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania	18	4	E/ZO	9	9		E/ZO	4																					
5.	05.0-WP-PEDP-WPED	Wstęp do pedagogiki	27	5	E/ZO	18	9		E/ZO	5																					
6.	05.7-WP-PEDP-TPW	Teoretyczne podstawy wychowania	18	4	ZO/ZO	9	9		ZO/ZO	4																					
7.	16.1-WP-PEDP-WF	Wychowanie fizyczne	18	1	Zal		18		Zal	1																					
8.	08.1-WP-PEDP-FIL	Wybrane zagadnienia z filozofii i etyki	18	3	ZO						18																				
9.	14.4-WP-PEDP-PSRO	Psychologia rozwoju człowieka w ciągu życia	18	3	E/ZO						9	9		E/ZO	3																
10.	05.0-WP-PEDP-DPED	Doktryny pedagogiczne	18	3	E/ZO						9	9		E/ZO	3																
11.	11.3-WP-PEDP-TI	Technologie informacyjne*	18	3	ZO							18		ZO	3																
12.	05.0-WP-PEDP-FPP	Filozoficzne podstawy pedagogiki	18	3	ZO							18		ZO	3																
13.	09.0-WP-PEDP-JO1 09.0-WP-PEDP-JO2 09.0-WP-PEDP-JO3	Język obcy I / II / III	72	9	E/ZO							18		ZO	2		36		ZO	4			18		E		3				
14.	05.7-WP-PEDP-WTW	Współczesne teorie wychowania	18	3	E/ZO											9	9		E/ZO	3											
15.	05.0-WP-PEDP-PDO	Podstawy dydaktyki ogólnej	18	3	E/ZO											9	9		E/ZO	3											
16.	05.7-WP-PEDP-PEDS	Pedagogika społeczna	27	5	E/ZO											9	18		E/ZO	5											
17.	05.9-WP-PEDP-EDSX	Pedagogika seksualna	18	3	ZO/ZO																9	9			ZO/ZO	3					
18.	05.0-WP-PEDP-MWED	Media w edukacji	18	3	ZO/ZO																	9		9		ZO/ZO	3				
19.	05.9-WP-PEDP-MBP	Metody i techniki badań pedagogicznych	18	3	E/ZO																	9	9			E/ZO	3				
20.	05.0-WP-PEDP-WTO	Współczesne tendencje w organizacji i kierowaniu placówkami edukacyjnymi	18	3	ZO																						18		ZO	3	
21.	05.9-WP-PEDP-WDP	Wprowadzenie do pedeutologii	9	1	ZO							9		ZO	1																

MODUL 1 - Animacja kultury z profilem artystycznym taniec/fotografia*																																			
LP.	KOD	pierwszego stopnia	Liczba godzin	ECT S	Forma zał	SEMESTR 1			SEMESTR 2			SEMESTR 3			SEMESTR 4			SEMESTR 5			SEMESTR 6														
						Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć														
						W	Ć	K/S	Forma zał	ECT S	W	Ć	K/S	Forma zał	ECT S	W	Ć	K/S	Forma zał	ECT S	W	Ć	K/S	Forma zał	ECT S	W	Ć	K/S	Forma zał	ECT S					
1.	03.9-WP-PEDP-TaWK	Taniec w kulturze	18	3	ZO	18			ZO	3																									
2.	03.3-WP-PEDP-FwK	Fotografia w kulturze	18	3	ZO	18			ZO	3																									
3.	14.7-WP-PEDP-TKA	Teorie kultury i animacji	36	5	E/ZO						18	18		E/ZO	5																				
4.	05.9-WP-PEDP-KZS	Techniki komunikacji językowej i kultura mowy	27	4	ZO							27		ZO	4																				
5.	14.7-WP-PEDP-IK	Instytucje kultury	18	6	ZO										18			ZO	6																
6.	11.3-WP-PEDP-TKIK	Techniki komputerowe w instytucjach kultury	18	2	ZO											18		ZO	2																
7.	14.7-WP-PEDP-MAK	Metodyka animacji kultury	45	7	E/ZO											18		27	E/ZO	7															
8.	03.9-WP-PEDP-PrAn	Projekt animacyjny	36	6	ZO/ZO											9		27	ZO/ZO	6															
9.	03.3-WP-PEDP-LABT	Laboratorium teatru	18	4	ZO															18		ZO	4												
10.	03.3-WP-PEDP-ATD	Animacja twórczości dziecięcej	18	4	ZO																18		ZO	4											
11.	14.7-WP-PEDP-PopK	Wiedza o kulturze popularnej	27	4	E/ZO															9	18		E/ZO	4											
12.	14.7-WP-PEDP-TEK	Teorie edukacji kulturalnej	27	4	E/ZO																			9	18	E/ZO	4								
13.	03.6-WP-PEDP-WoF /14.7-WP-PEDP-KM	Wiedza o filmie/Kultura medialna**	27	4	E/ZO																			9	18	E/ZO	4								
14.		Moduł specjalności artystycznej*	216	25	x							36		3			36		4			36		6		36	5								
		Razem w module	549	81	x	0	36	0	x	6	18	18	63	x	12	18	0	54	x	12	27	0	90	x	19	9	36	54	x	17	18	36	72	x	15
		<i>*Wybór profilu artystycznego po I semestrze:</i>																																	

MODUŁ 2 - Nowe media w komunikacji społecznej z językiem angielskim																																			
LP.	KOD	pierwszego stopnia	Liczba godzin	ECTS	Forma zaliczenia	SEMESTR 1			SEMESTR 2			SEMESTR 3			SEMESTR 4			SEMESTR 5			SEMESTR 6														
						Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć														
						W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S	W	Ć	K/S						
1.	09.0-WP-PED-JAS1	Język angielski-specjalnościowy I	27	3	ZO			27																											
2.	09.0-WP-PED-JAS2	Język angielski-specjalnościowy II	27	3	ZO					27																									
3.	03.4-WP-PED-PMed	Pedagogika medialna	18	3	ZO				9		9	ZO/ZO																							
4.	15.0-WP-PED-MM	Monitoring mediów	18	2	ZO						18	ZO																							
5.	15.0-WP-PED-TK	Teoria komunikowania	18	4	EZO				9		9	EZO																							
6.	11.3-WP-PED-SZT	Systemy zarządzania treścią	18	3	ZO						18	ZO																							
7.	09.0-WP-PED-JAS3	Język angielski-specjalnościowy III	27	3	ZO									27		ZO																			
8.	11.3-WP-PED-AKSO	Architektura komputera i systemy operacyjne	18	2	ZO									18		ZO																			
9.	03.4-WP-PED-PFT	Przekaz filmowy i telewizyjny	18	2	ZO									18		ZO																			
10.	11.3-WP-PED-GKom	Grafika komputerowa	18	2	ZO									18		ZO																			
11.	15.0-WP-PED-MKSI	Mechanizmy komunikacji społecznej w internecie	18	3	ZO/ZO									9		9	ZO/ZO																		
12.	09.0-WP-PED-JAS4	Język angielski-specjalnościowy IV	27	3	ZO											27		ZO																	
13.	11.3-WP-PED-EdK	Edytorstwo komputerowe	18	3	ZO											18		ZO																	
14.	15.3-WP-PED-MMR	Medialne mechanizmy reklamy	18	3	ZO/ZO											9	9	ZO/ZO																	
15.	11.3-WP-PED-SLG	Sieci lokalne i globalne	27	5	EZO											9		18		EZO															
16.	15.3-WP-PED-RPR	Reklama i PR	27	5	EZO											9	18			EZO															
17.	09.0-WP-PED-JAS5	Język angielski-specjalnościowy V	18	2	ZO																	18	ZO		2										
18.	11.3-WP-PED-MT1	Multimedialne technologie informacyjne I	27	4	Z/ZO																9	18	Z/ZO		4										
19.	05.0-WP-PED-PZM	Pedagogiczne zagrożenia medialne i ich profilaktyka	18	2	ZO																	18	ZO		2										
20.	11.3-WP-PED-PM	Projekt - metodyka /ang	9	2	ZO																	9	ZO		2										
21.	03.4-WP-PED-KM	Kultura medialna	18	3	EZO																9	9	EZO		3										
22.	11.3-WP-PED-SKW	Scratch – komunikacja wielojęzyczna	18	2	ZO																	18	ZO		2										
22.	11.3-WP-PED-ECDL	Metodyka kształcenia z wykorzystaniem TI - projekt ECDL	9	2	ZO																	9	ZO		2										
23.	09.0-WP-PED-JAS6	Język angielski-specjalnościowy VI	18	3	E																		18	E	3										
24.	11.3-WP-PED-PC	Przetwarzanie w chmurze	18	2	ZO																		18	ZO	2										
25.	11.3-WP-PED-MT2	Multimedialne technologie informacyjne II	27	5	EZO																	9	18	EZO	5										
26.	14.2-WP-PED-SM	Socjologia mediów	18	2	ZO																		18	ZO	2										
27.	11.3-WP-PED-TME	Technologie mobilne	18	3	ZO																		18	ZO	3										
Razem w module			558	81	x	0	0	27	x	3	18	0	81	x	15	9	0	90	x	12	27	27	63	x	19	18	0	99	x	17	9	18	72	x	15
						27			99			99			117			117			99														

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI SOCJOLOGII I NAUK O ZDROWIU

UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI

PROGRAM KSZTAŁCENIA

NA KIERUNKU **PEDAGOGIKA**

STUDIA I STOPNIA

Załącznik nr 1

OPIS PRZEDMIOTÓW

CZĘŚĆ II.B
KATALOG PRZEDMIOTÓW
dla kierunku **PEDAGOGIKA**
STUDIA I STOPNIA

Zielona Góra 15.04.2014r.

MODUŁ PODSTAWOWY – OBOWIĄZKOWY

1.	14.2-WP-PEDP-WS	Wprowadzenie do socjologii	30	3	ZO
2.	14.4-WP-PEDP-WPS	Wprowadzenie do psychologii	30	3	ZO
3.	05.7-WP-PEDP-HW	Historia wychowania	45	4	E/ZO
4.	05.0-WP-PEDP-BIOM	Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania	30	4	E/ZO
5.	05.0-WP-PEDP-WPED	Wstęp do pedagogiki	45	5	E/ZO
6.	05.7-WP-PEDP-TPW	Teoretyczne podstawy wychowania	30	4	ZO/ZO
7.	16.1-WP-PEDP-WF	Wychowanie fizyczne	30	1	ZAL
8.	08.1-WP-PEDP-FIL	Wybrane zagadnienia z filozofii i etyki	30	3	ZO
9.	14.4-WP-PEDP-PSRO	Psychologia rozwoju człowieka w ciągu życia	30	3	E/ZO
10.	05.0-WP-PEDP-DPED	Doktryny pedagogiczne	30	3	E/ZO
11.	11.3-WP-PEDP-TI	Technologie informacyjne*	30	3	ZO
12.	05.0-WP-PEDP-FPP	Filozoficzne podstawy pedagogiki	30	3	ZO
13.	09.0-WP-PEDP-JO1 09.0-WP-PEDP-JO2 09.0-WP-PEDP-JO3	Język obcy I / II / III	120	9	E/ZO
14.	05.7-WP-PEDP-WTW	Współczesne teorie wychowania	30	3	E/ZO
15.	05.0-WP-PEDP-PDO	Podstawy dydaktyki ogólnej	30	3	E/ZO
16.	05.7-WP-PEDP-PEDS	Pedagogika społeczna	45	5	E/ZO
17.	05.9-WP-PEDP-EDSX	Pedagogika seksualna	30	3	ZO/ZO
18.	05.0-WP-PEDP-MWED	Media w edukacji	30	3	ZO/ZO
19.	05.9-WP-PEDP-MBP	Metody i techniki badań pedagogicznych	30	3	E/ZO
20.	05.0-WP-PEDP-WTO	Współczesne tendencje w organizacji i kierowaniu placówkami edukacyjnymi	30	3	ZO
21.	05.9-WP-PEDP-WDP	Wprowadzenie do pedeutologii	15	1	ZO

* Dla specjalności Nowe media w komunikacji społecznej z językiem angielskim - przedmiot realizowany w semestrze pierwszym.

WPROWADZENIE DO SOCJOLOGII

Kod przedmiotu:	14.2-WP-PEDP-WS
Typ przedmiotu:	Obowiązkowy
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Osoba prowadząca wykład z przedmiotu
Prowadzący:	pracownicy Instytutu Socjologii WPSiNoZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	30	2	I	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		I	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z podstawowymi pojęciami opisującymi życie społeczne oraz procesów leżących u jego podstaw. Intencją prowadzącego jest przekazanie zasobu wiadomości na temat elementów składowych struktury społecznej, działania różnych instytucji społecznych oraz ruchliwości przestrzennej oraz społecznej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

-

ZAKRES TEMATYCZNY WYKŁADU:

1. Człowiek istota społeczna.
2. Socjologia, jako nauka, funkcje socjologii.
3. Zbiorowości społeczne. Grupa społeczna, jako przykład zorganizowanej i ustrukturalizowanej zbiorowości społecznej.
4. Cecha i kategoria społeczna, kręgi społeczne, diady, struktura grupy.
5. Typologia małych grup społecznych.
6. Więź społeczna. Rodzaje i typy styczności. Wzajemne oddziaływania. Stosunki i zależności społeczne.
7. Interakcja społeczna. Interakcja, jako kategoria pojęciowa.
8. Socjalizacja, jako kategoria pojęciowa. Osobowość i tożsamość jako podstawowe elementy socjalizacji.
9. Rodzina, jako grupa społeczna.
10. Kontrola społeczna oraz jej mechanizmy.
11. Struktura społeczna i jej podstawowe elementy – ujęcie tradycyjne struktury społecznej.
12. Pozycja społeczna, rola oraz status społeczny.
13. Ruchliwość społeczna i przestrzenna a różne typy społeczeństw.
14. Instytucje społeczne i proces instytucjonalizacji.

Metody kształcenia:

Wykład konwencjonalny; wykład problemowy; konwersatoryjny

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANÝCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

OPIS EFEKTU	KOD EFEKTU	METODY WERYFIKACJI	FORMA ZAJĘĆ
Student posiada elementarną wiedzę na temat sposobów komunikowania w grupie, wiedzę o typach interakcji i warunkach	K_W08	Praca pisemna, aktywne	Wykład

jej realizacji.		uczestnictwo	
Student posiada podstawową wiedzę na temat struktur społecznych, wybranych instytucji społecznych, ich wzajemnych relacjach, a także potrafi wskazać ich cechy oraz funkcje. Umie także wskazać podstawowe mechanizmy rządzące nimi.	K_W07	Praca pisemna, aktywne uczestnictwo	Wykład
Student posiada podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i rządzących nimi prawidłowościach. Potrafi wskazać ich elementy konstytuujące, etapy kształtowania oraz ich rolę w tworzeniu i funkcjonowaniu różnych form życia społecznego.	K_W06	Praca pisemna, aktywne uczestnictwo	Wykład
Student potrafi dokonać analizy wybranych zjawisk społecznych w oparciu o literaturę Socjologiczną.	K_KU01	Praca pisemna, aktywne uczestnictwo	Wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi
Zaliczenie na ocenę	Tak
	W formie pytań problemowych, otwartych. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.
Zakres materiału dotyczący egzaminu	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem
Zasady uzyskania oceny końcowej z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z pracy pisemnej

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Ociążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	35	23
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	45	65
Łącznie	80	88
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	0,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5	2,5
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. J.Szczepański, Elementarne pojęcia socjologii, 1971, Warszawa
2. B.Szacka, Wprowadzenie do socjologii, 2003, warszawa
3. P.Sztompka, Socjologia analiza społeczeństwa, 2003, Kraków
4. J.Turowski, Socjologia. Małe struktury społeczne, 1993, Lublin
5. J.Turowski, Socjologia. Wielkie struktury społeczne, 1994, Lublin
6. A.Giddens, Socjologia, 2004, Warszawa
7. Dyonizak. Społeczeństwo w procesie zmian. Zarys socjologii ogólnej, 1992, Kraków
8. Marody M., Giza-Poleszczuk A. Przemiany więzi społecznych, 2004, Warszawa
9. Ossowski ST., O osobliwościach nauk społecznych [w:] Dzieła. O nauce. Tom IV, 1967, Warszawa
10. J.Turner, Socjologia. Koncepcje i ich zastosowanie, 1998, Warszawa

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. N. Goodman, Wstęp do socjologii, 1997, Poznań
2. P. Berger, Zaproszenie do socjologii, 2001, Warszawa

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ(A):

dr hab. Beata Trzop

WPROWADZENIE DO PSYCHOLOGII

Kod przedmiotu:	14.4-WP-PEDP-WPS
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia
Prowadzący:	Nauczyciel akademicki Zakładu Psychologii WPSNoZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	30	2	I	Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		I	Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU :

zapoznanie studentów z terminologią psychologiczną, podstawowymi koncepcjami psychologicznymi człowieka oraz ze specyfiką psychologii jako nauki; Student ma podstawową wiedzę dotyczącą funkcjonowania psychicznego człowieka; zna podstawowe terminy z zakresu psychologii ogólnej

WYMAGANIA WSTĘPNE:

brak wymagań

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Ogólnie: Psychologia, jako nauka, psychologia a pedagogika, koncepcje psychologiczne człowieka, osobowość, temperament, inteligencja i inne zdolności, procesy poznawcze, emocje i motywacja, stres psychologiczny, biologiczne podstawy procesów psychicznych.

Szczegółowo:

Psychologia, jako nauka w systemie wiedzy. Psychologia a pedagogika.

Działy psychologii teoretycznej i praktycznej.

Metody badań psychologicznych.

Koncepcje i paradygmaty psychologii historycznie i współcześnie - psychologia introspekcyjna, psychologia behawiorystyczna, psychologia psychodynamiczna, psychologia humanistyczna, psychologia poznawcza, psychologia pozytywna, psychologia ewolucyjna.

Zasadnicze dylematy psychologii – dziedziczność czy środowisko, mózg a psychika, rozum a emocje, wolność czy konieczność, indywidualność czy kolektywizm.

Metody badań psychologicznych ze szczególnym uwzględnieniem eksperymentu, metody klinicznej i metod korelacyjnych.

Trwałe wyznaczniki zachowania (struktury psychiczne) - temperament, inteligencja, osobowość.

Zmienne wyznaczniki zachowania (procesy psychiczne) - wrażenia, spostrzeganie, myślenie, wyobrażenia, uwaga, pamięć, emocje, motywacja.

Sytuacyjne uwarunkowania zachowania-sytuacje trudne i ich następstwa.

METODY KSZTAŁCENIA:

wykład tradycyjny z elementami wykładu problemowego; konwersatoryjny.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Zna terminologię psychologiczną i potrafi ją stosować	K_W02	Test końcowy	wykład
Zna elementarną terminologię używaną w psychologii, rozumie jej źródła oraz zastosowanie w obrębie psychologii i pedagogiki	KW_01	Test	wykład
Stosuje wiedzę do opisu i analizy konkretnych sytuacji. Zna wybrane koncepcje psychologiczne stanowiące teoretyczne podstawy działalności pedagogicznej.	K_W04	Test końcowy	wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

warunkiem przystąpienia do kolokwium końcowego jest aktywna obecność na wykładach; Ocena końcowa wystawiana na podstawie kolokwium zaliczeniowego w formie testu wielokrotnego wyboru. Pozytywny wynik zaliczenia: ponad 50% prawidłowego wykonania testu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	36	24
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	54	60
Łącznie	90	84
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Łukaszewski W., Wielkie pytania psychologii, Gdańsk 2003.
2. Oleś P.K., Wprowadzenie do psychologii osobowości, Warszawa 2003.
3. Strelau J., Doliński D., Psychologia. Podręcznik akademicki, Gdańsk 2008.
4. Wojciszke B., Człowiek wśród ludzi, Gdańsk 2005.
5. Strelau J., Doliński D. (2010) Psychologia akademicka. Podręcznik.(red.) t.1-2. Gdańsk, GWP
6. Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA :

1. Koziński J.(1998) Koncepcje psychologiczne człowieka. Warszawa, „Żak”
  2. Wadeley A., Birch A., Malim T., (2000) Wprowadzenie do psychologii. Warszawa , PWN
  3. Zimbardo P.G., Ruch F.L., (1997) Psychologia i życie Warszawa, PWN
- Każdorazowo podawana przez prowadzącego stosownie do tematu.

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr Jerzy Herberger; dr Urszula Gembara

HISTORIA WYCHOWANIA

Kod przedmiotu:	05.7-WP-PEDP-HW
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	nauczyciel akademicki prowadzący wykłady
Prowadzący:	pracownicy Zakładu Historii Wychowania i Nauk Pomocniczych Pedagogiki WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15	1	I	egzamin	
Ćwiczenia	30	2		zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		I	egzamin	
Ćwiczenia	18			zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

- opisanie historycznego rozwoju wychowania, szkolnictwa i innych instytucji oświatowo - wychowawczych ze szczególnym uwzględnieniem ewolucji ideałów i celów wychowania, treści, form, metod i zasad pracy oraz roli nauczyciela i ucznia w procesie edukacyjnym;
- ukazanie i scharakteryzowanie rozwoju myśli o edukacji na przykładzie poglądów pedagogicznych wybranych filozofów, pedagogów i działaczy społeczno - politycznych.
- prześledzenie, analiza i wyjaśnienie procesów kształtowania się polskiej tożsamości w dziedzinie oświaty, wychowania i myśli pedagogicznej na tle przemian społecznych, procesu formowania się państw i narodów europejskich;
- wykazanie związków między teorią i praktyką wychowania a uwarunkowaniami społeczno-politycznymi i kulturowymi danej epoki;
- uchwycenie ciągłości i zmiany w procesie rozwoju oświaty i wychowania oraz uświadomienie trwałych wartości wybranych poglądów i praktyk edukacyjnych dla rozwoju współczesnej działalności edukacyjnej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa znajomość zagadnień historii powszechnej i polskiej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**Program wykładów:**

Historia wychowania jako dyscyplina naukowa – jej geneza, przedmiot, cele i zadania.

Początki wychowania w społeczeństwie pierwotnym i jego rozwój w czasach antycznych. Oświata i wychowanie w epoce średniowiecza.

Nowe tendencje w oświacie i wychowaniu w dobie renesansu.

Edukacja w czasach baroku

Przemiany w oświacie europejskiej w dobie oświecenia.

Reformy wychowania w Polsce w połowie XVIII w.

Reformy Komisji Edukacji Narodowej.

Oświata i szkolnictwo polskie pod zaborami.

Rozwój szkolnictwa w XIX w.

„Nowe wychowanie” i jego wpływ na oświatę i szkolnictwo.

Oświata w Polsce niepodległej.

Tajna oświata w latach II wojny światowej i okupacji.

Szkolnictwo w toku przemian po II wojnie światowej.

Program ćwiczeń:

Narodziny myśli pedagogicznej w czasach antycznych (sofiści, Sokrates, Platon, Arystoteles, Kwintylijan).

Chrześcijańska myśl Pedagogiczna (Św. Augustyn, Cassiodor, Grzegorz Wielki, Izydor z Sewilli, św. Tomasz z Akwinu).

Humanistyczne idee pedagogiczne i społeczne (Guarino de Verona, Vittorino da Feltre, Erazm z Rotterdamu, L. Vives, A. F. Modrzewski, Marycjusz, Petrycy, Gliczner).

Narodziny podstaw pedagogiki nowożytnej (A. Komeński, Radke, J. Locke'a).

Oświatowe idee i nurty doby oświecenia i ich przedstawiciele (J.J. Rousseau, D. Diderot, D'Alembert, Helwecjusz).

Wpływ Odrodzenia, reformacji i reformy katolickiej oraz Oświecenia na formułowanie postulatów i projektów nad ubogimi, żebrakami i podrzutkami. Pierwsze instytucje opiekuńczo-wychowawcze i ich rozwój: szpitale-przytułki, sierocińce, zakłady wychowawcze (Ks. Gabriel P. Baudouin, August III, S. Staszic).

Początkowe formy opieki nad dzieckiem osieroconym, chorym i niewidomym oraz pierwsze próby nauczania dzieci upośledzonych od XVI do XVIII wieku (G. Cardano, J.L. Vives, J.A. Komeński).

Rozwój opieki pedagogicznej nad dziećmi biednymi, osieroconymi i opuszczonymi na przełomie XVIII/XIX wieku (J.H. Pestalozzi, F.E. Fellenberg).

Narodziny szkolnictwa specjalnego i opieki pedagogicznej nad dziećmi głuchymi, niewidomymi, upośledzonymi oraz przewlekle i psychicznie chorymi od II poł. XVIII w. do pocz. XIX w. (Ch. de L'Epee, S. Heinicke, L. Braille, L. Perzyna).

Początki praktyki i teorii wychowania przedszkolnego (R. Owen, F. Froebel, M. Pape- Carpentier, A. Cieszkowski), przemiany w szkolnictwie elementarnym (J. H. Pestalozzi, E. Estkowski), średnim (J. F. Herbart, H. Spencer) i wyższym w XIX wieku.

Projekty i praktyczne próby działań opiekuńczych na ziemiach polskich w XIX w. zakłady i szkoły specjalne w okresie zaborów (Warszawskie i Krakowskie Towarzystwo Dobroczynności, Instytut Głuchoniemych i Ociemniałych w Warszawie).

Narodziny i główne idee „nowego wychowania" (J. Dewey, E. Key, M. Montessori, O. Decroly, C. Freinet) oraz jego przejawy na ziemiach polskich (H. Rowid, J. Korczak).

Główne postulaty pedagogiki opiekuńczej i specjalnej (J.C. Babicki, J. Korczak, K. Jeżewski, M. Grzegorzewska).

Formy pracy wychowawczej z młodzieżą wykojejoną, zaniedbaną i przestępczą od XVI w. do końca lat 30. XX w. (zakłady poprawczo-wychowawcze, domy pracy przymusowej i resocjalizacyjnej, ośrodki karno-poprawcze, domy poprawy, reformatoria, rolnicze kolonie karne, szkoły poprawcze, Instytut Moralnej poprawy – F. Skarbek, S. Jachowicz). Odpowiedzialność karna i kuratela sądowa dla nieletnich.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny, samodzielne korzystanie z multimedialnych kursów online: e-learning, praca z tekstem źródłowym, pogadanka, dyskusja, praca w grupach.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<p>- zna genezę i dzieje oświaty w Europie w wybranych epokach historycznych, w tym: wymienia i opisuje ideały wychowawcze, wyjaśnia przeobrażenia w szkolnictwie, wskazuje jego organizatorów, cele, formy, charakterystyczne treści i metody edukacji oraz pobieżnie charakteryzuje przemiany w zawodzie nauczyciela.</p> <p>- zna przedstawicieli myśli pedagogicznej wybranych okresów dziejowych - ich poglądy na wychowanie i kształcenie oraz trwały wkład w rozwój teorii i praktyki edukacyjnej.</p>	K_W03:	Dyskusja, egzamin pisemny	Wykład, ćwiczenia
<p>- rozpoznaje najważniejsze nurty i systemy pedagogiczne, jakie wykształciły się w procesie dziejowym oświaty, a także tłumaczy społeczno - polityczne i kulturowe motywy ich narodzin oraz rozwoju.</p>	K_W11:	Dyskusja na podstawie samodzielnej analizy źródełowych materiałów	Wykład, ćwiczenia
<p>- potrafi dokonać ogólnej analizy i interpretacji procesu rozwoju oświaty na przestrzeni dziejów, ze wskazaniem ciągłości i zmiany w poszczególnych jej obszarach: ideałach i celach wychowania, organizatorach, szkolnictwie i edukacji, zawodzie nauczycielskim;</p> <p>- umie odnaleźć związki i współzależności myśli pedagogicznej z praktyką, a także między rozwojem teorii i praktyki oświatowej a uwarunkowaniami społeczno - politycznymi, kulturowymi i religijnymi w wybranych okresach dziejów;</p> <p>- potrafi prześledzić proces kształtowania się polskiej tożsamości i tradycji oświatowej, w dziedzinie teorii i praktyki, na tle przemian społeczno - kulturowych w Polsce oraz procesu formowania się państw i narodów europejskich.</p>	K_U01:	Ocena z egzaminu Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Wykład, ćwiczenia
<p>- potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę z zakresu wybranych minionych zjawisk na polu oświaty i wychowania dla zrozumienia i interpretowania współczesnych problemów edukacyjnych.</p>	K_U02:	Analiza wybranych aspektów wychowania na przestrzeni dziejów, wskazanie aktualności omawianych koncepcji pedagogicznych oraz praktyki wychowawczej	Wykład, ćwiczenia
<p>- potrafi w sposób precyzyjny i spójny zaprezentować w formie ustnej i pisemnej wybrane zagadnienie z zakresu historii oświaty i myśli pedagogicznej, wykorzystując w tym celu dostępne źródła i opracowania pedagogiczne, historyczne i filozoficzne.</p>	K_U6:	Indywidualna i grupowa analiza ustna i pisemna wybranych zagadnień z zakresu historii wychowania na podstawie literatury przedmiotu	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

- Zaliczenie ćwiczeń na ocenę – aktywność na zajęciach.
 Egzamin z wykładów na ocenę.
 Ocena ostateczna – średnia arytmetyczna ocen z wykładów i ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	40
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	55	65
Łącznie	105	105
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2,5
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Kot S., Materiały do ćwiczeń z historii wychowania. Cz. I- III. Warszawa 1994.
2. Możdżeń S., Teksty źródłowe do dziejów wychowania. Cz. I-VIII. Kielce 1993.
3. Wołoszyn S., Źródła do dziejów wychowania i myśli pedagogicznej. T. I-IV. Kielce 1998.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bartnicka K., Szybiak I., Zarys historii wychowania. Warszawa 2001.
2. Historia wychowania, pod red. Ł. Kurdybachy. Tom I-II. Warszawa 1965-1968.
3. Historia wychowania - wiek XX, pod red. J. Miąso. Tom I-II, Warszawa 1984.
4. Kot S., Historia Wychowania. Zarys podręcznikowy. T. I-II. Warszawa 1984.
5. Krasuski J., Historia wychowania. Warszawa 1985.
6. Litak S., Historia wychowania. Kraków 2004.
7. Możdżeń S., Zarys historii wychowania. Cz. I. – do 1795. Kielce 1992.
8. Możdżeń S., Zarys historii wychowania. Cz. II - wiek XIX do 1918. Kielce 1992
9. Wołoszyn S., Dzieje wychowania i myśli pedagogicznej w zarysie. Warszawa 1964.
10. Wołoszyn S., Nauki o wychowaniu w Polsce w XX wieku. Próba syntetycznego zarysu na tle powszechnym. Kielce 1998.
11. Wroczyński R., Dzieje oświaty polskiej. Cz. I-II. Warszawa 1996.

UWAGI:

Kurs z materiałami dydaktycznymi przygotowanymi przez prowadzącego udostępniony na indywidualnych kontaktach studenckich platformy e-learningowej UZ.

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Edyta Kahl

BIOMEDYCZNE PODSTAWY ROZWOJU I WYCHOWANIA

Kod przedmiotu:	05.0-WP-PEDP-BIOM
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr hab. Ryszard Asienkiewicz, prof. UZ
Prowadzący:	dr hab. Ryszard Asienkiewicz, prof. UZ, dr Ewa Skorupka, dr Hanna Użdżicka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	1	Egzamin	4	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9	1	1	Egzamin		
Ćwiczenia	9	1		Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z aspektami i czynnikami rozwoju biologicznymi człowieka. Zdobycie wiedzy w zakresie rozwoju struktury i funkcji w ontogenezie (w okresie prenatalnym i postnatalnym). Zapoznanie z metodami oceny wieku rozwojowego oraz umiejętność praktycznej oceny procesów wzrastania dziecka. Zdobycie wiedzy dotyczącej problemów biokulturowych (ekologii żywienia, ekologii zdrowia i chorób), a także międzypokoleniowych zmian w przebiegu ontogenezy.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza z biologii (w tym dotycząca budowy i funkcji człowieka), higieny oraz zachowań prozdrowotnych.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wykłady: Rozwój jako przedmiot badań naukowych. Definicje i zakres pojęć związanych z ontogenezą człowieka. Aspekty rozwoju (jakościowe, ilościowe i energetyczno-informacyjne). Czynniki rozwoju osobniczego człowieka (endogenne genetyczne, endogenne paragenetyczne, egzogenne, tryb i styl życia). Periodyzacja rozwoju. Charakterystyka rozwoju osobniczego człowieka w okresie prenatalnym i postnatalnym. Wiek rozwojowy i metody jego oceny (wiek morfologiczny, kostny, zębowy, drugorzędnych cech płciowych, fizjologiczny, sprawności fizycznej). Metody kontroli i normy oceny procesów wzrastania. Praktyczna ocena procesów wzrastania dziecka (metoda tablic Pirqueta, siatek centylowych, skorelowanych cech, morfologiczna, wskaźników proporcji ciała). Inne kryteria oceny wieku rozwojowego. Tendencja przemian – składowe i przyczyny (akceleracja rozwoju, zmiana kolejności niektórych etapów rozwojowych, retardacja procesów inwolucyjnych).

Ćwiczenia: Rozwój struktury i funkcji w ontogenezie. Dymorfizm płciowy człowieka. Fizjopatologia rozwoju. Czynniki kształtujące zdrowie człowieka. Postawa ciała. Cykle i biorytmy w rozwoju ontogenetycznym człowieka. Biologiczne determinanty zachowań. Problemy biokulturowe (ekologia żywienia, ekologia zdrowia i chorób, społeczeństwo postindustrialne, globalizacja).

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład: metoda podająca, pogładowa (plansze, rzutopisy), projekcja multimedialna (filmy, przeźrocza).

Ćwiczenia: obserwacja, metoda pogładowa, metoda analityczna, metoda syntetyczna, dyskusja problemowa, pomiar, praca w grupach, samodzielne opracowywanie materiałów metodycznych, metoda projektowa.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Charakteryzuje i opisuje rozwój człowieka w cyklu życia w aspektach : biologicznym, psychologicznym i społecznym. Wyjaśnia zjawiska zachodzące w rozwoju ontogenetycznym człowieka pod wpływem oddziaływania różnych czynników posługując się terminologią.	K1_W05	Test z progami punktowymi	Wykład
Wykorzystuje do opisu struktur anatomicznych człowieka mianownictwo specjalistyczne, potrafi je powiązać z przyszłą rolą rodzica, a także praktyką nauczyciela i wychowawcy. Charakteryzuje morfofunkcjonalne różnice dymorficzne w różnych okresach ontogenezy człowieka (w tym patologie rozwoju). Charakteryzuje czynniki kształtujące zdrowie człowieka, potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych, analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej.	K1_U01	Wejściówka Kolokwium Zadania praktyczne	Ćwiczenia
Potrafi dokonać analizy własnych działań i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w przyszłym działaniu.	K1_U014	Dyskusja	Ćwiczenia
Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia.	K1_K01	Dyskusja	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykłady z przedmiotu kończą się egzaminem w formie pisemnej (testowo-opisowej), zgodnym z podanymi kryteriami na podstawie testu z progami punktowymi. Ocena pozytywna to zdobycie minimum 51% punktów. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywna ocena z ćwiczeń.

Zaliczenie ćwiczeń. Warunkiem uzyskania zaliczenia są pozytywne oceny z wejściówek, kolokwii, zadań praktycznych (indywidualnych, zespołowych), a także aktywność na zajęciach. Ćwiczenia kończą się zaliczeniem na ocenę w formie pisemnej (testowo-opisowej), zgodnie z podanymi kryteriami. Ocena pozytywna to zdobycie minimum 51% punktów. Ocena końcowa z ćwiczeń obejmuje dwie składowe:

1 - średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych (50 % oceny) oraz 2 - ocenę zaliczenia pisemnego (50 %).

Zaliczenie przedmiotu. Ocena końcowa z przedmiotu jest średnią arytmetyczną końcowych ocen z egzaminu i ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	37	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	63	75
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2,5	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bartel H.: Embriologia. Podręcznik dla studentów. PZWL, Warszawa 2007.
2. Malinowski A.: Auksologia. Rozwój osobniczy człowieka w ujęciu biomedycznym. Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra 2007.
3. Malinowski A., Tatarczuk J., Asienkiewicz R.: Antropologia dla pedagogów. Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra 2008.
4. Mięśowicz I. (red.): Auksologia. Rozwój biologiczny człowieka i metody jego oceny od narodzin do dorosłości. Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, Warszawa 2001.
5. Osiński W.: Antropomotoryka. AWF, Poznań 2003.
6. Tatarczuk J., Asienkiewicz R., Wandycz A.: Struktura somatyczna i aktywność motoryczna w ujęciu rytmów sezonowych wśród młodzieży akademickiej Uniwersytetu Zielonogórskiego. Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra 2009.
7. Wolański N.: Rozwój biologiczny człowieka. Podstawy auksologii, gerontologii i promocji zdrowia. PWN, Warszawa 2005.
8. Woynarowska B.: Edukacja zdrowotna. Podręcznik dla studentów. PWN, Warszawa 2008.

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bochenek A., Reicher M.: Anatomia człowieka, PZWL, Warszawa 2004
2. Izdebski Z. (red.): Zagrożenia okresu dorastania. Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra 2008.
3. Przegląd Medyczny Uniwersytetu Rzeszowskiego.
4. Traczyk W. Z.: Fizjologia człowieka w zarysie. PZWL, Warszawa 1989.
5. Wolański N.: Ekologia człowieka. PWN, Warszawa 2008.

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

UWAGI: -**PROGRAM OPRACOWALI:**

dr hab. Ryszard Asienkiewicz, prof. UZ

dr Ewa Skorupka
dr Hanna Uździcka

WSTĘP DO PEDAGOGIKI

Kod przedmiotu:	05.0-WP-PEDP-WPED
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr hab. Mirosław Kowalski, prof. UZ; nauczyciel prowadzący wykład. dr hab. Mirosław Kowalski, dr Anita Famuła-Jurczak;
Prowadzący:	dr Ewa Kowalska; dr Iwona Rudek; Nauczyciel akademicki WPSNZ.

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	30	2	I	Egzamin	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	15		I	Egzamin	
Ćwiczenia	9			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

profesjonalna alfabetyzacja edukacyjna; zapoznanie z najistotniejszymi informacjami na temat pedagogiki jako nauki humanistycznej, empirycznej i społecznej; przekaz i przyswojenie podstawowych, ogólnych, zintegrowanych w całościowy schemat, wiadomości o rozwoju, socjalizacji, wychowaniu i autoedukacji człowieka; przekaz podstawowego języka opisu rozwoju i wychowania człowieka; przekaz podstawowych wiadomości o świecie zinstytucjonalizowanej edukacji, o praktyce edukacyjnej; doskonalenie umiejętności dostrzegania, analizowania i rozwiązywania problemów edukacyjnych; rozwijanie umiejętności świadomego odbioru komunikatów w obszarze edukacji, rozpoznawania właściwej intencji pośrednich aktów mowy, a także zdobycie umiejętności skutecznego posługiwania się językiem w pracy pedagogicznej

WYMAGANIA WSTĘPNE:

brak wymagań wstępnych.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Pedagogika jako nauka i jako refleksja nad wychowaniem.
2. Pedagogika teoretyczna i praktyczna.
3. Struktura i definiowanie pojęć pedagogicznych. Kryteria klasyfikacji pojęć pedagogicznych. Różnice i
4. Podobieństwa znaczeniowe pojęć pedagogicznych. Studia pierwszego stopnia Kierunek: pedagogika
5. Struktura pedagogiki w Polsce i na świecie (wybrane ujęcia). Wybrane koncepcje współczesnej pedagogiki.

6. Związek pedagogiki z innymi dyscyplinami naukowymi podejmującymi problematykę edukacji.
7. Antropologiczne, ontologiczne, aksjologiczne i epistemologiczne podstawy edukacji Wyzwania współczesnej
8. Pedagogiki z perspektywy antropologii, aksjologii i epistemologii.
9. Edukacja w perspektywie wertykalnej.
10. Edukacja w perspektywie horyzontalnej.
11. Wartości i cele edukacji.
12. Ambiwalencja i antynomia we współczesnej pedagogice.
13. Pedagogika i antypedagogika.
14. Pedagogika modernistyczna i postmodernistyczna.
15. Całościowe ujęcie edukacji - dziesięciościan edukacji /procesy składowe współczesnej edukacji.

ZAKRES TEMATYCZNY ĆWICZEŃ:

1. Pedagogika jako nauka i refleksja filozoficzna.
2. Wybrane koncepcje współczesnej pedagogiki.
3. Fazy rozwoju współczesnej nauki o wychowaniu.
4. Zasady myślenia i działania pedagogicznego.
5. Wychowanie jako wywieranie pedagogicznego wpływu.
6. Wychowanie w ramach nauki i teorii.

METODY KSZTAŁCENIA: wykład konwencjonalny, wykład problemowy, metoda tekstu przewodniego, praca z książką; praca w grupach; dyskusja,

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Analizuje pedagogikę jako naukę i refleksję pedagogiczną	K_W01	Test	wykład
Opisuje wybrane koncepcje współczesnej pedagogiki. Wymienia fazy rozwoju współczesnej nauki o wychowaniu.	K_W13	Test Udział w dyskusji	Wykład Ćwiczenia
Stosuje zasady myślenia pedagogicznego podczas analizowania obszaru wychowania.	K_U01	Udział w dyskusji	Ćwiczenia
Porównuje wychowanie w ujęciu teoretycznym z wychowaniem w ujęciu praktycznym. Analizuje wychowanie, jako wywieranie wpływu.	K_U04	Test, Udział w dyskusji, praca z książką	Wykład Ćwiczenia
Jest świadomy poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie zagadnień związanych z pedagogiką.	K_K01 K_K02	Ewaluacja przeprowadzona przez studenta	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: egzamin w formie testowej. Studentowi postawione zostaną zarówno pytania o charakterze teoretycznym jak i praktycznym (analiza tekstu źródłowego). Kryterium ocen: bardzo dobry (91 – 100%), dobry plus (81 – 90%), dobry (71 – 80%), dostateczny plus (61 – 70%), dostateczny (51 – 60%).

Zaliczenie z ćwiczeń: test, ocena zgodnie z podanymi progami punktowymi

Ocena końcowa : średnia arytmetyczna z oceny z wykładów i ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	67	35
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	70	96
Łącznie	137	131
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2,5	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2,5	3,5
Łącznie	5	5

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Adamski F. (red.), Człowiek – wychowanie - kultura. Wybór tekstów, Kraków 1993.
2. Denek K., Aksjologiczne aspekty edukacji szkolnej, Toruń 1999.
3. Gnitecki J., Zarys pedagogiki ogólnej, Poznań 1999.
4. Kunowski S., Podstawy współczesnej pedagogiki, Warszawa 1993.
5. Pilch T. (red.), Encyklopedia pedagogiczna, Warszawa 2000.
6. Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków 2001.
7. Śliwerski B., Pedagogika. Podstawy nauk o wychowaniu, Gdańsk 2006.
8. Kwieciński Z., Śliwerski B., Pedagogika, T. 1, T. 2, Warszawa 2003.
9. Gnitecki J., Wprowadzenie do pedagogiki ogólnej, Poznań 2007.

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Cichoń W., Wartość, człowiek, wychowanie, Kraków 1996.
2. Dudzikowa M., Mit o szkole jako miejscu wszechstronnego rozwoju uczniów, Kraków 2001.
3. Furmanek W., Człowiek – człowieczeństwo – wychowanie. Wybrane problemy pedagogiki personalistycznej, Rzeszów 1995.
4. Kowalski M., Falcman D., Fenomenologie: socjologia versus pedagogika, Kraków 2011.
5. Kowalski M., Falcman D., Świadomość aksjologiczna i podmiotowość etyczna, Kraków 2010.
6. Kwieciński Z. (red.), Alternatywy myślenia o/dla edukacji, Warszawa 2000.
7. Olbrycht K., Prawda, dobro i piękno w wychowaniu człowieka jako osoby, Katowice 2000.

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Hab. Mirosław Kowalski, prof. UZ, dr Anita Famuła-Jurczak; dr Ewa Kowalska; dr Iwona Rudek.

TEORETYCZNE PODSTAWY WYCHOWANIA

Kod przedmiotu: 05.7-WP-PEDP-TPW

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr hab. Mirosław Kowalski, prof. UZ;
Nauczyciel akademicki WPSNZ prowadzący wykładProwadzący: Dr hab. Mirosław Kowalski, prof. UZ; dr Anita
Famuła-Jurczak; dr Iwona Rudek, dr Ewa
Kowalska; Nauczyciel akademicki WPSiNoZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15	1	I	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		I	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	9			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

- rozbudzenie refleksji nad złożonością problematyki wychowawczej na płaszczyźnie teoretycznej, świadomość wielości możliwości kształtowania teoretycznych podstaw koncepcji wychowawczych;
- zapoznanie z najistotniejszymi informacjami na temat teorii wychowania;
- zapoznanie z dylematami współczesnej teorii wychowania; uwrażliwienie na probabilistyczne podstawy teorii wychowania; kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów wychowawczych; wprowadzenie w proces samowychowania.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

-

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:ZAKRES TEMATYCZNY WYKŁADÓW:

Pojęcie wychowania i jego cechy.

Wychowanie według koncepcji humanistycznej i pedagogicznej.

Wychowanie według koncepcji behawiorystycznej i psychospołecznej.

Sposoby uprawiania teorii wychowania. Perspektywy teorii wychowania

Wartości źródłem wychowania.

Cele i metody wychowania.

Wartości źródłem wychowania.

Dziedziny wychowania.

ZAKRES TEMATYCZNY ĆWICZEŃ:

Teoria wychowania jako dyscyplina pedagogiczna.

Rola podstawowych środowisk wychowawczych w procesie wychowania.
 Charakterystyka procesu wychowawczego.
 Operacjonalizacja celów wychowania.
 Sytuacje wychowawcze.
 Zasady i formy wychowania.
 Psychospołeczne warunki skutecznego wychowania.

METODY KSZTAŁCENIA:

WYKŁAD: Wykład konwencjonalny, wykład problemowy, dyskusja (panelowa).

ĆWICZENIA: Dyskusja moderowana, prezentacje tematów przygotowanych przez studentów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Opisuje podstawowe środowiska wychowawcze. Wymienia elementy procesu wychowawczego. Analizuje zasady wychowania. Opisuje warunki wychowania.	K_W10 K_W18	Test z treści przedmiotu Kartkówki na ćwiczeniach	Wykład ćwiczenia
Projektuje strategie działań wychowawczych. Dokonuje analizy problemów wychowawczych i projektuje przebieg ich rozwiązania. Przewiduje skutki planowanych działań wychowawczych. Operacjonalizuje cele wychowania. Rozwiązuje hipotetyczne dylematy pojawiające się w pracy zawodowej.	K_U10 K_U13	Test z treści przedmiotu Kartkówki na ćwiczeniach	Wykład ćwiczenia
Ma świadomość konieczności refleksyjnego postrzegania rzeczywistości wychowawczej i analizowania zjawisk w niej zachodzących.	K_K02 K_K07	Test z treści przedmiotu Kartkówki na ćwiczeniach	Wykład ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:WYKŁAD

Forma zaliczenia wykładu: zaliczenie z oceną.

Warunkiem zaliczenia wykładu jest rozwiązanie testu sprawdzającego efekty kształcenia w zakresie wiedzy z wynikiem, co najmniej 51% poprawnych odpowiedzi. Kryterium ocen: bardzo dobry (91 – 100%), dobry plus (81 – 90%), dobry (71 – 80%), dostateczny plus (61 – 70%), dostateczny (51 – 60%). W celu uzyskania oceny pozytywnej należy opanować treść wykładanego materiału oraz zapoznać się z treściami literatury uzupełniającej.

ĆWICZENIA:

Wiedza zostanie sprawdzona w formie testów sprawdzających - kartkówek. Przewiduje się przeprowadzenie trzech piętnastominutowych kartkówek nawiązujących do zagadnień omawianych na ćwiczeniach. Studentowi postawione zostaną zarówno pytania o charakterze teoretycznym jak i praktycznym. Każda kartkówka może zostać oceniona maksymalnie na 6 pkt. Warunkiem zaliczenia kartkówki jest zdobycie minimum 3,5 pkt. Całkowita ilość punktów możliwa do uzyskania wynosi 18. (Ocena końcowa: bdb – 18-16 punktów; db – 15- 13 punktów; dst – 12-10,5 punktów).

Ocenę końcową z przedmiotu stanowi średnia arytmetyczna oceny z ćwiczeń i wykładu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
------------------	------------------------------	---------------------------------

Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	45	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	55	75
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Adamski F.(red.), *Człowiek – wychowanie - kultura. Wybór tekstów*, Kraków 1993.
2. Górniewicz J., *Teoria wychowania (wybrane problemy)*, Toruń - Olsztyn 1996.
3. Łobocki M., *Teoria wychowania w zarysie*, Kraków 2004.
4. Śliwerski B., *Współczesne teorie i nurty wychowania*, Kraków 2001.
5. Śliwerski B., *Pedagogika. Podstawy nauk o wychowaniu*, Gdańsk 2006.
6. Kwieciński Z., Śliwerski B., *Pedagogika*, T. 1, T. 2, Warszawa 2003.
7. Śliwerski B., *Teoretyczne i empiryczne podstawy samowychowania*, Kraków 2010.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Cichoń W., *Wartość, człowiek, wychowanie*, Kraków 1996.
2. Furmanek W., *Człowiek – człowieczeństwo – wychowanie. Wybrane problemy pedagogiki personalistycznej*, Rzeszów 1995.
3. Śliwerski B., Kowalski M. (red.), *Studia z Teorii Wychowania* 2010, nr 1.
4. Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

UWAGI:

-

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr hab. Mirosław Kowalski, prof. UZ

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Kod przedmiotu: 16.1-WP-PEDP-WF
 Typ przedmiotu: Obowiązkowy
 Język nauczania: Polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia
 mgr Marta Dalecka, mgr Piotr Galant, mgr Agnieszka Grad – Rybińska, dr Jerzy Grzesiak, mgr Tomasz Grzybowski, mgr Lech Kleczewski, mgr Władysław Leśniak, mgr Ewa Misiór, dr Ewa Skorupka, mgr Tomasz Paluch, mgr Jacek Sajnog, mgr Ryszard Wyder

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Ćwiczenia	30	2	I	zaliczenie na „zal”	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		I	zaliczenie na „zal”	

CEL PRZEDMIOTU:

Rozwijanie zainteresowań związanych ze sportem i rekreacją ruchową. Kształtowanie umiejętności zaspokajania potrzeb związanych z ruchem, sprawnością fizyczną oraz dbałością o własne zdrowie.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Nie ma wymagań

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Edukacja prozdrowotna poprzez wychowanie fizyczne i sport. Ogólna charakterystyka i podstawowe przepisy wybranych dyscyplin sportowych. Praktyczne umiejętności z zakresu wybranych dyscyplin sportowych:

1. Standardowy poziom sprawności:
  - aqua aerobic,
  - fitness,
  - koszykówka,
  - kulturystyka,
  - nordic walking,
  - piłka nożna,
  - pływanie,
  - siatkówka,
  - zajęcia ogólnorozwojowe.
2. Obniżony poziom sprawności:
  - boccia,
  - gry sportowe,
  - pływanie,
  - rehabilitacja,
  - zajęcia ogólnorozwojowe na siłowni.

METODY KSZTAŁCENIA:

Pogadanki, ćwiczenia praktyczne, zajęcia w grupach.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna wpływ aktywności fizycznej na prawidłowe funkcjonowanie organizmu oraz zna zagrożenia dla zdrowia wynikające z niehigienicznego trybu życia		Dyskusja	Ćwiczenia
Student ma podstawową wiedzę o przepisach i zasadach rozgrywania różnych dyscyplin sportowych		Obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Ćwiczenia
Student potrafi zdiagnozować stan swojej sprawności fizycznej		Test określający poziom rozwoju motorycznego i umiejętności technicznych lub diagnoza stanu zdrowia i sprawności fizycznej	Ćwiczenia
Student potrafi zastosować różne formy aktywności w zależności od stanu zdrowia, samopoczucia, warunków atmosferycznych		Obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Ćwiczenia
Student docenia konieczność podejmowania wysiłku fizycznego w kontekście zdrowia		Obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Ćwiczenia
Student potrafi funkcjonować w grupie z zachowaniem zasad współżycia społecznego oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych		Obserwacja zachowań studenta podczas rywalizacji sportowej i w warunkach wymagających współpracy w grupie	Ćwiczenia
Student potrafi rywalizować z zachowaniem zasad „fair play”, wykazując szacunek dla konkurentów oraz zrozumienie dla różnic w poziomie sprawności fizycznej		Obserwacja zachowań studenta podczas rywalizacji sportowej i w warunkach wymagających współpracy w grupie	Ćwiczenia
Student zna zagrożenia dla zdrowia wynikające z niewłaściwego używania sprzętu i urządzeń sportowych		Obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia:

Podstawą zaliczenia jest aktywne uczestnictwo w zajęciach oraz ocena:

- sprawności fizycznej i umiejętności ruchowych przy zastosowaniu standardowych testów określających poziom rozwoju motorycznego i umiejętności technicznych (poziom standardowy sprawności fizycznej) lub
- znajomości przez studenta metod diagnozy stanu zdrowia i sprawności fizycznej oraz umiejętności zastosowania ćwiczeń fizycznych dla usprawniania dysfunkcji ruchowych, fizjologicznych i morfologicznych za pomocą indywidualnych (w zależności od rodzaju niepełnosprawności) wskaźników funkcji organizmu (obniżony poziom sprawności fizycznej)

Ocena końcowa:

Ocena końcowa jest oceną z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	18
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	5	17
Łącznie	35	35
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1

Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	-	-
Łącznie	1	1

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bondarowicz M.: Zabawy i gry ruchowe w zajęciach sportowych. Warszawa 2002
2. Huciński T., Kisiel E.: Szkolenie dzieci i młodzieży w koszykówce. Warszawa 2008
3. Karpiński R., Karpińska M.: Pływanie sportowe korekcyjne rekreacyjne. Katowice 2011
4. Kosmol A.: Teoria i praktyka sportu niepełnosprawnych. Warszawa 2008
5. Stefaniak T.: Atlas uniwersalnych ćwiczeń siłowych. Wrocław 2002
6. Talaga J.: ABC Młodego piłkarza. Nauczanie techniki. Warszawa 2006
7. Uzarowicz J.: Siatkówka. Co jest grane? Wrocław 2005
8. Woynarowska B.: Edukacja zdrowotna Podręcznik akademicki. Warszawa 2010
9. Wołyniec J.: Przepisy gier sportowych w zakresie podstawowym. Wrocław 2006

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:**UWAGI:**

Szczegółowe informacje o zakresie tematycznym, efektach kształcenia, metodach weryfikacji i warunkach zaliczenia w poszczególnych dyscyplinach sportu zawarte są w „Katalogu zajęć dydaktycznych SWFiS Uniwersytetu Zielonogórskiego”

PROGRAM OPRACOWAŁ:

mgr Tomasz Grzybowski, mgr Ryszard Wyder

WYBRANE ZAGADNIENIA Z FILOZOFII I ETYKI

Kod przedmiotu:	08.1-WP-PEDP-FPP
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	Język polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Pracownicy Instytutu Filozofii UZ
Prowadzący:	Pracownicy Instytutu Filozofii UZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	30	2	II	ZO	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		II	ZO	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z historią europejskich idei filozoficznych, ze szczególnym uwzględnieniem klasycznych i nowożytnych koncepcji natury ludzkiej, zaznajomienie z najważniejszymi systemami etyki normatywnej; uświadomienie znaczenia i wpływu koncepcji filozoficznych na rozwój kultury i nauki; ukazanie roli filozoficznej i etycznej refleksji nad człowiekiem w praktyce pedagogicznej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Brak wymagań

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Podstawy filozofii: filozofia jako „umiłowanie mądrości”, znaczenie filozoficznej problematyki rzeczywistości, główne pytania i dziedziny filozofii, filozofia wobec innych dziedzin kultury (nauka, religia, ideologia, światopogląd), filozofia a pedagogika.

Zarys historii europejskich idei filozoficznych: byt, zmienność, poznanie, dusza, sprawiedliwość, prawo, Bóg, piękno, dobro.

Wybrane filozoficzne koncepcje paradygmat sofistyczny i sokratejski, człowiek u Platona i Arystotelesa, średniowieczny obraz natury ludzkiej, narodziny renesansowego humanizmu, nowożytny naturalizm.

Podstawy etyki: moralność, normy moralne, sankcja, sumienie, wartości, dylemat moralny, imperatyw, preferencja.

Podstawowe systemy normatywne: aretologia, deontologia, aksjologia.

METODY KSZTAŁCENIA:

wykład konwencjonalny z elementami wykładu problemowego i konwersatoryjnego.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student posiada elementarną wiedzę na temat filozofii, jej historycznego rozwoju, problemów i dziedzin; rozumie i prawidłowo posługuje się podstawowymi pojęciami filozofii, rozróżnia główne nurty i stanowiska w filozofii klasycznej i nowożytnej. Zna wybrane filozoficzne koncepcje człowieka, potrafi wskazać ich znaczenie dla	K_W04	Test z pytaniami zamkniętymi	wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
rozwoju kultury i nauki oraz potrafi opisać ich rolę w kształtowaniu się idei pedagogicznych.			
Student posiada podstawową wiedzę z zakresu etyki; prawidłowo posługuje się pojęciami: etyka, moralność, norma, wartości, cnota, powinność, sumienie, imperatyw, sankcja, dylemat moralny, preferencja. Zna założenia głównych systemów etycznych: etyki cnót, etyki obowiązku oraz etyki wartości. Potrafi w twórczy sposób formułować i rozstrzygać problemy etyczne w odniesieniu do sytuacji związanych z pracą pedagoga. Zna zasady formułowania kodeksów etycznych, potrafi analizować skutki działań podjętych według przyjętych reguł.	K_W19	Test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi	wykład
Rozróżnia potoczną i profesjonalną refleksję etyczną. Ma świadomość doniosłości myśli filozoficznej i etycznej w odniesieniu do praktyki pedagogicznej; dostrzega potrzebę refleksji etycznej i konieczność przestrzegania zasad etyki zawodowej	K_K04 K_K05	Test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi	wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

zaliczenie z oceną na podstawie testu wolnego wyboru z progami punktowymi. Ocenę pozytywną otrzymuje student, który uzyska 50% punktów.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	35	23
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	40	52
Łącznie	75	75
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,3	0,9
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,7	2,1
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Kazimierz Ajdukiewicz, Zagadnienia i kierunki filozofii, Czytelnik, Warszawa 1983 (lub wydania nowsze),
2. Zdzisław Kalita (oprac.), Etyka w teorii i praktyce, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2001,
3. Powszechna Encyklopedia Filozofii, <http://www.ptta.pl/pef> (stosowne hasła),
4. Stefan Swieżawski, Dzieje europejskiej filozofii klasycznej, Warszawa-Wrocław 2000.
5. Jan Galarowicz, Na ścieżkach prawdy, Kraków 1992

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. GIOVANNI Reale, Historia filozofii starożytnej, t. I-V, Lublin 1994 i nn.
2. V. Bourke, Historia etyki, Wydawnictwo „Krupski i S-ka.” Toruń 1994.
3. Etyka. Zarys, Wyd. UJ, Kraków 1992
4. Filozofia. Podstawowe pytania, pod red. E. Martena i M. Schnädelbacha, przeł. K. Krzemieniowa, Wiedza Powszechna, Warszawa 1995.

5. J. Hołówka, Etyka w działaniu, Wyd. Prószyński i S-ka, Warszawa 2002.
6. G.E. Moore, Zasady etyki, przeł. Cz. Znamierowski, Wyd. M. Arcta, Warszawa 1919.
7. Przewodnik po etyce, pod red. P. Singera, KiW, Warszawa 1998.

UWAGI:

Brak uwag

PROGRAM OPRACOWAŁ:

Dr Paweł Walczak

PSYCHOLOGIA ROZWOJU CZŁOWIEKA W CIĄGU ŻYCIA

Kod przedmiotu:	14.4.WP-PEDP-PSRO
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Dorota Niewiedział; Nauczyciel akademicki prowadzący wykład. Dr Dorota Niewiedział, Dr Anna Mróz, dr Marzanna Farnicka, dr Urszula Gembara, dr Jerzy Herberger, dr Katarzyna Grunt - Mejer, dr Iwona Grzegorzewska; Nauczyciel akademicki Zakładu Psychologii WPSiNoZ.
Prowadzący:	Herberger, dr Katarzyna Grunt - Mejer, dr Iwona Grzegorzewska; Nauczyciel akademicki Zakładu Psychologii WPSiNoZ.

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	II	Egzamin	3	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		II	Egzamin		
Ćwiczenia	9			Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest przekazanie wiedzy o przedmiocie badań psychologii rozwojowej, kluczowych pojęciach i teoriach rozwoju psychicznego, oraz ukształtowanie podstawowych schematów myślenia o zjawisku rozwoju psychicznego

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Student powinien zdefiniować i opisać zjawiska z zakresu psychologii ogólnej

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**Treści wykładów**

Podstawowe problemy na temat: (a) natury zmian rozwojowych (ilość-jakość, ciągłość-skokowość, ukierunkowanie-brak ukierunkowania, parcjalność-globalność, specyficzność dziedziny rozwoju itp.), oraz (2) mechanizmów powstawania zmian rozwojowych (dziedziczenie-środowisko a dojrzewanie-nabywanie doświadczeń; geny a środowisko w ciągu życia). Uniwersalność i normatywność a wyjątkowość i indywidualność zmian w psychicznym rozwoju człowieka

Rozwój jako proces zmian wielowymiarowych i wielokierunkowych, dokonujących się w ciągu całego życia w zależności od indywidualnych i środowiskowych zasobów, którymi jednostka dysponuje w swych aktywnych interakcjach z otoczeniem

Podstawowe tendencje i osiągnięcia rozwojowe w poszczególnych okresach życia w zakresie rozwoju procesów percepcyjnych i umysłowych. Wybrane teorie rozwoju poznawczego dziecka

Treści ćwiczeń

Podstawowe tendencje i osiągnięcia rozwojowe w poszczególnych okresach życia w zakresie rozwoju emocjonalno-

motywacyjnego. Przywiązanie, empatia, role społeczne. Wybrane teorie rozwoju osobowości.

Podstawowe tendencje i osiągnięcia rozwojowe w poszczególnych okresach życia w zakresie rozwoju społeczno-moralnego. Wybrane teorie rozwoju społeczno-moralnego: w psychoanalizie, teorii uczenia się, teorii ról społecznych oraz koncepcje poznawczo-rozwojowe.

Wybrane zagadnienia związane z nietypowym przebiegiem rozwoju psychicznego.

Deregulacja cyklu życia społecznego i rozwoju psychicznego jednostki: podejście społeczne do badań nad rozwojem człowieka; rola rodziny i grupy rówieśniczej (w różnym wieku życia) w kształtowaniu się zmian w różnych obszarach funkcjonowania i rozwoju jednostki, głównie społeczno-emocjonalnym i psycho-seksualnym.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny i problemowy, praca z książką, klasyczna metoda problemowa

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zdefiniuje i wyjaśni zjawiska dotyczące rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie psychologicznym jak i społecznym	K_W05	egzamin - test 20 – itemowy z kafeterią odpowiedzi (jedna odpowiedź prawidłowa)	wykład
Po zakończeniu zajęć student potrafi zaplanować działania kreujące prawidłowy rozwój jednostki zakładające dodatkowo eliminację zakłócających czynników jej rozwoju	K_U10	wymagana będzie aktywna obecność na zajęciach i znajomość treści merytorycznych wymaganych w programie, umiejętność analitycznego myślenia przy omawianiu materiału teoretycznego	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładu uzyska student osiągający minimalnie 70% punktów z testu.

Zaliczenie ćwiczeń uzyska student oceniony pozytywnie ze względów merytorycznych na każdym z ćwiczeń.

Ocena końcowa: oceną końcową będzie ocena z egzaminu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	42	30
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	35	47
Łącznie	77	77
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Harwas-Napierała, B. i Trempała, J. (red.) (2001). Psychologia rozwoju człowieka, tom 2. Warszawa: PWN

2. Harwas-Napierała, B. i Trempała, J. (red.) (2002). Psychologia rozwoju człowieka, tom 3. Warszawa: PWN
3. Przetacznik-Gierowska M. i Tyszkowa M. (1996). Psychologia rozwoju człowieka, tom 1. Warszawa: PWN.
4. Schaffer, H.R. (2006). Rozwój społeczny. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Turner, S. J. i Helms, D.B. (1999). Rozwój człowieka. Warszawa: WSiP
2. Vasta, R, Haith, M.M. i Miller, S.A. (1995). Psychologia dziecka. Warszawa: WSiP

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

UWAGI:

-

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Dorota Niewiedział

DOKTRYNY PEDAGOGICZNE

Kod przedmiotu:	05.0-WP-PEDP-DPED
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr hab. Mirosław Kowalski, prof. UZ, nauczyciel akademicki prowadzący wykład.
Prowadzący:	dr Anita Famuła-Jurczak, dr Lech Sałaciński, Nauczyciel akademicki WPSiNZ.

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	II	Egzamin	3	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		II	Egzamin		
Ćwiczenia	9			Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Przekazanie studentom wiedzy na temat wybranych doktryn wychowania i kształcenia

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Uzyskanie zaliczenia ze wstępu do pedagogiki oraz historii wychowania

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Pedagogika pozytywistyczna - orientacja i program badawczy pedagogiki pozytywistycznej; podstawowe pojęcia pedagogiki pozytywistycznej (socjologizm, psychologizm, pedagogizm); system nauczania wychowującego
2. Pedagogika personalistyczna - orientacje i odmiany pedagogiki pozytywistycznej, antropologiczne podstawy pedagogiki personalistycznej; relacje osobowe w pedagogice pozytywistycznej;
3. Pedagogika egzystencjalna
4. Pedagogika pragmatyzmu,
5. Pedagogika krytyczna,
6. Pedagogika emancypacyjne,
7. Pedagogika postmodernizmu
8. 'Pedagogika serca',
9. Pedagogika niedyrektywna,
10. Pedagogika nieautorytarna,
11. Pedagogika Gestalt,
12. Pedagogika antyautorytarna,
13. Antypedagogika - idea wzajemnego wspomaganie się w samowychowaniu; zadania antypedagogiki, wychowanie jako spotkanie, znaczenie samowychowania w rozwoju człowieka

14. Pedagogika międzykulturowa,
15. Pedagogika analityczno-krytyczna - teoretyczne założenia pedagogiki krytycznej, wychowanie wg pedagogiki krytycznej; warunki skuteczności oddziaływań wychowawczych
16. Pedagogika steinerowska – szkoły waldorfskie.

METODY KSZTAŁCENIA:

wykład konwencjonalny, wykład problemowy, metoda tekstu przewodniego, praca z książką; praca w grupach; dyskusja, gry dydaktyczne

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zna najważniejsze tradycyjne i współczesne nurty i systemy pedagogiczne, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania	K_W11	Test	wykład
ma elementarną wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, normach, procedurach stosowanych w różnych obszarach działalności pedagogicznej	K_W16	Udział w dyskusji	Ćwiczenia
potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu doktryn pedagogicznych, potrafi je analizować i interpretować	K_U02	Gry dydaktyczne (gry quizowo – turniejowe – rozgrywki między zespołami obejmujące odpowiedzi na pytania, rozwiązywanie zadań)	Ćwiczenia
potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i na piśmie, na tematy dotyczące wybranych doktryn pedagogicznych; z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i filozofii	K_U06	Udział w dyskusji	Ćwiczenia
odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne	K_K08	Praca z książką, przygotowanie do udziału w dyskusji	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: egzamin pisemny w formie testowej. Studentowi postawione zostaną zarówno pytania o charakterze teoretycznym jak i praktycznym (analiza tekstu źródłowego). Kryterium ocen: bardzo dobry (91 – 100%), dobry plus (81 – 90%), dobry (71 – 80%), dostateczny plus (61 – 70%), dostateczny (51 – 60%).

Zaliczenie z ćwiczeń: test, ocena zgodnie z podanymi progami punktowymi

Ocena końcowa : średnia arytmetyczna z oceny z wykładów i ćwiczeń

Wiedza zostanie sprawdzona w formie testu końcowego. W celu uzyskania oceny pozytywnej należy opanować treść wykładanego materiału oraz zapoznać się z treściami literatury uzupełniającej.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)

Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	47	29
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	30	54
Łącznie	77	83
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. B. Śliwerski, Współczesne teorie i nurty wychowania, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2001.
2. Pedagogika. Podręcznik akademicki, tom 1, red. Z. Kwieciński, B. Śliwerski, PWN, Warszawa 2003.
Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. S. Neill, Summerhill, tłum. B. Białecka, wyd. AlmaPrint, Katowice 1991.
2. M. Głazewski, O witalności szkoły, Zielona Góra 1996.
3. T. Gordon, Wychowanie bez porażek, tłum. A. Makowska, wyd. PAX, Warszawa 1996.
4. H. von Schoenebeck, Antypedagogika w dialogu. Wprowadzenie w rozmyślenia antypedagogiczne, tłum. D. Sztobryn, UMK, Toruń 1991.
5. Sokal, J. Bricmont, Modne bzdury., przeł. P. Amsterdamski, wyd. Prószyński i S-ka, Warszawa 2000.
Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Lech Sałaciński, dr Anita Famuła - Jurczak.

TECHNOLOGIE INFORMACYJNE

Kod przedmiotu:	11.3-WP-PEDP-TI
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialni za przedmiot:	Pracownicy Katedry Mediów i Technologii Informacyjnych.
Prowadzący:	Pracownicy Katedry Mediów i Technologii Informacyjnych WPSiNoZ.

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Laboratorium	30	2	2	Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	18		2	Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Cel ogólny: Przygotowanie do samodzielnego funkcjonowania we współczesnym społeczeństwie informacyjnym, a także wykształcenie praktycznych umiejętności świadomego i sprawnego posługiwania się ICT w pracy pedagoga.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe wiadomości o komputerze i systemie operacyjnym (zakres szkoły średniej).

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Terminy / pojęcia: Technologia informacyjna a informatyka. TIK (ICT); rola i miejsce TIK w edukacji; ochrona własności intelektualnej; system operacyjny; alternatywne systemy operacyjne (bezpieczeństwo danych i systemu); komputer i sieć komputerowa. urządzenia peryferyjne; edytory tekstu (Microsoft Word, OpenOffice Writer0; Internet – korzystanie z zasobów, komunikacja synchroniczna i asynchroniczna; publikowanie dokumentów HTML (protokół FTP); arkusze kalkulacyjne (Microsoft Excel, OpenOffice Calc); bazy danych (Microsoft Access, OpenOffice Base); pliki multimedialne; prezentacje multimedialne (Microsoft PowerPoint, OpenOffice Impress); prezentacje multimedialne – sieciowe (witryny, interaktywne animacje Flash): (MS Word; WebSite X5 Smart Edition PL; witryny CMS; iSpring; Aligator Flash Designer; authorPOINT). Literatura: <http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/publikacje.html>.
2. Bezpieczeństwo danych oraz systemu operacyjnego – ćwiczenia praktyczne; blended learning, poszanowanie praw autorskich. Poszanowanie cudzej własności (prywatne dane, hasła, kody). Literatura: <http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/elearning/html/00bezp.htm>.
3. Edytor tekstu Microsoft Word – formatowanie dokumentów. Marginesy i orientacja strony, listy wypunktowane i numerowane, nagłówki i stopki, podział tekstu na kolumny, tworzenie i formatowanie tabel, wstawianie i formatowanie obiektów graficznych, sprawdzanie pisowni i gramatyki w dokumencie, wykorzystywanie słownika synonimów, edytor równań matematycznych; style, automatyczny spis treści, automatyczne podpisywanie rysunków i tabel, Style nagłówków; tworzenie stron WWW; alternatywny edytor tekstu – OpenOffice Writer. ćwiczenia praktyczne; blended learning. Literatura: <http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/elearning/word/word0/00hiper.htm>.
4. Arkusz kalkulacyjny - Microsoft Excel lub OpenOffice / LibreOffice Calc (do wyboru). Tworzenie i formatowanie arkusza danych, sortowanie, tworzenie i kopiowanie funkcji, podstawowe obliczenia, formatowanie wykresów; rejestracja makr; tworzenie formularzy. Formularz jako elektroniczny test lub ankieta. Arkusze sieciowe – import danych z wielu arkuszy, kwerenda sieci Web, sumy częściowe, tabela

przeznaczona, autofiltrowanie, wykresy. Ćwiczenia praktyczne; blended learning. Dla zainteresowanych e-learning – tworzenie elektronicznych testów i ankiet: <http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/elearning/excel1/00ex.htm>.

5. Multimedia: grafika i dźwięk, film. Grafika - typy plików graficznych, konwersja. Fotografia cyfrowa, programy do edycji zdjęć, skanery i skanowanie, tworzenie animowanych plików gif, tworzenie animacji w prezentacji multimedialnej. Dźwięk - rejestracja dźwięku z różnych źródeł, obróbka dźwięku, konwersja plików dźwiękowych. Osadzanie dźwięku w prezentacji multimedialnej. Film - rejestracja filmów z zastosowaniem kamery internetowej, rejestracja ekranu komputera z zastosowaniem aplikacji do tworzenia filmów ekranowych, zapisywanie i konwersja filmów rozpowszechnianych legalnie w Internecie, montaż plików filmowych, tworzenie prostych animacji, animowane napisy.
6. Internet: FTP; WWW; CMS; Edytory HTML. Aplikacje w chmurze; Google Dokumenty oraz Microsoft SkyDrive; DropBox. Przegląd narzędzi do publikowania multimedialnych witryn w sieci Internet (MS Word lub kreatora, np. WebSite X5 Smart Edition PL); Podstawowe informacje o witrynach CMS. Projekt witryny (wykonanie witryny).

METODY KSZTAŁCENIA:

Pokaz, demonstracja, praca z książką (samodzielne korzystanie z multimedialnych kursów online: blended learning oraz e-learning), metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna procesy, narzędzia i technik komunikowania z zastosowaniem ICT.	K_W08	Aktywność na zajęciach.	Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Student korzysta z nowoczesnych technologii (ICT): wyszukuje, sortuje, przetwarza, archiwizuje i wizualizuje informacje oraz komunikuje się synchronicznie i asynchronicznie. - Przygotowuje dokument tekstowy, arkusz kalkulacyjny lub bazę danych, których konstrukcja jest zgodna z podanymi uprzednio wymogami, a zawartość merytoryczna nie budzi zastrzeżeń. - Znajduje informację o ściśle określonej tematyce i formie przekazu (tekst, grafika, film) – znajomość narzędzi do wyszukiwania, sortowania, przetwarzania, archiwizacji i wizualizacji niezbędnych informacji. - Korzysta z narzędzi do komunikacji online a także aplikacji i zasobów w chmurze. 	K_U04	Aktywność na zajęciach; sprawdzian o charakterze praktycznym – progi punktowe.	Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Opracowuje dane i prezentuje wyniki (z wykorzystaniem ICT). - Wizualizuje dowolną tematykę (np. w formie prezentacji multimedialnej, witryny internetowej, wykresu, fotografii, rysunku, filmu lub nagrania audio). 	K_U05	Aktywność na zajęciach; sprawdzian o charakterze praktycznym – progi punktowe.	Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Stosuje podstawowe terminy i pojęcia z zakresu podstaw informatyki. - Stosuje różne kanały i techniki komunikacji online. 	K_U07	Aktywność na zajęciach; sprawdzian o charakterze praktycznym – progi punktowe.	Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - W obrębie samodzielnie przygotowywanych projektów (prezentacji multimedialnych lub witryn internetowych) stosuje tekst autorski lub zamieszcza prawidłowe przypisy ze wskazaniem źródeł. - Stosuje samodzielnie zrealizowane fotografie, nagrania audio i wideo (poszanowanie praw autorskich i cudzej własności intelektualnej). - Obchodzi i łamie zabezpieczenia w 	K_K05	Ocena prac / projektów – progi punktowe; test – progi punktowe.	Laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
systemie operacyjnym tylko w przypadku awarii, np. w celu ratowania zagrożonych utratą danych. - Korzysta z darmowego oprogramowania lub wyłącznie z programów, których jest legalnym posiadaczem. - Zna i stosuje programy na licencji MSDN.			
- Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne z zastosowaniem ICT. - Niezależnie od dziedziny i omawianej tematyki potrafi wskazać lub skorzystać z odpowiednich technik i narzędzi ICT. - Wykonuje wizualizację dowolnego zagadnienia z zastosowaniem ICT.	K_K08	Ocena prac / projektów – progi punktowe; test – progi punktowe.	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wiedza teoretyczna zdobywana podczas zajęć oraz samodzielnej pracy z książką oraz kursem online (przede wszystkim K_W08) będzie sprawdzana z zastosowaniem testów z progami punktowymi (pytania zamknięte i otwarte). Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów.

Umiejętności praktyczne, np. korzystanie z edytora tekstu, arkusza kalkulacyjnego itp. będą weryfikowane na podstawie oceny jakości prac – sprawdzian z progami punktowymi. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów.

Weryfikacja kompetencji społecznych odbywa się na podstawie analizy realizowanych samodzielnie projektów (prezentacje multimedialne oraz strony internetowe) z zastosowaniem progów punktowych. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów.

Zaliczenie laboratoriów: zaliczenie wszystkich podlegających ocenie kolokwiów, zadań i prac.

Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach:	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć	15 godz.	27 godz.
Wykonanie zadań praktycznych	20 godz.	20 godz.
Konsultacje	10 godz.	10 godz.
Łącznie	75 godz.	75 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	2 ECTS
Łącznie	3 ECTS	3 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Furmanek M., (red.), Technologie informacyjne w warsztacie pracy nauczyciela, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008.
2. Jędrzyckowski J., Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008.

3. Materiały prowadzącego:
<http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/przedmioty.html>
oraz
<http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/elearning.html>.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Murray K., Microsoft Office 2010 PL. Praktyczne podejście, Wyd. Helion, Gliwice 2011.
2. Sokół M., OpenOffice.ux.pl 3.1. Ćwiczenia praktyczne, Wyd. Helion, Gliwice 2010.
Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

UWAGI:

Kurs z materiałami dydaktycznymi, listami zadań oraz wymaganiami jest dostępny na platformie e-learningowej Katedry oraz na stronie: <http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/przedmioty.html>

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Jacek Jędryczkowski

FILOZOFICZNE PODSTAWY PEDAGOGIKI

Kod przedmiotu:	05.0-WP-PEDP-FPP
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. UZ dr hab. Mirosław Kowalski; osoba prowadząca wykład.
Prowadzący:	dr L. Sałaciński, dr A. Famuła, dr R. Małachowski; Nauczyciel akademicki WPSiNoZ.

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	30	2	IV	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		IV	zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z wybranymi filozoficznymi koncepcjami ontologicznymi, epistemologicznymi i antropologicznymi będącymi teoretycznymi podstawami refleksji i działalności pedagogicznej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Student zna elementarną terminologię używaną w pedagogice i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Powiązania edukacji z filozofią, uwarunkowania, inspiracje; Podstawowe nurtu filozoficzne a edukacja: idealizm a edukacja, realizm w edukacji, realizm teistyczny a edukacja, naturalizm a edukacja, pragmatyzm a edukacja, egzystencjalizm a edukacja, ideologia a edukacja, liberalizm a edukacja, konserwatyzm a edukacja, utopizm a edukacja, marksizm a edukacja, totalitaryzm w edukacji, perenializm a edukacja.

METODY KSZTAŁCENIA:

wykład konwersatoryjny, prelekcja, prezentacja multimedialna, praca z książką, dyskusja seminaryjna, praca z dokumentem źródłowym

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Potrąfi wskazać uwarunkowania i inspiracje filozoficzne będące podłożem edukacji	K_W03	prezentacja multimedialna, dyskusja	ćwiczenia
Wskazuje wybrane filozoficzne koncepcje człowieka stanowiące teoretyczne podstawy działalności pedagogicznej	K_W04	prezentacja multimedialna, dyskusja	ćwiczenia
potrafi posługiwać się podstawowymi pojęciami z zakresu filozofii w celu analizowania motywów i form działalności edukacyjnej;	K_U03	prezentacja multimedialna, dyskusja	ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
potrafi zaprezentować wątpliwości i sugestie dotyczące edukacji, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw filozoficzno - teoretycznych, poglądów różnych autorów	K_U08	dyskusja	ćwiczenia
ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie analizowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym mając na względzie różne konteksty filozoficzne;	K_K03	dyskusja	ćwiczenia
ma świadomość wagi zachowywania się w sposób profesjonalny,	K_K04	bieżąca kontrola na zajęciach	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie ćwiczeń: Ćwiczenia z przedmiotu kończą się uzyskaniem zaliczenia w postaci pozytywnej oceny. Ocenie podlega sposób prezentacji przez studenta wybranego zagadnienia, w tym adekwatny dobór literatury, twórczy sposób jej wykorzystania, umiejętność stymulowania do dyskusji oraz sposób prowadzenia dialogu z innymi, aktywny i refleksyjny udział w dyskusji.

Ocena końcowa:

Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną z wszystkich ocen, w tym samooceny studenta i oceny całej grupy oraz oceny wykładowcy.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	36
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	40	45
Łącznie	90	81
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. L. Gutek, Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji, GWP, Gdańsk 2003. (od wyd. II tytuł zmieniony na: Filozofia dla pedagogów).
2. A.E. Szoltysek, Filozofia edukacji. Kształtowanie umysłu, Impuls, Kraków 2013.
Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. J. Bagienni, P. S. Fosl, Przybownik filozofa. Kompendium metod i pojęć filozoficznych, PAX, Warszawa 2010.
2. E. Szoltysek, Filozofia wychowania, Wyd. A. Marszałek, Toruń 1998.
3. Encyklopedia filozofii wychowania, red. S. Jedynak, J. Kojkoł, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz 2009.
4. L. Sałaciński, Aporie wychowawcze szkoły i nauczyciela. Złudzenia transmisji wartości, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2010.
5. M. Głazewski, Dystopia, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2010.

6. J. Gaarder, Świat Zofii. Cudowna podróż w głąb historii filozofii, Wydawnictwo J. Santorski & Co, Warszawa 1995.

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

UWAGI: -

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Lech Sałaciński

JĘZYK OBCY**JĘZYK ANGIELSKI 1**

Kod przedmiotu: 09.0-WP-PEDP-JO1

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski, angielski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Beata Burchardt, mgr M. Gąsiorowska-Sawka,
mgr M. Lachowicz, mgr A. Pożniak, mgr B. SzuraProwadzący: mgr B. Burchardt, mgr M. Gąsiorowska-Sawka, mgr
M. Lachowicz, mgr A. Pożniak, mgr B. Szura

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30	2	II	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		II	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

1. Celem kursu jest podniesienie kompetencji językowej i komunikacyjnej w zakresie odpowiadającym poziomowi B2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w stopniu umożliwiającym:
2. - wykorzystanie języka obcego dla potrzeb studiowania, a w szczególności umiejętne korzystanie z różnorodnych obcojęzycznych materiałów źródłowych, mediów, literatury popularnonaukowej i specjalistycznej,
3. - kontynuację nauki w ramach wybranej specjalizacji na uczelniach zagranicznych,
4. - wykonywanie pracy zawodowej lub naukowej z wykorzystaniem języka obcego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

znajomość języka obcego na poziomie B1

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Studia i studiowanie: struktura i funkcjonowanie uczelni wyższych w Polsce i krajach anglojęzycznych.
2. Rodzina, rodzina zastępcza i adopcja.
3. Życie społeczne, styl życia.
4. Problemy społeczne w miejscu zamieszkania.
5. Niepełnosprawność.

METODY KSZTAŁCENIA:

Metoda komunikacyjna, dyskusja, praca z tekstem naukowym w j. obcym, praca w grupach, burza mózgów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, rozwijać swoje profesjonalne umiejętności korzystając z różnych źródeł w języku obcym; posiada umiejętności językowe na poziomie B2.	K_U04	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	ćwiczenia
Student potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w języku obcym w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych.	K_U06	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	ćwiczenia

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z ćwiczeń: metody weryfikacji efektów kształcenia to:

- dwa kolokwia pisemne w semestrze zawierające pytania otwarte i zamknięte i uzyskanie minimum 50 % prawidłowych odpowiedzi; student otrzymuje ocenę z kolokwium wg następujących progów punktowych:

50 – 60 % - dostateczny

61 – 70 % - dostateczny plus

71 – 80 % - dobry

81 – 90 % - dobry plus

91 – 100 % - bardzo dobry

- kartkówki: progi punktowe jw.

- aktywne uczestnictwo w zajęciach.

Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen.

Ocena końcowa: ocena końcowa jest oceną z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	30
Łącznie	55	55
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Oxenden C., Latham-Koenig C., New English File Intermediate, Oxford University Press, 2009
2. Oxenden C., Latham-Koenig C., New English File Upper intermediate, Oxford University Press, 2009

3. Bell J., Gower R., Matters Upper intermediate, Longman, 2001
4. Davies P. A., Falla T., FCA Result, Oxford University Press, 2008
5. Jones L., New Progress to First Certificate, Cambridge University Press, 2003
6. Cieślak M., English Special, repetytorium leksykalno-tematyczne, Wagros, 2007
7. Cieślak M., English, repetytorium leksykalno-gramatyczne, Wagros, 2009
8. Vince M., Intermediate Language Practice, Macmillan, 2003
9. Murphy R., English Grammar in Use, Cambridge University Press, 1997
10. Longman Dictionary of Contemporary English, Longman, 2004
11. Matejko I., John-Jankowska B., A Selection of Sociological Problems in English, Tychy 2006

PROGRAM OPRACOWAŁ:

zespół Pracowni Kształcenia Językowego WPSiNZ UZ

JĘZYK ANGIELSKI 2

Kod przedmiotu: 09.0-WP-PEDP-JO2

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski, angielski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Beata Burchardt, mgr Marzena Lachowicz,
mgr Małgorzata Gąsiorowska-Sawka, mgr Agata Poźniak, mgr Barbara Szura

Prowadzący: mgr Beata Burchardt, mgr Marzena Lachowicz,
mgr Małgorzata Gąsiorowska-Sawka, mgr Agata Poźniak, mgr Barbara Szura

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	60	4	III	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	36		III	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem kursu jest podniesienie kompetencji językowej i komunikacyjnej w zakresie odpowiadającym poziomowi B2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w stopniu umożliwiającym:

- wykorzystanie języka obcego dla potrzeb studiowania, a w szczególności umiejętne korzystanie z różnorodnych obcojęzycznych materiałów źródłowych, mediów, literatury popularnonaukowej i specjalistycznej,
- kontynuację nauki w ramach wybranej specjalizacji na uczelniach zagranicznych,
- wykonywanie pracy zawodowej lub naukowej z wykorzystaniem języka obcego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

znajomość języka obcego na poziomie B1

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Uzależnienia, przestępczość.
2. Zaburzenia emocjonalne.
3. Opieka społeczna.
4. Praca: zatrudnienie i bezrobocie, rozmowa kwalifikacyjna, praca w kraju i za granicą, korespondencja formalna.
5. Media, kultura masowa, rozrywka.

METODY KSZTAŁCENIA:

Metoda komunikacyjna, dyskusja, praca z tekstem naukowym w j. obcym, praca w grupach, burza mózgów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, rozwijać swoje profesjonalne umiejętności korzystając z różnych źródeł w języku obcym; posiada umiejętności językowe na poziomie B2.	K_U04	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	ćwiczenia
Student potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w języku obcym w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych.	K_U06	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	ćwiczenia

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z ćwiczeń: metody weryfikacji efektów kształcenia to:

- dwa kolokwia pisemne w semestrze zawierające pytania otwarte i zamknięte i uzyskanie minimum 50 % prawidłowych odpowiedzi; student otrzymuje ocenę z kolokwium wg następujących progów punktowych:

50 – 60 % - dostateczny

61 – 70 % - dostateczny plus

71 – 80 % - dobry

81 – 90 % - dobry plus

91 – 100 % - bardzo dobry

- kartkówki: progi punktowe jw.

- aktywne uczestnictwo w zajęciach.

Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen.

Ocena końcowa: ocena końcowa jest oceną z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	60	40
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	45
Łącznie	85	85
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1,5
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Oxenden C., Latham-Koenig C., New English File Intermediate, Oxford University Press, 2009

2. Oxenden C., Latham-Koenig C., New English File Upper intermediate, Oxford University Press, 2009
3. Bell J., Gower R., Matters Upper intermediate, Longman, 2001
4. Davies P. A., Falla T., FCA Result, Oxford University Press, 2008
5. Jones L., New Progress to First Certificate, Cambridge University Press, 2003
6. Cieślak M., English Special, repetytorium leksykalno-tematyczne, Wagros, 2007
7. Cieślak M., English, repetytorium leksykalno-gramatyczne, Wagros, 2009
8. Vince M., Intermediate Language Practice, Macmillan, 2003
9. Murphy R., English Grammar in Use, Cambridge University Press, 1997
10. Longman Dictionary of Contemporary English, Longman, 2004
11. Matejko I., John-Jankowska B., A Selection of Sociological Problems in English, Tychy 2006

PROGRAM OPRACOWAŁ:

zespół Pracowni Kształcenia Językowego WPSiNZ UZ

JĘZYK ANGIELSKI 3

Kod przedmiotu: 09.0-WP-PEDP-JO3
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski, angielski
 mgr Beata Burchardt, mgr Marzena Lachowicz,
 Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Małgorzata Gąsiorowska-Sawka, mgr Agata
 Poźniak, mgr Barbara Szura
 mgr Beata Burchardt, mgr Marzena Lachowicz,
 Prowadzący: mgr Małgorzata Gąsiorowska-Sawka, mgr Agata
 Poźniak, mgr Barbara Szura

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Ćwiczenia	30	2	IV	Egzamin	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		IV	Egzamin	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem kursu jest podniesienie kompetencji językowej i komunikacyjnej w zakresie odpowiadającym poziomowi B2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w stopniu umożliwiającym:

- wykorzystanie języka obcego dla potrzeb studiowania, a w szczególności umiejętne korzystanie z różnorodnych obcojęzycznych materiałów źródłowych, mediów, literatury popularnonaukowej i specjalistycznej,
- kontynuację nauki w ramach wybranej specjalizacji na uczelniach zagranicznych,
- wykonywanie pracy zawodowej lub naukowej z wykorzystaniem języka obcego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

znajomość języka obcego na poziomie B1

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Zachowania społeczne.
2. Osobowość.
3. Stereotypy narodowe, różnice kulturowe.
4. Różne sposoby komunikacji werbalnej i niewerbalnej.
- 5.

METODY KSZTAŁCENIA:

Metoda komunikacyjna, dyskusja, praca z tekstem naukowym w j. obcym, praca w grupach, burza mózgów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, rozwijać swoje profesjonalne umiejętności korzystając z różnych źródeł w języku obcym; posiada umiejętności językowe na poziomie B2.	K_U04	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	ćwiczenia
Student potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w języku obcym w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych.	K_U06	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	ćwiczenia

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z ćwiczeń: ćwiczenia kończą się egzaminem. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest egzamin pisemny i ustny sprawdzający znajomość języka specjalistycznego na poziomie B2 z uwzględnieniem specyfiki kierunku studiów.

Egzamin składa się z 4 części: czytania, pisania, słuchania i mówienia.

Student otrzymuje ocenę z egzaminu wg następujących progów punktowych:

50 – 60 % - dostateczny

61 – 70 % - dostateczny plus

71 – 80 % - dobry

81 – 90 % - dobry plus

91 – 100 % - bardzo dobry

Ocena z ćwiczeń jest oceną z egzaminu.

Ocena końcowa: ocena końcowa jest oceną z egzaminu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	65	80
Łącznie	105	105
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2,5	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Oxenden C., Latham-Koenig C., New English File Intermediate, Oxford University Press, 2009
2. Oxenden C., Latham-Koenig C., New English File Upper intermediate, Oxford University Press, 2009
3. Bell J., Gower R., Matters Upper intermediate, Longman, 2001

4. Davies P. A., Falla T., FCA Result, Oxford University Press, 2008
5. Jones L., New Progress to First Certificate, Cambridge University Press, 2003
6. Cieślak M., English Special, repetytorium leksykalno-tematyczne, Wagros, 2007
7. Cieślak M., English, repetytorium leksykalno-gramatyczne, Wagros, 2009
8. Vince M., Intermediate Language Practice, Macmillan, 2003
9. Murphy R., English Grammar in Use, Cambridge University Press, 1997
10. Longman Dictionary of Contemporary English, Longman, 2004
11. Matejko I., John-Jankowska B., A Selection of Sociological Problems in English, Tychy 200

PROGRAM OPRACOWAŁ:

zespół Pracowni Kształcenia Językowego WPSiNZ UZ

JEZYK NIEMIECKI 1

Kod przedmiotu: 09.0-WP-PEDP-JO1

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski, niemiecki

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Anna Kubrak, mgr Beata Łapanowska, mgr Barbara Mikulska

Prowadzący: mgr Anna Kubrak, mgr Beata Łapanowska,
mgr Barbara Mikulska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30	2	II	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		II	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem kursu jest podniesienie kompetencji językowej i komunikacyjnej w zakresie odpowiadającym poziomowi B2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w stopniu umożliwiającym:

- wykorzystanie języka obcego dla potrzeb studiowania, a w szczególności umiejętne korzystanie z różnorodnych obcojęzycznych materiałów źródłowych, mediów, literatury popularnonaukowej i specjalistycznej,
- kontynuację nauki w ramach wybranej specjalizacji na uczelniach zagranicznych,
- wykonywanie pracy zawodowej lub naukowej z wykorzystaniem języka obcego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

znajomość języka obcego na poziomie B1.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Studia i studiowanie: struktura i funkcjonowanie uczelni wyższych w Polsce i krajach anglojęzycznych.
2. Rodzina, rodzina zastępcza i adopcja.
3. Życie społeczne, styl życia.
4. Problemy społeczne w miejscu zamieszkania.
5. Niepełnosprawność.

METODY KSZTAŁCENIA:

Metoda komunikacyjna, dyskusja, praca z tekstem naukowym w j. obcym, praca w grupach, burza mózgów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, rozwijać swoje profesjonalne umiejętności korzystając z różnych źródeł w języku obcym; posiada umiejętności językowe na poziomie B2.	K_U04	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	ćwiczenia
Student potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w języku obcym w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych.	K_U06	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	ćwiczenia

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z ćwiczeń: metody weryfikacji efektów kształcenia to:

- dwa kolokwia pisemne w semestrze zawierające pytania otwarte i zamknięte i uzyskanie minimum 50 % prawidłowych odpowiedzi; student otrzymuje ocenę z kolokwium wg następujących progów punktowych:

50 – 60 % - dostateczny

61 – 70 % - dostateczny plus

71 – 80 % - dobry

81 – 90 % - dobry plus

91 – 100 % - bardzo dobry

- kartkówki: progi punktowe jw.

- aktywne uczestnictwo w zajęciach.

Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen.

Ocena końcowa: ocena końcowa jest oceną z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	30
Łącznie	55	55
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. DaF kompakt A1-B1 Kursbuch mit 3 Audio-CDs + Übungsbuch mit 2 Audio-CDs, Verlag Klett, 2011
2. MEMO Lehr- und Übungsbuch mit 2CDs, Wortschatz- und Fertigkeitstraining zum Zertifikat Deutsch als Fremdsprache + MEMO Lernwortschatz Deutsch-Polnisch, Verlag Langenscheidt, 2006

3. em Brückenkurs-Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe mit 2CDs +Arbeitsbuch,Max Hueber Verlag,2006
4. em Hauptkurs + Arbeitsbuch mit 2CDs,Max Hueber Verlag,2009
5. em Abschlusskurs mit 2CDs,Max Hueber Verlag,2009
6. Themen 2/3 neu, Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache+ Arbeitsbuch mit 2CDs + Lehrerhandbuch A,B, Max Hueber Verlag,2007
7. Repetytorium gramatyki języka niemieckiego, S.Bęza,PWN
8. Mary L.Apelt,Hans-Peter Apelt, Margot Wagner - Grammatik a la carte!-Das Übungsbuch zur Grundgrammatik Deutsch,Verlag Moritz Diesterweg/Verlag Sauerländer
9. Grammatikbogen-Fiktionale Texte mit Aufgaben und Lösungsschlüsseln für den Unterricht Deutsch als Fremdsprache,Langenscheidt,1998

PROGRAM OPRACOWAŁ:

zespół Pracowni Kształcenia Językowego WPSiNZ UZ

JEZYK NIEMIECKI 2

Kod przedmiotu: 09.0-WP-PEDP-JO2

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski, niemiecki

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Anna Kubrak, mgr Beata Łapanowska, mgr Barbara Mikulska

Prowadzący: mgr Anna Kubrak, mgr Beata Łapanowska, mgr Barbara Mikulska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	60	4	III	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	36		III	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem kursu jest podniesienie kompetencji językowej i komunikacyjnej w zakresie odpowiadającym poziomowi B2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w stopniu umożliwiającym:

- wykorzystanie języka obcego dla potrzeb studiowania, a w szczególności umiejętne korzystanie z różnorodnych obcojęzycznych materiałów źródłowych, mediów, literatury popularnonaukowej i specjalistycznej,
- kontynuację nauki w ramach wybranej specjalizacji na uczelniach zagranicznych,
- wykonywanie pracy zawodowej lub naukowej z wykorzystaniem języka obcego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

znajomość języka obcego na poziomie B1

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Uzależnienia, przestępczość.

Zaburzenia emocjonalne.

Opieka społeczna.

Praca: zatrudnienie i bezrobocie, rozmowa kwalifikacyjna, praca w kraju i za granicą, korespondencja formalna.

Media, kultura masowa, rozrywka.

METODY KSZTAŁCENIA:

Metoda komunikacyjna, dyskusja, praca z tekstem naukowym w j. obcym, praca w grupach, burza mózgów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, rozwijać swoje profesjonalne umiejętności korzystając z różnych źródeł w języku obcym; posiada umiejętności językowe na poziomie B2.	K_U04	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	ćwiczenia
Student potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w języku obcym w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych.	K_U06	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	ćwiczenia

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z ćwiczeń: metody weryfikacji efektów kształcenia to:

- dwa kolokwia pisemne w semestrze zawierające pytania otwarte i zamknięte i uzyskanie minimum 50 % prawidłowych odpowiedzi; student otrzymuje ocenę z kolokwium wg następujących progów punktowych:

50 – 60 % - dostateczny

61 – 70 % - dostateczny plus

71 – 80 % - dobry

81 – 90 % - dobry plus

91 – 100 % - bardzo dobry

- kartkówki: progi punktowe jw.

- aktywne uczestnictwo w zajęciach.

Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen.

Ocena końcowa: ocena końcowa jest oceną z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	60	40
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	45
Łącznie	85	85
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1,5
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. DaF kompakt A1-B1 Kursbuch mit 3 Audio-CDs + Übungsbuch mit 2 Audio-CDs, Verlag Klett, 2011
2. MEMO Lehr- und Übungsbuch mit 2CDs, Wortschatz- und Fertigkeitstraining zum Zertifikat Deutsch als Fremdsprache + MEMO Lernwortschatz Deutsch-Polnisch, Verlag Langenscheidt, 2006

3. em Brückenkurs-Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe mit 2CDs +Arbeitsbuch,Max Hueber Verlag,2006
4. em Hauptkurs + Arbeitsbuch mit 2CDs,Max Hueber Verlag,2009
5. em Abschlusskurs mit 2CDs,Max Hueber Verlag,2009
6. Themen 2/3 neu,Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache+ Arbeitsbuch mit 2CDs + Lehrerhandbuch A,B , Max Hueber Verlag,2007
7. Repetitorium gramatyki języka niemieckiego ,S.Bęza,PWN
8. Mary L.Apelt,Hans-Peter Apelt,Margot Wagner - Grammatik a la carte!-Das Übungsbuch zur Grundgrammatik Deutsch,Verlag Moritz Diesterweg/Verlag Sauerländer
9. Grammatikbogen-Fiktionale Texte mit Aufgaben und Lösungsschlüsseln für den Unterricht Deutsch als Fremdsprache,Langenscheidt,1998

PROGRAM OPRACOWAŁ:

zespół Pracowni Kształcenia Językowego WPSiNZ UZ

JEZYK NIEMIECKI 3

Kod przedmiotu: 09.0-WP-PEDP-JO3

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski, niemiecki

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Anna Kubrak, mgr Beata Łapanowska, mgr Barbara Mikulska

Prowadzący: mgr Anna Kubrak, mgr Beata Łapanowska, mgr Barbara Mikulska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Ćwiczenia	30	2	IV	Egzamin	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		IV	Egzamin	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem kursu jest podniesienie kompetencji językowej i komunikacyjnej w zakresie odpowiadającym poziomowi B2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w stopniu umożliwiającym:

- wykorzystanie języka obcego dla potrzeb studiowania, a w szczególności umiejętne korzystanie z różnorodnych obcojęzycznych materiałów źródłowych, mediów, literatury popularnonaukowej i specjalistycznej,
- kontynuację nauki w ramach wybranej specjalizacji na uczelniach zagranicznych,
- wykonywanie pracy zawodowej lub naukowej z wykorzystaniem języka obcego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

znajomość języka obcego na poziomie B1

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Zachowania społeczne.
2. Osobowość.
3. Stereotypy narodowe, różnice kulturowe.
4. Różne sposoby komunikacji werbalnej i niewerbalnej.

METODY KSZTAŁCENIA:

Metoda komunikacyjna, dyskusja, praca z tekstem naukowym w j. obcym, praca w grupach, burza mózgów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, rozwijać swoje profesjonalne umiejętności korzystając z różnych źródeł	K_U04	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
w języku obcym; posiada umiejętności językowe na poziomie B2.			
Student potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w języku obcym w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych.	K_U06	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	ćwiczenia

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z ćwiczeń: ćwiczenia kończą się egzaminem. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest egzamin pisemny i ustny sprawdzający znajomość języka specjalistycznego na poziomie B2 z uwzględnieniem specyfiki kierunku studiów.

Egzamin składa się z 4 części: czytania, pisania, słuchania i mówienia.

Student otrzymuje ocenę z egzaminu wg następujących progów punktowych:

50 – 60 % - dostateczny

61 – 70 % - dostateczny plus

71 – 80 % - dobry

81 – 90 % - dobry plus

91 – 100 % - bardzo dobry

Ocena z ćwiczeń jest oceną z egzaminu.

Ocena końcowa: ocena końcowa jest oceną z egzaminu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	65	80
Łącznie	105	105
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2,5	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. DaF kompakt A1-B1 Kursbuch mit 3 Audio-CDs + Übungsbuch mit 2 Audio-CDs, Verlag Klett, 2011
2. MEMO Lehr- und Übungsbuch mit 2CDs, Wortschatz- und Fertigkeitstraining zum Zertifikat Deutsch als Fremdsprache + MEMO Lernwortschatz Deutsch-Polnisch, Verlag Langenscheidt, 2006
3. em Brückenkurs-Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe mit 2CDs + Arbeitsbuch, Max Hueber Verlag, 2006
4. em Hauptkurs + Arbeitsbuch mit 2CDs, Max Hueber Verlag, 2009
5. em Abschlusskurs mit 2CDs, Max Hueber Verlag, 2009
6. Themen 2/3 neu, Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache + Arbeitsbuch mit 2CDs + Lehrerhandbuch A, B, Max Hueber Verlag, 2007
7. Repetitorium gramatyki języka niemieckiego, S. Bęza, PWN

8. Mary L.Apelt,Hans-Peter Apelt,Margot Wagner - Grammatik a la carte!-Das Übungsbuch zur Grundgrammatik Deutsch,Verlag Moritz Diesterweg/Verlag Sauerländer
9. Grammatikbogen-Fiktionale Texte mit Aufgaben und Lösungsschlüsseln für den Unterricht Deutsch als Fremdsprache,Langenscheidt,1998

PROGRAM OPRACOWAŁ:

zespół Pracowni Kształcenia Językowego WPSiNZ UZ

JĘZYK FRANCUSKI 1

Kod przedmiotu:	09.0-WP-PEDP-JO1
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski, francuski
Odpowiedzialny za przedmiot:	mgr Beata Burchardt
Prowadzący:	mgr Beata Burchardt

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30	2	II	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		II	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem kursu jest podniesienie kompetencji językowej i komunikacyjnej w zakresie odpowiadającym poziomowi B2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w stopniu umożliwiającym:

- wykorzystanie języka obcego dla potrzeb studiowania, a w szczególności umiejętne korzystanie z różnorodnych obcojęzycznych materiałów źródłowych, mediów, literatury popularnonaukowej i specjalistycznej,
- kontynuację nauki w ramach wybranej specjalizacji na uczelniach zagranicznych,
- wykonywanie pracy zawodowej lub naukowej z wykorzystaniem języka obcego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

znajomość języka obcego na poziomie B1

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Studia i studiowanie: struktura i funkcjonowanie uczelni wyższych w Polsce i krajach anglojęzycznych.
2. Rodzina, rodzina zastępcza i adopcja.
3. Życie społeczne, styl życia.
4. Problemy społeczne w miejscu zamieszkania.
5. Niepełnosprawność.

METODY KSZTAŁCENIA:

Metoda komunikacyjna, dyskusja, praca z tekstem naukowym w j. obcym, praca w grupach, burza mózgów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, rozwijać swoje profesjonalne umiejętności korzystając z różnych źródeł w języku obcym; posiada umiejętności językowe na poziomie B2.	K_U04	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	ćwiczenia
Student potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w języku obcym w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych.	K_U06	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	ćwiczenia

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z ćwiczeń: metody weryfikacji efektów kształcenia to:

- dwa kolokwia pisemne w semestrze zawierające pytania otwarte i zamknięte i uzyskanie minimum 50 % prawidłowych odpowiedzi; student otrzymuje ocenę z kolokwium wg następujących progów punktowych:

50 – 60 % - dostateczny

61 – 70 % - dostateczny plus

71 – 80 % - dobry

81 – 90 % - dobry plus

91 – 100 % - bardzo dobry

- kartkówki: progi punktowe jw.

- aktywne uczestnictwo w zajęciach.

Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen.

Ocena końcowa: ocena końcowa jest oceną z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	30
Łącznie	55	55
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Delaisne P., McBride N., Trevisi S., Café Crème III, Hachette, 2003
2. Gajos M. H., Gourgaud N. M., Mots de passe, Dictionnaire thematique franco-polonais, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa, 2005

3. Steele R., *Civilisation Progressive du Français*, CLE International 2002
4. Girardet J., Cridlig J.M., *Panorama de la langue française II i III*, CLE International, 2004
5. Girardet J., Pécheur J., *Campus II i III*, CLE International, 2002
6. Bérard E., Lavenne Ch., *Grammaire utile du français*, Hatier, 2007

PROGRAM OPRACOWAŁ:

zespół Pracowni Kształcenia Językowego WPSiNZ UZ

JĘZYK FRANCUSKI 2

Kod przedmiotu: 09.0-WP-PEDP-JO2

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski, francuski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Beata Burchardt

Prowadzący: mgr Beata Burchardt

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	60	4	III	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	36		III	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem kursu jest podniesienie kompetencji językowej i komunikacyjnej w zakresie odpowiadającym poziomowi B2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w stopniu umożliwiającym:

- wykorzystanie języka obcego dla potrzeb studiowania, a w szczególności umiejętne korzystanie z różnorodnych obcojęzycznych materiałów źródłowych, mediów, literatury popularnonaukowej i specjalistycznej,
- kontynuację nauki w ramach wybranej specjalizacji na uczelniach zagranicznych,
- wykonywanie pracy zawodowej lub naukowej z wykorzystaniem języka obcego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

znajomość języka obcego na poziomie B1

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Uzależnienia, przestępczość.

Zaburzenia emocjonalne.

Opieka społeczna.

Praca: zatrudnienie i bezrobocie, rozmowa kwalifikacyjna, praca w kraju i za granicą, korespondencja formalna.

Media, kultura masowa, rozrywka.

METODY KSZTAŁCENIA:

Metoda komunikacyjna, dyskusja, praca z tekstem naukowym w j. obcym, praca w grupach, burza mózgów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi samodzielnie zdobywać	K_U04	Konwersacja – ocena aktywności i	ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
wiedzę, rozwijać swoje profesjonalne umiejętności korzystając z różnych źródeł w języku obcym; posiada umiejętności językowe na poziomie B2.		przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	
Student potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w języku obcym w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych.	K_U06	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	ćwiczenia

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z ćwiczeń: metody weryfikacji efektów kształcenia to:

- dwa kolokwia pisemne w semestrze zawierające pytania otwarte i zamknięte i uzyskanie minimum 50 % prawidłowych odpowiedzi; student otrzymuje ocenę z kolokwium wg następujących progów punktowych:

50 – 60 % - dostateczny

61 – 70 % - dostateczny plus

71 – 80 % - dobry

81 – 90 % - dobry plus

91 – 100 % - bardzo dobry

- kartkówki: progi punktowe jw.

- aktywne uczestnictwo w zajęciach.

Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen.

Ocena końcowa: ocena końcowa jest oceną z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	60	40
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	45
Łącznie	85	85
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1,5
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Delaisne P., McBride N., Trevisi S., Café Crème III, Hachette, 2003

2. Gajos M. H., Gourgaud N. M., Mots de passe, Dictionnaire thematique franco-polonais, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa, 2005
3. Steele R., Civilisation Progressive du Français, CLE International 2002
4. Girardet J., Cridlig J.M., Panorama de la langue française II i III, CLE International, 2004
5. Girardet J., Pécheur J., Campus II i III, CLE International, 2002
6. Bérard E., Lavenne Ch., Grammaire utile du français, Hatier, 2007

PROGRAM OPRACOWAŁ:

zespół Pracowni Kształcenia Językowego WPSiNZ UZ

JĘZYK FRANCUSKI 3

Kod przedmiotu: 09.0-WP-PEDP-JO3
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski, francuski
 Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Beata Burchardt
 Prowadzący: mgr Beata Burchardt

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Ćwiczenia	30	2	IV	Egzamin	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		IV	Egzamin	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem kursu jest podniesienie kompetencji językowej i komunikacyjnej w zakresie odpowiadającym poziomowi B2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w stopniu umożliwiającym:

- wykorzystanie języka obcego dla potrzeb studiowania, a w szczególności umiejętne korzystanie z różnorodnych obcojęzycznych materiałów źródłowych, mediów, literatury popularnonaukowej i specjalistycznej,
- kontynuację nauki w ramach wybranej specjalizacji na uczelniach zagranicznych,
- wykonywanie pracy zawodowej lub naukowej z wykorzystaniem języka obcego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

znajomość języka obcego na poziomie B1

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Zachowania społeczne.
2. Osobowość.
3. Stereotypy narodowe, różnice kulturowe.
4. Różne sposoby komunikacji werbalnej i niewerbalnej.

METODY KSZTAŁCENIA:

Metoda komunikacyjna, dyskusja, praca z tekstem naukowym w j. obcym, praca w grupach, burza mózgów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, rozwijać swoje profesjonalne umiejętności korzystając z różnych źródeł w języku obcym; posiada umiejętności	K_U04	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
językowe na poziomie B2.			
Student potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w języku obcym w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych.	K_U06	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z programami punktowymi; Kolokwium.	ćwiczenia

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z ćwiczeń: ćwiczenia kończą się egzaminem. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest egzamin pisemny i ustny sprawdzający znajomość języka specjalistycznego na poziomie B2 z uwzględnieniem specyfiki kierunku studiów.

Egzamin składa się z 4 części: czytania, pisania, słuchania i mówienia.

Student otrzymuje ocenę z egzaminu wg następujących progów punktowych:

50 – 60 % - dostateczny

61 – 70 % - dostateczny plus

71 – 80 % - dobry

81 – 90 % - dobry plus

91 – 100 % - bardzo dobry

Ocena z ćwiczeń jest oceną z egzaminu.

Ocena końcowa: ocena końcowa jest oceną z egzaminu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	65	80
Łącznie	105	105
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2,5	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Delaisne P., McBride N., Trevisi S., Café Crème III, Hachette, 2003
2. Gajos M. H., Gourgaud N. M., Mots de passe, Dictionnaire thematique franco-polonais, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa, 2005
3. Steele R., Civilisation Progressive du Français, CLE International 2002
4. Girardet J., Cridlig J.M., Panorama de la langue française II i III, CLE International, 2004
5. Girardet J., Pécheur J., Campus II i III, CLE International, 2002
6. Bérard E., Lavenne Ch., Grammaire utile du français, Hatier, 2007

PROGRAM OPRACOWAŁ:

zespół Pracowni Kształcenia Językowego WPSiNZ UZ

JĘZYK ROSYJSKI 1

Kod przedmiotu:	09.0-WP-PEDP-JO1
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski, rosyjski
Odpowiedzialny za przedmiot:	nauczyciel akademicki posiadający tytuł magistra
Prowadzący:	nauczyciel akademicki posiadający tytuł magistra

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30	2	II	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		II	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem kursu jest podniesienie kompetencji językowej i komunikacyjnej w zakresie odpowiadającym poziomowi B2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w stopniu umożliwiającym:

- wykorzystanie języka obcego dla potrzeb studiowania, a w szczególności umiejętne korzystanie z różnorodnych obcojęzycznych materiałów źródłowych, mediów, literatury popularnonaukowej i specjalistycznej,
- kontynuację nauki w ramach wybranej specjalizacji na uczelniach zagranicznych,
- wykonywanie pracy zawodowej lub naukowej z wykorzystaniem języka obcego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

znajomość języka obcego na poziomie B1

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

5. Studia i studiowanie: struktura i funkcjonowanie uczelni wyższych w Polsce i krajach anglojęzycznych.
6. Rodzina, rodzina zastępcza i adopcja.
7. Życie społeczne, styl życia.
8. Problemy społeczne w miejscu zamieszkania.
9. Niepełnosprawność.

METODY KSZTAŁCENIA:

Metoda komunikacyjna, dyskusja, praca z tekstem naukowym w j. obcym, praca w grupach, burza mózgów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, rozwijać swoje profesjonalne umiejętności korzystając z różnych źródeł w języku obcym; posiada umiejętności językowe na poziomie B2.	K_U04	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	ćwiczenia
Student potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w języku obcym w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych.	K_U06	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	ćwiczenia

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z ćwiczeń: metody weryfikacji efektów kształcenia to:

- dwa kolokwia pisemne w semestrze zawierające pytania otwarte i zamknięte i uzyskanie minimum 50 % prawidłowych odpowiedzi; student otrzymuje ocenę z kolokwium wg następujących progów punktowych:

50 – 60 % - dostateczny

61 – 70 % - dostateczny plus

71 – 80 % - dobry

81 – 90 % - dobry plus

91 – 100 % - bardzo dobry

- kartkówki: progi punktowe jw.

- aktywne uczestnictwo w zajęciach.

Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen.

Ocena końcowa: ocena końcowa jest oceną z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	30
Łącznie	55	55
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Podręcznik kursowy (do wyboru przez prowadzącego spośród podręczników zaakceptowanych do realizacji na poziomie B2, razem z zeszytem ćwiczeń do wybranego podręcznika kursowego).
2. Gramatyka języka obcego z ćwiczeniami na poziomie B2 (do wyboru przez prowadzącego).
3. Prasa obcojęzyczna.

4. Literatura fachowa, naukowa, specjalistyczna.
5. Internet.
6. Słowniki.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

zespół Pracowni Kształcenia Językowego WPSiNZ UZ

JĘZYK ROSYJSKI 2

Kod przedmiotu:	09.0-WP-PEDP-JO2
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski, rosyjski
Odpowiedzialny za przedmiot:	nauczyciel akademicki posiadający tytuł magistra
Prowadzący:	nauczyciel akademicki posiadający tytuł magistra

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	60	4	III	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	36		III	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem kursu jest podniesienie kompetencji językowej i komunikacyjnej w zakresie odpowiadającym poziomowi B2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w stopniu umożliwiającym:

- wykorzystanie języka obcego dla potrzeb studiowania, a w szczególności umiejętne korzystanie z różnorodnych obcojęzycznych materiałów źródłowych, mediów, literatury popularnonaukowej i specjalistycznej,
- kontynuację nauki w ramach wybranej specjalizacji na uczelniach zagranicznych,
- wykonywanie pracy zawodowej lub naukowej z wykorzystaniem języka obcego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

znajomość języka obcego na poziomie B1

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Uzależnienia, przestępczość.
2. Zaburzenia emocjonalne.
3. Opieka społeczna.
4. Praca: zatrudnienie i bezrobocie, rozmowa kwalifikacyjna, praca w kraju i za granicą, korespondencja formalna.
5. Media, kultura masowa, rozrywka.

METODY KSZTAŁCENIA:

Metoda komunikacyjna, dyskusja, praca z tekstem naukowym w j. obcym, praca w grupach, burza mózgów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, rozwijać swoje profesjonalne umiejętności korzystając z różnych źródeł w języku obcym; posiada umiejętności językowe na poziomie B2.	K_U04	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	ćwiczenia
Student potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w języku obcym w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych.	K_U06	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	ćwiczenia

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z ćwiczeń: metody weryfikacji efektów kształcenia to:

- dwa kolokwia pisemne w semestrze zawierające pytania otwarte i zamknięte i uzyskanie minimum 50 % prawidłowych odpowiedzi; student otrzymuje ocenę z kolokwium wg następujących progów punktowych:

50 – 60 % - dostateczny

61 – 70 % - dostateczny plus

71 – 80 % - dobry

81 – 90 % - dobry plus

91 – 100 % - bardzo dobry

- kartkówki: progi punktowe jw.

- aktywne uczestnictwo w zajęciach.

Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen.

Ocena końcowa: ocena końcowa jest oceną z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	60	40
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	45
Łącznie	85	85
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1,5
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Podręcznik kursowy (do wyboru przez prowadzącego spośród podręczników zaakceptowanych do realizacji na poziomie B2, razem z zeszytem ćwiczeń do wybranego podręcznika kursowego).
2. Gramatyka języka obcego z ćwiczeniami na poziomie B2 (do wyboru przez prowadzącego).

3. Prasa obcojęzyczna.
4. Literatura fachowa, naukowa, specjalistyczna.
5. Internet.
6. Słowniki.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

zespół Pracowni Kształcenia Językowego WPSiNZ UZ

JĘZYK ROSYJSKI 3

Kod przedmiotu:	09.0-WP-PEDP-JO3
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski, rosyjski
Odpowiedzialny za przedmiot:	nauczyciel akademicki posiadający tytuł magistra
Prowadzący:	nauczyciel akademicki posiadający tytuł magistra

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Ćwiczenia	30	2	IV	Egzamin	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		IV	Egzamin	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem kursu jest podniesienie kompetencji językowej i komunikacyjnej w zakresie odpowiadającym poziomowi B2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w stopniu umożliwiającym:

- wykorzystanie języka obcego dla potrzeb studiowania, a w szczególności umiejętne korzystanie z różnorodnych obcojęzycznych materiałów źródłowych, mediów, literatury popularnonaukowej i specjalistycznej,
- kontynuację nauki w ramach wybranej specjalizacji na uczelniach zagranicznych,
- wykonywanie pracy zawodowej lub naukowej z wykorzystaniem języka obcego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

znajomość języka obcego na poziomie B1

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Zachowania społeczne.
2. Osobowość.
3. Stereotypy narodowe, różnice kulturowe.
4. Różne sposoby komunikacji werbalnej i niewerbalnej.

METODY KSZTAŁCENIA:

Metoda komunikacyjna, dyskusja, praca z tekstem naukowym w j. obcym, praca w grupach, burza mózgów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, rozwijać swoje profesjonalne	K_U04	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi;	ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
umiejętności korzystając z różnych źródeł w języku obcym; posiada umiejętności językowe na poziomie B2.		Kolokwium.	
Student potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w języku obcym w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych.	K_U06	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	ćwiczenia

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z ćwiczeń: ćwiczenia kończą się egzaminem. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest egzamin pisemny i ustny sprawdzający znajomość języka specjalistycznego na poziomie B2 z uwzględnieniem specyfiki kierunku studiów.

Egzamin składa się z 4 części: czytania, pisania, słuchania i mówienia.

Student otrzymuje ocenę z egzaminu wg następujących progów punktowych:

50 – 60 % - dostateczny

61 – 70 % - dostateczny plus

71 – 80 % - dobry

81 – 90 % - dobry plus

91 – 100 % - bardzo dobry

Ocena z ćwiczeń jest oceną z egzaminu.

Ocena końcowa: ocena końcowa jest oceną z egzaminu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	65	80
Łącznie	105	105
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2,5	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Podręcznik kursowy (do wyboru przez prowadzącego spośród podręczników zaakceptowanych do realizacji na poziomie B2, razem z zeszytem ćwiczeń do wybranego podręcznika kursowego).
2. Gramatyka języka obcego z ćwiczeniami na poziomie B2 (do wyboru przez prowadzącego).
3. Prasa obcojęzyczna.
4. Literatura fachowa, naukowa, specjalistyczna.
5. Internet.

6. Słowniki.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

zespół Pracowni Kształcenia Językowego WPSiNZ UZ

WSPÓŁCZESNE TEORIE WYCHOWANIA

Kod przedmiotu:	05.7-WP-PEDP-WTW
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. UZ dr hab. M. Kowalski, nauczyciel WPSNZ prowadzący wykład.
Prowadzący:	dr L. Sałaciński, prof. UZ dr hab. M. Kowalski, dr I. Rudek; Nauczyciel akademicki WPSNZ.

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15	1	III	egzamin	
Ćwiczenia	15	1		zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		III	egzamin	
Ćwiczenia	9			zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Poznanie istoty zjawisk i procesów wychowawczych oraz ich złożoności; zdolność do refleksji pedagogicznej; łączenie myślenia teoretycznego z myśleniem praktycznym

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiedza z zakresu: historii wychowania, teoretycznych podstaw wychowania.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Teoria wychowania – jej zadania i funkcje, związek teorii wychowania z praktyką, różnorodność modeli wychowania, teoria wychowania a inne dyscypliny pedagogiki;
 Podstawowe paradygmaty i ideologie współczesnego wychowania – alternatywność w myśleniu o wychowaniu;
 Istota i wieloznaczność współczesnego rozumienia wychowania i edukacji – teoretyczne i koncepcyjne ujęcia wychowania, uniwersalizm w myśleniu o wychowaniu, kontrowersje w dyskusjach o wychowaniu;
 Podstawowe właściwości współczesnego wychowania;
 Prakseologiczne podejście do wychowania i organizacji pracy wychowawczej;
 Edukacja aksjologiczna i wychowanie do wartości;
 Wybrane koncepcje wychowania i ich możliwości praktycznego przełożenia w warunkach współczesności, m. in. C. Freineta, R. Steinera, H. Parkhurst, P. Petersena, J. Deweya czy M. Montessori;
 Egzystencjalizm w wychowaniu;
 Pedagogika krytyczna i emancypacyjne podejście do wychowania;
 Autorytarne i antyautorytarne koncepcje wychowania;
 Pedagogika postmodernistyczna

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykłady: wykład problemowy uzupełniony prezentacją multimedialną

Ćwiczenia: praca z książką, problemowa dyskusja seminaryjna wokół zaproponowanych zagadnień, prezentacja multimedialna - pokaz

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student opisuje zadania i funkcje teorii wychowania Wymienia podstawowe właściwości wychowania	K_W09	ustny egzamin z zagadnień programowych ćwiczeń i wykładów opracowanych w formie pytań	wykład
Opisuje podstawowe współczesne teorie wychowania	K_W14	ustny egzamin z zagadnień programowych ćwiczeń i wykładów opracowanych w formie pytań	wykład
Porównuje wskazane modele wychowania oraz analizuje ich wartość	K_U04	ustny egzamin z zagadnień programowych ćwiczeń i wykładów opracowanych w formie pytań	wykład
Prezentuje, analizuje i porównuje wybrane systemy pedagogiczne	K_U11	dyskusja, prezentacja multimedialna na jedno wybrane przez studenta zagadnienie programowe	ćwiczenia
Student jest przekonany o konieczności ciągłego doskonalenia zawodowego	K_K01	dyskusja	ćwiczenia
Ma świadomość konieczności podejmowania oddziaływań wychowawczych w środowisku lokalnym	K_K03	dyskusja	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: wykłady kończą się egzaminem i uzyskaniem pozytywnej oceny. Warunkiem zaliczenia egzaminu jest uzyskanie powyżej 50% poprawnych odpowiedzi na wybrane losowo pytania. Student losuje zestaw składający się z 2 pytań: jedno z wykładów, drugie z ćwiczeń.. Studentowi postawione zostaną zarówno pytania o charakterze teoretycznym jak i praktycznym (analiza tekstu źródłowego). Kryterium ocen: bardzo dobry (91 – 100%), dobry plus (81 – 90%), dobry (71 – 80%), dostateczny plus (61 – 70%), dostateczny (51 – 60%). Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywna ocena z ćwiczeń.

Zaliczenie ćwiczeń: Ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem z pozytywną oceną. Ocenie podlega sposób prezentacji wybranego przez studenta zagadnienia, w tym adekwatny dobór literatury, twórczy sposób jej wykorzystania, umiejętność stymulowania do dyskusji oraz sposób prowadzenia dialogu z innymi, aktywny i refleksyjny udział w dyskusji. Ocena z ćwiczeń będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen, w tym oceny wykładowcy, samooceny studenta, oceny grupy.

Ocena końcowa:

Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną z wszystkich form zajęć.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Ociążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	38	26
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	30	27
Łącznie	68	53

Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. G. L. Gutek, Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji, Gdańsk 2003
  2. Cz. Kupisiewicz, Z dziejów teorii i praktyki wychowania. Podręcznik akademicki, Kraków 2012
  3. H.-H. Krüger, Wprowadzenie w teorie i metody badawcze nauk o wychowaniu, Gdańsk 2005
  4. B. Śliwerski, Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków 1998
  5. B. Śliwerski, Pedagogika. Podstawy nauk o wychowaniu, t.1, Gdańsk 2006
  6. Pedagogika. Dyscypliny i dziedziny wiedzy o edukacji, t. 3-4, red. B. Śliwerski, Gdańsk 2010
  7. Z. Kwieciński, B. Śliwerski, Pedagogika, t. 1 i 2, Warszawa 2003
  8. Edukacja alternatywna. Nowe teorie, modele badań i reformy, red. J. Piekarski, B. Śliwerski, Kraków 2000
  9. Wychowanie. Pojęcia. Procesy. Konteksty. Interdyscyplinarne ujęcie, red. M. Dudzikowa, M. Czerepaniak – Walczak, t. 1-5, Gdańsk 2007
  10. M. Łobocki, Teoria wychowania w zarysie, Kraków 2003
- Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Alternatywy myślenia o /dla edukacji, red. Z. Kwieciński, Warszawa 2000
  2. K. Olbrycht, Prawda, dobro i piękno w wychowaniu człowieka jako osoby, Katowice 2000.
  3. W. Cichoń, Wartości, człowiek, wychowanie, Kraków 1996
  4. K. Szewczyk, Wychować człowieka mądrego. Zarys etyki nauczycielskiej, Warszawa – Łódź 1999
  5. Spory o edukację. Dylematy i kontrowersje we współczesnych pedagogiach, red. Z. Kwieciński, L. Witkowski, Warszawa 1993
- Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

UWAGI: -**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr Lech Sałaciński

PODSTAWY DYDAKTYKI OGÓLNEJ

Kod przedmiotu:	05.0-WP-PEDP-PDO
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	osoba prowadząca wykłady
Prowadzący:	dr hab. Ewa Pasterniak-Kobyłecka, dr Klaudia Błaszczuk, dr Ewa Bochno; Nauczyciel akademicki WPSiNoZ.

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15	1	3	Egzamin	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		3	Egzamin	
Ćwiczenia	9			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawową wiedzą z zakresu dydaktyki ogólnej jako nauki, teoriami kształcenia i samokształcenia oraz przykładami ich weryfikacji w praktyce edukacyjnej. Przygotowanie studentów do projektowania zadań dydaktycznych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Uzyskanie zaliczeń z następujących przedmiotów: historia wychowania, wstęp do pedagogiki.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**Wykłady:**

1. Dydaktyka ogólna jako nauka. Rys historyczny. Obiekt i przedmiot badań, zadania, metodologia. Podstawowe terminy i pojęcia.
2. Systemy dydaktyczne.
3. Wartości i cele kształcenia.
4. Treści kształcenia ogólnego. Funkcje, rodzaje programów kształcenia. Programy autorskie. Podręczniki szkolne.
5. Współczesne teorie kształcenia. Nauczanie problemowe. Kształcenie wielostronne. Kształcenie zintegrowane. Stosowanie teorii dydaktycznych w praktyce.
6. Nowoczesne tendencje w dydaktyce.
7. Alternatywy edukacyjne.

Ćwiczenia:

1. Organizacja procesu kształcenia. Ogniwa procesu nauczania - uczenia się.
2. Zasady nauczania. Formy organizacyjne. Środki dydaktyczne. Konspekt lekcji.
3. Proces samokształcenia. Motywowanie uczniów do nauki. Praca domowa.
4. Metody nauczania i uczenia się. Pojęcie, funkcje, kryteria doboru, podział metod.
5. Pomiar osiągnięć szkolnych. Funkcje, formy i metody sprawdzania wyników procesu kształcenia. Ocenianie zewnętrzne.
6. Praca z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Uczeń zdolny i uczeń z trudnościami.
7. Warunki efektywnej pracy nauczyciela.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, pokaz.

Ćwiczenia: dyskusja, pokaz, metody problemowe, gry dydaktyczne, metody ekspresyjne, metody praktyczne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody Weryfikacji	Forma zajęć
Student zna i rozumie terminologię z zakresu dydaktyki ogólnej.	K_W01	Wypowiedzi ustne i pisemne studenta.	Ćw.
Ma uporządkowaną wiedzę na temat procesów kształcenia, samokształcenia, nauczania i uczenia się, opisuje związki oraz zależności pomiędzy nimi.	K_W03	Prace pisemne, udział w dyskusji, egzamin.	W. i ćw.
Zna dawne i współczesne teorie kształcenia oraz najważniejsze systemy dydaktyczne.	K_W09	Udział w dyskusji, egzamin.	W. i ćw.
Ma podstawową wiedzę dotyczącą procesów planowania działań dydaktycznych.	K_W16	Napisanie konspektu lekcji.	Ćw.
Potrafi krytycznie ustosunkować się do teorii kształcenia oraz podać przykłady ich zastosowań w praktyce edukacyjnej.	K_U01	Udział w dyskusji, egzamin.	W. i ćw.
Potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w wypowiedziach ustnych i pisemnych.	K_U07	Prace pisemne, egzamin.	W. i ćw.
Potrafi projektować zadania dydaktyczne własne i uczniów.	K_U11	Napisanie konspektu lekcji.	Ćw.
Dokonyuje samooceny własnych kompetencji w zakresie podejmowanych na zajęciach działań.	K_K01	Wypowiedź ustna.	Ćw.
Jest świadomy wagi zachowania się w sposób profesjonalny.	K_04	Samoocena studenta.	Ćw.

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: podstawą zaliczenia wykładów jest pozytywna ocena z egzaminu pisemnego.

Zaliczenie z ćwiczeń: podstawą zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie pozytywnej oceny, którą warunkują aktywny udział studenta w dyskusjach na zajęciach (argumentacja własnego stanowiska); opracowanie i przedstawienie referatu/prezentacji multimedialnej/mapy myśli wybranego zagadnienia z zakresu dydaktyki ogólnej; przygotowanie indywidualnie lub w grupach prac pisemnych/sporządzenie portfolio/wykonanie pomocy dydaktycznej, napisanie konspektu lekcji.

Ocena ostateczna z przedmiotu jest średnią arytmetyczną z obu form zajęć.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	38	26
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	40	52
Łącznie	78	78
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne

Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bereźnicki F., Dydaktyka kształcenia ogólnego, „Impuls”, Kraków 2001.
2. Dryden G., Vos J., Rewolucja w uczeniu, tłum. B. Józwiak, Wydawnictwo Moderski i S-ka, Poznań 2000.
3. Konarzewski K., Kruszewski K., Sztuka nauczania, t. 1-2, PWN, Warszawa 2004.
4. Kupisiewicz Cz., Dydaktyka ogólna, „Graf – Punkt”, Warszawa 2000.
5. Niemierko B., Kształcenie szkolne. Podręcznik skutecznej dydaktyki, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2007.
6. Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2003.
7. Półturzycki J., Dydaktyka dla nauczycieli, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 1996.
8. Taraszkiewicz M., Jak uczyć lepiej? Czyli refleksyjny praktyk w działaniu, Wydawnictwa CODN, Warszawa 2000.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Arends R. J., Uczymy się nauczać, tłum. K. Kruszewski, WSiP, Warszawa 1994.
2. Błaszczak K., Szkoła wobec zmian (1999 - 2003), Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2007.
3. Brophy J., Motywowanie uczniów do nauki, tłum. K. Kruszewski, PWN, Warszawa 2002.
4. Denek K., Ku dobrej edukacji, „Akapit”, Toruń – Leszno 2005.
5. Gnitecki J., Dydaktyka epistemologiczna, Wydawnictwo Naukowe PTP Oddział w Poznaniu, Poznań 2003.
6. Gnitecki J., Supernauczanie. Perspektywy nowej edukacji, Wydawnictwo Naukowe PTP Oddział w Poznaniu, Poznań 1997.
7. Kobyłecka E., Nauczyciel wobec współczesnych zadań edukacyjnych, „Impuls”, Kraków 2005.
8. Kupisiewicz Cz., Szkice z dziejów dydaktyki, „Impuls”, Kraków 2010.
9. Paradygmaty współczesnej dydaktyki, red. L. Huryło, D. Klus-Stańska, M. Łojko, „Impuls”, Kraków 2009.
10. Procesy uczenia się i ich uwarunkowania, red. F. Bereźnicki, K. Denek, J. Świrko-Pilipczuk, Agencja Wydawnicza „Kwadra”, Szczecin 2005.

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

UWAGI:

brak

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr hab. Inetta Nowosad, prof. UZ, dr hab. Ewa Pasterniak-Kobyłecka, dr Klaudia Błaszczak, dr Ewa Bochno.

PEDAGOGIKA SPOŁECZNA

Kod przedmiotu:	05.7-WP-PEDP-PEDS
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	nauczyciel akademicki prowadzący wykład dr Anna Korlak-Łukasiewicz, dr Magdalena Prowadzący: Zdaniewicz; Nauczyciele akademicy WPSiNoZ.

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	15	1	3	egzamin	
Ćwiczenia	30	2		zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		3	egzamin	
Ćwiczenia	18			zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Jest umiejętnością definiowania i opisywania środowisk wychowawczych przez studenta, rozpoznawania problemów w nich występujących. Student również umie rozpoznać i wyjaśnić zakres oddziaływań wychowawczych środowisk kształtujących życie jednostek i grup społecznych. Student potrafi przedstawić działania pedagoga społecznego w różnych obszarach – edukacji, opieki, pracy socjalnej oraz animacji społeczno – kulturalnej. Student umie wskazać, jakie instytucje socjalne i kulturalne wspierają rozwój dzieci i młodzieży oraz ludzi dorosłych. Student potrafi analizować zjawiska wpływające na życie społeczne tj.: bezrobocie, bezdomność, ubóstwo, emigracja zarobkowa czy medialna dominacja form spędzania czasu wolnego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość problemów pedagogiki ogólnej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Pedagogika społeczna i jej problematyka

Rozwój pedagogiki społecznej w Polsce; Przyczyny wyodrębnienia się pedagogiki społecznej. Zadania, zakres i działy pedagogiki społecznej; Podstawowe pojęcia pedagogiki społecznej; Czołowi przedstawiciele pedagogiki społecznej.

2. Konteksty metodologiczne pedagogiki społecznej. Związki pedagogiki społecznej z innymi dyscyplinami. Metody i techniki badań stosowanych w pedagogice społecznej.

3. Podstawowe środowiska wychowawcze: rodzina, grupa rówieśnicza, środowisko lokalne, szkoła, zakład pracy

4. Problemy współczesnego społeczeństwa:

- ubóstwo i bezdomność jako zjawisko i problem społeczny;

- wybrane zagadnienia bezrobocia;
- agresja i nietolerancja jako mechanizmy zagrożenia ładu społecznego;
- emigracja zarobkowa i jej społeczne skutki;
- medialna dominacji form spędzania czasu wolnego;
- przemoc jako zjawisko społeczne;
- niepełnosprawność jako problem społeczny;
- zjawisko samotności;
- żal po stracie, czyli o przeżywaniu żałoby;
- czas wolny współcześnie;
- starość jako problem społeczny.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny, praca w grupach, klasyczna metoda problemowa, pogadanka, praca z książką, burza mózgów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach w środowiskach wychowawczych tj. np. rodzina, grupa rówieśnicza.	K_W06	Bieżąca kontrola na zajęciach, dyskusja, kolokwium, egzamin.	ćwiczenia wykład
Student ma elementarną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach w środowiskach wychowawczych.	K_W07	Bieżąca kontrola na zajęciach, dyskusja, kolokwium, egzamin.	ćwiczenia wykład
Student potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych np. bezrobocia, przemoc, ubóstwa itp. w poznanych środowiskach wychowawczych; analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej.	K_U01	Bieżąca kontrola na zajęciach, dyskusja, kolokwium, egzamin.	ćwiczenia wykład
Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji występujących w środowiskach wychowawczych oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej.	K_U03	Bieżąca kontrola na zajęciach, dyskusja, kolokwium, egzamin.	ćwiczenia wykład
Student docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla utrzymania i rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych i odnosi zdobytą wiedzę do projektowania działań zawodowych w pracy społecznej.	K_K02	Bieżąca kontrola na zajęciach, dyskusja, kolokwium, egzamin.	ćwiczenia wykład
Student ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny w obszarze pracy pedagoga społecznego, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki	K_K04	Bieżąca kontrola na zajęciach, dyskusja, kolokwium, egzamin.	ćwiczenia wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zawodowej np. w pracy, jako pracownik socjalny.			

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: Wykłady kończą się egzaminem. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest egzamin pisemny lub ustny (w zależności od prowadzącego wykłady) z zagadnień programowych wykładów opracowanych w formie pytań. Warunkiem zaliczenia egzaminu jest uzyskanie 60% poprawnych odpowiedzi na pytania.

Zaliczenie z ćwiczeń: Ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Metodami weryfikacji efektów kształcenia są: ocena prezentacji wybranego zagadnienia programowego w toku zajęć – praca grupowa, ocena indywidualnej aktywności w toku zajęć, ocena bieżącego przygotowania na zajęcia oraz ocena z pracy kontrolnej (kolokwium). Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen.

Ocena końcowa: stanowi średnią arytmetyczną ocen z wszystkich form zajęć.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	53	36
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	75	92
Łącznie	128	128
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	3,5
Łącznie	5	5

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Marynowicz – Hetka E., Pedagogika społeczna. Podręcznik akademicki, t. 1,2 Warszawa 2007.
- Pilch T., Lepalczyk I. (red.), Pedagogika społeczna. Człowiek w zmieniającym się świecie, Warszawa 2006.
- Przeclawska A. (red.), Pedagogika społeczna. Kręgi poszukiwań, Warszawa 1996.
- Kawula S. (red.), Studia z pedagogiki społecznej, Olsztyn 1996.
- Lalak D., Piech T., Elementarne pojęcia pedagogiki społecznej i pracy socjalnej, Warszawa 1999.
- Gorniakowska E., Radziejewicz – Winnicki A. (red.), Pedagogika społeczna, Katowice 1999.
- Radziejewicz – Winnicki A., Społeczeństwo w trakcie zmiany, Gdańsk 2005.
- Marynowicz – Hetka E. i in. (red.), Pedagogika społeczna jako dyscyplina akademicka. Stan i perspektywy, Łódź 1998.
- Cichosz M., Pedagogika społeczna w latach 1945-2005, Toruń 2007.
- Radziejewicz – Winnicki A., Pedagogika społeczna, Warszawa 2008.
- Kwieciński Z., Śliwerski B., Pedagogika, t. 1,2 Warszawa 2003.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Anna Korlak-Łukasiewicz

PEDAGOGIKA SEKSUALNA

Kod przedmiotu:	05.9-WP-PEDP-EDSX
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	nauczyciel akademicki prowadzący wykład
Prowadzący:	nauczyciel akademicki z Katedry Seksuologii, Poradnictwa i Resocjalizacji / WPSiNoZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	IV	Zaliczenie z oceną	3	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		IV	Zaliczenie z oceną		
Ćwiczenia	9			Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Przekazanie studentom wiedzy na temat seksualności człowieka, zdrowia seksualnego, prawidłowości rozwoju psychoseksualnego, aktywności seksualnej i jej biologicznych, psychicznych, społecznych i etycznych uwarunkowań a także wiedzy z zakresu podstawowych zagadnień pedagogiki seksualnej. Kształtowanie właściwego stosunku do wspierania rozwoju psychoseksualnego wychowanka i podejmowania działań profilaktycznych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki i psychologii.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**Treści wykładów:**

Seksualność człowieka. Biologiczne, społeczne i kulturowe uwarunkowania aktywności seksualnej.
Przedmiot, cele i zadania pedagogiki seksualnej. Wychowanie seksualne, socjalizacja seksualna, uświadamianie seksualne, zdrowie seksualne i reprodukcyjne człowieka.
Wychowanie restrykcyjne, permisywne i wychowanie złotego środka.
Socjalizacja i obyczajowość seksualna.
Seks a Internet. Zagrożenia związane z Internetem.
Seksualność osób chorych i niepełnosprawnych.
Edukacja seksualna w Polsce. Rozdźwięk pomiędzy potrzebami i realizacją.

Treści ćwiczeń:

Rola seksualności w społecznym funkcjonowaniu człowieka. Mity i stereotypy związane z seksualnością
Płeć człowieka w wymiarze biologicznym, psychologicznym i społeczno-kulturowym. Wychowanie a role płciowe
Rozwój psychoseksualny człowieka. Seksualność człowieka w cyklu życia. Rozwój psychoseksualny dzieci.
Dojrzewanie dziewcząt i chłopców, różnice w dojrzewaniu.

Pojęcie normy w seksuologii; zaburzenia seksualne.

Zagadnienia przemocy seksualnej wobec osób dorosłych i dzieci – typy przemocy, objawy wykorzystywania, prawo a przemoc seksualna.

Zagadnienia naturalnych metod planowania rodziny oraz metod antykoncepcyjnych jako temat edukacji seksualnej.

Profilaktyka ryzykownych zachowań seksualnych. Program profilaktyki wczesnego rodzicielstwa jako przykład efektywnych rozwiązań w tym zakresie.

METODY KSZTAŁCENIA:

wykład, wykład konwersatoryjny, dyskusja, pogadanka heurystyczna, metoda projektów

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi wskazać biologiczne, społeczne i kulturowe uwarunkowania seksualności człowieka oraz prawidłowości dotyczące zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz rozwoju psychoseksualnego i aktywności seksualnej	K_W06	test z progami punktowymi; ocena prezentacji wybranego zagadnienia programowego w toku zajęć	Wykłady Ćwiczenia
Student potrafi wskazać normy i reguły (prawne, moralne, etyczne) będące elementami obyczajowości seksualnej	K_W19	test z progami punktowymi; ocena prezentacji wybranego zagadnienia programowego w toku zajęć	Wykłady Ćwiczenia
Student potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zachowań i poglądów wychowanków i dokonywać diagnozy przemian obyczajowości seksualnej	K_U01	ocena projektu „Obyczajowość i ryzykowne zachowania seksualne młodzieży”; ocena sposobu prezentacji i argumentacji własnych poglądów w toku zajęć	Ćwiczenia
Student potrafi posługiwać się wiedzą z zakresu pedagogiki seksualnej do analizy i interpretacji zachowań wychowanków, stosując kryteria seksuologicznej normy rozwojowej a także diagnozować zakres podejmowanych przez młodzież ryzykownych zachowań seksualnych i opracowywać projekty działań profilaktycznych w tym zakresie	K_U03	ocena projektu „Obyczajowość i ryzykowne zachowania seksualne młodzieży”	Ćwiczenia
Student jest przekonany do konieczności zastosowania zdobytej wiedzy do projektowania działań na rzecz wsparcia rozwoju psychoseksualnego dzieci i młodzieży i profilaktyki ryzykownych zachowań seksualnych	K_K02	ocena projektu „Obyczajowość i ryzykowne zachowania seksualne młodzieży”; ocena sposobu prezentacji i argumentacji własnych poglądów w toku zajęć	Ćwiczenia
Student ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny i etyczny w sytuacjach konieczności wsparcia wychowanków w związku z występowaniem trudności związanych z ich rozwojem	K_K04	ocena projektu „Obyczajowość i ryzykowne zachowania seksualne młodzieży”; ocena sposobu prezentacji i argumentacji własnych poglądów w toku zajęć	Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
psychoseksualnym			

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykłady z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest test z progami punktowymi. Ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Metodami weryfikacji efektów kształcenia są: ocena prezentacji wybranego zagadnienia programowego w toku zajęć – praca grupowa; ocena projektu „Obyczajowość i ryzykowne zachowania seksualne młodzieży” – praca indywidualna; ocena sposobu prezentacji i argumentacji własnych poglądów w toku zajęć. Końcowa ocena z przedmiotu to średnia arytmetyczna ocen z ćwiczeń i wykładów.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	36	24
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	29	41
Łącznie	65	65
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bancroft J. (2011), Seksualność człowieka, Elsevier Urban & Partner, Wrocław
2. Beisert M. (2006), Rozwojowa norma seksuologiczna jako kryterium oceny zachowań seksualnych dzieci i młodzieży, w: Dziecko Krzywdzone, 2006, nr 16
3. Beisert M. (2007), Psychologia zaburzeń seksualnych, w: Psychologia kliniczna, tom 2, red. H. Sęk, PWN, Warszawa
4. Chomczyńska-Miliszkievicz M. (2002), Edukacja seksualna w społeczeństwie współczesnym. Konteksty pedagogiczne i psychologiczne, UMCS, Lublin
5. Grzelak J., (2006), Profilaktyka ryzykownych zachowań seksualnych młodzieży. Aktualny stan badań i na świecie i w Polsce, Wyd. Scholar, Warszawa
6. Izdebski Z, Niemiec T, Wąż K (2011), (Z)byt młodzi rodzice, Wydawnictwo TRIO, Warszawa
7. Izdebski Z. (2010), Rozwój seksualny, w: B. Woynarowska, A. Kowalewska, Z. Izdebski, K. Komosińska, Biomedyczne podstawy kształcenia i wychowania, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa
8. Izdebski Z. (2012), Seksualność Polaków na początku XXI wieku. Studium badawcze, Wyd. UJ, Kraków
9. Jak bardzo niebezpieczny jest Internet – raport z projektu Netochron, (2009), Warszawa, na: www.netochron.pl
10. Kijak R.J. (2009), Seks i niepełnosprawność. Doświadczenia seksualne osób z niepełnosprawnością intelektualną, Impuls, Kraków
11. Lew-Starowicz Z., Długolecka A. (2006), Edukacja seksualna, Świat Książki, Warszawa
12. Pankowska D. (2005), Wychowanie a role płciowe, GWP, Gdańsk
13. Pospiszyl K. (2008), Przesłpstwa seksualne, PWN, Warszawa
14. Seksualność człowieka w cyklu życia, (2006), red. M. Beisert, WN PWN, Warszawa
15. Seksuologia społeczna (1974), red. K. Imieliński, PWN, Warszawa
16. Szlendak T. (2004), Supermarketyzacja. Religia i obyczaje seksualne młodzieży w kulturze konsumpcyjnej, Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bądź odpowiedzialny. Wychowanie do odpowiedzialności i partnerstwa w rodzinie. Opis programu edukacyjnego i jego realizacji, (2008), red. K. Wąż, Wyd. UZ, Zielona Góra
2. Beisert M. (1991), Seks twojego dziecka, ZW K. Domke, Poznań

3. Mentlewicz A., Południewski G. (2001), Antykoncepcja czyli świadome macierzyństwo, Poster Poligrafia, Warszawa
4. Wojtasiński Z.(2012), 101 mitów o seksie, Wyd. z/w, Warszawa
5. Zagrożenia okresu dorastania (2008), red. Z. Izdebski, Wyd. UZ, Zielona Góra
6. Zielona-Jenek M., Chodecka A. (2010), Jestem dziewczynką, jestem chłopcem. Jak wspomagać rozwój seksualny dziecka, GWP, Gdańsk
Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

UWAGI: -

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Krzysztof Wąż

MEDIA W EDUKACJI

Kod przedmiotu:	05.0-WP-PEDP-MWED
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Jacek Jędrzykowski, dr Ewa Nowicka, nauczyciel akademicki prowadzący wykład
Prowadzący:	dr Jacek Jędrzykowski dr Ewa Nowicka, pracownicy KMiTi WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15	1	4	Zaliczenie z oceną	
Laboratorium	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		4	Zaliczenie z oceną	
Laboratorium	9			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Przygotowanie do samodzielnej oceny, wyboru i realizacji mediów edukacyjnych stosowanych w procesie nauczania-uczenia się oraz w procesie szeroko rozumianego komunikowania się; ukształtowanie umiejętności świadomego i sprawnego posługiwania się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi (ICT) w pracy pedagoga. Ukształtowanie umiejętności oceny szkodliwego oddziaływania mediów.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe informacje z zakresu dydaktyki ogólnej; podstawowa wiedza o mediach masowych; podstawowe przygotowanie z w zakresie technologii informacyjnych.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**Wykład**

- Media w edukacji – podstawowe pojęcia: definicja, geneza i kalfikacja mediów edukacyjnych; przedmiot, rozwój i możliwości wykorzystania mediów (multimediów) w procesie nauczania-uczenia się (systemy reprezentacji a konstrukcja komunikatów medialnych); ewolucja mediów, zakres i możliwości oddziaływania; technologia informacyjno-komunikacyjna (ICT) jako czynnik integrujący możliwości współczesnych masmediów; cechy charakterystyczne nowych mediów (interaktywność, multimedialność, hipertekstowość, komunikacyjność); ocena mediów edukacyjnych; konstruowanie mediów edukacyjnych.
- Rola multimediów w procesie uczenia się: obszary oddziaływań; funkcje nauczyciela, a funkcje mediów; zasady nauczania z zastosowaniem ICT.
- Od I. Pawłowa do S. Paperta (od behawioryzmu do konstruktywizmu). Ewolucja poglądów dotyczących realizacji oraz stosowania mediów edukacyjnych.
- Indywidualizacja procesu nauczania-uczenia się realizowanego z zastosowaniem multimediów: diagnoza pedagogiczna (wiedza uprzednia, możliwości poznawcze; preferencje poznawcze) Oddziaływanie multimediów w oparciu o wyniki diagnozy: (1) zakres przekazywanego materiału oraz stopień trudności uwzględniający wyniki pomiaru wiedzy uprzedniej. (2) dopasowanie parametrów przekazu do indywidualnych możliwości poznawczych ucznia, (3) dopasowanie przekazu do indywidualnych preferencji ucznia (wybór

- preferowanej formy przekazu) oraz stymulacja procesów uwagi (uwaga wolicjonalna; przetwarzanie mimowolne; utrzymanie uwagi: treści wypoczynkowe, przeciwdziałanie habituacji; torowanie i bodźce podprogowe) z zastosowaniem środków charakterystycznych dla preferowanej formy przekazu.
- Instrukcja metodyczna medium edukacyjnego: stymulacja uwagi wolicjonalnej; nadbudowa struktur poznawczych w oparciu o wiedzę uprzednią – definicja odbiorcy; motywacja i formułowanie celów; nastawienie – atrakcyjność przekazu.
  - Stymulacja sensoryczna w przekazie multimedialnym: tekst, dźwięk, film i animacja; funkcjonowanie zmysłów; pismo piktograficzne i alfabetyczne – obszary stymulacji; słuchanie ciałem; oddziaływanie dźwięku (badania); reklama jako manipulacja - psychologiczne mechanizmy reklamy.
  - Warstwa dźwiękowa i obrazowa mediów edukacyjnych (stymulacja procesów poznawczych): dźwięk naturalny; mowa i słowo pisane; muzyka w filmie dydaktycznym; ruch, światło, barwa; plany filmowe oraz punkty i kąty widzenia kamery; czas w filmie dydaktycznym; oświetlenie obrazu filmowego; obraz graficzny w filmie dydaktycznym; animacja.
  - Ewaluacja z zastosowaniem mediów edukacyjnych: pojęcie ewaluacji i diagnozy pedagogicznej; przypominanie i rozpoznawanie a zadania otwarte i zamknięte; typy zadań testowych; algorytmy w testach elektronicznych; gry edukacyjne, testy i ankiety elektroniczne.

Laboratorium

- Media edukacyjne w procesie kształcenia.
- Multimedialne programy edukacyjne jako przykład integracji podstawowych cech nowych mediów.
- Analiza edukacyjnych programów komputerowych.
- Edukacyjne zasoby Internetu. Analiza stron internetowych przeznaczonych dla dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli.
- Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela.
- Komponenty graficzne prezentacji multimedialnej.
- Film i dźwięk w prezentacji multimedialnej.
- Projektowanie mediów edukacyjnych oraz jednostek dydaktycznych prowadzonych z ich wykorzystaniem. Propozycja jednostki dydaktycznej realizowanej z zastosowaniem samodzielnie wykonanego medium edukacyjnego.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład, wykład konwersatoryjny, pokaz, demonstracja, praca z książką (samodzielne korzystanie z multimedialnych kursów online: blended learning oraz e-learning), metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<ul style="list-style-type: none"> - Stosuje elementarną terminologię używaną w pedagogice i wskazuje jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych. - Przedstawia wybrane koncepcje człowieka, psychologiczne i społeczne stanowiące teoretyczne podstawy realizacji mediów edukacyjnych (sposoby oddziaływania w świetle wybranych teorii). - Wymienia i omawia podstawowe teorie dotyczące procesu nauczania-uczenia się, wskazuje i precyzuje uwarunkowania tego procesu w kontekście prawidłowego stosowania i realizacji mediów edukacyjnych. 	K_W01 K_W04	Kolokwium zaliczeniowe z progami punktowymi.	Wykład; Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów, narzędzi i technik komunikowania interpersonalnego i społecznego (także z zastosowaniem ICT) oraz ich prawidłowości i zakłóceń. - Komunikuje się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik, wzbogaca przekaz poprzez stosowanie nowoczesnych form wizualizacji - realizacja multimedialnych form przekazu edukacyjnego. 	K_W08 K_U07	Kolokwium zaliczeniowe, Ocena prac o charakterze praktycznym (mediów edukacyjnych).	Wykład; Laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<ul style="list-style-type: none"> - Szanuje prawa autorskie oraz cudzą własność intelektualną, szczególnie podczas projektowania i realizacji mediów edukacyjnych oraz w procesie edukacyjnym. - Dostrzega problemy i zagrożenia związane ze stosowaniem mediów edukacyjnych - własnych i cudzych prac w kontekście poszanowania praw autorskich i własności intelektualnej. 	K_W19 K_K05	Kolokwium zaliczeniowe, Ocena prac o charakterze praktycznym (mediów edukacyjnych).	Wykład; Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Wykorzystuje podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin (np. ICT) w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych – rozwiązuje problemy poprzez projektowanie dydaktyczne oraz realizację i stosowanie mediów edukacyjnych. - Projektuje proces dydaktyczny z uwzględnieniem wykorzystania istniejących lub samodzielnie realizowanych mediów edukacyjnych. - Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne (projektowanie dydaktycznego procesu edukacyjnego, projektowanie mediów edukacyjnych, realizacja mediów edukacyjnych). 	U_U02 K_K08	Aktywność na zajęciach; ocena prac /wystąpień /prezentacji – progi punktowe; test – progi punktowe.	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wiadomości z zajęć realizowanych zastosowaniem metody wykładu oraz samodzielnej pracy z książką lub kursem online (przede wszystkim K_W01, K_W04, K_W08, K_W09, K_W19, K_W20) będą sprawdzane z zastosowaniem testu z progami punktowymi. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów.

Umiejętności praktyczne są oceniane na podstawie oceny jakości prac – progi punktowe. Weryfikacja kompetencji społecznych odbywa się na podstawie analizy realizowanego samodzielnie projektu z zastosowaniem progów punktowych.

Zaliczenie wykładów: kolokwium pisemne z progami punktowymi. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów.

Zaliczenie z laboratoriów: pozytywne zaliczenie wszystkich kolokwiów oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych.

Ocena końcowa: ocena końcowa jest średnią arytmetyczną końcowych ocen z laboratorium i wykładu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach:	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć	30 godz.	42 godz.
Wykonanie zadań praktycznych	10 godz.	10 godz.
Konsultacje	5 godz.	5 godz.
Łącznie	75 godz.	75 godz.

Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	2 ECTS
Łącznie	3 ECTS	3 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. De Kerckhove D., Inteligencja otwarta, Mikom, Warszawa 2001.
2. De Kerckhove D., Powłoka kultury, Mikom, Warszawa, 2001.
3. Gajda J., Juszczyk S., Siemieniecki B., Wentka K., Edukacja medialna, Wyd. Adam Marszałek Toruń 2002.
4. Jędryczkowski J., Prezentacje multimedialne w procesie uczenia się studentów, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2005.
5. Jędryczkowski J., Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Baron-Polańczyk E., Multimedialne materiały dydaktyczne. Projektowanie i wykorzystanie w edukacji techniczno – informatycznej. Zielona Góra, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego 2006.
2. Bruner J., W poszukiwaniu teorii nauczania, PIW, Warszawa 1974.
3. Doliński D., Psychologia reklamy, Wyd. A.R. „Aida” S.C. Wrocław 2001.
4. Furmanek M., (red.), Technologie informacyjne w warsztacie pracy nauczyciela, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008.
5. Hall T.E., Poza kulturą, PWN, Warszawa 2001.
6. Nowicka E., Media – dysleksja – terapia pedagogiczna, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2010.
7. Strykowski W., Wstęp do teorii filmu dydaktycznego, Wyd. UAM, Poznań 1977.
8. Strykowski W., Media w edukacji: kierunki prac badawczych. [w:] Edukacja Medialna nr 2, Wyd. eMPI², Poznań 1998.
9. Papert S., Burze mózgów. Dzieci i komputery., PWN, Warszawa 1996.
10. Reeves B., Nass C., Media i ludzie, PIW, Warszawa 2000.
Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

UWAGI: -**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr Jacek Jędryczkowski.

METODY I TECHNIKI BADAŃ PEDAGOGICZNYCH

Kod przedmiotu:	05.9-WP-PEDP-MBP
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. UZ, dr hab. Ewa Narkiewicz-Niedbałec
Prowadzący:	dr Justyna Nyćkowiak, mgr Katarzyna Walentynowicz-Moryl, dr Helena Ochończenko, dr Agnieszka Nowicka; Nauczyciel akademicki WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15	1	2	Egzamin	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		2	Egzamin	
Ćwiczenia	9			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Poznanie podstawowych pojęć z zakresu metod i technik badań pedagogicznych, typów badań społecznych oraz struktury procesu badawczego, ze szczególnym uwzględnieniem metod i technik badań. Opanowanie umiejętności formułowania problemów badawczych, doboru zmiennych, metod i technik badań, konstruowania wybranych narzędzi badawczych oraz sposobów prezentowania i analizy wyników badań.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

brak

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**Wykład:**

Typy badań społecznych: poznawcze, dla potrzeb praktyki. Typologia badań ze względu na cel, przedmiot, procedurę;

Metody badań pedagogicznych: sondaż diagnostyczny, monografia, metoda indywidualnych przypadków, eksperyment;

Charakterystyka procesu badawczego;

Sposoby doboru próby do badań;

Składniki tekstu naukowego: definicje, klasyfikacje i typologie, hipotezy, generalizacje historyczne, prawa nauki, regularności empiryczne;

Zmienne i wskaźniki;

Hipotezy badawcze. Kryteria poprawności hipotez;

Pomiar w badaniach pedagogicznych. Indeksy i skale pomiarowe. Rzetelność i trafność skal pomiarowych;

Badania jakościowe w naukach społecznych. Teoretyczne podstawy badań jakościowych: fenomenologia, hermeneutyka, interakcjonizm symboliczny;

Ćwiczenia:

Formułowanie celu badań i problemów badawczych;

Metody, techniki i narzędzia w badaniach pedagogicznych;

Obserwacja. Zasady i typy obserwacji, systematyzacja obserwacji, pozycja obserwatora;

Wywiad. Typy wywiadu. Czynniki zakłócające. Wartości i ograniczenia;

Ankieta. Budowa kwestionariusza i jego konstruowanie. Błędy pytań kwestionariuszowych. Kodowanie danych.

Metody badań stosowane w badaniach jakościowych: badania etnograficzne, studium przypadku – metoda biograficzna. Specyfika danych jakościowych i techniki analizy;

Socjometria i jej zastosowania;

Analiza danych w tabelach i na wykresach;

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład prowadzony metodą podającą z elementami dyskusji z prezentacją slajdów i prezentacją multimedialną.

Ćwiczenia: dyskusja, praca w małych grupach (formułowanie problemów badawczych, konstruowanie pytań ankietowych), praca z materiałem źródłowym, metody oparte na działaniu praktycznym (np. próbka obserwacji), prezentacja problematyki przez studentów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student przyswoił i poprawnie używa pojęć z zakresu metod i technik badań pedagogicznych i innych nauk społecznych – psychologii, socjologii;	K_W01	Test egzaminacyjny z progami punktowymi.	Wykład, Ćwiczenia
Student potrafi sformułować hipotezy odnoszące się do prawidłowości występujących w zbiorowościach społecznych oraz potrafi odróżnić w tekstach naukowych generalizacje historyczne i prawa nauki od innych składników języka naukowego;	K_W06	Zadania praktyczne. Ocena zadań – jakości wykonania, zgodności z poleceniem. Test egzaminacyjny z progami punktowymi.	Wykład Ćwiczenia
Student dostrzega i wskazuje różnice między ilościowym a jakościowym podejściem do badań w pedagogice. Potrafi opisać strukturę procesu badawczego, wyróżniając i charakteryzując poszczególne jego etapy. Potrafi sformułować problemy badawcze, wytypować zmienne i wskaźniki, dobrać stosownie do podejmowanej problematyki odpowiednie metody i techniki badań, skonstruować wybrane narzędzia badawcze, a także dokonać analizy ilościowej oraz opisu jakościowego uzyskanych wyników badań;	K_W12 K_U05	Ocena prowadzącego ćwiczenia po prezentacji projektu badawczego wobec grupy i po dyskusji o nim.	Wykład Ćwiczenia
Student potrafi wykorzystać wiedzę dotyczącą procesu badawczego dla zaprojektowania badań naukowych umożliwiających poznanie i interpretację różnych zjawisk społecznych;	K_U01	Ocena prowadzącego ćwiczenia po prezentacji uzasadnienia dla podjętej problematyki badawczej i wybranych metod przez studenta wobec grupy.	Ćwiczenia
Student potrafi zaprezentować, stosownie do celu badań i podjętej problematyki, drogę postępowania badawczego, potrafi krytycznie ocenić możliwe do zastosowania metody i techniki badań i dokonać właściwego wyboru,	K_U08	Ocena prowadzącego ćwiczenia po prezentacji projektu badawczego wobec grupy i po dyskusji o nim.	Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
potrafi ocenić przykładowe narzędzie badawcze, potrafi samodzielnie przygotować i zaprezentować wybrane narzędzie.			
Student jest świadomy istnienia etycznego wymiaru badań naukowych, potrafi sformułować podstawowe zasady etyki w badaniach pedagogicznych, potrafi zadbać o zgodną z nimi realizację badań	K_K04 K_K06	Ocena prowadzącego ćwiczenia po wypowiedzi studenta na ten temat.	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia wykładów jest uzyskanie powyżej 50% punktów możliwych do uzyskania na końcowym egzaminie z całości nauczanych treści.

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie powyżej 50% punktów z możliwych do uzyskania. Punkty za ćwiczenia można uzyskać: za kolokwium, za wykonanie zadań na ćwiczeniach związanych z realizacją projektu i przygotowaniem narzędzia badawczego.

Istnieje możliwość zwolnienia z egzaminu osób szczególnie zaangażowanych w realizację zadań w ramach ćwiczeń na wniosek prowadzącego ćwiczenia;

Ocena końcowa z przedmiotu Metody i techniki badań pedagogicznych ustalana jest na podstawie sumy punktów uzyskanych na ćwiczeniach (50%) i egzaminie (50%). Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest zaliczenie ćwiczeń i wykładu. Ocena końcowa wyznaczana jest następująco: powyżej 50% - dostateczny, powyżej 60% - dostateczny plus, powyżej 70% - dobry, powyżej 80% - dobry plus, powyżej 90% - bardzo dobry.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	18
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	50	62
Łącznie	80	80
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Babbie E., Badania społeczne w praktyce, Warszawa 2003;
2. Hajduk E., Hipoteza w badaniach pedagogicznych, Zielona Góra 1993, 1994, 1996;
3. Hajduk E., Hipoteza w badaniach społecznych, Zielona Góra 2006;
4. Łobocki M., Metody i techniki badań pedagogicznych, Kraków 2007;
5. Pilch T., Zasady badań pedagogicznych, Warszawa 1995.
6. Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Warszawa 2001.
7. Rubacha K., Metodologia badań nad edukacją, Warszawa 2008.
8. Sztumski J., Wstęp do metod i technik badań społecznych, Katowice 1995;

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Brzeziński J., Metodologia badań psychologicznych, Warszawa 1996, 1997, 1999, 2002 – dodruk;
2. Denzin N.K., Lincoln Y.S., Metody badań jakościowych, t. 1 i 2, Warszawa 2009.
3. Kmita J., O kulturze symbolicznej, Warszawa 1982 (rozdz. II)

4. Lutyńska K., Wywiad kwestionariuszowy, Przygotowanie i sprawdzenie narzędzia badawczego, 1984;
5. Mayntz R., Holm K., Hubner P., Wprowadzenie do metod socjologii empirycznej, Warszawa 1985;
6. Frankfort – Nachmias Ch. i Nachmias D., Metody badawcze w naukach społecznych, Poznań 2001.
7. Kubinowski D., Jakościowe badania pedagogiczne. Filozofia - Metodyka – Ewaluacja, Lublin 2010.
8. Oppenheim A. N., Kwestionariusze, wywiady, pomiar postaw, Poznań 2004
9. Paprzycka E., Kobiety żyjące w pojedynkę, Toruń 2008.
10. Silverman D., Prowadzenie badań jakościowych, Warszawa 2008.
11. Silverman D., Interpretacja danych jakościowych, Warszawa 2008.
Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

UWAGI:

-

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr hab. Ewa Narkiewicz-Niezbalec, prof. UZ, dr Marzena Sendyk;

WSPÓŁCZESNE TENDENCJE W ORGANIZACJI I KIEROWANIU PLACÓWKAMI EDUKACYJNYMI

Kod przedmiotu:	05 0–WP–PEDP–WTO
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	nauczyciel akademicki prowadzący wykład.
Prowadzący:	dr hab. Inetta Nowosad, prof. UZ, dr Ewa Bochno; Nauczyciel akademicki WPSiNoZ.

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	30	2	6	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		6	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z wiedzą z zakresu planowania, organizowania, zarządzania i ewaluacji placówki edukacyjnej. Uświadomienie studentom możliwości i ograniczeń w organizowaniu i kierowaniu placówką edukacyjną.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Uzyskanie zaliczeń z przedmiotów podstawy dydaktyki ogólnej, współczesne teorie wychowania, doktryny pedagogiczne.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

- Zmiana paradygmatu w rozwoju szkolnictwa
- Zmiana odgórna i oddolna – próba bilansu
- Integralny model troski o jakość edukacji (input – proces – output – kontekst)
- Zarządzanie zmianą w zmiennym otoczeniu
- Prace nad programem jako nadrzędnie doskonalenia jakości pracy placówki edukacyjnej
- Ewaluacja wewnętrzna i zewnętrzna i jej znaczenie (poziom krajowy i regionalny)
- Monitoring oświatowy (pojęcie, rola, znaczenie)
- Modele efektywnej szkoły / placówki edukacyjnej

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student opisuje różne rodzaje struktur	K_W07	Wykład konwencjonalny	wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
społecznych i instytucje edukacyjne oraz analizuje zachodzące w nich procesy.			
Opisuje strukturę i funkcje systemu edukacji; definiuje cele, interpretuje podstawy prawne organizacji i funkcjonowaniu różnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, kulturalnych i pomocowych.	K_W14	Wykład konwencjonalny	wykład
Potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej.	K_U09	Wykład konwencjonalny	wykład
Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne.	K_K08	Wykład konwencjonalny	wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: podstawą zaliczenia wykładu jest pozytywna ocena z pisemnego kolokwium.

Ocena końcowa przedmiotu jest ocena z kolokwium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	28
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	30	42
Łącznie	70	70
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bardziejewska M., Kultura organizacyjna szkoły, „Forum Oświatowe” 2004, nr 2.
2. Błaszczak K., Szkoła wobec zmian (1999 – 2003), Wyd. A. Marszałek, Toruń 2007.
3. Elsner D., Kierowanie zmianą w szkole. Nowy sposób myślenia i działania. Wyd. CODN, Warszawa 2004.
4. Elsner D., Doskonalenie kierowania placówką oświatową, MENTOR, Chorzów 1999.
5. Fullan M., Odpowiedzialne i skuteczne kierowanie szkołą, PWN, Warszawa 2006.
6. Kwiatkowski S., Michalak J., (red.) Przywództwo edukacyjne w teorii i praktyce, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Warszawa 2010.
7. Korporowicz L., Ewaluacja w edukacji, Oficyna Naukowa, Warszawa 1997.
8. Michalak J. Przywództwo w szkole, Kraków, Impuls 2007.
9. Morgan G., Obrazy organizacji, PWN, Warszawa 1997.
10. Nowosad I., Perspektywy rozwoju szkoły, IBE, Warszawa 2003.

11. Nowosad I., Mortag I., Ondrakova J. (red.), Jakość życia i jakość szkoły, Wydawnictwo Uniwersytetu Zielonogorskiego, Zielona Góra 2011.
12. Pachociński R., Oświata w XXI wieku. Kierunki przeobrażeń, IBE, Warszawa 1999.
13. Potulicka E. (red.), Szkice z teorii i praktyki zmiany oświatowej, Wyd. Eruditus, Poznań 2001.
14. Ratajczak Z., Psychologia pracy i organizacji, PWN, Warszawa 2008.
15. Śliwerski B., Jak zmieniać szkołę. Studia z zakresu polityki oświatowej i pedagogiki porównawczej, Impuls, Kraków 1998.
16. Szymański M.J., Kryzys i zmiana. Studia nad przemianami edukacyjnymi w Polsce w latach dziewięćdziesiątych, WN AP, Kraków 2001.
17. Wybrane międzynarodowe raporty edukacyjne.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bruner J., Kultura edukacji, przeł. T. Brzostowska–Tereszkiewicz, Wydawnictwo Universitas, Kraków 2006.
  2. Clifford H. E., Dyscyplina i kierowanie klasą, przeł. E. Filipiak, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.
  3. Dudzikowa M. i. in. Kapitał społeczny w szkołach różnego szczebla kształcenia, Impuls, Kraków 2011.
  4. Myers D. G., Psychologia społeczna, Wyd. Zysk i S – ka, Poznań 2003.
  5. Potulicka E., Rytkowski J., Neoliberalne uwikłania edukacji, Impuls, Kraków 2010.
  6. Senge P. M., Piąta dyscyplina. Teoria i praktykach organizacji uczących się, przeł. H. Korolewska – Mróz, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2004.
  7. Tuohy D., Dusza szkoły, przeł. K. Kruszewski, PWN, Warszawa 2002.
  8. Zarządzanie zasobami ludzkimi, red. H. Król, A. Ludwicyński, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.
- Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

UWAGI:

Brak

PROGRAM OPRACOWAŁY:

dr hab. Inetta Nowosad, Prof. UZ, dr hab. Ewa Pasterniak-Kobyłecka, dr Klaudia Błaszczuk, dr Ewa Bochno

WPROWADZENIE DO PEDEUTOLOGII

Kod przedmiotu:	05.1-WP-PEDP-PDP
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia
Prowadzący:	dr hab. Inetta Nowosad, prof. UZ, dr hab. Ewa Pasterniak-Kobyłecka, dr Klaudia Błaszczuk, mgr Magdalena Brzozowska; Nauczyciel akademicki Zakładu Pedagogiki Szkolnej lub/i WPSiNoZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Ćwiczenia	15	1	2	Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	9		2	Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z kontekstem społeczno-kulturowym roli nauczyciela i różnymi aspektami jego funkcjonowania w zawodzie. Kształcenie umiejętności wykorzystywania zdobytej wiedzy do analizy procesów kształcenia i samokształcenia nauczycieli.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza za zakresu pedagogiki, socjologii i psychologii.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Pedeutologia jako subdyscyplina pedagogiki.
 Formalno-prawne uwarunkowania zawodu nauczyciela.
 Etyka zawodu nauczyciela.
 Nauczyciel w miejscu pracy. Funkcje, zadania i rola nauczyciela.
 Rozwój i awans zawodowy nauczyciela.
 Start zawodowy i pierwsze spotkanie nauczyciela z klasą.
 Ukryty program w pracy nauczyciela. Strategie nauczycieli i uczniów.
 Współpraca nauczycieli z rodzicami i instytucjami w środowisku lokalnym

METODY KSZTAŁCENIA:

metody asymilacji wiedzy (dyskusja, pogadanka, prezentacja multimedialna/poster/portfolio), metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy (klasyczna metoda problemowa, burza mózgów)

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna terminologię z zakresu pedeutologii.	K_W01	Metody asymilacji wiedzy (pogadanka)	ćwiczenia
Opisuje relacje między nauczycielem, uczniami	K_W07	Metody asymilacji wiedzy (dyskusja,	ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
i ich rodzicami w aspekcie społeczno-kulturowej roli nauczyciela.		pogadanka, prezentacja multimedialna/ poster/portfolio), metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy (klasyczna metoda problemowa, burza mózgów)	
Ma wiedzę z zakresu etyki zawodowej.	K_W16	Metody asymilacji wiedzy (dyskusja, pogadanka, prezentacja multimedialna/ poster/ portfolio), metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy (klasyczna metoda problemowa)	ćwiczenia
Posiada umiejętności analizowania teoretycznych ujęć funkcji, zadań i ról zawodowych nauczycieli.	K_U03	Metody asymilacji wiedzy (dyskusja, prezentacja multimedialna/ poster/ portfolio), metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy (klasyczna metoda problemowa)	ćwiczenia
Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę z zakresu pedagogii.	K_U04	Metody asymilacji wiedzy (pogadanka)	ćwiczenia
Dostrzega i formułuje problemy etyczne i moralne związane z pracą nauczyciela-wychowawcy.	K_K05	Metody asymilacji wiedzy (dyskusja, pogadanka), metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy (klasyczna metoda problemowa)	ćwiczenia
Jest wrażliwy na problemy edukacyjne, chętny do współpracy z rodzicami uczniów, innymi nauczycielami oraz przedstawicielami nadzoru pedagogicznego.	K_K07	Metody asymilacji wiedzy (dyskusja, pogadanka), metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy (burza mózgów)	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie ćwiczeń: warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest aktywny udział studenta w dyskusjach na zajęciach (50% ogólnej oceny) oraz opracowanie indywidualnie lub w grupach prezentacji power point/posteru/ sporządzenie portfolio (50%).

Ocena ostateczna z przedmiotu jest oceną z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	13	12
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	12	13
Łącznie	30	30
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	0,5	0,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0,5	0,5
Łącznie	1	1

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Day Ch., Rozwój zawodowy nauczycieli. Uczenie się przez całe życie, tłum. J. Michalak, GWP, Gdańsk 2004.

2. Jakość życia i jakość szkoły. Wprowadzenie w zagadnienia jakości i efektywności pracy szkoły, red. I. Nowosad, I. Mortag, J. Ondrakova, Wydawnictwo Uniwersytetu zielonogórskiego, Zielona Góra 2010.
3. Janowski A., Uczeń w teatrze życia szkolnego, WSiP, Warszawa 1995.
4. Jodłowska B., Start – szok zawodowy – twórcza praca nauczyciela, WSiP, Warszawa 1991.
5. Kawecki I., Wiedza praktyczna nauczyciela, „Impuls”, Kraków 2004.
6. Kobyłecka E., Nauczyciel wobec współczesnych zadań edukacyjnych, „Impuls”, Kraków 2005.
7. Konarzewski K., Sztuka nauczania. Nauczyciel, t.1, PWN, Warszawa 1993.
8. Korczyński S., Obraz nauczyciela w polskiej myśli pedeutologicznej, WSP, Opole 1992.
9. Kwiatkowska H., Pedeutologia, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.
10. Nowosad I., Nauczyciel-wychowawca czasu polskich przełomów, „Impuls”, Kraków 2001.
11. Pituła B., Stałe cechy osobowości nauczyciela determinantami jakości jego pracy zawodowej, Wydawnictwo UKW, Bydgoszcz 2010.
12. Szempruch J., Pedeutologia. Studium teoretyczno-pragmatyczne, „Impuls”, Kraków 2013.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Homplewicz J., Etyka pedagogiczna, Wydawnictwo WSP, Rzeszów 1996.
2. Michalak J. M., Poczucie odpowiedzialności zawodowej nauczyciela. Studium teoretyczno-empiryczne, IBE, Warszawa 2003.
3. Nauczyciel jutra, red. E. Perzycka, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2006.
4. Nauczyciel w świecie współczesnym, red. B. Muchacka, M. Szymański, „Impuls” Kraków 2008.
5. Nauczyciele i rodzice. W poszukiwaniu nowych znaczeń i interpretacji współpracy, red. I. Nowosad, M. J. Szymański, Oficyna Wydawnicza UZ, AP, Zielona Góra, Kraków 2004.
6. humanizacji pracy zawodowej nauczyciela, red. E. Kobyłecka, Wydawnictwo Naukowe PTP Oddział w Poznaniu.
7. Problemy współczesnej pedeutologii: teorie – praktyka – perspektywy, red. D. Ekiert-Oldroyd, Wydawnictwo UŚ, Katowice 2003.
8. Rylke H., Klimowicz G., Szkoła dla ucznia: jak uczyć życia z ludźmi, WSiP, Warszawa 1992.
9. Szempruch J., Nauczyciel w zmieniającej się szkole. Funkcjonowanie i rozwój zawodowy, Wydawnictwo Oświatowe FOSZE, Rzeszów 2001.
Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

UWAGI:

Brak

PROGRAM OPRACOWAŁY:

dr hab. Inetta Nowosad, prof. UZ, dr hab. Ewa Pasterniak-Kobyłecka, dr Klaudia Błaszczyk, dr Ewa Bochno

MODUŁ ROZSZERZAJĄCY, OGRANICZONEGO WYBORU

1.	14.2-WP-PEDP-SE	Socjologia edukacji	30	3	ZO
2.	14.2-WP-PEDP-SK	Socjologia kultury	30	3	ZO
3.	14.2-WP-PEDP-WPSMR	Współczesne problemy socjologii małżeństwa i rodziny	30	3	ZO
4.	14.4-WP-PEDP-PZP	Psychologia zdrowia i psychopatologia	30	3	ZO
5.	05.8-WP-PEDP-PSW	Psychologia społeczna i wychowania	30	3	ZO
6.	14.9-WP-PEDP-PPŚF	Procedury pozyskiwania środków finansowych w edukacji	30	3	ZO
7.	05.9-WP-PEDP-REL	Wychowanie w różnych religiach i kulturach	30	3	ZO
8.	05.9-WP-PEDP-SZE	Projektowanie szkoleń edukacyjnych	30	3	ZO
9.	05.0-WP-PEDP-JZJS	Jakość życia, jakość szkoły	30	3	ZO
10.	05.0-WP-PEDP-WiK	Współpraca i komunikacja w grupie, instytucji i środowisku	30	3	ZO

SOCJOLOGIA EDUKACJI

Kod przedmiotu:	14.2-WP-PEDP-SE
Typ przedmiotu:	Wybieralny
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Osoba prowadząca wykład z przedmiotu
Prowadzący:	pracownicy Instytutu Socjologii WPSiNOZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	30	2	IV	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Intencją prowadzącego jest przekazanie studentom kompleksowej wiedzy na temat wybranych zagadnień związanych z edukacją. Problematyka prezentowana na wykładach obejmuje zagadnienia selekcyjnej i socjalizacyjnej funkcji edukacji, socjologicznych aspektów funkcjonowania współczesnych systemów edukacyjnych. Prezentowane są ważniejsze teorie, a w ich ramach wybrane koncepcje, ukazujące relację pomiędzy edukacją a społeczeństwem, które mają na celu wyjaśnianie mechanizmów powstawania nierównych szans w oświacie oraz konsekwencji określonych mechanizmów selekcyjnych w szkolnictwie.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Student powinien być po ukończonym kursie Wstępu do socjologii. Powinien być zaznajomiony z najważniejszymi teoriami socjologicznymi, w kontekście których jest analizowana edukacja, pojęciami takimi jak: struktura społeczna, czy socjalizacja.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

- Socjologia edukacji, jako dyscyplina teoretyczna, historyczne korzenie.
- Pojęcie edukacji w socjologii oraz pojęć z nim związanych. Szkoła w systemie edukacji.
- Edukacja a procesy stratyfikacji społeczeństwa – perspektywy socjologiczne.
- Selekcje szkolne i ich społeczne uwarunkowania.
- Edukacja z perspektywy „ukrytego” programu.
- Przekształcenia w strukturze i funkcjach edukacji w Polsce i ich społeczne konsekwencje.
- Nierówności cyfrowe – nowy wymiar zróżnicowania społecznego wśród młodzieży.
- Człowiek, jako jednostka twórcza.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wiadomości przekazywane są za pomocą wykładu konwencjonalnego. Dla lepszego zobrazowania niektórych zjawisk przewidziane są filmy dokumentalne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANÝCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

OPIS EFEKTU	KOD EFEKTU	METODY WERYFIKACJI	FORMA ZAJĘĆ
-------------	------------	--------------------	-------------

Student posiada podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i rządzących nimi prawidłowościach	K_W06	Kolokwium pisemne	Wykład
Student posiada podstawową wiedzę o strukturach, wybranych instytucjach edukacyjnych i ich wzajemnych relacjach umożliwiających realizowanie potrzeb społecznych i komunikacyjnych.	K_W08	Kolokwium pisemne	Wykład
Student zna spory teoretyczne prowadzone we współczesnej socjologii na temat edukacji i związanych z nią nierówności społecznych.	K_W09	Kolokwium pisemne	Wykład
Student potrafi formułować proste samodzielne sądy na temat przyczyn i skutków istnienia nierówności społecznych powiązanych z funkcjonowaniem edukacji. Potrafi dokonywać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych w powiązaniu z obszarem działalności edukacyjnej	K_U02	Kolokwium pisemne	Wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi
Zaliczenie na ocenę	Tak
	Kolokwium z pytaniami problemowymi
Zakres materiału dotyczący egzaminu	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem
Zasady uzyskania oceny końcowej z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z kolokwium

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	35	23
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	45	65
Łącznie	80	88
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	0,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5	2,5
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Normalność i normalka. Próba zastosowania pojęcia normalności do badań młodzieży, red. B. Fatyga, A. Tyszkiewicz, Warszawa 2001.
2. Fenomen nierówności społecznych, red. J. Klebaniuk, Warszawa 2007.
3. Wartości Polityka Społeczeństwo, red. M. Zahorska, E. Nasalska, Warszawa 2009.
4. W. Żłobicki, Ukryty program w edukacji. Między niewiedzą a manipulacją, Kraków 2002.
5. Janowski, Uczeń w teatrze życia szkolnego, Warszawa 1989.
6. R. Meighan, Socjologia edukacji, Toruń 1993.

7. Młodzież wobec (nie)gościnnej przyszłości, red. R. Leppert, Z. Melosik, B. Wojtasik, Wrocław 2005.
8. P. Mikiewicz, Społeczne światy szkół średnich, Wrocław 2005.
9. M. Szymański, Selekcyjne funkcje szkolnictwa a struktura społeczna, Warszawa 1996.
10. Socjologia. Lektury, red. P. Sztompka i M. Kucia, Kraków 2007.
11. J. Szczepański, Elementarne pojęcia socjologii, Warszawa 1972.
12. J. Włodarek, Socjologia wychowania w Polsce, Poznań 1992.
13. K.J. Tillmann, Teorie socjalizacji. Społeczność, instytucje, upodmiotowienie, Warszawa 1996

Każdorazowo ustalany przez prowadzącego.

PROGRAM OPRACOWAŁ(A):

Dr Martyna Roszkowska

SOCJOLOGIA KULTURY

Kod przedmiotu:	14.2-WP-PEDP-SK
Typ przedmiotu:	Wybieralny
Język nauczania:	Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Osoba prowadząca wykład z przedmiotu
Prowadzący:	pracownicy Instytutu Socjologii WPSiNOZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	30	2	4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		4	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Intencją prowadzącego jest przekazanie studentom kompleksowej wiedzy na temat wybranych zagadnień związanych z kulturą, a więc zapoznanie studenta z teoretyczną i empiryczną problematyką kultury, podstawowymi koncepcjami z zakresu badań nad kulturą oraz zapoznanie studenta z problemami współczesnej kultury.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Student powinien być po ukończonym kursie Wstępu do socjologii lub innym zawierającym te same efekty kształcenia. Powinien być zaznajomiony z najważniejszymi teoriami socjologicznymi, elementarnymi pojęciami oraz koncepcjami przydatnymi do analizowania zjawisk kultury.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Obszar badawczy socjologii kultury, miejsce socjologii kultury w naukach społecznych i humanistyce.

Koncepcje kategorii kultury.

Potoczne pojęcie kultury a definicji kultury i podstawowe pojęcia związane z kulturą: wartości kultury, dobra kultury, wzór kulturowy.

Kontrkultura – subkultura: różnice, podobieństwa, typy.

Kultura masowa - ramy społeczne kultury masowej (pojęcie, historyczne warunki powstania), homogenizacja kultury masowej, kultura masowa w głównych trendach XX wieku, kultura masowa a kultura popularna.

Uczestnictwo w kulturze : - pojęcie, typy, uwarunkowania, analiza danych empirycznych.

Zmiana kulturowa i dynamika kultury: podstawowe pojęcia, przyczyny i skutki zmiany kulturowej.

Wybrane koncepcje kultury - J.J. Rousseau, S. Freud, B. Malinowski.

Podstawowe zagadnienia z socjologii sztuki.

Kultura czasu wolnego – koncepcje czasu wolnego i przegląd danych zastanych.

Style życia - pojęcie, typologie, uwarunkowania, zmiany.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wiadomości przekazywane są za pomocą wykładu konwencjonalnego. Dla lepszego zobrazowania niektórych zjawisk przewidziane są filmy dokumentalne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANÝCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

OPIS EFEKTU	KOD EFEKTU	METODY WERYFIKACJI	FORMA ZAJĘĆ
Student zna podstawowe dla socjologii kultury, jako subdyscypliny, pojęcia, potrafi scharakteryzować koncepcje opisujące człowieka, jako twórcę kultury.	K_W04	Kolokwium pisemne	Wykład
Poprzez realizację zagadnień dotyczących uczestnictwa w kulturze i czasu wolnego student ma podstawową wiedzę o uczestnikach działalności kulturalnej zarówno w świetle ogólnopolskich danych sondażowych jak i danych regionalnych.	K_W15	Kolokwium pisemne	Wykład
Student potrafi analizować kulturę w ujęciu normatywnym – jako system budujący, integrujący i utrwalający współdziałanie ze wskazaniem na szczególną rolę tradycji i mechanizmu socjalizacji, potrafi wskazać elementy dysfunkcjonalne w kulturze i skutki zmiany społecznej	K_U02	Kolokwium pisemne	Wykład
Student w wyniku zgromadzonej wiedzy potrafi zinterpretować rolę kultury w życiu jednostki, wybranych typów zbiorowości (od grup młodzieżowych, subkulturowych do kultury narodowej czy kultury masowej).	K_U05	Kolokwium pisemne	Wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi
Zaliczenie na ocenę	Tak
	Kolokwium z pytaniami problemowymi
Zakres materiału dotyczący egzaminu	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem
Zasady uzyskania oceny końcowej z wykładu	Ocena z wykładu to ocena z kolokwium

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Ociążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	35	23
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	45	65
Łącznie	80	88
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	0,5

Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5	2,5
łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Kłoskowska, Socjologia Kultury, PWN, Warszawa 1981
2. A. Kłoskowska, Kultura Masowa, PWN, Warszawa 2003
3. M. Golka., Socjologia Kultury, Wydawnictwo Scholar, Warszawa 200
4. A. Jawłowska, Drogi Kontrkultury, PIW, Warszawa 1975
5. M. Jędrzejewski, Młodzież A Subkultury, Wydawnictwo Żak, Warszawa 1999
6. A.Tyszka., Uczestnictwo W Kulturze. O Różnorodności Stylów Życia, PWN, Warszawa 1971
7. J.Grad , Badania Uczestnictwa W Kulturze Artystycznej W Polskiej Socjologii Kultury, Wydawnictwo UAM, Poznań 1996
8. D. Strinati., Wprowadzenie do kultury popularnej, Wydawnictwo Zysk I S-Ka, Poznań 1997
9. M.Filipiak, Socjologia kultury. Zarys Zagadnień, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2002
10. Styl Życia: Koncepcje i propozycje, Red. A. Siciński, PWN, Warszawa 1976

Każdorazowo ustalany przez prowadzącego.

PROGRAM OPRACOWAŁ(A):

dr hab. Beata Trzop

WSPÓŁCZESNE PROBLEMY SOCJOLOGII MAŁŻEŃSTWA I RODZINY

	Kod przedmiotu:	14.2-WP-PEDP-WPSMR
	Typ przedmiotu:	wybieralny
	Język nauczania:	polski
	Odpowiedzialny za przedmiot:	nauczyciel prowadzący wykład
	Prowadzący:	pracownicy Instytutu Socjologii WPSNZ.

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykłady	30	2	IV	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykłady	18		IV	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zamysłem prowadzącego jest przekazanie studentom kompleksowej wiedzy z zakresu problematyki małżeństwa i rodziny, zapoznanie z nowymi koncepcjami teoretycznymi jej dotyczącymi oraz społeczno-kulturowym tłem formowania związków dla niej alternatywnych. Dodatkowym celem jest zapoznanie z nowymi formami życia małżeńsko-rodzinnego oraz przygotowanie studentów do ich rozpoznawania, oceny i diagnozy.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

-

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Małżeństwo i rodzina w ponowoczesnym świecie. Czynniki przemian życia małżeńsko-rodzinnego. Sytuacja współczesnej rodziny polskiej – czy kryzys rodziny? Analiza zmian demograficznych. Role małżeńsko – rodzinne. Wzory dzietności. Nowe ojcostwo i nowe macierzyństwo. Praca zawodowa kobiet a ich życie rodzinne. Zjawisko nieodpłatnej pracy kobiet, jako atrybutu ról kobiecych. Relacje małżeńskie w różnych fazach cyklu życia rodziny. Władza w rodzinie, konflikty małżeńskie, procesy komunikacji. Preferowane modele małżeństw. Powinności rodzinne kobiet i mężczyzn. Samotne rodzicielstwo z przymusu i wyboru. Nowe formy życia rodzinnego: swingers, LAT, Dinks. Monogamia nomadyczna i rodzinne patchworki. Singlizm i nowe formy relacji społecznych. Długotrwała kohabitacja i bezdzietność z wyboru. Rodzina kręgu europejskiego i w kulturze wschodu.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny; wykład problemowy; wykład konwersatoryjny, dyskusja

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student rozpoznaje typy więzi społecznych występujących w omawianych formach życia małżeńsko-rodzinnego, zna zasady ich powstawania i funkcjonowania.	K_W06	Test z progami punktowymi	wykład
Posiada podstawową wiedzę na temat mechanizmów rządzących komunikacją małej grupy społecznej, potrafi ją zdiagnozować i opisać oraz wskazać przyczyny i konsekwencje obustronnych zależności komunikacyjnych między grupą a jednostką.	K_W08	Test z progami punktowymi	wykład
Umie opisać rolę, jaką pełnią małżeństwo i grupa rodzinna w budowaniu zarówno społecznej jak i indywidualnej tożsamości człowieka. Zna mechanizmy towarzyszące procesowi tworzenia tożsamości.	K_W10	Test z progami punktowymi	wykład
Potrafi w sposób metodologicznie poprawny dokonać analizy życia małżeńsko – rodzinnego w wymiarze makro- i mikrostrukturalnym, w oparciu o wybrane metody badawcze.	K_U01	Dyskusja	wykład
Stosuje zasady etyki zawodowej w pozyskiwaniu i kompilacji danych dotyczących analizowanych podmiotów życia małżeńsko-rodzinnego. Zna wagę konsekwencji społecznych wynikających ze stawiania diagnozy współczesnej rodziny, wyodrębniania mechanizmów jej funkcjonowania oraz formułowania wniosków.	K_K05	Bieżąca kontrola na zajęciach	wykład

Warunki zaliczenia:

Na ocenę z przedmiotu składają się ocena osiągnięta z testu z progami punktowymi (80%) oraz ocena za uczestnictwo w dyskusji (20%).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	18
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	60	72
Łącznie	90	90
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Duch-Krzysztosek D. „Kto rządzi w rodzinie. Socjologiczna analiza relacji w małżeństwie”, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2007.
2. Kotlarska – Michalska A. „Ważność problematyki „doboru małżeńskiego” w socjologicznych badaniach małżeństwa”, Roczniki Socjologii Rodziny Tom VI, 1994.

3. Kotlarska-Michalska A. „Małżeństwo jako przedmiot badań socjologicznych” [w] Roczniki Socjologii Rodziny Tom V, 1993.
4. Kotlarska-Michalska A. „Sposoby pojmowania istoty funkcji rodziny” w: Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny, zeszyt 3, 1990.
5. Kwak A. „Rodzina w dobie przemian: małżeństwo i kohabitacja”, Wyd. „Żak”, Warszawa 2005.
6. Łaciak B. „Obyczajowość polska czasu transformacji”, Warszawa 2005.
7. Słany K. „Alternatywne formy życia małżeńsko – rodzinnego w ponowoczesnym świecie”, Wyd. NOMOS, Kraków 2002.
8. „Strategie i system. Polacy w obliczu zmiany społecznej” (red.) Giza – Poleszczuk A., Marody M., Rychard A., Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2000.
9. Szlendak T., „Socjologia rodziny. Ewolucja, historia, zróżnicowanie”, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2011.
10. Titkow A., Duch-Krzystoszek D., Budrowska B. „Nieodpłatna praca kobiet. Mity, realia perspektywy” Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2004.
11. Tyszka Zb. „Socjologia rodziny”, PWN, Warszawa 1976.
12. Warzywoda – Kruszyńska W. „Rodzina w zmieniającym się społeczeństwie polskim” Wyd. UŁ Łódź 2004.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Szmatka J., „Małe struktury społeczne”, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 1989.
  2. Giddens A., „Socjologia”, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2004.
- Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

UWAGI:

-

PROGRAM OPRACOWAŁ:

DR JOANNA FRĄTCZAK-MÜLLER

PSYCHOLOGIA ZDROWIA I PSYCHOPATOLOGIA

Kod przedmiotu:	14.4-WP-PEDP-PZP
Typ przedmiotu:	wybieralny
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Iwona Grzegorzewska
Prowadzący:	Pracownicy Zakładu Psychologii WPSiNoZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	30	2	3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		3	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studenta z podstawowymi pojęciami z zakresu psychopatologii i psychologii zdrowia, pogłębienie i zrozumienie mechanizmów psychologicznych warunkujących utrzymanie zdrowia i powstanie zaburzeń psychicznych, poszerzenie wiedzy i umiejętności z zakresu interwencji i pomocy.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Zaliczenie kursu z psychologii ogólnej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zdrowie psychiczne: definicja, wskaźniki zdrowia psychicznego

Kryzys: definicja, rodzaje kryzysów, teoria homeostazy, fazy kryzysu, podstawowe cechy kryzysu, reakcje na kryzys.

Sytuacje kryzysowe: doświadczanie przemocy, wypadki komunikacyjne, kataklizmy i żywioły, terroryzm, zachowania samobójcze- syndrom presuicydalny, rodzaje samobójstw, motywy zachowań suicydalnych, znaki ostrzegawcze, interwencja wobec osoby zagrożonej samobójstwem (cele i etapy), czynniki ryzyka próby samobójczej, profilaktyka.

Zaburzenia psychiczne dorosłych: klasyfikacja i modele zaburzeń psychicznych

Specyfika zaburzeń psychicznych dzieci i młodzieży: eksternalizacja i internalizacja problemów

Psychologia zdrowia: model patogenezy, model salutogenezy, efekt placebo; stres i choroby: źródła stresu, teorie stresu, psychologiczne modyfikatory stresu, wpływ stresu na powstawanie chorób, radzenie sobie ze stresem; wzorce zachowania typu A, B i C, nowotwory, choroby serca.

Psychologia choroby: rozumienie choroby, percepcja objawów, współpraca z personelem medycznym, radzenie sobie z bólem choroby przewlekłe, śmierć i psychologia umierania, towarzyszenie

Pomoc psychologiczna: psychoterapia indywidualna i grupowa, modele psychoterapii, systemy terapeutyczne: terapia psychoanalityczna, poznawczo-behawioralna, humanistyczna, terapia rodzin: cele terapii, strategie postępowania terapeutycznego; poradnictwo krótkoterminowe, interwencja kryzysowa a psychoterapia – porównanie

Interwencja kryzysowa: cele i sposoby interwencji kryzysowej, cechy interwencji

kryzysowej, etapy, taktyka i zasady interwencji kryzysowej.

Żałoba w interwencji kryzysowej: stadia żałoby, sposoby pomocy.

Leczenie dzieci po urazach psychicznych: najistotniejsze aspekty terapii, podstawowy proces leczenia, stany warunkowane urazem psychicznym: dynamika zaburzeń, skutki psychiczne, objawy w zachowaniu, sposoby leczenia.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi scharakteryzować koncepcje psychologiczne człowieka i potrafi je zastosować w odniesieniu do podstawowych problemów psychopatologii i psychologii zdrowia	K_W04	Odpowiedź ustna, wypowiedź pisemna	wykład
Student potrafi opisać przebieg rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym w odniesieniu do problematyki patomechanizmów zaburzeń	K_W05	Odpowiedź ustna, wypowiedź pisemna	wykład
Student umie zdefiniować podstawowe procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłócenia oraz opisać wykorzystanie ich w procesie pomagania	K_W08	Odpowiedź ustna, wypowiedź pisemna	wykład
Student potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii zdrowia i psychopatologii w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań	K_U02	Odpowiedź ustna, wypowiedź pisemna	wykład
Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi z zakresu psychologii w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej	K_U03	Odpowiedź ustna, wypowiedź pisemna	wykład
Student ma rozwinięte umiejętności w zakresie używania języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, potrafi wykorzystać te umiejętności w sytuacji pomagania	K_U05	Odpowiedź ustna, wypowiedź pisemna	wykład
Student jest świadomy poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia	K_K01	Odpowiedź ustna, wypowiedź pisemna	wykład
Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pomocowych w środowisku społecznym; jest gotowy do	K_K03	Odpowiedź ustna, wypowiedź pisemna	wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki			

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wykłady z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest kolokwium i/lub praca zaliczeniowa.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	18
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	20	32
Łącznie	50	50
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bishop G. (2000). Psychologia zdrowia, Wrocław: Wyd. Astrum
2. Cierpiałkowska L. (2007). Psychopatologia. Poznań: Wydawnictwo Naukowe

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Psychologia kliniczna (2006) pod red. H.Sęk Warszawa: PWN
2. Greenstone J., Leviton S. (2004). Interwencja kryzysowa. Gdańsk: GWP
3. Sutton C. (2007). Psychologia dla pracowników socjalnych. Gdańsk: GWP
4. Geldard K., Geldard D. (2005). Jak pracować z dziećmi i młodzieżą w grupach terapeutycznych. Przewodnik dla psychologów, pedagogów i pracowników socjalnych. Gdańsk: GWP
5. James B. (2003). Leczenie dzieci po urazach psychicznych. WARSZAWA: ETOH.
6. Seligmann M., Walker E., Rosenhan D. (2003). Psychopatologia. Gdańsk: GWP.
7. Kendall P. (2004). Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji. Gdańsk: GWP.
8. Carson, Butcher, Mineka (2004). Psychologia zaburzeń. Gdańsk: GWP.
9. Sterling J., Hellewell, J. (2005). Psychopatologia. Gdańsk: GWP.
10. Belin S. (2002). Schizofrenia. Gdańsk: GWP.
11. O'Connor, R., Sheehy, N. (2001). Zrozumieć samobójcę. Gdańsk: GWP.
12. Yapko M. (2000). Kiedy życie boli. Zalecenia w leczeniu depresji. Gdańsk: GWP.
13. Dudek B. (2002). Zaburzenia po stresie postraumatycznym. Gdańsk: GWP.
14. Rachman S. (2001). Zaburzenia lękowe. Gdańsk: GWP.

UWAGI

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Iwona Grzegorzewska

PSYCHOLOGIA SPOŁECZNA I WYCHOWANIA

Kod przedmiotu:	05.8-WP-PEDP-PSW
Typ przedmiotu:	wybieralny
Język nauczania:	Język polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki Zakładu Psychologii WPSNoZ.
Prowadzący:	Nauczyciel akademicki Zakładu Psychologii WPSNoZ.

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	30	2	3	Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		3	Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest przekazanie wiedzy na temat podstawowych procesów społecznych zachodzących w różnych typach grup społecznych, procesu komunikacji społecznej wraz z teoriami dotyczącymi wychowania.

Ponadto zakłada się wykształcenie umiejętności poprawnej obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych i powiązaniem ich z różnymi obszarami działalności pedagogicznej. Realizacja treści przedmiotu pozwoli dostrzec i docenić ważność psychologii społecznej i wychowawczej w utrzymaniu i rozwoju prawidłowych więzi społecznych i zachowań.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Zaliczone zajęcia z zakresu podstaw psychologii i psychologii rozwoju człowieka w ciągu życia.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU: Wykłady:

Cele i zakres psychologii społecznej i wychowawczej.

Zjawisko konformizmu i jego skutki w działaniach wychowawczych.

Rozwój społeczny człowieka i jego konsekwencje dla wychowania.

Kształtowanie i zmiana postaw.

Rola autorytetu w procesie wychowania.

Teoria społecznego uczenia się.

Mechanizmy i skutki zachowań agresywnych.

Ćwiczenia:

Relacje intra- i interpersonalne.

Procesy grupowe.

Dynamika małych grup.

Komunikacja interpersonalna.

Metody wychowawcze - rola kary, nagrody i modelowania w procesie wychowawczym.

Kształtowanie pozytywnych więzi interpersonalnej.

Psychologiczna analiza wybranych środowisk i problemów wychowawczych.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład klasyczny. Praca z książką, dyskusje panelowe, metoda przypadków, gry dydaktyczne, praca w grupach, klasyczna metoda problemowa, prezentacje multimedialne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student posiada uporządkowaną wiedzę na temat wychowania i psychologicznych mechanizmów rozwoju społecznego, potrafi wymienić i scharakteryzować podstawowe procesy i mechanizmy odpowiadające za rozwój społeczny oraz potrafi wyjaśnić i formułować zasady funkcjonowania w grupie (w tym klasowej).	K_W03	Pisemny sprawdzian wiedzy,	wykład
Student potrafi scharakteryzować i opisać podstawowe rodzaje więzi i relacji społecznych zachodzących w procesie wychowania, oraz wyjaśnić proces ich powstawania i kształtowania się.	K_W06	Key study, opis przypadku	wykład
Student potrafi nazwać i rozpoznać podstawowe teorie dotycząca komunikowania się interpersonalnego i społecznego. Potrafi określić i wskazać prawidłowości i zakłócenia powstające w tym procesie w trakcie wychowania (zwłaszcza w relacji nauczyciel – uczeń).	K_W08	Opis i analiza przypadku	wykład
Student potrafi dokonywać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych oraz przeprowadzić krytyczną analizę dotyczącą problemów społecznych w procesie wychowania.	K_U01	projekt	wykład
Student jest świadomy znaczenia procesów społecznych dla prawidłowego realizowanego procesu wychowania. Uzyskaną wiedzę nie tylko będzie umiał odnieść do projektowania i oceny własnych zadań zawodowych, ale także będzie wrażliwy i zorientowany na współpracę ze środowiskiem, w którym przyjdzie mu pracować.	K_K02	projekt	wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: metodą weryfikacji efektów kształcenia będzie sprawdzian wiedzy w zakresie zrealizowanego materiału na wykładach, opis i analiza przypadku oraz aktywność na zajęciach i realizacja projektu.

Ocena końcową: ceną końcową będzie ocena z wykładów.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	30
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	40	50

	Łącznie	80	80
Punkty ECTS		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego		1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego		1,5	2
Łącznie		3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Aronson E. *Człowiek – istota społeczna*. Warszawa, PWN, 2002.
2. Wojciszke B. *Człowiek wśród ludzi. Zarys psychologii społecznej*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, 2002.
3. Przetacznik – Gierowska M., Włodarski Psychologia Wychowawcza, Warszawa, PWN, 2002
4. Strelau J. Psychologia podręcznik akademicki – Psychologia wychowawcza t.3 PWN Warszawa, 2000, s. 821-844

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Cialdini R. (1996). *Wywieranie wpływu na ludzi*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
2. Meyers D. G. (2003). *Psychologia społeczna*. Poznań: Wydawnictwo Zysk i S-ka
3. Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

UWAGI: -**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr Marzanna Farnicka

PROCEDURY POZYSKIWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH W EDUKACJI

Kod przedmiotu: 14.9-WP-PEDP-PPŚF

Typ przedmiotu: wybieralny

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Agata Ast

Prowadzący: mgr Agata Ast

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	30	2	V	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		V	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z możliwościami współfinansowania przedsięwzięć edukacyjnych z funduszy unijnych. Podczas przygotowywania projektów, studenci zapoznają się w praktyce z zasadami i procedurami aplikowania o środki unijne, a także zasadami realizacji projektów współfinansowanych z funduszy europejskich.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe umiejętności obsługi komputera, edytora tekstu, pozyskiwanie i selekcja informacji w sieci internet.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Słowniczek pojęć.
2. Mapa instrumentów finansowych w obszarze edukacji – przegląd i charakterystyka:
  - a) fundusze unijne twarde EFRR;
  - b) fundusze unijne miękkie EFS (PO KL), ze szczególnym uwzględnieniem środków na edukację
  - c) fundusze norweskie
  - d) fundusze prywatne (sponsorzy prywatni: biznes i organizacje pozarządowe)
  - e) fundusze administracji centralnej
  - f) fundusze administracji regionalnej (środki samorządowe wojewódzkie, powiatowe, gminne)
3. Procedury pozyskiwania środków i realizacji projektów:
  - a) procedura aplikacyjna (ocena formalna i merytoryczna)
  - b) procedura partnerska (list intencyjny, umowa partnerska)
  - c) procedura negocjacyjna (negocjacje założeń projektowych)
  - d) procedura odwoławcza
4. Praca z GWA i formularzami aplikacyjnym: praca w grupach w sali komputerowej
5. Generowanie pomysłów na projekty: praca warsztatowa (grupy 2-3 osobowe)

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład, metoda projektowa

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
ma uporządkowaną wiedzę o źródłach finansowania instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych i możliwościach pozyskiwania dodatkowych środków. Potrafi posługiwać się, ze zrozumieniem, słownikiem pojęć nomenklatury unijnej	K_W10	Test pisemny z progami punktowymi	Wykład
ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, i środkach finansowych przeznaczanych na ich realizację,	K_W15	Test pisemny z progami punktowymi	Wykład
potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi właściwie zdiagnozować źródło finansowania przedsięwzięcia w obszarze edukacji	K_U10	Test pisemny z progami punktowymi	Wykład
potrafi samodzielnie posługiwać się aplikacją służącą przygotowaniu projektu finansowanego w ramach PO KL (generator wniosków)	K_U12	Test pisemny z progami punktowymi	Wykład
jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność w opracowywaniu projektów pozyskiwania środków na działalność edukacyjną, angażuje się we współpracę; umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działania; potrafi przyjąć rolę lidera w zespole	K_K02	Test pisemny z progami punktowymi	Wykład
jest wrażliwy na problemy edukacyjne, gotowy do komunikowania się i współpracy w grupie i z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne	K_K07	Test pisemny z progami punktowymi	Wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z wykładów – efekty kształcenia będą weryfikowane w formie pisemnej. Test z progami punktowymi składający się z pytań zamkniętych i otwartych dotyczących tematyki objętej wykładami oraz literaturą podstawową do przedmiotu. Minimum na uzyskanie zaliczenia testu to 50% punktów.

Ocena końcowa – ocena końcowa stanowi ocenę z wykładów.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Ociążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)

Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	30
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	35	45
Łącznie	75	75
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. ABC zarządzania projektami miękkimi – poradnik, Praca pod. red. B. Grucza, Wyd. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2012.
(http://www.efs.gov.pl/dzialaniapromocyjne/Documents/ABC_Zarzadzania_Projektami_Miekkimi_06022013.pdf)
2. B. Grucza, M. Bonikowska, M. Majewski, M. Małek, Podręcznik zarządzania projektami europejskimi miękkimi, Wyd. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2006.
(https://www.efs.gov.pl/dzialaniapromocyjne/Documents/podrecznikzarzadzaniaprojektamimiekkimi_EFS.pdf)
3. Instrukcja do wniosku o dofinansowanie w ramach PO KL
(http://www.efs.gov.pl/generatory_wnioskow/documents/instrukcja_wypelniania_wniosku_010409.pdf)
4. E. Pilch, Poradnik beneficjenta "Fundusze unijne dla oświaty – kształcenie i doskonalenie nauczycieli", Wyd. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2009.
(http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/konfszkol/documents/fundusze_unijne_dla_oswiaty_-_ksztalcenie_i_doskonalenie_naczycieli.pdf)

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki
„Zasada równości szans kobiet i mężczyzn w projektach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki”, M. Branka, M. Rawłuszko, A. Siekiera, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2009

UWAGI: -**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

Mgr Agata Ast

WYCHOWANIE W RÓŻNYCH RELIGIACH I KULTURACH

Kod przedmiotu:	05.9-WP-PEDP-Rel
Typ przedmiotu:	wybieralny
Język nauczania:	JĘZYK POLSKI
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Ryszard Małachowski
Prowadzący:	dr Ryszard Małachowski

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	30	2	V	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		V	zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie słuchaczy z założeniami filozofii starożytnej Grecji i chrześcijaństwo jako podstawa europejskiej kultury sokratejsko – chrystocentrycznej (grecko – rzymskiej). Ukazanie znaczeni pojęć i problemów związanych z problematyką kultury. Ukazanie starożytnych koncepcji i definicji kultury w ujęciu interdyscyplinarnym.

ZAKRES TEMATYCZNY WYKŁADÓW:

Filozofia starożytnej Grecji i chrześcijaństwo, jako podstawa europejskiej kultury sokratejsko – chrystocentrycznej (grecko – rzymskiej) Pęcia i problemy z wiązane z problematyką kultury (natura, cywilizacja, kultura i jej składniki).

Nowożytne koncepcje i definicje kultury w ujęciu interdyscyplinarnym.

Typy, elementy, systemy i procesy kultury. Kultura narodowa i tradycja (naród, ojczyzna, tożsamość), a homogenizacja i zderzenie kultur w ujęciu kulturalistycznym (różnorodność kulturowa). Trwałość i zmienność charakteru kultury: płęć kulturowa „gender”. Inne czynniki zmiany społeczno – kulturowej.

Systemy aksjonormatywne, a wychowanie młodzieży do uczestnictwa w kulturze i sztuce. Kompetencja kulturowa i kulturalna, czyli socjalizacja: edukacja i wychowanie do życia w małżeństwie, rodzinie i społeczeństwie

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład z elementami dyskusji moderowanej, prezentacje tematów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Opisuje podstawowe założenia związane z rozwoju kultury europejskiej Wymienia elementy i procesy kultury		Praca kontrolna	wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Porównuje systemy aksjonormatywne z procesami wychowania młodzieży oraz zagadnieniami dotyczącymi małżeństwa		Praca kontrolna	wykład
Ma świadomość konieczności refleksyjnego postrzegania rzeczywistości wychowawczej i analizowania zjawisk w niej zachodzących		Praca kontrolna	wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: wykłady kończą się napisaniem przez studenta pracy kontrolnej. Metodą weryfikacji efektów kształcenia. Ocenie podlegać będzie sposób prezentacji zagadnienia (z uwzględnieniem własnych refleksji studenta), zgodność literatury z prezentowanym tematem pracy, umiejętne wykorzystanie literatury do zaprezentowania tematu.

Ocenę końcową stanowi ocena z wykładu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	28
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	35	47
Łącznie	75	75
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Gajda J., Antropologia kulturowa, Wprowadzenie do wiedzy o kulturze, Kraków 2008 (rozdziały od I – do VI).
2. Kłoskowska A., Socjologia kultury, Warszawa 2007 (Rozdział XI).
3. Mielicka H., Podstawy socjologii, Mikrostruktury społeczne, Kielce 2002 (r. V).
4. Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Warszawa 2008 (Rozdział III).
5. Sztompka P., Socjologia, Analiza społeczeństwa, Warszawa 2002 (r. X,XI)

LITERATURA POMOCNICZA:

1. Giddens A., Socjologia, Warszawa 2004 (Rozdział II).
2. Goodman N., Wstęp do socjologii, Poznań 2001 (Rozdział III).
3. Jan Paweł II, Pamięć i tożsamość, Rozmowy na przełomie tysiącleci, [red.: B. Poźniak], Kraków 2005
4. (wybrane fragmenty).
5. Kultura, Hasło encyklopedyczne, [w:] Powszechna encyklopedia filozofii, [red.: A.M. Krąpiec], Tom 6, Lublin 2005
6. Lublin 2005

7. Małachowski R., Pedagogika religijna i jej konteksty, Bibliografia (lata 1989 – 2004), Warszawa – Zielona
8. Góra 2006.
9. Pedagogika kultury, historyczne osiągnięcia..., [red.: J. Gajda], Lublin 1998.
10. Sztompka P., Zaufanie, Fundament społeczeństwa, Kraków 2007.
11. Tatarkiewicz, W., Historia filozofii, Filozofia starożytna i średniowieczna, Tom 6, Warszawa 1981.

UWAGI: -

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Ryszard Małachowski

PROJEKTOWANIE SZKOLEŃ EDUKACYJNYCH

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PEDP-SZE
 Typ przedmiotu: wybieralny
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Anita Famuła-Jurczak
 Prowadzący: dr Anita Famuła-Jurczak; Nauczyciel akademicki WPSNZ.

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	30	2	V	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		V	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Przekazanie wiedzy na temat analizy i identyfikacji potrzeb szkoleniowych. Ukazanie specyfiki uczenia się osób dorosłych. Ukazanie podstawowych metod szkoleniowych. Ewaluacja procesu szkoleniowego

WYMAGANIA WSTĘPNE:

student posiada wiedzę z zakresu teoretycznych podstaw wychowania, zna środowiska edukacyjne.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Rozpoznanie i analiza potrzeb szkoleniowych; Planowanie i projektowanie sesji szkoleniowej;
 Zaplanowanie metod oceny sesji szkoleniowej; Dobór metod szkoleniowych; Style uczenia się dorosłych.

METODY KSZTAŁCENIA:

wykład konwencjonalny, wykład problemowy, metoda projektu, studium przypadku.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Słuchacz posiada wiedzę na temat projektowania szkoleń edukacyjnych	K_U09	Przygotowanie szkolenia edukacyjnego, dokonanie analizy potrzeb szkoleniowych	wykład
Potrafi przygotować arkusz ewaluacyjny Projektuje narzędzia dotyczące analizy potrzeb szkoleniowych	K_U12	Przygotowanie narzędzi ewaluacyjnych	wykład
Projektuje szkolenie edukacyjne	K_U14	Projekt szkolenia	wykład
Słuchacz rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju osobistego	K-K01	Pole siły i plan rozwoju przygotowywany przez słuchacza	wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z wykładów: podstawą zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie pozytywnej oceny wynikającej z przygotowania liAPS, arkusza ewaluacyjnego oraz projektu cyklu szkoleniowego. Podstawą zaliczenia będzie średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z przygotowanej analizy potrzeb szkoleniowych, arkusza ewaluacyjnego i cyklu szkoleniowego

Ocena końcowa: ocena z ćwiczeń jest oceną końcową.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	45	30
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	45	60
Łącznie	90	
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. R. Leslie, Planowanie i projektowanie szkoleń, Warszawa, Dom Wydawniczy ABC, 1999.
2. T. Boydell, M. Leary, Identyfikacja potrzeb szkoleniowych, Oficyna Ekonomiczna, Dom Wydawniczy ABC, Kraków 2001.
3. Kraków 2001.
4. L. Rae, Planowanie i projektowanie szkoleń, Dom wydawniczy ABC, 1999.
5. P. Bramley, Ocena efektywności szkoleń, Kraków, Oficyna Ekonomiczna, Dom Wydawniczy ABC, 2001.
6. T. Boydell, M. Leary, Identyfikacja potrzeb szkoleniowych, Kraków, Oficyna Ekonomiczna, Dom Wydawniczy
7. ABC, 2001.
8. M. Sloman, Nowe zjawiska w świecie szkoleń, Kraków, Oficyna Ekonomiczna, Dom Wydawniczy ABC, 2010

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Podana przez prowadzącego.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Anita Famuła-Jurczak

JAKOŚĆ ŻYCIA, JAKOŚĆ SZKOŁY

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PEDP-JZJSP
 Typ przedmiotu: wybieralny
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia
 dr hab. Inetta Nowosad, prof. UZ, dr Ewa Bochno,
 Prowadzący: mgr Magdalena Brzozowska; Nauczyciel akademicki
 WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	30	2	V	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		V	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawową wiedzą dotyczącą jakości życia i jakości pracy szkoły oraz ich wzajemnych związków. Przygotowanie studentów do tworzenia koncepcji edukacji przyjaznej wychowankom.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Uzyskanie zaliczeń z przedmiotów wstęp do pedagogiki, wprowadzenie do psychologii, wprowadzenie do socjologii.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Kwalitologia jako interdyscyplinarna dziedzina wiedzy zajmująca się zagadnieniami jakości
 Problem jakości w różnych ujęciach
 Obiektywne i subiektywne wyznaczniki jakości życia
 Jakość szkoły i jej wskaźniki,
 Modele efektywnej szkoły
 Zarządzanie jakością na poziomie makro i mikro
 Kultura szkoły (tworzenie, wskaźniki, sposoby badania)
 Program jawny i ukryty szkoły
 Wspieranie uczniów w rozwoju i sposoby motywowania do pracy

METODY KSZTAŁCENIA:

Metody asymilacji wiedzy: dyskusja, pogadanka, prezentacja multimedialna/ poster/portfolio. metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy (klasyczna metoda problemowa, burza mózgów).

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student opisuje różne rodzaje struktur społecznych i instytucje życia społecznego oraz zachodzące między nimi relacje.	K_W07	Metody asymilacji wiedzy (dyskusja, pogadanka, prezentacja multimedialna/ poster/portfolio), metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy (klasyczna metoda problemowa, burza mózgów)	Wykład
Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych; analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej.	K_U01	Metody asymilacji wiedzy: dyskusja, pogadanka, prezentacja multimedialna/ poster/portfolio. metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy (klasyczna metoda problemowa, burza mózgów).	Wykład
Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne.	K_K08	Metody asymilacji wiedzy: dyskusja, pogadanka, prezentacja multimedialna/ poster/portfolio. metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy (klasyczna metoda problemowa, burza mózgów).	Wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie ćwiczeń: warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest aktywny udział studenta w dyskusjach na zajęciach (50% ogólnej oceny) oraz opracowanie indywidualnie lub grupowo projektu – koncepcji „szkoły marzeń” – jakość życia i jakość szkoły jako jedność (50% ogólnej oceny).

Ocena ostateczna z przedmiotu jest oceną z wykładów.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	28
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	30	42
Łącznie	70	70
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Adrjan B., Kultura szkoły. W poszukiwaniu nieuchwytnego, Kraków: Impuls, 2011.
2. Bonstingl J. J., Szkoły jakości. Wprowadzenie do Total Quality Management w edukacji, Warszawa 1995.
3. Dudzikowa M., Wawrzyniak – Beszterda R., (red.), Doświadczenia szkolne pierwszego rocznika reformy, Impuls, Kraków 2010.
4. Gawor A., Głębocka A., Jakość życia współczesnego człowieka, Impuls, Kraków 2008.
5. Kolman R., Kwalitologia. Wiedza o różnych dziedzinach jakości, PLACET, Warszawa 2009.

6. Misiak W. Jakość życia, [w:] Elementarne pojęcia pedagogiki społecznej i pracy socjalnej, D. Lalak, T. Pilcha [red.], Warszawa 1999.
7. Nowosad I., Mortąg I., Ondrakova J. (red.), Jakość życia i jakość szkoły, Zielona Góra: Wydawnictwo Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2011.
8. Nowotniak J. Ukryty program szkolnej rzeczywistości, Szczecin 2002.
9. Polak K., Kultura szkoły. Od relacji społecznych do języka uczniowskiego, Wyd. UJ, Kraków 2007.
10. Tuohy D., Dusza szkoły, przeł. K. Kruszewski, PWN, Warszawa 2002.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bruner J., Kultura edukacji, przeł. T. Brzostowska–Tereszkiewicz, Wydawnictwo Universitas, Kraków 2006.
2. Dudzikowa M., Pomyśl siebie...Minieseje dla wychowawcy klasy, Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2007.
3. Dudzikowa M. i. in. Kapitał społeczny w szkołach różnego szczebla kształcenia, Impuls, Kraków 2011
4. Elsner D., Szkoła jako ucząca się organizacja. Szansa dla ambitnych, MENTOR, Chorzów 2003.
5. Senge P. M., Piąta dyscyplina. Teoria i praktykach organizacji uczących się, przeł. H. Korolewska – Mróz, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2004.

UWAGI:

Brak

PROGRAM OPRACOWAŁY:

dr hab. Inetta Nowosad, Prof. UZ, dr hab. Ewa Pasterniak-Kobyłecka, dr Klaudia Błaszczyk, dr Ewa Bochno

WSPÓŁPRACA I KOMUNIKACJA W GRUPIE

Kod przedmiotu:	05 0 – WP – PEDP – WiK
Typ przedmiotu:	wybieralny
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Osoba prowadząca zajęcia
Prowadzący:	dr Ewa Bochno, dr Klaudia Błaszczuk; Nauczyciel akademicki WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	30	2	4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		4	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z wiedzą z zakresu podstawowych mechanizmów komunikowania się i współpracy w różnych środowiskach funkcjonowania człowieka. Doskonalenie umiejętności komunikowania się w procesach edukacyjnych, pracy z grupą, autoprezentacji.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Uzyskanie zaliczeń z przedmiotów wstęp do pedagogiki, wprowadzenie do socjologii, wprowadzenie do psychologii.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Komunikacja i jej znaczenie w kontaktach interpersonalnych, w grupie, w instytucji.
Rodzaje komunikacji.
Komunikacja niewerbalna, jako ważny składnik komunikowania się.
Rozmowa i jej znaczenie w kontaktach z ludźmi w różnych środowiskach.
Zakłócenia w procesie komunikacji. Konflikty i ich rozwiązywanie
Asertywność – uległość – wrogość w zachowania człowieka.
Współpraca – współdziałanie – partnerstwo (pojęcie, cechy, znaczenie)
Współpraca w różnych środowiskach edukacyjnych (możliwości i ograniczenia)
Grupa jako miejsce kontaktów interpersonalnych i jako płaszczyzna współpracy.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwersatoryjny.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student opisuje rodzaje więzi społecznych i rządzące nimi prawidłowości.	K_W06	Poziom współpracy w czasie prowadzenia warsztatu	wykład
Definiuje procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego, opisuje prawidłowości i zakłócenia.	K_W08	Poziom komunikowania się z grupą w czasie prowadzenia warsztatu	wykład
Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów	K_U07	Poziom komunikowania się z grupą w czasie prowadzenia warsztatu	wykład
potrafi pracować w zespole; umie przyjmować i wyznaczać zadania; jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne; jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie	K_K07	Poziom współpracy w czasie prowadzenia warsztatu	wykład

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z oceną: przygotowanie i przeprowadzenie warsztatu na wybrany temat dotyczący komunikowania się i współpracy w dowolnym środowisku lub grupie.

Warunkiem zaliczenia jest aktywny udział studenta w dyskusjach na zajęciach (30% ogólnej oceny); oraz przygotowanie i przeprowadzenie warsztatu na wybrany temat dotyczący komunikowania się i współpracy w dowolnym środowisku lub grupie (70%).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	30
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	40	50
Łącznie	80	80
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bobryk J., Jak tworzyć rozmawiając. Skuteczność rozmowy, PWN, Warszawa 1995.
2. Bochno E., Rozmowa jako metoda oddziaływania wychowawczego, Oficyna Wyd. Impuls, Kraków 2004.
3. Głodowski W., Bez słów. Komunikacyjne funkcje zachowań niewerbalnych, HANSA COMMUNICATION, Warszawa 1999.
4. Grzebiński L., Trzebińska E., Jak ludzie porozumiewają się?, Nasza Księgarnia, Warszawa 1978.

5. Lindefield G., Asertywność czyli jak być otwartym skutecznym i naturalnym, Ravi, Łódź 1995.
6. Mendel M., Partnerstwo rodziny, szkoły i gminy, Wyd. A. Marszałek, Toruń 2000.
7. Nwosad I., Szymański M. J., (red.), Nauczyciele i rodzice. Część 3. W poszukiwaniu nowych znaczeń i interpretacji współpracy, Wyd. UZ, Zielona Góra – Kraków 2004
8. Plócińska M., Rylke H., Czas współpracy i czas zmian, WSiP, Warszawa 2002.
9. Śliwerski B., Klinika szkolnej demokracji, Impuls, Kraków 1996

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Czarnawska M., Tajniki dialogu, Sokrates, Warszawa 1997.
2. Friedemann Schulz von Thun, Sztuka rozmawiania. Tom 1,2,3, WAM, Kraków 2001.
3. Horn S., Tongue Fu! Sztuka walki językiem, Studio Emka, Warszawa 1999.
4. Kennedy G., Negocjacje doskonałe, Rebis, Poznań 2000.
5. Tannen D., Ty nic nie rozumiesz! Kobieta i mężczyzna w rozmowie, Zysk i s-ka, Poznań 1999.

UWAGI:

Brak

Program opracowały:

dr Ewa Bochno, dr Klaudia Błaszczyk

MODUŁ DYPLMOWY

SEMINARIUM DYPLOMOWE I

Kod przedmiotu:	05.0-WP-PEDP-SD1
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	prowadzący seminarium
Prowadzący:	pracownicy WPSNZ stanowiący minimum kadrowe na kierunku, prowadzący badania naukowe w polu poznawczym dla danej specjalności

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Seminarium	30	2	V	zaliczenie	
Studia niestacjonarne					
Seminarium	12		V	zaliczenie	

CEL PRZEDMIOTU:

Poszerzenie wiedzy z wybranego obszaru. Doskonalenie umiejętności projektowania rozwiązań sytuacji i zjawisk pedagogicznych. Rozwinięcie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy. Nabycie doświadczenia w pisaniu tekstu naukowego. Napisanie pracy dyplomowej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Posiadanie wiedzy z zakresu studiowanej specjalności. Wiedza i umiejętności z zakresu metod i technik badań pedagogicznych.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zaproponowanie ogólnej tematyki seminarium, ustalenie indywidualnych zainteresowań poznawczych uczestników seminarium.

Technika pisania pracy dyplomowej (język, przypisy, spis treści, bibliografia, tytuły rozdziałów, itd.). Etapy projektowania działań pedagogicznych.

Sprecyzowanie tematów prac dyplomowych.

Poszukiwanie i wstępna orientacja w literaturze przedmiotu, ocena jej przydatności i dokonywanie selekcji

Praktyczne i teoretyczne znaczenie podjętego tematu.

Redagowanie planu pracy dyplomowej, przygotowanie koncepcji projektu.

Projektowanie rozwiązań na podstawie diagnozy.

Realizacja projektu; przygotowanie i przedstawienie prezentacji koncepcji i realizacji projektu.

Formułowanie wniosków, opis koncepcji i realizacji własnego projektu.

METODY KSZTAŁCENIA:

Dyskusja, pokaz, prezentacje studentów, praca z materiałem źródłowym, metoda projektu, elektroniczny kontakt, praca indywidualna ze studentem.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student, wykorzystując wiedzę z zakresu pedagogiki (zwłaszcza studiowanej specjalności) oraz powiązanych z nią dyscyplin, potrafi dostrzegać, analizować i interpretować zjawiska, procesy oraz projektować określone działania lub rozwiązania wybranych problemów pedagogicznych.	K_W01 K_W20 K_U02 K_U10	Przygotowanie koncepcji projektu.	Grupowa i indywidualna z możliwością obserwacji praktyki
Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, korzystając z różnych źródeł, potrafi dokonać ich krytycznej oceny i selekcji.	K_U04	Pisanie podstaw teoretycznych projektu.	Grupowa i indywidualna
Student potrafi precyzyjnie i spójnie wypowiadać się na temat zagadnienia podjętego w pracy dyplomowej. Potrafi samodzielnie przygotować i zaprezentować uzasadnienie wyboru określonej problematyki, planowany sposób weryfikacji oraz założenia projektowanych rozwiązań. Student posiada umiejętność tworzenia tekstu naukowego.	K_U06, K_U08	Prezentacje opracowań indywidualnych przez studentów oraz zestawienia wykonane przez promotora	Seminaria dyplomowe
Student jest świadomy swojej wiedzy i kompetencji, jest zdolny do dokonania samooceny własnych umiejętności w zakresie tworzenia tekstu naukowego lub projektowania działania praktycznego.	K_K01	Wypowiedzi odnośnie uwag i polemiki z promotorem	Seminaria dyplomowe
Student ma przekonanie o potrzebie podejmowania działań animacyjnych w środowisku społeczno-wychowawczym.	K_K08	Zaprojektowanie działań projektowych	Seminaria dyplomowe
Student potrafi zaprojektować i przeprowadzić badania/diagnozę/działania zgodnie z zasadami etyki.	K_K06	Przygotowanie i przeprowadzenie badań/diagnozy dla celów projektowych.	Seminaria dyplomowe

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia seminarium w semestrze V jest stwierdzenie przez prowadzącego systematycznych postępów w realizacji kolejnych etapów projektu, przedłożenie kolejnych części pracy.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	20
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	20	40
Łącznie	60	60
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne

Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0,5	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

Literatura z zakresu metod i technik badań społecznych:

1. Babbie Earl, Podstawy badań społecznych, PWN, Warszawa 2008.
2. Batorski Dominik, Olcoń-Kubicka Marta, Prowadzenie badań przez Internet - podstawowe zagadnienia metodologiczne, w: „Studia Socjologiczne” 2006, nr 3.
3. Flick Uwe, Projektowanie badania jakościowego, PWN, Warszawa 2010.
4. Łobocki Mieczysław, Metody i techniki badań pedagogicznych, Impuls, Kraków 2007.
5. Pilch Tadeusz, Zasady badań pedagogicznych, Wyd. „Żak”, Warszawa 1995.
6. Sztumski Janusz, Wstęp do metod i technik badań społecznych, Katowice, 1995.

Literatura tematyczna – zgodnie z zainteresowaniami studentów.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Literatura związana z problematyką projektu badawczego i pracy dyplomowej.

UWAGI:

Szczegółowy program seminarium, wykaz literatury, wymagania dotyczące pracy ustala i podaje do wiadomości studentów prowadzący seminarium.

SEMINARIUM DYPLOMOWE II

Kod przedmiotu:	05.0-WP-PEDP-SD2
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	prowadzący seminarium
Prowadzący:	pracownicy WPSNZ stanowiący minimum kadrowe na kierunku, prowadzący badania naukowe w polu poznawczym dla danej specjalności

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					8
Seminarium	30	2	VI	Zaliczenie / egzamin dyplomowy	
Studia niestacjonarne					
Seminarium	24		V	Zaliczenie / egzamin dyplomowy	

CEL PRZEDMIOTU:

Poszerzenie wiedzy z wybranego obszaru. Doskonalenie umiejętności projektowania rozwiązań sytuacji i zjawisk pedagogicznych. Rozwinięcie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy. Nabywanie doświadczenia w pisaniu tekstu naukowego. Napisanie pracy dyplomowej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Posiadanie wiedzy z zakresu studiowanej specjalności. Wiedza i umiejętności z zakresu metod i technik badań pedagogicznych.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

- Kontynuowanie redagowania planu pracy dyplomowej, przygotowania koncepcji projektu.
- Projektowanie rozwiązań na podstawie diagnozy.
- Realizacja projektu; przygotowanie i przedstawienie prezentacji koncepcji i realizacji projektu.
- Formułowanie wniosków, opis koncepcji i realizacji własnego projektu.

METODY KSZTAŁCENIA:

Dyskusja, pokaz, prezentacje studentów, praca z materiałem źródłowym, metoda projektu, praca indywidualna ze studentem.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student, wykorzystując wiedzę z zakresu pedagogiki (zwłaszcza studiowanej specjalności) oraz	K_W01 K_W20	Przygotowanie całej pracy dyplomowej.	Grupowa i indywidualna z

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
powiązanych z nią dyscyplin, potrafi dostrzegać, analizować i interpretować zjawiska, procesy oraz projektować określone działania lub rozwiązania wybranych problemów pedagogicznych.	K_U02 K_U10		możliwością obserwacji praktyki
Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, korzystając z różnych źródeł, potrafi dokonać ich krytycznej oceny i selekcji.	K_U04	Pisanie podstaw teoretycznych projektu.	Grupowa i indywidualna
Student potrafi precyzyjnie i spójnie wypowiadać się na temat zagadnienia podjętego w pracy dyplomowej. Potrafi samodzielnie przygotować i zaprezentować uzasadnienie wyboru określonej problematyki, planowany sposób weryfikacji oraz założenia projektowanych rozwiązań. Student posiada umiejętność tworzenia tekstu naukowego.	K_U06, K_U08	Prezentacje opracowań indywidualnych przez studentów oraz zestawienia wykonane przez promotora	Seminaria dyplomowe
Student jest świadomy swojej wiedzy i kompetencji, jest zdolny do dokonania samooceny własnych umiejętności w zakresie tworzenia tekstu naukowego lub projektowania działania praktycznego.	K_K01	Wypowiedzi odnośnie uwag i polemiki z promotorem.	Seminaria dyplomowe
Student ma przekonanie o potrzebie podejmowania działań animacyjnych w środowisku społeczno-wychowawczym.	K_K08	Realizacja i opis działań projektowych	Seminaria dyplomowe
Student potrafi zaprojektować i przeprowadzić badania/diagnozę/działania zgodnie z zasadami etyki.	K_K06	Przygotowanie i przeprowadzenie badań/diagnozy dla celów projektowych oraz ich prawidłowa interpretacja i opis w pracy.	Seminaria dyplomowe

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia seminarium dyplomowego w semestrze VI jest: realizacja projektu, jeżeli student wybrał taką formę pracy, napisanie pracy dyplomowej ocenianej według przyjętych kryteriów; prezentacja koncepcji i efektów realizacji projektu wraz z uzasadnieniem zastosowanych metod, technik, strategii działania. Praca dyplomowa powinna zawierać: teoretyczne opracowanie problemu, któremu jest poświęcona, na podstawie zdobytej dotychczas wiedzy pedagogicznej, literatury przedmiotu, innych źródeł wiedzy i własnych obserwacji, ich analizy i interpretacji oraz opis koncepcji projektu i jego realizacji.

Zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego określa Regulamin studiów UZ.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	75	50
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	125	150
Łącznie	200	200
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne

Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	3	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	5	6
Łącznie	8	8

LITERATURA PODSTAWOWA:

Literatura z zakresu metod i technik badań społecznych:

1. Babbie Earl, Podstawy badań społecznych, PWN, Warszawa 2008;
2. Batorski Dominik, Olcoń-Kubicka Marta, Prowadzenie badań przez Internet - podstawowe zagadnienia metodologiczne, w: „Studia Socjologiczne” 2006, nr 3.
3. Flick Uwe, Projektowanie badania jakościowego, PWN, Warszawa 2010;
4. Łobocki Mieczysław, Metody i techniki badań pedagogicznych, Impuls, Kraków 2007;
5. Pilch Tadeusz, Zasady badań pedagogicznych, Wyd. „Żak”, Warszawa 1995;
6. Sztumski Janusz, Wstęp do metod i technik badań społecznych, Katowice, 1995;

Literatura tematyczna – zgodnie z zainteresowaniami studentów

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Literatura związana z problematyką projektu badawczego i pracy dyplomowej.

UWAGI:

Szczegółowy program seminarium, wykaz literatury, wymagania dotyczące pracy ustala i podaje do wiadomości studentów prowadzący seminarium.

MODUŁ - PRAKTYKA PEDAGOGICZNA

PRAKTYKA PEDAGOGICZNA I (ANIMACJA KULTURY Z PROFILEM ARTYSTYCZNYM TANIEC / FOTOGRAFIA)

Kod przedmiotu:	05.0-WP-PEDP-PP1
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Jolanta Kostecka
Prowadzący:	dr Jolanta Kostecka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Praktyka	50		5	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Praktyka	50		5	zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zweryfikowanie wiedzy teoretycznej w działaniach praktycznych; zdobywanie nowych doświadczeń oraz gromadzenie w toku obserwacji wiedzy o funkcjonowaniu instytucji kultury i oświaty; stworzenie warunków do samooceny własnych działań, rozpoznania swoich predyspozycji do roli pracownika kultury bądź animatora i ujawnienie własnych braków.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Brak

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wdrażanie studentów do samodzielnej pracy w instytucjach kultury w postaci planowania, organizowania różnorodnych zajęć i działań kulturalnych. Zapoznanie się z charakterem pracy, zadaniami oraz warsztatem metodycznym animatora kultury; W czasie trwania praktyk student zobowiązany jest do dokładnego zapoznania się z zadaniami instytucji, jej strukturą, formami i metodami pracy, strukturą formalno – prawną oraz warunkami pracy w szczególności funkcjonowania w realiach rynkowych; zapoznania się z programem działania oraz planem pracy.

METODY KSZTAŁCENIA:

Zajęcia praktyczne

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Kod efektu	Opis efektu
K_W14	Posiada wiedzę o funkcjach i strukturze systemu edukacji i kultury, orientuje się w podstawach prawnych, organizacji i funkcjonowaniu instytucji kultury
K_U03	Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w diagnozowaniu potrzeb kulturalnych i motywów uczestnictwa w instytucjonalnym układzie kultury
K_U11	Potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem i rozwojem uczestników

---

	działalności kulturalnej i animacyjnej w kierunku poszukiwań autorskich strategii uczenia się przez całe życie
K_K03	Ma przekonanie o sensie i wartości pracy animatora kultury w środowisku, jest kompetentny w tym zakresie, wykazuje aktywność i wytrwałość w realizacji działań podejmowanych w sferze kulturalno-pedagogicznej.

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Studenta ocenia opiekun w miejscu odbywania praktyki na podstawie bezpośredniej obserwacji
Ocenę końcową stanowi ocena z praktyk

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach praktycznych:	50 godz.	50 godz.
Przygotowanie i rozliczenie dokumentów: (w tym spotkania z organizatorem praktyki)	10 godz.	10 godz.
Łącznie 60 godz. – 2 ECTS		
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	0 ECTS	0 ECTS
Zajęcia o charakterze praktycznym	2 ECTS	2 ECTS

UWAGI:

Lista organizatorów praktyk na poszczególnych specjalnościach, dokumenty oraz harmonogram praktyk, podawane są na stronie internetowej wydziału. Szczegółowe instrukcje praktyk są dostępne u organizatorów praktyk. Zasady zaliczania praktyki bez obowiązku jej odbywania reguluje Regulamin studiów UZ.

PRAKTYKA PEDAGOGICZNA II (ANIMACJA KULTURY Z PROFILEM ARTYSTYCZNYM TANIEC / FOTOGRAFIA)

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PEDP-PP2

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: j. polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Jolanta Kostecka

Prowadzący: dr Jolanta Kostecka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Praktyka	100		6	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Praktyka	100		6	zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zweryfikowanie wiedzy teoretycznej w działaniach praktycznych; pogłębianie doświadczeń oraz gromadzenie w toku obserwacji wiedzy o funkcjonowaniu instytucji kultury i oświaty; stworzenie warunków do samooceny własnych działań i rozpoznania swoich predyspozycji do roli pracownika kultury bądź animatora i ujawnienie własnych braków.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

brak

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wdrażanie studentów do samodzielnej pracy w instytucjach kultury w postaci planowania, organizowania różnorodnych zajęć i działań kulturalnych. Zapoznanie się z charakterem pracy, zadaniami oraz warsztatem metodycznym animatora kultury; W czasie trwania praktyk student zobowiązany jest do dokładnego zapoznania się z zadaniami instytucji, jej strukturą, formami i metodami pracy, strukturą formalno – prawną oraz warunkami pracy w szczególności funkcjonowania w realiach rynkowych; zapoznania się z programem działania oraz planem pracy.

METODY KSZTAŁCENIA:

Zajęcia praktyczne

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Kod efektu	Opis efektu
K_W14	Posiada wiedzę o funkcjach i strukturze systemu edukacji i kultury, orientuje się w podstawach prawnych, organizacji i funkcjonowaniu instytucji kultury
K_U03	Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w diagnozowaniu potrzeb kulturalnych i motywów uczestnictwa w instytucjonalnym układzie kultury
K_U11	Potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem i rozwojem uczestników działalności kulturalnej i animacyjnej w kierunku poszukiwań autorskich strategii uczenia się

---

	przez całe życie
K_K03	Ma przekonanie o sensie i wartości pracy animatora kultury w środowisku, jest kompetentny w tym zakresie, wykazuje aktywność i wytrwałość w realizacji działań podejmowanych w sferze kulturalno-pedagogicznej.

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Studenta ocenia opiekun w miejscu odbywania praktyki na podstawie bezpośredniej obserwacji

Ocenę końcową stanowi ocena z praktyk

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach praktycznych:	100 godz.	100 godz.
Przygotowanie i rozliczenie dokumentów: (w tym konsultacje z organizatorem praktyki)	20 godz.	20 godz.
Łącznie 120 godz. – 4 ECTS		
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	0 ECTS	0 ECTS
Zajęcia o charakterze praktycznym	4 ECTS	4 ECTS

UWAGI:

Lista organizatorów praktyk na poszczególnych specjalnościach, dokumenty oraz harmonogram praktyk, podawane są na stronie internetowej wydziału. Szczegółowe instrukcje praktyk są dostępne u organizatorów praktyk. Zasady zaliczania praktyki bez obowiązku jej odbywania reguluje Regulamin studiów UZ.

PRAKTYKA PEDAGOGICZNA I (NOWE MEDIA W KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ Z JĘZYKIEM ANGIELSKIM)

Kod przedmiotu:	05.0-WP-PEDP-PP1
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Ewa Nowicka
Prowadzący:	Dr Ewa Nowicka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Praktyka	50		5	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Praktyka	50		5	zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Student planuje i projektuje ofert edukacyjne na zajęcia w szkole w ramach przedmiotów m.in. takich jak: informatyka, technologie informacyjne, media w edukacji. Student samodzielnie przygotowuje konspekty prowadzonych zajęć, poznaje obowiązki oraz podejmowane czynności nauczyciela w szkole, prowadzi samodzielnie zajęcia z uczniami, poznaje organizację pracy szkoły obejmującą m.in. zadania realizowane przez placówkę, oraz prowadzoną przez szkołę dokumentację.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiedza z zakresu informatyki i technologii informacyjnych na poziomie dobrym, podstawowa wiedza o mediach i multimediami, przygotowanie na poziomie dobrym w zakresie wykorzystania mediów w edukacji. Biegła umiejętność korzystania z komputera, sieci Internet, standardowego pakietu MS Office.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Praktyka pedagogiczna w szkole ma umożliwić studentom gromadzenie praktycznych czynności w zakresie:

możliwość uczestniczenia w działaniach zorganizowanych przez doświadczonego nauczyciela (zebrania, wycieczki, koła zainteresowań itp.),

możliwość prowadzenia dokładnej hospitacji realizowanych zajęć przez nauczyciela opiekuna praktyki lub na zajęciach innych nauczycieli, którzy wyrażą zgodę na prowadzenie hospitacji przez studenta,

możliwość prowadzenia zajęć z uczniami na podstawie przygotowanych i opracowanych przy konsultacji z nauczycielem konspektów zajęć,

możliwość zastosowania przemyślanych zestawów ofert edukacyjnych przedyskutowany z nauczycielem – opiekunem.

METODY KSZTAŁCENIA:

Dyskusja, pogadanka, pokaz, demonstracja, praca z książką, metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Kod efektu	Opis efektu
K_W14	ma podstawową wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji; podstawowym funkcjonowaniu szkoły, głównych założeniach i celach pracy zawodowej nauczyciela,
K_W17	ma elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w szkole,
K_W18	ma elementarną wiedzę na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju,
K_W19	ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych,
K_W20	ma specjalistyczną wiedzę w zakresie studiowanej specjalności edukacja medialna i informatyczna.
	potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjno-wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań,
K_U02	potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł oraz nowoczesnych technologii (ICT)
K_U04	ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych
K_U07	
K_U08	posiada umiejętność prezentowania własnych projektów i koncepcji, wątpliwości i sugestii, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów
K_U09	potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej
	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w tym umiejętności w zakresie swobodnego korzystania z technologii informacyjnych, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia
K_K01	ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej
K_K04	
K_K07	jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne i zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie
K_K08	odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne, przygotowuje konspekty zajęć w szkole, na podstawie których prowadzi zajęcia z uczniami

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej opinii wystawionej przez nauczyciela-opiekuna praktyki, złożenie wymaganych dokumentów (opinia, rachunek, zaopiniowane i ocenione konspekty, na podstawie których prowadzone były zajęcia oraz notatki z prowadzonych w szkole hospitacji) w wyznaczonym terminie przez Organizatora praktyki z ramienia UZ.

Ocenę końcową stanowi ocena z praktyk

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach praktycznych:	50 godz.	50 godz.
Przygotowanie i rozliczenie dokumentów: (w tym spotkania z organizatorem praktyki)	10 godz.	10 godz.
Łącznie 60 godz. – 2 ECTS		
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	0 ECTS	0 ECTS
Zajęcia o charakterze praktycznym	2 ECTS	2 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bednarek J., (2002), *Media w nauczaniu*, Warszawa
2. Gajda J., Juszczyk S., Siemieniecki B., Wenta K., (2002), *Edukacja medialna*, Toruń

3. Osmańska-Furmanek W., Furmanek M., (2006), *Pedagogika mediów*, [w:] Śliwerski B., (red.) *Pedagogika. Subdyscypliny wiedzy pedagogicznej*, t. 3, Gdańsk

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Gajda J., (2002), *Media w edukacji*, Kraków

UWAGI:

Lista organizatorów praktyk na poszczególnych specjalnościach, dokumenty oraz harmonogram praktyk, podawane są na stronie internetowej wydziału. Szczegółowe instrukcje praktyk są dostępne u organizatorów praktyk. Zasady zaliczania praktyki bez obowiązku jej odbywania reguluje Regulamin studiów UZ.

PRAKTYKA PEDAGOGICZNA II (NOWE MEDIA W KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ Z JĘZYKIEM ANGIELSKIM)

Kod przedmiotu:	05.0-WP-PED-PP2
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Ewa Nowicka
Prowadzący:	Dr Ewa Nowicka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Praktyka	100		6	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Praktyka	100		6	zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Student planuje i projektuje ofert edukacyjne na zajęcia w szkole w ramach przedmiotów m.in. takich jak: informatyka, technologie informacyjne, media w edukacji. Student samodzielnie przygotowuje konspekty prowadzonych zajęć, poznaje obowiązki oraz podejmowane czynności nauczyciela w szkole, prowadzi samodzielnie zajęcia z uczniami, poznaje organizację pracy szkoły obejmującą m.in. zadania realizowane przez placówkę, oraz prowadzoną przez szkołę dokumentację.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiedza z zakresu informatyki i technologii informacyjnych na poziomie dobrym, podstawowa wiedza o mediach i multimediami, przygotowanie na poziomie dobrym w zakresie wykorzystania mediów w edukacji. Biegła umiejętność korzystania z komputera, sieci Internet, standardowego pakietu MS Office.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Praktyka pedagogiczna w szkole ma umożliwić studentom gromadzenie praktycznych czynności w zakresie:

możliwość uczestniczenia w działaniach zorganizowanych przez doświadczonego nauczyciela (zebrania, wycieczki, koła zainteresowań itp.),

możliwość prowadzenia dokładnej hospitacji realizowanych zajęć przez nauczyciela opiekuna praktyki lub na zajęciach innych nauczycieli, którzy wyrażą zgodę na prowadzenie hospitacji przez studenta,

możliwość prowadzenia zajęć z uczniami na podstawie przygotowanych i opracowanych przy konsultacji z nauczycielem konspektów zajęć,

możliwość zastosowania przemyślanych zestawów ofert edukacyjnych przedyskutowany z nauczycielem – opiekunem.

METODY KSZTAŁCENIA:

Dyskusja, pogadanka, pokaz, demonstracja, praca z książką, metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Kod efektu	Opis efektu
K_W14	ma podstawową wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji; podstawowym funkcjonowaniu szkoły, głównych założeniach i celach pracy zawodowej nauczyciela,
K_W17	ma elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w szkole,
K_W18	ma elementarną wiedzę na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju,
K_W19	ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych,
K_W20	ma specjalistyczną wiedzę w zakresie studiowanej specjalności edukacja medialna i informatyczna.
	potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjno-wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań,
K_U02	potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł oraz nowoczesnych technologii (ICT)
K_U04	ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych
K_U07	
K_U08	posiada umiejętność prezentowania własnych projektów i koncepcji, wątpliwości i sugestii, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów
K_U09	potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej
	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w tym umiejętności w zakresie swobodnego korzystania z technologii informacyjnych, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia
K_K01	ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej
K_K04	
K_K07	jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne i zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie
K_K08	odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne, przygotowuje konspekty zajęć w szkole, na podstawie których prowadzi zajęcia z uczniami

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej opinii wystawionej przez nauczyciela-opiekuna praktyki, złożenie wymaganych dokumentów (opinia, rachunek, zaopiniowane i ocenione konspekty, na podstawie których prowadzone były zajęcia oraz notatki z prowadzonych w szkole hospitacji) w wyznaczonym terminie przez Organizatora praktyki z ramienia UZ.

Ocenę końcową stanowi ocena z praktyk

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach praktycznych:	100 godz.	100 godz.
Przygotowanie i rozliczenie dokumentów: (w tym konsultacje z organizatorem praktyki)	20 godz.	20 godz.
Łącznie 120 godz. – 4 ECTS		
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	0 ECTS	0 ECTS
Zajęcia o charakterze praktycznym	4 ECTS	4 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bednarek J., (2002), *Media w nauczaniu*, Warszawa
2. Gajda J., Juszczyk S., Siemieniecki B., Wenta K., (2002), *Edukacja medialna*, Toruń

3. Osmańska-Furmanek W., Furmanek M., (2006), *Pedagogika mediów*, [w:] Śliwerski B., (red.) *Pedagogika. Subdyscypliny wiedzy pedagogicznej*, t. 3, Literatura uzupełniająca:
4. Gajda J., (2002), *Media w edukacji*, Kraków

UWAGI:

Lista organizatorów praktyk na poszczególnych specjalnościach, dokumenty oraz harmonogram praktyk, podawane są na stronie internetowej wydziału. Szczegółowe instrukcje praktyk są dostępne u organizatorów praktyk. Zasady zaliczania praktyki bez obowiązku jej odbywania reguluje Regulamin studiów UZ.

PRAKTYKA CIĄGŁA LICENCJACKA W KL. I-III (EDUKACJA Wczesnoszkolna i Przedszkolna)

Kod przedmiotu: 05.5-WP-PEDP-PP2
 Typ przedmiotu: OBOWIĄZKOWY
 Język nauczania: POLSKI
 Odpowiedzialny za przedmiot: I.KOPACZYŃSKA
 Prowadzący: I.KOPACZYŃSKA, A.NOWAK-ŁOJEWSKA,
 M.NYCZAJ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Praktyka	50		6	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Praktyka	50		6	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie ze specyfiką pracy szkoły, poznanie zadań realizowanych przez szkołę, sposobu funkcjonowania i organizacji pracy szkoły, poznanie sposobów i zasad prowadzenia dokumentacji, zapoznanie z pracą nauczyciela (opiekuna) w toku czynności organizacyjnych, komunikacyjnych, edukacyjnych, rozwijanie umiejętności planowania i prowadzenia zajęć, formułowania celów, doboru metod i form pracy, organizowania pracy w grupach, przygotowywania i wykorzystywania pomocy dydaktycznych (także środków multimedialnych), organizowania przestrzeni, motywowania i oceniania uczniów, rozwijanie umiejętności animowania aktywności poznawczej uczniów, pobudzanie refleksji własnej, rozwijanie umiejętności analizowania i interpretowania zdarzeń i sytuacji pedagogicznych w świetle posiadanej wiedzy,

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiedza psychologiczna o dziecku w wieku wczesnoszkolnym, wiedza dydaktyczna (o metodach, formach, celach, środkach dydaktycznych, ocenianiu), wiedza z zakresu pedagogiki wczesnoszkolnej, ukończony kurs metodyki edukacji polonistycznej, matematycznej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Poznanie funkcjonowania szkoły –zadań, organizacji pracy, dokumentacji.
 Obserwowanie klasy jako grupy społecznej, poznanie uczniów ich możliwości i zainteresowań, potrzeb.
 Poznanie organizacji pracy na zajęciach, form aktywności, interakcji, komunikacji w klasie między nauczycielem i uczniami oraz między uczniami,
 Poznanie warsztatu pracy nauczyciela- animowania sytuacji poznawczych, aktywizowania uczniów, dyscyplinowania, motywowania, oceniania.
 Analizowanie organizacji przestrzeni w klasie w zależności od podejmowanego zadania.
 Planowanie i prowadzenie zajęć. Organizowanie pracy w grupach.
 Analizowanie możliwości stosowania środków dydaktycznych oraz środków multimedialnych. Formułowanie celów, dobieranie metod pracy oraz form organizacyjnych w zależności od założonego celu i możliwości uczniów.
 Rozwijanie umiejętności diagnozowania możliwości uczniów i animowania sytuacji samodzielnego zdobywania wiedzy przez uczniów

Podjęmowanie działań wychowawczych w miarę pojawiających się problemów.
 Konfrontowanie wiedzy praktycznej z teoretyczną
 Prowadzenie dokumentacji i samoocena prowadzonych zajęć.
 Konsultacje i omawianie zrealizowanych zajęć z nauczycielem -opiekunem praktyk.

METODY KSZTAŁCENIA:

Metody praktycznego działania

Efekty kształcenia:

K_W15	-charakteryzuje uczniów danej klasy na tle wiedzy psychologicznej o dziecku, wyjaśnia i uzasadnia zasadę trójpodmiotowości, wskazuje i wyjaśnia istotę zadań nauczyciela.
K_W16	-wie jak organizować pracę w obrębie aktywności-polonistycznej, matematycznej, przyrodniczo-społecznej, -charakteryzuje istotę wykonywania zadań charakterystycznych dla edukacji wczesnoszkolnej.
K_U02	-potrafi obserwować, dostrzegać różne sytuacje i zachowania dzieci w wymiarze dydaktycznym i wychowawczym, wskazując jednocześnie na teorie leżące u podstaw każdego działania.
K_U09	-potrafi zaplanować przebieg zajęć do wybranego rodzaju aktywności -umie zdiagnozować możliwości dziecka. -potrafi zorganizować pracę w grupach. -właściwie dobiera metody, formy pracy i środki dydaktyczne do sytuacji, - potrafi animować sytuacje aktywności poznawczej,
K_K08	-planuje, realizuje i ocenia prowadzone przez siebie zajęcia. -prowadzi dokumentację pisemną przygotowywanych i realizowanych zadań w toku trwania praktyki. -dyskutuje o przeprowadzonych zajęciach w celu uzyskania informacji zwrotnych oraz wykorzystuje otrzymane uwagi do ponownego przyjrzenia się własnemu działaniu.

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Dokumentacja praktyk (konspekty prowadzonych zajęć, przygotowane pomoce dydaktyczne, własne refleksje o zrealizowanej praktyce, pisemna ocena nauczyciela prowadzącego, zapis obserwacji dotyczących szkoły, klasy (uczniów), organizacji przestrzeni i wyposażenia klasy, warsztatu pracy nauczyciela (ocenie, motywowanie, dyscyplinowanie, komunikacji, klimatu społecznego)

Ocena końcowa: 50 % ocena nauczyciela 50% ocena opiekuna prowadzącego z ramienia UZ na podstawie dziennika praktyk

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach praktycznych	50	50
Praca własna (przygotowanie zadań, środków dydaktycznych, zaplanowanie i opracowanie konspektów prowadzonych zajęć)	18	18
Konsultacje przygotowanie i rozliczenie dokumentów	2	2
Łącznie 70 godzin – 2 ECTS		
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	0 ECTS	0 ECTS

Zajęcia o charakterze praktycznym

2 ECTS

2 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Przewodniki metodyczne dla nauczycieli zgodnie z zaleceniem nauczyciela –opiekuna.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

W zależności od potrzeb

UWAGI:

Lista organizatorów praktyk na poszczególnych specjalnościach, dokumenty oraz harmonogram praktyk, podawane są na stronie internetowej wydziału. Szczegółowe instrukcje praktyk są dostępne u organizatorów praktyk. Zasady zaliczania praktyki bez obowiązku jej odbywania reguluje Regulamin studiów UZ.

PRAKTYKA CIĄGŁA-LICENCJACKA W PRZEDSZKOLU (EDUKACJA Wczesnoszkolna i Przedszkolna)

Kod przedmiotu:	05.1-WP-PEDP-PR
Typ przedmiotu:	Praktyka pedagogiczna
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Agnieszka Olczak
Prowadzący:	Dr Agnieszka Olczak, Dr Anetta Soroka-Fedorczuk

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Praktyka	50		VI	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Praktyka	50			Zaliczenie z oceną.	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem zajęć jest praktyczne zastosowanie zgromadzonej wiedzy. Gromadzenie doświadczeń w pracy z dziećmi i komunikacji z nauczycielami i rodzicami.

Student doskonali umiejętność projektowania zajęć, weryfikuje własne pomysły pracy z dziećmi.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki przedszkolnej, dydaktyki ogólnej, psychologii rozwojowej, edukacji artystycznej, muzycznej i plastycznej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:

- 1) Zapoznanie studentów ze specyfiką funkcjonowania przedszkola, realizowanych w nim zadań, organizacji pracy nauczyciela, działania dzieci, prowadzonej dokumentacji;
- 2) Obserwowanie przez studentów aktywności dzieci, interakcji dzieci z nauczycielem i nauczyciela z rodzicami, obserwowanie czynności dydaktycznych nauczyciela-opiekuna;
- 3) Współdziałanie z nauczycielem w celu sprawowania opieki nad grupą, podejmowania działań dydaktycznych i wychowawczych, prowadzenie zajęć edukacyjnych;
- 4) Pełnienie roli wychowawcy, w tym diagnozowanie umiejętności dzieci, rozpoznawanie potrzeb i możliwości, samodzielne prowadzenie zajęć z dziećmi, podejmowanie indywidualnej pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
- 5) Analizę i interpretację sytuacji pedagogicznych, poprzez prowadzenie dokumentacji praktyki, konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyczną, konsultacje z opiekunem praktyk.

METODY KSZTAŁCENIA:

Metoda działań praktycznych

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Kod efektu	Opis efektu
K_W15	Student ma podstawową wiedzę o zasadach funkcjonowania przedszkola, zadaniach

	nauczycieli, dzieci, roli dyrektora przedszkola, roli rodziców
K_U01	potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych w przedszkolu
K_U08	posiada umiejętność prezentowania własnych propozycji zajęć, zadań, zabaw dla dzieci w wieku przedszkolnym, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów
K_U11	potrafi stymulować rozwój dzieci w wieku przedszkolnym poprzez odpowiedni dobór metod i środków pracy oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie
K_K03	ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki
K_K07 K_K08	potrafi pracować w zespole; umie przyjmować i wyznaczać zadania; jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupie nauczycieli; jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie – nauczycielami w przedszkolach, rodzicami dzieci w wieku przedszkolnym odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje pomoce dydaktyczne.

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie praktyk: Odbycie, wymaganej regulaminem studiów, 50 godzin praktyki w grupie przedszkolnej, potwierdzonych opinią Nauczyciela - Opiekuna. Podstawą zaliczenia praktyk jest pozytywna ocena wystawiona przez nauczyciela opiekuna w przedszkolu, obejmująca zaplanowanie zajęć (w tym przygotowanie konspektów i pomocy dydaktycznych), a następnie poprowadzenie zajęć (zabaw, zadań) dla dzieci w grupie przedszkolnej.

Ocena końcowa stanowi średnią ważoną - 80% oceny z praktyk wystawionej przez nauczyciela opiekuna w przedszkolu i 20% oceny opiekuna z ramienia UZ obejmującej przygotowanie i terminowe rozliczenie dokumentacji.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach praktycznych:	60 godz.	60 godz.
Przygotowanie i rozliczenie dokumentów: (w tym konsultacje z organizatorem praktyki)	40 godz.	40 godz.
Łącznie 100 godz. – 4 ECTS		
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	0 ECTS	0 ECTS
Zajęcia o charakterze praktycznym	4 ECTS	4 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Waloszek D., Pedagogika przedszkolna. Metamorfoza statusu i przedmiotu badań. Wyd. AP, Kraków 2006.
2. Waloszek D., Program w edukacji dzieci. Geneza. Istota. Kryteria, Wyd. Akademickie Żak, Warszawa 2006.
3. Edukacja przedszkolna na przełomie tysiącleci. Wybrane zagadnienia, red. S. Guz, PTP, Warszawa 2001.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Wilgocka-Okoń B., Gotowość szkolna dzieci sześciolletnich, Wyd. Akademickie Żak, Warszawa 2003.
2. Falkiewicz-Szułt M., Przemoc symboliczna w przedszkolu, IMPULS, Kraków 2006.

UWAGI:

Lista organizatorów praktyk na poszczególnych specjalnościach, dokumenty oraz harmonogram praktyk, podawane są na stronie internetowej wydziału. Szczegółowe instrukcje praktyk są dostępne u organizatorów praktyk. Zasady zaliczania praktyki bez obowiązku jej odbywania reguluje Regulamin studiów UZ

PRAKTYKA PEDAGOGICZNA ASYSTENCKA W KL. I-III **(EDUKACJA Wczesnoszkolna i Przedszkolna)**

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PED-PP1
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: j. polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Mirosława Nyczaj-Drag
 Prowadzący: Dr I. Kopaczyńska, dr A. Nowak-Łojewska, dr M. Nyczaj-Drag

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Praktyka	25		5	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Praktyka	25		5	zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie ze specyfiką pracy szkoły, poznanie zadań realizowanych przez szkołę, sposobu funkcjonowania i organizacji pracy szkoły, poznanie sposobów i zasad prowadzenia dokumentacji, zapoznanie z pracą nauczyciela (opiekuna) w toku czynności organizacyjnych, komunikacyjnych, edukacyjnych, rozwijanie umiejętności planowania i prowadzenia zajęć, formułowania celów, doboru metod i form pracy, organizowania pracy w grupach, przygotowywania i wykorzystywania pomocy dydaktycznych (także środków multimedialnych), organizowania przestrzeni, motywowania i oceniania uczniów, rozwijanie umiejętności animowania aktywności poznawczej uczniów, pobudzanie refleksji własnej, rozwijanie umiejętności analizowania i interpretowania zdarzeń i sytuacji pedagogicznych w świetle posiadanej wiedzy.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki wczesnoszkolnej, dydaktyki ogólnej, psychologii rozwojowej Wiedza psychologiczna o dziecku w wieku wczesnoszkolnym, wiedza dydaktyczna (o metodach, formach, celach, środkach dydaktycznych, ocenianiu), ukończony kurs metodyki edukacji polonistycznej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Poznanie funkcjonowania szkoły – zadań, organizacji pracy, dokumentacji.
 Obserwowanie klasy jako grupy społecznej, poznanie uczniów ich możliwości i zainteresowań, potrzeb.
 Poznanie organizacji pracy na zajęciach, form aktywności, interakcji, komunikacji w klasie między nauczycielem i uczniami oraz między uczniami,
 Poznanie warsztatu pracy nauczyciela- animowania sytuacji poznawczych, aktywizowania uczniów, dyscyplinowania, motywowania, oceniania.
 Analizowanie organizacji przestrzeni w klasie w zależności od podejmowanego zadania.
 Konfrontowanie wiedzy praktycznej z teoretyczną
 Obserwowanie i prowadzenie dokumentacji hospitowanych zajęć.
 Asystowanie nauczycielowi prowadzącemu zajęcia.
 Samodzielne prowadzenie fragmentów zajęć zleconych przez nauczyciela-opiekuna praktyki.
 Konsultacje i omawianie z nauczycielem-opiekunem praktyki obserwowanych zajęć pod kątem ich celów, treści, metod kształcenia i form organizacyjnych i in.

METODY KSZTAŁCENIA:

Metoda praktycznego działania

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student:

Kod efektu	Opis efektu
K_W15	Ma podstawową wiedzę na temat specyfiki edukacji w klasie (szkole), w której praktyka jest odbywana, zna realizowane przez nią zadania wychowawcze i dydaktyczne, ma wiedzę na temat sposobu funkcjonowania klasy, w której odbywa praktykę, organizacji pracy w tej klasie, pracowników oraz innych uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej na potrzeby klasy dokumentacji.
K_U01	Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych mających miejsce w szkole i klasie, w której odbywa praktykę asystencką; potrafi dostrzegać i analizować relacje pomiędzy nauczycielem a rodzicami uczniów, pomiędzy nauczycielami wczesnej edukacji, nauczycielami a uczniami.
K_U02	Potrafi obserwować, dostrzegać różne sytuacje i zachowania dzieci w wymiarze dydaktycznym i wychowawczym, wskazując jednocześnie na teorie leżące u podstaw każdego działania.
K_K03	Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki.
K_K07	Potrafi pracować w zespole; umie przyjmować i wyznaczać zadania; jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupie nauczycieli; jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i nie będącymi specjalistami w danej dziedzinie – nauczycielami w przedszkolach,
K_K08	rodzicami dzieci w wieku przedszkolnym odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje pomoce dydaktyczne.

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z oceną na podstawie przedstawionej dokumentacji z praktyk, tj. arkuszy hospitacji potwierdzonych podpisem nauczyciela-opiekuna praktyki, własnych pisemnych refleksji na temat praktyki, zapisu danych dotyczących szkoły, klasy (uczniów), organizacji przestrzeni i wyposażenia klasy, pakietu edukacyjnego, warsztatu pracy nauczyciela (ocenie, motywowanie, dyscyplinowanie, komunikacji, klimatu społecznego) oraz druku opinii na temat przebiegu praktyki wraz z oceną za praktykę wystawioną przez nauczyciela-opiekuna praktyki.

Ocena końcowa jest oceną z praktyk

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach praktycznych:	25 godz.	25 godz.
Przygotowanie i rozliczenie dokumentów: (w tym spotkania z organizatorem praktyki)	5 godz.	5 godz.
Łącznie 30 godz. – 1 ECTS		
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	0 ECTS	0 ECTS
Zajęcia o charakterze praktycznym	1 ECTS	1 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Podstawa programowa dla klas I-III z 2010 roku, podręczniki dla danej klasy, przewodniki metodyczne, scenariusze zajęć.
2. Dokumentacja na temat klasy prowadzona przez nauczyciela opiekuna-praktyki.

UWAGI:

Lista organizatorów praktyk na poszczególnych specjalnościach, dokumenty oraz harmonogram praktyk, podawane są na stronie internetowej wydziału. Szczegółowe instrukcje praktyk są dostępne u organizatorów praktyk. Zasady zaliczania praktyki bez obowiązku jej odbywania reguluje Regulamin studiów UZ.

PRAKTYKA PEDAGOGICZNA ASYSTENCKA W PRZEDSZKOLU (EDUKACJA Wczesnoszkolna i Przeszkolna)

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PED-PP1
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: j. polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Anetta Soroka-Fedorczuk
 Prowadzący: dr Agnieszka Olczak, dr Anetta Soroka-Fedorczuk

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Praktyka	25	5	5	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Praktyka	25	5	5	zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie ze specyfiką pracy przedszkola, poznanie zadań realizowanych przez przedszkole, sposobu funkcjonowania i organizacji pracy przedszkola, poznanie sposobów i zasad prowadzenia dokumentacji przedszkola, zapoznanie z pracą nauczyciela w toku czynności organizacyjnych, komunikacyjnych, edukacyjnych, rozwijanie umiejętności planowania i prowadzenia zajęć, formułowania celów, doboru metod i form pracy, organizowania pracy w grupach, przygotowywania i wykorzystywania pomocy dydaktycznych (także środków multimedialnych), organizowania przestrzeni, motywowania dzieci do wykonywania zadań, rozwijanie umiejętności animowania aktywności poznawczej dzieci, pobudzanie refleksji własnej, rozwijanie umiejętności analizowania i interpretowania zdarzeń i sytuacji pedagogicznych w świetle posiadanej wiedzy.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki przedszkolnej, dydaktyki ogólnej, psychologii rozwojowej. Wiedza psychologiczna o dziecku w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, wiedza dydaktyczna (o metodach, formach, celach, środkach dydaktycznych).

Znajomość założeń aktualnie obowiązującej podstawy programowej wychowania przedszkolnego i wynikających z niej rozwiązań.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Poznanie funkcjonowania przedszkola – zadań, organizacji pracy, dokumentacji.

Obserwowanie grupy dzieci jako grupy społecznej, poznanie dzieci ich możliwości i zainteresowań, potrzeb.

Poznanie organizacji pracy na zajęciach, form aktywności, interakcji, komunikacji w grupie między nauczycielem i dziećmi oraz między dziećmi.

Poznanie warsztatu pracy nauczyciela – rozpoznawania możliwości dzieci, animowania sytuacji poznawczych, aktywizowania dzieci, dyscyplinowania, motywowania.

Analizowanie organizacji przestrzeni w sali przedszkolnej w zależności od podejmowanego zadania.

Konfrontowanie wiedzy praktycznej z teoretyczną.

Obserwowanie i prowadzenie dokumentacji hospitowanych zajęć.

Asystowanie nauczycielowi prowadzącemu zajęcia.

Samodzielne prowadzenie fragmentów zajęć zleconych przez nauczyciela-opiekuna praktyki.

Konsultacje i omawianie z nauczycielem-opiekunem praktyki obserwowanych zajęć pod kątem ich celów, treści, metod kształcenia i form organizacyjnych i in.

METODY KSZTAŁCENIA:

Metoda praktycznego działania

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student:

Kod efektu	Opis efektu
K_W15	Ma podstawową wiedzę na temat specyfiki edukacji w przedszkolu (grupie przedszkolnej), w którym praktyka jest odbywana, zna realizowane przez nią zadania wychowawcze i dydaktyczne, ma wiedzę na temat sposobu funkcjonowania grupy, w której odbywa praktykę, organizacji pracy w tej grupie, pracowników oraz innych uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej na potrzeby grupy dokumentacji.
K_U01	Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych mających miejsce w przedszkolu i grupie, w której odbywa praktykę asystencką; potrafi dostrzegać i analizować relacje pomiędzy nauczycielem a rodzicami dzieci, pomiędzy nauczycielami przedszkolnymi, nauczycielami a dziećmi.
K_U02	Potrafi obserwować, dostrzegać różne sytuacje i zachowania dzieci w wymiarze dydaktycznym i wychowawczym, wskazując jednocześnie na teorie leżące u podstaw każdego działania.
K_K03	Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki.
K_K07	Potrafi pracować w zespole; umie przyjmować i wyznaczać zadania; jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupie nauczycieli; jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i nie będącymi specjalistami w danej dziedzinie – nauczycielami w szkole,
K_K08	rodzicami dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje pomoce dydaktyczne.

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Ocena z praktyk: Odbycie, wymaganej regulaminem studiów, 25 godzin praktyki w grupie przedszkolnej, potwierdzonych opinią Nauczyciela - Opiekuna. Podstawą zaliczenia praktyk jest pozytywna ocena wystawiona przez nauczyciela opiekuna w przedszkolu, obejmująca zaplanowanie zajęć (w tym przygotowanie konspektów i pomocy dydaktycznych), a następnie poprowadzenie zajęć (zabaw, zadań) dla dzieci w grupie przedszkolnej.

Ocena końcowa: Ocena końcowa stanowi średnią ważoną - 80% oceny z praktyk wystawionej przez nauczyciela opiekuna w przedszkolu i 20% oceny opiekuna z ramienia UZ obejmującej przygotowanie i terminowe rozliczenie dokumentacji.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach praktycznych:	25 godz.	25 godz.
Przygotowanie i rozliczenie dokumentów: (w tym spotkania z organizatorem praktyki)	5 godz.	5 godz.
Łącznie 30 godz. – 1 ECTS		
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	0 ECTS	0 ECTS
Zajęcia o charakterze praktycznym	1 ECTS	1 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Aktualnie obowiązująca podstawa programowa wychowania przedszkolnego, pakiety edukacyjne dla danej grupy wiekowej dzieci, przewodniki metodyczne, projekty zajęć.
2. Dokumentacja przedszkola prowadzona przez nauczyciela opiekuna-praktyki.

UWAGI:

Lista organizatorów praktyk na poszczególnych specjalnościach, dokumenty oraz harmonogram praktyk, podawane są na stronie internetowej wydziału. Szczegółowe instrukcje praktyk są dostępne u organizatorów praktyk. Zasady zaliczania praktyki bez obowiązku jej odbywania reguluje Regulamin studiów UZ.

PRAKTYKA PEDAGOGICZNA I (POWIP)

Kod przedmiotu:	05.0-WP-PEDP-PP1
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Lidia Wawryk
	Dr Elżbieta Turska
	Dr Maria Fudali
Prowadzący:	Dr Lidia Wawryk
	Dr Elżbieta Turska
	Dr Maria Fudali

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Praktyka	50		5	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Praktyka	50		5	zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem praktyki jest zapoznanie studentów ze specyfiką placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych (świetlice szkolne, Domy Dziecka, Pogotowia Opiekuńcze, internaty, bursy, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne) rozwijanie umiejętności samodzielnego prowadzenia zajęć i planowania pracy opiekuńczo-wychowawczej, rozwijanie umiejętności przygotowywania dokumentacji pracy opiekuńczo-wychowawczej oraz nawiązywania współpracy z kadrami placówki, rodzicami i środowiskiem lokalnym.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Przedmioty ogólne z zakresu opieki i wychowania, psychologia rozwoju oraz metodyka pracy wychowawczo-opiekuńczej

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

- Zapoznanie ze specyfiką placówki (z jej celami i zadaniami),
- Zapoznanie z dokumentacją niezbędną w pracy opiekuńczo-wychowawczej danej placówki.
- Hospitacja zajęć opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez opiekuna praktyki.
- Zapoznanie z rozkładem dnia i czynnościami opiekuńczo-wychowawczymi realizowanymi w placówce.
- Wdrożenie w działania opiekuńczo-wychowawcze realizowane w placówce.
- Poznanie zasad planowania i organizacji czasu wolnego wychowanków; rozwoju zainteresowań.
- Samodzielne opracowanie i przeprowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych.
- Rozwijanie umiejętności diagnozowania problemów wychowawczych.
- Rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów wychowawczych.
- Rozwijanie umiejętności dostosowania metod i form pracy opiekuńczo-wychowawczej do potrzeb wychowanków.
- Wdrażanie we współpracę ze środowiskiem lokalnym.

Rozwijanie umiejętności współpracy z kadrami placówki oraz rodzicami wychowanków.
Doskonalenie umiejętności interpersonalnych oraz planowanie drogi własnego rozwoju.

METODY KSZTAŁCENIA:

dyskusja, pokaz, metody problemowe, metoda projektu, gry dydaktyczne, praca w grupach, giełda pomysłów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Kod efektu	Opis efektu
K_W14	Student posiada wiedzę na temat funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych w polskim systemie pieczy zastępczej. Student zna specyfikę funkcjonowania wybranych placówek opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych. Zna metody i formy ich pracy oraz prowadzoną przez nie dokumentację
K_U03	Student potrafi zaplanować pracę wychowawczą z dziećmi i młodzieżą przebywającą w placówce w oparciu o samodzielnie przeprowadzoną diagnozę. Posiada umiejętności wychowawcze niezbędne do nawiązania dobrego kontaktu z dziećmi i młodzieżą przebywającą w placówce
K_K02	Student potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę do realizowania zadań opiekuńczych i wychowawczych w placówce. Potrafi wykorzystać ją również do przygotowania i samodzielnego poprowadzenia zajęć z przebywającymi w placówce dziećmi i młodzieżą.
K_K05	Student potrafi dokonać analizy zachowań opiekunów – wychowawców w placówce. Zwraca uwagę na ich postępowanie w stosunku do wychowanków, Potrafi również z ich zachowań wyciągnąć właściwe wnioski

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie praktyki: Warunkiem zaliczenia praktyki jest udział w zajęciach organizowanych pod nadzorem Opiekuna Praktyki, rozliczenie z Organizatorem całości niezbędnej dokumentacji oraz przedstawienie opinii wystawionej przez Opiekuna, która zawiera opisową i liczbową ocenę działań Studenta.

Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną oceny z opinii Opiekuna i oceny wystawianej przez Organizatora na podstawie przedstawionej dokumentacji (m.in. konspektów i Dziennika Praktyk)

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach praktycznych:	50 godz.	50 godz.
Przygotowanie i rozliczenie dokumentów: (w tym spotkania z organizatorem praktyki)	10 godz.	10 godz.
Łącznie 60 godz. – 2 ECTS		
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	0 ECTS	0 ECTS
Zajęcia o charakterze praktycznym	2 ECTS	2 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Gajewska G., Bazydło – Stodolna K. (2005). Teoretyczno – metodyczne podstawy pracy opiekuńczo-wychowawczej w świetlicy. Scenariusze zajęć wychowawczych. T.8, Zielona Góra;
- Gajewska G., Turska E. (2011). Teoretyczno-metodyczne aspekty opieki i wychowania w świetlicy. Scenariusze spotkań, programy. Tom 12, Zielona Góra;
- Gajewska G., Doliński A. (2007). Teoretyczno-metodyczne aspekty warsztatu pedagoga. Scenariusze zajęć wychowawczych. T. 1, Zielona Góra.

4. Gajewska G. (2012). W: Gajewska G., Gajewska J. Współpraca z rodzicami. Programy, spotkania, scenariusze spotkań. T.1, Zielona Góra.
5. Gajewska G., Szczęsna A., Turska E. (2009). Teoretyczno-metodyczne podstawy opieki i wychowania w internacie i bursie szkolnej. Scenariusze spotkań wychowawczych z młodzieżą. T.11, Zielona Góra;
6. M. Jachimska (1994), Grupa bawi się i pracuje, Wałbrzych;
7. M. Jachimska (1997), Scenariusze lekcji wychowawczych;
8. G. Gajewska, A. Doliński, A. Szczęsna (2002, 2008), Teoretyczno-metodyczne aspekty wychowania młodzieży a warsztat pedagoga. Scenariusze zajęć wychowawczych, T.3, Zielona Góra;
9. G. Gajewska, A. Doliński, A. Szczęsna (2003), Teoretyczno-metodyczne aspekty wychowania młodzieży, Zielona Góra,
10. G. Gajewska, A. Doliński, A. Szczęsna (2002, 2008), Teoretyczno-metodyczne aspekty kalendarza wychowawcy. Scenariusze zajęć wychowawczych, Zielona Góra,
11. G. Gajewska, A. Szczęsna, E. Rewińska (2004), Warsztat opiekuna – wychowawcy młodszych dzieci. Scenariusze zajęć z zastosowaniem opowieści wychowawczej, Zielona Góra,
12. A. Doliński, G. Gajewska, E. Rewińska (2004), Wybrane aspekty korekcji zachowań. Programy profilaktyczne. T. 7, Zielona Góra,
13. K. Sawicka (red)(1998), Socjoterapia, Warszawa

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Diemut H. (2002). Łagodzenie konfliktów w szkole i w pracy z młodzieżą: poradnik do treningu mediacji. Kielce;
2. Vopel K.(2003) Jak pobudzić kreatywność grupy, Kielce;
3. Oyster C.K., (2002), Grupy, Poznań;
4. Hamer H.(1994), Klucz do efektywności nauczania, Warszawa;
5. Dąbrowska-Jabłońska I.(red.) (2006) Terapia dzieci i młodzieży. Metody i techniki pomocy psychopedagogicznej, Kraków

UWAGI:

Lista organizatorów praktyk na poszczególnych specjalnościach, dokumenty oraz harmonogram praktyk, podawane są na stronie internetowej wydziału. Szczegółowe instrukcje praktyk są dostępne u organizatorów praktyk. Zasady zaliczania praktyki bez obowiązku jej odbywania reguluje Regulamin studiów UZ.

PRAKTYKA PEDAGOGICZNA II(POWIP)

Kod przedmiotu:	05.0-WP-PEDP-PP2
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Lidia Wawryk
	Dr Elżbieta Turska
	Dr Maria Fudali
Prowadzący:	Dr Lidia Wawryk
	Dr Elżbieta Turska
	Dr Maria Fudali

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Praktyka	100		6	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Praktyka	100		6	zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Praktyka II realizowana jest w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, placówkach oświatowych, socjoterapeutycznych oraz profilaktycznych (szkoły – świetlice szkolne, pedagog szkolny; Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, świetlice socjoterapeutyczne, Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień, Policijna Izba Dziecka, Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka, Kurator Rodzinny, OHP, Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii, komisje ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

Celem praktyki jest zapoznanie ze specyfiką placówek i prowadzonych przez nie działań profilaktycznych, rozwijanie umiejętności samodzielnego prowadzenia zajęć, diagnozowania oraz planowania pracy profilaktycznej w zakresie działań profilaktycznych I i II rzędowych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Przedmioty z zakresu - psychologii rozwojowej, diagnozy pedagogicznej, metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej, niedostosowania społecznego, metodyki pracy z dzieckiem niedostosowanym społecznie, profilaktyki społecznej, konstruowania programów profilaktycznych.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

- Zapoznanie ze specyfiką placówki (z jej celami i zadaniami),
- Zapoznanie z dokumentacją niezbędną w pracy danej placówki.
- Hospitacja zajęć profilaktycznych prowadzonych przez opiekuna praktyki.
- Zapoznanie z rozkładem dnia i czynnościami opiekuńczo-wychowawczymi realizowanymi w placówce.
- Wdrożenie w działania profilaktyczne realizowane w placówce.
- Poznanie zasad planowania i organizacji czasu wolnego wychowanków; rozwoju zainteresowań.
- Samodzielne opracowanie i przeprowadzenie zajęć profilaktycznych.
- Rozwijanie umiejętności diagnozowania problemów wychowawczych.

- Rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów wychowawczych.
- Rozwijanie umiejętności dostosowania metod i form pracy wychowawczej do potrzeb wychowanków.
- Wdrażanie we współpracę ze środowiskiem lokalnym.
- Rozwijanie umiejętności współpracy z kadrami placówki oraz rodzicami wychowanków.
- Doskonalenie umiejętności interpersonalnych oraz planowanie drogi własnego rozwoju.

METODY KSZTAŁCENIA:

dyskusja, pokaz, metody problemowe, metoda projektu, gry dydaktyczne, praca w grupach, giełda pomysłów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Kod efektu	Opis efektu
K_W14	Student posiada wiedzę na temat funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych w polskim systemie pieczy zastępczej. Student zna specyfikę funkcjonowania wybranych placówek opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych. Zna metody i formy ich pracy oraz prowadzoną przez nie dokumentację
K_U03	Student potrafi zaplanować pracę profilaktyczną z dziećmi i młodzieżą przebywającą w placówce w oparciu o samodzielnie przeprowadzoną diagnozę. Potrafi przygotować zajęcia zawierające wybrane strategie profilaktyczne. Posiada umiejętności wychowawcze niezbędne do nawiązania dobrego kontaktu z dziećmi i młodzieżą przebywającą w placówce
K_K02	Student potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę do realizowania zadań opiekuńczych i wychowawczych w placówce. Potrafi wykorzystać ją również do przygotowania i samodzielnego poprowadzenia zajęć z przebywającymi w placówce dziećmi i młodzieżą.
K_K05	Student potrafi dokonać analizy zachowań opiekunów – wychowawców w placówce. Zwraca uwagę na ich postępowanie w stosunku do wychowanków, Potrafi również z ich zachowań wyciągnąć właściwe wnioski

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie praktyki: Warunkiem zaliczenia praktyki jest udział w zajęciach organizowanych pod nadzorem Opiekuna Praktyki, rozliczenie z Organizatorem całości niezbędnej dokumentacji oraz przedstawienie opinii wystawionej przez Opiekuna, która zawiera opisową i liczbową ocenę działań Studenta.

Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną oceny z opinii Opiekuna i oceny wystawianej przez Organizatora na podstawie przedstawionej dokumentacji (m.in. konspektów i Dziennika Praktyk)

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach praktycznych:	100 godz.	100 godz.
Przygotowanie i rozliczenie dokumentów: (w tym konsultacje z organizatorem praktyki)	20 godz.	20 godz.
Łącznie 120 godz. – 4 ECTS		
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	0 ECTS	0 ECTS
Zajęcia o charakterze praktycznym	4 ECTS	4 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Gajewska G., Bazydło – Stodolna K. (2005). Teoretyczno – metodyczne podstawy pracy opiekuńczo-wychowawczej w świetlicy. Scenariusze zajęć wychowawczych. T.8, Zielona Góra.
- Gajewska G., Turska E. (2011). Teoretyczno-metodyczne aspekty opieki i wychowania w świetlicy. Scenariusze spotkań, programy. Tom 12, Zielona Góra.

3. Sobolewska Z (1993), Zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży. Zasady projektowania zajęć. OPTA, Warszawa.
4. Kamińska-Buśko B; Szymańska J. (2005) Profilaktyka w szkole. CMPPP, Warszawa.
5. Wojcieszek K (2002). Wygrać życie. Szkolny program profilaktyki. Rubikon, Kraków.
6. Gaś Z (2006). Profilaktyka w szkole. WSiP, Warszawa.
7. Szymańska J (2002) Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki. CMPP-P, Warszawa.
8. Jachimska M (1994), Grupa bawi się i pracuje, Wałbrzych.
9. Jachimska M (1997), Scenariusz lekcji wychowawczych
10. Gajewska G, A. Doliński, A. Szczęsna (2002), Warsztat pracy pedagoga. Scenariusze zajęć wychowawczych, Zielona Góra.
11. Gajewska G, A. Doliński, A. Szczęsna (2003), Teoretyczno-metodyczne aspekty wychowania młodzieży, Zielona Góra.
12. Gajewska G, A. Doliński, A. Szczęsna (2002), Teoretyczno-metodyczne aspekty kalendarza wychowawcy. Scenariusze zajęć wychowawczych, Zielona Góra.
13. Gajewska G, A. Szczęsna, E. Rewińska (2004), Warsztat opiekuna – wychowawcy młodszych dzieci. Scenariusze zajęć z zastosowaniem opowieści wychowawczej, Zielona Góra.
14. Doliński A, G. Gajewska, E. Rewińska (2004), Wybrane aspekty korekcji zachowań. Programy profilaktyczne. T. 7, Zielona Góra.
15. Sawicka K (red)(1998), Socjoterapia, Warszawa.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Diemut H. (2002). Łagodzenie konfliktów w szkole i w pracy z młodzieżą: poradnik do treningu mediacji. Kielce.
2. Vopel K.(2003) Jak pobudzić kreatywność grupy, Kielce.
3. Oyster C.K., (2002), Grupy, Poznań.
4. Hamer H.(1994), Klucz do efektywności nauczania, Warszawa.
5. Dąbrowska-Jabłońska I.(red.) (2006) Terapia dzieci i młodzieży. Metody i techniki pomocy psychopedagogicznej, Kraków.

UWAGI:

Lista organizatorów praktyk na poszczególnych specjalnościach, dokumenty oraz harmonogram praktyk, podawane są na stronie internetowej wydziału. Szczegółowe instrukcje praktyk są dostępne u organizatorów praktyk. Zasady zaliczania praktyki bez obowiązku jej odbywania reguluje Regulamin studiów UZ.

PRAKTYKA PEDAGOGICZNA I(RZPS)

Kod przedmiotu:	05.0-WP-PEDP-PP1
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Andrzej Zygałło
Prowadzący:	Dr Andrzej Zygałło

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Praktyka	50		5	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Praktyka	50		5	zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem praktyki jest konfrontacja wiedzy teoretycznej i dotychczasowych doświadczeń zdobytych w czasie zajęć dydaktycznych z praktyczną aktywnością wychowawczą, profilaktyczną i resocjalizacyjną poprzez obserwację zajęć prowadzonych w wybranych placówkach. Celem jest również gromadzenie materiału obserwacyjnego oraz kształtowanie właściwej postawy wobec wychowanków, opiekunów i powierzonych zadań.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Zaliczone zajęcia z Metodyki Resocjalizacji

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Przygotowanie dokumentacji niezbędnej do odbycia praktyki;

Zapoznanie z funkcjonowaniem placówki resocjalizacyjnej, w której Student odbywa praktykę;

Zapoznanie się z dokumentami dotyczącymi bieżącej działalności placówki i funkcjonowania jej podopiecznych;

Obserwacja zajęć i jej dokumentowanie

METODY KSZTAŁCENIA:

Obserwacja, obserwacja uczestnicząca, analiza dokumentów

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Kod efektu	Opis efektu
K_W14	Student potrafi scharakteryzować strukturę i opisać funkcje systemu resocjalizacji. Potrafi opisać cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie różnych instytucji działających w obszarze resocjalizacji.

K_U09	Student potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk stosowanych w wybranych placówkach do realizacji zadań związanych z działalnością resocjalizacyjną
K_K03	Student jest świadomy sensu, wartości i potrzeby podejmowania działań resocjalizacyjnych w środowisku społecznym. Powinien być chętny do podejmowania wyzwań zawodowych w obszarze resocjalizacji i powinien być zdolny do realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie resocjalizacji.

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie praktyki: Warunkiem zaliczenia praktyki jest udział w zajęciach organizowanych pod nadzorem Opiekuna Praktyki, rozliczenie z Organizatorem całości niezbędnej dokumentacji oraz przedstawienie opinii wystawionej przez Opiekuna, która zawiera opisową i liczbową ocenę działań Studenta.

Ocena końcowa jest średnia arytmetyczną oceny z opinii Opiekuna i oceny wystawianej przez Organizatora na podstawie przedstawionej dokumentacji (m.in. konspektów i Dziennika Praktyk)

)

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach praktycznych:	50 godz.	50 godz.
Przygotowanie i rozliczenie dokumentów: (w tym spotkania z organizatorem praktyki)	10 godz.	10 godz.
Łącznie 60 godz. – 2 ECTS		
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	0 ECTS	0 ECTS
Zajęcia o charakterze praktycznym	2 ECTS	2 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

-

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

-

UWAGI:

Lista organizatorów praktyk na poszczególnych specjalnościach, dokumenty oraz harmonogram praktyk, podawane są na stronie internetowej wydziału. Szczegółowe instrukcje praktyk są dostępne u organizatorów praktyk. Zasady zaliczania praktyki bez obowiązku jej odbywania reguluje Regulamin studiów UZ.

PRAKTYKA PEDAGOGICZNA II (RZPS)

Kod przedmiotu:	05.0-WP-PEDP-PP2
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Andrzej Zygałło
Prowadzący:	Dr Andrzej Zygałło

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Praktyka	100		6	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Praktyka	100		6	zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem praktyki jest konfrontacja wiedzy teoretycznej i dotychczasowych doświadczeń zdobytych w czasie zajęć dydaktycznych z praktyczną aktywnością wychowawczą, profilaktyczną i resocjalizacyjną poprzez obserwację i aktywne uczestnictwo w zajęciach prowadzonych w wybranych placówkach. Doskonalenie umiejętności planowania, prowadzenia i dokumentowania zajęć. Nabywanie umiejętności analizy pracy pedagoga i wychowanków w obszarze resocjalizacji. Nabywanie umiejętności analizowania własnej pracy i jej efektów oraz pracy wychowanków. Celem jest również gromadzenie praktycznych doświadczeń oraz kształtowanie właściwej postawy wobec wychowanków, opiekunów i powierzonych zadań.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Zaliczenie praktyki pedagogicznej I

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Przygotowanie dokumentacji niezbędnej do odbycia praktyki
 Organizacja i funkcjonowanie placówki resocjalizacyjnej
 Planowanie, prowadzenie i dokumentowanie zajęć własnych prowadzonych pod nadzorem Opiekuna
 Udział w różnorodnych formach pracy resocjalizacyjnej prowadzonej w ramach funkcjonowania placówki
 Analiza pracy pedagoga i wychowanków
 Analiza własnej pracy i jej efektów w odniesieniu do organizacji i wychowanków
 Podsumowanie efektów praktyki, przygotowanie dokumentacji niezbędnej do podsumowania i oceny praktyki

METODY KSZTAŁCENIA:

Obserwacja, praca w grupach, symulacja, praca z dokumentami, metody aktywnego uczestnictwa

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Kod efektu	Opis efektu
K_W14	Student potrafi scharakteryzować strukturę i opisać funkcje systemu resocjalizacji. Potrafi opisać cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie różnych instytucji działających w obszarze resocjalizacji.
K_U09	Student potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk stosowanych w wybranych placówkach do realizacji zadań związanych z działalnością resocjalizacyjną
K_U10	Student potrafi posłużyć się podstawowymi ujęciami teoretycznymi z obszaru resocjalizacji w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań resocjalizacyjnych; potrafi tworzyć rozwiązania konkretnych problemów w resocjalizacji, prognozować ich przebieg i przewidywać skutki planowanych działań.
K_K03	Student jest świadomy sensu, wartości i potrzeby podejmowania działań resocjalizacyjnych w środowisku społecznym. Powinien być chętny do podejmowania wyzwań zawodowych w obszarze resocjalizacji i powinien być zdolny do realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie resocjalizacji.

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie praktyki: Warunkiem zaliczenia praktyki jest czynny udział w zajęciach organizowanych pod nadzorem Opiekuna Praktyki, rozliczenie z Organizatorem całości niezbędnej dokumentacji oraz przedstawienie opinii wystawionej przez Opiekuna, która zawiera opisową i liczbową ocenę działań Studenta.

Ocena końcowa jest średnia arytmetyczną oceny z opinii Opiekuna i oceny wystawianej przez Organizatora na podstawie przedstawionej dokumentacji (m.in. konspektów i Dziennika Praktyk)

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach praktycznych:	100 godz.	100 godz.
Przygotowanie i rozliczenie dokumentów: (w tym konsultacje z organizatorem praktyki)	20 godz.	20 godz.
Łącznie 120 godz. – 4 ECTS		
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	0 ECTS	0 ECTS
Zajęcia o charakterze praktycznym	4 ECTS	4 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

-

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

-

UWAGI:

Lista organizatorów praktyk na poszczególnych specjalnościach, dokumenty oraz harmonogram praktyk, podawane są na stronie internetowej wydziału. Szczegółowe instrukcje praktyk są dostępne u organizatorów praktyk. Zasady zaliczania praktyki bez obowiązku jej odbywania reguluje Regulamin studiów UZ.

MODUŁ 1
ANIMACJA KULTURY Z PROFILEM ARTYSTYCZNYM
- TANIEC/FOTOGRAFIA

TANIEC W KULTURZE

Kod przedmiotu: 03.9-WP-PEDP-TaWK

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Marek Zadłużny

Prowadzący: pracownik Zakładu Animacji Kultury
i Andragogiki, pracownik zewnętrzny

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	30	2	1	zienie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		1	zienie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Uposażenie studentów w wiedzę z zakresu szeroko pojmowanego kulturowego kontekstu tańca. Przygotowanie do dalszej edukacji w zakresie animacji kultury tanecznej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Brak

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zarys rozwoju tańca i przyjęte pola definicyjne w dyskursie filozoficzno-antropologicznym. Typologia tańca. Taniec jako nośnik treści kulturowych. Taniec jako dziedzina kultury symbolicznej. Twórczość a taniec. Społeczno-kulturowy wymiar funkcji komunikacyjnej tańca. Wprowadzenie do praktycznych działań tanecznych.

METODY KSZTAŁCENIA:

Prelekcje, pokaz, metoda problemowa, dyskusja panelowa, metody ekspresyjne, ćwiczenia.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student ma specjalistyczną wiedzę z zakresu kulturowych kontekstów tańca;	K_W20	Praca problemowa, dyskusje, prezentacje,	ćwiczenia
potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu kulturowych kontekstów tańca do dalszych działań związanych z animacją kultury tanecznej, potrafi rozpoznać różne estetyki taneczne;	K_U15	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	ćwiczenia
ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu kulturowych kontekstów tańca, rozumie potrzebę doształcania się w tym obszarze, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunek	K_K01	Samoocena studenta, wewnętrzna ewaluacja zajęć. Rozmowa i dyskusje panelowe.	ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
własnego rozwoju i kształcenia;			

WARUNKI ZALICZENIA:

Ocena ćwiczeń – podstawą zaliczenia jest aktywne uczestnictwo w zajęciach (50%) oraz pozytywna ocena z wykonanej pracy problemowej (50%).

Ocena ostateczna – ocena ostateczna jest oceną z laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	38	26
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	40	52
Łącznie	78	78
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Lange R., O istocie tańca i jego przejawach w kulturze, Poznań 2009.
2. Rey J., Taniec. Jego rozwój i formy, Warszawa 1958.
3. Kuźmińska O., Taniec w teorii i praktyce, Poznań 2002.
4. Turska I., Krótki zarys historii tańca i baletu, Kraków 1983.
5. Kubinowski D., (red.), Taniec-choreologia-humanistyka, Poznań 2000.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Brak

UWAGI:

Zajęcia realizowane na sali tanecznej.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Marek Zadłużny

FOTOGRAFIA W KULTURZE

Kod przedmiotu: 03.3-WP-PEDP-FwK
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Jarosław Dulęba
 Prowadzący: mgr Jarosław Dulęba

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Laboratorium	30	2	1	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	18		1	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest przygotowanie praktyczne i teoretyczne studentów do wyboru profilu artystycznego w następnym semestrze. Przedstawienie podstawowych założeń pracy animacyjnej i możliwości rozwoju, a także twórczości artystycznej w zakresie sztuki fotografii, jej historii i osiągnięć współczesności. Oraz podstawowych technik fotograficznych połączonych z wybranymi działaniami praktycznym.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Brak

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Kultura -podstawowe pojęcia i definicje
 Przebieg procesu rozwoju kultury z elementami historii sztuki.
 Przebieg procesu twórczego -prezentacja wybranych koncepcji.
 Fotografia jako wielopłaszczyznowe zjawisko kultury
 Sztuka, dzieło sztuki, odbiór dzieła sztuki -prezentacja wybranych koncepcji.
 Podstawowe techniki fotograficzne i ich ewolucja.
 Podstawowe pojęcia z zakresu sztuki fotografii.
 Główne i marginalne koncepcje fotografii.
 Fotografia w działaniu -praca animacyjna.
 Możliwe drogi rozwoju w pracy animacyjnej i fotograficznej.

METODY KSZTAŁCENIA:

Ćwiczenia praktyczne, dyskusje, analiza twórczości, prezentacje z omówieniem.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma uporządkowaną wiedzę w zakresie podstaw sztuki fotografii oraz animacji kultury w zakresie działań fotograficznych. Potrafi samodzielnie przygotować i przeprowadzić	K_W20	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
podstawowe działania fotograficzne.			
Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk zachodzących w sztuce fotografii; analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności animacyjnej i pedagogicznej.	K_U01	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	laboratorium
Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie sztuki fotografii, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia.	K_K01	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	laboratorium

WARUNKI ZALICZENIA:

- obecność na zajęciach 50%
- realizacja zadania indywidualnego 25%
- realizacja zadania grupowego 25%

ocena ostateczna jest oceną z laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	50
Łącznie	75	75
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Jan Kurowicki „KULTURA JAKO ŹRÓDŁO PIĘKNA” Wyd. Naukowe SCHOLAR, Warszawa 1997
2. Jean Baudrillard DLACZEGO WSZYSTKO JESZCZE NIE ZNIKNĘŁO. Esej ostatni. Sic! Warszawa 2007
3. Jose Ortega Y Gasset WOKÓŁ GALILEUSZA Wyd. SPACJA, Warszawa 1993

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Halda, FOTOGRAFIA JAKO ELEMENT EDUKACJI MEDIALNEJ w: *Media a edukacja*, red. W. Strykowski, Poznań 1998, s.431 -432.

UWAGI:

Zajęcia prowadzone są w pracowniach i studiu fotograficznym przy użyciu specjalistycznego sprzętu fotograficznego

PROGRAM OPRACOWAŁ:

mgr Jarosław Dulęba

TEORIE KULTURY I ANIMACJI

Kod przedmiotu: 14.7-WP-PEDP-TKA
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr hab. Bogdan Idzikowski, prof.UZ
 Prowadzący: dr hab. Bogdan Idzikowski, prof.UZ
 dr Sylwia Słowińska
 dr Marek Zadużny

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	30	2	2	Egzamin	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		2	Egzamin	
Ćwiczenia	18			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Przedmiot ma charakter propedeutyczny dla przedmiotów specjalizacyjnych (metodyki animacji kultury, instytucji kultury, edukacji kulturalnej, wiedzy o kulturze popularnej). Zapoznaje studentów z wiodącymi teoriami kultury, wyposaża w pojęciowość z zakresu kultury symbolicznej i animacji kultury, ukazuje złożoność i wieloaspektowość kultury, zagrożenia i szanse rozwojowe współczesnej kultury

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Brak

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Teorie kultury w różnym ujęciu dyscyplinowym: antropologicznym, socjologicznym, pedagogicznym, psychologicznym i filozoficznym. Szerokie i wąskie rozumienie kultury. Teorie wartości jako ramy strategii animacji kultury oraz strategii upowszechnienia kultury. Zagadnienie semiotyki w procesie społecznego komunikowania – tworzenia, przekazywania i odbierania treści kultury. Społeczne uczestnictwo w kulturze – jego uwarunkowania i korelaty. Problematyka czasu wolnego i jego konteksty a modelowanie projektów animacyjnych. Transmisja wzorów kultury w relacjach międzygeneracyjnych, instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych, profesjonalnych i amatorskich. Kultura wysoka i niska, elitarna i popularna, uniwersalna i lokalna, kontrkultura, subkultury i kultura alternatywna. Problematyka potrzeb kulturalnych. Geneza animacji kultury: pedagogika humanistyczna, postmodernizm, pedagogika społeczna.

METODY KSZTAŁCENIA:

Metoda podająco-systematyzująca – na audytoryjnym wykładzie akademickim.
 Metoda prezentacji wybranych zagadnień tematycznych w grupie ćwiczeniowej.
 Metoda dyskusji z wykorzystaniem „dyskusji okrągłego stołu” i sądu inscenizowanego.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student zna podstawową terminologię nauk humanistycznych z zakresu teorii kultury	H1A-W02	Test z progami punktowymi	Wykład
opanował elementarną wiedzę o strukturalnych atrybutach kultury, jej instytucjonalizacji oraz powiązaniach struktur instytucjonalnych z potrzebami społecznymi, typach i segmentach kultury i operacjonalizować pojęcie kultury do celów animacji i działalności kulturalnej	K-W07	Test z progami punktowymi	Wykład
posiada elementarną wiedzę o procesie semiozy jako podstawy kultury symbolicznej i komunikowania społecznego	K-W08	Test z progami punktowymi	Wykład
ma specjalistyczną wiedzę z zakresu teoretycznych podstaw animacji kultury – jej genezy, zróżnicowania pola semantycznego i dylematów związanych z aplikacją tej teorii do praktyki społecznej	K-W20	Test z progami punktowymi	Wykład
potrafi zastosować wiedzę z zakresu kultury i animacji kultury do praktyki społeczno-kulturalnej, do rozwiązywania problemów absencji kulturalnej jednostek i grup społecznych, wykluczenia z życia kulturalnego, medializacji wzorów kulturowych i komercjalizacji kultury	K-U02	Obserwacja podczas problemowych dyskusji panelowych.	Ćwiczenia
potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów uczestnictwa w kulturze symbolicznej i realizowanych wzorów/stylów kulturowych	K-U03	Test z progami punktowymi	Wykład
potrafi posługiwać się teoriami kultury i animacji do opracowania strategii i programów aktywności kulturalnej różnych grup i środowisk społecznych, ich aktywizacji i emancypacji oraz prognozować efekty zmiany społecznej jako pochodnej aktywności kulturalnej	K-U10	Obserwacja zadań realizowanych indywidualnie oraz grupowo.	Ćwiczenia
potrafi wykorzystać specjalistyczną wiedzę do definiowania działań praktycznych – upowszechniania, uprzystępniania treści kultury symbolicznej i animowania twórczości lokalnych grup.	K-U15	Test z progami punktowymi	Wykład
ma przekonanie o sensie działań grupowych w środowisku lokalnym dla propagowania kultury „wznoszącej” tworzonej w małych ojczyznach, jest gotowy zarówno do działań profesjonalnych w instytucjach kultury, jak też działań społeczno-animacyjnych w grupach nieformalnych	K-K03	Konwersacja ze studentem podsumowująca semestr. Kolokwium problemowe.	Ćwiczenia
dostrzega problemy wynikające ze zróżnicowań kulturalnych, etnicznych i środowiskowych oraz krzyżowania się kultur różnej skali	K-K05	Test z progami punktowymi	Wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

Zakres wiadomości objętych treściami wykładu audytoryjnego wraz z treściami pochodzącymi z pracy własnej studenta będą sprawdzone testem jednokrotnego wyboru z progami punktowymi przy czym

warunkiem uzyskania zaliczenia jest osiągnięcie minimalnej liczby punktów stanowiącej 60% możliwych do uzyskania w teście.

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest aktywność na zajęciach (50%) oraz uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego (50%).

Ocena końcowa jest oceną z egzaminu uzyskaną w teście z progami punktowymi

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	75	44
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	75	106
Łącznie	150	150
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	3	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	4
Łącznie	6	6

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Burszta W., Antropologia kultury. Tematy, teorie, interpretacje, Poznań 1998.
2. Czerwiński M., Kultura i jej badanie, Ossolineum 1985.
3. Gajda J., Żardecki W.(red.), Dylematy animacji kulturalnej, Lublin 2001.
4. Grad J., Karczmarek U., Organizacja i upowszechnianie kultury w Polsce. Zmiany modelu, Poznań 1996.
5. Jakubowski W., Edukacja w świecie kultury popularnej, Kraków 2006..
6. Kargul J., Od upowszechniania kultury do animacji kulturalnej, Toruń 1997.
7. Kłoskowska A.,Kultura masowa, Warszawa 1982.
8. Kłoskowska A.,(red.), Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. Pojęcia i problemy kultury, Wrocław 1991 i następne.
9. Nowicka E., Świat człowieka – świat kultury, Warszawa 2006.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Brak

UWAGI:

Brak

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr hab. Bogdan Idzikowski, prof. UZ

TECHNIKI KOMUNIKACJI JĘZYKOWEJ I KULTURA MOWY

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PEDP-KŻS
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Małgorzata Olejarz
 Prowadzący: dr Małgorzata Olejarz

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Laboratorium	45	3	2	zienie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	27		2	zienie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawowymi zasadami i technikami komunikacji językowej. Przekazanie wiedzy i wykształcenie umiejętności z zakresu technik prawidłowego mówienia i kultury słowa. Wyposażenie studentów w kompetencje w zakresie przygotowywania, realizowania i oceniania publicznych wystąpień, debat, dyskusji, a także w zakresie przeprowadzenia warsztatów z kultury żywego słowa.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Brak

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie do problematyki przedmiotu: żywe słowo w życiu publicznym, mówienie a sprawność językowa i komunikacyjna.

Elementy logopedii: mechanizm i fizjologia procesu mówienia, nieprawidłowy rozwój mowy, wady wymowy.

Artikulacja-zajęcia warsztatowe: ćwiczenia usprawniające motorykę narządów mowy.

Poprawność dykcyjna: indywidualne ćwiczenia głoskowe, sylabowe, wyrazowe, kombinacje zdaniowe i tekstowe.

Oddech i aparat oddechowy – zajęcia warsztatowe: rodzaje oddechu i jego fizjologia, oddech w procesie mówienia, ćwiczenia oddechowe.

Emisja głosu – zajęcia warsztatowe: czystość, głośność i siła; intonacja i modulacja głosu; prezentacje sceniczne.

Podstawy procesu komunikowania: cele komunikacji międzyludzkiej; przeszkody w procesie komunikowania, bariery komunikacji, psychologiczne i społeczne aspekty procesu komunikowania.

Mówienie i słuchanie: techniki biernego i aktywnego słuchania; komunikacja niewerbalna

Sztuka dyskusowania i prowadzenia sporów: zasady prowadzenia publicznych debat, obrad i dyskusji.

Wystąpienia publiczne: cele i rodzaje wystąpień, analiza audytorium, analiza treści, wybór formy wystąpienia, warunki techniczne; kryteria oceny wystąpień publicznych.

Prezentacje wystąpień publicznych studentów

METODY KSZTAŁCENIA:

Prelekcja, metoda problemowa, ćwiczenia warsztatowe, metoda indywidualnych przypadków, metoda sytuacyjna, inscenizacja, metody ekspresyjne, gry dydaktyczne, dyskusja.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student potrafi opisać procesy komunikowania interpersonalnego i ich prawidłowości, oraz wskazać i rozpoznać zakłócenia tych procesów.	K_W08	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Laboratorium
potrafi scharakteryzować, czym jest sprawność językowa i komunikacyjna, nazwać podstawowe zaburzenia w mówieniu, wyjaśnić, na czym polegają ćwiczenia usprawniające motorykę narządów mowy i głosu, a także potrafi opisać techniki komunikacji językowej oraz zasady przygotowywania, realizacji i oceny występów publicznych.	K_W20	Zadania praktyczne, wykonywane indywidualnie i grupowo. Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Laboratorium
student potrafi w precyzyjny i skuteczny sposób porozumiewać się za pomocą różnych technik komunikacji językowej, potrafi skutecznie zastosować poznane ćwiczenia warsztatowe dla usprawnienia komunikacji, potrafi przygotować wystąpienie publiczne, poprowadzić debatę, dyskusję, obrady.	K_U07	Zadania praktyczne wykonywane indywidualnie. Prezentacja wystąpienia publicznego. Obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta.	Laboratorium
potrafi wykorzystywać wiedzę i umiejętności z zakresu technik komunikacji językowej i kultury mowy do organizowania działań animacyjnych, edukacyjnych, warsztatowych i artystycznych.	K_U14	Zadania praktyczne wykonywane indywidualnie. Obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta. Ocena zaangażowania w dyskusji.	Laboratorium
student jest świadomy poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu komunikacji językowej i kultury mowy, potrafi dokonać samooceny własnych kompetencji w tym zakresie i rozumie potrzebę ich doskonalenia; jest otwarty na rozwijanie umiejętności i poszerzanie wiedzy w zakresie komunikacji językowej i kultury mowy.	K_K01	Podsumowania. Samoocena efektów kształcenia. Rozmowa indywidualna ze studentem.	Laboratorium
potrafi pracować w zespole, umie przyjmować i wyznaczać zadania; jest przygotowany i chętny do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania animacyjne, edukacyjne, artystyczne; jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w dziedzinie animacji kultury.	K_K07	Zadania praktyczne wykonywane grupowo. Obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta. Ocena zaangażowania w dyskusji.	Laboratorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Podstawą zaliczenia laboratorium jest uzyskanie pozytywnych ocen z indywidualnych zadań praktycznych z zakresu technik komunikacji językowej i kultury mowy oraz z końcowej prezentacji autorskiego wystąpienia publicznego ocenianego według podanych wcześniej kryteriów. Ocena z laboratorium stanowi średnią arytmetyczną ocen z poszczególnych praktycznych zadań cząstkowych i prezentacji końcowej.

Ocena ostateczna przedmiotu – ocena z laboratorium

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	32

Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	45	63
Łącznie	95	95
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Griffin E., Podstawy komunikacji społecznej, GWP, Gdańsk 2003.
2. Retter H., Komunikacja codzienna pedagogice, GWP, Gdańsk 2005.
3. Nęcki Z., Komunikacja międzyludzka, Antykwa, Kraków 2000.
4. Gronbeck B., German K., Ehninger D., Monroe A., Zasady komunikacji werbalnej, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 2001.
5. Mckay M., Davis M., Fanning P., Sztuka skutecznego porozumiewania się, GWP, Gdańsk 2001.
6. Wiszniewski A., Jak przekonująco mówić i przemawiać, PWN, Warszawa-Wrocław 1994.
7. Toczyńska B., Elementarne ćwiczenia dykcji, Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, Gdańsk 2000.
8. Kram J., Zarys kultury żywego słowa, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1988
9. Tarasiewicz B., Mówię i śpiewam świadomie, UNIVERSITAS, Kraków 2003.
10. Morreale S. P., Spitzberg B. H., Barge J. K., Komunikacja między ludźmi. Motywacja, wiedza i umiejętności, PWN, Warszawa 2007.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Brak

UWAGI:

Brak

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Małgorzata Olejarz

INSTYTUCJE KULTURY

Kod przedmiotu:	14.7-WP-PEDP-IK
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr hab. Bogdan Idzikowski, prof.UZ
	dr hab. Bogdan Idzikowski, prof.UZ
Prowadzący:	dr Marek Zadłużny/Inny pracownik Zakładu Animacji Kultury i Andragogiki

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					6
Wykład	30	2	6	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		6	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z instytucjonalizacją praktyki społecznej jako realizacji wzorów kulturowych i regularności zachowań ludzkich. Wdrożenie do pojęciowości z zakresu teorii organizacji, prakseologii i systemów społecznych. Stworzenie w świadomości studentów obrazu mapy instytucjonalnych podmiotów działalności kulturalnej i animacyjnej, zapoznanie z typologiami instytucji.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Zaliczony kurs z przedmiotu teorie kultury i animacji.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Przedmiot wprowadza w typologię instytucji kultury, podstawy finansowania instytucji, strukturę organizacyjną i podział ról, formalno-prawne aspekty działalności instytucjonalnej, formy i metody pracy stosowane w tych instytucjach w zależności od ich przynależności organizacyjnej, role społeczno-zawodowe realizowane w ramach działalności statutowej wybranych instytucji w powiązaniu z profilem kształcenia na specjalności animacja kultury. Jako wiodące typy instytucji eksponuje się wielodziałowe instytucje kultury oraz stowarzyszenia społeczno-kulturalnej jako obszar orientacji zawodowej i społecznej animatorów kultury.

METODY KSZTAŁCENIA:

Metoda podająco-systematyzująca na audytoryjnym wykładzie akademickim.

Metoda prezentacji wybranej instytucji kultury na ćwiczeniach.

Metoda hospitacji lokalnych instytucji kultury na ćwiczeniach.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student ma elementarną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucji życia społecznego, głównie instytucji kultury. Zna ich typologię, funkcje społeczne, struktury organizacyjne i prawne aspekty ich	K-W07	Test z progami punktowymi	Wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
funkcjonowania.			
ma podstawową wiedzę o strukturze i funkcjach systemu upowszechniania kultury i działalności animacyjnej, funkcjonowania różnych instytucji działalności kulturalnej – profesjonalnych i wielodziedzinowych, powiązań między zróżnicowanymi układami systemu kulturalno-oświatowego	K-W14	Test z progami punktowymi	Wykład
ma podstawową wiedzę o uczestnikach/podmiotach działalności kulturalnej i animacyjnej	K-W15	Test z progami punktowymi	Wykład
ma elementarną (propedeutyczną) wiedzę o specyfice metodyki pracy w wielodziedzinowych instytucjach kultury jako podstawy do pogłębienia tej wiedzy na przedmiocie metodyka animacji kultury	K-W16	Test z progami punktowymi	Wykład
potrafi wykorzystać elementarną wiedzę z teorii kultury i animacji do powiązania jej z problematyką organizacji instytucjonalnych form działalności kulturalnej i animacyjnej i odwołać się do typologii uczestników tych instytucji	K-U02	Test z progami punktowymi	Wykład
potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w diagnozowaniu potrzeb kulturalnych i motywów uczestnictwa w instytucjonalnym układzie kultury	K-U03	Opracowanie diagnozy wybranej instytucji kultury oraz prezentacja na forum grupy	Prezentacja pracy studenta
potrafi ocenić na poziomie elementarnym przydatność typowych praktyk organizacyjno-animacyjnych do pracy instytucji kultury	K-U09	Opracowanie diagnozy wybranej instytucji kultury oraz prezentacja na forum grupy	Prezentacja pracy studenta
potrafi wykorzystać specjalistyczną wiedzę z wybranej dziedziny kultury symbolicznej do działań praktycznych w wielodziedzinowych instytucjach kultury	K-U15	Hospitacja zajęć w wybranej instytucji kultury	Obserwacja uczestnicząca
ma przekonanie o wadze zachowań w sposób profesjonalny w różnych zorganizowanych formalnie strukturach animacji i działalności kulturalnej i kierowania się zasadami etyki	K-K04	Aktywność i umiejętność argumentacji w trakcie dyskusji problemowej na forum grupy	Dyskusja problemowa – zajęcia aktywizujące
jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w instytucjach kultury i animacji – celowych formach aktywności kulturalnej (grupy twórcze, stowarzyszenia), docenia konieczność współpracy z innymi podmiotami instytucjonalnymi w środowisku lokalnym	K-K07	Aktywność i umiejętność argumentacji w trakcie dyskusji problemowej na forum grupy	Dyskusja problemowa – zajęcia aktywizujące

WARUNKI ZALICZENIA:

Zakres wiadomości objętych treściami wykładu audytoryjnego wraz z treściami pochodzącymi z pracy własnej studenta będą sprawdzane testem jednokrotnego wyboru z progami punktowymi przy czym warunkiem uzyskania zaliczenia jest osiągnięcie minimalnej liczby punktów stanowiącej 60% możliwych do uzyskania w teście.

Ocena końcowa jest oceną z egzaminu uzyskaną w teście z progami punktowymi

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)

Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	100	125
Łącznie	150	150
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	4	5
Łącznie	6	6

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bobrowska E., Przemiany modelowe instytucji domu kultury, Kraków 1997.
2. Golat R., Podstawy prawa kultury, Poznań 2006.
3. Heinemann K., Wprowadzenie do socjologii sportu, Warszawa 1989.
4. Izdebski H., Fundacje i stowarzyszenia, Warszawa 1999.
5. Nowicka E., Świat człowieka – świat kultury, Warszawa 2006.
6. Pawlak W., Instytucje i zmiana instytucjonalna w teorii D. Northa, „Studia Socjologiczne” nr 7/1993.
7. Sułkowski Ł., Kulturowa zmienność organizacji, Warszawa 2002.
8. Załuska M., Boczoń J.,(red.) Organizacje pozarządowe w społeczeństwie obywatelskim, Katowice 1998.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Brak

UWAGI:

Brak

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr hab. Bogdan Idzikowski, prof. UZ

TECHNIKI KOMPUTEROWE W INSTYTUCJACH KULTURY

Kod przedmiotu:	11.3-WP-PEDP-TKIK
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Edyta Mianowska
Prowadzący:	dr inż. Edyta Mianowska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30	2	3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z możliwościami wykorzystania oprogramowania biurowego i graficznego oraz zasobów otwartych w pracy animatora kultury. Ćwiczenie praktycznych umiejętności korzystania z narzędzi technologii informacyjnej w projektach wspomagających działania animatora kultury.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa znajomość zasad pracy w środowisku Windows. Znajomość pakietu biurowego Office w zakresie podstawowym.

PODSTAWOWYM.ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Korespondencja biurowa: *zasady korespondencji, układy pism, szablony, wzory dokumentów, formularze.*

Edycja materiałów wspomagających działalność administracyjno-biurową: *projektowanie materiałów informacyjnych (broшуra, plakat), kalkulacja kosztów działań okolicznościowych (analiza kosztów warsztatów, wystaw, itp.), gromadzenie i analiza danych, wykorzystanie baz danych w korespondencji seryjnej, przygotowanie prezentacji i sprawozdań z działań animatora, opracowanie wielostronicowych raportów.*

Zarządzanie informacjami: *korzystanie z sieci rozproszonych do poszukiwania informacji związanych z bieżącą działalnością instytucji kultury.*

Edycja grafiki: *korzystanie z plików graficznych w różnych formatach, projektowanie materiałów informacyjnych, korzystanie z narzędzi edycji obiektów graficznych.*

METODY KSZTAŁCENIA:

Ćwiczenia laboratoryjne, indywidualne w pracowni komputerowej.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi wykorzystać standardowe narzędzia informatyczne we wspomaganiu	K_W16 K_U04	Zadania praktyczne. Ocena zadań – jakości wykonania, zgodności z instrukcją.	Ćwiczenia laboratoryjne

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
organizacji działań animatora kultury: zaprojektować informację multimedialną (tekst, grafika, dźwięk), korzystać z baz danych w ramach usprawniania współdziałania i komunikacji z odbiorcami, twórcami i animatorami kultury, przygotować raport z działań animatora.		Projekt prezentacji multimedialnej – zadanie praktyczne w zakresie prezentacji danych. Kolokwium - zadanie praktyczne w zakresie przygotowania dokumentacji opartej na zasobach baz danych	
Potrafi wyszukać w Internecie informacje związane z działalnością animatora kultury. Ma orientację w zasobach Internetu powiązanych z kulturą i jej upowszechnianiem. Potrafi wykorzystać zasoby internetowe i krytycznie ocenić ich wiarygodność	K_U04	Zadanie praktyczne – ocena bieżących ćwiczeń	Ćwiczenia laboratoryjne
Potrafi zastosować w projektach graficznych związanych z działalnością animatora kultury odpowiednie narzędzia informatyczne do wspomagania ich realizacji.	K_U09	Kolokwium z zakresu posługiwania się narzędziami do projektowania dokumentów graficznych	Ćwiczenia laboratoryjne
Krytycznie ocenia możliwość stosowania nowoczesnych technologii w upowszechnianiu kultury. Potrafi wskazać pozytywne i negatywne aspekty łatwego dostępu do wytworów udostępnianych w Internecie. Rozumie zasady ograniczonych możliwości korzystania z materiałów dostępnych w sieci.	K_K05	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Ćwiczenia laboratoryjne

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Ocena z przedmiotu Techniki komputerowe w instytucjach kultury ustalana jest na podstawie sumy punktów uzyskanych za wykonanie zadań praktycznych na laboratorium (20%), za kolokwia (70%), za wykonanie prezentacji (10%). Warunkiem zaliczenia laboratorium jest uzyskanie powyżej 50% punktów z możliwych do uzyskania. Liczba punktów możliwych do zdobycia podawana jest na początku zajęć. Kolokwium ma formę ćwiczenia praktycznego.

Ocena z ćwiczeń jest oceną ostateczną i ustalana jest następująco: powyżej 50% - dostateczny, powyżej 60% - dostateczny plus, powyżej 70% - dobry, powyżej 80% - dobry plus, powyżej 90% - bardzo dobry

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	18
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	20	32
Łącznie	50	50
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1 ECTS	0,5 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1,5 ECTS
Łącznie	2 ECTS	2 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bain S. Wilkinson N. (2004) CorelDRAW 12. Oficjalny podręcznik, Gliwice.
2. DeHaan J., Buechler J., Bounds J. (2006) Windows Movie Maker 2. Od zera do bohatera, Gliwice.
3. Flanczewski S. (2004) Word w biurze i nie tylko, Gliwice.
4. Hunt S. (2000) Corel Draw 9 F/X, Gliwice.
5. Koster-Kosterzewski M. (2011) CorelDRAW 10. Praktyczne projekty, Gliwice
6. Negrino T. (2008) Prezentacje w PowerPoint 2007 PL. Projekty, Gliwice
7. Schwartz S. (2008) Po prostu Office 2007 PL
8. Walkenbach J. (2004) Excel 2003 PL. Biblia, Gliwice
9. Zimek R. (2008) ABC CorelDRAW, Gliwice

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Grover Ch. (2007) Word 2007 PL. Nieoficjalny podręcznik, Gliwice.
2. Masłowski K., Excel 2007/10 PL. Ćwiczenia zaawansowane
3. Simon J. (2006) Excel. Profesjonalna analiza i prezentacja danych, Gliwice.

UWAGI:

Informacje dla studentów, program przedmiotu oraz materiały do zajęć znajdują się na stronie:
www.zmbs.wpsnz.uz.zgora.pl

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr inż. E. Mianowska

METODYKA ANIMACJI KULTURY

Kod przedmiotu: 14.7-WP-PEDP-MAK
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr hab. Bogdan Idzikowski, prof.UZ
 Prowadzący: dr hab. Bogdan Idzikowski, prof.UZ
 dr Jolanta Kostecka, dr Marek Zadłużny/Inny
 pracownik Zakładu Animacji Kultury i Andragogiki

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					7
Wykład	30	2	4	Egzamin	
Laboratorium	45	3		zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		4	Egzamin	
Laboratorium	27			zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów ze strategiami, metodami, formami i technikami pracy kulturalno-oświatowej i animacji kultury, z procedurą wyprowadzania zasad działalności kulturalnej i animacji, metodyką pracy z uczestnikami – amatorami, z procedurą tworzenia planów i programów pracy kulturalnej i działań animacyjnych

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Zaliczony kurs z przedmiotów: teorie kultury i animacji oraz instytucje kultury

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Geneza i eksplikacja pojęcia animacja kultury; role społeczno-zawodowe animatorów kultury; projektowanie działań animacyjnych w różnych środowiskach społecznych; zasady, metody, formy i techniki pracy animatora w powiązaniu z różnymi strategiami animacji kultury; uczestnicy działalności kulturalnej i animacyjnej, w tym specyfika, formy i typologia amatorskiego ruchu artystycznego; działalność imprezowa – klubowa i masowa; instytucje animacji kultury i inne przestrzenie życia społecznego objęte działaniami animacyjnymi.

METODY KSZTAŁCENIA:

Metoda podająco-systematyzująca – na akademickim wykładzie audytorijnym.

Metoda symulacyjno-aktywizująca - przeprowadzenie działań animacyjnych w grupie konwersatoryjnej połączone z organizacją imprezy z wykorzystaniem grupy ćwiczeniowej.

Metoda hospitycyjna – obserwacja uczestnicząca zajęć w zespołach amatorskich w instytucjach kultury.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student ma elementarną i uporządkowaną wiedzę na temat różnych dziedzin kultury - symbolicznej, zna terminologię z zakresu pedagogiki niedyrektywnej i specyfikę języka pedagogiki emancypacyjnej jako teoretycznego odwołania w pracy kulturalnej i animacyjnej	K-W13	Test z progami punktowymi	Wykład
ma podstawową wiedzę o podmiotach działalności kulturalnej, ich zróżnicowaniach i specyfice	K-W15	Test z progami punktowymi	Wykład
ma podstawową i ugruntowaną wiedzę metodyczną o wieloaspektowych działaniach kulturalnych i animacyjnych	K-W16	Test z progami punktowymi	Wykład
ma wiedzę o sobie jako podmiocie aktywnie projektującym ścieżkę własnego rozwoju, w tym w zakresie specjalizacji i doskonalenia w wybranej dziedzinie kultury symbolicznej	K-W18	Test z progami punktowymi	Wykład
ma pogłębioną, specjalistyczną wiedzę z zakresu wybranej dziedziny kultury symbolicznej – tańca, teatru, sztuk widowiskowych	K-W20	Test z progami punktowymi	Wykład
potrafi ocenić przydatność metod, technik i strategii animacyjnych do realizacji różnych form aktywizacji jednostek, grup i środowisk lokalnych	K-U09	Test z progami punktowymi	Wykład
potrafi posługiwać się ujęciami teoretycznymi z obszaru kultury, animacji i pedagogiki emancypacyjnej do analizowania i interpretowania strategii animowania aktywności społeczno-kulturalnej, potrafi generować rozwiązanie problemów aktywności i twórczości amatorskiej, jej promocję i planowanie efektów	K-U10	Test z progami punktowymi	Wykład
potrafi animować pracę uczestników procesu animacji w kierunku ich indywidualnego rozwoju przez całe życie	K-U11	Realizacja zadania grupowego	Laboratorium
potrafi pracować w zespole z podziałem na różne role – nadawcy, organizatora/pośrednika, odbiorcy/adresata, przyjmować zadania oraz wyznaczać zadania innym	K-U13	Realizacja zadania grupowego	Laboratorium
potrafi wykorzystać specjalistyczną wiedzę do organizowania działań animacyjnych z zastosowaniem pogłębionej wiedzy z zakresu wybranej dziedziny kultury symbolicznej	K-U15	Realizacja zadania grupowego	Laboratorium
ma przekonanie o sensie i wartości podejmowania działań animacyjnych w zróżnicowanym środowisku społecznym, jest gotowy do podejmowania ról zawodowych oraz społecznych w charakterze instruktora, moderatora, animatora, wolontariusza.	K-K03	Obserwacja studenta podczas problemowych dyskusji panelowych oraz w trakcie realizacji zadań indywidualnych i grupowych.	Laboratorium
ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, kieruje się zasadami etycznymi w pracy animacyjnej i upowszechnianiu kultury	K-K04	Konwersacja podsumowująca semestr.	Laboratorium
jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach i instytucjach społecznych, jest otwarty na współpracę z podmiotami o różnym	K-K07	Samoocena studenta. Obserwacja jego pracy grupowej oraz indywidualnej. Ewaluacja wewnętrzna.	Laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
kapitale społeczno-kulturowym			

WARUNKI ZALICZENIA:

Zakres wiadomości objętych treściami wykładu audytoryjnego wraz z treściami pochodzącymi z pracy własnej studenta będą sprawdzone testem jednokrotnego wyboru z progami punktowymi przy czym warunkiem uzyskania zaliczenia jest osiągnięcie minimalnej liczby punktów stanowiącej 60% możliwych do uzyskania w teście.

Warunkiem zaliczenia laboratorium jest aktywne uczestnictwo w zajęciach (50%) oraz realizacja akcji animacyjnej w przestrzeni zewnętrznej (50%).

Ocena końcowa jest oceną z egzaminu uzyskaną w teście z progami punktowymi

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	86	52
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	95	129
Łącznie	181	181
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	3,5	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3,5	5
Łącznie	7	7

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Dyczewski L., Animator kultury lokalnej, (w) Kultura polska w procesie przemian, Lublin 1993.
2. Gajda J. (red.), Animacja kulturalna jako problem pedagogiczny, Lublin 1994.
3. Gajda J. Żardecki W., (red.), Dylematy animacji kulturalnej, Lublin 2001.
4. Jankowski D., Wychowawcze perspektywy działalności kulturalno-oświatowej, Poznań 1988.
5. Jankowski D., Kargul J., Kowalewski F., Przyszczypkowski K., Podstawy działalności kulturalno-oświatowej, Poznań 1996.
6. Jedlewska B., Animatorzy kultury wobec wyzwań edukacyjnych, Lublin 2001.
7. Kargul J., Od upowszechniania kultury do animacji kulturalnej, Toruń 1997.
8. Kopczyńska M., Animacja społeczno-kulturalna, Warszawa 1993.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Brak

UWAGI:

Brak

PROGRAM OPRACOWAŁ:

Dr hab. Bogdan Idzikowski, prof. UZ

PROJEKT ANIMACYJNY

Kod przedmiotu: 03.9-WP-PEDP-PrAn
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Sylwia Słowińska
 Prowadzący: dr Sylwia Słowińska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	4	Zaliczenie na ocenę	6	
Laboratorium	45	3				
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		4	Zaliczenie na ocenę		
Laboratorium	27					

CEL PRZEDMIOTU:

Przygotowanie studentów do samodzielnego konstruowania spójnej koncepcji projektu animacyjnego

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Zaliczony kurs zajęć „Teorie kultury i animacji”

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

specyfika projektu animacyjnego; struktura projektu animacyjnego; prezentacja i analiza przykładów projektów animacyjnych; analiza i opis problemu i grupy docelowej, planowanie celów głównych i szczegółowych, etapów i działań; konstruowanie harmonogramu projektu; rezultaty działań i ich wskaźniki; planowanie budżetu; możliwe źródła dofinansowania projektów animacyjnych.

METODY KSZTAŁCENIA:

warsztaty, ćwiczenia praktyczne; prezentacje, analiza przypadków, dyskusja, praca w grupach.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student potrafi scharakteryzować projekt animacyjny, wymienić elementy struktury projektu animacyjnego i wyjaśnić powiązania i różnice między nimi; student potrafi stworzyć spójną koncepcję projektu animacyjnego: potrafi dokonać analizy i opisu problemu podejmowanego w planowanych działaniach animacyjnych; sformułować adekwatnie do problemów cele oraz dobrać do nich działania i określić ich rezultaty; jest w stanie skonstruować harmonogram i budżet projektu	K_W20 K_U02, K_U14 K_K02	ćwiczenia praktyczne prezentacja projekt	konwersatorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
animacyjnego, student jest wrażliwy na problemy społeczno-kulturowe w środowisku i świadomy możliwości i ograniczeń ich rozwiązywania poprzez projekty animacyjne.			

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładu – praca kontrolna oceniana wedle progów punktowych.

Zaliczenie konwersatorium - podstawą zaliczenia konwersatorium jest: prawidłowe wykonanie wszystkich ćwiczeń realizowanych na zajęciach; przygotowanie prezentacji przykładowego projektu animacyjnego wraz z analizą jego struktury i założeń, ocenianej wedle progów punktowych; skonstruowanie koncepcji projektu animacyjnego i jej realizacja, oceniane wedle ustalonych kryteriów. Ocena końcowa z konwersatorium jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych

Ocena ostateczna – średnia arytmetyczna ocen z wykładu i konwersatorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	63	38
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	85	110
Łącznie	148	148
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	3	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	4
Łącznie	6	6

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Karolak W., Projekt edukacyjny – projekt artystyczny, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Ekonomiczno Humanistycznej w Łodzi, Łódź 2004.
2. Podręcznik zarządzania projektami miękkimi w kontekście Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2006.
3. Projekty kulturalne – krok po kroku, Urząd Komitetu Integracji Europejskiej i Narodowe Centrum Kultury, Warszawa 2004.
4. Zarządzanie projektami współfinansowanymi z funduszy publicznych, red. M. Szwabe, Kraków 2007.
5. Słowińska S., Projekt w animacji kultury, w: Dyskursy młodych andragogów 9, red. M. Olejarz, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2008.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Zarządzanie projektami współfinansowanymi z funduszy publicznych, red. M. Szwabe, Wolters Kluwer Polska, Kraków 2007.

UWAGI:

Brak

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Sylwia Słowińska

LABORATORIUM TEATRU

Kod przedmiotu: 03.3-WP-PEDP-LABT
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Jarosław Dulęba
 Prowadzący: mgr Jarosław Dulęba

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Ćwiczenia	30	2	5	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		5	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta pracy warsztatowej z zakresu działań teatralnych zarówno w obszarze teatru tradycyjnego jak i we współczesnych formach działań teatralnych oraz performance, happening. Zapoznanie studenta z technologią i technikami oświetleniowymi w teatrze, technikami scenograficznymi, oraz formami teatru plastycznego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe wiadomości z zakresu metodyki pracy warsztatowej i animacyjnej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Student posiada podstawowe wiadomości z zakresu współczesnych form teatralnych. Potrafi przygotować szkice i projekty scenografii. Zna podstawowe materiały, narzędzia stosowane w technikach scenograficznych. Posiada Umiejętność dostosowania przestrzeni zastanej do działania teatralnego. Potrafi korzystać z profesjonalnego sprzętu oświetleniowego (konsola świateł, reflektory).

METODY KSZTAŁCENIA:

Ćwiczenia praktyczne w przestrzeni scenicznej. Praca o charakterze warsztatowym.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma elementarną wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań (przygotowanie techniczne spektaklu oraz innych działań artystycznych o charakterze teatralnym, zaprojektowanie i wykonanie scenografii, przygotowanie dźwięku), a także o normach i procedurach stosowanych w różnych obszarach działalności pedagogicznej w zakresie pracy warsztatowej.	K_W16	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi (operować różnorodnymi formami działań artystycznych w obszarze teatru współczesnego) w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań pedagogicznych; potrafi generować rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań.	K_U10	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	laboratorium
Student potrafi pracować w zespole, umie przyjmować i wyznaczać zadania; jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne; jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i nie będącymi specjalistami w	K-K07	Zadania wykonywane grupowo	laboratorium
Student odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania z zakresu przygotowania i wykonania działań związanych z realizacją spektaklu, performance, happeningu, form teatru plastycznego.	K-K08	zadania wykonywane indywidualnie	laboratorium

WARUNKI ZALICZENIA:

- obecność na zajęciach 70%
- realizacja zadania indywidualnego 15%
- realizacja zadania grupowego 15%

ocena ostateczna jest oceną z laboratorium

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	50	75
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Kącki A. Teatr materii ożywionej, Poznań, 2004
2. Brook P. **Pusta przestrzeń** Waif, Warszawa, 1997 (fragmenty)
3. Welsch **Estetyka poza estetyką** UNIVERSITAS, Kraków, 2005 (fragmenty)
4. Brook **Pusta przestrzeń** Waif, Warszawa, 1884

5. Milczarek-Pankowska K. **Współczesny teatr poszukujący** WSiP, Warszawa, 1986
6. Craig E. G. **O sztuce teatru** WaiF, Warszawa, 1985 (fragmenty)

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Grotowski J. Człowiek w działaniach parateatralnych PWN, Kraków, 1988
2. Althusset L. „Piccolo”, Bertolazzi i Brecht (**Notatki o teatrze materialistycznym**) [w:] Marksizm i literatura współczesna PIW, Warszawa, 1979

UWAGI:

Zajęcia są prowadzone w profesjonalnej przestrzeni teatralnej z użyciem profesjonalnego sprzętu.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

mgr Jarosław Dulęba

ANIMACJA TWÓRCZOŚCI DZIECIĘCEJ

Kod przedmiotu: 03.3-WP-PEDP-ATD

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: j. polski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Jarosław Dulęba

Prowadzący: pracownik zewnętrzny

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Laboratorium	30	2	5	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	18		5	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest przygotowanie teoretyczne i praktyczne przygotowanie studenta do pracy w poszerzaniu i pogłębianiu wiedzy i umiejętności w zakresie twórczości dziecięcej i pracy animacyjnej z dziećmi. Zapoznanie studenta z podstawowymi technikami i terminologią animacji twórczości dziecięcej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość podstawowych technik animacyjnych metodyki pracy animacyjnej, podstawowa wiedza w zakresie pedagogiki i psychologii dziecka.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie do wiedzy z zakresu twórczości dziecięcej
 Metody animacyjne w pracy z dziećmi.
 Zagadnienia etyczne w pracy z dziećmi.
 Interpretacja twórczości dziecięcej
 Działania teatralne jako narzędzie w pracy animacyjnej z dziećmi.
 Formy i techniki warsztatów animacyjnych z dziećmi.
 Zabawa twórcza jako forma aktywności dziecka
 Twórczość plastyczna dzieci i jej analiza
 Formy improwizacji muzycznych i teatralnych w pracy z dziećmi
 Przygotowanie i realizacja warsztatów z dziećmi.

METODY KSZTAŁCENIA:

Ćwiczenia praktyczne w przestrzeni scenicznej i warsztatowej.. Prezentacje, eksperymenty i działania w pracy indywidualnej i pracy z grupą.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma specjalistyczną wiedzę w zakresie podstawowych technik pracy animacyjnej z	K_W20	Zadania wykonywane indywidualnie	laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
dziećmi. Potrafi samodzielnie przygotować i przeprowadzić warsztaty obsługiwać sprzęt i analizować efekty wykonanej pracy.			
Potrafi pracować w zespole pełniąc różne role; umie przyjmować i wyznaczać zadania w pracy z dziećmi, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań teatralnych z grupą dziecięcą.	K_U13	Zadania wykonywane grupowo	laboratorium
Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne w zakresie pracy animacyjnej z dziećmi.	K_K08	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	laboratorium

WARUNKI ZALICZENIA:

- obecność na zajęciach 70%
- realizacja zadania indywidualnego 15%
- realizacja zadania grupowego 15%

ocena ostateczna jest oceną z laboratorium

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	75	75
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. H. Krauze- Sikorska - „Edukacja przez sztukę”, UAM Poznań, 2006
2. Maria Przetacznikowa - „Psychologia rozwojowa dzieci i młodzieży”, PWN Warszawa, 1975
3. R.Glotton, C. Clero - „Twórcza aktywność dziecka”, WSiP Warszawa, 1976

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. S. Popek- „Aktywność twórcza dzieci i młodzieży”, WSiP Warszawa, 1988

UWAGI:

Zajęcia prowadzone są w salach teatralnych przy użyciu specjalistycznego, profesjonalnego sprzętu , oświetleniowego i akustycznego oraz technik i efektów specjalnych.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

mgr Jarosław Dulęba

WIEDZA O KULTURZE POPULARNEJ

Kod przedmiotu: 14.7-WP-PEDP-PopK
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Jolanta Kostecka
 Prowadzący: dr Jolanta Kostecka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	5	egzamin	4	
Ćwiczenia	30	2		zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		5	egzamin		
Ćwiczenia	18			zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Zdobycie wiedzy z zakresu wybranych koncepcji kultury współczesnej. Poznanie przemian w obrębie kultury symbolicznej. Znajomość i krytyczna analiza tekstów kultury, ze szczególnym uwzględnieniem przekazów medialnych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Brak

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Rozumienie pojęć- ujęcia kultury popularnej. Historia i rozwój kultury popularnej. Powtórzenie jako podstawowy mechanizm kultury popularnej – nostalgia za PRL - em. Amerykanizacja kultury popularnej. Konsumpcjonizm we współczesnych modelach życia. Rola mediów masowych w upowszechnianiu wzorów kultury. Uniwersalność i globalizacja kultury popularnej. Telewizja i gatunki kultury popularnej. Kultura w sieci. Nowe media. Twórczość w Internecie – blog artystyczny, powieść hipertekstowa. Teorie feministyczne i kryzys męskości w kulturze współczesnej. Postawy odbiorców kultury.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład: konwencjonalny i konwersatoryjny

Ćwiczenia: prezentacja tematu, praca z tekstem źródłowym

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Zna tradycyjne i współczesne nurty rozwoju kultury popularnej ; rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania; wie jakie są podstawowe podejścia do kultury popularnej; zna terminologię stosowaną w tej dziedzinie; student ma uporządkowaną wiedzę na temat dziedzin i gatunków kultury popularnej, potrafi	K_W01 K-W05 K_W20	Egzamin pisemny z progami punktowymi	Wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<p>ją zastosować do analizowania różnicowań kulturowych różnych kategorii społecznych, zna terminologię z zakresu różnych teorii kultury i potrafi zdefiniować wiodące ujęcia kultury popularnej,</p> <p>Ma specjalistyczną wiedzę z zakresu kultury popularnej; zna podstawowe teorie związane z kulturą popularną, potrafi wskazać związki kultury popularnej z kulturą wysoką i z życiem codziennym</p>			
Potrafi podstawową wiedzę o kulturze popularnej wykorzystać w celu interpretacji i analizy zjawisk i problemów społeczno – kulturowych	K_U02	Ocena prezentacji Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Ćwiczenia
<p>docenia znaczenie nauk o kulturze dla rozwoju jednostki i tworzenia więzi w środowiskach społeczno-kulturalnych i obrazu współczesnego świata, ma pozytywne nastawienie do ciągłego aktualizowania wiedzy z zakresu kultury</p> <p>odznacza się odpowiedzialnością za przygotowanie się do zadań profesjonalnych, akceptuje konieczność współpracy ze specjalistami z różnych dziedzin</p>	K-K03 K-K06	Ocena prezentacji Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Wiadomości z zajęć realizowanych zastosowaniem metody wykładu oraz samodzielnej pracy z książką będą sprawdzane z zastosowaniem egzaminu pisemnego z progami punktowymi. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywna ocena

z ćwiczeń. Ćwiczenia – na ocenę z ćwiczeń składają : aktywność na zajęciach (40%) ocena prezentacji (40%) frekwencja (20%).

Na ocenę z przedmiotu składa się ocena z ćwiczeń (50%) i z wykładu (50%). Warunkiem zaliczenia przedmiotu są pozytywne oceny z ćwiczeń i wykładu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	53	35
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	47	65
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2,5
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Strinati O., Wprowadzenie do kultury popularnej, Poznań 1995.
2. Kultura masowa, pod red. Cz. Miłosza, Kraków 2002.
3. Krajewski M., Kultury kultury popularnej, Poznań 2005.

4. Kłoskowska A., Kultura masowa. Krytyka i obrona, Warszawa 1980.
5. Encyklopedia kultury polskiej. Pojęcia i problemy wiedzy o kulturze, pod red. A. Kłoskowskiej.
6. Manowicz L., Język nowych mediów, Warszawa 2006.
7. Fiske John, Zrozumieć kulturę popularną, Kraków 2006.
8. Kultura popularna w społeczeństwie współczesnym, (red.) Drozdowicz J. i Bernasiewicz M., Kraków 2010.
9. Mathews G., Supermarket kultury, Warszawa 2005.
10. Kochan J., Życie codzienne w matriksie. Filozofia społeczna ponowoczesności, Scholar 2007
11. Kultura mediów, ciało i tożsamość, (red) Jakubowski W. i Jaskulska S., Kraków 2011

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Brak

UWAGI:

Brak

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Jolanta Kostecka

TEORIE EDUKACJI KULTURALNEJ

Kod przedmiotu: 14.7-WP-PEDP-TEK
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Sylwia Słowińska
 Prowadzący: dr Sylwia Słowińska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	6	Egzamin	4	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie na ocenę		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		6	Egzamin		
Ćwiczenia	18			Zaliczenie na ocenę		

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z koncepcjami edukacji kulturalnej - podejściami tradycyjnymi i współczesnymi oraz przygotowanie do wykorzystania rozwiązań i idei różnych koncepcji w pracy animacyjnej

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Zaliczony kurs zajęć z historii wychowania, doktryn pedagogicznych, teorii kultury i animacji.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Tradycja edukacji kulturalnej (Platon, Arystoteles, F. Schiller) i jej obecność we współczesnym myśleniu o edukacji kulturalnej; Klasyczne polskie koncepcje edukacji kulturalnej (J. Mortkowiczowa i S. Szuman; I. Wojnar; D. Jankowski); Sztuka jako przestrzeń rozwoju i instrument wychowania (V. Lowenfeld; A. Stern, C. Freinet, R. Gloton, C. Clero; H. Read); Edukacja kulturalna wobec kultury popularnej; Współczesne dylematy edukacji kulturalnej;

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny, wykład interaktywny, dyskusja, praca w grupach, analiza przypadków, burza mózgów, warsztaty, prezentacja

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student jest w stanie wymienić i wyjaśnić sposoby pojmowania edukacji i umie zdefiniować terminy z nią związane: edukację estetyczną, edukację przez sztukę; edukację do sztuki; rozumie ich zastosowanie; zna główne tradycyjne i nietradycyjne koncepcje edukacji kulturalnej, potrafi je wymienić i scharakteryzować	K_W01 K_W09	Test z progami punktowymi	wykład
potrafi stworzyć i zaprezentować własny	K_U08	praca kontrolna z progami	ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
pomysł na działania z zakresu edukacji kulturalnej w oparciu o wybraną koncepcję; potrafi krytycznie ocenić omawiane koncepcje edukacji kulturalnej i zdecydować, które założenia mogą być przydatne we własnej pracy animacyjnej.		punktowymi prezentacja projekt dyskusja – ocena przygotowania merytorycznego i aktywności	

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie ćwiczeń – na ocenę z ćwiczeń składa się wynik uzyskany z pracy kontrolnej ocenianej według progów punktowych, ocena za prezentację przykładowego projektu edukacji kulturalnej (tzw. dobrej praktyki), ocena za opracowaną samodzielnie koncepcję działań z zakresu edukacji kulturalnej oraz ocena aktywności na zajęciach. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.

Zaliczenie wykładu - podstawą zaliczenia wykładu jest pozytywna ocena z egzaminu pisemnego w formie testu z progami punktowymi. Warunkiem przystąpienia do egzaminu z wykładu jest pozytywna ocena z ćwiczeń.

Ocena końcowa - na ocenę końcową składa się ocena z ćwiczeń (50%) i z wykładu (50%).

Warunkiem zaliczenia przedmiotu są pozytywne oceny z ćwiczeń i wykładu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	30
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	50	70
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Jakubowski W., Edukacja w świecie popkultury, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2006.
2. Jankowski D., Pedagogika kultury, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2006.
3. Słowińska S., Edukacja kulturalna w Polsce i w Niemczech Inspiracje – propozycje - koncepcje, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2007.
4. Wojnar I., Teoria wychowania estetycznego. Polscy autorzy, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 1997

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Brak

UWAGI:

Brak

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Sylwia Słowińska

WIEDZA O FILMIE

Kod przedmiotu: 03.6-WP-PEDP-WoF
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Jolanta Kostecka
 Prowadzący: dr Jolanta Kostecka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	6	egzamin	4	
Ćwiczenia	30	2		zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		6	egzamin		
Ćwiczenia	18			zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Zdobycie wiedzy z zakresu teorii i historii filmu. Opanowanie umiejętności analizy utworów filmowych oraz oceny ich wartości.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Brak

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Historia kinematografii, w Europie i USA. Społeczne Funkcje filmu. Przemoc na ekranie. Ekspresjonizm niemiecki, czarny film amerykański, lata 70 – te i kino Q. Tarantino. Społeczne przyczyny przemocy a sceny agresji w mediach. Kino dźwiękowe. Dźwięk – zmiany języka filmowego. Funkcje muzyki filmowej. Filmy muzyczne. Technika jako problem estetyczny – dźwięk, kolor, panorama, cyfryzacja, 3D. Montaż. Kino Eisensteina i Griffith'a – pionierskie zastosowanie montażu. Rodzaje montażu. Montaż w filmie współczesnym. Realizm w filmie. Realizm jako kategoria estetyczna – cechy. Realizm poetycki, neorealizm, angielskie kino społecznie zaangażowane, amerykańskie kino kontestujące. Gatunki filmowe. Rozwój kina – gatunki czyste, pogranicza różnych gatunków. Styl w filmie a gatunek. Twórcy kina. Reżyser, scenarzysta, operator, aktor, producent. Problem autora w kinie. Historia i współczesność kina polskiego

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład: Wykład konwencjonalny i konwersatoryjny - ilustrowane fragmentami filmów fabularnych oraz dokumentalnych ;

ćwiczenia: prezentacje poszczególnych tematów , praca z materiałem źródłowym.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student zna teorię i historię kinematografii; ma specjalistyczną wiedzę z zakresu filmu; zna nurty filmowe, gatunki, ma wiedzę o kinematografiach narodowych, wybitnych	K_W09 K_W20	Egzamin pisemny z progami punktowymi	Wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
twórcach i dziełach			
Opanował język filmu, potrafi dokonać opisu dzieła filmowego oraz zinterpretować wypowiedzi specjalistów z dyscyplin naukowych pokrewnych; potrafi posługiwać się wiedzą z zakresu filmu i kinematografii w celu interpretacji i analizy filmu oraz towarzyszących mu zjawisk i problemów	K_U07 K_U02	Ocena prezentacji Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Kolokwium	Ćwiczenia
Ma świadomość poziomu swej wiedzy i umiejętności, rozumie konieczność ciągłego dokształcania się	K-K01	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Wiadomości z zajęć realizowanych zastosowaniem metody wykładu oraz samodzielnej pracy z książką będą sprawdzane z zastosowaniem egzaminu pisemnego z progami punktowymi. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywna ocena

z ćwiczeń. Ćwiczenia – na ocenę z ćwiczeń składają : aktywność na zajęciach (20%) ocena prezentacji (40%) kolokwium(20%) frekwencja (20%).

Na ocenę z przedmiotu składa się ocena z ćwiczeń (50%) i z wykładu (50%). Warunkiem zaliczenia przedmiotu są pozytywne oceny z ćwiczeń i wykładu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	53	35
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	47	65
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2,5
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Błędowska M. (red), Kino niezależne w Polsce 1989-2007, Warszawa 2009
2. Duś Z., Podstawy montażu filmowego, Katowice 2002.
3. Historia kina polskiego , Lubelski T., Warszawa 2009
4. Hendrykowski M., Leksykon gatunków filmowych, Poznań – Wrocław 2001.
5. Hendrykowski M., Słownik terminów filmowych, Poznań 1994.
6. Helman A., Pitrus A., Podstawy wiedzy o filmie, Kraków 2006
7. Kałużyński Z., Perty kina: leksykon na XXI wiek, Michałów – Grabina 2005.
8. Kuźniak H., Analiza strukturalna i treściowa obrazu filmowego, Łódź 1995.
9. Michalski A., Kino operatorów, Bydgoszcz 1995.
10. Płazewski J., Historia filmu 1895 – 2000, Warszawa 2000.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Brak

UWAGI:

Brak

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Jolanta Kostecka

Profil artystyczny-taniec

TANIEC I TECHNIKI TAŃCA I RUCHU

Kod przedmiotu:	03.9-WP-PEDP-TTiR
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Marek Zadłużny
Prowadzący:	pracownik Zakładu Animacji Kultury i Andragogiki, pracownik zewnętrzny

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Laboratorium	60	4	2	zienie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	36		2	zienie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Uposażenie studentów w podstawowe kompetencje z zakresu szeroko pojmowanych technik tanecznych oraz ruchowych. Przygotowanie do dalszej edukacji w zakresie tańca.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa sprawność psycho-ruchowa.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Techniki tańca współczesnego i nowoczesnego. Prezentacja różnych estetyk tanecznych i ich rozpoznanie w zakresie różnic oraz elementów wspólnych. Wykorzystanie podstawowych ćwiczeń technicznych pozwalające na bezpieczne ich zastosowanie w późniejszej praktyce tanecznej. Układy choreograficzne z różnych obszarów estetycznych. Techniki i formy wspomagające taniec.

METODY KSZTAŁCENIA:

Lekcje z zakresu poszczególnych technik tanecznych i ruchowych, a także form wspomagających taniec. Ćwiczenia technicznych, treningowych układów choreograficznych. Metody ekspresyjne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student ma specjalistyczną wiedzę z zakresu wybranych technik tańca i ruchu, a także form ruchowych wspomagających taniec;	K_W20	Obserwacja podczas zadań praktycznych realizowanych indywidualnie i w grupach.	laboratorium
potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu technik tańca i ruchu do dalszych działań związanych z animacją kultury tanecznej, potrafi rozpoznać różne estetyki taneczne, potrafi wykonywać choreografie w określonych estetykach tanecznych;	K_U15	Dyskusje dot. twórczości grupowej i dynamiki pracy w grupie. Pokazy indywidualne i grupowe w ramach zajęć.	laboratorium
ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu współczesnych	K_K01	Samoocena studenta, wewnętrzna ewaluacja zajęć. Rozmowa i dyskusje	laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
form tańca, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się w tym obszarze, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunek własnego rozwoju i kształcenia.		panelowe.	

WARUNKI ZALICZENIA:

Ocena laboratorium – podstawą zaliczenia jest aktywne uczestnictwo w zajęciach (50%). Opanowanie w podstawowym stopniu prezentowanych technik tanecznych (25%) oraz samodzielna prezentacja układu choreograficznego wybranego z obszaru tematycznego zajęć (25%).

Ocena ostateczna – ocena ostateczna jest oceną z laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	63	39
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	49
Łącznie	88	88
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1,5
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Greene Haas J., Anatomia w tańcu, Warszawa 2011.
2. Franklin E., Świadomość ciała. Wykorzystanie obrazów mentalnych w pedagogice ruchu, Warszawa 2007.
3. Frankin E., Conditioning for dance, UK 2004.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Brak

UWAGI:

Zajęcia realizowane na sali tanecznej.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Marek Zadłużny

TANIEC I WSPÓŁCZESNE FORMY TAŃCA

Kod przedmiotu:	03.9-WP-PEDP-WFT
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Marek Zadłużny
Prowadzący:	pracownik Zakładu Animacji Kultury i Andragogiki, pracownik zewnętrzny

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Laboratorium	60	4	3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	36		3	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Uposażenie studentów w kompetencje z zakresu realizowania szeroko pojmowanych współczesnych form tanecznych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa znajomość technik tanecznych i ruchowych, a także form wspomagających taniec. Zaliczony przedmiot: Taniec I Techniki tańca i ruchu.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Współczesne formy tańca w kontekście społeczno-kulturowym. Prezentacja oraz praktyczne zastosowanie różnych współczesnych form tanecznych. Ćwiczenie choreografii z obszaru współczesnych estetyk tanecznych. Przygotowanie do tworzenia podstawowych kompozycji choreograficznych.

METODY KSZTAŁCENIA:

Lekcje z zakresu poszczególnych współczesnych form tańca, prezentacje oraz nauka wybranych choreografii. Metody ekspresyjne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student ma specjalistyczną wiedzę z zakresu współczesnych form tańca;	K_W20	Obserwacja podczas zadań praktycznych realizowanych indywidualnie i w grupach.	laboratorium
potrafi dokonać analizy własnych działań i wskazać ewentualne obszary do modyfikacji w przyszłym działaniu;	K_U14	Dyskusje dot. twórczości grupowej i dynamiki pracy w grupie. Pokazy indywidualne i grupowe w ramach zajęć.	laboratorium
ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu współczesnych form tańca, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się w tym obszarze, dokonuje samooceny własnych	K_K01	Samoocena studenta, wewnętrzna ewaluacja zajęć. Rozmowa i dyskusje panelowe.	laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunek własnego rozwoju i kształcenia;			

WARUNKI ZALICZENIA:

Ocena laboratorium – podstawą zaliczenia jest aktywne uczestnictwo w zajęciach (50%). Opanowanie w podstawowym stopniu prezentowanych współczesnych form tanecznych (25%) oraz samodzielna prezentacja układu choreograficznego wybranego z obszaru tematycznego zajęć (25%).

Ocena ostateczna – ocena ostateczna jest oceną z laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	65	39
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	50	76
Łącznie	115	115
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	3	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	2,5
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Greene Haas J., Anatomia w tańcu, Warszawa 2011.
2. Franklin E. N., Świadomość ciała. Wykorzystanie obrazów mentalnych w pedagogice ruchu, Warszawa 2007.
3. Au S., Ballet & modern dance, UK 1995.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Brak

UWAGI:

Zajęcia realizowane na sali tanecznej.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Marek Zadłużny

TANIEC III TEATR TAŃCA

Kod przedmiotu:	03.9-WP-PEDP-TeTa
Typ przedmiotu:	specjalnościowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Marek Załużny
Prowadzący:	pracownik Zakładu Animacji Kultury i Andragogiki, pracownik zewnętrzny

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					6
Laboratorium	60	4	4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	36		4	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Uposażenie studentów w wiedzę i kompetencje z zakresu realizowania szeroko pojmowanego teatru tańca.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Dobra znajomość technik tanecznych i ruchowych, a także form wspomagających taniec. Zaliczony przedmiot: Taniec I Techniki tańca i ruchu oraz Taniec II Współczesne formy tańca.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Fizyczność ludzkiego ciała w kontekście teatru tańca. Technika tańca współczesnego, realizacja działań w obszarach teatru tańca oraz teatru fizycznego. Obecność sceniczna w tańcu i jej zastosowanie w kontekście sztuk performatywnych. Pojęcie świadomości ciała i zastosowanie obrazów mentalnych w procesie kreacji. Kreowanie postaci scenicznych. Świadomość widza. Wykorzystywanie współczesnej improwizacji ruchowej tzw. „authentic movement” w tworzeniu etiud. Prezentacja spektakli zawodowych zespołów z obszaru różnych estetyk tanecznych.

METODY KSZTAŁCENIA:

Lekcje z zakresu poszczególnych form taneczno-teatralnych, omawianie i dyskusje, prezentacje spektakli zawodowych zespołów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student ma specjalistyczną wiedzę z zakresu teatru tańca, budowania postaci oraz kreacji rzeczywistości scenicznej, a także metod wspomagających pracę twórczą;	K_W20	Obserwacja podczas zadań praktycznych realizowanych indywidualnie i w grupach.	laboratorium
potrafi dokonać analizy własnych działań i wskazać ewentualne obszary do modyfikacji w przyszłym działaniu; potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę z zakresu teatru tańca do kreowania etiud taneczno-ruchowych;	K_U14 K_U15	Dyskusje dot. twórczości grupowej i dynamiki pracy w grupie. Pokazy indywidualne i grupowe w ramach zajęć.	laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu teatru tańca, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się w tym obszarze, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunek własnego rozwoju i kształcenia;	K_K01	Samoocena i autorefleksja studenta, wewnętrzna ewaluacja zajęć. Rozmowa i dyskusje panelowe.	laboratorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Ocena laboratorium – podstawą zaliczenia jest aktywne uczestnictwo w zajęciach (50%). Opanowanie w podstawowym stopniu prezentowanych współczesnych form tanecznych (25%) oraz samodzielne przygotowanie etudy choreograficznej utrzymanej w estetyce teatru tańca (25%).

Ocena ostateczna – ocena ostateczna jest oceną z laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	65	39
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	100	49
Łącznie	165	165
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	4	4,5
Łącznie	6	6

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Klimczak W., Wizjonerzy ciała, Kraków 2010.
2. Mond-Kozłowska, W., Przekraczanie sztuki w metafizycznym doświadczaniu tańca, Kraków 2010.
3. Słownik Wiedzy o Teatrze, Bielsko-Biała 2007.
4. Rembowska A., Teatr Tańca Piny Bausch, Warszawa 2009.
5. Królicza A., Sztuka do odkrycia. Szkice o polskim tańcu, Tarnów 2011.
6. Sier-Janik B., Post Modern Dance: zarys problematyki - twórcy i techniki, Warszawa 1995.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Brak

UWAGI:

Zajęcia realizowane na sali tanecznej.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Marek Zadłużny

TANIEC IV METODYKA PRACY Z ZESPOŁEM TANECZNYM

Kod przedmiotu:	03.9-WP-PEDP-MPzZT
Typ przedmiotu:	specjalnościowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Marek Załużny
Prowadzący:	pracownik Zakładu Animacji Kultury i Andragogiki, pracownik zewnętrzny

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Laboratorium	60	4	5	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	36		5	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Uposażenie studentów w kompetencje z zakresu metodyki pracy z zespołem tanecznym.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Dobra znajomość technik tanecznych i ruchowych, a także form wspomagających taniec. Zaliczony przedmiot: Taniec I Techniki tańca i ruchu, Taniec II Współczesne formy tańca oraz Taniec III Teatr tańca.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Różne metodyczne koncepcje pracy z zespołem tanecznym. Komunikacja interpersonalna w pracy z grupą twórczą. Budowanie grupy. Zasady kompozycji choreograficznej. Przygotowanie pokazu scenicznego.

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca w grupach, dyskusje, burza mózgów, formy pokazowe, inscenizacje.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student ma specjalistyczną wiedzę z zakresu metodyki pracy z zespołem tanecznym; ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w kontekście realizacyjnym tanecznych działań twórczych;	K_W20 K_W08	Obserwacja podczas zadań praktycznych realizowanych indywidualnie i w grupach.	laboratorium
potrafi pracować w zespole pełniąc różne role; umie przyjmować i wyznaczać zadania, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań związanych z animacją kultury tanecznej, potrafi dokonać analizy własnych działań i wskazać ewentualne obszary do modyfikacji w przyszłym działaniu; potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę z zakresu metodyki	K_U13 K_U14 K_U15	Dyskusje dot. twórczości grupowej i dynamiki pracy w grupie. Pokazy indywidualne i grupowe w ramach zajęć.	laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
pracy z zespołem tanecznym do kreowania prezentacji w różnych przestrzeniach;			
ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu metodyki pracy z zespołami tanecznymi, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się w tym obszarze, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunek własnego rozwoju i kształcenia;	K_K01	Samoocena i autorefleksja studenta, wewnętrzna ewaluacja zajęć. Rozmowa i dyskusje panelowe.	laboratorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Ocena laboratorium – podstawą zaliczenia jest aktywne uczestnictwo w zajęciach (50%). Opanowanie w podstawowym stopniu prezentowanych współczesnych form tanecznych (25%) oraz samodzielne przygotowanie etudy choreograficznej (25%).

Ocena ostateczna – ocena ostateczna jest oceną z laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	65	41
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	60	84
Łącznie	125	125
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2,5	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2,5	3,5
Łącznie	5	5

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Kuźmińska O., Taniec w teorii i praktyce, Poznań 2002.
2. Adler R., B., Rosenfeld L., B., Proctor II R., F., Relacje interpersonalne. Proces porozumiewania się, Poznań 2011.
3. Smith-Autard J., M., Dance composition, UK 2004.
4. Chybicka A., Psychologia twórczości grupowej, Kraków 2006.
5. Olinkiewicz E., Repsch E., (red), Warsztaty edukacji twórczej, Wrocław 2001.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Brak

UWAGI:

Zajęcia realizowane na sali tanecznej.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Marek Zadłużny

TANIEC V ETIUDY TANECZNE-DYPLOM ARTYSTYCZNY

Kod przedmiotu:	03.9-WP-PEDP-ETArt
Typ przedmiotu:	specjalnościowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Marek Załużny
Prowadzący:	pracownik Zakładu Animacji Kultury i Andragogiki, pracownik zewnętrzny

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Laboratorium	60	4	6	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	36		6	zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Realizacja etiid stanowiących podsumowanie twórczego rozwoju studentów w zakresie animacji kultury z profilem artystycznym taniec.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Dobra znajomość technik tanecznych i ruchowych, a także form wspomagających taniec. Zaliczony przedmiot: Taniec I Techniki tańca i ruchu, Taniec II Współczesne formy tańca, Taniec III Teatr tańca oraz Taniec IV Metodyka pracy z zespołem tanecznym.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Realizacja etiid tanecznej oraz pełne przygotowanie prezentacji scenicznej, wraz z wyborem miejsca i samodzielną organizacją grupy występującej. Zaadoptowanie szeroko rozumianej sceny na potrzeby etiid. Zastosowanie oświetlenia, scenografii, kostiumów oraz dobór muzyki. Budowa dramaturgiczna kompozycji choreograficznej. Świadomość widza.

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca w grupach, metody ekspresyjne, dyskusje panelowe, burza mózgów, formy pokazowe, inscenizacje.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student ma specjalistyczną wiedzę z zakresu realizacji etiid tanecznych; ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w kontekście realizacyjnym tanecznych działań twórczych;	K_W20 K_W08	Obserwacja podczas zadań praktycznych realizowanych indywidualnie i w grupach.	laboratorium
potrafi pracować w zespole pełniąc różne role; umie przyjmować i wyznaczać zadania, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań	K_U13 K_U14 K_U15	Dyskusje dot. twórczości grupowej i dynamiki pracy w grupie. Pokazy indywidualne i grupowe w ramach zajęć.	laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
związanych z animacją kultury tanecznej, potrafi dokonać analizy własnych działań i wskazać ewentualne obszary do modyfikacji w przyszłym działaniu; potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę z zakresu realizacji etiud tanecznych do kreowania prezentacji w różnych przestrzeniach;			
ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu realizacji etiud tanecznych, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się w tym obszarze, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunek własnego rozwoju i kształcenia;	K_K01	Samooceńca i autorefleksja studenta, wewnętrzna ewaluacja zajęć. Rozmowa i dyskusje panelowe.	laboratorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Ocena ćwiczeń – podstawą zaliczenia jest aktywne uczestnictwo w zajęciach (20%) oraz samodzielne przygotowanie etiudy i zaprezentowanie jej przed publicznością (80%).

Ocena ostateczna – ocena ostateczna jest oceną z laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	65	41
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	50	74
Łącznie	115	115
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2,5	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5	2,5
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Smith-Autard J., M., The art. Of dance in education, UK 2002.
2. Klimczyk, W., Wizjonerzy ciała, Kraków 2010.
3. Smith-Autard J., M., Dance composition, UK 2004.
4. Chybicka A., Psychologia twórczości grupowej, Kraków 2006.
5. Olinkiewicz E., Reptsch E., (red), Warsztaty edukacji twórczej, Wrocław 2001.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Brak

UWAGI:

Zajęcia realizowane na sali tanecznej.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Marek Zadłużny

TANIEC VI

WARSZTATY TENECZNO-PEDAGOGICZNE

Kod przedmiotu: 03.9-WP-PEDP-WTP
 Typ przedmiotu: specjalnościowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Marek Załużny
 Prowadzący: pracownik Zakładu Animacji Kultury i Andragogiki,
 pracownik zewnętrzny

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Laboratorium	60	4	6	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	36		6	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Realizacja artystycznych działań interdyscyplinarnych metodą warsztatową. Przygotowanie studentów do stosowania metody warsztatowej w pracy animacyjnej z różnymi grupami społecznymi.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Dobra znajomość technik tanecznych i ruchowych, a także form wspomagających taniec. Zaliczony przedmiot: Taniec I Techniki tańca i ruchu, Taniec II Współczesne formy tańca, Taniec III Teatr tańca oraz Taniec IV Metodyka pracy z zespołem tanecznym.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Realizacja działań z pogranicza sztuki tanecznej. Działania performatywne w różnych przestrzeniach. Wykorzystanie nowych mediów w pracy twórczej. Eksperyment artystyczny.

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca w małych grupach, metody ekspresyjne, dyskusje panelowe, burza mózgów, formy pokazowe metoda warsztatowa.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student ma specjalistyczną wiedzę z zakresu pracy warsztatowej animatora kultury;	K_W20	Obserwacja podczas zadań praktycznych realizowanych indywidualnie i w grupach.	laboratorium
potrafi dokonać analizy własnych działań i wskazać ewentualne obszary do modyfikacji w przyszłym działaniu;	K_U13	Dyskusje dot. twórczości grupowej i dynamiki pracy w grupie. Pokazy indywidualne i grupowe w ramach zajęć.	laboratorium
ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu pracy warsztatowej, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się w	K_K01	Samocena i autorefleksja studenta, wewnętrzna ewaluacja zajęć. Rozmowa i dyskusje panelowe.	laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
tym obszarze, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunek własnego rozwoju i kształcenia;			

WARUNKI ZALICZENIA:

Ocena ćwiczeń – podstawą zaliczenia jest aktywne uczestnictwo w zajęciach (50%) oraz pozytywna ocena z wykonywanych zadań (50%).

Ocena ostateczna – ocena ostateczna jest oceną z laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	65	41
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	20	44
Łącznie	85	85
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2,5	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0,5	1,5
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Chybicka A., Psychologia twórczości grupowej, Kraków 2006.
2. Olinkiewicz E., Repsch E., (red), Warsztaty edukacji twórczej, Wrocław 2001.
3. Nęcka E., Psychologia twórczości, Gdańsk 2002.
4. Szmidt K., J., Pedagogika twórczości, Gdańsk 2007.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Brak

UWAGI:

Zajęcia realizowane na sali tanecznej.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Marek Zadłużny

Profil artystyczny-fotografia

FOTOGRAFIA I**WPROWADZENIE DO SZTUKI FOTOGRAFII**

Kod przedmiotu: 03.4-WP-PEDP-WdSF
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: j. polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Jarosław Dulęba
 Prowadzący: mgr Jarosław Dulęba

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Laboratorium	60	4	2	zienie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	36		2	zienie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do elementarnego posługiwania się technikami fotograficznymi w obszarze fotografii cyfrowej oraz tradycyjnych technik bromosrebrowych. Poszerzenie wiedzy z zakresu podstawowych zagadnień fotografii (fizyka światła, psychofizjologia widzenia, technologie fotograficzne, chemia fotograficzna, teoria sztuki fotografii). Przygotowanie studenta do dalszej, specjalistycznej edukacji w obszarze fotografii i edukacji fotograficznej. Wprowadzenie podstawowych pojęć z zakresu techniki i estetyki fotografii. Zaszczepienie świadomości o pedagogicznych wartościach fotografii jako narzędzia w pracy animacyjnej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Brak wymagań.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie do wiedzy z zakresu sztuki fotografii współczesnej.
 Zagadnienia etyczne w pracy twórczej z szczególnym uwzględnieniem praktyki fotograficznej.
 Fotografia jako narzędzie w działaniach animacyjnych.
 Podstawowe wiadomości z psychofizjologii widzenia.
 Budowa aparatów fotograficznych -technika bromosrebrowa i cyfrowa -porównanie.
 Technologia materiałów światłoczułych i chemii fotograficznej.
 Prezentacja technik fotograficznych nonkamerowych (luksografia, chemitypia, daktyloskopografia)
 Fotografia otworkowa (camera obskura)
 Podstawowe techniki oświetleniowe w fotografii.
 pomiar światła w tradycyjnych technikach fotograficznych.
 Praca aparatami małoobrazkowymi, średnioformatowymi i kamerą wielkoformatową.

Podstawy Fotografii studyjnej i plenerowej (systemy i techniki oświetleniowe w fotografii, fotografia portretowa ,fotografia ruchu).

Wywołanie i obróbka materiałów negatywowych i pozytywowych.

Przygotowanie ekspozycji fotograficznej.

METODY KSZTAŁCENIA:

Ćwiczenia praktyczne w studio i w plenerze, wykłady z prezentacjami i eksperymentami, praca indywidualna i praca z grupą.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma podstawową, specjalistyczną, wiedzę w zakresie wykonania fotografii w technice analogowej i cyfrowej w warunkach studyjnych oraz plenerowych. Potrafi samodzielnie obsługiwać sprzęt fotograficzny (aparaty analogowe, lampy, światłomierze oraz sprzęt ciemniowy). Potrafi samodzielnie wywołać negatyw i wykonać odbitki.	K_W20	zadania praktyczne – metoda laboratoryjna	laboratorium
Potrafi dokonać analizy własnych działań fotograficznych i wskazać ewentualne obszary do modyfikacji w przyszłym działaniu.	K_U14	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	laboratorium
Potrafi pracować w zespole, umie przyjmować i wyznaczać zadania; jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach zajmujących się fotografią, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne; jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i nie będącymi specjalistami w danej dziedzinie.	K_K07	zadania wykonane grupowo	laboratorium

WARUNKI ZALICZENIA:

obecność na zajęciach 50%

realizacja zadania indywidualnego 25%

realizacja zadania grupowego 25%

ocena ostateczna jest oceną z laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	65	41
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	20	44
Łącznie	85	85
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1,5
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Urszula Czartoryska PRZYGODY PLASTYCZNE FOTOGRAFII, WAiF, Warszawa 1965.
2. Stefan Wojnecki MOJA TEORIA FOTOGRAFII, ASP, Poznań 1999
3. Jan Kurowicki FOTOGRAFIA JAKO ZJAWISKO ESTETYCZNE, Wyd. A. Marszałek, Toruń, 1999.
4. Witold Dederko OŚWIETLENIE W FOTOGRAFII, Wydawnictwa Artystyczne Filmowe, Warszawa, 1972 .

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Stefan Wojnecki **FOTOGRAFIA -PODWÓJNA GWIAZDA KULTURY** Katedra Fotografii ASP, Poznań, 2010

UWAGI:

Zajęcia prowadzone przy pomocy specjalistycznego, profesjonalnego sprzętu fotograficznego, oświetlenia studyjnego oraz w pomieszczeniach ciemniowych wyposażonych w sprzęt do wywoływania i obróbki materiałów fotograficznych.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

mgr Jarosław Dulęba

FOTOGRAFIA II**WARSZTAT FOTOGRAFII CYFROWEJ**

Kod przedmiotu: 03.4-WP-PEDP-WFC
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: j. polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Jarosław Dulęba
 Prowadzący: pracownik zewnętrzny

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Laboratorium	60	4	3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	36		3	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do posługiwania się technikami fotograficznymi w obszarze fotografii cyfrowej. Zapoznanie się z rodzajami i specyfiką cyfrowych aparatów fotograficznych oraz narzędziami do obróbki obrazu cyfrowego. Zapoznanie się z możliwościami fotografii cyfrowej w realizacjach fotografii studyjnej (fotografia portretowa, produktowa, dokumentacja fotograficzna, reprodukcja) oraz plenerowej (fotografia architektury, krajobrazu, fotografia o charakterze pamiątkowym).

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe wiadomości z zakresu technik fotograficznych, fizyki światła, psychofizjologii widzenia oraz budowy aparatu fotograficznego.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Fotografia cyfrowa w sztuce współczesnej.
 Różnic pomiędzy fotografią cyfrową i tradycyjną (bromosrebrową)
 Podstawowe wiadomości z technologii techniki cyfrowego zapisu obrazu.
 Budowa cyfrowych aparatów fotograficznych.
 Techniki oświetleniowe w fotografii cyfrowej.
 Pomiar światła w cyfrowej technice fotograficznej.
 Realizacja fotografii studyjnej w technice cyfrowej.
 Realizacja fotografii plenerowej w technice cyfrowej.
 Techniki obróbki obrazu cyfrowego, zapoznanie się z programami do obróbki obrazu.
 Obróbka komputerowa i przygotowanie obrazów cyfrowych do druku.
 Przygotowanie ekspozycji fotograficznej.

METODY KSZTAŁCENIA:

Ćwiczenia praktyczne w studio i w plenerze, wykłady z prezentacjami i eksperymentami, praca indywidualna i praca z grupą.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma specjalistyczną wiedzę w zakresie wykonania fotografii w technice cyfrowej w warunkach studyjnych oraz plenerowych. Potrafi samodzielnie obsługiwać cyfrowy sprzęt fotograficzny. Potrafi samodzielnie przygotować obraz cyfrowy do wydruku.	K_W20	zadania praktyczne – metoda laboratoryjna	laboratorium
Student potrafi pracować w zespole pełniąc różne role; umie przyjmować i wyznaczać zadania. Ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem fotograficznym i podejmowaniem działań profesjonalnych w zakresie fotografii cyfrowej.	K_U13	zadania wykonane grupowo	laboratorium
Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie fotografii cyfrowej, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia.	K_K01	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	laboratorium

WARUNKI ZALICZENIA:

- obecność na zajęciach 50%
- realizacja zadania indywidualnego 25%
- realizacja zadania grupowego 25%

ocena ostateczna jest oceną z laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	65	46
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	50	69
Łącznie	115	115
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Scott Kelby FOTOGRAFIA CYFROWA. OBROBA ZDJĘĆ wyd. II, W-wa 2010
2. Francois Soulages **ESTETYKA FOTOGRAFII. Strata i zysk**, Universitas, Kraków, 2007.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Tom'a Anga **PODRĘCZNIK FOTOGRAFII CYFROWEJ**, Warszawa, 2010

UWAGI:

Zajęcia prowadzone przy pomocy specjalistycznego, profesjonalnego sprzętu fotograficznego, oświetlenia studyjnego oraz w pomieszczeniach ciemniowych wyposażonych w sprzęt do wywoływania i obróbki materiałów fotograficznych.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

mgr Jarosław Dulęba

FOTOGRAFIA III **FOTOGRAFIA W DZIAŁANIACH** **ANIMACYJNYCH**

Kod przedmiotu: 03.4-WP-PEDP-FoAn
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: j. polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Jarosław Dulęba
 Prowadzący: mgr Jarosław Dulęba

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					6
Laboratorium	60	4	4	zienie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	36		4	zienie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do posługiwania się technikami fotograficznymi w działaniach animacyjnych. Wprowadzenie technik fotograficznych stanowiących podstawę do realizacji warsztatowych, pedagogicznych oraz realizacji projektów animacyjnych. Zwrócenie szczególnej uwagi na komunikacyjny aspekt obrazu fotograficznego, a także na możliwości realizacji projektów fotograficznych aktywizujących środowisko lokalne lub grupy środowiskowe.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiadomości z zakresu technik fotografii cyfrowej i bromosrebrowej. Podstawowa umiejętność obróbki materiałów fotograficznych (cyfrowych i bromosrebrowych) oraz przygotowania ekspozycji. Podstawowa wiedza z zakresu działań i projektów animacyjnych, ich znaczenia i celów.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Sztuka fotografii jako narzędzie w działaniu animacyjnym -specyfika, cele, znaczenie społeczne i jednostkowe.

Fotografia jako działanie -przykłady możliwości realizacji oraz projektowanie działań (fotografia inscenizacyjna, fotografia natychmiastowa -polaroid, fotografia jako działanie,akcja).

Techniki fotograficzne jako pretekst do działań warsztatowych (możliwości realizacji działań animacyjnych jednorazowych oraz cyklicznych).

Techniki fotograficzne w projektach animacyjnych.

Techniki fotograficzne w projektach animacyjno-socjologicznych.

Techniki fotograficzne w projektach animacyjno-etnograficznych.

Możliwości wykorzystania nowych mediów powiązanych z fotografią w działaniach animacyjnych.

Możliwości realizacji projektów fotograficznych, pozyskiwania i rozliczania funduszy.

Przygotowanie projektu animacyjnego opartego na działaniach fotograficznych.

METODY KSZTAŁCENIA:

Ćwiczenia oraz wykłady i prezentacje. Praca z grupą i w grupie nad realizacjami działań animacyjnych.

Praca indywidualna na realizację projektu animacyjnego opartego na działaniach fotograficznych.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma specjalistyczną wiedzę w zakresie działań animacyjnych z wykorzystaniem technik fotograficznych. Potrafi przygotować i przeprowadzić warsztaty i działania animacyjne posługując się technikami fotograficznymi.	K_W20	zadania wykonywane indywidualnie	laboratorium
Student potrafi animować pracę nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych oraz działań animacyjnych, a także wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie.	K_U11	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	laboratorium
Potrafi pracować w zespole, umie przyjmować i wyznaczać zadania; jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania animacyjne i pedagogiczne; jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i nie będącymi specjalistami w dziedzinie animacji kultury.	K_K07	zadania wykonane grupowo	laboratorium
Ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń.	K_K08	zadania wykonane grupowo	laboratorium

WARUNKI ZALICZENIA:

obecność na zajęciach 50%
realizacja zadania indywidualnego 25%
realizacja zadania grupowego 25%

ocena ostateczna jest oceną z laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	75	50
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	75	100
Łącznie	150	150
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	3	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	4
Łącznie	6	6

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Witold Dederko WARSZTAT TECHNICZNY ARTYSTY FOTOGRAFA, Centralny Ośrodek Metodyki Upowszechniania Kultury, Warszawa, 1985.

2. Francois Soulages "ESTETYKA FOTOGRAFII. Strata i zysk, Universitas, Kraków, 2007.
3. Roland. Barthes **ŚWIATŁO OBRAZU** Aletheia, Kraków, 2001.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Beata Frydryczak, **ESTETYKI OPORU** Wydawnictwo WSP, Zielona Góra, 1995

UWAGI:

Zajęcia prowadzone przy pomocy specjalistycznego, profesjonalnego sprzętu fotograficznego, oświetlenia studyjnego oraz w pomieszczeniach ciemniowych wyposażonych w sprzęt do wywoływania i obróbki materiałów fotograficznych.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

mgr Jarosław Dulęba

FOTOGRAFIA IV **FOTOGRAFIA DOKUMENTALNA** **I REPORTAŻOWA**

Kod przedmiotu: 03.4-WP-PEDP-FDOK
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: j. polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Jarosław Dulęba
 Prowadzący: pracownik zewnętrzny

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Laboratorium	60	4	5	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	36		5	zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z wiedzą teoretyczną oraz praktyczną z zakresu stosowania i wykonywania fotografii dokumentalnych oraz reportażowych. Ponadto istotnymi celami są rozbudzenie w studentach wrażliwości na piękno, nieokreśloność i ciągłą metamorfozę świata. Wprowadzenie pojęć estetyki dokumentu oraz reportażu. Zrozumienie i nabycie umiejętności świadomego wykorzystywania medium fotograficznego w zakresie sztuki dokumentu oraz reportażu. Umiejętność wykorzystania technik dokumentalnych i reportażowych w pracy animacyjnej i pedagogicznej. Przygotowanie prezentacji wykonanych prac fotograficznych z zakresu dokument, reportaż (wystawa, książka fotograficzna, pokaz).

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Opanowanie w stopniu podstawowym technik rejestracji obrazu analogowego i cyfrowego. Podstawowa umiejętność obróbki materiałów fotograficznych (cyfrowych i bromosrebrowych) oraz przygotowanie prac do prezentacji.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zapoznanie się z zarysem historii fotografii dokumentalnej i reportażowej.
 Sylwetki sławnych dokumentalistów oraz ich dokonania.
 Etyka pracy instruktora fotografii oraz etyka w pracy z człowiekiem jako tematem reportażu lub dokumentu
 Wybór tematu fotograficznego -metody oraz techniki realizacji.
 Umiejętność pracy z ludźmi oraz praca nad obiektami przestrzennymi w ujęciu wyboru tematu fotograficznego.
 Nabycie umiejętności świadomego i swobodnego porozumiewania się językiem fotografii dokumentalnej.)
 Fotografia architektury, perspektywa jej ugięcie i zmiana
 Fotografia człowieka -portret dokumentalny .
 Kompozycja dokumentu fotograficznego, nadawanie wartości z pozoru nieistotnym rzeczom, poszukiwanie geometrii, światła, koloru, detalu.
 Praca nad uzyskaniem „negatywu idealnego”, specyfika cyfrowej oraz analogowej obróbki fotograficznej.

METODY KSZTAŁCENIA:

Realizacja zajęć w formie ćwiczeń poprzedzonych wykładami. Praca w studio, ciemni fotograficznej oraz w plenerze.

Praca z grupą i w grupie nad realizacjami reportażowymi oraz dokumentalnymi.

Praca indywidualna nad realizacją projektu dokumentalnego lub reportażu.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma specjalistyczną wiedzę w zakresie wykonania fotografii dokumentalnej i reportażowej (w technice cyfrowej i bromosrebrowej) w warunkach studyjnych oraz plenerowych. Potrafi samodzielnie obsługiwać cyfrowy sprzęt fotograficzny. Potrafi samodzielnie przygotować odbitki obraz cyfrowy do wydruku.	K_W20	zadania wykonywane indywidualnie	laboratorium
Student potrafi animować pracę nad rozwojem uczestników działań fotograficznych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie.	K_U11	zadania wykonane grupowo	laboratorium
Student potrafi pracować w zespole, umie przyjmować i wyznaczać zadania; jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania animacyjne i warsztatowe w zakresie fotografii dokumentalnej i reportażowej; jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i nie będącymi specjalistami w dziedzinie fotografii dokumentalnej i reportażowe.	K_K07	zadania wykonane grupowo	laboratorium

WARUNKI ZALICZENIA:

obecność na zajęciach 50%

realizacja zadania indywidualnego 25%

realizacja zadania grupowego 25%

ocena ostateczna jest oceną z laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	65	41
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	75	99
Łącznie	140	140
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2,5	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2,5	3,5
Łącznie	5	5

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Sunderland Jan, **Estetyka i sztuka fotografii**, Kraków 1979.
2. Anne H. Hoy, **Wielka księga fotografii**, National Geographic 2006
3. Sławomir Sikora, **Fotografia między dokumentem a symbolem**, Świat Literacki, 2004
4. Andre Rouille **Fotografia. Między dokumentem a sztuką współczesną**. Universitas, Kraków 2009

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. S.Biver., P.Fuqua, F.Hunter, **Światło w fotografii**. Magia i nauka. GALAKTYKA 2012
2. Andrzej Saj red. nacz. , **Format**, Fundacja im. Eugeniusza Gepperta , nr. 2 (63), Wrocław 2012
3. Maciej Bączyk, Karol Krukowski, **Niewidzialna Mapa Wrocławia**, OPT Ośrodek Postaw Twórczych, Wrocław 2007
4. Zofia Rydet **Mały człowiek** Fundacja Archeologia Fotografii 2012

UWAGI:

Zajęcia prowadzone przy pomocy specjalistycznego, profesjonalnego sprzętu fotograficznego, oświetlenia studyjnego oraz w pomieszczeniach ciemniowych wyposażonych w sprzęt do wywoływania i obróbki materiałów fotograficznych.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

mgr Jarosław Dulęba

FOTOGRAFIA V

LABORATORIUM FOTOGRAFII – DYPLOM ARTYSTYCZNY

Kod przedmiotu: 03.4-WP-PEDP-FoLa
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: j. polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Jarosław Dulęba
 Prowadzący: Pracownik zewnętrzny

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Laboratorium	60	4	6		
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	36		6		

CEL PRZEDMIOTU:

Przygotowanie studenta do pracy indywidualnej w różnych obszarach i technikach fotografii. Poglębienie umiejętności warsztatowych w pracy nad wybranym zagadnieniem fotograficznym. Umiejętność projektowania, przygotowania i realizacji założonego projektu fotograficznego z prezentacją osiągniętych efektów (pokaz, prezentacja, wystawa). Doskonalenie techniki fotograficznej, obróbki fotografii i przygotowania do ekspozycji. Przygotowanie dyplomu artystycznego w wybranej technice fotograficznej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Doświadczenie w realizacji zadań fotograficznych z różnych obszarów (fotografia studyjna, plenerowa, działania fotograficzne i animacyjne z wykorzystaniem warsztatu fotograficznego, techniki cyfrowe i analogowe, obróbka materiałów bromosrebrowych i cyfrowych). Wiedza teoretyczna z zakresu teorii i historii fotografii.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wybór obszaru tematycznego i techniki realizacji zadania fotograficznego.
 Poglębienie wiedzy niezbędnej do realizacji zadania.
 Prezentacja i konsultacja projektu z pozostałymi członkami grupy.
 Wybór i doskonalenie warsztatu technicznego potrzebnego do realizacji zadania fotograficznego (zadanie przeprowadzone w formie warsztatowej).
 Realizacja indywidualnych projektów fotograficznych.
 Wybór formy i przygotowanie prezentacji projektu.
 Publiczna prezentacja -dyplom artystyczny.

METODY KSZTAŁCENIA:

Ćwiczenia oraz wykłady i prezentacje. Praca z grupą i w grupie nad realizacjami wybranych zagadnień i technik fotograficznych. Praca indywidualna i grupowa nad realizacją publicznej prezentacji -dyplomu artystycznego.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma specjalistyczną wiedzę w zakresie wykonania fotografii w technice cyfrowej i bromosrebrowej w warunkach studyjnych oraz plenerowych. Potrafi samodzielnie obsługiwać sprzęt fotograficzny. Potrafi samodzielnie przygotować prezentację.	K_W20	zadania wykonywane indywidualnie	laboratorium
Potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę z zakresu fotografii do działań związanych z animacją kultury.	K_U15	Zadania wykonywane grupowo	laboratorium
Potrafi dokonywać analizy własnych działań i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w przyszłym działaniu.	K_U14	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	laboratorium
Posiada umiejętność prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych poglądów różnych autorów w zakresie animacji kultury i sztuki fotografii.	K_K08	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	laboratorium

WARUNKI ZALICZENIA:

- obecność na zajęciach 50%
- realizacja zadania indywidualnego 25%
- realizacja zadania grupowego 25%

ocena ostateczna jest oceną z laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	65	41
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	50	69
Łącznie	115	115
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2,5
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Torsen Andreas Hoffmann SZTUKA CZARNO-BIAŁEJ FOTOGRAFII. Od inspiracji do obrazu. Kraków, 2011
2. Lee Varis CIAŁO. PROFESJONALNE OŚWIETLENIE I RETUSZ W FOTOGRAFII PORTRETOWEJ. Warszawa, 2007
3. Susan Sontag O FOTOGRAFII, Karakter , Kraków, 2009.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. red. Krzysztof Jurecki, Krzysztof Makowski KILKA SŁÓW O FOTOGRAFII, ACOM, Łódź, 2007.
2. Stanisław Morawski. NIEWDZIĘCZNE RYSOWANIE MAPY... O postmodernie(iźmie) i kryzysie kultury, Wydawnictwo: UMK. Toruń 1998

UWAGI:

Zajęcia prowadzone przy pomocy specjalistycznego, profesjonalnego sprzętu fotograficznego, oświetlenia studyjnego oraz w pomieszczeniach ciemniowych wyposażonych w sprzęt do wywoływania i obróbki materiałów fotograficznych.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

mgr Jarosław Dulęba

FOTOGRAFIA VI

WARSZTAT FOTOGRAFICZNO-PEDAGOGICZNY

Kod przedmiotu: 03.4-WP-PEDP-WFP
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: j. polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Jarosław Dulęba
 Prowadzący: pracownik zewnętrzny

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Laboratorium	60	4	6	zienie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	36		6	zienie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z praktyką pracy warsztatowej w zakresie działań animacyjnych i pedagogicznych opartych na działaniach związanych z technikami fotograficznymi. Wykorzystanie wiedzy metodycznej oraz technik fotograficznych w realizacjach indywidualnych i zbiorowych projektów animacyjnych i animacyjno-pedagogicznych. Przygotowanie studentów do pracy z grupą -metody pracy warsztatowej, przygotowanie techniczne, wybór obszarów tematycznych i technik, rozpoznanie środowiska, wybór miejsca i czasu działania, dokumentacja działań.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość podstawowej metodyki pracy animacyjnej. Opanowanie techniki rejestracji obrazu analogowego i cyfrowego. Umiejętność posługiwania się technikami fotograficznymi (luksografia, fotografia otworkowa, fotografia studyjna, fotografia dokumentalna, działania fotograficzne) mogącymi stanowić podstawę działań warsztatowych. Podstawowa umiejętność obróbki materiałów fotograficznych (cyfrowych i bromosrebrowych) oraz przygotowania do różnych form prezentacji prac fotograficznych.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zapoznanie się z metodami, technikami i możliwościami pracy warsztatowej.
 Możliwość realizacji celów animacyjnych i pedagogicznych przy pomocy działań warsztatowych.
 Przygotowanie i prezentacja wspólnego działania warsztatowego.
 Realizacja przygotowanego działania warsztatowego opartego o techniki fotograficzne.
 Przygotowanie i realizacja działania warsztatowego z grupą „zewnętrzną”
 Przygotowanie i prezentacja indywidualnych projektów warsztatowych.
 Realizacja indywidualnych projektów warsztatowych opartych na wykorzystaniu technik fotograficznych i metodyki animacyjnej.

METODY KSZTAŁCENIA:

Ćwiczenia oraz wykłady i prezentacje. Praca metodą warsztatową w grupie i z grupą „zewnętrzną”. Praca indywidualna i zbiorowa nad realizacją projektu warsztatowego opartego na działaniach fotograficznych.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych.	K_W19	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	laboratorium
Student potrafi animować pracę nad rozwojem uczestników warsztatów animacyjno - pedagogicznych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie.	K_U11	Zadania wykonywane grupowo	laboratorium
Potrafi pracować w zespole, umie przyjmować i wyznaczać zadania; jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne i animacyjne. Jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i nie będącymi specjalistami w dziedzinie fotografii i animacji kultury.	K_K07	Zadania wykonywane grupowo	laboratorium
Ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń.	K_W08	Zadania wykonywane grupowo	laboratorium

WARUNKI ZALICZENIA:

- obecność na zajęciach 50%
- realizacja zadania indywidualnego 25%
- realizacja zadania grupowego 25%

ocena ostateczna jest oceną z laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	65	40
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	50
Łącznie	90	90
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. red. Andrzej Gwóźdź **PEJZAŻE AUDIOWIZUALNE**, Universitas, Kraków, 1997
2. Wolfgang Welsch **ESTETYKA POZA ESTETYKĄ**, Universitas, Kraków, 2005

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Jean Baudrillard **SYMULAKRY I SYMULACJE**, Sic! Warszawa 2005

UWAGI:

Zajęcia prowadzone przy pomocy specjalistycznego, profesjonalnego sprzętu fotograficznego, oświetlenia studyjnego oraz w pomieszczeniach ciemniowych wyposażonych w sprzęt do wywoływania i obróbki materiałów fotograficznych.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

mgr Jarosław Dulęba

MODUŁ 2
NOWE MEDIA W KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ
Z JĘZYKIEM ANGIELSKIM

JĘZYK ANGIELSKI SPECJALNOŚCIOWY I

Kod przedmiotu:	09.0-WP-PEDP-JAS1
Typ przedmiotu:	podstawowy
Język nauczania:	angielski
Odpowiedzialny za przedmiot:	mgr Beata Burchardt
Prowadzący:	mgr Beata Burchardt, mgr Małgorzata Gąsiorowska-Sawka, mgr Marzena Lachowicz, mgr Agata Poźniak, mgr Barbara Szura

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Konwersatorium	45	3	1	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	27	3	1	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU

Celem kursu jest wykształcenie kompetencji językowej i komunikacji umożliwiającej posługiwanie się językiem obcym dla potrzeb społecznych, naukowych lub zawodowych, oraz przygotowanie do nauki na innych uczelniach europejskich. Cel kursu jest realizowany poprzez rozwijanie czterech sprawności językowych (rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstu czytanego, tworzenie wypowiedzi ustnych i pisemnych) w zakresie odpowiadającym poziomowi B2/C1 w oparciu o wykorzystanie różnorodnych materiałów źródłowych, mediów, literatury fachowej, popularnonaukowej i specjalistycznej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość języka angielskiego na poziomie B1+/B2.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Tematyka kursu dotyczy kierunku studiów oraz przyszłej pracy zawodowej studentów.

Kurs zawiera następujące treści:

- gramatyczne - doskonalenie poprawności gramatycznej, wprowadzenie rzadko występujących form gramatycznych charakterystycznych dla języka fachowego, transformacja zdań z zachowaniem pierwotnego znaczenia,
- leksykalne - doskonalenie umiejętności językowych w formie wypowiedzi ustnej i pisemnej w zakresie:
  - rozpoznawania różnych rodzajów tekstów,
  - opanowania strategii rozumienia tekstów,
  - czytania tekstów fachowych,
  - analizy i interpretacji tekstów,
  - dyskusji, wymiany poglądów,
  - prezentacji własnego stanowiska wobec omawianego tematu,
  - wyrażania przypuszczeń i propozycji,
  - interpretowania danych statystycznych,
  - przeprowadzania wywiadu,

- redagowania tekstów: listów osobistych i formalnych, recenzji, streszczeń, sprawozdań i referatów,
- wygłaszania prezentacji.

Tematyka zajęć jest powiązana z tematyką przedmiotów kierunkowych realizowanych w danym semestrze i obejmuje następujące zagadnienia:

1. Praca w branży informatycznej.
2. Systemy komputerowe.
3. Przechowywanie i przetwarzanie danych.
4. Transakcje internetowe.
5. Systemy sieciowe.

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca indywidualna, praca w parach, praca w grupach, gry dydaktyczne, projekty, dyskusja, prezentacja, praca z wykorzystaniem środków audiowizualnych (CD, DVD).

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, rozwijać swoje profesjonalne umiejętności korzystając z różnych źródeł w języku obcym; posiada umiejętności językowe na poziomie B2/C1.	K_U04	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	Konwersatorium
Student potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w języku obcym w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych.	K_U06	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	Konwersatorium
Student zna specjalistyczne słownictwo w zakresie wybranej specjalności.	K_W20	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	Konwersatorium
Student potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę językową do organizowania działań związanych z wybraną specjalnością	K_U14	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	Konwersatorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z konwersatorium: metody weryfikacji efektów kształcenia to:

- dwa kolokwia pisemne w semestrze zawierające pytania otwarte i zamknięte i uzyskanie minimum 50 % prawidłowych odpowiedzi; student otrzymuje ocenę z kolokwium wg następujących progów punktowych:

- 50 – 60 % - dostateczny
- 61 – 70 % - dostateczny plus
- 71 – 80 % - dobry
- 81 – 90 % - dobry plus
- 91 – 100 % - bardzo dobry

- sprawdzian: progi punktowe jw.

- aktywne uczestnictwo w zajęciach.

Ocena z konwersatorium stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen.

Ocena końcowa: ocena końcowa jest oceną z konwersatorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	45 godz.	27 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	15 godz.	30 godz.
Przygotowanie pracy pisemnej i prezentacji (samodzielna praca studenta)	10 godz.	10 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	5 godz.	8 godz.
Łącznie	75 godz.	75 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2 ECTS	1,5 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1,5 ECTS
Łącznie	3 ECTS	3 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. D. Hill, M. Olejniczak, *English for Information Technology*, Pearson Education Limited 2011
2. E. H. Glendinning, J. McEwan, *English for Information Technology*, Oxford 2002
3. Opracowanie zbiorowe, *Angielski dla zaawansowanych The Changing World*, Edgard 2011
4. B. Mascull, *Key Words in the Media*, Collins 1995
5. E. H. Glendinning, J. McEwan, *Basic English for Computing*, Oxford 2003
6. C. Oxenden, Ch. L. Latham-Koenig, *New English File Upper-intermediate*, Oxford 2008
7. I. Matejko, B. John-Jankowska, *A Selection of Sociological Problems in English*, Śląskie Wydawnictwa Naukowe, Tychy 2006

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. W. Śmid, *Słownik polsko-angielski biznes, media, reklama*, Dr Lex 2010
2. D. Chandler, R. Munday, *Dictionary of Media and Communication*, Oxford 2011
3. M. Cieślak, *Repetytorium tematyczno-leksykalne 3*, Wagros, Poznań 2009
4. S. Lax, *Media and Communication Technologies*, Macmillan 2008

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁA:

mgr Beata Burchardt

JĘZYK ANGIELSKI SPECJALNOŚCIOWY II

Kod przedmiotu:	09.0-WP-PEDP-JAS2
Typ przedmiotu:	podstawowy
Język nauczania:	angielski
Odpowiedzialny za przedmiot:	mgr Beata Burchardt
Prowadzący:	mgr Beata Burchardt, mgr Małgorzata Gąsiorowska-Sawka, mgr Marzena Lachowicz, mgr Agata Poźniak, mgr Barbara Szura

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Konwersatorium	45	3	2	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	27	3	2	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOT

Celem kursu jest wykształcenie kompetencji językowej i komunikacji umożliwiającej posługiwanie się językiem obcym dla potrzeb społecznych, naukowych lub zawodowych, oraz przygotowanie do nauki na innych uczelniach europejskich. Cel kursu jest realizowany poprzez rozwijanie czterech sprawności językowych (rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstu czytanego, tworzenie wypowiedzi ustnych i pisemnych) w zakresie odpowiadającym poziomowi B2/C1 w oparciu o wykorzystanie różnorodnych materiałów źródłowych, mediów, literatury fachowej, popularnonaukowej i specjalistycznej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość języka angielskiego na poziomie B1+/B2.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Tematyka kursu dotyczy kierunku studiów oraz przyszłej pracy zawodowej studentów.

Kurs zawiera następujące treści:

1. gramatyczne - doskonalenie poprawności gramatycznej, wprowadzenie rzadko występujących form gramatycznych charakterystycznych dla języka fachowego, transformacja zdań z zachowaniem pierwotnego znaczenia,
2. leksykalne - doskonalenie umiejętności językowych w formie wypowiedzi ustnej i pisemnej w zakresie: rozpoznawania różnych rodzajów tekstów, opanowania strategii rozumienia tekstów, czytania tekstów fachowych, analizy i interpretacji tekstów, dyskusji, wymiany poglądów, prezentacji własnego stanowiska wobec omawianego tematu, wyrażania przypuszczeń i propozycji, interpretowania danych statystycznych, przeprowadzania wywiadu, redagowania tekstów: listów osobistych i formalnych, recenzji, streszczeń, sprawozdań i referatów,

wygaszania prezentacji.

Tematyka zajęć jest powiązana z tematyką przedmiotów kierunkowych realizowanych w danym semestrze i obejmuje następujące zagadnienia:

1. Multimedia.
2. Arkusze kalkulacyjne, bazy danych, administrowanie systemami.
3. Media oraz ich wpływ na współczesnego człowieka.
4. Technologie informacyjne.
5. Komunikacja społeczna, interpersonalna i medialna.

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca indywidualna, praca w parach, praca w grupach, gry dydaktyczne, projekty, dyskusja, prezentacja, praca z wykorzystaniem środków audiowizualnych (CD, DVD).

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, rozwijać swoje profesjonalne umiejętności korzystając z różnych źródeł w języku obcym; posiada umiejętności językowe na poziomie B2/C1.	K_U04	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	Konwersatorium
Student potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w języku obcym w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych.	K_U06	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	Konwersatorium
Student zna specjalistyczne słownictwo w zakresie wybranej specjalności.	K_W20	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	Konwersatorium
Student potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę językową do organizowania działań związanych z wybraną specjalnością	K_U14	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	Konwersatorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z konwersatorium: metody weryfikacji efektów kształcenia to:

- dwa kolokwia pisemne w semestrze zawierające pytania otwarte i zamknięte i uzyskanie minimum 50 % prawidłowych odpowiedzi; student otrzymuje ocenę z kolokwium wg następujących progów punktowych:

50 – 60 % - dostateczny

61 – 70 % - dostateczny plus

71 – 80 % - dobry

81 – 90 % - dobry plus

91 – 100 % - bardzo dobry

- sprawdzian: progi punktowe jw.

- aktywne uczestnictwo w zajęciach.

Ocena z konwersatorium stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen.

Ocena końcowa: ocena końcowa jest oceną z konwersatorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	45 godz.	27 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	15 godz.	30 godz.
Przygotowanie pracy pisemnej i prezentacji (samodzielna praca studenta)	10 godz.	10 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	5 godz.	8 godz.
Łącznie	75 godz.	75 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2 ECTS	1,5 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1,5 ECTS
Łącznie	3 ECTS	3 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. D. Hill, M. Olejniczak, *English for Information Technology*, Pearson Education Limited 2011
2. E. H. Glendinning, J. McEwan, *English for Information Technology*, Oxford 2002
3. Opracowanie zbiorowe, *Angielski dla zaawansowanych The Changing World*, Edgard 2011
4. B. Mascull, *Key Words in the Media*, Collins 1995
5. E. H. Glendinning, J. McEwan, *Basic English for Computing*, Oxford 2003
6. C. Oxenden, Ch. L. Latham-Koenig, *New English File Upper-intermediate*, Oxford 2008
7. Matejko, B. John-Jankowska, *A Selection of Sociological Problems in English*, Śląskie Wydawnictwa Naukowe, Tychy 2006

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. W. Śmid, *Słownik polsko-angielski biznes, media, reklama*, Dr Lex 2010
2. D. Chandler, R. Munday, *Dictionary of Media and Communication*, Oxford 2011
3. M. Cieślak, *Repetitorium tematyczno-leksykalne 3*, Wagros, Poznań 2009
4. S. Lax, *Media and Communication Technologies*, Macmillan 2008

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁA:**

mgr Beata Burchardt

PEDAGOGIKA MEDIALNA

Kod przedmiotu:	03.4-WP-PEDP-PMed
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Ewa Nowicka
Prowadzący:	dr Ewa Nowicka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15	1	2	Zaliczenie z oceną	
Laboratorium	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9	1	2	Zaliczenie z oceną	
Laboratorium	9	1		Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Poznanie roli, znaczenia, istoty, głównych założeń pedagogiki medialnej oraz edukacji medialnej, programów nauczania w zakresie edukacji medialnej na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej, umiejętność krytycznego analizowania i odbierania treści przekazywanych za pośrednictwem mediów, poznanie pozytywnych i negatywnych aspektów oddziaływania telewizji na człowieka, projektowanie i realizacja zajęć szkolnych w zakresie ścieżki między przedmiotowej podstawy edukacji medialnej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe informacje z zakresu informatyki, technologii informacyjnych; podstawowa wiedza o mediach i multimediach; podstawowe przygotowanie w zakresie wykorzystania mediów w edukacji.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**Wykład**

1. Pedagogika medialna a edukacja medialna. Rozwój pedagogiki medialnej. Funkcje pedagogiki medialnej. Orientacje badawcze dotyczące zastosowania mediów w pedagogice.
2. Edukacja medialne – zakres, cele i zadania edukacji medialnej. Sposoby realizacji edukacji medialnej.
3. Program edukacji medialnej. Cele edukacyjne oraz osiągnięcia uczniów w zakresie edukacji medialnej na poszczególnych etapach kształcenia: szkoła podstawowa, gimnazjum oraz szkoła ponadgimnazjalna.
4. Telewizja jako czynnik wspomagający proces wychowania. Rola telewizji w życiu rodzinnym. Funkcje wychowawcze telewizji.
5. Przejawy ujemnego oddziaływania telewizji. Dezintegracja rodziny przez telewizję. Zagrożenia wynikające z nieracjonalnego korzystania z telewizji. Wpływ programów telewizyjnych na postawy i zachowania młodzieży.
6. Obraz dziecka w reklamie telewizyjnej, wpływ reklamy na zachowania dzieci, sposoby prezentacji obrazu dziecka w reklamach telewizyjnych

7. Zastosowanie technologii informacyjnych w działaniach terapeutycznych. Obszary terapii komputerowej.

Ćwiczenia

1. Analiza treści komunikatów medialnych (programy telewizyjne, filmy, bajki, audycje itp.)
2. Opracowanie i prezentacja wybranych scenariuszy zajęć w zakresie edukacji medialnej:
  - Komu potrzebna jest telewizja,
  - Sąd nad współczesną telewizją,
  - My i media,
  - Informacje w mediach,
  - Jaka jest współczesna prasa,
  - W świecie prasy kobiecej,
  - Media jako nałóg.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład, wykład konwersatoryjny, pokaz, demonstracja, praca z książką (samodzielne korzystanie z multimedialnych kursów online: e-learning), metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<ul style="list-style-type: none"> - Student zna elementarną terminologię używaną w pedagogice i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych - ma elementarną wiedzę o miejscu pedagogiki w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi - ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń - ma elementarną, uporządkowaną wiedzę na temat różnych subdyscyplin pedagogiki, obejmującą terminologię, teorię i metodykę 	K_W01 K_W02 K_W08 K_W13	Kolokwium zaliczeniowe z programami punktowymi	wykład
<ul style="list-style-type: none"> - potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i na piśmie, na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych; z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin - potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań pedagogicznych; potrafi generować rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań - potrafi pracować w zespole pełniąc różne role; umie przyjmować i wyznaczać zadania, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań profesjonalnych - potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę do organizowania działań związanych z wybraną specjalnością. 	K_U06 K_U10 K_U13 K_U15	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych 	K_K01 K_K03 K_K07	Zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; Ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<p>kompetencji i doskonalili umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia</p> <p>- ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki</p> <p>- jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne i zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie</p>			

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład - warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium obejmującego zagadnienia z wykładu. Warunkiem przystąpienia do kolokwium zaliczeniowego jest zaliczenie laboratorium. Laboratorium - warunkiem zaliczenia jest aktywność na zajęciach, przygotowanie i przeprowadzenie zajęć na podstawie wybranego scenariusza zajęć w zakresie edukacji medialnej.

Prowadzący ustalają, iż zaliczenie (ocena końcowa z przedmiotu) będzie średnią arytmetyczną pozytywnej oceny końcowej z laboratorium oraz pozytywnej oceny zaliczającej wykład.

Zaliczenie wykładów: kolokwium pisemne z progami punktowymi. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów.

Zaliczenie z laboratoriów: pozytywne zaliczenie wszystkich kolokwium oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych.

Ocena końcowa: ocena końcowa jest średnią arytmetyczną końcowych ocen z laboratorium i wykładu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	30 godz.	42 godz.
Wykonanie zadań praktycznych (samodzielna praca studenta)	10 godz.	10 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	5 godz.	godz.
Łącznie	75 godz.	75 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	2 ECTS
Łącznie	3 ECTS	3 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Filipiak M., (2004), Homo Communicans wprowadzenie do teorii masowego komunikowania, UMCS, Lublin
- Gajda J., Juszczak S., Siemieniecki B., Wenta K., (2002), *Edukacja medialna*, Toruń

3. Izdebska J., (2000), Dziecko w rodzinie u progu XXI wieku. Niepokoje i nadzieje, Trans Humana, Białystok
4. Izdebska J., (2000), Dziecko w rodzinie u progu XXI wieku. Niepokoje i nadzieje, Trans Humana, Białystok
5. Lemish D., (2008), Dzieci i telewizja. Perspektywa globalna, Kraków
6. Siemieniecki B., (red.), (2007), *Pedagogika medialna*. Podręcznik akademicki 1i2, PWN, Warszawa
7. Śliwerski B., (red.), (2006), *Pedagogika subdyscypliny wiedzy pedagogicznej*. Tom 3, GWP, Gdańsk

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bednarek J., (2002), *Media w nauczaniu*, Warszawa
2. Izdebska J., (2000), *Dominacja mediów w środowisku wychowawczym dziecka*, „Edukacja”, nr 4
3. Lewowicki T., Siemieniecki B., (2004), (red.), *Współczesna technologia informacyjna i edukacja medialna*, Toruń

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Ewa Nowicka

MONITORING MEDIÓW

Kod przedmiotu: 15.0-WP-PEDP-MM

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski / angielski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Krzysztof Stanikowski

Prowadzący: mgr Krzysztof Stanikowski

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Laboratorium	30	2	2	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	18	2	2	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Cel ogólny: Przygotowanie do praktycznego wykorzystania opisu, analizy, oceny, śledzenia i kontroli, badania i tworzenia oraz planowania mediów w oparciu o narzędzia stosowane w PR celem prawidłowego kształtowania stosunków między podmiotami a jego otoczeniem.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza z zakresu przedmiotu obowiązkowego Technologie informacyjne.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Wprowadzenie. Monitoring mediów jako narzędzie do kształtowania relacji podmiotów z otoczeniem.
2. Oprogramowanie i narzędzia do analizy przekazów medialnych (opisy i raporty)
  - Media intelligence, monitoring Internetu, monitoring social media, monitoring prasy on-line, monitoring radia i telewizji on-line
  - Globalny i wsteczny monitoring mediów
3. Narzędzia do analizy użyteczności serwisów i promocji w Internecie
  - Statystyki i liczniki
  - Poszerzona analiza indywidualnych wejść
  - Kombajn
  - Konsole marketingowe
4. Real Time Search
  - Selektory wyników
  - Geolokacja
  - Alerts
  - Funkcje nearby
5. Retargeting
  - Proste kody zliczające
  - Oprogramowanie wyszukujące
  - Profile predykcyjne (behawioralne)

METODY KSZTAŁCENIA:

Pokaz, demonstracja, praca z książką (samodzielne korzystanie z multimedialnych kursów online: blended learning oraz e-learning), metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Prezentuje elementarną wiedzę dotyczącą procesów, narzędzi i technik komunikowania z zastosowaniem ICT	K_W7	Ocena wykonanych zadań praktycznych	Laboratorium
Korzysta z nowoczesnych technologii (ICT): wyszukuje, sortuje, przetwarza, archiwizuje i wizualizuje informacje oraz komunikuje się synchronicznie i asynchronicznie.	K_U04	Ocena wykonanych zadań praktycznych	Laboratorium
Zna wpływ ICT na procesy społeczne i gospodarcze. Wykorzystuje narzędzia ICT w nauce i pracy zawodowej. Szanuje cudzą własność intelektualną, przestrzega praw autorskich. Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania profesjonalne z zastosowaniem ICT.	K_K07	Test	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wiedza teoretyczna zdobywana podczas zajęć oraz samodzielnej pracy z książką lub kursem online będzie sprawdzana z zastosowaniem testów z progami punktowymi (warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów).

Umiejętności praktyczne będą weryfikowane na podstawie oceny jakości prac – sprawdzian z progami punktowymi. Weryfikacja kompetencji społecznych odbywa się na podstawie analizy realizowanych samodzielnie projektów z zastosowaniem progów punktowych (warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów).

Zaliczenie laboratoriów: zaliczenie wszystkich podlegających ocenie zadań i prac. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych.

Ocena końcowa jest oceną z laboratorium (średnia arytmetyczna wszystkich ocen).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	14 godz.	26 godz.
Wykonanie zadań praktycznych (samodzielna praca studenta)	12 godz.	12 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	4 godz.	4 godz.
Łącznie	60 godz.	60 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1 ECTS
Łącznie	2 ECTS	2 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Castels M., *Spółczesność sieci*, PWN, Warszawa 2010
2. Furmanek M., (red.), *Technologie informacyjne w warsztacie pracy nauczyciela*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008.
3. Gogołek W., *Komunikacja sieciowa. Uwarunkowania, kategorie i paradoksy*, ASPRA, Warszawa 2010

4. Sadowski M., *Rewolucja social media*, Helion, Gliwice 2012
5. Kurs z materiałami dydaktycznymi, listami zadań oraz wymaganiami dla projektu przygotowanego przez prowadzącego udostępnionych na indywidualnych kontaktach studenckich platformy e-learningowej.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Jędrzykowski J., *Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008.
2. McQuail D., *Teoria komunikowania masowego*, PWN Warszawa 2008.

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:

mgr Krzysztof Stanikowski

TEORIA KOMUNIKOWANIA

Kod przedmiotu:	15.0-WP-PEDP-TK
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Prof. UZ, dr hab. Marek Furmanek
	Prof. UZ, dr hab. Marek Furmanek
Prowadzący:	Mgr Krzysztof Stanikowski

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15	1	2	Egzamin	
Laboratorium	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9	1	2	Egzamin	
Laboratorium	9	1		Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z wiedzą w zakresie rozumienia zjawisk i procesów komunikacyjnych i warunków osiągnięcia sukcesu w interakcjach komunikacji społecznej w różnych jej postaciach.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Zaliczenie przedmiotu Massmedia

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Komunikacja społeczna, interpersonalna, masowa. Proces komunikacji. Elementy procesu komunikacji. Przekaz informacji, relacje. Modele komunikacji. Teorie komunikacji. Rodzaje komunikacji społecznej. Aksjomaty komunikacji. Znaki i kody w komunikacji. Komunikowanie społeczne jako proces i zjawisko. Komunikacja niewerbalna. Kompetencje komunikacyjne. Komunikacja medialna

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład: wykład konwencjonalny i problemowy

Konwersatorium: pogadanka, pokaz, praca z tekstem, praca w grupach, metoda sytuacyjna

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
potrafi zdefiniować i scharakteryzować procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego, rozumie ich prawidłowości i zakłócenia	K_W08	Pisemny sprawdzian wiadomości	Wykład
rozumie mechanizmy realizacji komunikacji medialnej	K_W20	Pisemny sprawdzian wiadomości	Wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
potrafi zastosować rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów	K_U7	Ocena prac (wytworów); ocena toku pracy (poprawność metodyczna)	Laboratorium
potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę do organizowania działań związanych z komunikacją społeczną	K_U14	Ocena prac (wytworów); ocena toku pracy (poprawność metodyczna)	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład: weryfikacja efektów kształcenia poprzez egzamin pisemny.

Konwersatorium: Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest pozytywna ocena pracy studenta, aktywność na zajęciach. Przewiduje się także dwa kolokwia w trakcie semestru (warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów).

Zaliczenie wykładów: egzamin pisemny z progami punktowymi. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów.

Zaliczenie z laboratoriów: pozytywne zaliczenie wszystkich kolokwiów oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych.

Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną końcowych ocen z egzaminu i laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	15 godz.	27 godz.
Wykonanie zadań praktycznych (samodzielna praca studenta)	45 godz.	45 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	10 godz.	godz.
Łącznie	100 godz.	100 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2 ECTS	3 ECTS
Łącznie	4 ECTS	4 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Filipiak M., Homo communicans. Wprowadzenie do teorii masowego komunikowania, Wyd. UMCS, Lublin 2003.
- Griffin E., Podstawy komunikacji społecznej, GWP, Sopot 2003.
- Mrozowski M., Media masowe. Władza rozrywka i biznes, Oficyna wydawnicza Aspra-JR, Warszawa 2001.
- Goban-Klas T., Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy radia, prasy, telewizji i Internetu, PWN, Warszawa 2005.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- Dobek-Ostrowska B., Nauka o komunikowaniu, Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2001.
- Dziedzic B., Konstruowanie i rozumienie znaczeń e komunikowaniu mediowanym komputerowo, Wydawnictwo A. Marszałek, Toruń 2005.

3. Fiske J., Wprowadzenie do badań nad komunikowaniem, ASTRUM, Wrocław 1999.
4. McQuail D., Teoria komunikowania masowego, PWN Warszawa 2008.
5. Pisarek W. Wstęp do nauki o komunikowaniu, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.
6. Retter H., Komunikacja codzienna w pedagogice, GWP, Sopot 2005.
7. Szejnberg A., Podstawy komunikacji społecznej w edukacji, ASTRUM, Wrocław,

UWAGI:

Materiały do wykładów i konwersatorium umieszczone zostaną na platformie e-learningowej KMTI.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

Prof. UZ, dr hab. Marek Furmanek

SYSTEMY ZARZĄDZANIA TREŚCIA

Kod przedmiotu: 11.3-WP-PEDP-SZT
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr inż. Jarosław Wagner
 Prowadzący: nauczyciel akademicki
 Katedry Mediów i Technologii Informatycznych / WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Laboratorium	30	2	2	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	18	2	2	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z zasadami zarządzania dynamicznymi stronami WWW. Nabycie przez studentów umiejętności doboru oraz instalacji i konfiguracji systemów CMS. Zapoznanie z różnymi formami udostępniania w sieci własnych zasobów typu blogi, podcasty, fotoblogi, wideoblogi, i inne.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe umiejętności obsługi komputera i systemu operacyjnego MS Windows / Linux oraz sieci Internet.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zasady prowadzenia dynamicznych stron internetowych. Netykieta oraz język blogów oraz for internetowych. Wprowadzenie do systemów Content Management System. Zasada działania, wymagania systemowe systemów CMS. Kryteria wyboru systemów CMS. Bezpieczeństwo danych oraz metody archiwizacji internetowych baz danych. Wybór planów hostingowych. Zakładanie i zarządzanie kontem hostingowym. Instalacja i konfiguracja systemów CMS - portali WWW, for dyskusyjnych, blogów, galerii zdjęć, grup dyskusyjnych, systemów Wiki, systemów ankietowych. Zarządzanie projektami medialnymi na przykładzie oprogramowania typu opensource. Zasady zarządzania relacjami z klientami, kontaktami oraz listami mailingowymi.

METODY KSZTAŁCENIA:

Ćwiczenia laboratoryjne w pracowni komputerowej.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIAGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi wybrać odpowiedni plan hostingowy do potrzeb strony WWW	K_K01, K_U15	Metoda laboratoryjna – ocena przebiegu oraz rezultatów pracy.	Laboratorium
Student umie zainstalować system CMS	K_W05, K_U10, K_K01	Metoda laboratoryjna – ocena przebiegu oraz rezultatów pracy.	Laboratorium
Zna zasady administracji wybranego systemu CMS	K_K01	Kolokwium z progami punktowymi	Laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Potrafi dokonywać modyfikacji w strukturze systemu CMS	K_W05, K_U10, K_K01	Metoda laboratoryjna – ocena przebiegu oraz rezultatów pracy.	Laboratorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Efekty kształcenia będą weryfikowane dwoma sposobami: poprzez systematyczną kontrolę wykonania zadań przewidzianych programem oraz końcowego kolokwium praktycznego z zakresu obsługi wybranego systemu CMS.

Zaliczenie laboratoriów: zaliczenie kolokwium (progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów) oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac.

Ocena końcowa jest oceną z laboratorium (średnia arytmetyczna wszystkich ocen).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	38	26
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	37	49
Łącznie	75	75
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Bell M., *Darmowe sposoby na tworzenie profesjonalnych stron WWW. Podręcznik webmastera*, wyd. III, Helion, Gliwice 2013.
- Frankowski P., *CMS. Jak szybko i łatwo stworzyć stronę WWW i zarządzać nią*, Helion, Gliwice 2007.
- Frankowski P., *Joomla! Podręcznik administratora systemu*, Helion, Gliwice 2008.
- Howil W., *CMS. Praktyczne projekty*, Helion, Gliwice 2007.
- Pieszczek S., *Joomla! 2.5. Praktyczny kurs*, Helion, Gliwice 2013.
- Shreves R., *Mambo. Tworzenie, edycja i zarządzanie stroną*, Helion, Gliwice, 2007.
- Tomlinson T., VanDyk J., *Drupal 7. Zaawansowane programowanie*, Helion, Gliwice 2011.
- Wrotek W., *WordPress. Ćwiczenia praktyczne*, Helion, Gliwice 2012.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- Limesurvey, http://manual.limesurvey.org/LimeSurvey_Manual
- Suma Ł., *Mambo. Ćwiczenia*, Helion, Gliwice, 2007.
- Wójcik Ł., *WordPress 3. Instalacja i zarządzanie*, Helion, Gliwice 2011.
- Wrotek W., *WordPress. Praktyczne projekty*, Helion, Gliwice 2011.

UWAGI:

Kurs z materiałami dydaktycznymi, zadaniami oraz wymaganiami jest dostępny na platformie e-learningowej KMTI.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr inż. Jarosław Wagner

JEZYK ANGIELSKI SPECJALNOŚCIOWY III

Kod przedmiotu: 09.0-WP-PEDP-JAS3

Typ przedmiotu: podstawowy

Język nauczania: angielski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Beata Burchardt

Prowadzący: mgr Beata Burchardt, mgr Małgorzata Gąsiorowska-Sawka, mgr Marzena Lachowicz, mgr Agata Poźniak, mgr Barbara Szura

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Konwersatorium	45	3	3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	27	3	3	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOT

Celem kursu jest wykształcenie kompetencji językowej i komunikacji umożliwiającej posługiwanie się językiem obcym dla potrzeb społecznych, naukowych lub zawodowych, oraz przygotowanie do nauki na innych uczelniach europejskich. Cel kursu jest realizowany poprzez rozwijanie czterech sprawności językowych (rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstu czytanego, tworzenie wypowiedzi ustnych i pisemnych) w zakresie odpowiadającym poziomowi B2/C1 w oparciu o wykorzystanie różnorodnych materiałów źródłowych, mediów, literatury fachowej, popularnonaukowej i specjalistycznej

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość języka angielskiego na poziomie B1+/B2.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Tematyka kursu dotyczy kierunku studiów oraz przyszłej pracy zawodowej studentów. Kurs zawiera następujące treści:

gramatyczne - doskonalenie poprawności gramatycznej, wprowadzenie rzadko występujących form gramatycznych charakterystycznych dla języka fachowego, transformacja zdań z zachowaniem pierwotnego znaczenia,

leksykalne - doskonalenie umiejętności językowych w formie wypowiedzi ustnej i pisemnej w zakresie:

rozpoznawania różnych rodzajów tekstów,

opanowania strategii rozumienia tekstów,

czytania tekstów fachowych,

analizy i interpretacji tekstów,

dyskusji, wymiany poglądów,

prezentacji własnego stanowiska wobec omawianego tematu,

wyrażania przypuszczeń i propozycji,

interpretowania danych statystycznych,

przeprowadzania wywiadu,

redagowania tekstów: listów osobistych i formalnych, recenzji, streszczeń, sprawozdań i referatów,

wyłaszczania prezentacji.

Tematyka zajęć jest powiązana z tematyką przedmiotów kierunkowych realizowanych w danym semestrze i obejmuje następujące zagadnienia:

1. Media w interakcji: video konferencja.
2. Projektowanie stron internetowych, etapy programowania.
3. Transfer danych i komunikacja.
4. Techniki kreowania wizerunku, przekaz werbalny i niewerbalny, mowa ciała.
5. Przekaz filmowy i telewizyjny.
6. Komunikacja społeczna w Internecie.

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca indywidualna, praca w parach, praca w grupach, gry dydaktyczne, projekty, dyskusja, prezentacja, praca z wykorzystaniem środków audiowizualnych (CD, DVD).

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, rozwijać swoje profesjonalne umiejętności korzystając z różnych źródeł w języku obcym; posiada umiejętności językowe na poziomie B2/C1.	K_U04	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	Konwersatorium
Student potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w języku obcym w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych.	K_U06	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	Konwersatorium
Student zna specjalistyczne słownictwo w zakresie wybranej specjalności.	K_W20	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	Konwersatorium
Student potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę językową do organizowania działań związanych z wybraną specjalnością	K_U14	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	Konwersatorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z konwersatorium: metody weryfikacji efektów kształcenia to:

- dwa kolokwia pisemne w semestrze zawierające pytania otwarte i zamknięte i uzyskanie minimum 50 % prawidłowych odpowiedzi; student otrzymuje ocenę z kolokwium wg następujących progów punktowych:

50 – 60 % - dostateczny

61 – 70 % - dostateczny plus

71 – 80 % - dobry

81 – 90 % - dobry plus

91 – 100 % - bardzo dobry

- sprawdzian: progi punktowe jw.

- aktywne uczestnictwo w zajęciach.

Ocena z konwersatorium stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen.

Ocena końcowa: ocena końcowa jest oceną z konwersatorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	45 godz.	27 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	15 godz.	30 godz.
Przygotowanie pracy pisemnej i prezentacji (samodzielna praca studenta)	10 godz.	10 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	5 godz.	8 godz.
Łącznie	75 godz.	75 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2 ECTS	1,5 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1,5 ECTS
Łącznie	3 ECTS	3 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. D. Hill, M. Olejniczak, *English for Information Technology*, Pearson Education Limited 2011
2. E. H. Glendinning, J. McEwan, *English for Information Technology*, Oxford 2002
3. Opracowanie zbiorowe, *Angielski dla zaawansowanych The Changing World*, Edgard 2011
4. B. Mascull, *Key Words in the Media*, Collins 1995
5. E. H. Glendinning, J. McEwan, *Basic English for Computing*, Oxford 2003
6. C. Oxenden, Ch. L. Latham-Koenig, *New English File Upper-intermediate*, Oxford 2008
7. I. Matejko, B. John-Jankowska, *A Selection of Sociological Problems in English*, Śląskie Wydawnictwa Naukowe, Tychy 2006

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. W. Śmid, *Słownik polsko-angielski biznes, media, reklama*, Dr Lex 2010
2. D. Chandler, R. Munday, *Dictionary of Media and Communication*, Oxford 2011
3. M. Cieślak, *Repetitorium tematyczno-leksykalne 3*, Wagros, Poznań 2009
4. S. Lax, *Media and Communication Technologies*, Macmillan 2008

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁA:

mgr Beata Burchardt

ARCHITEKTURA KOMPUTERA I SYSTEMY OPERACYJNE

Kod przedmiotu: 11.3-WP-PEDP-AKSO
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr inż. Michał Grobelny
 Prowadzący: dr inż. Michał Grobelny

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Laboratorium	30	2	3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	18	2	3	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie z budową i funkcjonowaniem komputera, przygotowanie do samodzielnego montażu, diagnozowania i naprawy zestawu komputerowego. Zapoznanie z zasadami funkcjonowania oraz konstrukcją nowoczesnych systemów operacyjnych, zasadami ich użytkowania i administrowania.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Student zna rozwiązania w dziedzinie komputerów osobistych klasy PC i komputerów przenośnych. Potrafi w podstawowym zakresie obsługiwać systemy operacyjne.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Podstawowe pojęcia z zakresu architektury komputerów. Jednostka centralna, urządzenia peryferyjne, płyta główna, pamięci, procesor, częstotliwość taktowania, pamięć operacyjna, magistrala, chipset. Identyfikacja podstawowych elementów komputera osobistego i odczytywanie ich parametrów. Konfiguracja zestawu komputerowego do potrzeb określonego użytkownika wraz z doбором odpowiednich jego elementów. Rozpoznawanie podstawowych usterek. Zasady postępowania przy usuwaniu awarii. Podstawowe pojęcia z zakresu systemów operacyjnych. Budowa systemu operacyjnego i zasady jego funkcjonowania. Licencje. Dobór odpowiedniego systemu operacyjnego i jego instalacja. Sprawdzanie zgodności sprzętowej oraz dostępności niezbędnych sterowników. Partycjonowanie i formatowanie dysku twardego. Administrowanie systemami operacyjnymi Windows i Linux. Prawa dostępu, zarządzanie użytkownikami i zasady bezpieczeństwa. Konfiguracja, zarządzanie i obsługa systemu operacyjnego w środowisku sieciowym.

METODY KSZTAŁCENIA:

Ćwiczenia laboratoryjne w pracowni komputerowej.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student korzysta z typowych funkcji nowych	K_W20	Wejściówka; sprawdzian z programami	Laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
narzędzi ICT w pracy pedagoga Potrafi w podstawowym zakresie zdiagnozować i opisać usterkę zestawu komputerowego lub jego oprogramowania. Potrafi w podstawowym zakresie konfigurować system operacyjny i dostosowywać do potrzeb przyszłego użytkownika.	K_U04 K_U05 K_U14	punktowymi; test z progami punktowymi; zadania praktyczne – metoda laboratoryjna;	
Student projektuje i konfiguruje zestawy komputerowe oraz instaluje i konfiguruje systemy operacyjne.	K_W20 K_U14 K_K01	zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją);	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Efekty kształcenia będą weryfikowane poprzez systematyczną kontrolę wykonania zadań przewidzianych programem oraz okresowo sprawdziany (wejściówki/testy).

Zaliczenie z laboratoriów: pozytywne zaliczenie wszystkich sprawdzianów oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac.

Ocena końcowa: średnia arytmetyczna wszystkich ocen.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	25 godz.	37 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	5 godz.	5 godz.
Łącznie	60 godz.	60 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1 ECTS
Łącznie	2 ECTS	2 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Piotr Metzger, Anatomia PC. Wydanie XI, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2007
2. Paul McFedries, Windows 7 PL. Księga eksperta, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2009
3. Ciprian Adrian Rusen, Joli Ballew, Windows 8 Step by Step. Microsoft Press, Redmond 2012

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Scott Mueller, Rozbudowa i naprawa komputerów PC, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2005
2. Bartosz Danowski, Adam Chabiński, Montaż komputera PC. Ilustrowany przewodnik. Wydanie II, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2010
3. Benjamin Mako Hill, Matthew Helmke, Corey Burger, Ubuntu. Oficjalny podręcznik. Wydanie V, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2011
4. Łukasz Sosna, Linux. Komendy i polecenia. Wydanie III, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2010

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr inż. Michał Grobelny

PRZEKAZ FILMOWY I TELEWIZYJNY

Kod przedmiotu:	03.4-WP-PEDP-PFT
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. angielski
Odpowiedzialny za przedmiot:	mgr Paulina Woźniak-Chojnacka
Prowadzący:	mgr Paulina Woźniak-Chojnacka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Laboratorium	30	2	3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	18	2	3	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z środkami komunikacji w mediach oraz formami wypowiedzi stosowanymi w środkach przekazu. Nabycie przez studentów umiejętności i kompetencji w zakresie korzystania z mowy ciała w kontaktach z mediami. Przygotowanie do samodzielnego występowania przed mikrofonem i kamerą.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki, mediów oraz teorii komunikowania.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Kontakt z mediami czyli jak właściwie korzystać z mediów.
2. Formy wypowiedzi stosowane w środkach przekazu (wypowiedź neewsowa, wywiad w studio, dyskusja z wieloma uczestnikami, konferencja prasowa, rozmowa telefoniczna, itp.).
3. Wizerunek w mediach, znaczenie mowy ciała, wyglądu i sposobu mówienia. Jak w kontaktach z mediami korzystać z mowy ciała?
4. Środki komunikacji z mediami.
5. Podstawowe zasady, najczęściej popełniane błędy (o czym mówić i w jakiej formie, o czym nie mówić i jak unikać odpowiedzi na niewygodne pytania).
6. Wystąpienie publiczne, strategie budowania zwięzłych komunikatów. Ujawnianie emocji, optymizm i naturalność przekazu.
7. Jak występować przed kamerą i mikrofonem? Techniki błyskawicznego neutralizowania stresu, tremy, napięcia, czyli pokonywanie strachu przed kamerą.

METODY KSZTAŁCENIA:

Pogadanka, pokaz, metoda projektu, symulacja, metoda sytuacyjna, metody ekspresyjne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna i rozumie mechanizmy oraz oddziaływania komunikatów medialnych. Zna tworzywo i język mediów oraz formy wypowiedzi stosowane w środkach przekazu.	K_W05	Kolokwium 3. Projekt	Laboratorium
Potrafi krytycznie ocenić wizerunek medialny postaci. Potrafi wskazać rolę mowy ciała w kontaktach z mediami.	K_U07	4. Zadania wykonane indywidualnie 5. Zadania wykonane grupowo	Laboratorium
Korzysta z technik neutralizowania strachu podczas pracy z kamerą	K_K02	Projekt	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Efekty kształcenia będą weryfikowane następującymi sposobami: kolokwium, projekt, zadania wykonane indywidualnie oraz grupowo. Na ocenę z laboratorium składają się wyniki osiągnięte na kolokwium (50%), ocena z projektu (30%), zadania wykonane indywidualnie, zadania wykonane grupowo oraz aktywność studenta na zajęciach (20%).

Zaliczenie laboratoriów: warunkiem zaliczenia przedmiotu jest pozytywna ocena pracy studenta, aktywność na zajęciach oraz uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium (progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów).

Ocena końcowa jest oceną z laboratorium (średnia ważona wszystkich ocen).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	15 godz.	27 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	5 godz.	5 godz.
Łącznie	50 godz.	50 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0,5 ECTS	1 ECTS
Łącznie	2 ECTS	2 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Borg J., Język ciała. Siedem lekcji komunikacji niewerbalnej, PWE, Warszawa 2011
- Fras J., Studia nad mediami i komunikowaniem masowym. Prawo, język, tekst, Wydawnictwo Adam Marszałek, 2007
- Goban-Klas T., Cywilizacja medialna. Geneza, ewolucja, eksplozja, Wyd. WSiP, 2005
- Kubicka D., Kołodziejczyk A., Psychologia wpływu mediów. Wybrane teorie, metody badania, Wyd. „Impls”, 2007
- Reeves B., Nass C., Media i ludzie, Państwowy Instytut Wydawniczy, 2000

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- Bandler R., La Valle J., Alchemia manipulacji, Wyd. Helion, 2006

2. Batko A., Sztuka perswazji, czyli język wpływu i manipulacji, Wyd. One Press, 2004
3. Cialdini R. B., Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2007
4. Orzechowski S., Komunikacja niejęzykowa a wiarygodność, UMCS 2007
5. Pease A., Mowa ciała, Wyd. Jedność, 2001
6. Uścińska B., Cianciara J., Komunikacja społeczna. Komunikowanie się z mediami w praktyce, Wyd. Astrum, 1999

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁA:

mgr Paulina Woźniak-Chojnacka

GRAFIKA KOMPUTEROWA

Kod przedmiotu:	11.3-WP-PEDP-GKom
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	mgr inż. Maciej Jackowski
Prowadzący:	mgr inż. Maciej Jackowski

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Laboratorium	30	2	3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	18	2	3	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Przygotowanie do samodzielnego funkcjonowania w obszarze projektowania graficznego, a także wykształcenie praktycznych umiejętności świadomego i sprawnego posługiwania się cyfrowymi technikami przetwarzania obrazu (od pomysłu i rejestracji do archiwizowania).

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość podstawowych wiadomości i umiejętności z zakresu ICT, podstawowych zasad kompozycji obrazu, bardzo ogólna umiejętność rysowania, a także ogólna umiejętność rejestrowania i zapisu obrazu (wykonywanie zdjęć, ich zapis bądź konwersja z postaci analogowej na cyfrową).

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Wprowadzenie do grafiki. Terminy i pojęcia. Grafika komputerowa. Światło, barwa i modele barw. Sztuka komputerowa. Literatura: Foley J. D. i in., *Wprowadzenie do grafiki komputerowej*, 1995.
2. Anatomia informacji wizualnej. Obraz, ilustracja, fotografia. Słowo a obraz. Grafika wektorowa. Zasady rysowania, transformacji i organizowanie kompozycji w programach wektorowych. Zapisywanie projektu i eksport do wybranego formatu mapy bitowej. Literatura: Wrotek W., *Po prostu CorelDraw Graphics Suite X4*, Wyd. Helion, 2008.
3. Ćwiczenie twórcze – myślenie dywergencyjne. Literatura: De Bono E., *Myślenie lateralne: idee na przekór schematom*, Helion, Gliwice, 2007.
4. Kolor. Modele i kanały kolorów. Zarządzanie kolorem i korekcja kolorów. Literatura: Gage J., *Kolor i kultura. Teoria i znaczenie koloru od antyku do abstrakcji*, 2008.
5. Grafika bitowa. Zarządzanie obrazem. Zmiana układu kompozycyjnego (kadrowanie) obrazu. Przebudowa przestrzeni obrazu oraz łączenie zdjęć w procesie kolażu. Transformacje i modelowanie obrazu. Filtry. Praca z warstwami. Literatura: McClelland D., Fuller L. U., Fuller R. C., *Photoshop CS/CS PL. Biblia*, Wyd. Helion, Gliwice 2006
6. Realizacja projektu graficznego. Realizacja projektu graficzno-typograficznego. Przygotowanie własnego portfolio z projektami wykonanymi w trakcie trwania przedmiotu. Oprogramowanie dowolne. (CorelDraw lub Photoshop).

METODY KSZTAŁCENIA:

Pokaz, demonstracja, wykład konwersatoryjny, praca z książką (samodzielne korzystanie z multimedialnych kursów online), metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów projektowania układu (kompozycji) obrazu, narzędzi i technik konstruowania komunikatu wizualnego (z zastosowaniem ICT), ich prawidłowości i zakłóceń.	K_W20	Sprawdzian, odpowiedź ustna – progi punktowe.	Laboratorium
potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł nowoczesnych technologii (ICT): wyszukiwanie, przetwarzanie i wizualizacja informacji oraz samodzielnie dobierać dedykowane narzędzia z obszaru grafiki wektorowej i bitowej.	K_U04	Aktywność, ocena prac.	Laboratorium
potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny przy konstruowaniu komunikatu wizualnego (przekaz graficzny – dokumenty drukowane oraz elektroniczne)	K_U07	Aktywność, ocena prac.	Laboratorium
potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę do organizowania działań związanych z wybraną specjalnością (wykorzystuje dedykowane oprogramowanie graficzne – wektorowe i bitowe) przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje powierzone działania graficzne (edytorskie) z zastosowaniem ICT.	K_U14	Aktywność, ocena prac.	Laboratorium
ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia.	K_K01	Aktywność, ocena prac.	Laboratorium
dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, rozumie potrzebę poszanowania cudzej własności intelektualnej, przestrzega praw autorskich.	K_K05	Aktywność, ocena prac.	Laboratorium
odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje powierzone działania graficzne (rysunkowe i fotograficzne) z zastosowaniem ICT.	K_K08	Aktywność, ocena prac.	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wiadomości z zajęć realizowanych zastosowaniem metody wykładu oraz samodzielnej pracy z książką lub kursem online (przede wszystkim K_W08) będą sprawdzane z zastosowaniem testów z programi punktowymi.

Umiejętności praktyczne, np. korzystanie z programów grafiki wektorowej i bitowej. Oceniane są na podstawie wykonanych prac, oceny ich jakości – projekt z programi punktowymi.

Weryfikacja kompetencji społecznych odbywa się na podstawie analizy realizowanych samodzielnie projektów z zastosowaniem progów punktowych.

Zaliczenie laboratoriów: zaliczenie wszystkich podlegających ocenie zadań i prac. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych.

Ocena końcowa jest oceną z laboratorium (średnia arytmetyczna wszystkich ocen).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	14 godz.	26 godz.
Wykonanie projektu/ Wykonanie zadań praktycznych (samodzielna praca studenta)	12 godz.	12 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	4 godz.	4 godz.
Łącznie	60 godz.	60 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1 ECTS
Łącznie	2 ECTS	2 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Foley J. D. i in., *Wprowadzenie do grafiki komputerowej*, WNT, Warszawa 1995
2. Wrotek W., *Po prostu CorelDraw Graphics Suite X4*, Wyd. Helion, 2008.
3. Newark Q., *Design i grafika dzisiaj*, ABE Dom Wydawniczy, Warszawa, 2006
4. Twemlow A., *Czemu służy grafika użytkowa?*, ABE Dom Wydawniczy, Warszawa, 2006
5. McClelland D., Fuller L. U., Fuller R. C., *Photoshop CS/CS PL. Biblia*, Wyd. Helion, Gliwice 2006

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bunsch F. i in., *Grafika warsztatowa. Podręcznik technik graficznych*, MJM grafika, Poznań, 2006
2. Catafal J., Oliva C., *Techniki graficzne*, Wydawnictwo Arkady, 2004
3. Datner D., *Design & layout. Sztuka projektowania*, Wydawnictwo G + J Gruner + Jar Polska, Warszawa, 2004
4. De Bono E., *Myślenie lateralne: idee na przekór schematom*, Helion, Gliwice, 2007
5. Francuz P.(red.), *Obrazy w umyśle. Studia nad percepcją i wyobraźnią*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa, 2007
6. Frutiger A., *Człowiek i jego znaki*, Wydawnictwo Do, Wydawnictwo Optima, Warszawa, 2003
7. Gage J., *Kolor i kultura. Teoria i znaczenie koloru od antyku do abstrakcji*, TAiPWN Universitas, Kraków, 2008
8. Manovich L., *Język nowych mediów*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa, 2006
9. Młodkowski J., *Aktywność wizualna człowieka*, Wyd. PWN, Warszawa-Łódź, 1998
10. Nęcka E., *Proces twórczy i jego ograniczenia*, Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków, 1995
11. Popek S., *Psychologia twórczości plastycznej*, Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków, 2010.
12. Szmidt K. J., *Pedagogika twórczości*, Gdańskie Wyd. Psychologiczne, Gdańsk, 2007
13. Zaborowski J. (red), *Grafika komputerowa – metody i narzędzia*. WNT, Warszawa, 1994

UWAGI::

PROGRAM OPRACOWAŁ:

mgr inż. Maciej Jackowski

MECHANIZMY KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ W INTERNECIE

Kod przedmiotu: 15.0-WP-PEDP-MKSI
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski / angielski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Prof. UZ, dr hab. Marek Furmanek
 Prowadzący: mgr Krzysztof Stanikowski

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15	1	3	Zaliczenie z oceną	
Laboratorium	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9	1	3	Zaliczenie z oceną	
Laboratorium	9	1		Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

- Wiadomości:** zna terminy i zakres pojęć dotyczących komunikacji społecznej i sieciowej w Internecie; Ma elementarną wiedzę dotyczącą personalizacji komputerów w komunikowaniu społecznym; Zna elementarne uwarunkowania bezpieczeństwa sieciowego.
- Umiejętności:** posiada specjalistyczne umiejętności z zakresu konstruowania nowych mediów w serwisach sieciowych WWW i Web 2.0. Posiada umiejętności stosowania nowych mediów w komunikacji społecznej
- Kompetencje społeczne:** realizuje zadania z poszanowaniem prawa autorskiego; kształtuje postawy odpowiedzialności i szacunku dla cudzej własności intelektualnej; potrafi wzbogacić dowolny przekaz komunikacyjny stosując nowe media.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy socjologii, teorii kultury, historii kultury, pedagogiki społecznej, komunikacji społecznej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wykład

- Istota komunikacji społecznej i Internecie.
- Podstawowe uwarunkowania komunikacji społecznej w Internecie: Składowe uwarunkowania komunikacji sieciowej, użytkownicy sieci, komunikacji człowieka z komputerem, dostęp do sieci, usługi komunikacji sieciowej,
- Technologie wirtualnego świata: Rola technicznych aspektów komunikacji, moc i pamięć, forma informacji, konstrukcja zasobów on-line, zarządzanie stronami.
- Personalizacja: budowanie profilu użytkownika, kategorie informacji analitycznych, dane behawioralne (Lifetime Individual Visitor Experience), informacje statystyczne, diagnoza emocjonalnych odczuć adresata, modele upowszechniania danych.

5. Determinanty kategorii komunikacji społecznej w Internecie: komunikacja synchroniczna, asynchroniczna, komunikacja aktywna, komunikacja autonomicznych maszyn
6. Uwarunkowania bezpieczeństwa sieciowego: malware, obrona bezpieczeństwa sieci, bezpieczeństwo korespondencji, anonimowość i identyfikacja, prawo.
7. Paradoxy komunikacji sieciowej: ograniczenia informacyjne wirtualnego świata, dominacja językowa, kreatywność z siecią, konsekwencje komunikacji społecznej.

Laboratorium

1. Wykorzystanie narzędzi i zasobów sieciowych w komunikacji społecznej: Strategie i źródła pozyskiwania informacji w sieci Internet; Broker informacji (charakterystyka, koncepcje warsztatu, definiowanie pojęć);
2. Wyszukiwanie w czasie rzeczywistym i zasoby pełnotekstowe w Internecie: Selektor wyników, geolokacja, google alerts, wybrane serwisy *real time search*;
3. Netykieta i wybrane serwisy internetowe sieci WEB 2.0. Chmura znaczników i Crowdsourcing. Folksnomia: Google Bookmarks, Delicious.com, StumbleUpon; Inne projekty folksnomii. Wybrane przykłady aplikacji Web 2.0.: <http://www.spidersweb.pl>, <http://www.mackozer.pl> (aplikacja Instagram), [Demotyatory](#), [Digart](#), [Facebook](#), [Filmweb](#), [Flaker](#), [Flickr](#), [Google+](#), [Kwejk](#), [Last.fm](#), [Myspace](#), [StumbleUpon](#), [Twitter](#), [Wykop.pl](#). Ważniejsze cechy portali: Cafe News, Eskobo, iGoogle;
4. Głęboki Internet: Przykładowe *globalne wyszukiwarki* i specjalistyczne bazy danych; wybrane katalogi, internetowe, multiwyszukiwarki i oprogramowanie wyszukujące;
5. Grywalizacja i wybrane projekty Wiki Media Foundation. Serwisy internetowe oparte na *wiki*: Wikipedia, [Wikimedia Commons](#); [Wikinews](#); [Wikicytaty](#); [Wikispecies](#); [Wikiźródła](#); [Wikisłownik](#); [Wikibooks](#), [Wikileaks](#).

METODY KSZTAŁCENIA:

Metody podające: wykład informacyjny, pogadanka, metoda praktyczna: metoda projektu (projekt badawczy)

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Ma podstawową wiedzę o mechanizmach komunikacji społecznej w Internecie. Zna rodzaje więzi społecznych występujących w sieci WWW i Web 2.0; Zna elementarne uwarunkowania bezpieczeństwa sieciowego.	K_W06	Test z progami punktowymi	Wykład
Ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów, komunikowania społecznego w tym sieciowego w Internecie. Zna determinanty komunikacji sieciowej. Zna technologie wirtualnego świata wykorzystywane w komunikacji społecznej. Ma elementarną wiedzę dotyczącą personalizacji komputerów w komunikowaniu społecznym.	K_W08	Ocena wykonanych zadań praktycznych	Laboratorium
Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł sieci WWW i Web 2.0	K_U04	Ocena wykonanych zadań praktycznych	Laboratorium
Potrafi wykorzystać najnowsze kanały komunikacyjne oferowane przez medium masowe jakim jest Internet (w zakresie komunikacji społecznej).	K_U07	Ocena wykonanych zadań praktycznych	Laboratorium
Potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę do organizowania działań związanych z wybraną specjalnością, np. związanych z realizacją i stosowaniem mediów informacyjno-komunikacyjnych w Internecie.	K_U14	Ocena wykonanych zadań praktycznych	Laboratorium
Student pracuje w zespole przygotowując propozycje serwisów internetowych i projektów sieciowych dla użytkowników Internetu.	K_K07	Ocena wykonanych zadań praktycznych	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Efekty kształcenia będą weryfikowane dwoma sposobami: poprzez ocenę aktywności na zajęciach oraz wykonanie projektu (zgodność z tematem, struktura pracy, poprawny język, odpowiedni i twórczy dobór literatury; część praktyczna zgodna z przyjętymi założeniami).

Zaliczenie wykładów: kolokwium pisemne z programami punktowymi. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów.

Zaliczenie z laboratoriów: pozytywne zaliczenie wszystkich kolokwium oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen.

Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną końcowych ocen z laboratorium i wykładu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	35 godz.	47 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	10 godz.	10 godz.
Łącznie	75 godz.	75 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	2 ECTS
Łącznie	3 ECTS	3 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Batorski D., Marody M., Nowak A., *Spółeczna przestrzeń Internetu*, ACADEMICA, Warszawa 2006
2. Castels M., *Spółeczeństwo sieci*, PWN, Warszawa 2010
3. Gogolek W., *Komunikacja sieciowa. Uwarunkowania, kategorie i paradoksy*, ASPRA, Warszawa 2010
4. Sadowski M., *Rewolucja social media*, Helion, Gliwice 2012
5. McQuil D., *Teoria komunikowania masowego*, PWN, Warszawa 2008
6. Van Dijk J., *Spółeczne aspekty nowych mediów*, PWN, Warszawa 2010

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Aronson E., *Człowiek istota społeczna*, PWN, Warszawa 2005
2. Barney D., *Spółeczeństwo sieci*, Wyd. Sic, Warszawa 2008
3. Berger P., L., Luckmann, *Spółeczne tworzenie rzeczywistości*, PWN, Warszawa 2010
4. Castells M., *Siła tożsamości*, PWN, Warszawa 2010
5. Gergen K., J., *Nasycone Ja. Dylematy tożsamości w życiu współczesnym*, PWN, Warszawa 2010
6. Godzic W., *Media audiowizualne*, Wyd. Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2010
7. Melosik Z., Szkudlarek T., *Kultura, tożsamość i edukacja - migotanie znaczeń*, Wyd. Impuls, Kraków 2009.
8. Zimbardo P., *Psychologia i życie*, PWN, Warszawa 2009

UWAGI:

Kurs z materiałami dydaktycznymi, listami zadań oraz wymaganiami dla projektu jest dostępny na platformie e-learningowej KMTI.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

Prof. UZ, dr hab. Marek Furmanek

JEZYK ANGIELSKI SPECJALNOŚCIOWY IV

Kod przedmiotu:	09.0-WP-PEDP-JAS4
Typ przedmiotu:	podstawowy
Język nauczania:	angielski
Odpowiedzialny za przedmiot:	mgr Beata Burchardt
Prowadzący:	mgr Beata Burchardt, mgr Małgorzata Gąsiorowska-Sawka, mgr Marzena Lachowicz, mgr Agata Poźniak, mgr Barbara Szura

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Konwersatorium	45	3	4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	27	3	4	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOT

Celem kursu jest wykształcenie kompetencji językowej i komunikacji umożliwiającej posługiwanie się językiem obcym dla potrzeb społecznych, naukowych lub zawodowych, oraz przygotowanie do nauki na innych uczelniach europejskich. Cel kursu jest realizowany poprzez rozwijanie czterech sprawności językowych (rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstu czytanego, tworzenie wypowiedzi ustnych i pisemnych) w zakresie odpowiadającym poziomowi B2/C1 w oparciu o wykorzystanie różnorodnych materiałów źródłowych, mediów, literatury fachowej, popularnonaukowej i specjalistycznej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość języka angielskiego na poziomie B1+/B2.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Tematyka kursu dotyczy kierunku studiów oraz przyszłej pracy zawodowej studentów.

Kurs zawiera następujące treści:

- gramatyczne - doskonalenie poprawności gramatycznej, wprowadzenie rzadko występujących form gramatycznych charakterystycznych dla języka fachowego, transformacja zdań z zachowaniem pierwotnego znaczenia,
- leksykalne - doskonalenie umiejętności językowych w formie wypowiedzi ustnej i pisemnej w zakresie:
- rozpoznawania różnych rodzajów tekstów,
- opanowania strategii rozumienia tekstów,
- czytania tekstów fachowych,
- analizy i interpretacji tekstów,
- dyskusji, wymiany poglądów,
- prezentacji własnego stanowiska wobec omawianego tematu,
- wyrażania przypuszczeń i propozycji,

- interpretowania danych statystycznych,
- przeprowadzania wywiadu,
- redagowania tekstów: listów osobistych i formalnych, recenzji, streszczeń, sprawozdań i referatów,
- wygłaszania prezentacji.

Tematyka zajęć jest powiązana z tematyką przedmiotów kierunkowych realizowanych w danym semestrze i obejmuje następujące zagadnienia:

1. Kultura masowa.
2. PR w mediach.
3. Reklama w mediach.
4. Technologie przyszłości.
5. Internet i bezpieczeństwo w sieci.

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca indywidualna, praca w parach, praca w grupach, gry dydaktyczne, projekty, dyskusja, prezentacja, praca z wykorzystaniem środków audiowizualnych (CD, DVD).

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, rozwijać swoje profesjonalne umiejętności korzystając z różnych źródeł w języku obcym; posiada umiejętności językowe na poziomie B2/C1.	K_U04	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	Konwersatorium
Student potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w języku obcym w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych.	K_U06	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	Konwersatorium
Student zna specjalistyczne słownictwo w zakresie wybranej specjalności.	K_W20	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	Konwersatorium
Student potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę językową do organizowania działań związanych z wybraną specjalnością	K_U14	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	Konwersatorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z konwersatorium: metody weryfikacji efektów kształcenia to:

- dwa kolokwia pisemne w semestrze zawierające pytania otwarte i zamknięte i uzyskanie minimum 50 % prawidłowych odpowiedzi; student otrzymuje ocenę z kolokwium wg następujących progów punktowych:

50 – 60 % - dostateczny

61 – 70 % - dostateczny plus

71 – 80 % - dobry

81 – 90 % - dobry plus

91 – 100 % - bardzo dobry

- sprawdzian: progi punktowe jw.

- aktywne uczestnictwo w zajęciach.

Ocena z konwersatorium stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen.

Ocena końcowa: ocena końcowa jest oceną z konwersatorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	45 godz.	27 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	15 godz.	30 godz.
Przygotowanie pracy pisemnej i prezentacji (samodzielna praca studenta)	10 godz.	10 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	5 godz.	8 godz.
Łącznie	75 godz.	75 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2 ECTS	1,5 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1,5 ECTS
Łącznie	3 ECTS	3 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. D. Hill, M. Olejniczak, *English for Information Technology*, Pearson Education Limited 2011
2. E. H. Glendinning, J. McEwan, *English for Information Technology*, Oxford 2002
3. Opracowanie zbiorowe, *Angielski dla zaawansowanych The Changing World*, Edgard 2011
4. B. Mascull, *Key Words in the Media*, Collins 1995
5. E. H. Glendinning, J. McEwan, *Basic English for Computing*, Oxford 2003
6. C. Oxenden, Ch. L. Latham-Koenig, *New English File Upper-intermediate*, Oxford 2008
7. Matejko, B. John-Jankowska, *A Selection of Sociological Problems in English*, Śląskie Wydawnictwa Naukowe, Tychy 2006

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. W. Śmid, *Słownik polsko-angielski biznes, media, reklama*, Dr Lex 2010
2. D. Chandler, R. Munday, *Dictionary of Media and Communication*, Oxford 2011
3. M. Cieślak, *Repetytorium tematyczno-leksykalne 3*, Wagros, Poznań 2009
4. S. Lax, *Media and Communication Technologies*, Macmillan 2008

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁA:

mgr Beata Burchardt

EDYTORSTWO KOMPUTEROWE

Kod przedmiotu: 11.3-WP-PEDP-EdK

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr inż. Maciej Jackowski

Prowadzący: mgr inż. Maciej Jackowski

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Laboratorium	30	2	4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	18	2	4	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Przygotowanie do samodzielnego funkcjonowania w świecie współczesnej poligrafii i projektowania graficznego, a także wykształcenie wrażliwości na formę komunikatu wizualnego oraz praktycznych umiejętności świadomego i sprawnego posługiwania się technikami obowiązującymi w obszarze DTP.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe zasady pisowni i ortografii języka polskiego oraz podstawowe umiejętności obsługi edytora tekstu (Microsoft Word, OpenOffice Writer), a także ogólna znajomość programu grafiki wektorowej Corel Draw.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Wprowadzenie do typografii. Terminy i pojęcia. Elementy składowe publikacji. Układy tekstu i obrazu. Literatura: Baines P., Haslam A., *Pismo i typografia*, 2010.
2. Czcionka tradycyjna a czcionka cyfrowa. Hierarchia. Zasady organizacji tekstu. Literatura: Felici J., *Kompletny przewodnik po Typografii. Zasady doskonałego składania tekstu*, 2006
3. Kolor. Anatomia informacji wizualnej. Obraz, ilustracja, fotografia. Słowo a obraz. Literatura: Bhaskaran L., *Czym jest projektowanie publikacji?*, ABE Dom Wydawniczy, Warszawa 2007.
4. Podstawowe kategorie projektów typograficznych. Realizacja projektu typograficznego. Projektowanie układu typograficznego za pomocą programu Corel Draw lub alternatywnego, np. Inkscape. Literatura: Bringhurst R., *Elementarz stylu w typografii*, 2007.
5. Projektowanie układu dokumentu. Planowanie. Makietowanie. Organizacja fragmentów wyróżnionych i tekstu zasadniczego. Dobór i rozmieszczenie elementów i akcentów graficznych. Działanie kolorami. Skład komputerowy. Literatura: *Adobe InDesign cs4/cs4pl. Oficjalny podręcznik*, 2009.

METODY KSZTAŁCENIA:

Pokaz, demonstracja, wykład konwersatoryjny, praca z książką (samodzielne korzystanie z multimedialnych kursów online), metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów projektowania układu (kompozycji) dokumentów tekstowych i ilustrowanych, narzędzi i technik konstruowania komunikatu wizualnego (z zastosowaniem ICT), ich prawidłowości i zakłóceń.	K_W20	Sprawdzian – progi punktowe, odpowiedzi ustne.	Laboratorium
potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł nowoczesnych technologii (ICT): wyszukiwanie, przetwarzanie i wizualizacja informacji oraz samodzielnie dobrać dedykowane narzędzia z obszaru DTP.	K_U04	Aktywność, ocena prac.	Laboratorium
potrafi używać język ojczysty zgodnie z zasadami oraz posiada znajomość języka specjalistycznego i potrafi porozumiewać się w sposób precyzyjny przy konstruowaniu komunikatu typograficznego (przekaz graficzny – dokumenty drukowane oraz multimedialny – dokumenty elektroniczne)	K_U07	Aktywność, ocena prac.	Laboratorium
potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę do organizowania działań związanych z wybraną specjalnością (wykorzystuje dedykowane oprogramowanie DTP – do składu i łamania tekstu) przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje powierzone działania typograficzne (edytorskie) z zastosowaniem ICT (DTP).	K_U14	Aktywność, ocena prac.	Laboratorium
ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonalą umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia.	K_K01	Aktywność, ocena prac.	Laboratorium
odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje powierzone działania typograficzne (edytorskie) z zastosowaniem ICT (DTP).	K_K08	Aktywność, ocena prac.	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wiadomości z zajęć realizowanych zastosowaniem metody wykładu oraz samodzielnej pracy z książką lub kursem online (przede wszystkim K_W08) będą sprawdzane z zastosowaniem testów z progami punktowymi.

Umiejętności praktyczne, np. korzystanie z edytora tekstu, programu do grafiki wektorowej czy programu z obszaru *desktop publishing*, oceniane są na podstawie oceny jakości prac – projekty z progami punktowymi.

Weryfikacja kompetencji społecznych odbywa się na podstawie analizy realizowanych samodzielnie projektów z zastosowaniem progów punktowych.

Zaliczenie laboratoriów: zaliczenie wszystkich podlegających ocenie zadań i prac. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych.

Ocena końcowa jest oceną z laboratorium (średnia arytmetyczna wszystkich ocen).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	15 godz.	27 godz.
Wykonanie zadań praktycznych (samodzielna praca studenta)	25 godz.	25 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	5 godz.	5 godz.
Łącznie	75 godz.	75 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	2 ECTS
Łącznie	3 ECTS	3 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Adobe InDesign cs4/cs4pl. *Oficjalny podręcznik*, Wyd. HELION, Gliwice 2009
2. Baines P., Haslam A., *Pismo i typografia*, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2010
3. Bhaskaran L., *Czym jest projektowanie publikacji*, ABE Dom Wydawniczy, Warszawa 2008
4. Bringhurst R., *Elementarz stylu w typografii*, Design Plus, Kraków 2007
5. Felici J., *Kompletny przewodnik po Typografii. Zasady doskonałego składania tekstu*, Wyd. słowo/obraz, Gdańsk 2006
6. <http://www.typografia.ogme.pl>

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Chwałowski R., *Typografia typowej książki*, Wydawnictwo HELION, Gliwice 2002
2. Datner D., *Design & layout. Sztuka projektowania*, Wydawnictwo G + J Gruner + Jar Polska, Warszawa 2004
3. Gage J., *Kolor i kultura. Teoria i znaczenie koloru od antyku do abstrakcji*, TAI PWN Universitas, Kraków 2008
4. Newark Q., *Design i grafika dzisiaj*, ABE Dom Wydawniczy, Warszawa 2006
5. Parker C. R., *Skład komputerowy w minutę*, INTERSOFTLAND, Warszawa 1994
6. Sarzyńska-Putowska J., *Komunikacja wizualna*, ASP, Kraków 2000
7. Szanto T., *Pismo i styl*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Warszawa 1986
8. Tyczkowski K., *Lettera Magica*, Polski Drukarz, Łódź 2005
9. Willberg H. P., Forssman F., *Pierwsza pomoc w typografii*, Wydawnictwo słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2006
10. Williams R., *Mistrzowskie stosowanie czcionek. Jak to zrobić?*, Wydawnictwo HELION, Gliwice 2003

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

mgr inż. Maciej Jackowski

MEDIALNE MECHANIZMY REKLAMY

Kod przedmiotu: 5.3-WP-PEDP-MMR

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr inż. Mariola Michałowska

Prowadzący: dr inż. Mariola Michałowska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15	1	4	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9	1	4	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	9	1		Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Przekazanie studentom kompleksowej wiedzy z zakresu medialnych mechanizmów reklamy. Zapoznanie studentów z planowaniem kampanii reklamowej w mediach, zasadami i kryteriami wyboru mediów, tworzeniem skutecznego tekstu reklamowego. Przygotowanie studentów do samodzielnego funkcjonowania w świecie współczesnej komunikacji medialnej. Kształtowanie umiejętności głębokiej analizy i samodzielnego konstruowania właściwej formy komunikatu werbalnego czy wizualnego w obszarze reklamy, wyjaśnienia silnych i słabych stron poszczególnych przekazów reklamowych, a także kształtowanie umiejętności pracy w grupie społecznej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe zasady pisowni i ortografii języka polskiego oraz podstawowe umiejętności obsługi edytora tekstu (Microsoft Word, OpenOffice Writer), budowy prezentacji (Microsoft PowerPoint, OpenOffice Impress) oraz obsługi programów graficznych (Corel Draw, Adobe Photoshop).

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wykład: Definiowanie i historia reklamy. Miejsce reklamy w działaniach marketingowych firmy. Cechy, cele, funkcje reklamy oraz kryteria klasyfikacji reklamy. Fazy procesu tworzenia reklamy. Modele reklamy. Metody budowy przekazu reklamowego. Cztery kategorie reklam-macierz FCB. Reguły tworzenia skutecznych tekstów reklamowych. Elementy tekstu reklamowego. Argumenty za i przeciw reklamie. Procesy zapamiętywania i ich znaczenie dla konstrukcji i emisji reklam. Znaczenie i mechanizmy oddziaływania mediów. Zalety i wady różnych form reklam. Kolory i ich wykorzystanie w reklamie. Mechanizm oddziaływania reklamy. Zarys psychologii reklamy. Etapy planowania kampanii reklamowej w mediach. Zasady i kryteria wyboru mediów. Ocena efektywności przeprowadzonej kampanii reklamowej.

Ćwiczenia: Analiza działań reklamowych firm i określanie celów tych działań. Ocena systemu identyfikacji wizualnej wybranych firm. Dobór odpowiednich mediów reklamy do rodzaju produktu. Konstruowanie tekstu reklamowego. Cechy dobrego sloganu reklamowego. Czynniki wpływające na dobór mediów i środków reklamy. Wpływ reklamy na zachowanie konsumenta. Odbiór reklamy-percepcja. Techniki oparte na automatycznych mechanizmach percepcji. Tworzenie reklam obrazem. Język reklamy. Projekt kampanii reklamowej w mediach.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład: pokaz, wykład konwencjonalny

Ćwiczenia: dyskusje grupowe, burza mózgów, prace indywidualne, prace grupowe, studia przypadków, metoda projektu, klasyczna metoda problemowa, praca z literaturą przedmiotu.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna elementarną terminologię używaną w obszarze mediów i mechanizmów oddziaływania reklamy, rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	K_W01	Kolokwium pisemne z progami punktowymi	Wykład
ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń	K_W08	Kolokwium pisemne z progami punktowymi	Wykład
potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł nowoczesnych technologii, przygotowuje dokumenty tekstowe, projektuje przekaz reklamowy, których konstrukcja jest zgodna z podanymi uprzednio wymogami	K_U04	Ocena prezentacji Ocena wystąpienia	Ćwiczenia
ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia	K_K01	Kolokwium Konwersacja - ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Ćwiczenia
dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje zgodnie z zasadami.	K_K05	Kolokwium Konwersacja - ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Ćwiczenia

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wiadomości z zajęć realizowanych zastosowaniem metody wykładu oraz samodzielnej pracy z książką będą sprawdzane z zastosowaniem testów z progami punktowymi.

Umiejętności praktyczne, np. analiza przekazu medialnego czy umiejętność konstruowania komunikatu reklamowego, oceniane będą na podstawie oceny jakości prac – projekty z progami punktowymi.

Weryfikacja kompetencji społecznych odbywa się na podstawie analizy realizowanych samodzielnie projektów z zastosowaniem progów punktowych.

Prowadzący ustalają, iż zaliczenie (ocena końcowa z przedmiotu) będzie średnią arytmetyczną pozytywnych ocen końcowych z: laboratorium i wykładu.

Zaliczenie wykładów: kolokwium pisemne z progami punktowymi. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów.

Zaliczenie ćwiczeń: pozytywne zaliczenie wszystkich kolokwiów oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen częściowych.

Ocena końcowa: ocena końcowa jest średnią arytmetyczną końcowych ocen z ćwiczeń i wykładu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Ociążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	15 godz.	27 godz.

Wykonanie projektu/ Wykonanie zadań praktycznych (samodzielna praca studenta)	25 godz.	25 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	5 godz.	5 godz.
Łącznie	75 godz.	75 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	2 ECTS
Łącznie	3 ECTS	3 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Albin K., *Reklama. Przekaz. Odbiór. Interpretacja*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa-Wrocław 2000.
2. Budzyński W., *Reklama. Techniki skutecznej perswazji*, Poltext 2006.
3. Dejnaka A., *Strategia marki, produktów i usług reklamy*, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2006.
4. Jones J. P., *Jak działa reklama*, GWP, Gdańsk 2004.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Czarnecki A., Korsak R., *Planowanie mediów w kampaniach reklamowych*, PWE, Warszawa 2001.
2. Doliński D., *Psychologiczne mechanizmy reklamy*, GWP, Gdańsk 2010.
3. Jeziński M. (red.), *Nowe media a media tradycyjne. Prasa, reklama, Internet*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2009.
4. Kłeczek R., Sobocińska M., Hajdas M., *Kreacja w reklamie*, Oficyna Wolters Kluwer Business, Kraków 2008.

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁA:**

dr inż. Mariola Michałowska

SIECI LOKALNE I GLOBALNE W EDUKACJI

Kod przedmiotu: 11.3-WP-PEDP-SLG
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr inż. Jarosław Wagner
 Prowadzący: nauczyciel akademicki
 Katedry Mediów i Technologii Informatycznych / WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	4	Egzamin	5	
Laboratorium	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9	1	4	Egzamin		
Laboratorium	18	2		Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z ideą funkcjonowania sieci komputerowych. Nabycie przez studentów umiejętności tworzenia i zarządzania sieciami lokalnymi i firmowymi.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe umiejętności obsługi komputera i systemu operacyjnego MS Windows / Linux

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie do sieci komputerowych. Historia sieci komputerowych i Internetu. Podstawy działania sieci komputerowych. Media transmisyjne używane w sieciach. Okablowanie strukturalne. Topologie sieci komputerowych (przewodowych i bezprzewodowych). Adresowanie IP. Usługi sieciowe i wykorzystywane protokoły. Model ISO/OSI. Aktywne i pasywne urządzenia sieciowe. Konfiguracja sieciowa systemu operacyjnego oraz urządzeń sieciowych. Projektowanie sieci oraz praktyczna implementacja

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład, praca z książką, ćwiczenia laboratoryjne w pracowni komputerowej, metoda projektu.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna teoretyczne podstawy działania lokalnych i globalnych sieci komputerowych	K_W20, K_K01, K_U04, K_W08	Egzamin pisemny z progami punktowymi, kolokwia, aktywność na zajęciach, jakość prac praktycznych.	Wykład, laboratorium
Student posiada umiejętności projektowania oraz tworzenia sieci komputerowych oraz wykorzystania ich możliwości w edukacji	K_U04, K_W20	Egzamin pisemny z progami punktowymi, kolokwia, aktywność na zajęciach, jakość prac praktycznych.	Wykład, laboratorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Wiadomości z zajęć realizowanych zastosowaniem metody wykładu oraz samodzielnej pracy z książką lub kursem online będą sprawdzane z zastosowaniem testów z progami punktowymi. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów. Umiejętności praktyczne weryfikowane będą poprzez systematyczną kontrolę wykonania zadań przewidzianych programem, test końcowy (progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów) oraz wykonanie projektu (zgodność z tematem, struktura pracy, poprawny język, odpowiedni i twórczy dobór literatury; część praktyczna zgodna z przyjętymi założeniami).

Zaliczenie wykładów: egzamin pisemny z progami punktowymi. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów.

Zaliczenie z laboratoriów: pozytywne zaliczenie wszystkich kolokwium oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych.

Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną końcowych ocen z egzaminu i laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	53	36
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	75	92
Łącznie	128	128
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	3,5
Łącznie	5	5

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Comer D., *Sieci komputerowe i intersieci*. Wydanie V, Helion, Gliwice 2012.
2. Józefiok A., *Domowe sieci komputerowe. Gotowe rozwiązania*, Helion, Gliwice 2012.
3. Kurose J.F., Ross K.W., *Sieci komputerowe. Ujęcie całościowe*, wyd. V, Helion, Gliwice, 2010.
4. Mueller S., *Rozbudowa i naprawa sieci*, wyd. II, Helion, Gliwice 2004.
5. Sosinsky B., *Sieci komputerowe. Biblia*, Helion, Gliwice 2011.
6. Sportack M., *Sieci komputerowe. Księga eksperta*, wyd. II, Helion, Gliwice, 2004.
7. Tanenbaum A.S., *Sieci komputerowe*, Helion, Gliwice, 2004.
8. Wetherall D., Tanenbaum A., *Sieci komputerowe*, wyd. V, Helion, Gliwice 2012.
9. Wrotek W., *Sieci komputerowe. Kurs*, Helion, Gliwice 2008.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Józefiok A., *W drodze do CCNA. Część I*, Helion, Gliwice 2012.
2. Józefiok A., *W drodze do CCNA. Część II*, Helion, Gliwice 2012.
3. Donahue G., *Wojownik sieci*, wyd. II, Helion, Gliwice 2012.

UWAGI:

Kurs z materiałami dydaktycznymi, zadaniami oraz wymaganiami dla projektu jest dostępny na platformie e-learningowej KMTI.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr inż. Jarosław Wagner

REKLAMA I PR

Kod przedmiotu:	15.0-WP-PEDP-RPR
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	prof. UZ dr hab. Roman Sapeńko
Prowadzący:	prof. UZ dr hab. Roman Sapeńko

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	15	1	4	Egzamin	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9	1	4	Egzamin	
Ćwiczenia	18	2		Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

- Wiadomości:** zna terminy i zakres pojęć dotyczących reklamy i PR; Ma elementarną wiedzę tworzenia strategii marketingowych i public relations.
- Umiejętności:** posiada specjalistyczne umiejętności z zakresu sprawnego realizowania strategii komunikacyjnych przy wykorzystaniu event PR, sponsoringu, lobbyingu oraz media relations. Umie planować i oceniać efektywność działań marketingu i public relations.
- Kompetencje społeczne:** realizuje zadania z poszanowaniem prawa autorskiego; kształtuje postawy odpowiedzialności i szacunku dla cudzej własności intelektualnej; potrafi stosować media relations w tym nowe media i media społecznościowe w PR i reklamie.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy socjologii, pedagogiki społecznej, komunikacji społecznej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**Wykład**

- Wprowadzenie teoretyczne do zagadnień komunikacji społecznej i miejsca Public Relations w dyskursie komunikacyjnym: relacje między teorią a praktyką PR, PR a reklama i marketing, etyka PR;
- Cele i PR w Polsce i na Świecie
- Modele PR: rozgłos (*publicity*); informacja publiczna; dwukierunkowy asymetryczny; dwukierunkowy symetryczny.
- Public Relations a reklama i marketing.
- Funkcje reklamy
- Rodzaje reklamy ze względu na treść i media
- Etapy projektowania reklamy
- Korzyści i zagrożenia płynące z reklamy

Ćwiczenia

1. Budowanie tekstów PR: relacje pomiędzy medium a konstrukcją tekstu, segmentacja mediów polskich, konstrukcja komunikatów w relacji z celem komunikacji;
2. Warsztat i narzędzia pracy PR-owca: znajomość podstawowych usług komunikacji, umiejętność doboru odpowiednich narzędzi, zarządzanie nimi, kosztorysowanie, elementy zarządzania projektami PR, strategia PR;
3. Znajomość rynku Public Relations: trendy, rozwój, media, konkurencja i otoczenie, wiedza na temat możliwości stojących przed absolwentami specjalizacji PR;
4. Specyfika instrumentów PR w zależności od sfer i zakresu działania (PR produktowy, PR korporacyjny, PR finansowy itp.);
5. Rozwijanie kompetencji komunikacyjnej (negocjacje, autoprezentacja, występowanie przed kamerą, copywriting itd.).

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład, pogadanka, metoda projektu (realizacja projektu badawczego)

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Definiuje terminy i pojęcia z zakresu pojęć reklamy i PR; omawia tworzenie strategii marketingowych i public relations.	K_W06	Egzamin pisemny – progi punktowe.	Wykład
Samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija swoje profesjonalne umiejętności, z zakresu sprawnego realizowania strategii komunikacyjnych przy wykorzystaniu event PR, sponsoringu, lobbingu oraz media relations.	K_U04	Aktywność, ocena prac.	Laboratorium
Wykorzystuje najnowsze kanały komunikacyjne; planuje i ocenia efektywność działań marketingu i public relations.	K_U07	Aktywność, ocena prac.	Laboratorium
wykorzystuje specjalistyczną wiedzę do organizowania działań związanych z wybraną specjalnością, np. związanych z realizacją i stosowaniem mediów informacyjno-komunikacyjnych w Internecie.	K_U15	Sprawdzian – progi punktowe.	Laboratorium
Pracuje w zespole przygotowując strategię kampanii reklamowej i PR	K_K07	Ocena prac – progi punktowe.	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Efekty kształcenia będą weryfikowane dwoma sposobami: poprzez test wyboru oraz wykonanie projektu (zgodność z tematem, struktura pracy, poprawny język, odpowiedni i twórczy dobór literatury; część praktyczna, np. reklama zgodna z przyjętymi uprzednio założeniami).

Zaliczenie wykładów: egzamin pisemny z progami punktowymi. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów.

Zaliczenie ćwiczeń: pozytywne zaliczenie wszystkich kolokwii oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych.

Ocena końcowa: ocena końcowa jest średnią arytmetyczną końcowych ocen z ćwiczeń i egzaminu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	45 godz.	27 godz.

Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	45 godz.	62 godz.
Wykonanie zadań praktycznych (samodzielna praca studenta)	30 godz.	30 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	8 godz.	9 godz.
Łącznie	128 godz.	128 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2 ECTS	1,5 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3 ECTS	3,5 ECTS
Łącznie	5 ECTS	5 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Andrzejewski P., Kot W., *Medialne public relations*, WSZiB w Poznaniu, Poznań 2006
2. Davis A., *Public relations* Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2007
3. Jabłoński W., *Kreowanie informacji: media relations* PWN, Warszawa 2006
4. Wood M.B., *Plan marketingowy*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2007

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Doliński, D., *Psychologia wpływu społecznego* Towarzystwo Przyjaciół Ossolineum Wrocław 2000
2. Drzycimski A., *Public relations: elementy wiedzy i praktyka*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Zarządzania i Prawa im. Heleny Chodkowskiej w Warszawie, Warszawa 2006
3. Maciejowski T., *Narzędzia skutecznej promocji w internecie*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2003.
4. Murdoch, A., *Kreatywność w reklamie*, PWN, Warszawa 2004
5. McQuil D., *Teoria komunikowania masowego*, PWN, Warszawa 2008
6. Tworzydło D., Soliński T., *Public relations: narzędzia przyszłości*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, Rzeszów 2007
7. Zimbardo P., *Psychologia i życie*, PWN, Warszawa 2009

UWAGI:

Kurs z materiałami dydaktycznymi, listami zadań oraz wymaganiami dla projektu jest dostępny na platformie e-learningowej KMTI.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

prof. UZ dr hab. Roman Sapeńko

JĘZYK ANGIELSKI SPECJALNOŚCIOWY V

Kod przedmiotu:	09.0-WP-PEDP-JAS5
Typ przedmiotu:	podstawowy
Język nauczania:	angielski
Odpowiedzialny za przedmiot:	mgr Beata Burchardt
Prowadzący:	mgr Beata Burchardt, mgr Małgorzata Gąsiorowska-Sawka, mgr Marzena Lachowicz, mgr Agata Poźniak, mgr Barbara Szura

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30	2	5	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	18	2	5	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOT

Celem kursu jest wykształcenie kompetencji językowej i komunikacji umożliwiającej posługiwanie się językiem obcym dla potrzeb społecznych, naukowych lub zawodowych, oraz przygotowanie do nauki na innych uczelniach europejskich. Cel kursu jest realizowany poprzez rozwijanie czterech sprawności językowych (rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstu czytanego, tworzenie wypowiedzi ustnych i pisemnych) w zakresie odpowiadającym poziomowi B2/C1 w oparciu o wykorzystanie różnorodnych materiałów źródłowych, mediów, literatury fachowej, popularnonaukowej i specjalistycznej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość języka angielskiego na poziomie B1+/B2

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Tematyka kursu dotyczy kierunku studiów oraz przyszłej pracy zawodowej studentów.

Kurs zawiera następujące treści:

- gramatyczne - doskonalenie poprawności gramatycznej, wprowadzenie rzadko występujących form gramatycznych charakterystycznych dla języka fachowego, transformacja zdań z zachowaniem pierwotnego znaczenia,
- leksykalne - doskonalenie umiejętności językowych w formie wypowiedzi ustnej i pisemnej w zakresie:
  - rozpoznawania różnych rodzajów tekstów,
  - opanowania strategii rozumienia tekstów,
  - czytania tekstów fachowych,
  - analizy i interpretacji tekstów,
  - dyskusji, wymiany poglądów,
  - prezentacji własnego stanowiska wobec omawianego tematu,
  - wyrażania przypuszczeń i propozycji,
  - interpretowania danych statystycznych,
  - przeprowadzania wywiadu,

redagowania tekstów: listów osobistych i formalnych, recenzji, streszczeń, sprawozdań i referatów, wygłaszania prezentacji.

Tematyka zajęć jest powiązana z tematyką przedmiotów kierunkowych realizowanych w danym semestrze i obejmuje następujące zagadnienia:

1. Zagrożenia medialne, cyberprzemoc, media a agresja wśród dzieci i młodzieży.
2. Uzależnienie od komputera i Internetu.
3. Wpływ mediów na rozwój psychofizyczny dzieci i młodzieży.
4. Kultura informacyjna.
5. Globalizacja i konsumpcjonizm.

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca indywidualna, praca w parach, praca w grupach, gry dydaktyczne, projekty, dyskusja, prezentacja, praca z wykorzystaniem środków audiowizualnych (CD, DVD).

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, rozwijać swoje profesjonalne umiejętności korzystając z różnych źródeł w języku obcym; posiada umiejętności językowe na poziomie B2/C1.	K_U04	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	Konwersatorium
Student potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w języku obcym w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych.	K_U06	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	Konwersatorium
Student zna specjalistyczne słownictwo w zakresie wybranej specjalności.	K_W20	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	Konwersatorium
Student potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę językową do organizowania działań związanych z wybraną specjalnością	K_U14	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; Sprawdzian z progami punktowymi; Kolokwium.	Konwersatorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z konwersatorium: metody weryfikacji efektów kształcenia to:

- dwa kolokwia pisemne w semestrze zawierające pytania otwarte i zamknięte i uzyskanie minimum 50 % prawidłowych odpowiedzi; student otrzymuje ocenę z kolokwium wg następujących progów punktowych:

50 – 60 % - dostateczny

61 – 70 % - dostateczny plus

71 – 80 % - dobry

81 – 90 % - dobry plus

91 – 100 % - bardzo dobry

- sprawdzian: progi punktowe jw.

- aktywne uczestnictwo w zajęciach.

Ocena z konwersatorium stanowić będzie średnią arytmetyczną wszystkich ocen.

Ocena końcowa: ocena końcowa jest oceną z konwersatorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	14 godz.	26 godz.
Przygotowanie pracy pisemnej i prezentacji (samodzielna praca studenta)	12 godz.	12 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	4 godz.	4 godz.
Łącznie	60 godz.	60 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1 ECTS
Łącznie	2 ECTS	2 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. D. Hill, M. Olejniczak, *English for Information Technology*, Pearson Education Limited 2011
2. E. H. Glendinning, J. McEwan, *English for Information Technology*, Oxford 2002
3. Opracowanie zbiorowe, *Angielski dla zaawansowanych The Changing World*, Edgard 2011
4. B. Mascull, *Key Words in the Media*, Collins 1995
5. E. H. Glendinning, J. McEwan, *Basic English for Computing*, Oxford 2003
6. C. Oxenden, Ch. L. Latham-Koenig, *New English File Upper-intermediate*, Oxford 2008
7. Matejko, B. John-Jankowska, *A Selection of Sociological Problems in English*, Śląskie Wydawnictwa Naukowe, Tychy 2006

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. W. Śmid, *Słownik polsko-angielski biznes, media, reklama*, Dr Lex 2010
2. D. Chandler, R. Munday, *Dictionary of Media and Communication*, Oxford 2011
3. M. Cieślak, *Repetytorium tematyczno-leksykalne 3*, Wagros, Poznań 2009
4. S. Lax, *Media and Communication Technologies*, Macmillan 2008

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁA:

mgr Beata Burchardt

MULTIMEDIALNE TECHNOLOGIE INFORMACYJNE I

Kod przedmiotu:	11.3-WP-PEDP-MT1
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Jacek Jędryczkowski
Prowadzący:	dr Jacek Jędryczkowski

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15	1	5	Zaliczenie bez oceny	
Laboratorium	30	2		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9	1	5	Zaliczenie bez oceny	
Laboratorium	18	2		Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Przygotowanie studenta do praktycznego stosowania wiadomości z zakresu psychologicznych i pedagogicznych uwarunkowań procesu nauczania-uczenia się podczas realizacji multimediów wykorzystywanych offline. Nabycie umiejętności związanych z realizacją komponentów oraz gotowych prezentacji multimedialnych i filmów wideo.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza z zakresu przedmiotu obowiązkowego Technologie informacyjne oraz Media w edukacji.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**Wykład**

- Definicje mediów i multimediów. Konstrukcja i oddziaływanie komunikatu multimedialnego. Procesu uczenia się z zastosowaniem multimediów. Pamięć a proces uczenia się. Systemy reprezentacji, a konstrukcja komunikatów medialnych; przedmiot, rozwój i możliwości wykorzystania mediów (multimediów) w procesie nauczania-uczenia się; zakres i możliwości oddziaływania. Indywidualizacja procesu nauczania-uczenia się – mechanizmy dostosowujące: formę przekazu do indywidualnych preferencji poznawczych, natężenie bodźców do indywidualnych możliwości poznawczych, treść przekazu oraz stopień trudności do przygotowania merytorycznego ucznia. Mechanizmy umożliwiające stymulację sensoryczną w przekazie multimedialnym.
- Obrazowa forma przekazu (J. Bruner - systemy reprezentacji, a możliwości stymulacji w multimediami): Grafika w multimediami – typy plików graficznych; konwersja plików graficznych; przegląd oprogramowania do obróbki grafiki.
- Teoria Alberta Bandury - dydaktyczne uzasadnienie stosowania animacji; Animacja w multimediami - narzędzia do tworzenia animacji (pliki gif, animacja w prezentacji multimedialnej).
- Dźwiękowa (symboliczna – wg J. Brunera) forma przekazu: stymulacja różnych form uwagi (uwaga wolicjonalna, przetwarzanie mimowolne, torowanie, przeciwdziałanie habituacji, utrzymanie uwagi) poprzez dźwięki; L.S. Wygotski (Myślenie i mowa); cyfrowy zapis dźwięku; typy plików dźwiękowych;

- obróbka i konwersja plików dźwiękowych (przeгляд oprogramowania); rejestracja dźwięku z różnych źródeł (mikrofon, PC, CD, radio internetowe, wejście liniowe); dźwięk w multimedialach.
5. Film – czynnościowa forma przekazu (J. Bruner, A. Bandura): oddziaływanie komunikatów filmowych; sposoby narracji stosowane w reklamie telewizyjnej (oraz „bajkach” dla najmłodszych) jako narzędzia służące ubezwłasnowolnieniu odbiorców; Kamera wideo i USB; filmy ekranowe – rejestracja; udźwiękowanie filmów; montaż i konwersja plików filmowych; nagrywanie filmów na nośnikach CD i DVD.
  6. Telewizja cyfrowa HDTV; różne sposoby rejestracji cyfrowego wideo.

Laboratorium

1. Aplikacje do tworzenia multimediiów; Stymulacja procesów uwagi poprzez multimedia rozwiązania praktyczne.
2. Grafika rastrowa - obróbka plików graficznych.
3. Animowane pliki GIF – edycja oraz tworzenie własnych animacji.
4. Grafika i animacja w Microsoft PowerPoint. Podstawy tworzenia grafiki wektorowej.
5. Fotografia cyfrowa oraz morfing. Realizacja filmu (morfingu) w formacie AVI i WMV.
6. Różne formaty plików dźwiękowych. Nagrywanie i montaż dźwięku. Import dźwięku z plików filmowych. Efekty dźwiękowe oraz miksowanie. Generatory ludzkiego głosu.
7. Dźwięk w prezentacji multimedialnej. Aplikacje do komponowania muzyki (legalny podkład dźwiękowy).
8. Filmowanie kamerą internetową oraz cyfrową; konwersja; udźwiękowanie oraz podstawowy montaż.
9. Urządzenia do nagrywania cyfrowego sygnału wideo w wysokiej rozdzielczości – możliwości i ograniczenia oraz ochrona praw autorskich.
10. Filmy DVD realizacja i kopiowanie; elementy prawa autorskiego.
11. Filmy ekranowe (Cam studio; BB FlashBack - różne formaty wideo oraz efekty specjalne).
12. Aplikacje do tworzenia pokazów slajdów - udźwiękowane filmy tworzone z fotografii.
13. Interaktywna prezentacja zawierająca wszystkie komponenty multimedialne.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład, wykład konwersatoryjny, pokaz, demonstracja, korzystanie z multimedialnych kursów online: blended learning oraz e-learning, metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<ul style="list-style-type: none"> - Student wymienia wybrane koncepcje psychologiczne człowieka. - Wskazuje zależność pomiędzy odpowiednią konstrukcją multimedialnego przekazu edukacyjnego, a stymulacją procesów uwagi co stanowi warunek efektywnego zapamiętywania. - Określa związek pomiędzy koncepcją systemów reprezentacji J. Brunera, a formami przekazu multimedialnego. - Określa związek pomiędzy koncepcją A. Bandury, a praktycznym wykorzystaniem filmu dydaktycznego w procesie nauczania-uczenia się. - Określa możliwości multimediiów w zakresie indywidualizacji procesu nauczania-uczenia się. 	K_W04	Test zaliczeniowy z progami punktowymi.	Wykład
<ul style="list-style-type: none"> - Konstruując własne przekazy multimedialne respektuje założenia prawa autorskiego. - Samodzielnie przygotowuje komponenty przekazów multimedialnych lub stosuje odpowiednie przypisy i odsyłacze bibliograficzne. 	K_W19 K_U12	Projekt zaliczeniowy, test z progami punktowymi; zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Student samodzielnie tworzy grafiki (fotografie, schematy, zrzuty ekranowe), animacje nagrania audio i wideo oraz hipertekst i inne interakcje. - Korzysta z zasobów Internetu w celu pozyskiwania odpowiednich materiałów oraz archiwizowania własnych prac (np. w 	K_W20 K_U14	Projekt zaliczeniowy; zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją). konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<p>chmurze).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konstruuje różnego typu prezentacje multimedialne z wykorzystaniem samodzielnie przygotowanych komponentów. - Projektuje prezentację multimedialną oraz jej komponenty zgodnie z określonymi wymogami lub na potrzeby zdefiniowanej sytuacji dydaktycznej. 			
<ul style="list-style-type: none"> - Szanuje cudzą własność intelektualną. - Konstruując przekazy multimedialne unika treści mogących narazić czyjeś dobre imię. - Chroni dane osobowych uczniów. - Zabezpiecza dane wrażliwe. 	K_K04	Zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac (jakość wykonania, zgodność z instrukcją, szyfrowanie, poprawne wykorzystanie „chmury”).	Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Konstruując przekazy multimedialne postępuje zgodnie z zasadami projektowania dydaktycznego. - Dostosowuje do napotkanej sytuacji dydaktycznej odpowiednią formę oddziaływania multimedialnego. - Rozumie potrzebę kształcenia całościowego, szczególnie w zakresie multimedialnych technologii informacyjnych oraz ich oddziaływań i zastosowań. 	K_K08	Projekt zaliczeniowy; zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją). konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wiadomości z zajęć realizowanych zastosowaniem metody wykładu oraz samodzielnej pracy z książką lub kursem online są sprawdzane z zastosowaniem testów z progami punktowymi; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów. Umiejętności praktyczne oraz kompetencje społeczne są oceniane na podstawie oceny prac – zadań wykonywanych według instrukcji (<http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/mtiinstrukcje.html>) na każdych zajęciach – progi punktowe.

Zaliczenie wykładów: bez oceny (zal.), aktywny udział w zajęciach. Opanowanie treści z wykładu będzie weryfikowane poprzez test z progami punktowymi. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest zdobycie minimum 60% punktów.

Zaliczenie z laboratorium: średnia arytmetyczna ocen ze wszystkich zadań o charakterze praktycznym (na każdych ćwiczeniach student wykonuje jedno zadanie zgodnie z dostępną w internecie instrukcją oraz wskazówkami z wykładu). Każde zadanie musi być zaliczone.

Ocena końcowa jest oceną z laboratorium (średnia arytmetyczna wszystkich ocen).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	45 godz.	27 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	30 godz.	48 godz.
Wykonanie zadań praktycznych (samodzielna praca studenta)	30 godz.	30 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	15 godz.	15 godz.
Łącznie	120 godz.	120 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2 ECTS	1,5 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2 ECTS	2,5 ECTS
Łącznie	4 ECTS	4 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. De Kerckhove D., *Inteligencja otwarta*, Mikom, Warszawa 2001.
2. Jędrzyckowski J., *Prezentacje multimedialne w procesie uczenia się studentów*, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2005.
3. Jędrzyckowski J., *Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008.
4. Jędrzyckowski J., <http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/mti.htm>
5. Zimbardo P. G., Gerrig R.J., *Psychologia i życie*. Warszawa, PWN 2012.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bednarek J., *Multimedia w kształceniu*, Mikom, Warszawa 2008.
2. Doliński D., *Psychologia reklamy*, Wyd. A.R. „Aida” S.C. Wrocław, 2001.
3. Furmanek M., (red.) *Technologie informacyjne w warsztacie pracy nauczyciela*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra, 2008.
4. Papert S., *Burze mózgów. Dzieci i komputery*. Warszawa, PWN, 1996.
5. Reeves B., Nass C., *Media i ludzie*, PIW, Warszawa, 2000.
6. Strykowski W. *Wstęp do teorii filmu dydaktycznego*, Wyd. UAM, Poznań, 1977.
7. Wawrzak-Chodaczek M., *Kształcenie kultury audiowizualnej młodzieży* Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2000.

UWAGI:

Kurs z materiałami dydaktycznymi, listami zadań i tematów oraz wymaganiami są dostępne na platformie e-learningowej Katedry lub na stronie wykładowcy:
www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/mtiinstrukcje.html.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Jacek Jędrzyckowski

PEDAGOGICZNE ZAGROŻENIA MEDIALNE I ICH PROFILAKTYKA

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PEDP-PZM
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Ewa Nowicka
 Prowadzący: dr Ewa Nowicka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Laboratorium	30	2	5	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	18	2	5	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Poznanie podstawowych pojęć w zakresie zagrożeń medialnych (uzależnienie, uzależnienia medialne, przemoc, agresja, itp.), wyjaśnienie problemu uzależnień medialnych. Poznanie pozytywnych i negatywnych aspektów wykorzystania gier komputerowych. Wyjaśnienie głównych koncepcji tłumaczących wpływ mediów na zachowania agresywne dzieci i młodzieży. Przygotowanie studenta do bezpiecznego korzystania z mass mediów i Internetu oraz projektowania warsztatów edukacyjnych w zakresie bezpiecznego korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe wiadomości z przedmiotów obowiązkowych: Pedagogika medialna, Technologie informacyjne, Mass media, Media w edukacji.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wykład

1. Problem uzależnienia od mediów, rodzaje uzależnień medialnych, przyczyny uzależnienia od mediów, społeczne i psychologiczne skutki uzależnień od mediów.
2. Media zagrożeniem dla rozwoju i edukacji dziecka: przegląd badań prezentujących skutki nieracjonalnego korzystania z mediów przez dzieci, młodzież i rodzinę, zagrożenia w rozwoju i edukacji dziecka.
3. Agresja i przemoc w mediach: koncepcje wyjaśniające wpływ mediów na zachowania agresywne wśród dzieci i młodzieży.
4. Zaniedbane obszary potrzeb i aktywności dzieci i młodzieży: sposoby spędzania wolnego czasu dawniej i dziś, zapomniane zabawy dla dzieci, aktywność fizyczna współczesnych dzieci, udział mediów w realizacji potrzeb dzieci i młodzieży.
5. Problem cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży: istota zjawiska cyberprzemocy, formy i cechy cyberprzemocy, interwencja podejmowana w przypadku ujawnienia cyberprzemocy.

Laboratorium

Projekt i realizacja warsztatów edukacyjnych skierowanych do dzieci w wieku przedszkolnym, wczesnoszkolnym i gimnazjalnym poświęconych bezpiecznemu korzystaniu z technologii informacyjnych.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład, pokaz, demonstracja, praca z książką (samodzielne korzystanie z multimedialnych kursów online: blended learning oraz e-learning), metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<ul style="list-style-type: none"> - Student ma elementarną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach, - zna podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów, - ma podstawową, uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących, - Student ma uporządkowaną wiedzę na temat własności intelektualnej oraz poszanowania praw autorskich. - Zna i rozumie podstawowe mechanizmy manipulacji 	<p>K_W07 K_W09 K_W10 K_W19 K_W20</p>	<p>Kolokwium zaliczeniowe z progami punktowymi</p>	<p>wykład</p>
<ul style="list-style-type: none"> - potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej - potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań pedagogicznych; potrafi generować rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań - potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej - Potrafi rozpoznawać i definiować zagrożenia medialne - potrafi pracować w zespole pełniąc różne role; umie przyjmować i wyznaczać zadania, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań profesjonalnych. 	<p>K_U03 K_U09 K_U10 K_U13 K_U14</p>	<p>Projekt zaliczeniowy. Zadania praktyczne – metoda laboratoryjna;</p>	<p>laboratorium</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z: manipulacją, indoktrynacją, poszanowaniem praw jednostki; ochroną własności intelektualnej oraz wpływem osób wykorzystujących się do działań przestępczych. - ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia, - docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla 	<p>K_K01 K_K02 K_K05</p>	<p>Ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).</p>	<p>laboratorium</p>

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
utrzymania i rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych i odnosi zdobytą wiedzę do projektowania działań zawodowych.			

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Podstawą zaliczenia laboratorium jest realizacja zaplanowanych w programie zadań. Wiedza teoretyczna zdobywana podczas zajęć oraz samodzielnej pracy z książką lub kursem online będzie sprawdzana z zastosowaniem testu z progami punktowymi (warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów). Umiejętności praktyczne oraz kompetencje społeczne będą weryfikowane na podstawie oceny jakości prac – progi punktowe (warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów).

Zaliczenie laboratorium: pozytywne zaliczenie wszystkich zadań i prac.

Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych.

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	10 godz.	22 godz.
Wykonanie zadań praktycznych (samodzielna praca studenta)	15 godz.	15 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	5 godz.	5 godz.
Łącznie	60 godz.	60 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1 ECTS
Łącznie	2 ECTS	2 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Filipiak M.: *Homo Communicans wprowadzenie do teorii masowego komunikowania*, Lublin, 2004
2. Guerreschi C.: *Nowe uzależnienia*, Wydawnictwo SALWATOR, Kraków, 2006
3. Kubicka D., Kołodziejczyk A.: *Psychologia wpływu mediów. Wybrane teorie, metody, badania*, Kraków, 2007
4. Lenardon J.: *Zagrożenia w Internecie. Chroń swoje dziecko*, Gliwice, 2007
5. Słysz A., Arcimowicz B.: *Przyjaciele w Internecie*, GWP, Gdańsk, 2009
6. Young K., Klausning P.: *Uwolnić się z sieci. Uzależnienie od Internetu*, Katowice, 2009

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Aftab P.: *Internet a dzieci, uzależnienia i inne niebezpieczeństwa*, Wydawnictwo Pruszyński i S-ka, Warszawa, 2003
2. Doliński D. (2001) *Psychologia reklamy*, Wyd. Aida, Wrocław.
3. Feibel T., (2006), *Zabójca w dzieciennym pokoju, przemoc i gry komputerowe*, Warszawa
4. Izdebska J.,(2000), *Dominacja mediów w środowisku wychowawczym dziecka*, „Edukacja”, nr 4
5. Izdebska J., (2000), *Dziecko w rodzinie u progu XXI wieku. Niepokoje i nadzieje*, Trans Humana, Białystok
6. Reeves B., Nass C.(2000) *Media i ludzie*, PIW, Warszawa.
7. Siemieniecki B. (red.) (2007) *Manipulacja - Media - Edukacja*, Wyd. Adam Marszałek, Toruń.

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Ewa Nowicka

PROJEKT - METODYKA

Kod przedmiotu: 11.3-WP-PEDP-PM
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: angielski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr inż. Jarosław Wagner
 Prowadzący: nauczyciel akademicki
 Katedry Mediów i Technologii Informatycznych / WPSNZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Laboratorium	15	1	5	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	9	1	5	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Wyposażenie studenta w umiejętności i kompetencje z zakresu: metodyki projektowania (oraz realizacji) jednostek dydaktycznych wzbogaconych o nowoczesne formy upogładowienia. Projektowanie i realizacja multimediów edukacyjnych.

Zaopatrzenie w kompetencje umożliwiające planowanie i realizację jednostki dydaktycznej, z zastosowaniem elektronicznych form upogładowienia.

Przekazanie wiadomości dotyczących zasad projektowania procesu dydaktycznego: taksonomia celów; treści kształcenia; wymagania programowe i programy; planowanie pracy dydaktycznej; programy nauczania, metody i zasady nauczania-uczenia się.

Wyposażenie w kompetencje umożliwiające wizualizację i upogładowienie treści przekazu edukacyjnego. Projektowanie i realizacja multimediów edukacyjnych o ściśle określonej tematyce i zawartości: elektroniczne formy diagnozy – możliwości i preferencje poznawcze, zakres opanowania wiadomości i umiejętności wstępnych (wiedza uprzednia); indywidualizacja procesu nauczania uczenia się (parametry przekazu, forma przekazu, zawartość merytoryczna, stopień trudności, stymulacja procesów uwagi w obrębie preferowanych form przekazu; ewaluacja.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe informacje z zakresu: dydaktyki ogólnej, metodyki i dydaktyki informatyki, technologii informacyjnej. Kompetencje związane z opanowaniem treści kształcenia w ramach zajęć z: grafika komputerowa, przekaz filmowy i telewizyjny, systemy zarządzania treścią oraz pedagogika mediów.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Metoda projektów. Zasady projektowania dydaktycznego.
2. Projektowanie procesu edukacyjnego oraz mediów edukacyjnych jako zaspakajanie potrzeb. Proces i przedmiot projektowania.
3. Formułowanie problemów i celów. Hipotetyczny opis jednostki dydaktycznej i stosowanego w jej ramach medium edukacyjnego.
4. Analiza zadania. Gromadzenie danych. Określenie funkcji projektowanego medium edukacyjnego. Założenia konstrukcyjne, a możliwości realizacyjne (dostępne środki).

5. Planowanie – konspekt jednostki dydaktycznej. Dokumentacja medium edukacyjnego: instrukcja metodyczna, scenariusze i scenopisy.
6. Opracowanie (i zatwierdzenie) konspektów oraz zawartości merytorycznej projektowanego, medium edukacyjnego.
7. Przygotowanie praktycznej realizacji projektu. Przygotowanie zaplecza, zgromadzenie i przetestowanie niezbędnych aplikacji.
8. Opracowanie szablonu – wzorca pojedynczego ekranu projektowanego medium edukacyjnego (multimedialna witryna edukacyjna, multimedialny program edukacyjny – płyta CD, gra edukacyjna, film o charakterze edukacyjnym). Opracowanie koncepcji / struktury hipertekstowej medium edukacyjnego – zgodnie z założeniami jednostki dydaktycznej oraz przyjętym scenariuszem.
9. Realizacja graficznych i tekstowych komponentów medium edukacyjnego.
10. Realizacja dźwiękowych komponentów medium edukacyjnego.
11. Realizacja filmów i animacji - komponenty medium edukacyjnego.
12. Realizacja interaktywnych symulacji procesów i zjawisk / gier edukacyjnych itp. - komponenty medium edukacyjnego.
13. Ewaluacja w obrębie medium edukacyjnego – realizacja testów i quizów.
14. Ocena projektów. Pokaz i prezentacja dokumentacji oraz mediów edukacyjnych.

METODY KSZTAŁCENIA:

Pokaz, demonstracja, praca z książką (samodzielne korzystanie z multimedialnych kursów online: blended learning oraz e-learning), metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna, metoda projektów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<p>Student rozumie potrzebę poszanowania praw autorskich oraz cudzej własności intelektualnej podczas projektowania i realizacji mediów edukacyjnych.</p> <p>Zna podstawowe sposoby metody tworzenia przypisów i odsyłaczy bibliograficznych.</p> <p>Ocenia, czy licencja danej aplikacji zezwala swobodne wykorzystanie w ramach realizowanego projektu.</p>	K_W19	Aktywność oraz test z progami punktowymi;	Laboratorium
<p>Zna wybrane koncepcje człowieka, psychologiczne i społeczne stanowiące teoretyczne podstawy realizacji mediów edukacyjnych (sposoby oddziaływania w świetle wybranych teorii).</p> <p>Zna podstawowe teorie dotyczące procesu nauczania-uczenia się technologii informacyjnych oraz podstaw informatyki, rozumie uwarunkowania tego procesu w kontekście prawidłowego stosowania i realizacji mediów edukacyjnych.</p>	K_W20	Aktywność oraz test z progami punktowymi;	Laboratorium
<p>Student w określonej sytuacji dydaktycznej wskazuje sytuację problemową wymagającą upogłdowienia.</p> <p>Formułuje problemy i cele oraz tworzy hipotetyczny opis jednostki dydaktycznej oraz medium edukacyjnego ułatwiającego realizację celów tej jednostki.</p> <p>Określa funkcje hipotetycznego medium oraz jego założenia konstrukcyjne.</p> <p>Planuje jednostkę dydaktyczną oraz tworzy dokumentację medium edukacyjnego (konspekty, instrukcja metodyczna, scenariusze, scenopisy itp.).</p>	K_U13	Ocena dokumentacji projektu – progi punktowe	Laboratorium
<p>Student samodzielnie tworzy: fotografie, schematy, zrzuty ekranowe, animacje nagrania audio i wideo, hipertekst oraz interakcje.</p> <p>Konstruuje (zgodnie z przyjętymi uprzednio w projekcie założeniami) różnego typu multimedia edukacyjne. Stosuje w tym celu samodzielnie opracowane komponenty.</p> <p>Konstruując własne przekazy multimedialne</p>	K_U15	Ocena komponentów multimedialnych projektu – progi punktowe.	Laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
respektuje założenia prawa autorskiego. Stosuje odpowiednie przypisy i odsyłacze bibliograficzne.			
Potrafi zaprojektować proces dydaktyczny z uwzględnieniem wykorzystania istniejących lub samodzielnie realizowanych mediów edukacyjnych. Potrafi dostosować do napotkanej sytuacji dydaktycznej odpowiednią formę oddziaływania multimedialnego. Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne (projektowanie dydaktycznego procesu edukacyjnego, projektowanie mediów edukacyjnych na potrzeby ściśle określonych sytuacji dydaktycznych, realizacja mediów edukacyjnych).	K_K08	Ocena projektów – progi punktowe.	Laboratorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Wiedza teoretyczna zdobywana podczas zajęć oraz samodzielnej pracy z książką lub kursem online będzie sprawdzana z zastosowaniem testu z progami punktowymi. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów. Umiejętności praktyczne oraz kompetencje społeczne będą weryfikowane na podstawie oceny jakości projektów –progi punktowe. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów.

Zaliczenie z laboratoriów: zaliczenie wszystkich podlegających ocenie zadań i prac.

Ocena końcowa: średnia arytmetyczna wszystkich ocen.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	19	13
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	31	37
Łącznie	50	50
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	0,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1,5
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Baron-Polańczyk E., *Multimedialne materiały dydaktyczne. Projektowanie i wykorzystanie w edukacji techniczno-informatycznej*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2006.
2. Gagné R. M., Briggs L. J., Wager W., *Zasady projektowania dydaktycznego*, WSiP, Warszawa 1992.
3. Jędrzykowski J., *Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Arends R.I., *Uczymy się nauczać*, WSiP, Warszawa 2000.
2. Jędrzykowski J., *Prezentacje multimedialne w procesie uczenia się studentów*, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2005.
3. Joyce B., Calhoun E., Hopkins D., *Przykłady modeli uczenia się i nauczania*, WSiP, Warszawa 1999.
4. Juszczyk S., Janczyk J., Morańska D., Musioł M., *Dydaktyka informatyki i technologii informacyjnej*, wyd. Adam Marszałek, Toruń 2004.
5. Juszczyk S. (red.), *Metodyka nauczania informatyki w szkole*, wyd. Adam Marszałek, Toruń 2002.
6. Kruszewski K. (red.), *Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela*, t.1., PWN, Warszawa 2002.

7. Niemierko B., *Ocenianie szkolne bez tajemnic*, WSiP Warszawa 2002.
8. Skrzypczak J., *Edukacyjne funkcje mediów w perspektywie metodologicznej*, eMPI2, Poznań 1997.
9. Strykowski W., *Kompetencje nauczyciela szkoły współczesnej*, wyd. eMPI2, Poznań 2003.
10. Wragg E., *Trzy wymiary programu*, WSiP, Warszawa 1999.

UWAGI:

Kurs z materiałami dydaktycznymi, zadaniami oraz wymaganiami jest dostępny na platformie e-learningowej KMTI.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr inż. Jarosław Wagner

KULTURA MEDIALNA

Kod przedmiotu:	03.4.9-WP-PEDP-KM
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski / j. angielski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Prof. UZ, dr hab. Wielisława Osmańska-Furmanek
Prowadzący:	Prof. UZ, dr hab. Wielisława Osmańska-Furmanek mgr Paulina Woźniak-Chojnacka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15	1	5	Egzamin	
Laboratorium	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9	1	5	Egzamin	
Laboratorium	9	1		Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z treściami współczesnej kultury medialnej. Nabycie przez studentów umiejętności i kompetencji w zakresie współuczestnictwa w procesach współczesnej kultury. Przygotowanie do samodzielnego i świadomego funkcjonowania w społeczeństwie konsumpcyjnym.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Zaliczenie przedmiotu Antropologia kulturowa. Podstawowe wiadomości z zakresu komunikowania społecznego i interpersonalnego oraz funkcjonowania mediów i massmediów we współczesnym społeczeństwie informacyjnym.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:WYKŁAD

1. Rozumienie kultury w antropologii kulturowej. Struktura kultury (normatywna, symboliczna i materialna). Społeczne funkcje mediów. Kultura masowa - kultura popularna (popkultura) – kultura medialna. Kultura jako paidea czy kultura jako towar. Kultura w perspektywie postmodernistycznej. Trzy sfery kultury medialnej. Globalizacja (amerykanizacja kultury). Kultura informacyjna – cyberkultura.
2. Historia kultury medialnej. Kultura medialna a jej cechy i uwarunkowania w dobie mediów tradycyjnych i elektronicznych. Techniczne środki komunikowania a kultura jako symbolizacja rzeczywistości – od kultury druku do kultury obrazu. Przemiany mediów i wynikające z nich szanse i zagrożenia dla kultury.
3. Telewizja jako kultura. Telewizja wczoraj i dziś. Funkcje telewizji. Kulturotwórcza rola telewizji. Rodzaje telewizji. Wybrane formy i gatunki telewizyjne (program rozrywkowy, talk-show, reality-show, teleturniej.) Serial telewizyjny (format, telenowela, opera mydlana, sitcom).
4. Tożsamość i ciało w kulturze medialnej. Stereotypy kobiecości i męskości. Reklama, moda, telenowela.

5. Treści współczesnej kultury medialnej w komunikacji społecznej (transmisja treści artystycznych, transmisja wzorów kulturowych, nowe rytuały kulturowe, konstruowanie nowych doświadczeń społecznych).
6. Przemysły medialne. Showbiznes. Przemysł filmowy - Hollywood – Bollywood. Przemysł muzyczny - muzyka młodzieżowa, wideoklipy. Prasa – kobieca, młodzieżowa, tabloidy. Moda
7. Zjawiska kultury medialnej – kreacje społeczne, oddziaływania pedagogiczne. Ikony medialne – celebryci i idole medialni. Tabloidyzacja kultury. Kultura medialna w polityce.

LABORATORIUM

1. Media i massmedia: media w historii kultury i cywilizacji, klasyfikacje mediów, funkcje mediów, media a jednostka i społeczeństwo, media tradycyjne i współczesne media cyfrowe.
2. Kultura: geneza, aspekty rzeczywistości kulturowej, definicje kultury, dziedziny kultury, sześć grup definicji kultury wg Kroeber'a & Kluckhohn'a, płaszczyzny zjawisk kulturowych, kultura jako symbolizacja rzeczywistości, kultura informacyjna – cyberkultura, mass media jako nośniki kultury.
3. Kultura masowa: pojęcie, charakterystyka i geneza rozwoju kultury masowej, kultura popularna – popkultura – kultura instant, globalizacja kultury, kultura jako towar, kształtowanie upodobań masowych, gadżety popkultury i wartości w stylu pop.
4. Telewizja: geneza i funkcje telewizji, rola telewizji w kulturze, rodzaje telewizji, formy i gatunki telewizyjne, seriale telewizyjne, manga i anime.
5. Reklama: definicja, funkcje, cechy i cele reklamy, historia i techniki reklamy, formy reklamy telewizyjnej, radiowej, outdoorowej, internetowej, wpływ reklamy na dzieci, młodzież i dorosłych.
6. Analiza komunikatów medialnych: mechanizmy oddziaływania i wpływ mediów, czynniki perswazyjne w komunikatach medialnych, transmisje treści artystycznych i wzorów kulturowych, świat wartości kreowany w czasopiśmie młodzieżowym, obraz dziecka w mediach na podstawie analizy bajek telewizyjnych oraz prasy dziecięcej, moda i reklama jako element kultury medialnej.
7. Wizerunek kobiety i mężczyzny w mediach na podstawie prasy i telewizji: stereotypy, reklama, moda, telenowele, płęć kulturowa a język i mass media.
8. Przemysł filmowy i show biznes: kim jest widz filmowy, wzorce filmowe oraz funkcje i znaczenie filmów – Hollywood, Bollywood i Kino chińskie.
9. Kultura medialna a nowe media: kultura konwergencji, muzyka i kultura wideoklipu, kultura młodzieżowa, kreacje społeczne i ikony medialne, tabloidyzacja kultury, kultura medialna a polityka, wartości kulturowe w grach komputerowych.

METODY KSZTAŁCENIA:

WYKŁAD

Wykład konwencjonalny i problemowy ilustrowany materiałami audio-wizualnymi.

LABORATORIUM

Pogadanka, pokaz, metoda projektu, praca z tekstem, praca w grupach, ćwiczenia wytwórcze.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
potrafi zdefiniować zjawiska kultury medialnej i scharakteryzować jej terminologię, teorię i metodykę tworzenia przekazów medialnych	K_W05 K_W16	Egzamin pisemny z progami punktowymi Kolokwium Prezentacje multimedialne grupowe	Wykład Laboratorium
potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych wytworów kultury medialnej, właściwych dla studiowanej dyscypliny stosując oryginalne podejścia i nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę do organizowania działań związanych z krytycznym rozumieniem i tworzeniem przekazów medialnych	K_U10	Egzamin pisemny z progami punktowymi Projekt multimedialny Zadania wykonane grupowo	Wykład Laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
posiada odpowiednio ukształtowaną krytyczną postawę wobec mediów.	K_K01	Egzamin pisemny z progami punktowymi Konwersacja – ocena aktywności studenta	Wykład Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład - efekty kształcenia zweryfikowane zostaną poprzez egzamin pisemny z progami punktowymi.

Laboratoria – efekty kształcenia będą weryfikowane następującymi sposobami: kolokwia, prezentacje multimedialne grupowe, projekt multimedialny, zadania wykonane grupowo, konwersacja – ocena aktywności studenta. Na ocenę z laboratorium składają się wyniki osiągnięte na kolokwiach (50%), ocena z prezentacji multimedialnej oraz z projektu multimedialnego (30%), zadania wykonane grupowo oraz aktywność studenta na zajęciach (20%).

Zaliczenie wykładów: egzamin pisemny z progami punktowymi. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywna ocena z ćwiczeń.

Zaliczenie z laboratoriów: warunkiem zaliczenia laboratorium jest pozytywna ocena pracy studenta, aktywność na zajęciach, uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwiów (2 kolokwia z progami punktowymi; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów) oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac. Ocena z laboratorium jest średnią ważoną wszystkich ocen.

Ocena końcowa: na ocenę z przedmiotu składa się ocena z ćwiczeń (50%) i z egzaminu (50%). Warunkiem zaliczenia przedmiotu są pozytywne oceny z ćwiczeń i egzaminu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	30 godz.	42 godz.
Wykonanie zadań praktycznych (samodzielna praca studenta)	10 godz.	10 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	5 godz.	5 godz.
Łącznie	75 godz.	75 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	2 ECTS
Łącznie	3 ECTS	3 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Godzic W., Telewizja jako kultura, Wydawnictwo RABID, Kraków 2002
2. Kłoskowska A., Kultura masowa. Krytyka i obrona, PWN, Warszawa 2006
3. Kultura popularna – Tożsamość – Edukacja, red. nauk. D.Hejwosz, W. Jakubowski, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2010
4. Lash S., Lury C., Globalny przemysł kulturowy. Medializacja rzeczy, Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2011
5. Melosik Z., Tożsamość, ciało i władza w kulturze instant, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2010

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Carey J.W., Communication as culture. Essays on media and society, New York, London : Routledge, 1992
2. Gadżety popkultury. Społeczne życie przedmiotów, red. nauk. W. Godzic, M. Żakowski, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2007

3. Gajda J., Pedagogika kultury w zarysie, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2006
4. Goban-Klas T., Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu, PWN, Kraków 2002
5. Gorman L., McLean D., Media i społeczeństwo. Wprowadzenie historyczne, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2010
6. Jenkins H., Kultura konwergencji. Zderzenie starych i nowych mediów, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2007
7. Kobiety, mężczyźni i społeczeństwo, red. nauk. Z. Melosik, PWN, Warszawa 2008
8. Melosik Z., Szkudlarek T., Kultura, tożsamość i edukacja. Migotanie znaczeń, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2009
9. Ogonowska A., Telewizja w edukacji medialnej, TAIWPN UNIVERSITAS, Kraków 2009
10. Strinati D., Wprowadzenie do kultury popularnej, Poznań 1998

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁA:

Prof. UZ, dr hab. Wielisława Osmańska-Furmanek

SCRATCH – KOMUNIKACJA WIELOJĘZYCZNA

Kod przedmiotu:	11.3-WP-PEDP-SKW
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Elżbieta Kołodziejska
Prowadzący:	dr Elżbieta Kołodziejska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Laboratorium	30	2	5	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	18	2	5	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z językiem programowania dedykowanym kreatywnej edukacji i wielojęzycznej komunikacji. Nabycie przez studentów umiejętności programowania w języku Scratch oraz współpracy i wymiany doświadczeń ze studentami z całego świata

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Sprawność w korzystaniu ze standardowego oprogramowania środowiska Windows i zasobów komputera. Podstawy algorytmiki

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Peer learning: Podstawy teoretyczne i narzędzia wzajemnego uczenia się w sieci

Uczenie się kodowania – kodowanie dla nauki: miejsce języków programowania w rozwoju myślenia logicznego.

Podstawy języka Scratch: środowisko programowania, przykłady projektów, konstruowanie skryptów.

Internetowa społeczność Scratcha: zasoby, możliwości komunikacji

Obiekty i zmienne w języku Scratch: obiekty i ich własności, budowa własnych programów.

Programowanie obiektowe: wyjaśnienie pojęć: klasy, jednostki; własności obiektów; współpraca między obiektami; projektowanie zdarzeń.

Multimedia w środowisku Lokomocji: osadzanie dźwięku, obrazu, plików wideo; tworzenie projektów przyjaznych użytkownikowi.

Projekty edukacyjne: tworzenie własnych projektów,

Publiczna prezentacja i ocena wykonanych projektów.

METODY KSZTAŁCENIA:

Zajęcia laboratoryjne w pracowni komputerowej, metoda projektu.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zapisuje typowe algorytmy w języku i Scratch. Analizuje projekty umieszczone w sieci przez twórców z różnych krajów świata wykorzystując wielojęzyczność oprogramowania. Buduje własne procedury wykorzystując zmienne, konstrukcje iteracyjne i warunkowe. Potrafi zastosować standardowe polecenia języka Scratch do rozwiązania prostych, zadań. Buduje własne programy w języku Scratch, wykorzystując gotowe bloki poleceń.	K_W20 K_U04	Zadania praktyczne indywidualne i grupowe - ocena prac – progi punktowe (poziom wykonania, zgodność z instrukcją). Wejściówki – krótkie sprawdziany z progami punktowymi	Laboratorium
Student projektuje i pisze program o charakterze edukacyjnym w języku Scratch.	K_W20 K_U04 K_K01	Projekt zaliczeniowy. Przy ocenie projektu będą uwzględniane Kryteria formalne, podstawowe: <ul style="list-style-type: none"> • terminowość, kompletność • stopień trudności zadania • poprawność konstrukcji, nazewnictwo procedur i parametrów • czytelność Kryteria dodatkowe: <ul style="list-style-type: none"> • pomysłowość • atrakcyjność (interaktywność, media, akcja) • wartość edukacyjna 	Laboratorium
Student pracuje w zespole przygotowując propozycje zadań i projektów oraz dzieli się nimi ze społecznością scratchcersów.	K_K07	Analiza zadań umieszczonych w sieci Obserwacja i ocena udziału w pracy zespołów. Publiczna prezentacja projektu	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Efekty kształcenia będą weryfikowane trzema sposobami: poprzez systematyczną kontrolę wykonania zadań przewidzianych programem, okresowe sprawdziany (wejściówki) oraz wykonanie projektu (zgodność z tematem, struktura pracy, poprawny język, odpowiedni i twórczy dobór literatury; część praktyczna, np. program komputerowy zgodny z przyjętymi założeniami)..

Zaliczenie laboratoriów: zaliczenie laboratorium wymaga wykonania i pozytywnej oceny wszystkich podlegających ocenie zadań, wykonania i prezentacji projektu.

Ocena końcowa: 80% oceny końcowej stanowi ocena z projektu, 20% pozostałe formy weryfikacji.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	10 godz.	22 godz.
Wykonanie zadań praktycznych (samodzielna praca studenta)	15 godz.	15 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	5 godz.	8 godz.
Łącznie	60 godz.	60 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1 ECTS

Łącznie	2 ECTS	2 ECTS
---------	--------	--------

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. S. Papert, Burze mózgów. Dzieci i komputery, PWN, 1996
2. Scratch – programming for all. Mitchel Resnik, Communications of the ACM, November 2009, vol. 52, no. 111997
3. Strona projektu Scratch: <http://scratch.mit.edu/>

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. D. Harel, Rzec i istocie informatyki. Algorytmika, WNT, 2000 A.

UWAGI:

Kurs z materiałami dydaktycznymi, listami zadań oraz wymaganiami dla projektu jest dostępny na platformie e-learningowej KMTI.

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Elżbieta Kołodziejska

METODYKA KSZTAŁCENIA Z WYKORZYSTANIEM TI – PROJEKT ECDL

Kod przedmiotu: 11.3-WP-PEDP-ECDL
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Krzysztof Stanikowski
 Prowadzący: mgr Krzysztof Stanikowski

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Laboratorium	15	1	5	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	9	1	5	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Cel ogólny: Przygotowanie do samodzielnego funkcjonowania we współczesnym społeczeństwie informacyjnym, a także wykształcenie praktycznych umiejętności świadomego i sprawnego posługiwania się ICT w pracy pedagoga.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe wiadomości o komputerze i systemie operacyjnym (zakres przedmiotu Technologie informacyjne).

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Metodyka kształcenia z wykorzystaniem TI
2. Podstawy technologii informacyjno-komunikacyjnych
3. Użytkowanie komputerów i zarządzanie plikami
4. Podstawy pracy z komputerem
5. Podstawy pracy w sieci
6. Przetwarzanie tekstów
7. Arkusze kalkulacyjne
8. Przeglądanie stron internetowych i komunikacja
9. Użytkowanie baz danych
10. Grafika menedżerska i prezentacyjna
11. IT Security
12. Web Editing
13. Współpraca online

METODY KSZTAŁCENIA:

Pokaz, demonstracja, praca z książką (samodzielne korzystanie z multimedialnych kursów online: blended learning oraz e-learning), metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Prezentuje elementarną wiedzę dotyczącą procesów, narzędzi i technik komunikowania z zastosowaniem ICT	K_W7 K_W20	Ocena prac (wytworów); konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Laboratorium
Korzysta z nowoczesnych technologii (ICT): wyszukuje, sortuje, przetwarza, archiwizuje i wizualizuje informacje oraz komunikuje się synchronicznie i asynchronicznie.	K_U04 K_U15	Ocena prac (wytworów)	Laboratorium
Zna wpływ ICT na procesy społeczne i gospodarcze. Wykorzystuje narzędzia ICT w nauce i pracy zawodowej. Szanuje cudzą własność intelektualną, przestrzega praw autorskich. Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania profesjonalne z zastosowaniem ICT.	K_K07	Ocena prac (wytworów); konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego; ocena pracy studenta (poprawność metodyczna).	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wiedza teoretyczna zdobywana podczas zajęć oraz samodzielnej pracy z książką lub kursem online będzie sprawdzana z zastosowaniem testów z progami punktowymi. Umiejętności praktyczne, np. korzystanie z edytora tekstu, arkusza kalkulacyjnego itp. będą weryfikowane na podstawie oceny jakości prac – sprawdzian z progami punktowymi. Weryfikacja kompetencji społecznych odbywa się na podstawie analizy realizowanych samodzielnie projektów z zastosowaniem progów punktowych.

Zaliczenie z laboratoriów: pozytywne zaliczenie wszystkich kolokwium oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac.

Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych.

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	15 godz.	9 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	16 godz.	22 godz.
Wykonanie zadań praktycznych (samodzielna praca studenta)	15 godz.	15 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	4 godz.	4 godz.
Łącznie	50 godz.	50 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1 ECTS	0,5 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1,5 ECTS
Łącznie	2 ECTS	2 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Furmanek M., (red.), *Technologie informacyjne w warsztacie pracy nauczyciela*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008.
2. Gogołek W., *Informatyka dla humanistów*, Warszawa 2012
3. Jędrzykowski J., *Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008
4. Kron F., Sofos A., *Dydaktyka mediów*, GWP, Gdańsk 2009
5. Kurs z materiałami dydaktycznymi, listami zadań oraz wymaganiami dla projektu przygotowanego przez prowadzącego udostępnionych na indywidualnych kontaktach studenckich platformy e-learningowej.

6. Żarowska A., Węglarz W., *ECDL na skróty. Edycja 2010*, Warszawa 2011

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Stachowiak B., *Technologie informacyjno-komunikacyjne w funkcjonowaniu uczelni wyższych. Wybrane konteksty*. Toruń 2012
2. Murray K., *Microsoft Office 2010 PL. Praktyczne podejście*, Wyd. Helion, Gliwice 2011.
3. Sokół M., *OpenOffice.ux.pl 3.1. Ćwiczenia praktyczne*, Wyd. Helion, Gliwice 2010.

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:

mgr Krzysztof Stanikowski

JEZYK ANGIELSKI SPECJALNOŚCIOWY VI

Kod przedmiotu:	09.0-WP-PEDP-JAS6
Typ przedmiotu:	podstawowy
Język nauczania:	angielski
Odpowiedzialny za przedmiot:	mgr Beata Burchardt
Prowadzący:	mgr Beata Burchardt, mgr Małgorzata Gąsiorowska-Sawka, mgr Marzena Lachowicz, mgr Agata Poźniak, mgr Barbara Szura

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Konwersatorium	30	2	6	Egzamin	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	18	2	6	Egzamin	

CEL PRZEDMIOTU

Celem kursu jest wykształcenie kompetencji językowej i komunikacji umożliwiającej posługiwanie się językiem obcym dla potrzeb społecznych, naukowych lub zawodowych, oraz przygotowanie do nauki na innych uczelniach europejskich. Cel kursu jest realizowany poprzez rozwijanie czterech sprawności językowych (rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstu czytanego, tworzenie wypowiedzi ustnych i pisemnych) w zakresie odpowiadającym poziomowi B2/C1 w oparciu o wykorzystanie różnorodnych materiałów źródłowych, mediów, literatury fachowej, popularnonaukowej i specjalistycznej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość języka angielskiego na poziomie B1+/B2.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Tematyka kursu dotyczy kierunku studiów oraz przyszłej pracy zawodowej studentów.

Kurs zawiera następujące treści:

- gramatyczne - doskonalenie poprawności gramatycznej, wprowadzenie rzadko występujących form gramatycznych charakterystycznych dla języka fachowego, transformacja zdań z zachowaniem pierwotnego znaczenia,
- leksykalne - doskonalenie umiejętności językowych w formie wypowiedzi ustnej i pisemnej w zakresie:
  - rozpoznawania różnych rodzajów tekstów,
  - opanowania strategii rozumienia tekstów,
  - czytania tekstów fachowych,
  - analizy i interpretacji tekstów,
  - dyskusji, wymiany poglądów,
  - prezentacji własnego stanowiska wobec omawianego tematu,
  - wyrażania przypuszczeń i propozycji,
  - interpretowania danych statystycznych,
  - przeprowadzania wywiadu,

redagowania tekstów: listów osobistych i formalnych, recenzji, streszczeń, sprawozdań i referatów, wygłoszenia prezentacji.

Tematyka zajęć jest powiązana z tematyką przedmiotów kierunkowych realizowanych w danym semestrze i obejmuje następujące zagadnienia:

1. Socjologia mediów.
2. Historia mediów.
3. Kultura w sieci/ netykieta.
4. Technologie mobilne.
5. Cyberjęzyk.

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca indywidualna, praca w parach, praca w grupach, gry dydaktyczne, projekty, dyskusja, prezentacja, praca z wykorzystaniem środków audiowizualnych (CD, DVD).

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, rozwijać swoje profesjonalne umiejętności korzystając z różnych źródeł w języku obcym; posiada umiejętności językowe na poziomie B2/C1.	K_U04	Egzamin pisemny i ustny z progami punktowymi.	Konwersatorium
Student potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w języku obcym w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych.	K_U06	Egzamin pisemny i ustny z progami punktowymi.	Konwersatorium
Student zna specjalistyczne słownictwo w zakresie wybranej specjalności.	K_W20	Egzamin pisemny i ustny z progami punktowymi.	Konwersatorium
Student potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę językową do organizowania działań związanych z wybraną specjalnością	K_U14	Egzamin pisemny i ustny z progami punktowymi.	Konwersatorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z konwersatorium: Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest egzamin pisemny i ustny sprawdzający znajomość języka specjalistycznego na poziomie B2/C1 z uwzględnieniem specyfiki kierunku studiów.

Egzamin składa się z 4 części: czytania, pisania, słuchania i mówienia.

Student otrzymuje ocenę z egzaminu wg następujących progów punktowych:

50 – 60 % - dostateczny

61 – 70 % - dostateczny plus

71 – 80 % - dobry

81 – 90 % - dobry plus

91 – 100 % - bardzo dobry

Ocena z konwersatorium jest oceną z egzaminu.

Ocena końcowa: ocena końcowa jest oceną z egzaminu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Ociążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	30 godz.	42 godz.

Przygotowanie pracy pisemnej i prezentacji (samodzielna praca studenta)	10 godz.	10 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	5 godz.	5 godz.
Łącznie	75 godz.	75 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5 ECTS	2 ECTS
Łącznie	3 ECTS	3 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. D. Hill, M. Olejniczak, *English for Information Technology*, Pearson Education Limited 2011
2. E. H. Glendinning, J. McEwan, *English for Information Technology*, Oxford 2002
3. Opracowanie zbiorowe, *Angielski dla zaawansowanych The Changing World*, Edgard 2011
4. B. Mascull, *Key Words in the Media*, Collins 1995
5. E. H. Glendinning, J. McEwan, *Basic English for Computing*, Oxford 2003
6. C. Oxenden, Ch. L. Latham-Koenig, *New English File Upper-intermediate*, Oxford 2008
7. Matejko, B. John-Jankowska, *A Selection of Sociological Problems in English*, Śląskie Wydawnictwa Naukowe, Tychy 2006

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. W. Śmid, *Słownik polsko-angielski biznes, media, reklama*, Dr Lex 2010
2. D. Chandler, R. Munday, *Dictionary of Media and Communication*, Oxford 2011
3. M. Cieślak, *Repetitorium tematyczno-leksykalne 3*, Wagros, Poznań 2009
4. S. Lax, *Media and Communication Technologies*, Macmillan 2008

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁA:**

mgr Beata Burchardt

PRZETWARZANIE W CHMURZE

Kod przedmiotu:	11.3-WP-PEDP-PC
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	angielski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Michał Grobelny
Prowadzący:	dr inż. Michał Grobelny

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Laboratorium	30	2	6	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	18	2	6	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z możliwością przechowywania i przetwarzania danych w chmurze. Nabycie przez studentów umiejętności przechowywania i przetwarzania danych w chmurze. Zachęcenie do korzystania z chmury obliczeniowej w codziennej pracy.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Sprawność w korzystaniu ze standardowego oprogramowania środowiska Windows i zasobów komputera. Znajomość podstawowych zasad pracy w sieci Internet.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie do chmury obliczeniowej: modele chmury: IaaS, PaaS i SaaS, modele wdrożenia.

Office Web Apps: poznanie możliwości aplikacji do edycji dokumentów w chmurze.

SaaS: poznanie możliwości i wykorzystania Live@Edu/Office 365, przechowywanie danych na dyskach internetowych.

Dane w chmurze: wykorzystanie Azure Marketplace do wyszukiwania i prezentacji danych.

Własna chmura: instalacja i konfiguracja rozwiązania ownCloud w systemie Linux.

METODY KSZTAŁCENIA:

Zajęcia laboratoryjne w pracowni komputerowej, metoda projektu. Pokaz, demonstracja, samodzielne rozwiązywanie problemów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi wykorzystać zasoby chmury do przechowywania i przetwarzania informacji. Potrafi wyszukać informacje w usłudze Azure Marketplace. Buduje	K_W20 K_U04	Sprawdzian z progami punktowymi; Wejściówka; Test z progami punktowymi	Laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
dokumenty interaktywne w sieci Internet.		Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Projekt zaliczeniowy. zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	
Student projektuje i przygotowuje proste rozwiązania wykorzystujące przetwarzanie w chmurze.	K_W20 K_U04 K_K01	Wejściówka; Projekt zaliczeniowy. zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium
Student pracuje w zespole przygotowując propozycje prostych rozwiązań wspomagających pracę grupową wykorzystujących przetwarzanie w chmurze.	K_K07	zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena zaangażowania w dyskusji; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Efekty kształcenia będą weryfikowane poprzez systematyczną kontrolę wykonania zadań przewidzianych programem, okresowo sprawdziany (wejściówki). 25% oceny końcowej stanowi ocena z projektu (zgodność z tematem, struktura pracy, poprawny język, odpowiedni i twórczy dobór literatury; część praktyczna zgodna z przyjętymi założeniami).

Zaliczenie laboratoriów: zaliczenie wszystkich sprawdzianów (progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów) oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac. Składnikami oceny końcowej są: 75% (oceny cząstkowe), 25% (ocena projektu).

Ocena końcowa jest oceną z laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	14 godz.	26 godz.
Wykonanie projektu (samodzielna praca studenta)	12 godz.	12 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	4 godz.	4 godz.
Łącznie	60 godz.	60 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1 ECTS
Łącznie	2 ECTS	2 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Rosenberg J., Mateos A.: Chmura obliczeniowa. Rozwiązania dla biznesu, Helion, Gliwice, 2011
2. Eric Knorr, Galen Gruman: What cloud computing really means, InfoWorld:
<http://www.infoworld.com/d/cloud-computing/what-cloud-computing-really-means-031> [dostęp 2013.10.27]
3. ownCloud documentation: <http://doc.owncloud.org/> [dostęp 2013.10.27]

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Server and cloud platform: <http://www.microsoft.com/en-us/server-cloud/default.aspx> [dostęp 2013.10.27]

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr inż. Michał Grobelny

MULTIMEDIALNE TECHNOLOGIE INFORMACYJNE II

Kod przedmiotu:	11.3-WP-PEDP-MT2
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Jacek Jędryczkowski
Prowadzący:	dr Jacek Jędryczkowski

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	15	1	6	Egzamin	
Laboratorium	30	2		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9	1	6	Egzamin	
Laboratorium	18	2		Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Przygotowanie studenta do praktycznego stosowania wiadomości z zakresu psychologicznych i pedagogicznych uwarunkowań procesu nauczania-uczenia się podczas realizacji multimediów wykorzystywanych online.

Nabycie umiejętności związanych z realizacją komponentów (interaktywne testy i ankiety, interaktywne symulacje procesów i zjawisk, interaktywne gry edukacyjne, filmy z elementami interakcji, tekst i trafika ujęte w struktury hipertekstowe) oraz gotowych witryn internetowych o charakterze edukacyjnym.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza i umiejętności z zakresu przedmiotu obowiązkowego: Multimedialne technologie informacyjne 1.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**Wykład**

1. Internet jako medium edukacyjne: kształcenie na odległość; szanse i zagrożenia.
2. Zasady konstruowania edukacyjnych witryn internetowych: struktura katalogów; struktury nawigacyjne; podstawowe aplikacje; Microsoft FrontPage lub Microsoft Expression Web 4
3. Interfejs multimedialnego programu edukacyjnego: podstawowe pojęcia; rodzaje interfejsów; kompozycja; kolorystyka; lektor, wyniki badań.
4. Filmy i animacje Flash w na stronie internetowej: Przegląd aplikacji; Realizacja filmów i animacji w formacie Flash; odtwarzacze na stronie internetowej; transmisja strumieniowa – możliwość rejestracji i konwersji.
5. Interakcja w obrębie witryny internetowej. – gry i zabawy w formacie Flash; Alligator Flash Designer - elementy programowania w ActionScript.
6. Testy i ankiety online. Procesy poznawcze, a typy zadań testowych - testy elektroniczne (aplikacje do realizacji testów i ankiet online); skrypty na stronie internetowej, uaktywnianie dokumentów i aplikacji z poziomu strony internetowej; ochrona i bezpieczeństwo danych.
7. Prezentacje multimedialne online - iSpring Presenter i authorPOINT Lite

8. Projektowanie multimediiów; Realizacja materiału kształcenia w postaci multimedialnego programu edukacyjnego (offline lub online): instrukcja metodyczna (motywacja, nastawienie, stymulacja uwagi wolicjonalnej); uzupełnienie treści przekazu o elementy i rozwiązania: stymulujące uwagę wolicjonalną oraz przetwarzanie mimowolne (zastosowanie skryptów); wprowadzenie treści wycieczkowych (także powodujących torowanie) oraz przeciwdziałających habituacji; opracowanie rozwiązań umożliwiających komunikację pomiędzy użytkownikami programu; wprowadzenie łącz hipertekstowych do stron o podobnej tematyce (z poziomu poszczególnych modułów programu, aktywne odsyłacze do komunikatorów internetowych, czaty na stronie internetowej); ewaluacja w multimedialnym programie edukacyjnym; opracowanie testów (zadania otwarte i zamknięte; zastosowanie wskazówek służących wydobyciu w postaci pytań wykorzystujących trzy formy przekazu).

Laboratorium

1. Protokół FTP; zdobywanie adresu własnej strony WWW; tworzenie witryn internetowych z zastosowaniem Microsoft FrontPage lub Expression Web 4
2. FrontPage – struktury nawigacyjne; osadzanie obiektów multimedialnych; warstwy.
3. FrontPage – skrypty. Narzędzia do komunikacji online w obrębie witryn internetowych; Hot Potatoes – elektroniczne formy ewaluacji w obrębie witryn internetowych oraz platform e-learningowych.
4. Multimedialne komponenty stron internetowych oraz ich formaty; Inne aplikacje do tworzenia stron WWW: MS Word, OpenOffice, WebSite X5, Wysiwyg Web Builder, Adobe Dreamweaver, technologia CMS.
5. Realizacja witryny internetowej z zastosowaniem WebSite X5.
6. Alligator Flash Designer - tworzenie interaktywnej prezentacji oraz strony WWW w formacie Flash.
7. Alligator Flash Designer - gra edukacyjna na stronie internetowej.
8. BB FlashBack - filmowanie oraz montaż filmów ekranowych w formacie Flash..
9. iSpring Presenter i authorPOINT Lite – realizacja multimedialnych prezentacji sieciowych w formacie Flash.
10. Albumy internetowe.
11. Banery internetowe w formacie Flash.
12. Witryna CMS.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład, wykład konwersatoryjny, pokaz, demonstracja, korzystanie z multimedialnych kursów online: blended learning oraz e-learning, metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<ul style="list-style-type: none"> - Student ma szeroką wiedzę dotyczącą procesów, narzędzi i technik komunikowania zastosowaniem nowoczesnych narzędzi ICT oraz ich prawidłowości i zakłóceń. - W obrębie konstruowanych witryn zamieszcza mechanizmy umożliwiające komunikację synchroniczną (także z zastosowaniem kanałów audio i wideo) oraz asynchroniczną 	K_W08 K_U07	Egzamin z progami punktowymi (część ustna i pisemna); ocena samodzielnie przygotowanych stron internetowych (progi punktowe); zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Wykład; Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Student identyfikuje zagrożenia związane ze swobodnym i nieograniczonym dostępem do treści multimedialnych w Internecie. - Zna możliwości nielegalnego i nieetycznego wykorzystywania Internetu, potrafi wskazać takie działania i osobiście ich nie stosuje. - Konstruując własne witryny internetowe respektuje założenia prawa autorskiego. - Samodzielnie przygotowuje komponenty witryn internetowych lub stosuje odpowiednie przypisy i odsyłacze bibliograficzne. 	K_W19 K_U12	Egzamin z progami punktowymi (część ustna i pisemna); ocena samodzielnie przygotowanych stron internetowych (progi punktowe); zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Wykład; Laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Student samodzielnie tworzy grafiki (fotografie, schematy, zrzuty ekranowe), animacje, filmy, interaktywne symulacje procesów i zjawisk oraz interaktywne gry i 	K_W20 K_U14	Egzamin z progami punktowymi (część ustna i pisemna); ocena samodzielnie przygotowanych stron internetowych (progi punktowe); zadania praktyczne –	Wykład; Laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zabawy w formacie Flash. W obrębie witryn internetowych tworzy interaktywne testy i ankiety. - Potrafi korzystać z zasobów Internetu w celu pozyskiwania odpowiednich materiałów oraz archiwizowania własnych prac (np. w chmurze). - Konstruuje multimedialne witryny internetowe z wykorzystaniem samodzielnie przygotowanych komponentów. - Potrafi zaprojektować multimedialną witrynę internetową oraz jej komponenty zgodnie z określonymi wymogami lub na potrzeby zdefiniowanej sytuacji dydaktycznej.		metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	
- Rozumie potrzebę poszanowania cudzej własności intelektualnej. - Konstruując witryny internetowe unika treści mogących narazić czyjeś dobre imię. W odpowiedni sposób zabezpiecza dane wrażliwe. - Rozumie potrzebę dbałości o ochronę danych osobowych uczniów zabezpieczenie danych na serwerze (hasła dostępu, szyfrowanie plików).	K_K04	Projekt zaliczeniowy; zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium
- Konstruując multimedialne witryny internetowe stosuje zasady projektowania. - Potrafi dostosować do napotkanej sytuacji poznawczej odpowiednią formę oddziaływania multimedialnego. - Rozumie potrzebę kształcenia całościowego, szczególnie w zakresie multimedialnych technologii informacyjnych oraz ich oddziaływań i zastosowań	K_K08	Projekt zaliczeniowy; zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wiadomości z zajęć realizowanych zastosowaniem metody wykładu oraz samodzielnej pracy z książką lub kursem online będą sprawdzane z zastosowaniem testu z progami punktowymi oraz na egzaminie (część ustna i pisemna).

Umiejętności praktyczne oraz kompetencje społeczne są oceniane na podstawie oceny projektów oraz prac – zadań wykonywanych według instrukcji (<http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/mtiinstrukcje.html>) na każdym zajęciach – progi punktowe.

Zaliczenie wykładów: egzamin - część ustna i pisemna (treści z V i VI semestru). Część pisemna – test z progami punktowymi (zadania otwarte i zamknięte, jedno zadanie wymaga dokonania prostych obliczeń. Ocena końcowa z egzaminu to średnia arytmetyczna ocen uzyskanych w części ustnej i pisemnej.

Zaliczenie z laboratorium: średnia arytmetyczna ocen ze wszystkich zadań o charakterze praktycznym (na każdym ćwiczeniu student wykonuje jedno zadanie zgodnie z dostępną w internecie instrukcją oraz wskazówkami z wykładu). Każde zadanie musi być zaliczone.

Ocena końcowa: jest wypadkową ocen z laboratoriów (VI semestr) i egzaminu. Składnikami oceny końcowej są: 25% (laboratorium), 75% (egzamin).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	45 godz.	27 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	45 godz.	61 godz.
Wykonanie zadań praktycznych (samodzielna praca studenta)	30 godz.	30 godz.

Konsultacje (godziny kontaktowe)	8 godz.	10 godz.
Łącznie	128 godz.	128 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2 ECTS	1,5 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3 ECTS	3,5 ECTS
Łącznie	5 ECTS	5 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bednarek J., *Multimedia w kształceniu*, Mikom, Warszawa 2008.
2. De Kerckhove D., *Inteligencja otwarta*, Mikom, Warszawa 2001.
3. Jędryczkowski J., *Prezentacje multimedialne w procesie uczenia się studentów*, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2005.
4. Jędryczkowski J., *Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008.
5. Jędryczkowski J., <http://www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/mti.htm>
6. Zimbardo P. G., *Psychologia i życie*. Warszawa, PWN 1999.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Doliński D., *Psychologia reklamy*, Wyd. A.R. „Aida” S.C. Wrocław, 2001.
2. Furmanek M., (red.) *Technologie informacyjne w warsztacie pracy nauczyciela*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra, 2008.
3. Papert S., *Burze mózgów. Dzieci i komputery*. Warszawa, PWN, 1996.
4. Reeves B., Nass C., *Media i ludzie*, PIW, Warszawa, 2000.
5. Strykowski W. *Wstęp do teorii filmu dydaktycznego*, Wyd. UAM, Poznań, 1977.
6. Wawrzak-Chodaczek M., *Kształcenie kultury audiowizualnej młodzieży* Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2000.
7. Zimbardo P. G., Gerrig R.J., *Psychologia i życie*. Warszawa, PWN 2012.

UWAGI:

Kurs z materiałami dydaktycznymi, listami zadań i tematów oraz wymaganiami są dostępne na platformie e-learningowej Katedry lub na stronie wykładowcy:
www.uz.zgora.pl/~jjedrycz/mtiinstrukcje.html.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Jacek Jędryczkowski

SOCJOLOGIA MEDIÓW

Kod przedmiotu:	14.2-WP-PEDP-SM
Typ przedmiotu:	podstawowy
Język nauczania:	angielski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Dorota Bazuń
Prowadzący:	dr Dorota Bazuń

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30	2	6	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18	2	6	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOT

Zapoznanie studenta z wybranymi przekazami medialnymi, historią mass mediów, różnorodnymi modelami komunikowania oraz współczesnymi gatunkami telewizyjnymi.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość podstawowej problematyki z zakresu komunikowania, student powinien być po ukończonym kursie Wstępu do socjologii.

ZAKRES TEMATYCZNY WYKŁADÓW:

1. Historyczne uwarunkowania narodzin mass mediów.
2. Mass media w kontekście kultury masowej.
3. Komunikowanie społeczne: problemy definicyjne, intencjonalność, skuteczność, kierunek, perswazyjność, środki, formy i modele komunikowania.
4. Modele komunikowania – klasyczny, socjologiczny, przywódca opinii, dyfuzja informacji.
5. Odbiorcy: więzi społeczne, odbiór i recepcja przekazu, oddziaływanie i efekty..
6. Główne gatunki współczesnej telewizji : różnorodne typy seriali, reality show, telenowela, soup opera, teleturniej, talk show.
7. Blaski i cienie Internetu: elitarne i masowe formy komunikacyjnego wykorzystywania Internetu, społeczności sieciowe.

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca z książką i dokumentami źródłowymi; praca w grupach, dyskusja, prezentacje multimedialne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student wskazuje podstawowe cechy mass mediów jako instytucji nadawczych ze szczególną rolą mediów publicznych. Student potrafi wskazać wymagane cechy misyjności mediów publicznych, szczególnie w odniesieniu	K_W07	Przygotowanie w zespole pracy pisemnej.	ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
do nadawców publicznych w Polsce			
Student posiada podstawową wiedzę o zróżnicowaniu kulturowym widoczną w różnorodnych preferencjach medialnych na poziomie różnych grup i kategorii społecznych (korzystanie z Internetu, preferowanie określonych gatunków telewizyjnych) oraz w odniesieniu do funkcjonowania mass mediów w innych krajach; potrafi wskazać rolę mass mediów w procesie wychowania – zarówno poprzez działania pożądane jak i dysfunkcjonalne.	K_W10	prezentacje multimedialne grupowe; Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	ćwiczenia
Student prezentuje zgromadzoną wiedzę (pochodzącą z różnorodnych źródeł) do prezentacji wybranych zagadnień w postaci prezentacji publicznej: analiza modelu komunikowania z przywódcą opinii, analiza cech wybranych gatunków telewizyjnych. Potrafi także zaprezentować historyczny rozwój wybranych mass mediów (w postaci grupowo przygotowanej prezentacji multimedialnej) oraz potrafi tworzyć zwiastun wybranego gatunku telewizyjnego (w postaci grupowo przygotowanej etiudy telewizyjnej). Student potrafi również sporządzić analizę wymaganych cech misyjności w odniesieniu do jednego wybranego nadawcy publicznego w Polsce (praca pisemna wykonana grupowo).	K_U07	Prezentacje multimedialne grupowe. Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	ćwiczenia
Student, realizując zadania na ćwiczeniach związane z treściami zawartymi w punktach od 1-4 wykazuje zdolność do pracy w grupie, zaś realizacja zadania związanego z tworzeniem etiudy wybranego gatunku telewizyjnego wymaga zdeterminowania, kreatywności, wrażliwości i umiejętności organizacji pracy.	K_K07	Ocena zaangażowania w dyskusji. Zadania wykonane grupowo.	ćwiczenia

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Do weryfikacji efektów z zakresu wiedzy, umiejętności, i kompetencji społecznych, które są realizowane w ramach ćwiczeń posłużą: **a)** ocena prezentacji historii wybranych mass mediów (grupowo przygotowana prezentacja multimedialna, kryterium stanowi m. in. umiejętność dotarcia i wykorzystania do historycznych źródeł), **b)** ocena z pracy pisemnej dotyczącej analizy cech misyjności wybranej oferty nadawcy publicznego w Polsce (praca ma charakter grupowy), **c)** ocena z aktywności w ramach zajęć i udziału w dyskusjach.

Zaliczenie ćwiczeń: zaliczenie wszystkich podlegających ocenie zadań i prac. Ocena końcowa jest średnią ważoną a) 30%, b) 30%, c) 40% oceny.

Ocena końcowa jest oceną z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	10 godz.	22 godz.
Wykonanie zadań praktycznych (samodzielna praca studenta)	15 godz.	15 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	5 godz.	5 godz.
Łącznie	60 godz.	60 godz.

Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1 ECTS
Łącznie	2 ECTS	2 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. M. Mrozowski, Media masowe: władz, rozrywka i biznes, Oficyna Wydawnicza Aspra – Jr, Warszawa A. Kłoskowska, Kultura masowa, PWN, Warszawa 2003
2. K. Łuszczek, Nowoczesna telewizja czyli bliskie spotkania z kulturą masową, Maternus Media, Tychy 2004
3. M. Castells, Galaktyka Internetu, Wydawnictwo Rebis, Poznań 2003
4. W. Godzic, Rozumieć telewizję, Wydawnictwo Rabid, Kraków 2001
5. T. Goban-Klas, Media i komunikowanie masowe: teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu, PWN, Warszawa 2009
6. A. Briggs, P. Burke, Społeczna historia mediów. Od Gutenberga do Internetu, PWN, Warszawa 2010

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. P. Nowicki, Co to jest telenowela, Oficyna Wydawnicza Aspra – Jr, Warszawa 2006
2. W. Godzic, Podglądanie Wielkiego Brata, Wydawnictwo Rabid, Kraków 2001
3. J. Grzenia, Komunikacja językowa w Internecie, PWN, Warszawa 2008

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁA:**

dr Dorota Bazuń

TECHNOLOGIE MOBILNE

Kod przedmiotu:	11.3-WP-PEDP-TME
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	angielski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Michał Grobelny
Prowadzący:	dr inż. Michał Grobelny

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Laboratorium	30	2	6	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	18	2	6	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Przygotowanie do wykorzystania dostępnych technologii mobilnych sprawnego komunikowania oraz budowania prostych rozwiązań mobilnych

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Sprawność w korzystaniu ze standardowego oprogramowania środowiska Windows i zasobów komputera.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Rozwiązania mobilne i obszary ich zastosowań. Dostępne urządzenia, ich specyfikacja oraz możliwość ich wykorzystania: telefony komórkowe (ang. smartphone), tablety, laptopy. Systemy operacyjne: Google Android, Apple iOS, Microsoft Windows Phone. Infrastruktura mobilna – mobilny dostęp do Internetu. Wykorzystanie technologii GPS i GSM/GPRS/UMTS w nowoczesnych usługach mobilnych. Wykorzystanie możliwości urządzenia typu tablet lub smartphone w pracy, domu oraz terenie. Mobilne notatki, prezentacje i inne narzędzia wspomagające pracę. Rozrywka z wykorzystaniem rozwiązań mobilnych. Usługi internetowe i strony WWW dostosowane do odbiorcy mobilnego. Stosowanie mobilnych możliwości komunikacji i przekazu. Podstawy tworzenia mobilnych usług i oprogramowania na przykładzie jednej z dostępnych platform (Google Android, Windows Phone, HTML5, CSS3 i JavaScript).

METODY KSZTAŁCENIA:

Zajęcia laboratoryjne w pracowni komputerowej, metoda projektu.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna i wykorzystuje podstawowe pojęcia z obszaru technologii mobilnych. Zna i stosuje różne kanały komunikacji mobilnej oraz potrafi dobrać właściwy do realizacji wyznaczonego celu. Potrafi wykorzystać dostępne technologie mobilne w celu	K_W20 K_U15	Sprawdzian z progami punktowymi; Test z progami punktowymi; Wejściówka; Zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena prac – progi punktowe;	Laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
usprawnienia własnej pracy lub polepszenia jakości przekazu multimedialnego.			
Student projektuje i pisze nieskomplikowane aplikacje i serwisy internetowe dedykowane dla rozwiązań mobilnych.	K_W20 K_U14 K_K01	Wejściówka; Projekt zaliczeniowy; zadania praktyczne – metoda laboratoryjna;	Laboratorium
Student pracuje w zespole przygotowując propozycje rozwiązań mobilnych.	K_K01	zadania praktyczne – metoda laboratoryjna; ocena zaangażowania w dyskusji; ocena prac – progi punktowe (jakość wykonania, zgodność z instrukcją).	Laboratorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Efekty kształcenia będą weryfikowane poprzez systematyczną kontrolę wykonania zadań przewidzianych programem, okresowo sprawdziany (wejściówki) oraz wykonanie projektu (zgodność z tematem, struktura pracy, poprawny język, odpowiedni i twórczy dobór literatury; część praktyczna zgodna z przyjętymi założeniami). 30% oceny końcowej stanowi ocena z projektu.

Zaliczenie laboratoriów: zaliczenie wszystkich sprawdzianów (progi punktowe; warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów) oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac. Składnikami oceny końcowej są: 70% (oceny cząstkowe), 30% (ocena projektu).

Ocena końcowa jest oceną z laboratorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Udział w zajęciach (godziny kontaktowe)	30 godz.	18 godz.
Przygotowanie do zajęć (samodzielna praca studenta)	25 godz.	37 godz.
Wykonanie projektu (samodzielna praca studenta)	15 godz.	15 godz.
Konsultacje (godziny kontaktowe)	5 godz.	5 godz.
Łącznie	75 godz.	75 godz.
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1 ECTS	1 ECTS
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2 ECTS	2 ECTS
Łącznie	3 ECTS	3 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Scott Rogers, *Swipe This!: The Guide to Great Touchscreen Game Design*, Wiley, Chichester 2012.
2. Juriy Bura, *Pro Android Web Game Apps: Using HTML5, CSS3 and JavaScript*, Apress, New York 2012.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Janusz Narkiewicz, *GPS i inne satelitarne systemy nawigacyjne*, Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, Warszawa 2007.
2. Michał Goliński, Krystyna Polańska (red.), *Komunikacja Mobilna*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2010.
3. Henry Lee, Eugene Chuvyrov, *Windows Phone 7. Tworzenie efektywnych aplikacji*, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2011.
4. Ed Burnette, *Hello, Android. Programowanie na platformę Google dla urządzeń mobilnych. Wydanie III*, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2011.
5. Krzysztof Rychlicki-Kicior, *J2ME. Praktyczne projekty. Wydanie II*, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2011.

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr inż. Michał Grobelny

MODUŁ 3
EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA I PRZEDSZKOLNA

EMISJA GŁOSU

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PEDP-EG
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Lidia Kataryńczuk-Mania
 Prowadzący: dr Lidia Kataryńczuk-Mania

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30	2	1	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	18		1	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami emisji i higieny głosu. Poznanie podstawowych ćwiczeń sprawności głosowej i autoprezentacji.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Student powinien posiadać podstawową wiedzę z zakresu psychologii rozwojowej, pedagogiki.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Cele i zadania przedmiotu emisja głosu
2. Głos – podstawowym narzędziem pracy nauczyciela (środek przekazu dydaktycznego, budowanie autorytetu nauczyciela)
3. Głos jako podstawowe narzędzie autoprezentacji, ekspresji, komunikacji
4. Ciało jako zbiór rezonatorów (rezonatory :głowy, piersiowy, brzuszny; sposoby kierowania dźwięku, praca nad barwą głosu)
5. Konteksty kształcenia emisyjnego (ćwiczenia usprawniające aparat głosotwórczy)
6. Sztuka mówienia sztuka śpiewania (ekspresja wypowiedzi, mowa ciała, ćwiczenia intonacji)
7. Praca z tekstem – praktyczne wykorzystanie ćwiczeń artykulacyjnych
8. Higiena głosu (najczęstsze dolegliwości i schorzenia głosowe, uwarunkowania)
9. Ćwiczenia relaksacyjne pomocne w prawidłowej emisji głosu
10. Profilaktyka i rehabilitacja głosu

METODY KSZTAŁCENIA:

Metody ekspresyjne, asymilacji wiedzy

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIAGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma uporządkowaną, elementarną wiedzę z zakresu zasad emisji i higieny głosu	K_W13	Praca pisemna, dyskusja	konwersatorium
Student krytycznie ocenia realizację różnych zadań emisyjnych	K_U08	dyskusja	konwersatorium
Student jest przygotowany do zaprezentowania	K_K07	Autoprezentacja	konwersatorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zestawu ćwiczeń emisyjnych			

WARUNKI ZALICZENIA:

Konwersatorium: zaliczenie z oceną na podstawie aktywnej obecności i dyskusji studentów, pracy pisemnej i autoprezentacji

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	18
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	37
Łącznie	55	55
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	0,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1,5
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Broszkiewicz B., Teatr szkolny. Głoski, sylaby, wyrazy, Wrocław 2003
2. Broszkiewicz B., Teatr szkolny. Akcent, intonacja, intencje, Wrocław 2004
3. Kataryńczuk -Mania L., Kowalkowska I., red., Profilaktyka i rehabilitacja głosu, mowy, Zielona Góra 2006
4. Oczkoś M., Abecadło mówienia, Wstęp do nauki poprawnej wymowy, warszawa 2000
5. Oczkoś M., Sztuka poprawnej wymowy, warszawa 2007
6. Przybysz-Piwko M., red., Emisja głosu nauczyciela, Warszawa 2006
7. Łasiński G., Sztuka prezentacji, Poznań 2000
8. Gawronska M., Podstawy wymowy i impostacji głosu, Wrocław 2001
9. Grombel B.E. i In., zasady komunikacji werbalnej, Poznań 2001

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Toczyska B., Elementarne ćwiczenia dykcji, Gdańsk 1997
2. Toczyska B., Sarabanda w chaszczach, Gdańsk 1999
3. Laskowska H., Podstawy emisji głosu, Bydgoszcz 2000
4. Uchyła-Zroski J., Głos mówiony i śpiewany. Z zagadnień pedagogiki muzycznej, Piotrków Trybunalski 1998

UWAGI:

-

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Lidia Kataryńczuk- Mania

PODSTAWY NAUCZANIA MATEMATYKI

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PEDP-PNM
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr hab. Bogdan Szal
 Prowadzący: dr hab. Bogdan Szal

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	30	2	I	Zaliczenie z oceną	4	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	18		I	Zaliczenie z oceną		
Ćwiczenia	18			Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Przygotowanie studenta do kompetentnego przekazywania wiedzy matematycznej na wczesnych etapach edukacji dziecka, jako jednego z ważnych elementów wspomagania wszechstronnego i harmonijnego rozwoju młodego człowieka, w tym nabycie umiejętności stosowania różnorodnych metod i form pracy z uczniem, odpowiedniego doboru i weryfikowania programów nauczania matematyki zgodnego z podstawami programowymi.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Opanowanie treści kształcenia objętych programem nauczania matematyki w szkole średniej oraz podstawy dydaktyki ogólnej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**Wykład**

- Główne założenia programu nauczania matematyki w wychowaniu przedszkolnym i na etapie nauczania wczesnoszkolnego:
  - Cele kształcenia matematycznego w wychowaniu przedszkolnym i na etapie nauczania wczesnoszkolnego,
  - Treści matematyczne w Podstawie programowej (treści matematyczne w przedszkolu i w klasach I-III szkoły podstawowej),
  - Planowanie procesu nauczania matematyki w wychowaniu przedszkolnym i na etapie nauczania wczesnoszkolnego (scenariusz lekcji),
  - Przegląd aktualnych programów nauczania matematyki w szkole podstawowej, podręczników szkolnych i innych źródeł informacji.
- Środki dydaktyczne do elementarnej edukacji matematycznej.
- Elementy logiki matematycznej - pojęcie zdania logicznego, funktry zdaniotwórcze i zdania złożone, wartość logiczna zdań, tautologie rachunku zdań.
- Omówienie zagadnień matematycznych w wychowaniu przedszkolnym i na etapie nauczania wczesnoszkolnego:
  - Elementy teorii mnogości: pojęcie zbioru, równoliczność zbiorów, algebra zbiorów, relacje między elementami zbioru, klasyfikowanie przedmiotów ze względu na określone cechy,

- Podstawy arytmetyki: pojęcie liczby naturalnej zapisywanej w różnych systemach pozycyjnych i addytywnych, działania na liczbach naturalnych, równania i nierówności,
  - Elementy geometrii: orientacja w przestrzeni i kształtowanie pojęć geometrycznych na etapie przeddefinicyjnym, podstawowe figury i przekształcenia geometryczne,
  - Umiejętności praktyczne w kształceniu matematycznym,
  - Wybrane problemy metodyczne, na przykład: przekraczanie progu dziesiętkowego, rachuba czasu, tabliczka mnożenia, rola nawiasów, tabelki funkcyjne, cechy wielkościowe, obliczenia pieniężne, zadania tekstowe.
5. Praca domowa z matematyki ucznia klas początkowych.
  6. Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć szkolnych ucznia z matematyki (ocena opisowa osiągnięć matematycznych).
  7. Przyczyny niepowodzeń w uczeniu się matematyki.

Ćwiczenia

1. Elementy logiki matematycznej:
  - Pojęcie zdania logicznego, wartość logiczna zdań,
  - Tworzenie zdań złożonych przy użyciu funktorów zdaniotwórczych.
  - Zapisywanie zdań za pomocą symboli matematycznych,
  - Sprawdzanie czy zdanie jest tautologią rachunku zdań,
  - Funkcja zdaniowa i kwantyfikatory.
2. Elementy teorii mnogości:
  - Pojęcie zbioru i jego podstawowe własności,
  - Wykonywanie podstawowych działań na zbiorach - suma, iloczyn i różnica zbiorów oraz iloczyn kartezjański zbiorów,
  - Pojęcie relacji między elementami zbioru i jej podstawowe własności,
  - Relacje równoważności, relacje częściowego i całkowitego porządku.
  - Pojęcie funkcji i jej podstawowe własności,
  - Pojęcie działania w zbiorze jako funkcji dwuargumentowej.
3. Podstawy arytmetyki:
  - Pojęcie liczby naturalnej w różnych aspektach,
  - Zapis liczby naturalnej w różnych systemach pozycyjnych,
  - Zapis liczby naturalnej w systemie addytywnym – system zapisywania liczb za pomocą znaków rzymskich,
  - Działania na liczbach naturalnych, prawa działań i kolejność wykonywania działań,
  - Algorytmy działań pisemnych.
4. Elementy geometrii:
  - Przegląd podstawowych figur geometrycznych na płaszczyźnie, ich własności i konstrukcje,
  - Obwód i pole powierzchni wybranych figur geometrycznych,
  - Podstawowe przekształcenia geometryczne na płaszczyźnie,
  - Znajdowanie obrazów figur geometrycznych w danym przekształceniu,
  - Przegląd wybranych brył przestrzennych.
5. Kolokwium z treści matematycznych.
6. Scenariusz zajęć z matematyki jako odrębnej jednostki lekcyjnej lub w ramach kształcenia zintegrowanego:
  - Sformułowanie tematu zajęć lub bloku tematycznego w ramach kształcenia zintegrowanego zawierającego treści matematyczne z uwzględnieniem Podstawy programowej,
  - Właściwe określenie celów dydaktycznych zajęć,
  - Dobór właściwych metod i form pracy oraz środków dydaktycznych koniecznych do realizacji zamierzonych celów dydaktycznych,
  - Prezentacja na ćwiczeniach przygotowanych przez studentów scenariuszy zajęć zawierających treści matematyczne oraz dyskusja nad poprawnością ich przygotowania.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład - wykład konwencjonalny, prezentacje multimedialne.

Ćwiczenia - wykład konwersatoryjny, dyskusja, pokaz, projekty i prezentacje multimedialne oraz rozwiązywanie wcześniej podanych do wiadomości zadań i problemów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Zna pojęcie zdania logicznego, umie budować zdania złożone przy użyciu funktorów zdaniotwórczych i zapisywać je za pomocą symboli matematycznych oraz badać ich wartość logiczną.	K_W20	praca pisemna, dyskusja	wykład ćwiczenia
Posługuje się pojęciem zbioru oraz potrafi wykonywać podstawowe działania na zbiorach.	K_W20 K_W16	praca pisemna, dyskusja	wykład ćwiczenia
Zna pojęcie relacji oraz umie rozpoznać podstawowe jej własności.	K_W20	praca pisemna, dyskusja	wykład ćwiczenia
Zna pojęcie liczby naturalnej w różnych aspektach, umie zapisywać liczby naturalne w różnych systemach pozycyjnych i addytywnych oraz poprawnie wykonywać podstawowe działania na tych liczbach.	K_W20 K_W16	praca pisemna, dyskusja	wykład ćwiczenia
Zna podstawowe figury i przekształcenia geometryczne na płaszczyźnie, umie obliczać obwody i pola tych figur oraz potrafi znajdować ich obrazy w danym przekształceniu.	K_W20 K_W16	praca pisemna, dyskusja	wykład ćwiczenia
Potrafi poprawnie przygotować scenariusz zajęć zawierających treści matematyczne.	K_K03	prezentacja multimedialna, dyskusja	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

1. Zaliczenie z ćwiczeń: ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Podstawą zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie pozytywnej oceny wynikającej z przygotowania i prezentacji przez studenta na ćwiczeniach scenariusza zajęć z matematyki jako osobnej lekcji lub w ramach kształcenia zintegrowanego oraz pozytywnych ocen z okresowych sprawdzianów wiedzy studentów (2 kolokwia). Ocena z ćwiczeń będzie ustalana z uwzględnieniem indywidualnej aktywności studenta w toku zajęć i stanowić będzie średnią ważoną ocen częściowych według następującej zasady: 70% oceny ze sprawdzianów, 20% oceny za prezentację i 10% oceny za aktywność.

2. Zaliczenie wykładów: Wykłady kończą się egzaminem. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest egzamin pisemny z zagadnień programowych ćwiczeń i wykładów opracowanych w formie pytań i zadań. Za każdą odpowiedź na pytanie teoretyczne i każde rozwiązane zadanie można zdobyć określoną liczbę punktów. Student otrzymuje ocenę pozytywną, jeżeli uzyska co najmniej 50% punktów. Kryteria dla poszczególnych ocen oparte są na skali punktowej, zgodnie z zasadą:

- a) poniżej 50% punktów – niedostateczny,
- b) od 50% do 59% punktów - dostateczny,
- c) od 60% do 69% punktów - dostateczny plus,
- d) od 70% do 79% punktów - dobry,
- e) od 80% do 89% punktów – dobry plus,
- f) od 90% punktów – bardzo dobry.

3. Ocena końcowa: Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i egzaminu. Kryteria dla poszczególnych ocen oparte są na skali, zgodnie z zasadą:

- a) poniżej 3,26 - dostateczny,
- b) od 3,26 do 3,75 - dostateczny plus,
- c) od 3,76 do 4,25 - dobry,
- d) od 4,26 do 4,75 – dobry plus,
- e) od 4,76 – bardzo dobry.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	80	56
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	30	54
Łącznie	110	110
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	3	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	2
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. J. Nowik, Kształcenie matematyczne w edukacji wczesnoszkolnej, Wydawnictwo NOWIK Sp. J., Opole 2009.
2. Z. Semadeni, Nauczanie początkowe matematyki, tomy 1—4, WSiP Warszawa 1985
3. S. Kucharczyk, Podstawy nauczania początkowego matematyki. Wybór zadań, WSiP Warszawa 1991
4. H. Siwek, Kształcenie zintegrowane na etapie wczesnoszkolnym. Rola edukacji matematycznej, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2004.
5. G. Trelński, Kształcenie matematyczne w systemie zintegrowanym w klasach I-III, Wszechnica Świętokrzyska, Kielce 2004.

Pozycje każdorazowo ustalone i podawane przez prowadzącego wykłady i ćwiczenia.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Z. Semadeni, Matematyka współczesna w nauczaniu dzieci, PWN Warszawa 1977
2. Z. Krygowska, Zarys dydaktyki matematyki, tomy 1—3, WSiP Warszawa 1979.
3. J. Hanisz, Matematyka w kształceniu zintegrowanym. Przewodnik metodyczny. Wesola Szkoła, WSiP Warszawa 2002
4. G. Polya, Jak to rozwiązać? PWN Warszawa 1993

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr hab. Bogdan Szal

PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA

Kod przedmiotu:	05.1-WP-PEDP-PPM
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki prowadzący wykłady Pracownicy Katedry Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej
Prowadzący:	

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	II	Egzamin	4	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		II	Egzamin		
Ćwiczenia	18			Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawowymi założeniami z zakresu pedagogiki przedszkolnej (geneza, przedmiot, status, zadania, funkcje pedagogiki przedszkolnej, jej interdyscyplinarny charakter, koncepcje), podstawowymi pojęciami (dziecko, dzieciństwo, edukacja przedszkolna, przedszkole), zasadami, metodami i formami pracy opiekuńczo-wychowawczej z dzieckiem w wieku przedszkolnym, problematyką procesu adaptowania się dziecka w przedszkolu. Ukazanie znaczenia zabawy i strategii zadaniowej w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym. Kształtowanie umiejętności projektowania ofert edukacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym, zastosowania przygotowanych projektów w praktyce edukacyjnej, wykonania i prezentacji środków edukacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy dydaktyki ogólnej, teorii wychowania i psychologii rozwojowej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**Wykład:**

Wprowadzenie do pedagogiki przedszkolnej: a) geneza b) status pedagogiki przedszkolnej c) przedmiot pedagogiki przedszkolnej; d) funkcje i zadania pedagogiki przedszkolnej; e) interdyscyplinarny charakter pedagogiki przedszkolnej; f) podstawowe pojęcia pedagogiki przedszkolnej (dziecko, dzieciństwo, edukacja przedszkolna), g) cele wychowania przedszkolnego g) środki dydaktyczne, h) podstawa programowa.

Zasady i formy pracy pedagogicznej w przedszkolu: charakterystyka klasycznych i współczesnych klasyfikacji zasad stosowanych w pracy pedagogicznej z dziećmi w wieku przedszkolnym oraz form organizacyjnych: a) zajęcia i zabawy swobodne, b) zajęcia dowolne, c) zajęcia z całą grupą, d) zajęcia zespołowe, e) zajęcia indywidualne, f) sytuacje okolicznościowe

Metody pracy wychowawczej w przedszkolu: 1) klasyczne: a) metody czynne, b) metody oglądowe, c) metody słowne; 2) innowacje pedagogiczne w edukacji przedszkolnej: istota innowacji, uwarunkowania pracy innowacyjnej w przedszkolu, innowacje organizacyjne, metodyczne, programowe

Ćwiczenia:

Zabawa jako potrzeba dziecka i strategia edukacyjna: a) pojęcie zabawa, b) wybrane teorie zabawy, c) właściwości zabawy, d) rodzaje zabaw, e) różnice między zabawą a grą, e) zachowania dorosłego sprzyjające i przeszkadzające zabawie dzieci

Strategia zadaniowa w edukacji dzieci w wieku przedszkolnym: a) pojęcie zadanie, b) klasyfikacja zadań przydatnych w edukacji dzieci, c) procedura wykonywania zadań przez dzieci, d) rola dorosłego w procesie wykonywania zadań przez dzieci

Planowanie pracy dydaktyczno-wychowawczej w przedszkolu: a) pojęcia plan, planowanie, b) rodzaje planów: roczny plan, plany miesięczne, dzienny plan, c) cechy dobrego planu.

Środowisko przedszkolne a adaptacja dziecka w przedszkolu: a) pojęcie adaptacja, b) poziomy adaptowania się dziecka do warunków przedszkolnych, c) czynniki wyznaczające poziom adaptacji dziecka do przedszkola, d) przejawy prawidłowej i nieprawidłowej adaptacji do przedszkola, e) rola nauczyciela i środowiska rodzinnego w procesie przystosowania się dziecka do przedszkola. Przedszkole miejscem rozwoju dziecka

Samodzielność i niesamodzielność dziecka w wieku przedszkolnym: a) pojęcie samodzielność, b) formy samodzielności u dzieci w wieku przedszkolnym, c) poziomy samodzielności dziecka w życiu codziennym, d) zakresy samodzielności dziecka, e) przejawy niesamodzielności dziecka, F) rola środowiska rodzinnego i przedszkolnego w procesie usamodzielniania się dziecka. Dziecko w sytuacjach edukacyjnych

Nauczyciel wychowania przedszkolnego: a) cele i zadania działalności pedagogicznej nauczycieli przedszkola, b) podstawowe funkcje nauczyciela przedszkola, c) pedagogiczna postawa nauczyciela przedszkola, d) przygotowanie nauczyciela przedszkola do pracy z dziećmi e) warsztat pracy nauczyciela przedszkola, f) kształcenie nauczycieli wychowania przedszkolnego Osobowość nauczyciel przedszkolna

Dokumentacja nauczyciela przedszkolnego.

Organizacja dnia i pobytu dziecka w przedszkolu.

Projektowanie zajęć w grupie przedszkolnej.

Projektowanie kalendarza uroczystości i imprez przedszkolnych .

Działanie dziecka w wieku przedszkolnym – wspierająca rola nauczyciela.

Organizacyjne formy wspomagania procesu rozwoju dzieci – strategia zabawowa, strategia zadaniowa.

Programy wychowania w przedszkolu.

Plan miesięczny.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny, problemowy, prezentacje multimedialne.

Ćwiczenia: a) podające -praca z tekstem, praca z dokumentem źródłowym; b) problemowe- dyskusja, meta plan, drzewo decyzyjne, c) praktycznego działania - projektowanie zadań, metoda przypadków, praca w grupach, metoda przypadków, burza mózgów, projekty i prezentacje multimedialne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma elementarną wiedzę o miejscu pedagogiki przedszkolnej w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi.	K_W02	Egzamin pisemny, ocena pracy pisemnej, sprawdzian	Wykład
Posiada umiejętność prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii odnośnie edukacji przedszkolnej dziecka, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych oraz poglądów różnych autorów .	K_U03	praca pisemna projekty zadań i sytuacji dla dzieci w wieku przedszkolnym, swobodne wypowiedzi, prezentacje,	ćwiczenia
Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu pedagogiki przedszkolnej i, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się w tej dziedzinie, dokonuje samooceny własnych kompetencji w tym zakresie i doskonali swe umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia w dziedzinie wczesnej edukacji.	K_K01	Konwersacja kolokwium pisemne	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład - warunkiem zaliczenia są: aktywna obecność na wykładach (30% składowej zaliczenia), pracy pisemnej (35% składowej zaliczenia), sprawdzianu (35% składowej zaliczenia).

Ćwiczenia zaliczenie z oceną na podstawie: kolokwium pisemnego (20% składowa zaliczenia), projektowania sytuacji i zadań edukacyjnych (20% składowa zaliczenia), prezentacji do wybranego zagadnienia (20% składowa zaliczenia), aktywnej obecności studentów (20% składowa zaliczenia) i pozytywnej oceny z pracy pisemnej (20% składowa zaliczenia).

Ocena końcowa: to ocena pozytywna z egzaminu pisemnego, który obejmuje treści z ćwiczeń (50% pytań składowych) i wykładów (50% pytań składowych).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	45
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	60	65
Łącznie	110	110
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2,5
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Karbowniczek J., Kwaśniewska M., Surma B., (2011) *Podstawy pedagogiki przedszkolnej z metodyką*.
2. Jaszczyszyn E., Szada-Borzyszkowska, (2010), pod. red., *Edukacja dziecka. Mity i fakty*, Białystok.
3. Klim-Klimaszewska A., (2010), *Pedagogika przedszkolna. Nowa podstawa programowa*. Warszawa.
4. Olczak A., (2007), *Przedszkole podstawą nowoczesnej szkoły [w:] W poszukiwaniu nowoczesnej szkoły*, pod red. M. Nyczaj-Drag, A. Olczak. Zeszyty Naukowe Forum Młodych Pedagogów, nr 9. Kraków.
5. Waloszek D. (2006), *Pedagogika przedszkolna. Metamorfoza statusu i przedmiotu badań*, Kraków.
6. Waloszek D., (2005), pod red., *Edukacja dzieci sześciolatek w Polsce*, Zielona Góra.
7. Waloszek D., (1992), *Funkcje przedszkola wobec dziecka, Wychowanie Przedszkolne*, ODN Zielona Góra
8. Podstawa Programowa Wychowania Przedszkolnego 2008.
9. Donaldson M., *Myślenie dziecka*, WSiP, Warszawa 1986.
10. Hurlock E., *Rozwój dziecka*, WSiP, Warszawa 1985.
11. Nowak-Łojewska A., Olczak A., Soroka-Fedorczuk A. (red.), *Edukacja małego dziecka – refleksje, problemy, doświadczenia*, Wyd. Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2009.

Pozycje każdorazowo ustalane i podawane przez prowadzącego wykłady i ćwiczenia.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Guz S., Zwierzchowska I., (2010), *O pomyślny start szkolny dziecka*, Warszawa.
2. Kapica G., (2006), *Współczesne konteksty dzieciństwa*, pod red., Racibórz.
3. Śliwerski B., (2007), *Pedagogika dziecka. Studium pąjdocentryzmu*, Gdańsk.
4. Waloszek D., (2009), *Wybrane zagadnienia edukacji człowieka w dzieciństwie*, pod red., „Blżej Przedszkola”, Kraków.
5. Waloszek D. (2010), *Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna. Obszary sporów, poszukiwań wyzwań i doświadczeń w kontekście zmian oświatowych*, pod red., „Blżej Przedszkola”, Kraków.
6. Czasopisma: „Wychowanie w Przedszkolu” i „Blżej Przedszkola”

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Anetta Soroka-Fedorczuk

PODSTAWY NAUCZANIA JĘZYKA POLSKIEGO

Kod przedmiotu:	05.1-WP-PEDP-PNJP
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr hab. Pola Kuleczka, prof.UZ
Prowadzący:	dr hab. Pola Kuleczka, prof.UZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	30	2		Egzamin	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18			Egzamin	
Ćwiczenia	18			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Podstawowe wiadomości z nauki o języku niezbędne do pracy z dzieckiem w klasach I-III. Umiejętność wykorzystywania reguł i prawideł gramatycznych. Osiągnięcie takiej kompetencji językowej, by przekaz wiedzy uczniom z klas I-III był merytorycznie poprawny, a nauczyciel potrafił korygować nieporadności językowe.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe wiadomości z fonetyki, fleksji, słowotwórstwa, składni. Znajomość części mowy.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. „Język jest domem bytu...”. Kompetencja językowa. Gramatyka jako nauka o języku: działy, znak językowy, wyraz i desygnat. Przedmiot i zastosowanie fonetyki: dźwięki, kryteria podziału głosek polskich.
2. Cel i zakres badań fonetycznych i fonologicznych. Przedmiot fonologii i jej stosunek do fonetyki: głoska, fonem, warianty fonemu, opozycje fonologiczne. Zasady pisowni polskiej: fonetyczna, morfologiczna, historyczna, konwencjonalna.
3. Upodobnienia – ich rola i znaczenie. Rodzaje i typy upodobnień.
4. Teoria wyrazów. Wyraz: fonetyczny, ortograficzny, gramatyczny, tekstowy, słownikowy (leksem). Fleksja polska – rodzaje deklinacji i koniugacji.
5. Morfologia a słowotwórstwo. Morfemy i ich typy.
6. Miejsce morfologii w systemie językowym. Podstawowe pojęcia i teorie słowotwórcze. Analiza słowotwórcza wyrazów.
7. Słowotwórstwo rzeczowników, przymiotników, czasowników i przysłówków – zasady tworzenia nazw.
8. Przedmiot badań składni – podstawowe pojęcia.
9. Związek główny i związki poboczne w wypowiedzeniu. Składniki i ich rodzaje. Orzeczenie i podmiot. Dopełnienie, okolicznik, przydawka – klasyfikacja według kryterium formalnego i znaczeniowego.
10. Rodzaje wypowiedzi i ich klasyfikacja. Związki składniowe w zdaniu pojedynczym i złożonym. Charakter wypowiedzi, ich analiza logiczno-gramatyczna.

11. Język jako system znaków. Język a mowa. Zróżnicowanie współczesnego języka polskiego. Mowa dziecka.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny, pogadanka, praca w grupach, praca indywidualna

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis Efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Posiada podstawową wiedzę dotyczącą nauki o języku	K_W08	Sprawdzian ustny obejmujący problematykę ćwiczeń i wykładów	wykłady i ćwiczenia
Potrafi wypowiadać się w sposób precyzyjny i spójny, podczas rozmowy wykorzystuje różne kanały i techniki komunikacyjne	K_U07	Bieżąca kontrola wykonania zadań przewidzianych programem, sprawdziany	ćwiczenia
Potrafi dokonać oceny własnych kompetencji językowych.	K_K01	Bieżąca kontrola wykonania zadań przewidzianych programem, sprawdziany	ćwiczenia
Potrafi przygotować konspekt zajęć dotyczących podstaw języka polskiego dla uczniów z edukacji wczesnoszkolnej	K_K08	Opracowanie projektu zajęć	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: Wykłady kończą się zaliczeniem z oceną. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest sprawdzian ustny z zagadnień programowych ćwiczeń i wykładów opracowanych w formie pytań. Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie 60% poprawnych odpowiedzi na wybierane losowo pytania (student losuje 3 pytania z punktowanymi odpowiedziami).

Zaliczenie z ćwiczeń kończy się zaliczeniem: Efekty kształcenia będą weryfikowane trzema sposobami: poprzez systematyczną kontrolę wykonania zadań przewidzianych programem, w razie konieczności okresowo sprawdziany (wejściówki) oraz wykonanie projektu (indywidualnie). 70% oceny końcowej stanowi ocena z projektu. Pozostałe 30% stanowić będą – wskazane oceny cząstkowe.

Projekt zajęć: Zgodność z tematem, struktura pracy, poprawny język, odpowiedni dobór literatury, twórczy sposób wykorzystania wiedzy o języku i literatury przedmiotowej.

Ocena końcowa: Ocena końcowa stanowi średnią ważoną – 60% oceny z wykładu i 40% oceny z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	70	50
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	50	70
Łącznie	120	120
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. *Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia*. Pod red. Renaty Grzegorzycowej, Romana Laskowskiego, Henryka Wróbla, Warszawa 1998, Wydawnictwo Naukowe PWN, cz. 1-2.
2. GRZEGORCZYKOWA R., *Wykłady z polskiej składni*, Warszawa 2002, Wydawnictwo Naukowe PWN.

3. GRZEGORCZYKOWA R., *Zarys słowotwórstwa polskiego. Słowotwórstwo opisowe*, Warszawa 1982, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
4. KLEMENSIEWICZ Z., *Zarys składni polskiej*, Warszawa 1968 i inne, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
5. MILEWSKI T., *Językoznawstwo*, Warszawa 2004, Wydawnictwo Naukowe PWN.
6. NAGÓRKO A., *Zarys gramatyki polskiej*, Warszawa 2006, Wydawnictwo Naukowe PWN.
7. STRUTYŃSKI J., *Gramatyka polska*, Kraków 2002, Wydawnictwo Tomasz Strutyński.
8. TOKARSKI J., *Fleksja polska*, Warszawa 2001, Wydawnictwo Naukowe PWN.
9. WIERZCHOWSKA B., *Fonetyka i fonologia*, Wrocław 1980, Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
10. WILKOŃ A., *Typologia odmian współczesnej polszczyzny*, Katowice 2000, Uniwersytet Śląski.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. BAŁ P., *Gramatyka języka polskiego. Zarys popularny*, Warszawa 2004, Wiedza Powszechna.
2. BUGAJSKI M., *Język w komunikowaniu*, Warszawa 2006, Wydawnictwo Naukowe PWN.
3. DŁUSKA M., *Fonetyka polska. Artykulacja głosek polskich*, Warszawa-Kraków 1983, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
4. *Encyklopedia języka polskiego*. Pod red. Stanisława Urbańczyka i Mariana Kucali, Wrocław-Warszawa-Kraków 1999, Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
5. *Encyklopedia językoznawstwa ogólnego*. Pod red. Kazimierza Polańskiego, Wrocław-Warszawa-Kraków 1999, Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
6. GRZEGORCZYKOWA R., PUZYŃNINA J., *Słowotwórstwo współczesnego języka polskiego. Rzeczowniki sufiksalne rodzime*, Warszawa 1979, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
7. JADACKA H., *System słowotwórczy polszczyzny (1945-2000)*, Warszawa 2001, Wydawnictwo Naukowe PWN.
8. JODŁOWSKI S., *Podstawy polskiej składni*, Warszawa 1976, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
9. KLEMENSIEWICZ Z., *Podstawowe wiadomości z gramatyki języka polskiego*, Warszawa 2001, Wydawnictwo Naukowe PWN.
10. OSTASZEWSKA D., TAMBOR J., *Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego*, Warszawa 2004, Wydawnictwo Naukowe PWN.

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr hab. Pola Kuleczka, prof. UZ

EDUKACJA ARTYSTYCZNA DZIECI

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PEDP-EAD
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Lidia Kataryńczuk-Mania
 Prowadzący: dr Lidia Kataryńczuk-Mania

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Wykład	30	2	II	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		II	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami edukacji artystycznej dzieci w środowisku rodzinnym, społecznym, kulturowym. Poglębienie wiedzy na temat wychowawczej, edukacyjnej i artystycznej funkcji sztuki.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Student powinien posiadać podstawową wiedzę z zakresu kultury, psychologii kultury, pedagogiki, socjologii kultury

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Cele i zadania przedmiotu edukacja artystyczna dzieci
2. Wielowymiarowość edukacji artystycznej
3. Wybrane koncepcje edukacji artystycznej dzieci i wychowania przez sztukę
4. Prawidłowości rozwoju zdolności i kompetencji artystycznych dzieci
5. Konteksty kształcenia artystycznego (muzycznego, plastycznego, tanecznego, literacko-teatralnego) dziecka
6. Elementy metodyki zajęć artystycznych
7. Formy upowszechniania kultury (inicjowanie form kontaktu i współpracy instytucji w skali gminy, powiatu z placówkami oświatowymi, zaangażowanie w procesy upowszechniania kultury)
8. Dziecko w świecie sztuki
9. Analiza wybranych projektów artystycznych realizowanych w pracy z dziećmi
10. Istota warsztatów artystycznych

METODY KSZTAŁCENIA:

Metody ekspresyjne, asymilacji wiedzy

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma uporządkowaną, elementarną wiedzę z zakresu kultury artystycznej, teorii wybranych koncepcji i metodykę pracy rytmicznej z dziećmi.	K_W13	Praca pisemna, dyskusja	wykład
Student krytycznie ocenia realizację różnych zadań artystycznych przeznaczonych dla dzieci	K_U08	dyskusja	wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, umie realizować zadania artystyczne, jest kreatywny w artystycznych projektach	K_K07	Prezentacja multimedialna	wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład: zaliczenie z oceną na podstawie aktywnej obecności i dyskusji studentów, (30%), pracy pisemnej (40%) przygotowanej prezentacji multimedialnej (30%)

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	18
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	8	20
Łącznie	38	38
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	0,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0	0,5
Łącznie	1	1

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Ferenz K., Wprowadzanie dzieci w kulturę, Wrocław 1995
2. Józefowski E., Edukacja artystyczna w działaniach warsztatowych, Łódź 2009
3. Kataryńczuk-Mania L., Karcz J., red., Wybrane zagadnienia edukacji artystycznej dzieci i młodzieży, Zielona Góra 2002
4. Kataryńczuk-Mania L., Karcz J., red., Edukacja artystyczna wobec przemian społeczno-oświatowych, Zielona Góra 2002
5. Muchacka B., Ławrowska R., red., Kultura aktywność artystyczna dziecka, Kraków 2008
6. Sacher W.A., Wąsiński A., red., Edukacja -kultura-media, Bielsko-Biała 2008
7. Uszyńska-Jarmoc J., Twórcza aktywność dziecka. Teoria – rzeczywistość – perspektywy, Białystok 2003

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Kołodziejki M., i Szymańska M., red., Edukacja artystyczna jako twórcza. Perspektywy – dylematy – inspiracje, Płock 2011
2. Pikala A., Twórcza aktywność w powszechnej edukacji artystycznej przez muzykę, Łódź 2011

UWAGI:**KATALOG OPRACOWAŁA:**

dr Lidia Kataryńczuk- Mania

PODSTAWY WIEDZY O ŚRODOWISKU PRZYRODNICZYM I

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PEDP-PWŚ1
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Hanna Uździcka
 Prowadzący: dr Hanna Uździcka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15	1	II	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		II	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	18			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie słuchaczy z podstawowymi gatunkami i morfologią flory polskiej oraz z procesami zachodzącymi w ekosystemach. Wykształcenie umiejętności oznaczania roślin i wykonywania zbiorów przyrodniczych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Charakterystyka morfologiczna okazów zielnikowych organów roślin (korzeń, pęd, liść, kwiat, owoc i nasienie). Oznaczanie gatunków roślin zielnych i zdrewniałych występujących w najbliższym otoczeniu. Wykonywanie zielników i prowadzenie dokumentacji zajęć. Sposoby rozmnażania roślin i ich funkcje życiowe. Środowisko przyrodnicze łąk i miast. Wykłady dotyczą aspektów teoretycznych poszczególnych zagadnień, zaś ćwiczenia polegają na praktycznych zadaniach w pracy z okazami przyrodniczymi.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwersatoryjny, pogadanka, prelekcja, pokaz, praca w grupach, burza mózgów, wycieczka dydaktyczna, film dydaktyczny

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student opisuje różne środowiska przyrodnicze i procesy jakie w nich zachodzą.	K_W10	Kolokwium Kolokwium	Wykład Ćwiczenia
Rozpoznaje i charakteryzuje podstawowe gatunki flory polskiej	K_W20	Bieżąca kontrola na zajęciach Praca w grupach	Ćwiczenia
Wykorzystuje zdobytą wiedzę do wykonywania zbiorów przyrodniczych	K_U14	Praca indywidualna	Ćwiczenia
Ma świadomość poziomu swojej wiedzy przyrodniczej i umiejętności w zakresie analizowania okazów i tworzenia zbiorów oraz dokonywania obserwacji i interpretacji zjawisk zachodzących w środowisku	K_K01 K_U01	Konwersacja samoocena	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie ćwiczeń na podstawie zaliczenia wszystkich zajęć i kolokwium. Zaliczenie poszczególnych zajęć następuje na podstawie przygotowania teoretycznego, praktycznej umiejętności rozpoznawania okazów botanicznych objętych tematyką zajęć oraz dokumentacji odbytych ćwiczeń.

Zaliczenie wykładów na podstawie kolokwium.

Obowiązuje zaliczenie każdej z form zajęć.

Ocena ostateczna to ocena uzyskana z wykładów.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	60	40
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	30	50
Łącznie	90	90
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1,5
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Aichele D., Golte-Bechlte M.: Jaki to kwiat. PWRiL. Warszawa 1984.
2. Botanika. Pr. zbiorowa pod red. B. Polakowskiego. PWN. Warszawa 1998.
3. Jerzak L., Radkiewicz J., Uździcka H.: Przewodnik do ćwiczeń biologicznych. Zielona Góra. 1994
4. Podbielkowski Z.: Roślinność kuli ziemskiej. PWN. Warszawa 1986.
5. Radomski J., Jasnowska J.: Botanika. Szczecin 1998.
6. Seneta W.: Dendrologia. PWN Warszawa 1993.
7. Szaferowa J.: Poznaj 100 roślin. PWRiL. Warszawa 1993.
8. Szwedler J., Sobkowiak M.: Spotkania z przyrodą. Rośliny. Mulico O.W. 1998.
9. Szweykowska A., Szweykowski J.: Botanika. Tom I. Morfologia. PWN. Warszawa 2004.
10. Szweykowska A., Szweykowski J.: Botanika. Tom II. Systematyka. PWN. Warszawa 1998.
11. Szweykowscy A, J.: Botanika. Warszawa 1999.
12. Świat roślin. Pr. zbiorowa pod red. Prończuk. PWN Warszawa 1983.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

-

UWAGI:

Zajęcia realizowane w mniejszych grupach ze względu na ich praktyczny charakter.

Kurs I realizowany w semestrze letnim, kurs II w semestrze zimowym, co umożliwi realizację w czasie lata zadań związanych z bezpośrednim kontaktem z przyrodą

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Hanna Uździcka

PODSTAWY WIEDZY O ŚRODOWISKU PRZYRODNICZYM II

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PEDP-PWŚ2
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Hanna Uździcka
 Prowadzący: dr Hanna Uździcka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład				Egzamin	
Konwersatoria	30	2	III	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład				Egzamin	
Konwersatoria	18		III	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie słuchaczy z podstawowymi gatunkami fauny polskiej oraz z procesami zachodzącymi w ekosystemach. Wykształcenie umiejętności oznaczania zwierząt polskich i wykonywania zbiorów przyrodniczych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

-

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Środowisko życia, morfologia, odżywianie, funkcje ekologiczne, rozmnażanie z cyklem rozwojowym oraz etologia fauny polskiej wraz z oznaczaniem jej gatunków. Biotop i biocenoza podstawowych ekosystemów polskich (pole, las, zbiornik wodny), procesy w nich zachodzące i udział człowieka w ich funkcjonowaniu. Prowadzenie zbiorów przyrodniczych i dokumentacji zajęć.

METODY KSZTAŁCENIA:

Pogadanka, prelekcja, pokaz, praca w grupach, burza mózgów, film dydaktyczny i prezentacje.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student opisuje różne środowiska przyrodnicze i procesy jakie w nich zachodzą.	K_W10	Prezentacja, egzamin	Konwersatorium
Rozpoznaje i charakteryzuje podstawowe gatunki fauny polskiej	K_W20	Kolokwium ustne Praca w grupach kontrolowana na bieżąco	Konwersatorium
Wykorzystuje zdobytą wiedzę do wykonywania zbiorów przyrodniczych	K_U14	Praca indywidualna	Konwersatorium
Ma świadomość poziomu swojej wiedzy przyrodniczej i umiejętności w zakresie analizowania okazów i tworzenia zbiorów oraz dokonywania obserwacji i interpretacji zjawisk zachodzących w środowisku	K_K01 K_U01	Konwersacja Samocena	Konwersatorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie ćwiczeń na podstawie uczestnictwa w zajęciach, wykonania prezentacji przygotowanego tematu, wykazania się umiejętnością rozpoznawania gatunków fauny polskiej i zaliczenia wykonanych zielników.

Egzamin pisemny z materiału dotyczącego treści botanicznych i zoologicznych. Na ocenę ma wpływ jakość aktywnej pracy studenta na zajęciach, ocena zbiorów przyrodniczych, jakość prezentacji i znajomość polskich gatunków zwierząt.

Obowiązuje zaliczenie zajęć i zdanie egzaminu.

Ocena ostateczna to ocena uzyskana z egzaminu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	60
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	70	60
Łącznie	120	120
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Amam G.: Ssaki i zwierzęta zmiennocieplne. Flora i fauna lasów. Mulico O.W. 1994.
2. Chudoba W.: Zoologia. PWN. Warszawa 1992.
3. Dobrowolski K.: Zoologia. PWN. Warszawa 1999.
4. Dobrowolski K., Szelażewicz.: Zoologia. WSiP. Warszawa 1991.
5. Dogiel Jerzyk.: Zoologia bezkręgowców. PWRiL. Warszawa 1998.
6. Jerzak L., Radkiewicz J., Uździcka H.: Przewodnik do ćwiczeń biologicznych. Zielona Góra. 1994
7. Ptaki Europy. Praca zb. pod red. Dobrowolskiego K. PWN. Warszawa 1992.
8. Ryby słodkowodne Polski. Praca zb. pod red. Brylinskiej M. PWN. Warszawa 1986.
9. Serafiński W.: Ssaki Polski. WSiP. Warszawa 1995.
10. Stańczykowska A.: Ekologia naszych wód. PWN. Warszawa 1996.
11. Stichmann W., Kretschmar E.: Spotkania z przyrodą. Zwierzęta. Mulico. O.W. 1998.
12. Szafer J. Szata roślinna Polski. Tom I i II. PWN. Warszawa 1992.
13. Świat roślin. Praca zb. pod red. Prończuka J. PWN. Warszawa 1997.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

-

UWAGI:

Zajęcia realizowane w mniejszych grupach ze względu na ich praktyczny charakter.

Kurs I realizowany w semestrze letnim, kurs II w semestrze zimowym, co umożliwi realizację w czasie lata zadań związanych z bezpośrednim kontaktem z przyrodą

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Hanna Uździcka

PEDAGOGIKA Wczesnoszkolna

Kod przedmiotu:	05.1-WP-PEDP-PW
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki prowadzący wykłady
Prowadzący:	Pracownicy Katedry Pedagogiki Przedszkolnej Wczesnoszkolnej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	III	Egzamin	4	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		III	Egzamin		
Ćwiczenia	18			Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawowymi wiadomościami na temat cech rozwojowych, potrzeb i doświadczeń dziecka w wieku wczesnoszkolnym oraz rodzajów i typowych cech sytuacji dziecka w szkole i przedszkolu, istoty kształcenia zintegrowanego w klasach I-III. Zapoznanie studentów z celami, treściami, metodami i formami pracy dydaktyczno-wychowawczej w klasach I-III.

Kształcenie umiejętności i kompetencji w zakresie kształtowania pojęć u dzieci w wieku wczesnoszkolnym oraz analizy i oceny programów/podręczników do kształcenia zintegrowanego.

Rozwijanie kompetencji w zakresie projektowania i prowadzenia zajęć zintegrowanych do podanego tematu dnia.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy dydaktyki ogólnej, teorii wychowania i psychologii rozwojowej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**Tematyka wykładów:**

Pedagogika wczesnoszkolna jako nauka i subdyscyplina pedagogiki - jej cele, zadania i funkcje. Nowe doktryny i paradygmaty w pedagogice wczesnoszkolnej. Współczesne koncepcje edukacji małego dziecka. Edukacja małego dziecka jako stymulowanie rozwoju. Specyfika uczenia się dziecka. Podmiotowość i pełnomocność dziecka w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Istota edukacji integralnej. Kształcenie zintegrowane. Kompetencje kluczowe i ich kształtowanie u dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

Tematyka ćwiczeń:

Adaptacja dziecka w przedszkolu i w szkole. Sylwetka dziecka wczesnoszkolnego i jego charakterystyka w zakresie rozwoju poznawczego, emocjonalnego, społecznego i moralnego. Potrzeby dziecka wczesnoszkolnego: typologia potrzeb, zaspokajanie potrzeb dziecka w środowisku rodzinnym i szkolnym..

Przygotowanie dziecka do nauki w szkole. Sytuacja dziecka wczesnoszkolnego

Obowiązek szkolny. Dojrzałość szkolna a gotowość szkolna - pojęcia, składniki, diagnozowanie.

Kompetencje nauczyciela wczesnej edukacji.

Współpraca nauczyciela klas I-III z rodzicami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem.

Specyfika roli nauczyciela na I etapie edukacyjnym, autorytet nauczyciela. Współpraca nauczyciela z rodzicami dzieci, pracownikami przedszkola i szkoły oraz ze środowiskiem. Kompetencje nauczyciela wczesnej edukacji.

Cele, treści, metody, zasady i formy pracy nauczyciela z dziećmi w wieku wczesnoszkolnym. Podręczniki w kształceniu zintegrowanym.

Planowanie pracy dydaktyczno-wychowawczej. Formułowanie celów kształcenia. Projektowanie sytuacji edukacyjnych.

Doświadczenia dziecięce i ich specyfika w wieku wczesnoszkolnym.

Integracja jako koncepcja edukacji wczesnoszkolnej.

Kształtowanie pojęć w edukacji wczesnoszkolnej.

Wykorzystywanie strategii integracji w kształtowaniu pojęć.

Proces badawczy w edukacji wczesnoszkolnej. Aktywizowanie dzieci. Organizacja zajęć zintegrowanych w toku lekcji. Stymulowanie aktywności poznawczej uczniów, kreowanie sytuacji dydaktycznych.

Scenariusz zajęć zintegrowanych i jego elementy.

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca z książką, praca z dokumentem źródłowym, burza mózgów, klasyczna metoda problemowa, dyskusja, metoda projektu, prelekcja, metoda przypadków.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma elementarną wiedzę o miejscu pedagogiki wczesnoszkolnej w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi.	K_W02	Egzamin pisemny, ocena prac zleconych przez prowadzącego	Wykład
Posiada umiejętność prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii odnośnie edukacji wczesnoszkolnej dziecka, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych oraz poglądów różnych autorów.	K_U03	Ocena pracy pisemnej na wyznaczony temat, ocena projektów zadań, sytuacji i zajęć w klasach I-III, ocena swobodnej wypowiedzi, ocena prezentacji, konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego, kolokwium zaliczeniowe pisemne	ćwiczenia
Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu pedagogiki wczesnoszkolnej i, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się w tej dziedzinie, dokonuje samooceny własnych kompetencji w tym zakresie i doskonali swe umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia w tej dziedzinie wczesnej edukacji.	K_K01	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego, ocena swobodnej wypowiedzi	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład - warunkiem zaliczenia są obecności na wykładach (85 % wszystkich obecności) -10% składowa zaliczenia, poprawna realizacja zadań zleconych przez prowadzącego 20% składowa zaliczenia, pozytywne zaliczenie egzaminu pisemnego (na ocenę)- 70 % składowa zaliczenia.

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich zadań przewidzianych do realizacji w ramach programu – 30% uzyskanej oceny na zaliczenie, pozytywna ocena z wyznaczonej pracy pisemnej 20 % uzyskanej oceny na zaliczenie oraz pozytywna ocena z kolokwium zaliczeniowego- 50 % oceny uzyskanej na zaliczenie.

Ocena końcowa: to ocena pozytywna z egzaminu pisemnego, który obejmuje treści z ćwiczeń (50% pytań składowych) i wykładów (50% pytań składowych).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	55	40
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	45	60
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. M. Donaldson, Myślenie dziecka, WSiP, Warszawa 1986.
2. J. Eby, J. Smutny, Jak kształcić uzdolnienia dzieci i młodzieży, WSiP, Warszawa.
3. K.Ferenz, E. Koziół, Kompetencje nauczyciela wychowawcy, Wyd. UZ, Zielona Góra 2002.
4. H. Hamer, Klucz do efektywności nauczania, Wydawnictwo Veda, warszawa 1994.
5. E. Hurlock, Rozwój dziecka, WSiP, Warszawa 1985.
6. D. Klus-Stańska, W nauczaniu początkowym inaczej, Oficyna Wyd. IMPULS, Kraków 1999.
7. D. Klus-Stańska, M. Nowicka, Sensy i bezsensy edukacji wczesnoszkolnej, WSiP, Warszawa 2005.
8. D. Klus-Stańska, M. Szczepka-Pustkowska (red.), Pedagogika wczesnoszkolna – dyskursy, problemy, rozwiązania, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009.
9. Kopaczyńska, Ocenianie szkolne wspierające rozwój ucznia, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2004.
10. M. Lelonek, T. Wróbel (red.), Praca nauczyciela i ucznia w klasach I-III, WSiP, Warszawa 1990.
11. A.Matczak, Znaczenie stylu poznawczego w procesie uczenia się, Psychologia Wychowawcza 1981/1.
12. H. Moroz (red.), Podmiotowość ucznia w edukacji wczesnoszkolnej, Wydawnictwo UŚ, Katowice 1995.
13. A.Nowak-Łojewska, A. Olczak, A. Soroka-Fedorczuk (red.), Edukacja małego dziecka – refleksje, problemy, doświadczenia, Wyd. Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2009.
14. A.Nowak-Łojewska, Wiedza społeczna młodszych uczniów z perspektywy nauczyciela. Od szkolnego przekazu do konstruowania znaczeń, Wyd. Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2011.
15. M. Nyczaj-Drag, Oczekiwania a doświadczenia dzieci w pierwszym roku nauki, LTN, Zielona Góra 2001.
16. M. Tyszkowa, Aktywność i działalność dzieci i młodzieży, WSiP, Warszawa 1990.
17. R. Więckowski, Pedagogika wczesnoszkolna, WSiP, Warszawa 1993.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. M. Jakowicka, Wzbogacanie doświadczeń uczniów w kontaktach ze środowiskiem, WSiP, Warszawa 1982.
2. M. Nyczaj-Drag, M. Głazewski (red.), Współprzestrzenie edukacji. Szkoła-rodzina –społeczeństwo-kultura, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2005.
3. Poznać, zrozumieć, doświadczyć. Konstruowanie wiedzy nauczyciela wczesnej edukacji, red. J. Bonar, A. Buła, „Impuls”, Kraków 2011.

UWAGI:

-

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Mirosława Nyczaj-Drag

EDUKACJA MUZYCZNA I

Kod przedmiotu: 05.1-WP- PEDP-EM1
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Lidia Kataryńczuk-Mania
 Prowadzący: dr Lidia Kataryńczuk-Mania

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30	2	III	zienie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	18		III	zienie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z elementarnymi podstawami teorii muzyki, koncepcjami kształcenia muzycznego i aktywnymi formami muzycznej działalności (śpiew, gra na instrumencie, ruch z muzyką, słuchanie muzyki, tworzenie muzyki). Przygotowanie teoretyczno-praktyczne do prowadzenia zajęć muzycznych w grupie przedszkolnej i wczesnoszkolnej..

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Student powinien posiadać podstawowa wiedzę z zakresu psychologii dziecka, pedagogiki, dydaktyki. Kompetencje wokalne, słuchowe, ruchowe niezbędne w pracy muzycznej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Cele i zadania edukacji muzycznej
2. Podstawowe wiadomości z zakresu nauki o muzyce
3. Miejsce edukacji muzycznej w procesie edukacji kulturalnej dzieci
4. Prawidłowości rozwoju muzycznego dzieci
5. Różne wymiary edukacji muzycznej
6. Wybrane koncepcje i metody pracy muzycznej z dziećmi (E.J.Dalcroze, C.Orff, Z.Kodaly, Sch. Suzuki, E.E.Gordon, B.Strauss, L. Bajkowska i In.)
7. Standardy edukacji muzycznej
8. Podstawowe formy aktywności muzycznej (śpiew, gra na instrumencie, ruch z muzyką, słuchanie muzyki, tworzenie muzyki)
9. Metody nauczania muzyki i typy lekcji
10. Muzyczna pedagogika zabawy
11. Problemy kształcenia głosu dziecka, dobór repertuaru wokalnego dla dzieci
12. Przegląd badań nad edukacją muzyczną dzieci

METODY KSZTAŁCENIA:

Metody ekspresyjne, asymilacji wiedzy, twórcze

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania się poprzez działania muzyczne	K_W08	Praca pisemna, dyskusja	konwersatorium
Student krytycznie ocenia realizację różnych zadań	K_U08	dyskusja	konwersatorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
muzycznych przeznaczonych dla dzieci. Posiada umiejętność prezentowania własnych pomysłów, zwłaszcza z zakresu twórczości muzycznej.			
Student jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, umie realizować zadania muzyczne, jest kreatywny w muzycznych projektach	K_K08	Grupowe prezentacje multimedialne	konwersatorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Konwersatorium; zaliczenie z oceną na podstawie aktywnej obecności, dyskusji studentów (20%) pracy pisemnej (30%) i prezentacji multimedialnej (50%)

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, itp.)	30	35
Łącznie	60	60
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Białkowski A., red., Powszechna edukacja muzyczna a wyzwania współczesności, Lublin 2003
2. Bonna B., Michalski A., Szubertowska E., Wybrane problemy edukacji muzycznej, Bydgoszcz 2005
3. Enzinger G., Raszke B., red. Świat muzyki, świat zabawy, Nowy Sącz 2006
4. Kataryńczuk-Mania L., red. Innowacje pedagogiczne w edukacji muzycznej dzieci i młodzieży, Zielona Góra 2000
5. Kataryńczuk-Mania L., Wychowawcze aspekty zajęć umuzykalniających w przedszkolu, Zielona Góra 2009
6. Kisiel M., Muzyka w zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej. Studium metodyczno-badawcze, Katowice 2005
7. Sacher W..A., Wczesnoszkolna edukacja muzyczna, Kraków 1997

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bissinger-Ćwierz U., Muzyczna pedagogika zabawy w pracy z grupą, Lublin 2002
2. Gałęska-Tritt, Dzieci lubią śpiewać a my razem z nimi, Poznań 2007
3. Frołowicz E., Aktywny uczeń w świecie muzyki, Gdańsk 2008
4. Gordon E.E., Umuzykalnianie niemowląt i małych dzieci, Kraków 1997
5. Podolska B., Muzyka w przedszkolu, Kraków 2008
6. Ławrowska R., Rytm, muzyka, taniec w edukacji, Kraków 2005

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁA:**

dr Lidia Kataryńczuk- Mania

EDUKACJA MUZYCZNA II

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PEDP-EM2
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Lidia Kataryńczuk-Mania
 Prowadzący: dr Lidia Kataryńczuk-Mania

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30	2	IV	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	18		IV	zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Kształcenie umiejętności wdrażania wiedzy muzycznej do praktyki edukacyjnej. Kształcenie umiejętności muzycznych studentów z zakresu muzykowania, muzyczno-ruchowego i twórczego. Rozwijanie kompetencji programowania zajęć muzycznych dla dzieci.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Student powinien posiadać podstawową wiedzę z zakresu dydaktyki i psychologii dziecka

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Profesjogram nauczyciela prowadzącego zajęcia muzyczne z dziećmi
2. Przegląd materiałów metodycznych, programów nauczania
3. Walory muzykowania zespołowego
4. Tańce dla dzieci (metodyka pracy animacyjnej, tańce ludowe, regionalne, charakterystyczne, narodowe, integracyjne)
5. Pomoce audiowizualne niezbędne w pracy umuzykalniającej
6. Wyposażenie gabinetu metodycznego do prowadzenia zajęć muzyczno-ruchowych (m.in. muzyczna teka, instrumenty, rekwizyty itp.)
7. Warsztaty muzyczne dla dzieci- ich specyfika i przebieg
8. Projektowanie scenariuszy do zajęć muzycznych
9. Opracowanie partytur muzycznych, opowiadań i bajek muzycznych
10. Muzyczne uroczystości przedszkolne, wczesnoszkolne

METODY KSZTAŁCENIA:

Metody ekspresyjne, asymilacji wiedzy, twórcze

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma elementarną wiedzę dotyczącą muzycznych procesów rozwojowych dzieci	K_W08	Praca pisemna z zakresu działań muzycznych dzieci, dyskusja	konwersatorium
Student potrafi prezentować własne pomysły odnośnie muzycznej edukacji dziecka, opierając je na bazie poglądów różnych autorów metod i koncepcji	K_U03	Dyskusja, swobodne wypowiedzi, ocena aktywności muzycznej	konwersatorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma świadomość poziomu wiedzy i kompetencji muzycznych, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się w tym zakresie, dokonuje samooceny, doskonali swoje umiejętności muzyczne i wyznacza kierunki własnego rozwoju.	K_K01	Ocena aktywności, przygotowania merytorycznego	konwersatorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Konwersatorium; zaliczenie z oceną na podstawie aktywnej obecności (20%) dyskusji studentów(40%) pracy pisemnej 40%)

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, itp.)	30	35
Łącznie	60	60
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Sacher W.A., Pedagogika muzyki, Kraków 2012
2. Smoczyńska-Nachtman U., Kalendarz muzyczny w przedszkolu, Warszawa 2012
3. Kataryńczuk-Mania L., Wychowawcze aspekty zajęć umuzykalniających w przedszkolu, Zielona Góra 2009
4. Kisiel M., Muzyka w zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej. Studium metodyczno-badawcze, Katowice 2005
5. Sacher W..A., Słuchanie muzyki i aktywność artystyczna dzieci, Kraków 1999
6. Programy wychowawczo-dydaktyczne dla przedszkoli, wyd. MAC, Harmonia i In., Przewodniki dla nauczycieli
7. Pakiety edukacyjne dla klas I-III
8. Materiały repertuarowe dla dzieci

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bissinger-Ćwierz U., Muzyczna pedagogika zabawy w pracy z grupą, Lublin 2002
2. Kisiel M., Pedagogiczno-dydaktyczne aspekty wykorzystania muzyki w stymulacji rozwoju dziecka, Dąbrowa Górnicza 2007
3. Krasoń K., Mazepa-Domagala B, red., W kręgu sztuki i ekspresji dziecka. Rozważania inspirujące, Mysłowice-Katowice 2006
4. Gałęska-Tritt J., Kształcenie głosu dziecka w śpiewie zespołowym, Warszawa 1985

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁA:**

dr Lidia Kataryńczuk- Mania

EDUKACJA PLASTYCZNO-TECHNICZNA I

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PEDP-EPT1

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Patrycja Wilczek-Sterna

Prowadzący: dr Patrycja Wilczek-Sterna, mgr Anna Stoksik-Markuszevska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30	2	III	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	18		III	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami i przykładami zaczerpniętymi z obszaru sztuk wizualnych. Rozwijanie umiejętności manualnych, myślenia twórczego, kreatywności i wyobraźni uczestników. Nauka praktycznego wykorzystania różnorodnych materiałów i technik plastycznych w celu opracowywania autorskich scenariuszy zajęć. Nauka analizy powstałych prac oraz zrealizowanych warsztatów twórczych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiedza zawarta w programie nauczania przedmiotu plastyka w szkołach podstawowych i gimnazjach.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

- Wprowadzenie do problematyki przedmiotu:
  - kompozycja plastyczna
  - problemy barwy
  - linia i plama w pracach plastycznych
  - kompozycje przestrzenne
  - problem różnicowania faktur w pracach plastycznych (wykorzystanie techniki kolażu)
- Kompozycje literackie – podstawowe informacje na temat typografii tekstu i projektowania graficznego.
- Książka artystyczna – książki własnoręcznie wykonane przez studentów dla dzieci niewidomych i niedowidzących.
- Komiks jako połączenie form literackich i wizualnych – znaczenie karykatury i deformacji na przykładach rysunków różnych artystów.
- Zapoznanie z przykładami grafiki warsztatowej:
  - szablon prostą metodą multiplikacji i nanoszenia aplikacji na tkaniny
- Przykłady i założenia sztuki abstrakcyjnej – ekspresja i emocje wyrażane poprzez sztukę.
- Nauka interpretacji i omawiania prac plastycznych oraz analiza kryteriów ich oceniania.
- Przegląd i omówienie prac każdego ze studentów – ewaluacja semestralna.

METODY KSZTAŁCENIA:

Zajęcia mają charakter warsztatów twórczych, w trakcie których wyróżnić można następujące metody pracy: ćwiczenia praktyczne, prezentacje i opisy, pogadanki, dyskusje.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna elementarną terminologię używaną w obszarze sztuk plastycznych i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych.	K_W01	pogadanka, dyskusja	konwersatoria
Student ma elementarną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu zajęć plastycznych, a w szczególności o metodach, technikach, materiałach i narzędziach potrzebnych do ich realizacji z dziećmi w wieku przedszkolnym i szkolnym	K_W12	pogadanka, ćwiczenia praktyczne	konwersatoria
Student ma wiedzę o metodyce kreatywnego prowadzenia zajęć plastycznych oraz formach ich ewaluacji i oceniania.	K_W16	ćwiczenia praktyczne, dyskusja	konwersatoria
Student potrafi ocenić i omówić przydatność poznanych metod i technik plastycznych pod kątem przyszłej pracy z dziećmi.	K_U09	pogadanka, dyskusja	konwersatoria
Student odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy – przygotowuje niezbędne materiały i przybory plastyczne, aktywnie wykonuje zadania plastyczne a następnie samodzielnie analizuje powstałe prace.	K_K08	ćwiczenia praktyczne, prezentacja i omówienie powstałych prac	konwersatoria

WARUNKI ZALICZENIA:

Student oceniany jest na podstawie:

- przygotowania do zajęć (30%)
- aktywnego w nich uczestnictwa (30%)
- umiejętności analizy i wyciągania wniosków na podstawie powstałych prac (10%)
- przeglądu prac i podsumowania końcowego (30%)

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Ociążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	18
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	30	42
Łącznie	60	60
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	0,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1,5
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Wiesław Karolak, *Sztuka jako zabawa – zabawa jako sztuka*, Wydawnictwo CODN, Warszawa 1998.
2. Stefan Szuman, *Sztuka dziecka*, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1990.
3. Anna Trojanowska, *Dziecko i plastyka*, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1983.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Eugeniusz Józefowski, *Książka o książkach*, Wydawnictwo Uczelniane Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego, Zielona Góra 1999
2. Edward Nęcka, *Trening twórczości*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 1998.

3. *Warsztaty edukacji twórczej*, pod red. Elżbiety Olinkiewicz i Ewy Repsch, Wydawnictwo Europa, Wrocław 2001.

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁA:
dr Patrycja Wilczek-Sterna

EDUKACJA PLASTYCZNO-TECHNICZNA II

Kod przedmiotu:	05.1-WP-PEDP-EPT2
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Patrycja Wilczek-Sterna
Prowadzący:	dr Patrycja Wilczek-Sterna, mgr Anna Stoksik-Markuszevska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30	2	IV	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	18		IV	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami i przykładami zaczerpniętymi z obszaru sztuk wizualnych. Rozwijanie umiejętności manualnych, myślenia twórczego, kreatywności i wyobraźni uczestników. Nauka praktycznego wykorzystania różnorodnych materiałów i technik plastycznych w celu opracowywania autorskich scenariuszy zajęć. Nauka analizy powstałych prac oraz zrealizowanych warsztatów twórczych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiedza zawarta w programie nauczania przedmiotu plastyka w szkołach podstawowych i gimnazjach oraz informacje na temat problematyki przedmiotu zdobyte w trakcie pierwszego semestru.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Zajęcia plastyczne formą arteterapii – przykładowe scenariusze zajęć.
2. Nauka oprawiania i eksponowania prac plastycznych.
3. Rękodzieło artystyczne:
  - technika decoupage'u
  - technika wycinanki inspirowanej sztuką łowicką
  - ozdoby wykonane z filcu
  - ozdoby z masy solnej
 ręcznie wykonane kartki świąteczne
4. Opracowanie autorskiego scenariusza zajęć plastycznych przez każdego ze studentów ze szczególnym uwzględnieniem metod rozwijających myślenie kreatywne dzieci.
5. Omówienie i prezentacja autorskich scenariuszy zajęć wraz z wykonanymi pracami według założonych wytycznych.
6. Ewaluacja końcowa zajęć.

METODY KSZTAŁCENIA:

Zajęcia mają charakter warsztatów twórczych, w trakcie których wyróżnić można następujące metody pracy: ćwiczenia praktyczne, prezentacje i opisy, pogadanki, dyskusje.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna elementarną terminologię używaną w obszarze sztuk plastycznych i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych.	K_W01	pogadanka, dyskusja	konwersatoria
Student ma elementarną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu zajęć plastycznych, a w szczególności o metodach, technikach, materiałach i narzędziach potrzebnych do ich realizacji z dziećmi w wieku przedszkolnym i szkolnym.	K_W12	pogadanka, ćwiczenia praktyczne	konwersatoria
Student ma wiedzę o metodyce kreatywnego prowadzenia zajęć plastycznych oraz formach ich ewaluacji i oceniania.	K_W16	ćwiczenia praktyczne, prezentacja i omówienie autorskiego scenariusza zajęć	konwersatoria
Student potrafi ocenić i omówić przydatność poznanych metod i technik plastycznych pod kątem przyszłej pracy z dziećmi.	K_U09	pogadanka, dyskusja	konwersatoria
Student odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy – przygotowuje niezbędne materiały i przybory plastyczne, aktywnie wykonuje zadania plastyczne a następnie samodzielnie opracowuje i prezentuje autorski scenariusz zajęć plastycznych.	K_K08	ćwiczenia praktyczne, prezentacja i omówienie autorskiego scenariusza zajęć	konwersatoria

WARUNKI ZALICZENIA:

Student oceniany jest na podstawie:

- przygotowania do zajęć (30%)
- aktywnego w nich uczestnictwa (30%)
- umiejętności analizy i wyciągania wniosków na podstawie powstałych prac (10%)
- przeglądu prac i podsumowania końcowego (30%)

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	18
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	30	42
Łącznie	60	60
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	0,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1,5
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Wiesław Karolak, *Sztuka jako zabawa – zabawa jako sztuka*, Wydawnictwo CODN, Warszawa 1998.
2. Stefan Szuman, *Sztuka dziecka*, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1990.
3. Anna Trojanowska, *Dziecko i plastyka*, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1983.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Eugeniusz Józefowski, *Książka o książkach*, Wydawnictwo Uczelniane Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego, Zielona Góra 1999

2. Edward Nęcka, *Trening twórczości*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 1998.
3. *Warsztaty edukacji twórczej*, pod red. Elżbiety Olinkiewicz i Ewy Repsch, Wydawnictwo Europa, Wrocław 2001.

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Patrycja Wilczek-Sterna

METODYKA EDUKACJI JĘZYKOWEJ W PRZEDSZKOLU

Kod przedmiotu:	05.1-WP-PEDP-MP1
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki prowadzący wykłady
Prowadzący:	Pracownicy Katedry Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	IV	Zaliczenie	3	
Konwersatorium	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		IV	Zaliczenie		
Konwersatorium	18			Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z teoretycznymi i praktycznymi założeniami edukacji językowej dzieci w wieku przedszkolnym. Zapoznanie z klasycznymi i alternatywnymi metodami pracy w przedszkolu w kontekście nauki

czytania i pisania.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy dydaktyki ogólnej, teorii wychowania oraz wiedza z zakresu psychologii rozwoju dziecka w wieku wczesnoszkolnym.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wykłady

Rozwój mowy dziecka. Przedszkolna edukacja polonistyczna według podstawy programowej. Założenia metodyczne przedszkolnej edukacji polonistycznej. Dojrzałość dziecka do edukacji polonistycznej. Gotowość dziecka do nauki czytania i pisania. Sens i znaczenie bajkoterapii. Istota i wykorzystanie inscenizacji baśni.

Konwersatorium:

Wprowadzanie dziecka w świat pisma w świetle aktualnej Podstawy Programowej Wychowania Przedszkolnego.

Analiza dokumentów ministerialnych w zakresie przedszkolnej nauki czytania i pisania.

Kontrowersje wokół przedszkolnej nauki czytania i pisania.

Programy i pakiety edukacyjne – analiza materiałów edukacyjnych

Literatura dla dzieci w wieku przedszkolnym – prezentacje wybranych pozycji książkowych, opracowanie recenzji

Konkurs na prezentację utworu literackiego dla dzieci.

Czytanie i pisanie w przedszkolu – tradycyjne metody wprowadzania dzieci w świat liter.

Alternatywne metody nauki czytania i pisania : G. Domana, I. Majchrzak, B. Cuttinga, B. Rocławskiego, M. Bogdanowicz.

Metody wprowadzania dzieci w świat pisma stosowane w praktyce edukacyjnej – obserwacje w przedszkolu.

Czytanie dzieciom – wizyta w przedszkolu, prezentacje utworów literackich dla dzieci w przedszkolu.

Projektowanie zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym z uwzględnieniem różnorodnych metod.

Środki edukacyjne wspierające umiejętność czytania i pisania.

Projektowanie zadań i zabaw wspierających dzieci w nauce czytania i pisania.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny, problemowy, prezentacje multimedialne.

Konwersatorium: a) podające -praca z tekstem, praca z dokumentem źródłowym; b) problemowe- dyskusja, meta plan, drzewo decyzyjne, c) praktycznego działania - projektowanie zadań, metoda przypadków, praca w grupach, burza mózgów, projekty i prezentacje multimedialne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma elementarną, uporządkowaną wiedzę o rozwoju języka mówionego dziecka, gotowości i dojrzałości szkolnej	K_W13	Dyskusja, sprawdzian pisemny	Wykład
Student ma elementarną, uporządkowaną wiedzę o alternatywnych metodach wprowadzania dziecka w świat pisma, potrafi zaprojektować zajęcia, oferty (zabawy i zadania) mające na celu przygotowanie dzieci do nauki czytania i pisania, wymienia, charakteryzuje alternatywne metody nauki czytania, potrafi napisać projekt zabaw i zadań dla dzieci w wieku przedszkolnym z uwzględniając założenia wybranej koncepcji	K_W16	Praca pisemna Projekty zadań, sytuacji i zajęć w przedszkolu, Swobodnej wypowiedzi, Prezentacji, Konwersacja Kolokwium pisemne	Wykład
Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu projektowania zajęć edukacyjnych i językowych w przedszkolu; potrafi przewidywać skutki planowanych działań;	K_U10	prezentacja multimedialna, Konwersacja przygotowania merytorycznego, swobodnej wypowiedzi	Konwersatorium
Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie edukacji językowej w przedszkolu, dokonuje ciągłej ich samooceny	K_K01	projektowanie sytuacji edukacyjnych, prezentacji	Konwersatorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład zaliczenie na podstawie: aktywnej obecności (20% składowej zaliczenia), dyskusji studentów (20% składowej zaliczenia) i sprawdzianu (60% składowej zaliczenia),

Konwersatorium: zaliczenie z oceną na podstawie kolokwium pisemnego (25% składowa zaliczenia), projektowania zadań i sytuacji edukacyjnych, prace pisemne (25% składowa zaliczenia), prezentacji multimedialnej do wybranego zagadnienia (25% składowa zaliczenia) aktywnej obecności i dyskusji studentów (25% składowa zaliczenia).

Ocena końcowa to średnia arytmetyczna: 50 % oceny uzyskanej ze sprawdzianu na wykładzie oraz 50 % oceny uzyskanej z . konwersatorium

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (aktywny udział w zajęciach; konsultacjach; dyskusja, itp.)	50	35
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia itp.)	35	50
Łącznie	85	85
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne

Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Brzezińska A., Gotowość dzieci w wieku przedszkolnym do czytania i pisania, Wyd. Naukowe UAM, Poznań
2. Doman G., Jak nauczyć małe dziecko czytać?, Wyd. „Excalibur”, Bydgoszcz 1992.
3. Kamińska K., Nauka czytania dzieci w wieku przedszkolnym, WSiP, Warszawa 1999.
4. Majchrzak I., Wprowadzanie dziecka w świat pisma, Wyd. Żak, Warszawa 1999.
5. Wilgocka-Okoń B., Gotowość szkolna dzieci sześciolatków, Wyd. Żak, Warszawa 2003.
6. Karbowniczek J., Kwaśniewska M., Surma B., *Podstawy pedagogiki przedszkolnej z metodyką*, 2011.

Pozycje każdorazowo ustalane i podawane przez prowadzącego wykłady i ćwiczenia.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Łazowska H., Mikiciuk B., Moritz B., Co zrobić, aby ułatwić dziecku naukę czytania i pisania?, Wyd. Impuls, Kraków 2002
2. Marzano R.J., Paynter D.E., Trudna sztuka pisania i czytania, GWP, Gdańsk 2004.
3. Silberg J., Nauka czytania przez zabawę, Wyd. K.E.LIBER, Warszawa 2005.
4. Zakrzewska B., Każdy przedszkolak dobrym uczniem w szkole, WSiP, Warszawa 2003.

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁA:**

dr Anetta Soroka-Fedorczuk

METODYKA EDUKACJI POLONISTYCZNEJ W KLASACH I-III

Kod przedmiotu:	05.1-WP-PEDP-MW1
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki prowadzący wykłady
Prowadzący:	Pracownicy Katedry Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	IV	Zaliczenie	3	
Konwersatorium	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		IV	Zaliczenie		
Konwersatorium	18			Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie z problematyką nauki czytania, pisania, mówienia, nauki gramatyki i wiedzy o języku, ortografii, literatury. Rozwijanie umiejętności dokonywania wyboru i oceny przydatności danego postępowania metodycznego w określonej sytuacji. Rozwijanie umiejętności projektowania działań zgodnie z rodzajem aktywności językowej. Kształtowanie potrzeby doksztalcania się w zakresie nowych rozwiązań dotyczących nauki czytania i pisania, nauki gramatyki i wiedzy o języku, ortografii, literatury,

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Psychologiczna wiedza o dziecku w wieku wczesnoszkolnym oraz o procesach uczenia się. Wiedza o metodach nauczania oraz formach organizacyjnych w procesie kształcenia, znaczeniu środków dydaktycznych. Umiejętność czytania ze zrozumieniem. Umiejętność poprawnego posługiwania się językiem mówionym i pisany.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

WYKŁADY: Właściwości myślenia, mowy oraz percepcji wzrokowej, słuchowej i motorycznej dziecka klas I-III. Instrumentarium metodyczne języka polskiego w klasach I-III (cele, treści kształcenia i wychowania polonistycznego, podstawa programowa, funkcje, zasady, formy, metody i środki realizacji). Proces pisania w klasach I-III. Kształtowanie pisania uczniów. Nauczanie ortografii w klasach I-III. Istota i sens pisania z pamięci

Konwersatorium: Gotowość do czytania i pisania. Zakresy, projektowanie zadań obejmujących wszystkie zakresy gotowości do czytania. Wprowadzenie liter. Rodzaje ćwiczeń w toku poznawania liter. Poznawanie dwuznaków i zmiękczeń. Czytanie ze zrozumieniem. Projektowanie zadań. Czytanie funkcjonalne, krytyczne i twórcze- możliwości rozwijania w edukacji wczesnoszkolnej. Praca z tekstem (literackim, popularno-naukowym, wychowawczym), wyodrębnianie zdarzeń, formułowanie pytań. Wprowadzanie części mowy. Utrwalanie poznanych części mowy. Projektowanie zajęć wprowadzających i utrwalających części mowy. Ortografia w klasach 1-3. Planowanie pracy nad ortografią. Dobór zadań. Realizacja ćwiczeń słownikowych i frazeologicznych. Projektowanie zadań. Realizacja ćwiczeń syntaktycznych i stylistycznych w klasach I-III. Projektowanie zadań

Formy redakcyjne w klasach 1-3. Etapy pracy (opowiadanie, list, opis, zaproszenie, zawiadomienie). Projektowanie sytuacji opracowywania form redakcyjnych. Ćwiczenia pisemne dla rozwoju osobowego. Możliwości zastosowań w klasach I-III. Praca z lekturą. Koncepcja osvajania ze sztuką słowa w projektach studentów. Inscenizacje w klasach 1-3. Gazetki szkolne. Techniki freinetowskie w kształceniu polonistycznym. Metody nauki czytania-analiza porównawcza. Cele, formy, rodzaje czytania. Poziomy rozumienia tekstu. Historyjki obrazkowe i ilustracje i ich znaczenie dla rozwoju języka i myślenia dziecka. Psychologiczne podstawy nauczania gramatyki. Metody, zasady środki dydaktyczne. Rozwijanie kompetencji leksykalnych dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Uwarunkowania rozwoju języka dzieci. Umiejętność formułowania myśli jako wyzwanie w świecie emotikonów, SMS, logosów i skrótów językowo-myślowych. Wypowiedzi pisemne uczniów w wieku wczesnoszkolnym. Porządek celów uczenia dzieci wypowiadania się na piśmie- tradycja i współczesność. Kształcenie literackie w klasach I-III. Wyzwania współczesności. Typy lekcji, dobór lektury, literatura popularnonaukowa, czasopisma dla dzieci i świat zawartych w nich wartości. Czy jest miejsce w kształceniu wczesnoszkolnym na poezję dla dzieci? Film, reklama, telewizja, gry komputerowe, komiksy, internet- oblicza manipulacji dziecięcą wrażliwością. O jakiego odbiorcę i jakiej kultury będziemy zabiegać w edukacji wczesnoszkolnej?

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny, problemowy, prezentacje multimedialne.

Konwersatorium: a) podające -praca z tekstem, praca z dokumentem źródłowym; b) problemowe-dyskusja, meta plan, drzewo decyzyjne, c) praktycznego działania - projektowanie zadań, metoda przypadków, praca w grupach, burza mózgów, projekty i prezentacje multimedialne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student - potrafi wymienić i omówić zakresy gotowości do czytania i pisania, -potrafi wskazać etapy pracy nad literą, charakteryzuje rodzaje ćwiczeń stosowanych przy opracowywaniu litery, -potrafi porównywać według wybranych kryteriów różne metody nauki czytania, -potrafi wyjaśnić istotę czytania oraz wymienić i scharakteryzować etapy nabywania umiejętności czytania, -wskazuje i omawia typy tekstów stosowanych w klasach I-III, wskazuje etapy pracy nad tekstem w zależności od typu tekstu, -potrafi scharakteryzować grupy ćwiczeń słownikowych i frazeologicznych oraz dotyczących pracy nad zdaniem, -potrafi porównać różne formy wypowiedzi pisemnych i wskazać zasady pracy nad wybraną formą wypowiedzi pisemnej, -charakteryzuje metody, zasady i środki dydaktyczne stosowane w pracy nad ortografią, -według wybranych kryteriów porównuje podejścia do nauki mówienia, -potrafi scharakteryzować typy lekcji w pracy nad lekturą, wyjaśnia istotę osvajania ze sztuką słowa	K_W16	Wejściówka, Dyskusje Pisemny sprawdzian	Wykład/ konwersatorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<p>Student</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi scharakteryzować i porównać lingwistyczne i psychologiczne uwarunkowania rozwoju języka mówionego i pisanego dziecka, -potrafi scharakteryzować i porównać podejście redukcyjno- instrumentalne oraz osobowościowo-twórcze do nauki mówienia w szkole, -potrafi dokonać oceny pod względem przydatności i wartości rozwojowej dla dziecka poznanych teorii. 	K_W13	Sprawdzian pisemny	wykład
<p>Student potrafi zaprojektować zestaw ćwiczeń służących rozwijaniu gotowości do czytania i pisania we wszystkich aspektach,</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi zaprojektować zadania umożliwiające poznanie litery pisanej i drukowanej, -umie ocenić pismo pod względem elementów konstrukcyjnych, proporcji, pochylenia i położenia w liniaturze, -potrafi zaprojektować zadania rozwijające umiejętność czytania ze zrozumieniem, czytania funkcjonalnego, krytycznego i twórczego, -umie właściwie zaplanować pracę z tekstem, także w zakresie wyodrębniania wydarzeń, -potrafi zaprojektować sytuację umożliwiającą pracę nad słownictwem z wykorzystaniem ilustracji, historyjki obrazkowej, wycieczki, słowników; -potrafi opracować przebieg zajęć dotyczących poznawania i doskonalenia różnych form redakcyjnych, -potrafi zaplanować lekcję z ćwiczeniami ortograficznymi kierując się zasadą polisensoryczności, -potrafi zaprojektować zadania umożliwiające zapoznanie z wybraną częścią mowy oraz zadania służące utrwalaniu części mowy 	K_U10	Projekty zajęć, zadań, sytuacji zgodnie z wskazanymi efektami-indywidualnie i w grupach	konwersatorium
<p>Student</p> <p>potrafi ocenić swoje umiejętności w zakresie planowania zadań dla uczniów klas I-III w obszarze kształcenia polonistycznego,</p> <p>-ma świadomość potrzeby poszukiwania nowych rozwiązań praktycznych w obszarze aktywności polonistycznej w zależności od obserwowanych potrzeb uczniów w klasach I-III.</p>	K_K01	Aktywny udział w dyskusjach projektowanie sytuacji edukacyjnych, prezentacji	konwersatorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład zaliczenie na podstawie: aktywnej obecności (20% składowej zaliczenia), dyskusji studentów (20% składowej zaliczenia) i sprawdzianu (60% składowej zaliczenia),

Konwersatorium zaliczenie a podstawie: sprawdzianu pisemnego (40% składowa zaliczenia), projektu zadań, zajęć i sytuacji dotyczących czytania, pisania, ortografii, gramatyki, form redakcyjnych i pracy z tekstem (20% składowa zaliczenia), prezentacji, wejściówki i aktywnego udziału w zajęciach, dyskusjach i pracach grupowych (20 % składowa zaliczenia).

Ocena końcowa to średnia arytmetyczna: 50 % oceny uzyskanej ze sprawdzianu na wykładzie oraz 50 % oceny uzyskanej z

Konwersatorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (aktywny udział w zajęciach; konsultacjach; dyskusja, itp.)	45	37
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia itp.)	37	45
Łącznie	82	82
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. A.Brzezińska (red.), Czytanie i pisanie- nowy język dziecka, WSiP, Warszawa 1987
2. D.Klus-Stańska, M.Nowicka, Sensy i bezsensy w edukacji wczesnoszkolnej, PWN, Warszawa 2005
3. K.Kamińska, Nauka czytania dzieci w wieku przedszkolnym, WSiP, Warszawa 1999
4. M.Jakowicka, Praca z tekstem w klasach początkowych, Zbiorcza Szkoła Gminna 1981/5.
5. E.Malmquist, Nauka czytania w szkole podstawowej, Warszawa 1987.
6. W.Żuchowska, Oswajanie ze sztuką słowa Początki edukacji literackiej, Warszawa 1992.
7. E.Filipiak, Aktywność językowa dzieci w wieku wczesnoszkolnym, Bydgoszcz 1996.
8. W.Skrzypiec, Ćwiczenia gramatyczno-ortograficzne i stylistyczne w klasach 1-3, Warszawa 1992.
9. A.Jedut, .A.Pleskot, Nauczanie ortografii w klasach I-III. Poradnik dla nauczyciela, Warszawa 1991.
10. R.Więckowski, Ćwiczenia słownikowo-frazeologiczne i syntaktyczne w klasach początkowych, Warszawa 1985.
11. T.Jóźwicki, Opowiadanie jako forma wypowiedzi w klasach początkowych, Warszawa 1984.
12. M.Węglińska, List jako forma wypowiedzi w klasach początkowych, Szczecin 2002,
13. H.Baczyńska, Metodyka nauczania gramatyki w klasach I-III, Warszawa 1981.
14. S.B.Simon, R.C.Halwley, D.D.Britton, Krystalizacja wartości. Ćwiczenia pisemne dla rozwoju osobowego, Toruń 1992.
15. T.Wróbel, Pismo i pisanie w nauczaniu początkowym, Warszawa 1985

Pozycje każdorazowo ustalane i podawane przez prowadzącego wykłady i ćwiczenia.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. J.Rytlowa, Ćwiczenia w mówieniu i pisaniu w klasach I-IV szkoły podstawowej, Warszawa 1973.
2. P.Kossowski, Dziecko a reklama telewizyjna, Problemy Opiekuńczo-wychowawcze nr3/94
3. R.Więckowski, Pedagogika wczesnoszkolna, Warszawa 1993.
4. J.Vos, G.Dryden, Rewolucja w uczeniu, Poznań 2000.
5. M.Kuziak, Jak mówić, rozmawiać, przemawiać, Bielsko-Biała 2005
6. M.Węglińska Opowiadanie jako forma wypowiedzi w klasach początkowych. Wybór tekstów, Kraków 1997.
7. I.Majchrzak, Wprowadzenie dziecka w świat pisma, WSiP, Warszawa 1995
8. M.Bogdanowicz. Metoda dobrego startu, WSiP, Warszawa 1989
9. J.Cieszyńska, Kocham uczyć czytać. Poradnik dla rodziców i nauczycieli, Wydawnictwo Edukacyjna, Kraków 2006
10. M.Szczepeńska, Edukacja kulturalna dziecka w wieku wczesnoszkolnym, Kraków 2000,

11. K.Borawska, Język domu i język szkoły- zderzenie dwóch światów czy płaszczyzna rozwoju, D. Klus-Stańska, M.J.Szymański, M.S.Szymański, (red.) Renesans nauczania całościowego, Warszawa 2003
12. J.Papuzińska, Inicjacje literackie-problemy pierwszych kontaktów dziecka z książką, Warszawa 1974.
13. Podstawy nauczania początkowego. Nauczanie języka polskiego, red. R. Więckowski, K.Rogulska.
14. D.Czelakowska, Twórczość a kształcenie języka dzieci w wieku wczesnoszkolnym, Kraków 1996.
15. M.Nowicka, Praca z tekstem literackim dla dzieci szansa czy przeszkoda w edukacji do innego, (w:) Światy dziecięcych znaczeń (red.), D.Klus-Stańska, Warszawa 2004
16. M.Sakowicz, Teatr szkolny jako rekompensata w zakresie potrzeb dziecięcych, D. Klus-Stańska, M.J.Szymański, M.S.Szymański, (red.) Renesans nauczania całościowego, Warszawa 2003
17. I.Kopaczyńska, Od umiejętności czytania do refleksji nad tekstem literackim, [w:] I.Kopaczyńska. A.Nowak-Łojewska, (red.) Obszary wspólnego zaangażowania w edukacji dzieci, Zielona Góra 2007
18. A.Jakubowicz-Bryx, Kompetencje leksykalne uczniów w edukacji wczesnoszkolnej, Bydgoszcz 2006

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁA:**

dr Iwona Kopaczyńska

WYCHOWANIE FIZYCZNE Z METODYKA I

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PEDP-WFM1
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Grażyna Biczysko
 Prowadzący: dr Grażyna Biczysko

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30	2	IV	zienie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	16		IV	zienie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Student poznaje miejsce wychowania fizycznego w edukacji oraz podstawowe pojęcia i mechanizmy odnoszące się do rozwoju psychofizycznego oraz motorycznego dzieci i młodzieży. Nabywa umiejętności do samodzielnego prowadzenia zajęć ruchowych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe wiadomości z zakresu biologii oraz ogólna sprawność psychomotoryczna.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Pojęcia dotyczące szeroko rozumianej kultury fizycznej. Metody wychowania fizycznego stosowane w przedszkolu i szkole. Budowa lekcji, typy i rodzaje. Proces nauczania ćwiczeń ruchowych oraz rozwój psychofizyczny dziecka.

METODY KSZTAŁCENIA:

Obserwacja, dyskusja problemowa, analiza dokumentów, metoda pogładowa, samodzielne opracowywanie materiałów metodycznych

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma elementarną wiedzę o metodyce i technice prowadzeniu zabaw i gier ruchowych oraz zastosowaniu pozycji wyjściowych do ćwiczeń fizycznych stosowanych podczas lekcji wychowania fizycznego w edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej	K1_W16	sprawdzian	Ćwiczenia
Student potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę do organizowania zajęć związanych z wychowaniem fizycznym, przede wszystkim zabaw i gier ruchowych oraz ćwiczeń kształtujących dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym	K1_U14	bieżąca kontrola na zajęciach	Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Dbą o dokształcanie zawodowego i rozwój osobisty w ciągu całego życia, a tym samym inspiruje i organizuje proces uczenia się innych osób, jest zdolny do organizacji zabaw i gier ruchowych dla dzieci w różnym wieku	K1_K01	dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia kończą się zaliczeniem na ocenę. Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest zaliczenie testu z progami punktowymi minimum 50% punktów oraz kolokwium z pytaniami otwartymi. Podczas zaliczenia studenci otrzymują losowo wybrane pytania, z realizowanych bloków tematycznych.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	45	30
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	15	30
Łącznie	60	60
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0,5	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Gniewkowski W., Włażnik K., 1991 Proces wychowania fizycznego w klasach początkowych. WS i P, Warszawa.
- Trzeźniowski R., 1995, Zabawy i gry ruchowe. WSiP Warszawa.
- Tataczuk J., 2011, Metodyka wychowania fizycznego. Zagadnienia wybrane. Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego. Zielona Góra.
- Strzyżewski St., 1997, Proces kształcenia i wychowania w kulturze fizycznej. WS i P, Warszawa.
- Maszczyk T., 2000, Zajęcia ruchowe w kształceniu zintegrowanym. AWF Wrocław.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:**PROGRAM OPRACOWAŁA:**

dr Grażyna Biczysko

WYCHOWANIE FIZYCZNE Z METODYKA II

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PEDP-WFM2
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Grażyna Biczysko
 Prowadzący: dr Grażyna Biczysko

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30	2	V	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	16		V	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Student poznaje miejsce wychowania fizycznego w edukacji oraz podstawowe pojęcia i mechanizmy odnoszące się do rozwoju psychofizycznego oraz motorycznego dzieci i młodzieży. Nabywa umiejętności do samodzielnego prowadzenia zajęć ruchowych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe wiadomości z zakresu biologii oraz ogólna sprawność psychomotoryczna. Zaliczenie treści programowych z IV semestru

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Proces nauczania ćwiczeń ruchowych oraz rozwój psychofizyczny dziecka. Usprawnianie ruchowe studentów zgodnie z programem nauczania wychowania fizycznego w przedszkolu i szkole. Opracowanie konspektu lekcji wychowania fizycznego. Praktyczne zastosowanie metod nauczania w różnych typach lekcji wychowania fizycznego.

METODY KSZTAŁCENIA:

Obserwacja, dyskusja problemowa, analiza dokumentów, metoda pogładowa, samodzielne opracowywanie materiałów metodycznych

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma elementarną wiedzę o metodyce i technice wykonywania ćwiczeń fizycznych stosowanych w gimnastyce, lekkiej atletyce i grach terenowych podczas lekcji wychowania fizycznego w edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej	K1_W16	sprawdzian	Ćwiczenia
Student potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę do organizowania zajęć z gimnastyki, lekkiej atletyki i gier terenowych dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym	K1_U14	bieżąca kontrola na zajęciach	Ćwiczenia
Dbą o doksztalcenie zawodowego i rozwój osobisty w	K1_K01	dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
ciągu całego życia, a tym samym inspiruje i organizuje proces uczenia się innych osób, jest zdolny do organizacji zajęć ruchowych			

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia kończą się zaliczeniem na ocenę. Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest opracowanie konspektów lekcyjnych oraz samodzielne prowadzenie zajęć.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	45	30
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	15	30
Łącznie	60	60
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0,5	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Gniewkowski W., Właźnik K., 1991 Proces wychowania fizycznego w klasach początkowych. WS i P, Warszawa.
2. Trzeźniowski R., 1995, Zabawy i gry ruchowe. WSiP Warszawa.
3. Tatarczuk J., 2011, Metodyka wychowania fizycznego. Zagadnienia wybrane. Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego. Zielona Góra.
4. Strzyżewski St., 1997, Proces kształcenia i wychowania w kulturze fizycznej. WS i P, Warszawa.
5. Maszczak T., 2000, Zajęcia ruchowe w kształceniu zintegrowanym. AWF Wrocław.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:**UWAGI:**

-

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Grażyna Biczysko

TERAPIA PEDAGOGICZNA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PEDP-TPE
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Ewa M. Skorek
 Prowadzący: dr Ewa M. Skorek

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30	2	IV	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18	1	IV	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawowymi wiadomościami z zakresu terapii pedagogicznej i metodyki zajęć korekcyjno-kompensacyjnych; kształcenie umiejętności wdrażania wiedzy z zakresu terapii pedagogicznej do praktyki edukacyjnej (wstępna diagnoza specyficznych trudności w uczeniu się, dostosowanie toku lekcji do możliwości uczniów z dysleksją); zapoznanie z możliwościami współpracy nauczyciela z pedagogiem terapeutą i innymi specjalistami w zespołach edukacyjno-terapeutycznych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy pedagogiki ogólnej i dydaktyki, podstawy psychologii rozwojowej, podstawy psychologii klinicznej, metodyka edukacji wczesnoszkolnej (zwłaszcza metody nauki czytania i pisanie).

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie do terapii pedagogicznej: a) wyjaśnienie pojęć „terapia”, „terapia przyczynowa”, „terapia objawowa”; „terapia pedagogiczna”, „zajęcia korekcyjno-kompensacyjne”, „zajęcia reedukacyjne”, „zajęcia wyrównawcze”; b) cele terapii pedagogicznej (cel nadrzędny i cele operacyjne); c) podmiot i przedmiot terapii pedagogicznej; d) formy terapii pedagogicznej; e) wyjaśnienie pojęć: „specyficzne trudności w uczeniu się”, „dysleksja”, „dysleksja rozwojowa”, „dysortografia”, „dysgrafia”, „dyskakulia”, e) historia badań nad dysleksją rozwojową, f) częstość występowania dysleksji, dysortografii, dysgrafii; g) etiologia dysleksji rozwojowej, h) patomechanizm dysleksji: neuropsychologiczne podstawy czynności czytania i pisanie według A. Łurii D. Bakker, zaburzenia funkcji percepcyjno-motorycznych i ich integracji – symptomy zaburzeń, typologia dysleksji, dynamika dysleksji, ryzyko dysleksji.

System opieki terapeutycznej: a) prawo do edukacji w polskim systemie oświaty – pięciostopniowy system opieki terapeutycznej w Polsce (dla uczniów z dysleksją); b) polskie dokumenty prawne gwarantujące uczniom z dysleksją pomoc psychologiczno-pedagogiczną – zapisy dotyczące zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i egzaminów; c) systemy opieki terapeutycznej na świecie; d) prezentacja filmu „Dysleksja” cz. I., dyskusja.

Symptomy ryzyka dysleksji: a) w wieku niemowlęcym (0-1 r.ż) i poniemowlęcym (2-3 r.ż); b) w wieku przedszkolnym (3-5 r.ż); c) w wieku 6-7 lat; d) u uczniów klas I-III; d) specjalizacja półkul mózgowych (funkcjonowanie półkul mózgowych u osób z dysleksją, wpływ na ich życie, np. na naukę, pracę zawodową), e) leworęczność i sposoby pracy z dzieckiem leworęcznym.

Metodyka pracy korekcyjno-kompensacyjnej: a) ćwiczenia percepcji i pamięci wzrokowej we wszystkich zakresach w oparciu materiał konkretny (obrazkowy) i abstrakcyjny (geometryczny i literowy), b) ćwiczenia percepcji i pamięci słuchowej w oparciu o materiał niewerbalny i werbalny, c) system stymulacji i koordynacji zaburzeń rozwoju ruchowego i koordynacji wzrokowo-ruchowej: metoda Dobrego Startu M. Bogdanowicz, metoda Newella C. Kepharta, metoda M. Frostig, metoda Ruchu Rozwijającego W. Sherborne; d) ćwiczenia integracji percepcyjno-motorycznej z wykorzystaniem metod: sylabowej według K. Grabałowskiej, J. Jastrzęb,

J. Mickiewicz, M. Wojak, analityczno-syntetyczno-sylabowej według J. Baranowej, 18 struktur według E. Kujawy i M. Kurzyny, literowo-wyrazowej według B. Bielen i G. Trzeciak, trzech rodzajów działań terapeutycznych T. Gąsowskiej i Z. Pietrzak-Stępkowskiej, terapii zajęciowej według J. Magnuskiej, działań profilaktycznych według A. Kołodziejczyka; e) ćwiczenia z wykorzystaniem scenariuszy zajęć opartych na wymienionych metodach; f) wybrane metody wspomagające terapię pedagogiczną: Kinezylogia Edukacyjna Paula Denisona, elementy NLP (Neuro Linguistic Programming) w nauczaniu ortografii; g) terapia pedagogiczna uczniów starszych: omówienie terminów dysleksja, dysortografia, dysgrafia w odniesieniu do uczniów starszych, ćwiczenia usprawniające technikę czytania, ćwiczenia w poprawnym pisaniu, ćwiczeniu doskonalące technikę pisania; h) prezentacja filmu: „Jak wyleczyłem dziecko z dysleksji?”, dyskusja.

Dyskalkulia: a) definicje terminów: dyskalkulia rozwojowa, dyskalkulia, b) dyskalkulia a akalkulia, c) częstotliwość występowania dyskalkulii, d) klasyfikacja i charakterystyka dyskalkulii rozwojowej, e) symptomy dyskalkulii, f) diagnozowanie dyskalkulii, g) dysleksja a matematyka, h) dysleksja a dyskalkulia, i) trudności w uczeniu się matematyki w dysleksji i w dyskalkulii, j) specyficzne trudności w uczeniu się matematyki a uogólnione trudności w uczeniu się matematyki, k) inne terminy określające specyficzne trudności w uczeniu się matematyki, l) specyficzne trudności w uczeniu się matematyki w klasyfikacjach międzynarodowych, ł) zasady terapii osób z dyskalkulią.

Zasady prowadzenia zajęć korekcyjno kompensacyjnych: a) wyposażenie gabinetu terapeutycznego, b) pomoce do terapii terapeutycznej; c) zasady terapii pedagogicznej: zasada korekcji i kompensacji, zasada systematyczności, stopniowa trudności, zasada indywidualizacji, zasada ciągłości oddziaływań, atrakcyjności zajęć, zasada kompleksowego oddziaływania, zasada wczesnego rozpoczynania terapii, zasada wzajemnego zaufania, szacunku i akceptacji, zasada polisensorycznego oddziaływania, zasada oddziaływania psychoterapeutycznego; d) film „Dysleksja” cz. II.

Programy terapeutyczne: prezentacja programów terapeutycznych wykonanych przez studentów do samodzielnie przeprowadzonych diagnoz.

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca z książką, praca z dokumentem źródłowym, metoda przypadków, metoda projektu, praca w grupach, burza mózgów, klasyczna metoda problemowa, dyskusja.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi scharakteryzować podstawowe teorie dotyczące specyficznych trudności w uczeniu się oraz wskazać różnorodne ich uwarunkowania.	K_W09	kolokwium	Ćwiczenia
Potrafi zdefiniować podstawową terminologię w zakresie pedagogiki korekcyjno-kompensacyjnej oraz omówić metody diagnozy osobami terapii uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (dysleksją, dysgrafią, dysortografią, dyskalkulią).	K_W13	kolokwium	Ćwiczenia
Potrafi przeprowadzić diagnozę specyficznych trudności w uczeniu się oraz wskazać ich powiązania z zaburzeniami emocjonalnymi, niepowodzeniami szkolnymi i zaburzeniami w relacjach koleżeńskich.	K_U01	projekt	Ćwiczenia
Potrafi projektować zajęcia korekcyjno-kompensacyjne adekwatnie do rodzajów specyficznych trudności w uczeniu się i przewidywać skutki planowanych działań; potrafi opracować schemat programu terapeutycznego z uwzględnieniem zakresu współpracy z innymi specjalistami oraz rodzicami dziecka.	K_U10 K_K07	projekt	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia / Ocena końcowa – wyniki osiągnięte na kolokwiach (50%), oceny z projektów (50%).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	35	35

Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	30	30
Łącznie	65	65
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bogdanowicz M. *Psychologia kliniczna wieku przedszkolnego*. Warszawa 1985.
  2. Bogdanowicz M. *Integracja percepcyjno-motoryczna*. Warszawa 1997.
  3. Bogdanowicz M. *O dysleksji rozwojowej, czyli specyficznych trudnościach w czytaniu i pisaniu*. Lublin 1994.
  4. Bogdanowicz M. *Psychologia kliniczna dziecka w wieku przedszkolnym*. Warszawa 1991.
  5. Brejnak W., Zabłocki K. J. *Dysleksja w teorii i praktyce*. Warszawa 1998.
  6. Czajkowska I., Herda K. *Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w szkole*. Warszawa 1998.
  7. Kaja B. *Zarys terapii dziecka*. Bydgoszcz 1998.
  8. Szurmiak M. *Podstawy reedukacji uczniów z trudnościami w czytaniu i pisaniu*. Warszawa 1987.
  9. Zakrzewska B. *Trudności w czytaniu i pisaniu*. Warszawa 1996.
- Pozycje każdorazowo ustalane i podawane przez prowadzącego ćwiczenia.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bogdanowicz M. *Leworęczność u dzieci*. Warszawa 1992.
  2. Bogdanowicz M. *Metoda dobrego startu w pracy z dzieckiem od 5 do 10 lat*. Warszawa 1985.
  3. Bogdanowicz M. *Trudności w pisaniu u dzieci*. Gdańsk 1983.
  4. Bogdanowicz M., Barańska M., Jakacka E. *Od piosenki do literki*. Cz. 2. Gdańsk 1997.
  5. Bogdanowicz M., Barańska M., Jakacka E. *Od piosenki do literki*. Cz. 1. Gdańsk 1998.
  6. Bogdanowicz M., Kisiel B., Przasnycka M. *Metoda Weroniki Sherborne w terapii i wspomaganiu rozwoju dziecka*. Warszawa 1994.
  7. Bogdanowicz M., Szlagowska D. *Piosenki do rysowania*. Gdańsk 1996.
  8. Kościelak R. (red.). *Studia z psychologii klinicznej dziecka*. Warszawa 1988.
  9. Łuria A. *Podstawy neuropsychologii*. Warszawa 1976.
  10. Nartowska H. *Wychowanie dziecka nadpobudliwego*. Warszawa 1982.
  11. Nartowska H. *Opóźnienia i dysharmonie rozwoju psychomotorycznego dziecka*. Warszawa 1980.
  12. Sherborne W. *Ruch rozwijający dla dzieci*. Warszawa 1997.
  13. Spionek H. *Psychologiczna analiza trudności i niepowodzeń szkolnych*. Warszawa 1980.
  14. Waszkiewicz E. *Stymulacja psychomotorycznego rozwoju dzieci 6–8-letnich*. Warszawa 1991.
  15. Zakrzewska B. *Koncepcja procesu reedukacji uczniów z trudnościami w czytaniu i pisaniu*. Siedlce 1994.
- Pozycje każdorazowo ustalane i podawane przez prowadzącego ćwiczenia.

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁA:**

dr Ewa M. Skorek.

METODYKA I TRUDNOŚCI WYCHOWAWCZE W PRACY Z MAŁYM DZIECKIEM

Kod przedmiotu:	05.1-WP-PEDP-MTW
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki prowadzący wykłady
Prowadzący:	Pracownicy Katedry Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	IV	Egzamin	4	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	15		IV	Egzamin		
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawowymi wiadomościami z zakresu metodyki wychowania i trudności wychowawczych w pracy z dzieckiem; kształcenie umiejętności wdrażania wiedzy do praktyki edukacyjnej; zapoznanie z możliwościami wychowawczej pracy nauczyciela z dziećmi; kształcenie umiejętności wdrażania wiedzy do diagnozowania trudności wychowawczych i ich usuwania; kształcenie umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy do projektowania własnego programu i planu pracy wychowawczej z małym dzieckiem.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy pedagogiki ogólnej, teoretycznych podstaw wychowania i psychologii rozwojowej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Sylwetka rozwojowa dziecka w wieku poniemowlęcym, przedszkolnym i wczesnym wieku szkolnym. Rozwój fizyczny i motoryczny, poznawczy, społeczno-emocjonalny i moralny.
2. Zasady, metody i formy opieki i wychowania. Pojęcie, klasyfikacja, podobieństwa, różnice i ich charakterystyka.
3. Style wychowania. Wychowanie do zgodnego współdziałania z rówieśnikami i dorosłymi. Rozwijanie umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji. Współbycie z innymi.
4. Kształtowanie u dzieci umiejętności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych, odporności emocjonalnej.
5. Nauczyciel wychowawcą. Klasa zespołem wychowawczym.
6. Poznawanie uczniów.
7. Prawa i obowiązki ucznia
8. Źródła błędów w wychowaniu.
9. Kontakt i współpraca nauczyciela z rodzicami uczniów
10. Program wychowawczy klasy i planowanie pracy wychowawczej.
11. Bezpieczeństwo i ochrona zdrowia dzieci w przedszkolu, szkole, poza ich terenem
12. Rozwijanie umiejętności społecznych dzieci.
13. Budowanie systemu wartości
14. Rozwijanie postaw etycznych
15. Brak adaptacji dzieci do wymagań przedszkolnych i szkolnych, przyczyną trudności wychowawczych
16. Zachowania negatywne dzieci

17. Agresja bezpośrednia i pośrednia dzieci
18. Dzieci nerwowe (nadpobudliwe)
19. Zachowania bierne dzieci
20. Dziecko lękliwe
21. Zachowania destrukcyjne, negatywne i depresyjne dzieci
22. Zachowania autodestrukcyjne dzieci
23. Zaburzeni emocjonalne i zachowanie dzieci
24. Uczeń leniwy
25. Śmiech ucznia
26. Zapobieganie trudnościom wychowawczym
27. Kompetencje komunikacyjne nauczyciela i ucznia. Spotkanie i dialog nauczyciela z dzieckiem - s 15

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład: konwencjonalny, problemowy, konwersatoryjny i prezentacje multimedialne.

Ćwiczenia: a) podające -praca z tekstem, praca z dokumentem źródłowym; b) problemowe- dyskusja, meta plan, drzewo decyzyjne, c) praktycznego działania - projektowanie zadań, metoda przypadków, praca w grupach, burza mózgów i prezentacje multimedialne

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student scharakteryzuje: 1) sylwetkę rozwojową dziecka, 2) style, metody, błędy wychowawcze, 3) dziecko z poszczególnymi trudnościami wychowawczymi.	K_W16	Dyskusja, Praca pisemna Egzamin	Wykład
Student potrafi: 1) zastosować techniki poznawania uczniów; 2) zdiagnozować i nazwać trudności wychowawcze w pracy z małym dzieckiem; 3) potrafi dobrać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań i trudności wychowawczych oraz 4) potrafi przewidywać skutki planowanych działań wychowawczych.	K_U10	Skonstruowanie projektu Projektowania programu lub plan pracy wychowawczej z małym dzieckiem	Wykład ćwiczenia
Student jest błędy i trudności wychowawcze, jest gotowy do diagnozowania trudności, pomocy, komunikowania się i współpracy z otoczeniem celem eliminowania napotkanych trudności wychowawczych.	K_K07	Kolokwium pisemne, prezentacja multimedialna, dyskusja	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład zaliczenie na podstawie aktywnej obecności (25% składowej zaliczenia) i dyskusji studentów (25% składowej zaliczenia), skonstruowanego projektu (25% składowej zaliczenia), pracy pisemnej (25% składowej zaliczenia).

Ćwiczenia: zaliczenie z ocena na podstawie kolokwium pisemnego (25% składowa zaliczenia), projektowania programu lub plan pracy wychowawczej z małym dzieckiem (25% składowa zaliczenia), prezentacji multimedialnej do wybranego zagadnienia (25% składowa zaliczenia) aktywnej obecności i dyskusji studentów (25% składowa zaliczenia).

Ocena końcowa: to ocena pozytywna z egzaminu pisemnego, który obejmuje treści z ćwiczeń (50% pytań składowych) i wykładów (50% pytań składowych).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Ociążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	45
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	65	70
Łącznie	115	115

Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2,5
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Łobocki M., ABC wychowania, Lublin 1999.
2. Łobocki M., W trosce o wychowanie w szkole, Kraków 2009.

Pozycje każdorazowo ustalane i podawane przez prowadzącego wykłady i ćwiczenia.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Łobocki M., Trudności wychowawcze w szkole, Lublin 1983.
2. Łobocki M., Poradnik wychowawcy klasy, Warszawa 1985.
3. Łobocki M., Wychowanie moralne w zarysie, Kraków 2009.
4. M. Magda, Kształtowanie wrażliwości moralnej edukacji wczesnoszkolnej, Toruń 2000.
5. Gurycka A., Błąd w wychowaniu, WSiP, Warszawa 1990.
6. Oatley K., Jenkins J.M., Zrozumieć emocje, PWN, Warszawa 2003.
7. Opatowska M., Samotność dziecka, WSiP, warszawa 1983.
8. Sikiorski W., Psychoterapii grupowa różnych pokoleń, „Żak”, Warszawa 2002.
9. Tyszkowa M., Czynniki determinujące pracę szkolną dziecka, PWN, Warszawa 1984.
10. Opel K.W., Gry i zabawy interakcyjne dla dzieci i młodzieży, cz. I, II, III, IV, Jedność, Kielce 2004.
11. Wolańczyk T., Kołakowski A., Skotnicka M., Nadpobudliwość psychoruchowa u dzieci, Lublin 1999.
12. Zajączkowski K., Program profilaktyczno-wychowawczy dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej, Impuls”, Kraków 2002.
13. Ziemska M., Rodzina a osobowość, Wiedza Powszechna, Warszawa 1977.

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

prof. UZ dr hab. Marzenna Magda-Adamowicz

AKTYWIZOWANIE UCZNIĄ W EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PEDP-FAUW
 Typ przedmiotu: wybieralny
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Iwona Kopaczyńska
 Prowadzący: dr Iwona Kopaczyńska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Konwersatoria	30	2	IV	zienie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatoria	18		IV	zienie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie z problematyką metod aktywizujących i ich znaczenia dla rozwoju ucznia, rozwijanie umiejętności dokonywania wyboru i oceny przydatności danej metody w określonej sytuacji; rozwijanie umiejętności projektowania działań z zastosowaniem metod aktywizujących ucznia w procesie uczenia się; kształtowanie potrzeby doksztalcania się w zakresie możliwości zastosowania metod aktywizujących ucznia w procesie uczenia się.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Psychologiczna wiedza o rozwoju i możliwościach dziecka w wieku wczesnoszkolnym. Wiedza o metodach nauczania –uczenia się oraz formach organizacyjnych w procesie kształcenia. Umiejętność czytania ze zrozumieniem. Umiejętność poprawnego posługiwania się językiem mówionym i pisanym.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Metody aktywizujące-wyjaśnienie pojęcia, klasyfikacje metod aktywizujących, możliwości stosowania w pracy z uczniami w klasach I-III.

Mapy mentalne i ich zastosowanie. Techniki pamięciowe w edukacji wczesnoszkolnej. Portfolio jako monitorowanie własnego uczenia się. Gry i zabawy dydaktyczne w klasach I-III. Sześć myślowych kapeluszy i sześć działaniowych butów wg E. de Bono. Badanie otaczającego świata przez eksperymentowanie, obserwowanie. Kinezylogia edukacyjna. Inteligencje wielorakie. Przyspieszone uczenie się. Style uczenia się i kanały przetwarzania informacji.

METODY KSZTAŁCENIA:

Problemowe- dyskusja, meta plan, drzewo decyzyjne, praktycznego działania- projektowanie zadań i sytuacji z zastosowaniem metod aktywizujących.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-potrafi wyjaśnić pojęcie metod aktywizujących, -wymienia i charakteryzuje różne metody aktywizujące z perspektywy wiedzy o rozwoju i możliwościach uczniów w wieku wczesnoszkolnym, -potrafi porównywać metody aktywizujące ucznia i	K_W15	Sprawdzian pisemny	konwersatoria

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
metody tradycyjne ze względu na ich znaczenie w rozwoju dziecka			
potrafi dokonać wyboru metody aktywizującej ucznia w zależności od realizowanego zagadnienia, -potrafi zaprojektować zadania, sytuacje, zajęcia z zastosowaniem metod aktywizujących,	K_U14	Udział w dyskusji i prezentacja grupowa	konwersatoria
rozumie potrzebę aktywizowania ucznia w procesie uczenia się -wykazuje aktywność w poszukiwaniu metod aktywizujących ucznia w procesie uczenia się -dostrzega zalety pracy zespołowej	K_K03	Wykonanie prezentacji wybranej metody aktywizującej	konwersatoria
-świadomie projektuje sytuacje z wykorzystaniem metod aktywizujących ucznia w procesie uczenia	K_K08	Praca pisemna- projekty 3 sytuacji z wykorzystaniem metod aktywizujących	konwersatoria

WARUNKI ZALICZENIA:

Na ocenę końcową składają się: ocena uzyskana ze sprawdzianu pisemnego -50%, ocena za pracę pisemną -20% , ocena z prezentacji wybranej metody -20%, aktywny udział w pracach grupowych - 10%.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	32	20
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	5	17
Łącznie	37	37
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	0,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0	0,5
Łącznie	1	1

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. T.Buzan, Mapy twoich myśli, Łódź 2004
2. I.J.Mtiugin, E.L.Żemajewa., E.I.Czakaberija, I.K.Rybnikowa, Magia pamięci czyli książka o ty jak rozwijać pamięć i uwagę w szkole podstawowej, Wydawnictwo Ekolog, Piła
3. E.Filipiak, Rozwijanie zdolności uczenia się. Zwygotkim i Brunerem w tle, GWP, Gdańsk 2012
4. R.Fisher, Uczymy jak się uczyć, WSiP, Warszawa 1999
5. S.Paris, L.R.Ayres, Stawanie się refleksyjnym uczniem i nauczycielem, WSiP, Warszawa 1997
6. B.Muchacka, Aktywność badawcza dzieci w przedszkolu,
7. E.de Bono, Naucz swoje dziecko myśleć warszawa 1994
8. H.Gardner, Inteligencje wielorakie. Nowe Horyzonty w Teorii i Praktyce, Laurum, Warszawa2009

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. D. Bernacka, Od słowa do działania. Przegląd współczesnych metod kształcenia, Żak, Warszawa 2001,
2. T. i J. Powell, Panowanie nad umysłem. Metoda doktora Silvy, Medium, Warszawa 1995,

3. Drapeau, Jak uczyć się szybko i skutecznie, Warszawa 2002,
4. J.O'Connor, J. Seymour, Wprowadzenie do neurolingwistycznego programowania, Poznań 1996,
5. C. Hannaford, Zmysłne ruchy, które doskonalą umysł. Podstawy kinezylogii edukacyjnej, Warszawa 1998.

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Iwona Kopaczyńska

INSCENIZACJA JAKO TWÓRCZA FORMA PRACY Z TEKSTEM

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PEDP-FITP
 Typ przedmiotu: wybieralny
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Mirosława Nyczaj-Drag
 Prowadzący: dr Mirosława Nyczaj-Drag

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Konwersatorium	30	2	IV	zienie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	18		IV	zienie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z istotą inscenizacji jako formą pracy z tekstem, jej genezą, celami, rodzajami, formami i zasadami stosowania. Zapoznanie z przykładowymi scenariuszami inscenizacji dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, ich analiza pod kątem wartości poznawczych, wychowawczych i emocjonalnych. Kształcenie umiejętności przygotowywania scenariuszy do wybranych tekstów literackich dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Opanowanie umiejętności przekładu scenariusza na język sceny; zdobycie kompetencji w zakresie wzorowego czytania i recytacji tekstu, projektowania oraz wykonania dekoracji, rekwizytów i kostiumów do inscenizacji, przygotowania oprawy muzycznej oraz wystawienia przedstawienia.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy języka polskiego, pedagogiki wczesnoszkolnej i przedszkolnej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Inscenizacja jako forma pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym – geneza, istota, cele stosowania.
2. Rodzaje inscenizacji.
3. Praca nad tekstem w inscenizacji.
4. Formy inscenizacji.
5. Ćwiczenia warsztatowe doskonalące ekspresję sceniczną studentów (bezsłowna i mówiona, gest i ruch sceniczny, podawanie tekstu, włączanie elementów scenografii, muzyki i światła, kostiumu i rekwizytu).
6. Przygotowanie inscenizacji: opracowanie i wybór scenariusza, dobór aktorów, zaprojektowanie i wykonanie dekoracji, rekwizytów i kostiumów, przygotowanie oprawy muzycznej.
7. Próby aktorskie, analiza i ocena gry aktorskiej.
8. Wystawienie inscenizacji dla grupy studenckiej.
9. Wystawienie inscenizacji dla dzieci z zielonogórskich przedszkoli i szkół podstawowych.

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca z książką, metoda przypadków, burza mózgów, dyskusja, symulacja, metoda sytuacyjna, inscenizacja, ćwiczenia warsztatowe, gry.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Potrafi scharakteryzować inscenizację jako twórczą formę pracy z tekstem, podać jej genezę, cele, rodzaje i formy.	K_W07	Wejściówka, konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Konwersatorium
Potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę na temat inscenizacji w celu projektowania własnych scenariuszy inscenizacji dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym oraz ich wystawienia.	K_U02	Ocena scenariusza przedstawienia, ocena swobodnej wypowiedzi, konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego i warsztatowego	Konwersatorium
Potrafi ocenić przydatność określonych form, metod i rodzajów inscenizacji do realizacji wybranych scenariuszy.	K_U09	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego, ocena swobodnej wypowiedzi	Konwersatorium
Odpowiedzialnie przygotowuje się do swoich zadań, projektuje scenariusze inscenizacji i realizuje je zgodnie z poczynionymi ustaleniami.	K_K08	.Ocena zadań praktycznych	Konwersatorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia konwersatorium są obecności na zajęciach (85 % wszystkich obecności) -20% składowa zaliczenia, poprawna realizacja zadań zleconych przez prowadzącego (scenariusza oraz zadań praktycznych) - 50% składowa zaliczenia, pozytywne zaliczenie wejściówki (na ocenę)- 10 % składowa zaliczenia, pozytywna ocena aktywności i przygotowania merytorycznego oraz swobodnych wypowiedzi – 20% składowa zaliczenia.

Ocena końcowa jest oceną z konwersatorium (średnia arytmetyczna wszystkich ocen).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	18
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	5	17
Łącznie	35	35
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	0,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0	0,5
Łącznie	1	1

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Awgulowa J., Dziecko widzem i aktorem, WSiP, Warszawa 1979.
2. Awgulowa J., Świętek W., Inszenizacje w klasach początkowych, WSiP, Warszawa 1985.
3. Drzał E., Skibińska-Czechowicz I., Inszenizacje w nauczaniu zintegrowanym, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2000.
4. Klus-Stańska D., Między wzruszeniem a śmiechem. Scenariusze przedstawień szkolnych., Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2004.
5. Schopf S., Co się dzieje każdego dnia. Zabawy i inszenizacje dla dzieci w wieku od 3 do 9 lat, Wydawnictwo „JEDNOŚĆ”, Kielce 2003.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Kobus M., Kubat M., Strzebińska J., Wendland E., Wypuść G., Program edukacji teatralnej dla dzieci 3-6 letnich. Jak zainteresować teatrem dziecko w wieku przedszkolnym. Wydawnictwo „Iwanowski”, Płock.

2. Krasoń K., Dziecięcy teatr ruchu. „Kwartalnik Pedagogiczny” 2003, nr 3.
3. Nasz mały teatrzyk. Inscenizacje i zabawy dla przedszkolaków, wybór E. Zalewska, Instytut Wydawniczy „Nasza Księgarnia”, Warszawa 1989.
4. Nowak M., Przez teatr i do teatru. „Nowe w Szkole” 2001/2, nr 2.
5. Nowak-Wolna K., Edukacja kulturalna i aktywność artystyczna dorosłych w amatorskich zespołach teatralnych., „Edukacja Dorosłych” 2003, nr 3.
6. Schopf S., Odkrywamy fantastyczne światy. Zabawy i inscenizacje dla dzieci w wieku od 3 do 9 lat, Wydawnictwo „Jedność”, Kielce 2003.

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Mirosława Nyczaj-Drag

METODY POZNAWANIA DZIECKA

Kod przedmiotu:	05.1-WP-PEDP-FMPD
Typ przedmiotu:	wybieralny
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel prowadzący zajęcia
Prowadzący:	Pracownicy Katedry Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Konwersatorium	30	2	IV	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	18		IV	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z celami, metodami oraz technikami poznawania dziecka. Zapoznanie z przykładowymi jakościowymi metodami i technikami poznawania życia codziennego dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, ich analiza pod kątem wartości poznawczych. Kształcenie umiejętności przygotowywania projektu diagnozy codzienności dziecka przy wykorzystaniu wywiadów narracyjnych, analizy dokumentów, wywiadu nt. planu dnia i tygodnia, inwentarzy sprzętu oraz inwentarzy aktywności dziecka. Kształcenie umiejętności analizy treści wywiadów do sporządzania opisu codzienności dziecka przedszkolnego i wczesnoszkolnego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy pedagogiki ogólnej, pedagogiki wczesnoszkolnej i przedszkolnej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Cele poznawania codzienności dziecka
2. Metody poznawania codzienności dziecka
3. Formy poznawania codzienności dziecka.
4. Projektowanie wywiadu narracyjnego z dzieckiem.
5. Ćwiczenia w prowadzeniu wywiadu narracyjnego zgodnie z jego strukturą.
6. Przygotowanie i przeprowadzenie badania dziecka przy wykorzystaniu analizy dokumentów.
7. Przygotowanie i prowadzenie badania dziecka przy wykorzystaniu planu dnia i tygodnia.
8. Przygotowanie i prowadzenie badania dziecka przy wykorzystaniu inwentarza sprzętu i inwentarza aktywności dziecka.

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca z książką, metoda przypadków, dyskusja, symulacja, metoda sytuacyjna, metoda biograficzna

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Potrafi scharakteryzować cele, metody i techniki poznawania codzienności dziecka.	K_W07	Wejściówka, konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Konwersatorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę na temat metod poznawania dziecka w celu projektowania własnych projektów diagnozy codzienności dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym	K_U02	Ocena scenariusza przedstawienia, ocena swobodnej wypowiedzi, konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego i warsztatowego	Konwersatorium
Potrafi ocenić przydatność określonych metod i technik do poznawania codzienności dziecka.	K_U09	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego, ocena swobodnej wypowiedzi	Konwersatorium
Odpowiedzialnie przygotowuje się do swoich zadań, opracowuje projekt diagnozy codzienności dziecka i realizuje go zgodnie z poczynionymi ustaleniami.	K_K08	.Ocena zadań praktycznych	Konwersatorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia konwersatorium są obecności na zajęciach (85 % wszystkich obecności) -20% składowa zaliczenia, poprawna realizacja zadań zleconych przez prowadzącego (scenariusza oraz zadań praktycznych) - 50% składowa zaliczenia, pozytywne zaliczenie wejściówki (na ocenę)- 10 % składowa zaliczenia, pozytywna ocena aktywności i przygotowania merytorycznego oraz swobodnych wypowiedzi – 20% składowa zaliczenia.

Ocena końcowa jest oceną z konwersatorium (średnia arytmetyczna wszystkich ocen).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	18
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	5	17
Łącznie	35	35
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	0,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0	0,5
Łącznie	1	1

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Chase S.E., Wywiad narracyjny. Wielość perspektyw, podejść, głosów, W: Metody badań jakościowych, pod red. N.K. Denzina i Y. S. Lincolna, tom 2, Warszawa 2009, Wydawnictwo Naukowe PWN.
2. Ecarius J., Jakościowe metody badań nad socjalizacją w naukach o wychowaniu (z uwzględnieniem historycznych badań nad młodością), W: Jakościowe orientacje w badaniach pedagogicznych, pod red. D. Urbaniak-Zajac, J. Piekarskiego, Łódź 2003, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
3. Flick U., Projektowanie badania jakościowego, Warszawa 2010, Wydawnictwo Naukowe PWN.
4. Jacob G., Wywiad narracyjny w badaniach biograficznych, tłum. D. Urbaniak-Zajac, W: Jakościowe orientacje w badaniach pedagogicznych, pod red. D. Urbaniak-Zajac, J. Piekarskiego, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2003.
5. Köpp I., Lippitz W., „Moje nieczyste sumienie jest superwrażliwe”. Badania nad dzieciństwem w Niemczech, W: Jakościowe orientacje w badaniach pedagogicznych, pod red. D. Urbaniak-Zajac i J. Piekarskiego, Łódź 2003, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Malewski M., Metody ilościowe i jakościowe w badaniach nad edukacją. Spór o metodologiczną komplementarność, „Kultura i Edukacja” 1997, nr 1-2.
2. Nowak-Dziemianowicz M., Doświadczenia rodzinne w narracjach, Interpretacja sensów i znaczeń, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2002.

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Mirosława Nyczaj-Drag

MUZYKOTERAPIA DLA DZIECI

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PEDP-FMDD
 Typ przedmiotu: wybieralny
 Język nauczania Język: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Lidia Kataryńczuk-Mania
 Prowadzący: dr Lidia Kataryńczuk-Mania

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Konwersatorium	30	2		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	18			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami profilaktyki i terapii muzycznej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Student powinien posiadać podstawową wiedzę z zakresu psychologii rozwojowej, pedagogiki, terapii (pedagogicznej)

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Cele i zadania przedmiotu muzykoterapia dla dzieci
2. Muzyka w rozwoju człowieka
3. Przegląd definicji, pojęć podstawowych z zakresu muzykoterapii
4. Nurty (modele) muzykoterapii
5. Muzykoterapia w edukacji dziecka
6. Wybrane metody i techniki muzykoterapeutyczne
7. Mobilna Rekreacja Muzyczna w praktyce
8. Terapia dźwiękiem wg Petera Hessa i jej efektywność
9. Formy aktywności muzycznej w terapii dziecka
10. Warsztaty muzykoterapeutyczne

METODY KSZTAŁCENIA:

Metody ekspresyjne, asymilacji wiedzy

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma uporządkowaną, elementarną wiedzę z zakresu muzykoterapii, teorię wybranych koncepcji i metodykę pracy terapeutycznej z dziećmi.	K_W13	Praca pisemna, dyskusja	konwersatorium
Student krytycznie ocenia realizację różnych zadań o charakterze muzykoterapeutycznym przeznaczonych dla dzieci	K_U08	Dyskusja, ocena swobodnej wypowiedzi	konwersatorium
Student jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, umie realizować zadania terapeutyczne z muzyką, jest kreatywny w warsztatach muzykoterapeutycznych	K_K07	Obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	konwersatorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia: zaliczenie z oceną na podstawie aktywnej obecności (20%) i dyskusji studentów,(30%),pracy pisemnej (opracowanie warsztatu muzykoterapeutycznego – 50%)

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	18
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	8	20
Łącznie	38	38
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	0,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0	0,5
Łącznie	1	1

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Kataryńczuk-Mania L., red. Metody i formy terapii sztuka, Zielona Góra 2005
2. Kataryńczuk-Mania L., red. Wybrane elementy terapii w procesie edukacji artystycznej, Zielona Góra 2002
3. Lewandowska K., Muzykoterapia dziecięca, Gdańsk 2001
4. Metera A., Muzykoterapia, Leszno 2002
5. Stadnicka J., Terapia dzieci muzyka, ruchem i mowa, Warszawa 1998
6. Stachyra K., red. Modele, metody i podejścia w muzykoterapii, Lublin 2012

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Nordoff P., Robbins C., Terapia muzyką w pracy z dziećmi niepełnosprawnymi, Kraków 2008
2. Reuger C., Muzyczna apteczka, warszawa 2000
3. Konieczna E., Arteterapia w teorii i praktyce, Kraków 2004

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁA:**

dr Lidia Kataryńczuk- Mania

METODYKA EDUKACJI MATEMATYCZNEJ W PRZEDSZKOLU

Kod przedmiotu:	05.1-WP-PEDP-MP2
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki prowadzący wykład
Prowadzący:	Pracownicy Katedry Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	5	Zaliczenie	3	
Konwersatorium	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		5	Zaliczenie		
Konwersatorium	18			Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie z problematyką wprowadzania dziecka w wieku przedszkolnym w świat matematyki; Doskonalenie umiejętności dokonywania wyboru i oceny przydatności danego postępowania metodycznego w określonej sytuacji; rozwijanie umiejętności projektowania ofert matematycznych zgodnie rozpoznanym stanem rzeczywistych możliwości dzieci; dostrzeganie potrzeby doksztalcania się w zakresie nowych rozwiązań dotyczących edukacji matematycznej dziecka w wieku przedszkolnym.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość podstaw nauczania matematyki, psychologiczna wiedza o dziecku w wieku przedszkolnym oraz o procesach uczenia się, wiedza o metodach stosowanych w edukacji małego dziecka oraz formach organizacyjnych w procesie kształcenia i znaczeniu środków dydaktycznych.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wykłady:

1. Pojęcia – ich specyfika u dzieci w wieku przedszkolnym
2. Matematyczne myślenie i działanie dziecka: rozwój dziecięcego myślenia, sposoby i etapy uczenia się matematyki, intuicje matematyczne
3. Psychiczna dojrzałość do uczenia się matematyki u dzieci w wieku przedszkolnym - elementy dojrzałości do uczenia się matematyki
4. Główne grzechy przedszkolnej edukacji matematycznej
5. Schemat ciała - pojęcie, orientacja w schemacie ciała
6. Istota intensywnego wspomaganie rozwoju umysłowego i edukacji matematycznej
7. Zakresy wspomaganie rozwoju umysłowego i edukacja matematyczna w ostatnim roku wychowania przedszkolnego
8. Konieczność zachowania ciągłości i korelacji treści kształcenia w edukacji matematycznej realizowanej w domu i w przedszkolu.

Ćwiczenia:

1. Treści edukacji matematycznej w Podstawie programowej wychowania przedszkolnego

2. Edukacja matematyczna w przedszkolu, jej specyfika, cele i treści – analiza programów i podręczników
3. Ćwiczenia orientacji w schemacie ciała i w przestrzeni
4. Kształtowanie umiejętności liczenia
5. Dodawanie i odejmowanie, rozdawanie, rozdzielanie po kilka
6. Klasyfikowanie jako porządkowanie wiedzy o świecie
7. Szeregowanie jako wykrywanie różnic między przedmiotami
8. Zbiory – ustalanie równoliczności
9. Metodyka konstruowania gier planszowych
10. Miara i sens mierzenia
11. Rytm, kompensacje, przekształcenia
12. Figury geometryczne
13. Przyczyna i skutek, orientacja w czasie (dni i noce, pory roku, dni tygodnia, miesiące)
14. Środki dydaktyczne stosowane w procesie wprowadzania dzieci w świat matematyki
15. Zabawy, gry i sytuacje zadaniowe w edukacji matematycznej dziecka.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwersatoryjny i konwencjonalny, prezentacja multimedialna

Ćwiczenia: praca z książką, praca z dokumentem źródłowym; problemowe - dyskusja, burza mózgu, praktycznego działania - projektowanie zadań i wykonanie środków dydaktycznych, konstruowanie gier matematycznych.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
potrafi wymienić i omówić elementy dojrzałości do uczenia się matematyki, etapy i sposoby uczenia się matematyki, potrafi wskazać treści kształcenia w zakresie orientacji przestrzennej, liczenia, dodawania i odejmowania, rytmów i rytmicznej, klasyfikowania i szeregowania, ustalania równoliczności zbiorów, organizacji czasu (pory roku, miesiące, dni tygodnia, pory dnia) oraz dotyczące wspomaganie myślenia przyczynowo-skutkowego u dzieci w wieku przedszkolnym; charakteryzuje sposoby prowadzenia ćwiczeń w liczeniu, szeregowaniu i klasyfikowaniu przedmiotów, potrafi wyjaśnić istotę dziecięcego liczenia, potrafi wymienić i scharakteryzować etapy metodyki konstruowania gier matematycznych, charakteryzuje metody, zasady i środki dydaktyczne stosowane podczas zajęć matematycznych, potrafi wymienić i omówić intuicje matematyczne	K_W10	Kolokwium	konwersatorium
potrafi zaprojektować: oferty („zabawy”, zadania) służące rozwijaniu dojrzałości do uczenia się matematyki we wszystkich aspektach, tj. zadania umożliwiające orientację w przestrzeni i schemacie własnego ciała, zadania rozwijające umiejętność klasyfikowania i szeregowania przedmiotów, dodawania i odejmowania, rozdawania, rozdzielania po kilka; zadania rozwijające myślenie przyczynowo-skutkowe; potrafi konstruować gry matematyczne (ściganek, opowiadanie, grę o ściśle określonym wątku matematycznym)	K_U03	Ocena za zaprojektowanie i wykonanie zadań problemowych z matematyki dla przedszkolaków Oceny za wykonanie zadań i gier matematycznych do omawianych zagadnień	Wykłady konwersatorium
potrafi ocenić poziom swojej wiedzy i umiejętności w zakresie planowania zadań dla dzieci w wieku przedszkolnym w obszarze wprowadzania dziecka w świat matematyki, jest świadomy potrzeby poszukiwania nowych rozwiązań praktycznych w obszarze aktywności matematycznej w zależności od obserwowanych możliwości i potrzeb dzieci w wieku przedszkolnym	K_K01	Ocena za dokonanie analizy zadań pod względem stopnia trudności, wieku adresata, poprawności merytorycznej	konwersatorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: W formie pisemnej przygotowanie zadań problemowych z matematyki – 50% oceny końcowej

Zaliczenie z ćwiczeń: pozytywnie oceniony zestaw zadań (dla wybranej kategorii wiekowej dzieci) dotyczących przeliczania, klasyfikowania, szeregowania, orientacji w schemacie ciała i przestrzeni wraz z zastosowanymi środkami dydaktycznymi oraz gry matematycznej (ściganki, opowiadania, o ściśle określonym wątku matematycznym, analiza gotowych propozycji zadań, pakietów edukacyjnych z zakresu matematyki. Ocena z ćwiczeń jest średnią arytmetyczną zgromadzonych w trakcie semestru ocen – 50 % oceny końcowej

Ocena ostateczna: Średnia ocen z ćwiczeń i wykładów

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	55	37
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	35	53
Łącznie	90	90
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Fiedler M., *Matematyka już w przedszkolu*. Warszawa 1991.
  2. Filip J., Rams T., *Dziecko w świecie matematyki*. Kraków 2000.
  3. Gruszczyk-Kolczyńska E., (red.), *Wspomaganie rozwoju umysłowego oraz edukacja matematyczna dzieci w ostatnim roku wychowania przedszkolnego i w pierwszym roku szkolnej edukacji*, Warszawa 2009
  4. Gruszczyk-Kolczyńska E., *Dziecięca matematyka: metodyka i scenariusze zajęć z sześciolatkami w przedszkolu, w szkole i w placówkach integracyjnych*, Warszawa 2000;
  5. Gruszczyk-Kolczyńska E., *Wspomaganie rozwoju umysłowego trzylatków i dzieci starszych wolniej rozwijających się*, Warszawa 2000;
  6. Gruszczyk-Kolczyńska E., Dobosz K., Zielińska E., [Jak nauczyć dzieci sztuki konstruowania gier? : metodyka, scenariusze zajęć oraz wiele ciekawych gier i zabaw](#). Warszawa 1996.
  7. Gruszczyk-Kolczyńska E., *Edukacja matematyczna sześciolatków*, „Wychowanie w Przedszkolu” 1992 nr 1.
  8. Gruszczyk-Kolczyńska E., *Jak kształtuje się u dzieci psychiczna dojrzałość do uczenia się matematyki?* „Wychowanie w Przedszkolu” 1988 nr 6, 7, 8, 9.
  9. Gruszczyk-Kolczyńska E., *Edukacja matematyczna sześciolatków*, „Wychowanie w Przedszkolu” 1993 nr 10, 1994 nr 1.
  10. Gruszczyk-Kolczyńska E., *Edukacja matematyczna sześciolatków*, „Wychowanie w Przedszkolu” 1993 nr 5,6,7.
  11. Kielar-Turska M., *Jak pomagać dziecku w poznawaniu świata*. Warszawa 1992
  12. Zalewska H., *Zajęcia matematyczne w oddziałach przedszkolnych i w pierwszym roku nauczania szkolnego: materiały pomocnicze dla nauczycieli*. Wrocław 1983.
- Literatura każdorazowo ustalana przez prowadzącego

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Artykuły dotyczące podejmowanej podczas zajęć problematyki w czasopismach: „Wychowanie w Przedszkolu”, „Bliżej Przedszkola”.

Literatura każdorazowo ustalana przez prowadzącego

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Agnieszka Olczak

METODYKA EDUKACJI MATEMATYCZNEJ W KLASACH I-III

	Kod przedmiotu: 05.1-WP-PEDP-MW2
	Typ przedmiotu: obowiązkowy
	Język nauczania: polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki prowadzący wykłady
Prowadzący:	Pracownicy Katedry Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty 9. ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	V	Zaliczenie	3	
Konwersatorium	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		V	Zaliczenie		
Konwersatorium	18			Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z celami, treściami, zasadami i metodami pracy dydaktycznej w zakresie edukacji matematycznej dziecka w wieku wczesnoszkolnym.
 Zapoznanie z nowoczesnymi metodami oraz środkami edukacji matematycznej dziecka.
 Kształtowanie umiejętności projektowania i prowadzenia zajęć wprowadzających i utrwalających wybrane pojęcia matematyczne w klasach I-III.
 Kształtowanie umiejętności doboru i wykorzystania dostępnych materiałów, środków i metod pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych w edukacji matematycznej dziecka.
 Kształtowanie kompetencji do krytycznej oceny praktyki pedagogicznej w zakresie edukacji matematycznej dziecka.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy dydaktyki ogólnej, teorii wychowania oraz wiedza z zakresu psychologii rozwoju dziecka w wieku wczesnoszkolnym.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Psychologiczne podstawy uczenia się matematyki w klasach I-III. Swoistość myślenia matematycznego dziecka.
 Istota edukacji matematycznej na poziomie wczesnoszkolnym. Cele, treści, zasady, metody kształcenia matematycznego w klasach I-III.
 Orientacja na proces - orientacja na wynik w nauczaniu matematyki w klasach I-III.
 Nauczanie czynnościowe w edukacji wczesnoszkolnej – istota znaczenie i możliwości stosowania.
 Aktywność badawcza i aktywność twórcza w edukacji matematycznej dziecka w klasach I-III.
 Trudności dziecka w uczeniu się matematyki.
 Edukacja matematyczna w klasach I-III, jej specyfika – analiza programów i podręczników
 Dojrzałość dziecka do uczenia się matematyki w klasach I-III- pojęcie, zakresy, rozwijanie.
 Umiejętności praktyczne (pojęcia: czasu, miary, masy, pojemności, liczenie pieniędzy).
 Cechy wielkościowe, stosunki przestrzenne, figury geometryczne.
 Nauka o zbiorach jako podstawa kształtowania pojęcia liczby naturalnej.
 Pojęcia liczby naturalnej i działania matematycznego (dodawanie i odejmowanie).
 Rozszerzenie zakresu liczbowego, istota przekraczania progu dziesiątkowego.
 Pojęcia mnożenia i dzielenia.

Pojęcie ułamka.
 Pojęcia geometryczne w edukacji wczesnoszkolnej.
 Formułowanie i rozwiązywanie zadań tekstowych.
 Równania i nierówności.
 Zabawy, gry i sytuacje zadaniowe w edukacji matematycznej dziecka.

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca z książką, praca z dokumentem źródłowym, burza mózgów, klasyczna metoda problemowa, dyskusja, metoda projektu, prelekcja, nauczanie czynnościowe.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Ma elementarną wiedzę o metodyce nauczania matematyki w klasach I-III, w tym metodyce wykonywania zadań matematycznych, celach, treściach, zasadach, metodach stosowanych w edukacji matematycznej dziecka w klasach początkowych	K_W16	Prace pisemne zlecone przez prowadzącego	Wykład
Potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę z zakresu podstaw matematyki, dydaktyki oraz psychologii rozwojowej do przygotowywania projektów zajęć związanych z edukacją matematyczną dziecka w klasach I-III.	K_U14	Praca pisemna na wyznaczony temat, projekty zadań, sytuacji i zajęć matematycznych w klasach I-III, sprawdzian pisemny z progami punktowymi	konwersatorium
Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu matematyki, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się w tej dziedzinie, dokonuje samooceny własnych kompetencji w zakresie edukacji matematycznej i doskonali swe umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia w tej dziedzinie edukacji.	K_K01	Kolokwium Udział w dyskusjach	Wykład konwersatorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia konwersatorium jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich zadań przewidzianych do realizacji w ramach programu (projekty zadań i sytuacji oraz zajęć matematycznych, aktywny udział w dyskusjach) ich średnia arytmetyczna stanowi – 30% uzyskanej oceny na zaliczenie, pozytywna ocena z wyznaczonej pracy pisemnej 20 % oceny oraz pozytywna ocena ze sprawdzianu pisemnego- 50 % oceny

Warunkiem zaliczenia wykładów jest uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium 70 % oceny, Uzyskanie pozytywnej oceny z prac pisemnych zleconych przez prowadzącego 30 % oceny

Ocena końcowa – średnia arytmetyczna: 50-% oceny uzyskanej na zaliczenie wykładu oraz 50 % oceny uzyskanej z konwersatorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	55	37
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	35	53
Łącznie	90	90
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1

Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Cackowska M., Rozwiązywanie zadań tekstowych w klasach I-III. Poradnik metodyczny, Warszawa 1990.
2. Gruszczyk-Kolczyńska E., Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki, Warszawa 1992.
3. Gruszczyk-Kolczyńska E., Terapia dzieci z trudnościami w uczeniu się matematyki, Katowice 1997.
4. Nowik J., Nauczanie matematyki w klasach początkowych. Przewodnik bibliograficzny, Opole 1990.
5. Semadeni Z. (red). , Nauczanie początkowe matematyki T. 1,2,3,4, WSiP, Warszawa 1984.
6. Siwek H., Czynnościowe nauczanie matematyki, Warszawa 1998.
7. Stucki E. , Metodyka nauczania matematyki w klasach niższych, Bydgoszcz 1994.
8. Więckowski R., Pedagogika wczesnoszkolna, WSiP, Warszawa 1993.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Lelonek M., Wróbel T. (red.), Praca nauczyciela i ucznia w klasach I-III, WSiP, Warszawa 1990.
2. Kalinowska A., Matematyczne zadania problemowe w klasach początkowych-między wiedzą osobistą a jej formalizacją, Impuls, Krakow 2010
3. D.Klus-Stańska, A.Kalinowska Rozwijanie myślenia matematycznego młodszych uczniów, Wydawnictwo Żak, Warszawa 2014
4. D.Klus-Stańska, M.Nowicka, Sensy i bezsensy edukacji wczesnoszkolnej, WSiP, Warszawa 2005.

UWAGI:

-

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Iwona Kopaczyńska

METODYKA ZAJĘĆ KOMPUTEROWYCH

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PEDP-MEWP
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Jacek Jędryczkowski
 Prowadzący: dr Jacek Jędryczkowski

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15	1	V	Zaliczenie z oceną	
Konwersatorium	30	2		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		V	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	18			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Przygotowanie oraz organizacja warsztatu pracy nauczyciela prowadzącego zajęcia z zastosowaniem ICT oraz zajęć komputerowych w przedszkolu oraz w nauczaniu początkowym. Umiejętność doboru podręczników i oprogramowania; planowania i realizacji poszczególnych jednostek dydaktycznych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe wiadomości o komputerze i systemie operacyjnym (zakres TI). Podstawowe wiadomości z zakresu dydaktyki ogólnej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**Wykład**

Przygotowanie i planowanie jednostki dydaktycznej, z zastosowaniem elektronicznych form upogładowienia. Zasada pogładowości w praktyce
 Media edukacyjne.
 Rola multimediów w procesie uczenia się: obszary oddziaływań; funkcje nauczyciela, a funkcje mediów; zasady nauczania z zastosowaniem ICT.
 Ewolucja poglądów dotyczących realizacji oraz stosowania mediów edukacyjnych.
 Indywidualizacja procesu nauczania-uczenia się realizowanego z zastosowaniem multimediów.
 Instrukcja metodyczna medium edukacyjnego.
 Stymulacja sensoryczna w przekazie multimedialnym.
 Ewaluacja z zastosowaniem mediów elektronicznych.

Laboratoria

Media edukacyjne w procesie kształcenia.
 Multimedialne programy edukacyjne jako przykład integracji podstawowych cech nowych mediów.
 Analiza edukacyjnych programów komputerowych.
 Edukacyjne zasoby Internetu. Analiza stron internetowych przeznaczonych dla dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli.
 Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela.
 Komponenty graficzne prezentacji multimedialnej.
 Film i dźwięk w prezentacji multimedialnej.
 Projektowanie mediów edukacyjnych oraz jednostek dydaktycznych prowadzonych z ich wykorzystaniem.
 Propozycja jednostki dydaktycznej realizowanej z zastosowaniem samodzielnie wykonanego medium edukacyjnego.

- elektroniczne formy diagnozy – możliwości i preferencje poznawcze, zakres opanowania wiadomości i umiejętności wstępnych (wiedza uprzednia);
- indywidualizacja procesu nauczania uczenia się (parametry przekazu, forma przekazu, zawartość merytoryczna, stopień trudności, stymulacja procesów uwagi w obrębie preferowanych form przekazu;
- ewaluacja.

METODY KSZTAŁCENIA:

Pokaz, demonstracja, praca z książką (samodzielne korzystanie z multimedialnych kursów online: blended learning oraz e-learning), metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<ul style="list-style-type: none"> - Stosuje elementarną terminologię używaną w pedagogice i wskazuje jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych. - Przedstawia wybrane koncepcje człowieka, psychologiczne i społeczne stanowiące teoretyczne podstawy realizacji mediów edukacyjnych. - Wymienia i omawia podstawowe teorie dotyczące procesu nauczania-uczenia się, wskazuje i precyzuje uwarunkowania tego procesu w kontekście prawidłowego stosowania i realizacji mediów edukacyjnych. 	K_W01 K_W04	Kolokwium pisemne z progami punktowymi.; aktywność na zajęciach; test – progi punktowe; sprawdzian o charakterze praktycznym – progi punktowe.	Wykład, laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów, narzędzi i technik komunikowania interpersonalnego i społecznego (także z zastosowaniem ICT) oraz ich prawidłowości i zakłóceń. - Komunikuje się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik, wzbogaca przekaz poprzez stosowanie nowoczesnych form wizualizacji - realizacja multimedialnych form przekazu edukacyjnego. 	K_W08 K_U07	Kolokwium pisemne z progami punktowymi; aktywność na zajęciach; test – progi punktowe; sprawdzian o charakterze praktycznym – progi punktowe.	Wykład, laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Szanuje prawa autorskie oraz cudzą własność intelektualną, szczególnie podczas projektowania i realizacji mediów edukacyjnych oraz w procesie edukacyjnym. - Dostrzega problemy i zagrożenia związane ze stosowaniem mediów edukacyjnych - własnych i cudzych prac w kontekście poszanowania praw autorskich i własności intelektualnej. 	K_W19 K_K05	Kolokwium pisemne z progami punktowymi; aktywność na zajęciach; sprawdzian o charakterze praktycznym – progi punktowe; ocena prac / projektów – progi punktowe; test – progi punktowe.	Wykład, laboratorium
<ul style="list-style-type: none"> - Wykorzystuje podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin (np. ICT) w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych – rozwiązuje problemy poprzez projektowanie dydaktyczne oraz realizację i stosowanie mediów edukacyjnych. - Projektuje proces dydaktyczny z uwzględnieniem wykorzystania istniejących lub samodzielnie realizowanych mediów edukacyjnych. - Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne (projektowanie dydaktyczne procesu edukacyjnego, projektowanie mediów edukacyjnych, realizacja mediów edukacyjnych). 	U_U02 K_K08	Aktywność na zajęciach; sprawdzian o charakterze praktycznym – progi punktowe; ocena prac / projektów – progi punktowe; test – progi punktowe.	Laboratorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Wiadomości z zajęć realizowanych zastosowaniem metody wykładu oraz samodzielnej pracy z książką lub kursem online będą sprawdzane z zastosowaniem testów z progami punktowymi. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów.

Umiejętności praktyczne będą weryfikowane na podstawie oceny jakości prac – sprawdzian z progami punktowymi. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów.

Weryfikacja kompetencji społecznych odbywa się na podstawie analizy realizowanych samodzielnie projektów z zastosowaniem progów punktowych. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów.

Zaliczenie wykładów: kolokwium pisemne z programi punktowymi. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zdobycie minimum 60% punktów.

Zaliczenie z laboratoriów: pozytywne zaliczenie wszystkich kolokwiów oraz wszystkich innych podlegających ocenie zadań i prac. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych.

Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną końcowych ocen z laboratorium i wykładu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	54	39
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	26	41
Łącznie	80	80
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1,5
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. red. Juszczyk S.: *Metodyka nauczania Informatyki w szkole*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń, 2001
2. Furmanek M., (red.), *Technologie informacyjne w warsztacie pracy nauczyciela*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008.
3. Jędrzyckowski J., *Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008.
4. Gajda J., Juszczyk S., Siemieniecki B., Wenta K., *Edukacja medialna*, Wyd. Adam Marszałek Toruń 2002.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Baron-Polańczyk E., *Multimedialne materiały dydaktyczne. Projektowanie i wykorzystanie w edukacji techniczno – informatycznej*. Zielona Góra, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego 2006.
2. Bruner J., *W poszukiwaniu teorii nauczania*, PIW, Warszawa 1974.
3. Doliński D., *Psychologia reklamy*, Wyd. A.R. „Aida” S.C. Wrocław 2001.
4. Juszczyk S. (red): *Metodyka nauczania Informatyki w szkole*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń, 2001
5. Kruszewski K., *Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela*. t.1 i 2. Warszawa, PWN 2002
6. Arends R.I. (2002) *Uczymy się nauczać*. tł. K. Kruszewski, Warszawa, WSiP
7. <http://www.uz.zgora.pl/~jzedrycz/publikacje.html> (publikacje do pobrania).
8. http://www.uz.zgora.pl/~jzedrycz/elearning/html/000000a1_komp.htm (zestaw komputerowy).
9. http://www.uz.zgora.pl/~jzedrycz/elearning/html/000000a3_sys.htm (system operacyjny).
10. <http://www.uz.zgora.pl/~jzedrycz/windows8.html> (ergonomia pracy z systemem Windows).
11. http://www.uz.zgora.pl/~jzedrycz/elearning/html/000000a4_bezp.htm (bezpieczeństwo systemu i danych).
12. http://www.uz.zgora.pl/~jzedrycz/elearning/libreoffice_writer/index.htm (LibreOffice Writer).
13. <http://www.uz.zgora.pl/~jzedrycz/elearning/word/word0/00hiper.htm> (MS Word 2003).
14. <http://www.uz.zgora.pl/~jzedrycz/elearning/msexcel/excel0/hiper000.htm> (MS Excel – podstawy).
15. <http://www.uz.zgora.pl/~jzedrycz/elearning/opencalc1/opencalc/hiper000.htm> (OpenOffice Calc – podstawy).
16. <http://www.uz.zgora.pl/~jzedrycz/elearning/excel1/index.htm> (Excel – tworzenie testów i ankiet).
17. <http://www.uz.zgora.pl/~jzedrycz/elearning/htmlppt/00.htm> (MS PowerPoint 2003).
18. <http://www.uz.zgora.pl/~jzedrycz/elearning/impress/00hiper.htm> (OpenOffice Impress).
19. http://www.uz.zgora.pl/~jzedrycz/elearning/www_w_5min/index.htm (tworzenie stron internetowych).

UWAGI:

Kurs z materiałami dydaktycznymi, listami zadań oraz wymaganiami jest dostępny na platformie e-learningowej Katedry oraz na stronie: <http://www.uz.zgora.pl/~jzedrycz>

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Jacek Jędrzyckowski

LITERATURA DLA DZIECI

Kod przedmiotu:	05.1-WP-PEDP-LDD
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr hab. Pola Kuleczka, prof. UZ
Prowadzący:	dr hab. Pola Kuleczka, prof. UZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	30	2	V	amin	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		V	amin	
Ćwiczenia	9			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Podstawowe wiadomości z zakresu odmian i sposobów istnienia literatury adresowanej do dzieci. Umiejętność wykorzystywania tendencji psychologicznych, pedagogicznych, socjologicznych znajdujących odbicie w twórczości dla dzieci. Osiągnięcie takiej kompetencji czytelniczej, by przekaz wiedzy uczniom z klas I-III był merytorycznie poprawny.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy gramatyki języka polskiego i wiedzy o literaturze.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

- Literatura „czwarta”. O naturze i sposobach istnienia literatury dla dzieci. Odmiany istnienia literatury „osobnej”. Teksty dziecięce i teksty dla dzieci – dobór książek dla młodego czytelnika.
- Miejsce literatury czwartej w kulturze. Literatura dla dzieci na tle literatury ogólnej. Literatura dla dzieci i jej obiegi.
- Znaczenie tekstów folkloru a percepcja dziecka. Folklor a folklorystyka. Literatura ludowa a literatura dla dzieci: język, bohater, obyczaje, zwyczaje itd.
- Kryteria oceny utworu literackiego a swoiste cechy literatury „osobnej”. Wyznaczniki dzieła literackiego. Podstawowe pojęcia teoretycznoliterackie.
- Tendencje pedagogiczne i ich odbicie w twórczości dla młodego odbiorcy. Dziecko w literaturze a pedagogika – tendencje, zjawiska, przemiany.
- „Cudowne i pożyteczne” czyli znaczenie baśni w życiu dziecka. Wartości poznawcze, wychowawcze, ludyczne, emocjonalne i estetyczne baśni.
- Przyroda, jako tworzywo dzieła literackiego. Klasyfikacja przyrody według Tadeusza Makowieckiego. Funkcje przyrody w dziele literackim.
- Wartości literatury dla dzieci i młodzieży. Sposoby wyrażania wartości w utworach dla młodego czytelnika.
- Od Konopnickiej do Białoszewskiego, czyli język dziecięcy a poezja dla dzieci. Odbiorca i nadawca w utworach poetyckich. Zabawy językowe.
- Zmiany modelu periodyku dziecięcego na przestrzeni wieków. Rola czasopisma dla dzieci w wychowaniu.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny, pogadanka, praca z książką, metoda tekstu przewodniego, metoda projektu.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis Efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student wie który aspekt wychowawczy, społeczny i kulturalny spełnia literatura dla dzieci	K_W15	Egzamin ustny obejmujący problematykę ćwiczeń i wykładów, sprawdziany	Wykład ćwiczenia
Wie które wartości i normy etyczne można przekazać najmłodszym odbiorcom literatury.	K_W19	Egzamin ustny obejmujący problematykę ćwiczeń i wykładów, sprawdziany, projekt	Wykład ćwiczenia
Dostrzega i analizuje dylematy etyczne opisane w tekście literackim.	K_U12	Egzamin ustny obejmujący problematykę ćwiczeń i wykładów, sprawdziany, projekt	Wykład ćwiczenia
Dostrzega terapeutyczne oddziaływanie literatury dziecięcej na zachowanie najmłodszych	K_K04	Egzamin ustny obejmujący problematykę ćwiczeń i wykładów, sprawdziany, projekt	Wykład ćwiczenia
Potrafi przygotować projekt lekcji dotyczącej analizy tekstu literackiego.	K_K08	projekt	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: Wykłady kończą się egzaminem. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest egzamin ustny z zagadnień programowych ćwiczeń i wykładów opracowanych w formie pytań. Warunkiem zaliczenia egzaminu jest uzyskanie 60% poprawnych odpowiedzi na wybierane losowo pytania (student losuje 3 pytania z punktowanymi odpowiedziami).

Zaliczenie z ćwiczeń kończy się zaliczeniem z oceną: Efekty kształcenia będą weryfikowane trzema sposobami: poprzez systematyczną kontrolę wykonania zadań przewidzianych programem, w razie konieczności okresowe sprawdziany (wejściówki) oraz wykonanie projektu (indywidualnie). 70% oceny końcowej stanowi ocena z projektu. Pozostałe 30% stanowią będą pozostałe – wskazane oceny cząstkowe.

Projekt zajęć: Zgodność z tematem, struktura pracy, poprawny język, odpowiedni dobór literatury, twórczy sposób wykorzystania literatury dla dzieci i przedmiotowej.

Ocena końcowa: Ocena końcowa stanowi średnią ważoną – 60% oceny z wykładu i 40% oceny z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	35
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	80	95
Łącznie	130	130
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	3,5
Łącznie	5	5

LITERATURA PODSTAWOWA:

- BALUCH A., *Książka jest światem. O literaturze dla dzieci małych oraz dzieci starszych i nastolatków*, Kraków 2005, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS.
- BETTELHEIM B., *Cudowne i pożyteczne. O znaczeniach i wartościach baśni*. Przeł. i przedmową opatrzyła Danuta Danek, t. I-II, Warszawa 1985, Państwowy Instytut Wydawniczy.
- CIEŚLIKOWSKI J., *Literatura i podkultura dziecięca*, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1975, Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
- CIEŚLIKOWSKI J., *Literatura osobna*. Wybór Ryszard Waksmund, Warszawa 1985, Nasza Księgarnia.

5. JONCA M., *Enfants terribles. Dzieci złe, złe wychowane w literaturze polskiej XIX wieku*, Wrocław 2005, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.
6. KĄTNY M., *Przyroda w polskiej prozie dla dzieci i młodzieży*, Kielce 2002, Wydawnictwo Akademii Świętokrzyskiej.
7. *Kultura literacka dzieci i młodzieży u progu XXI stulecia*. Pod red. Joanny Papuzińskiej i Grzegorza Leszczyńskiego, Warszawa 2002, Centrum Edukacji Bibliotekarskiej, Informacyjnej i Edukacyjnej.
8. ŁUGOWSKA J., *Bajka w literaturze dziecięcej*, Warszawa 1988, Młodzieżowa Agencja Wydawnicza.
9. Makowiecki T., *Funkcje motywu przyrody w dziele literackim*. „Sprawozdanie Towarzystwa Naukowego w Toruniu” 1951 [wydano: 1953], nr 5, z. 1-4, s. 113-120.
10. *Poezja dla dzieci. Antologia form i tematów*. Opracował Ryszard Waksmund, Wrocław 1999, Wydawnictwo Wacław Bagiński i Synowie.
11. WAKSMUND R., *Literatura pokoju dzieciennego*, Warszawa 1986, Nasza Księgarnia.
12. WAKSMUND R., *Od literatury dla dzieci do literatury dziecięcej (tematy – gatunki – konteksty)*, Wrocław 2000, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.
13. WRÓBLEWSKA V., *Przemiany gatunkowe polskiej baśni literackiej*, Toruń 2003, Wydawnictwo Adam Marszałek.
14. ZAJĄC M., *Promocja książki dziecięcej. Podręcznik akademicki*, Warszawa 2000, Wydawnictwo Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich.
15. ŻURAKOWSKI B., *Literatura – wartość – dziecko*, Kraków 1999, Oficyna Wydawnicza „Impuls”.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. BALUCH A., *Archetypy literatury dziecięcej*, Wrocław 1993, Wydawnictwo Wacław Bagiński i Synowie.
2. *Baśń i dziecko*. Wstęp, wybór i opracowanie wypowiedzi Halina Skrobiszewska, Warszawa 1978, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza.
3. BIAŁEK J. Z., *Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1918-1939*. Zarys monograficzny. Materiały, Warszawa 1987, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.
4. FRYCIE S., *Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1945-1970*. Warszawa 1978, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, t. I – Proza, t. II – Baśń i bajka, poezja, książki dla najmłodszych, utwory sceniczne, grafika, czasopiśmiennictwo, krytyka literacka,
5. HARDWIG-SOSNOWSKA J., *Wyobraźnia bez granic*, Warszawa 1987, Młodzieżowa Agencja Wydawnicza.
6. HESKA-KWAŚNIEWICZ K., *Tajemnicze ogrody. Rozprawy i szkice z literatury dla dzieci i młodzieży*, Katowice 1996, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.
7. JONCA M., *Sierota w literaturze polskiej dla dzieci w XIX wieku*, Wrocław 1994, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.
8. KANIOWSKA-LEWAŃSKA I., *Literatura dla dzieci i młodzieży do roku 1864*. Zarys monograficzny. Materiały, Warszawa 1983, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.
9. *Książka dla dziecka wczoraj, dziś i jutro*. Pod red. Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz i Ireny Sochy, Katowice 1998, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.
10. KULICZKOWSKA K., *Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1864-1918*. Zarys monograficzny. Materiały, Warszawa 1983, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.
11. PAPUZIŃSKA J., *Zatopione królestwo*. O polskiej literaturze fantastycznej XX wieku dla dzieci i młodzieży, Warszawa 1989, Nasza Księgarnia.
12. *Słownik literatury dziecięcej i młodzieżowej*. Pod red. Barbary Tylickiej i Grzegorza Leszczyńskiego, Wrocław-Warszawa-Kraków 2002, Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
13. *Wartości literatury dla dzieci i młodzieży. Wybrane problemy*. Pod red. Joanny Papuzińskiej i Bogusława Żurakowskiego, Warszawa-Poznań 1985, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
14. WORTMAN S., *Baśń w literaturze i w życiu dzieci. Co i jak opowiadać?* Warszawa 1958, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich.
15. ŻURAKOWSKI B., *W świecie poezji dla dzieci*, Kraków 1999, Oficyna Wydawnicza „Impuls”.

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁA:**

dr hab. Pola Kuleczka, prof. UZ

LOGOPEDIA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PEDP-LGE
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Ewa M. Skorek
 Prowadzący: dr Ewa M. Skorek

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Ćwiczenia	30	2	V	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18	1	V	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawowymi wiadomościami z zakresu logopedii (przedmiot logopedii, istota, rodzaje i przyczyny wybranych zaburzeń mowy oraz metody terapii; profilaktyka logopedyczna); kształcenie umiejętności wdrażania wiedzy logopedycznej do praktyki edukacyjnej; zapoznanie z możliwościami współpracy nauczyciela z logopedą i innymi specjalistami.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy pedagogiki ogólnej i dydaktyki; podstawowa znajomość anatomii i fizjologii narządów mowy, podstawy języka polskiego (zwłaszcza fonetyku artykulacyjnej), podstawy psychologii ogólnej i psychologii rozwojowej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie do logopedii: a) etymologia terminu „logopedia”; b) przedmiot logopedii; c) zadania logopedii; d) interdyscyplinarny charakter logopedii; e) rozwój logopedii w Polsce i na świecie; f) prekursorzy polskiej logopedii.

Mowa jako przedmiot zainteresowań logopedii: a) logopedyczne definicje terminu „mowa”; b) składniki mowy: język, mówienie, teks słowny, rozumienie; c) powstawanie mowy: mózgowa organizacja mowy, udział aparatu oddechowego, aparatu fonacyjnego i aparatu artykulacyjnego.

Zaburzenia mowy. Klasyfikacje zaburzeń mowy: a) wyjaśnienie pojęć: zaburzenia mowy, wady mowy, wady wymowy, błędy wymowy, przejęzyczenia, socjolekty, dialekty; b) rodzaje klasyfikacji zaburzeń mowy; c) przyczynowe klasyfikacje zaburzeń mowy (na przykładzie klasyfikacji I. Styczek); d) objawowo-przyczynowe klasyfikacje zaburzeń mowy (na przykładzie klasyfikacji L. Kaczmarka); e) „Logopedyczna klasyfikacja zaburzeń mowy” S. Grabiasa; f) zaburzenia mowy w Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10; g) zaburzenia mowy w Diagnostycznej i Statystycznej Klasyfikacji Zaburzeń Psychiczych DSM-IV; h) propozycje Międzynarodowego Towarzystwa Logopedów i Foniatorów.

Rozwój sprawności językowych i komunikacyjnych dziecka: a) kształtowanie się i okresy prawidłowego rozwoju mowy, ich charakterystyka (okres przygotowawczy, okres melodii, okres sygnału jednoklasowego, okres sygnału dwuklasowego, okres swoistej mowy dziecięcej); „kalendarz” mowy dziecka; b) warunki prawidłowego rozwoju mowy.

Wspomaganie opóźnionego rozwoju mowy: a) wyjaśnienie pojęcia „opóźniony rozwój mowy”; c) przyczyny opóźnionego rozwoju mowy (zewnętrzne, wewnętrzne); d) rodzaje opóźnionego rozwoju mowy (samoistny, niesamoistny); e) kształtowanie się, rozwój i wspomaganie rozwoju mowy u dzieci niedosłyszących; f) kształtowanie się, rozwój i wspomaganie rozwoju mowy u dzieci upośledzonych

umysłowo; g) kształtowanie się, rozwój i wspomaganie rozwoju mowy u dzieci niesłyszących i niewidzących.

Profilaktyka logopedyczna: a) znaczenie wczesnej profilaktyki logopedycznej; b) zakresy profilaktyki logopedycznej; c) możliwości wykorzystania ćwiczeń ortofonicznych w pracy z dziećmi prawidłowo rozwijającymi się i dziećmi z zakłóceniami rozwoju i zaburzeniami mowy; d) rodzaje ćwiczeń ortofonicznych; e) cele i rodzaje ćwiczeń oddechowych; f) cele i rodzaje ćwiczeń oddechowo-fonacyjnych; g) cele i rodzaje ćwiczeń fonacyjnych; h) cele i rodzaje ćwiczeń słuchowych; i) cele i rodzaje ćwiczeń usprawniających narządy mowy; j) cele i rodzaje ćwiczeń artykulacyjnych.

Diagnoza i terapia wybranych zaburzeń mowy – dyslalia: a) różnorodność definicji i wyjaśnień terminu „dyslalia”; b) podziały dyslalii ze względu na różne kryteria; c) przyczyny dyslalii; d) metody badania zaburzeń artykulacji; e) etapy pracy korekcyjnej zaburzonej artykulacji.

Diagnoza i terapia wybranych zaburzeń mowy – jękanie: a) wyjaśnienie pojęć: płynność, niepłynność mówienia; b) rodzaje niepłynności; c) wyjaśnienie pojęć: jękanie, rozwojowa niepłynność mówienia; d) przyczyny i symptomy jękania; e) diagnozy jękania; f) metody usuwania jękania.

Diagnoza i terapia wybranych zaburzeń mowy – dysartria: a) istota i rodzaje dysartrii; b) postępowanie diagnostyczne i terapeutyczne w anartrii i dysartrii.

Diagnoza i terapia wybranych zaburzeń mowy – afazja: a) istota i rodzaje afazji; b) objawy zaburzeń u dzieci i dorosłych; c) metody diagnozy afazji; d) terapia afazji.

Psychospołeczna sytuacja dzieci z zaburzeniami mowy: a) dziecko z zaburzeniami mowy w roli ucznia, związek zaburzeń mowy z trudnościami w nauce; b) dziecko z zaburzeniem mowy w roli kolegi; c) zakresy współpracy logopedy, rodziców i wychowawców; d) psychospołeczne następstwa zaburzeń mowy.

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca z książką, praca z dokumentem źródłowym, metoda przypadków, metoda projektu, praca w grupach, burza mózgów, klasyczna metoda problemowa, dyskusja.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi definiować podstawowe terminy logopedyczne oraz omówić metody pracy z osobami z zaburzeniami komunikacji językowej.	K_W13	kolokwium	Ćwiczenia
Potrafi wymienić i scharakteryzować: etapy i warunki kształtowania się i rozwoju mowy dziecka oraz najczęściej występujące zaburzenia komunikacji językowej.	K_W05 K_W08	kolokwium	Ćwiczenia
Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zaburzeń rozwoju mowy i zaburzeń mowy u dzieci oraz analizuje ich powiązania z trudnościami w uczeniu się oraz relacjami interpersonalnymi.	K_U01	projekt	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia / Ocena końcowa – wyniki osiągnięte na kolokwiach (50%), oceny z projektów (50%).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	35	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	10	20
Łącznie	45	45
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0	0

Łącznie	1	1
---------	---	---

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Błachnio K., *Vademecum logopedyczne dla studentów pedagogiki*. UAM, Poznań 2001.
  2. Demel G., *Minimum logopedyczne nauczyciela przedszkola*. WSiP, Warszawa 2004.
  3. Demelowa G., *Elementy logopedii*. WSiP, Warszawa 1987.
  4. Jastrzębowska G., *Podstawy diagnozy i teorii logopedycznej*. UO, Opole 1998.
  5. Kaczmarek L., *Nasze dziecko uczy się mowy*. Wyd. Lubelskie, Lublin 1988.
  6. Kaczmarek L., *Rewalidacja dzieci i młodzieży z zaburzeniami mowy*, [w:] *Pedagogika rewalidacyjna*, red. A. Hulek. PWN, Warszawa 1988.
  7. Kania J. T., *Szkice logopedyczne*. WSiP, Warszawa 1982.
  8. *Logopedia. Pytania i odpowiedzi*, red. T. Gałkowski i G. Jastrzębowska. UO, Opole 2003.
  9. Minczakiewicz E. M., *Mowa – rozwój, zaburzenia, terapia*. WSP, Kraków 1997.
  10. Skorek E. M., *Oblicza wad wymowy*. Wyd. Akademickie „Żak”, Warszawa 2002.
  11. Skorek E. M., *Z logopedią na ty. Podręczny słownik logopedyczny*. Oficyna Wyd. „Impuls”, Kraków 2004.
  12. Styczek I., *Logopedia*. PWN, Warszawa 1981.
  13. Tarkowski Z., *Jąkanie wczesnodziecięce*. WSiP, Warszawa 1992.
  14. Zaleski T., *Opóźnienia w rozwoju mowy*. PZWL, Warszawa 2002.
- Pozycje każdorazowo ustalane i podawane przez prowadzącego ćwiczenia.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. *Badania nad rozwojem języka dziecka – wybór prac*; red. G. W. SHUGAR i M. Smoczyńska. PWN, Warszawa 1980.
  2. Billewicz G., Ziolo B., *Kwestionariusz badania mowy*. Oficyna Wyd. „Impuls”, Kraków 2001.
  3. Byrne R., *Pomówmy o zacinaniu*. PWZL, Warszawa 1989.
  4. Jastrzębowska G., *Podstawy teorii i diagnozy logopedycznej*. UO, Opole 1998.
  5. Diener K., *Profilaktyka zaburzeń mowy*. Wyd. Pedagogiczne ZNP, Kielce 2003.
  6. *Dziecko z wadą słuchu w szkole podstawowej*, red. J. Wyczesany. Sponsor, Kraków 1992.
  7. Jastrzębowska G., *Klasyfikacje zaburzeń mowy*, [w:] *Logopedia. Pytania i odpowiedzi*, red. T. Gałkowski i G. Jastrzębowska. UO, Opole 2003.
  8. Jastrzębowska G., Kukuła M., *Diagnoza i terapia zaburzeń mowy dzieci niesłyszących i głuchych*, [w:] *Logopedia. Pytania i odpowiedzi*, red. T. Gałkowski i G. Jastrzębowska. UO, Opole 2003.
  9. Jastrzębowska G., Pelc-Pękala O., *Diagnoza i terapia zaburzeń artykulacji*, [w:] *Logopedia. Pytania i odpowiedzi*, red. T. Gałkowski i G. Jastrzębowska. UO, Opole 2003.
  10. Jastrzębowska G., *Przedmiot, zakres zainteresowań i miejsce logopedii wśród innych nauk*, [w:] *Logopedia. Pytania i odpowiedzi*, red. T. Gałkowski i G. Jastrzębowska. UO, Opole 2003.
  11. Jąder M., *Jak rozwijam mowę komunikatywną dzieci przedszkolnych*. „Wychowanie w Przedszkolu” 1998, nr 8.
  12. Jurkowski J., *Ontogeneza mowy i myślenia*. WSiP, Warszawa 1986.
  13. Kostecka W., *Dziecko i jąkanie. Poradnik dla rodziców, nauczycieli i logopedów*. PTL, Lublin 2000.
  14. Kurkowski Z. M., *Mowa dzieci sześciolletnich z uszkodzonym narządem słuchu*. UMCS, Lublin 1996.
  15. Lichota E., *Terapia wad wymowy*. Oficyna Wyd. „Impuls”, Kraków 2005.
  16. Perier O., *Dziecko z uszkodzonym narządem słuchu. Aspekty medyczne, wychowawcze, socjologiczne i psychologiczne*. WSiP, Warszawa 1992.
  17. Pruszewicz A., *Opóźniony rozwój mowy*, [w:] *Foniatrya kliniczna*, red. A. Pruszewicz. PZWL, Warszawa 1992.
  18. Sachajska E., *Uczymy poprawnej wymowy*. WSiP, Warszawa 2002.
  19. Skorek E. M., *Reranie. Profilaktyka, diagnoza, korekcja*. Oficyna Wyd. „Impuls”, Kraków 2003.
  20. Skorek E. M., *Stosunki koleżeńskie dzieci z zaburzeniami mowy i ich szkolne uwarunkowania*. LTN, Zielona Góra 2000.
  21. Słodownik-Rycaj E., *O mowie dziecka*. Wyd. Akademickie „Żak”, Warszawa 2000.
  22. Surowaniec J., *Przedmiot logopedii*. „Logopedia” 1994, nr 21.
  23. Tarkowski Z., *Jąkanie*. PWN, Warszawa 2002.
- Pozycje każdorazowo ustalane i podawane przez prowadzącego ćwiczenia.

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁA:**

dr Ewa M. Skorek

METODYKA EDUKACJI PRZYRODNICZEJ I SPOŁECZNEJ W KLASACH I-III

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PEDP-MW3
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Nauczyciel akademicki prowadzący wykłady
 Pracownicy Katedry Pedagogiki Przedszkolnej i
 Prowadzący: Wczesnoszkolnej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	VI	Zaliczenie	5	
Konwersatoria	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		VI	Zaliczenie		
konwersatoria	18			Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z zagadnieniami wpisującymi się w obszar edukacji przyrodniczej i społecznej na poziomie klas I-III; przygotowanie studentów do posługiwania się metodami poznawania i badania środowiska przyrodniczego i społecznego; nabycie umiejętności organizowania sytuacji edukacyjnych sprzyjających konstruowaniu przez dzieci wiedzy o otaczającej rzeczywistości społeczno-przyrodniczej; rozbudzanie wrażliwości i postawy poszanowania przyrody oraz refleksyjności i otwartości na poszukiwanie nowych obszarów edukacji społecznej dzieci adekwatnych do dokonujących się zmian społeczno-kulturowych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy dydaktyki ogólnej, teorii wychowania oraz wiedza z zakresu psychologii rozwoju dziecka w wieku wczesnoszkolnym.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Tematyka wykładów:

Znaczenie kontaktów z przyrodą w rozwoju i edukacji dziecka wczesnoszkolnego.

Badanie przyrody ożywionej i nieożywionej na lekcjach w klasach początkowych – dziecko w roli badacza i konstruktora wiedzy o świecie przyrodniczym i panujących w nim relacjach.

Realia edukacji ekologicznej – drogi refleksji i praktyki.

Dziecko jako uczestnik procesów społecznych.

Zaniedbane obszary edukacji społecznej młodszych uczniów i możliwości ich modyfikowania.

Wykorzystanie książek popularno-naukowych i literatury społeczno-obyczajowej w poszerzaniu wiedzy dzieci o sobie, innych i otaczającej rzeczywistości społecznej.

Kreowanie tożsamości dziecka w relacjach z „innym” – chorym, niepełnosprawnym, biednym, wykluczonym, o innym kolorze skóry i odmiennych tradycjach oraz religii.

Tematyka ćwiczeń:

Analiza podstawy programowej i wybranych programów kształcenia pod kątem zawartości treści przyrodniczych, ekologicznych i prozdrowotnych.

Treści przyrodnicze w podręcznikach do klas I-III – analiza podejmowanej tematyki, struktury zadaniowej oraz sposobów realizacji edukacji przyrodniczej.

Metody poznawania i badania środowiska przyrodniczego: pomiar, obserwacja, doświadczenie, eksperyment. Konstruowanie sytuacji edukacyjnych i kart pracy ucznia aranżujących aktywność badawczą dzieci.

Kształtowanie pojęć przyrodniczych ustalonych programem nauczania w klasach I-III (las, pole, łąka, staw, ssaki, ptaki itd.).

Wycieczka jako forma bezpośredniego poznawania rzeczywistości: rodzaje wycieczek, planowanie i organizowanie, przygotowanie ścieżki dydaktycznej.

Możliwości realizowania edukacji ekologicznej na lekcjach w klasach początkowych: świadomość i wyobraźnia ekologiczna; ochrona środowiska.

Wymiary wiedzy społecznej w klasach I-III: problematyka programowa a rzeczywistość społeczno-kulturowa dziecka.

Obserwacja, wywiad, ankieta, rozmowa, nagrania wykonane przez dzieci jako narzędzia poznawania środowiska społecznego.

Dziecko jako członek rodziny: wiedza o rodzinie i sposoby jej wykorzystywania oraz poszerzania o nowe aspekty (rodziny pełne, niepełne, rozbite, zastępcze, rozwód, itp.).

Dziecko w relacji z osobami niepełnosprawnymi.

Dziecko wobec problemu biedy i głodu – opracowanie przewodnika dla dzieci.

Wiedza o Polsce i jej realizacja na lekcjach w klasach I-III; patriotyzm, tolerancja, relacje z sąsiadami, pozycja Polski na świecie.

„Inny” w edukacji dzieci: rozumienie różnic kulturowych (tradycje, religie, obyczaje); ludzie na świecie (problemy rasowe i demograficzne).

Realizacja treści społecznych w rozwiązaniach zagranicznych.

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca z książką, praca z dokumentem źródłowym, burza mózgów, klasyczna metoda problemowa, dyskusja, metoda projektu, prelekcja, nauczanie praktycznego działania.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Ma elementarną wiedzę o metodyce nauczania środowiska społeczno-przyrodniczego w klasach I-III, w tym metodyce prowadzenia zajęć, celach, treściach, zasadach, metodach stosowanych w edukacji społeczno-przyrodniczej dziecka w klasach początkowych	K_W16	Sprawdzian pisemny, ocena prac zleconych przez prowadzącego	Wykład
Potrafi dokonywać obserwacji i interpretacji zjawisk przyrodniczych i społecznych, analizuje ich powiązania z pozostałymi obszarami pedagogiki wczesnoszkolnej	K_U1	Ocena pracy pisemnej na wyznaczony temat, ocena projektów zadań, sytuacji i zajęć w klasach I-III, ocena swobodnej wypowiedzi, ocena prezentacji, konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego, kolokwium zaliczeniowe pisemne	konwersatoria
Potrafi animować badawczą aktywność uczniów, ich rozwój, wspierać samodzielność w poznawaniu rzeczywistości przyrodniczej i zdobywaniu wiedzy społecznej przez dzieci wczesnoszkolne	K_U11	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego, ocena swobodnej wypowiedzi	konwersatoria
Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w środowisku społecznym, jest refleksyjny i otwarty do podejmowania nowych form aktywności dziecka inicjowanych zmianami społeczno-kulturowymi, jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w zakresie pedagogiki wczesnoszkolnej	K_K07	.Ocena prezentacji	konwersatoria

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład - warunkiem zaliczenia są obecności na wykładach (85 % wszystkich obecności) -10% składowa zaliczenia, poprawna realizacja zadań zleconych przez prowadzącego 20% składowa zaliczenia, pozytywne zaliczenie sprawdzianu pisemnego (na ocenę)- 70 % składowa zaliczenia.

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich zadań przewidzianych do realizacji w ramach programu – 30% uzyskanej oceny na zaliczenie, pozytywna ocena z wyznaczonej pracy pisemnej 20 % uzyskanej oceny na zaliczenie oraz pozytywna ocena z kolokwium zaliczeniowego- 50 % oceny uzyskanej na zaliczenie.

Ocena końcowa – średnia arytmetyczna: 50-% oceny uzyskanej ze sprawdzianu na wykładzie oraz 50% oceny uzyskanej z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	70	55
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	60	75
Łącznie	130	130
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	3	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	3
Łącznie	5	5

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Klus-Stańska D., W nauczaniu początkowym inaczej, „Impuls”, Karków 1999.
2. Nikitorowicz J., Kreowanie tożsamości dziecka, GWP, Gdańsk 2005.
3. Nowak-Łojewska A., Od szkolnego przekazu do konstruowania znaczeń. Wiedza społeczna młodszych uczniów z perspektywy nauczyciela, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2011.
4. Rzeźnicka-Krupa J., Inny w edukacji..., [w:] Paradygmaty współczesnej dydaktyki, red. L. Hurlo, D. Klus-Stańska, M. Łojko, „Impuls”, Kraków 2009.
5. Wybrane problemy wczesnej edukacji, cz. II Klasy I-III, red. M. Suświłło, Olsztyn 1998.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Grzybowski P., Spotkania z innymi, Impuls”, Kraków 2011.
2. Jakowicka M., Wzbogacanie doświadczeń uczniów w kontaktach ze środowiskiem, WSiP, Warszawa 1995.
3. Kruszko K., Optymalne metody w nauczaniu środowiska społeczno-przyrodniczego, „Życie Szkoły” 1997, nr 8.
4. Kwiecień J., Wycieczka i wywiad w nauczaniu środowiska społeczno-przyrodniczego, „Życie Szkoły” 1991, nr 9.
5. Łukaszewicz R.M., „Leczenie głupoty” i... czyli salony edukacji ekologicznej NATURAmy, Wyd. UW, Wrocław 1996.

UWAGI:

-

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Mirosława Nyczaj-Drag

METODYKA EDUKACJI PRZYRODNICZEJ I SPOŁECZNEJ W PRZEDSZKOLU

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PEDP-MP3
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Nauczyciel akademicki prowadzący wykłady
 Pracownicy Katedry Pedagogiki Przedszkolnej i
 Prowadzący: Wczesnoszkolnej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	15	1	6	zaliczenie	
Konwersatorium	30	2		zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		6	zaliczenie	
Konwersatorium	18			zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z teoretycznymi i metodycznymi zagadnieniami związanymi z edukacją społeczną i przyrodniczą w przedszkolu. Utrwalenie wiadomości i doskonalenie umiejętności związanych z projektowaniem zajęć w przedszkolu.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wymagana znajomość podstawowych zagadnień z zakresu dydaktyki ogólnej, psychologii rozwojowej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wykłady:

1. Dziecko w środowisku społecznym i przyrodniczym.
2. Szanse i zagrożenia dla rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym.
3. Dziecko w relacjach z rówieśnikami.
4. Dziecko w relacjach z dorosłymi – rodzice, nauczyciele.
5. Współpraca nauczyciela z rodzicami.
6. Komunikacja w diadzie dorosły dziecko, nauczyciel-rodzic.
7. Dialog w edukacji.
8. Konflikty w relacjach rówieśniczych.

Ćwiczenia

1. Umowa społeczna jako metoda demokratyzowania stosunków społecznych w przedszkolu.
2. Procedura zawierania umowy w przedszkolu.
3. Aktywność badawcza dzieci w wieku przedszkolnym.
4. Eksperymenty jako źródło wiedzy o otaczającym świecie.
5. Ścieżki przyrodnicze w edukacji przedszkolnej.
6. Projektowanie ścieżek edukacyjnych.
7. Projektowanie zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym na bazie ścieżek przyrodniczych.
8. Projektowanie spotkań i warsztatów dla rodziców dzieci w wieku przedszkolnym.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwersatoryjny i konwencjonalny,
ćwiczenia laboratoryjne, burza mózgów, metoda projektu, gry dydaktyczne,

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma podstawową wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej – dzieciach w wieku przedszkolnym, ich rodzicach oraz kadrze przedszkola	K_W15	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego studenta	konwersatorium
potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych; analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej	K_U01	Ocena za wykonanie pisemnej analizy wybranej książki o tematyce przyrodniczej dla dzieci w wieku przedszkolnym Ocena za zadania praktyczne związane z problematyką zajęć	Wykład konwersatorium
potrafi organizować pracę dzieci w wieku przedszkolnym oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, projektować oferty edukacyjne, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie	K_U11	Oceny za wykonane projekty, scenariusze zajęć	konwersatorium
potrafi pracować w zespole; umie przyjmować i wyznaczać zadania; jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupie, jaką stanowi zespół nauczycieli, współpracować z grupą rodziców oraz organizować i aktywnie funkcjonować w grupie z dziećmi	K_K07	Ocena za przygotowanie i prezentacja projektu edukacyjnego (praca w grupach)	konwersatorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: W formie pisemnej zaprezentowanie książki o tematyce przyrodniczej dla dzieci przedszkolnych – 50% oceny końcowej.

Zaliczenie z ćwiczeń: Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest przygotowanie, prezentacja i pozytywna ocena projektu edukacyjnego dotyczącego wybranego problemu z zakresu treści społeczno-przyrodniczych realizowanych w przedszkolu, wykonanie zadań indywidualnych i grupowych wynikających z problematyki zajęć. Ocena z ćwiczeń jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen i stanowi 50% oceny końcowej.

Ocena ostateczna: Średnia ocen z ćwiczeń i wykładów

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	70	55
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	60	75
Łącznie	130	130
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	3

Łącznie	5	5
---------	---	---

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Kielar-Turska M., Jak pomagać dziecku w poznawaniu świata, WSiP, Warszawa 1992.
2. Muchacka B., Zabawy badawcze w edukacji przedszkolnej, Wyd. Naukowe WSP, Kraków 2001.
3. Olczak A., Umowa społeczna z dzieckiem jako droga ku demokracji w wychowaniu, Wyd. naukowe UZ, Zielona Góra 2010.
4. Waloszek D., Nauczyciel i dziecko. Organizacja warunków edukacji przedszkolnej, ODN, Zielona Góra 1998.
5. Matyjas B., Dzieciństwo w kryzysie. Etiologia zjawiska, Wyd. Akademickie Żak, Warszawa 2008.

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Antczak A., Tworzymy ścieżkę edukacyjną w nadleśnictwie, Wyd. CILP DGLP, Warszawa 2003.
2. Ścieżki edukacyjne, red. A. Jońska-Choińska, M. Kamiński, Zeszyt przedmiotowo-metodyczny „Grono”, Zielona Góra 2002, nr 3 (6).
3. Olczak A., Ścieżki edukacyjne, „Życie Szkoły” 2010, nr 5.
4. Łaciak B., Świat społeczny dziecka, Wyd. Akademickie „Żak”, Warszawa 1998.
5. Cywińska M., Konflikty interpersonalne wśród dzieci, Wyd. Eruditus, Poznań 1995.

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego

UWAGI:

-

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Agnieszka Olczak

EDUKACJA INTEGRACYJNA DZIECI PEŁNOSPRAWNYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PEDP-EID
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Jarosław Bąbka
 Prowadzący: Nauczyciel akademicki z Katedry Opieki, Terapii
 i Profilaktyki Społecznej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	30	2	VI	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		VI	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Ukazanie specyficznych cech dzieci z różnymi rodzajami niepełnosprawności
 Przedstawienie założeń oraz zasad organizacji edukacji dzieci niepełnosprawnych w systemie integracyjnym i inkluzywnym
 Omówienie sytuacji przedszkolnej i szkolnej dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz sytuacji rodzin wychowujących dziecko niepełnosprawne
 Ukazanie zasad wspomagania rozwoju dzieci niepełnosprawnych
 Uwrażliwienie studentów na problemy dzieci niepełnosprawnych w środowisku szkolnym i lokalnym oraz konieczność pomocy w ich rozwiązywaniu we współpracy z innymi osobami (psycholog, logopeda, pracownik socjalny, rodzic i inni)

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość problematyki celów, zasad, metod z zakresu teoretycznych podstaw wychowania, dydaktyki ogólnej oraz terapii pedagogicznej, jak i prawidłowości rozwoju dziecka

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. *Wspólne i swoiste potrzeby oraz możliwości psychofizyczne dzieci pełnosprawnych i niepełnosprawnych jako podstawa planowania działań edukacyjnych: koncepcja wspólnych i swoistych cech.*
2. *Charakterystyka trudności rozwojowych dzieci niepełnosprawnych: ruchowo, upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim, przewlekle chorych, niewidomych i niedowidzących, głuchych i niedosłyszących.*
3. *Spostrzeganie dzieci niepełnosprawnych przez nauczycieli a działania pedagogiczne: stereotypy i uprzedzenia, nadaktywny, bierny i mieszany typ zachowania się nauczycieli wobec niepełnosprawnych dzieci.*
4. *Organizacja edukacji dzieci niepełnosprawnych w systemie kształcenia integracyjnego oraz inkluzywnego.*
5. *Zasady wspomagania rozwoju dzieci niepełnosprawnych: strefa aktualnego i najbliższego rozwoju, wspomaganie rozwoju, rehabilitacja (rewalidacja) fizyczna, psychiczna, społeczna oraz pedagogiczna, dostosowanie treści i wymagań do możliwości psychofizycznych dzieci niepełnosprawnych.*
6. *Metody badań społecznej integracji w grupach przedszkolnych i klasach szkolnych: socjometria, obserwacja, analiza rysunków, przegląd badań na temat społecznej integracji.*
7. *Uczenie we współpracy jako metoda społecznej integracji: istota zachowań kooperacyjnych, typy zadań sprzyjających kooperacji, synergia.*
8. *Interwencja edukacyjna wspomagająca rodziców dzieci niepełnosprawnych: wspomaganie psychoemocjonalne, opiekuńczo-wychowawcze, socjalno usługowe i rehabilitacyjne.*

METODY KSZTAŁCENIA:

Prelekcja, dyskusja, pokaz, praca w grupach, metoda projektu, metoda ćwiczeń

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi scharakteryzować specyficzne właściwości dzieci z różnymi rodzajami niepełnosprawności	K_W05	Test z progami punktowymi z treści ćwiczeń Ocena swobodnej wypowiedzi	ćwiczenia
Student potrafi opisać zasady organizacji edukacji dzieci w systemie integracyjnym i inkluzywnym	K_W14	Test z progami punktowymi z treści ćwiczeń	ćwiczenia
Student umie analizować sytuację psychospołeczną niepełnosprawnego dziecka oraz sytuację jego rodziny	K_U02	Realizacja na ocenę projektu zaliczeniowego	ćwiczenia
Student umie zaplanować proces wspomagania rozwoju dziecka niepełnosprawnego	K_U10	Realizacja na ocenę projektu zaliczeniowego	ćwiczenia
Student jest wrażliwy na problemy dzieci niepełnosprawnych i ich rodziców oraz wykazuje się wobec nich otwartością oraz poszanowaniem godności	K_K04	Test z progami punktowymi treści ćwiczeń Ocena swobodnej wypowiedzi	ćwiczenia
Student jest otwarty na współpracę z innymi osobami (psycholog, logopeda, pracownik socjalny, rodzic i inni) w procesie rozwiązywania problemów dzieci niepełnosprawnych	K_K07	Test z progami punktowymi z treści ćwiczeń Ocena swobodnej wypowiedzi	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie ćwiczeń: (1) opracowanie programu pracy z dzieckiem niepełnosprawnym oraz konspektu zajęć (praca w grupie). Kryteria oceny (2-5): a) wielozakresowe wspomaganie rozwoju b) zastosowanie zasad wspomagania rozwoju c) poprawność metodyczna d) indywidualizacja zajęć pod kątem wspólnych i swoistych cech dzieci (2) test wiedzy dotyczącej znajomości swoistych cech dzieci niepełnosprawnych oraz zasad organizacji edukacji. Kryteria oceny: ocena niedostateczna- 0-59% odpowiedzi, dostateczna- 60-67% odpowiedzi, ocena dostateczna plus- 68-75% odpowiedzi, dobra- 76-83% odpowiedzi, ocena dobra plus- 84-91% odpowiedzi, bardzo dobra- 92-100% odpowiedzi.

Ocena końcowa: średnia ocen uzyskanych na ćwiczeniach

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	38	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	42	55
Łącznie	80	80
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Bąbka J., Edukacja integracyjna dzieci niepełnosprawnych i pełnosprawnych. Założenia i rzeczywistość, Poznań 2001.
- Brzezińska A.I., Ohme M., Resler-Maj A. Kaczan R., Wiliński M., Droga do samodzielności. Jak wspomagać rozwój dzieci i młodzieży z ograniczeniami sprawności, Gdańsk 2009.

3. Fairbairn G., Fairbairn S. (red.) Integracja dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych, Warszawa 2000.
4. Krause A., Integracyjne złudzenia ponowoczesności, Kraków 2000.
5. Maciarz A., Uczniowie niepełnosprawni szkole powszechnej, Warszawa 1992.
6. Maciarz A. (red.), Z teorii i badań społecznej integracji, Kraków 1999.
7. Nowak A., Wybrane edukacyjne i prawne aspekty niepełnosprawności, Kraków 1999.
8. Nowicka A., Psychospołeczna integracja dzieci przewlekle chorych, Kraków 2001.
9. Szumski G., Integracyjne kształcenie niepełnosprawnych, Warszawa 2006.
10. Zankowska A., Wsparcie edukacyjne uczniów z upośledzeniem umysłowym z stopniem lekkim w różnych formach kształcenia na I etapie edukacji, Radom 2009.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bąbka J., Interwencja edukacyjna wspomagająca rodziców dzieci niepełnosprawnych w praktyce szkolnej. „Rocznik Lubuski” 2003, nr 29, red. K. Ferenz.
2. Flis R., Praca w klasie integracyjnej. Materiały pomocnicze dla nauczycieli klas I-III szkoły podstawowej, Karków 2005.
3. Frańczyk A., Krajeńska K., Program psychostymulacji dzieci w wieku przedszkolnym z deficytami i zaburzeniami w rozwoju, Kraków 2003.
4. Jarosz E., Wybrane obszary diagnozowania pedagogicznego, Katowice 2005.
5. Kowalik S. (red.), Psychologia ucznia i nauczyciela. Podręcznik akademicki, Warszawa 2011.
6. Lis-Kujawski A., Moje „ja” i integracyjna szkoła. Zjawiska ukrytego programu w nauczaniu uczniów niepełnosprawnych, Kraków 2010.
7. Soroka-Fedorczuk A., Osoby niepełnosprawne w opiniach dzieci, Kraków 2007.
8. Sowa J., Wojciechowski F., Proces rehabilitacji w kontekście edukacyjnym, Rzeszów 2001.
9. Tomkiewicz-Bętkowska A., Krztoń A., ABC pedagoga specjalnego, Kraków 2008.
10. Woynarowska B. (red.), Uczniowie z chorobami przewlekłymi. Jak wspierać ich rozwój, zdrowie i edukację, Warszawa, 2010.

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr Jarosław Bąbka

EDUKACJA EKOLOGICZNA

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PEDP-EE
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Hanna Uździcka
 Prowadzący: dr Hanna Uździcka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	15	1	VI	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	9		VI	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie słuchaczy z podstawowymi zagrożeniami ekologicznymi (zanieczyszczenia powietrza, wody, gleby, żywności oraz hałasu). Wykształcenie świadomości konieczności działań profilaktycznych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Zaliczenie przedmiotu (Podstawy wiedzy o środowisku przyrodniczym).

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zjawiska i zagrożenia wynikające ze środowiska naturalnego: trzęsienia ziemi, wybuchy wulkanów, tsunami, burza, huragan, zorza polarna itp. Wpływ człowieka na przyrodę i związane z tym zagrożenia dla zdrowia: kwaśne deszcze, dziura ozonowa, smogi, hałas, efekt cieplarniany, globalne ocieplenie, zanieczyszczenia gleby, wody i związana z nimi jakość żywności. Sposoby walki z zagrożeniami i podejmowane działania profilaktyczne w postaci technologii proekologicznych: energetyka alternatywna, zdrowa żywność pochodząca z rolnictwa ekologicznego, „proekologiczne” rozwiązania w transporcie i usuwaniu odpadów.

METODY KSZTAŁCENIA:

Pogadanka, prelekcja, praca w grupach, praca indywidualna, konwersacja, prezentacja multimedialna.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student nazywa i charakteryzuje zagrożenia ze strony środowiska mające wpływ na jego zdrowie i funkcjonowanie	K_W17	Prezentacja multimedialna Kolokwium	Konwersatorium
Wykorzystuje wiedzę do organizowania działań z dziećmi w zakresie zapobiegania zanieczyszczeniom środowiska	K_U14	Konwersacja Zadanie indywidualne Samooceana	Konwersatorium
Interpretuje i szacuje wartość zebranych obserwacji, zjawisk zachodzących w środowisku przyrodniczym pod wpływem zanieczyszczeń antropogenicznych.	K_U01	Indywidualna praca pisemna	Konwersatorium
Jest świadomy swojej wiedzy ekologicznej i zdeterminowany do jej wykorzystania w życiu i w pracy z dziećmi.	K-K01	Konwersacja Samooceana	Konwersatorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z oceną. Elementami zaliczenia ćwiczeń są: aktywny udział w zajęciach, wykonanie prezentacji multimedialnej oraz inne formy aktywności np. opracowanie różnorodności relacji między elementami środowiska, stanu środowiska na wybranym terenie. Dla osób chcących poprawić ocenę przewidziane jest pisemne kolokwium. Ocena ostateczną jest ocena z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	20
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	20	40
Łącznie	60	60
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	0,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0,5	1,5
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Gajewski K., Mendaluk Z.T.: Ekologia i ochrona środowiska. Zielona Góra, 1994.
2. Gajewski K., Mendaluk Z.T.: Leksykon. Ekologia. Ochrona środowiska. Zielona Góra, 1994.
3. Greinert H.: Ochrona gleb. Zielona Góra, 1994.
4. Hafnem M.: Ochrona środowiska – księga eko-testów do pracy w szkole i domu, 1998.
5. Heinrich D., Hergt M.: Atlas zur Okologie. 1998.
6. Lipko S.: Biologiczne zasoby ziemi w gospodarce człowieka. PWRiL, Warszawa 1990.
7. Ochrona środowiska. Pr. zbior. pod red, Kąkolewskiego. PWN, Warszawa 1989.
8. Sander H.: Ochrona zasobów naturalnych. Warszawa, 1999.
9. Wiśniewski H., Kowalewski G.: Ekologia z ochroną i kształtowaniem środowiska. Warszawa, 1998.
10. Ziemia. Praca zbior. pod red. Maślankiewicza. Wiedza Powszechna, 1994.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

-

UWAGI:

-

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Hanna Uździcka

MODUŁ 4
PEDAGOGIKA OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZA
I PROFILAKTYKA

NIEDOSTOSOWANIE SPOŁECZNE

Kod przedmiotu: 14.0-WP-PEDP-NS

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Nauczyciel akademicki z KOTiPS prowadzący zajęcia

Prowadzący: Nauczyciel akademicki z KOTiPS

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					6
Wykład	15	1	I	Egzamin	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		I	Egzamin	
Ćwiczenia	18			Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Student posiadać wiedzę na temat zjawiska niedostosowania społecznego i jego interpretacji naukowej w różnorodnych koncepcjach teoretycznych oraz w odniesieniu do patologii życia społecznego. Poznać przyczyny i przejawy niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży, sposoby funkcjonowania osób niedostosowanych i zagrożonych niedostosowaniem w środowisku rodzinnym, szkolnym, rówieśniczym. Ponadto zdobędzie wiadomości odnoszące się do diagnozy niedostosowania społecznego, resocjalizacji i profilaktyki.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Zainteresowanie tematyką z zakresu patologii społecznych, wiedza o problemach społecznych na poziomie szkoły średniej

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wykłady:

- Norma i patologia w funkcjonowaniu społeczeństwa. Źródła norm i zasad społecznych. Patologia a dewiacja.
- Teorie wyjaśniające zachowania dewiacyjne człowieka (teoria anomii, kontroli społecznej E. Durkheima, T. Hirschiego, teoria R. Mertona, Teoria zróżnicowanych powiązań E. Sutherlanda, teoria naznaczenia społecznego E. Lemerta, teorie subkultur)
- Patologie a niedostosowanie społeczne..
- Definicje i typologie niedostosowania społecznego.
- Powstawanie i rozwój zachowań aspołecznych oraz mechanizmy psychospołeczne.
- Biopsychiczne i środowiskowe uwarunkowania nieprzystosowania społecznego dzieci i młodzieży.
- Rola diagnozy w pracy z dzieckiem niedostosowanym społecznie.
- Procedury działań podejmowanych wobec osób przejawiających symptomy niedostosowania społecznego.
- System opieki i profilaktyki nad dzieckiem niedostosowanym społecznie Środki i ośrodki pracy z dziećmi i młodzieżą niedostosowaną

- Główne problemy w terapii i resocjalizacji nieletnich niedostosowanych.
- Współczesne systemy ograniczania zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży w Polsce i na świecie.

Ćwiczenia

- Wprowadzenie: poglądy na istotę niedostosowania społecznego; socjalizacja; niedostosowanie jako problem wychowawczy i społeczny.
- Teoretyczny model zachowań dewiacyjnych – model rozwoju osobowości i jej zaburzeń w ujęciu E. Eriksona.
- Pojęcie niedostosowania społecznego: objawy, rodzaje i typologie niedostosowania społecznego (w/g J. Konopnickiego, Cz. Czapówa, C. E. Sullivana i M. Q. Granta); etapy wykojenia społecznego.
- Powstanie i rozwój zachowań aspołecznych: mechanizmy psychospołeczne - powstawanie zaburzeń w zachowaniu w oparciu o teorię frustracji potrzeb i społecznego uczenia się W. Bandury.
- Diagnoza niedostosowanych społecznie: model diagnozy behawioralnej i interdyscyplinarnej, główne etapy; diagnostyka wspierająca; arkusz obserwacyjny T. Achenbacha i jego praktyczne zastosowanie; SNS L. Pytki.
- Główne przyczyny niedostosowania społecznego: podziały, klasyfikacje; czynniki makrospołeczne powodujące niedostosowanie społeczne (przemiany społeczno-ekonomiczne, rola massmediów, wyjazdy za granicę)
- Rodzinne uwarunkowania niedostosowania społecznego: czynniki rodzinne w/g Farrington; braki w zakresie umiejętności wychowawczych rodziców; rola kar i nagród w wychowaniu, cechy rodziny dysfunkcyjnej w aspekcie systemów rodzinnych.
- Charakterystyka wybranych przejawów niedostosowania społecznego wśród dzieci i młodzieży (agresja, odmowa chodzenia do szkoły, fala szkolna, bullying, cyberprzemoc, wagary szkolne, próby samobójcze młodzieży)
- ADHD i FAS jako przykład zaburzeń funkcjonowania dzieci i młodzieży w wyniku uszkodzenia cun
- Diagnoza dziecka niedostosowanego społecznie.
- Przemoc wobec dziecka w rodzinie jako zasadnicza przyczyna niedostosowania społecznego; definicje, rodzaje i formy przemocy wobec dziecka; deprivacja potrzeb dziecka, a zaburzenia w zachowaniu
- Szkolne uwarunkowania nieprzystosowania społecznego: czynniki tkwiące w systemie szkolnym, w nauczycielu, w uczniu; fobia szkolna jako typ zachowania neurotyczno-lekowego; wagary; bulling.
- Dziecko niedostosowane w kontaktach rówieśniczych: Popularność dzieci z symptomami zaburzeń w grupie rówieśniczej; dzieci zagrożone ostracyzmem – mechanizmy i skutki.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład tradycyjny, wykład problemowy, wykład dyskusyjny

Ćwiczenia – metody poszukujące (burza mózgów, metoda problemowa, dyskusja)

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
a podstawową wiedzę o roli norm, zasad i więzi społecznych w funkcjonowaniu człowieka, potrafi wskazać przykłady zachowań pro- i antyspołecznych, zna mechanizmy powstawania niedostosowania społecznego oraz rządzące nimi prawidłowości	K_W06	Egzamin pisemny lub ustny (wybór studenta) z progami punktowymi;	wykład
zna i rozumie podstawowe teorie tłumaczące zachowania dewiacyjne człowieka, potrafi je omówić oraz poprzeć przykładami	K_W09	Egzamin pisemny lub ustny (wybór studenta) z progami punktowymi;	wykład
ma podstawową, uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących, sprzyjających powstawaniu niedostosowania dzieci i młodzieży – potrafi omówić rolę rodziny, środowiska	K_W10	Egzamin pisemny lub ustny (wybór studenta) z progami punktowymi;	wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
szkolnego, rówieśniczego w powstawaniu niedostosowania jednostki ilustrując to przykładami z literatury i praktyki życia społecznego			
potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych z zakresu niedostosowania; dokonuje diagnozy zachowań, analizuje ich powiązania z różnymi obszarami funkcjonowania jednostki; dostrzega złożoność i wzajemne powiązania w przeciwdziałaniu zjawisku.	K_U01	Ocena swobodnej wypowiedzi; Kolokwium Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	ćwiczenia
posiada umiejętność prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii dotyczących przejawów niedostosowania i ich przyczyn, potrafi je argumentować w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów	K_U08	Ocena prezentacji Kolokwium Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	ćwiczenia
docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla utrzymania i rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych i odnosi zdobytą wiedzę do projektowania działań zawodowych	K_K02	Ocena wystąpienia Kolokwium Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	ćwiczenia
odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne związane z diagnozowaniem i wyjaśnianiem zjawisk, projektuje działania pedagogiczne zgodne z procedurami	K_K08	Ocena prezentacji Kolokwium Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z wykładów: egzamin pisemny bądź ustny (do wyboru przez studenta). Kryteria oceny obejmowały będą: znajomość treści przedmiotu, jego rozumienie i wyjaśnianie, samodzielność studenta w wyjaśnianiu i interpretacji przejawów niedostosowania społecznego, docieklivość i w analizie przyczyn zjawiska, otwartość, poziom zaangażowania w rozwiązywaniu problemu.

Zaliczenie ćwiczeń: aktywne uczestnictwo studenta na zajęciach (m.in. prezentowanie własnych podglądów sformułowanych na podstawie literatury przedmiotu); kolokwium zaliczeniowe.

Ocenę końcową stanowi średnia pozytywnych ocen z ćwiczeń i wykładu

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	75	50
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	75	100
Łącznie	150	150

Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	3	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	4
Łącznie	6	6

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Carr A., Depresja i próby samobójcze młodzieży. GWP, Gdańsk 2004
2. Elliot J., Place M., Dzieci i młodzież w kłopotcie. WSiP, Warszawa 2000
3. Jarosz E., Dom, który krzywdzi. WN, Katowice 2001
4. Konopnicki J., Niedostosowanie społeczne. PWN, Warszawa 1971
5. Pytka L., Pedagogika resocjalizacyjna. Wyd. APS, Warszawa 2000
6. Herbert M., Rozwój społeczny ucznia. GWP, Gdańsk 2004
7. Miłkowska-Olejniczak G, Charakterystyka szkolnego agresora. W: Modelowe rozwiązania działalności profilaktycznej w grupach dzieci i młodzieży. (red) A. Doliński, Zielona Góra
8. Otręba A., Wołanie o pomoc. „Edukacja i Dialog” 2002, nr 4
9. Pospiszyl I., Patologie społeczne, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2008
10. Pytka L., Pedagogika resocjalizacyjna. Wyd. APS, Warszawa 2000
11. Seweryńska A. M., Uczeń z rodziny dysfunkcyjnej. WSiP, Warszawa 2007
12. Urban B., J. Stanik, Resocjalizacja. T. 1, Wyd. PWN, Warszawa 2007
13. Urban B., Kryteria, mechanizmy i konsekwencje odrzucenia dziecka przez grupę rówieśniczą. [W:] Społeczne konteksty zaburzeń w zachowaniu. Wyd. U. J., Kraków 2001
14. Urban B., Zachowania dewiacyjne młodzieży, Wyd UJ, Kraków 2000

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bradshaw J., Zrozumieć rodzinę. Warszawa 1997
2. Konopnicki J, Niedostosowanie społeczne. PWN, Warszawa 1971
3. Radziejewicz - Winnicki A., Społeczeństwo w trakcie zmiany. Wyd GWP, Gdańsk 2004
4. Waloszek D. (red.), Osamotnienie dzieci w rodzinie a ich relacje emocjonalne z rówieśnikami i nauczycielami w szkole, [W:] Nowe stulecie dziecka. ODN, Zielona Góra 2001

UWAGI: -**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr hab. Grażyna Miłkowska, prof. UZ

SOCJOLOGIA RODZINY

Kod przedmiotu:	14.2-WP-PEDP-SR
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	nauczyciel akademicki prowadzący wykład
Prowadzący:	pracownicy Instytutu Socjologii

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykłady	30		II	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykłady	18		II	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zamysłem prowadzącego jest przekazanie studentom kompleksowej wiedzy z zakresu problematyki małżeństwa i rodziny, zapoznanie z podstawowymi koncepcjami teoretycznymi jej dotyczącymi oraz społeczno-kulturowym tłem ich formowania. Dodatkowym celem jest zapoznanie z różnymi formami życia małżeńsko-rodzinnego oraz przygotowanie studentów do ich rozpoznawania, oceny i diagnozy.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

-

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Małżeństwo i rodzina jako systemy społeczne
 Dobór małżeński. Teorie i wzory doboru małżeńskiego
 Rodzina jako grupa społeczna i instytucja społeczna
 Pojęcie funkcji rodziny i jej struktura. Zastosowanie koncepcji funkcji rodziny w diagnozie rodziny
 Ontogenetyczne fazy rozwoju rodziny i przemiany ról i interakcji w różnych fazach cyklu
 Rodzina z problemem – rola struktury i funkcji rodziny w jej funkcjonowaniu
 Rodzina jako kapitał społeczno-kulturowy. Dzieci lepszej i gorszej jakości
 Kolektywizm i indywidualizm, a tradycyjny model małżeństwa i rodziny
 Modele małżeństwa i rodziny we współczesnej Polsce – model katolicki i laicki
 Współczesne przeobrażenia życia rodzinnego – rodzina kręgu krajów europejskich
 Rodzina w kulturze wschodu
 Alternatywne formy życia rodzinnego
 Dezorganizacja i patologia rodziny

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny; wykład problemowy; wykład konwersatoryjny, dyskusja

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student rozpoznaje typy więzi społecznych występujących w omawianych formach życia małżeńsko-rodzinnego, zna zasady ich powstawania i funkcjonowania.	K_W06	Test z progami punktowymi	wykład
Posiada podstawową wiedzę na temat mechanizmów rządzących komunikacją małej grupy społecznej, potrafi ją zdiagnozować i opisać oraz wskazać przyczyny i konsekwencje obustronnych zależności komunikacyjnych między grupą a jednostką.	K_W08	Test z progami punktowymi	wykład
Umie opisać rolę jaką pełni małżeństwo i grupa rodzinna w budowaniu zarówno społecznej jak i indywidualnej tożsamości człowieka. Zna mechanizmy towarzyszące procesowi tworzenia tożsamości.	K_W10	Test z progami punktowymi	wykład
Potrafi w sposób metodologicznie poprawny dokonać analizy życia małżeńsko – rodzinnego w wymiarze makro- i mikrostrukturalnym, w oparciu o wybrane metody badawcze.	K_U01	Dyskusja	wykład
Stosuje zasady etyki zawodowej w pozyskiwaniu i kompilacji danych dotyczących analizowanych podmiotów życia małżeńsko-rodzinnego. Zna wagę konsekwencji społecznych wynikających ze stawiania diagnozy współczesnej rodziny, wyodrębniania mechanizmów jej funkcjonowania oraz formułowania wniosków.	K_K05	Bieżąca kontrola na zajęciach	wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

Na ocenę z przedmiotu składają się ocena osiągnięta z testu z progami punktowymi (80%) oraz ocena za uczestnictwo w dyskusji (20%).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Ociążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	30
Łącznie	55	55
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Duch-Krzystoszek D. „Kto rządzi w rodzinie. Socjologiczna analiza relacji w małżeństwie”, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2007.
2. Kotlarska – Michalska A. „Ważność problematyki „doboru małżeńskiego” w socjologicznych badaniach małżeństwa”, Roczniki Socjologii Rodziny Tom VI, 1994.

3. Kotlarska-Michalska A. „Małżeństwo jako przedmiot badań socjologicznych” [w] Roczniki Socjologii Rodziny Tom V, 1993.
4. Kotlarska-Michalska A. „Sposoby pojmowania istoty funkcji rodziny” w: Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny, zeszyt 3, 1990.
5. Kwak A. „Rodzina w dobie przemian: małżeństwo i kohabitacja”, Wyd. „Żak”, Warszawa 2005.
6. Łaciak B., „Obyczajowość polska czasu transformacji”, Warszawa 2005.
7. Slany K. „Alternatywne formy życia małżeńsko – rodzinnego w ponowoczesnym świecie”, Wyd. NOMOS, Kraków 2002.
8. „Strategie i system. Polacy w obliczu zmiany społecznej” (red.) Giza – Poleszczuk A., Marody M., Rychard A., Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2000.
9. Szlendak T., „Socjologia rodziny. Ewolucja, historia, zróżnicowanie”, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2011.
10. Titkow A., Duch-Krzystoszek D., Budrowska B. „Nieodpłatna praca kobiet. Mity, realia perspektywy” Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2004.
11. Tyszka Zb. „Socjologia rodziny”, PWN, Warszawa 1976.
12. Warzywoda – Kruszyńska W. „Rodzina w zmieniającym się społeczeństwie polskim” Wyd. UŁ Łódź 2004.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Szmatka J., „Małe struktury społeczne”, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 1989.
2. Giddens A., „Socjologia”, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2004.

UWAGI:

-

PROGRAM OPRACOWAŁ:

Joanna Frątczak-Müller

PEDAGOGIKA OPIEKUŃCZA

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PEDP-POP

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: prof. UZ dr hab. Grażyna Gajewska

prof. UZ dr hab. Grażyna Gajewska, Nauczyciel

Prowadzący: akademicki Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej WPSNZ;

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	15	1	2	Egzamin	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		2	Egzamin	
Ćwiczenia	18			Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Cel główny: poznanie teoretycznych podstaw działalności opiekuńczo-wychowawczej.

Cele szczegółowe: słuchacz: pozna podstawową i uporządkowaną wiedzę ogólną o działalności i rzeczywistości opiekuńczo-wychowawczej, jej istocie, rodzajach, składnikach; potrafi odnieść wiedzę ogólną do praktyki i własnego doświadczenia; ma świadomość swojej wiedzy i potrafi ją zastosować.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Pedagogiczna i psychologiczna wiedza ogólna.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wykłady:

1. Geneza, przedmiot, treść, podstawowe pojęcia oraz funkcje pedagogiki opiekuńczej i jej związki z innymi naukami społecznymi (pedagogiką ogólną, społeczną i specjalną, psychologią).
2. Cechy konstytutywne opieki. Model opiekuna – wychowawcy.
3. Geneza opieki.
4. Potrzeby dzieciństwa a opieka. Charakterystyka, konsekwencje ich niezaspokojenia w opiece i wychowaniu dziecka. Opuszczenie i osamotnienie dziecka. Sieroctwo i choroba sieroca.
5. Funkcje opieki.
6. Struktura opieki.
7. Diagnozowanie w opiece i wychowaniu.
8. Samodzielność życiowa, jako cel opieki.
9. Istota zastępowania dziecka opieki rodzinnej.
10. Proces opieki i jego przebieg.

Ćwiczenia:

1. Pedagogika opiekuńcza, jako dyscyplina naukowa. Przedmiot zainteresowań pedagogiki opiekuńczej, swoistość problematyki, funkcje pedagogiki opiekuńczej, jej relacje z innymi dyscyplinami (pedagogiką społeczną, specjalną, ogólną, psychologią, socjologią). Podstawowa aparatura pojęciowa pedagogiki opiekuńczej.
2. Struktura opieki: potrzeby ponadpodmiotowe, funkcje opiekuńcze, postawy opiekuńcze, sytuacje opiekuńcze, czynności opiekuńcze, atmosfera opieki.
3. Potrzeby podopiecznego wyznacznikiem działalności opiekuńczej - istota, właściwości i wybrane klasyfikacje ludzkich potrzeb, pojęcie potrzeb ponadpodmiotowych i ich klasyfikacja oraz diagnozowanie.
4. Potrzeby dzieciństwa a opieka. Klasyfikacja potrzeb dzieciństwa i ich krótka charakterystyka, potrzeba przywiązania – istota, sposoby zaspokojenia oraz przedmioty i ich zmienność w procesie rozwoju dziecka, choroba sieroca jako skutek niezaspokojenia potrzeby przywiązania, zasady postępowania opiekuńczo-wychowawczego wynikające z wiedzy o dziecięcych potrzebach przywiązania. Zjawisko porzucenia, opuszczenia (sieroctwa) dzieci. Wąskie i szerokie ujęcie zjawiska, rodzaje, przyczyny mikro- i makrospołeczne, skutki dla rozwoju i zachowania dzieci. Dlaczego nie warto posługiwać się pojęciem „sieroctwo”.
5. Różnorodność interpretacji pojęcia opieki. Opieka a inne typy działalności ludzkiej - zasadnicze sposoby ujmowania „opieki”, specyficzne cechy opieki, relacje między opieką a pomocą, relacje między opieką a wychowaniem (swoistości i związku).
6. Zakresy opieki - różnicowanie opieki ze względu na jej podmiot, przedmiot, charakter, przejawy w ciągu życia jednostki, zaspokajane potrzeby.
7. Kategorie opieki - pojęcie kategorii opieki, charakterystyka opieki, jako kategorii: rodzinnej, moralnej, społecznej, prawnej i wychowawczej.
8. Funkcje opieki - funkcja homeostatyczna - jej warstwa obiektywna i subiektywna, egzystencjalna, regulacyjna, usamodzielniająca, socjalizująca.
9. Zasady opieki wychowawczej - zasada opieki sprawiedliwej, opieki optymalnej, czynnego udziału podopiecznych, wychowawczego charakteru opieki, wychowawczego oddziaływania na potrzeby.
10. Proces opieki - istota procesu opieki, zasadnicze typy procesu opieki, elementy zmienne ewolucyjnego procesu opieki oraz jego struktura.
11. System opieki nad dzieckiem - zasadnicze funkcje systemu opieki i wychowania, główne założenia reformy systemu opieki i wychowania, typy placówek i ich funkcjonowanie w świetle aktualnych dokumentów.
12. Rodzina adopcyjna, jako forma kompensacji sieroctwa dzieci. Podstawy prawne adopcji, adopcja zagraniczna, jawność adopcji, niepowodzenia adopcji i ich przyczyny, specyficzne problemy rodzin adopcyjnych, rola ośrodka adopcyjnego w przygotowaniu adopcji.
13. Rodzina zastępcza, jako środowisko opieki i wychowania - typy rodzin zastępczych, zasady funkcjonowania rodzin, rodzina zastępcza a rodzina adopcyjna, pogotowie rodzinne, jako jedna z zawodowych form opieki zastępczej nad dzieckiem, światowe kierunki w opiece zastępczej.
14. Opiekun - wychowawca w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Jego pozytywne i negatywne prezentowane postawy, czynniki postaw opiekuńczych, teoretyczny model opiekuna-wychowawcy, etyczny aspekt zawodu opiekuna – wychowawcy.
15. Wkład pedagogów (m.in. H. Radlińskiej, J. Cz. Babickiego, K. Jeżewskiego, J. Korczaka, K. Lisieckiego, H. Jordana) w rozwój pedagogiki opiekuńczej.
16. Istota samodzielności życiowej, jako celu i środka opieki.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład z elementami dyskusji, problemowy z zastosowaniem prezentacji medialnej.

Ćwiczenia: praca w małych grupach, praca z tekstem, wizualizacyjne, dyskusja.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
ma podstawową, uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach opiekuńczo-wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących	K_W10	Bieżące wypowiedzi na zajęciach. Odpowiedzi na kolokwium i końcowym z półrocznym i końcowym z ćwiczeń. Odpowiedzi w teście egzaminacyjnym na adekwatne	Ćwiczenia wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
<p>ma elementarną, uporządkowaną wiedzę na temat pedagogiki opiekuńczej i jej zależnościach z innymi subdyscyplinami pedagogicznymi, w tym podstawowe terminy, przemiany, funkcje oraz teorie składowe. Wiedza o opiece (specyfice, genezie, czynnikach, zakresach, kategoriach, funkcjach i zasadach) oraz jej wychowawczej modyfikacji, znajomość środowisk opieki i wychowania dziecka i ich specyfiki. Poznanie diagnozowania i optymalnego zaspokajania potrzeb opiekuńczych podopiecznych i wychowanków oraz doprowadzania ich do samodzielności życiowej i zakończenia opieki.</p>	K_W13	<p>pytania.</p> <p>Bieżące wypowiedzi na zajęciach. Odpowiedzi na kolokwium: połówkowym i końcowym z ćwiczeń. Odpowiedzi w teście egzaminacyjnym na adekwatne pytania.</p>	Ćwiczenia wykład
<p>ma podstawową wiedzę o uczestnikach działalności wychowawczej, opiekuńczej i pomocowej.</p>	K_W15	<p>Bieżące wypowiedzi na zajęciach. Odpowiedzi na kolokwium: połówkowym i końcowym z ćwiczeń. Odpowiedzi w teście egzaminacyjnym na adekwatne pytania.</p>	Ćwiczenia wykład
<p>potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań.</p>	K_U02	Bieżące wypowiedzi na zajęciach.	Ćwiczenia
<p>posiada umiejętność prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów</p>	K_U08	Bieżące wypowiedzi na zajęciach.	Ćwiczenia
<p>potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań pedagogicznych; potrafi generować rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań</p>	K_U10	Bieżące wypowiedzi na zajęciach.	Ćwiczenia
<p>ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego kształcenia się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia</p>	K_K01	Bieżące wypowiedzi na zajęciach.	Ćwiczenia
<p>jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne i zdolny do</p>	K_K07	Bieżące wypowiedzi na zajęciach.	Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie			

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z wykładów: egzamin pisemny. Warunkiem zaliczenia egzaminu jest egzamin pisemny z treści ćwiczeń i wykładów. Egzamin jest pracą pisemną, z progami punktowymi. Warunkiem oceny pozytywnej jest uzyskanie 60% pozytywnych odpowiedzi.

Zaliczenie z ćwiczeń: odbywa się na podstawie oceny poziomu aktywnego i merytorycznego uczestnictwa w zajęciach (20% oceny), oceny z kolokwium połowkowego i końcowego (80%). Kolokwia są pracami pisemnymi. Ocenę pozytywną z kolokwiów, z progami punktowymi, stanowi 60% pozytywnych odpowiedzi.

Ocenę końcową stanowi średnia ocen z ćwiczeń i wykładu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	75	50
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	50	75
Łącznie	125	125
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	3	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	3
Łącznie	5	5

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Dąbrowski Z. (2006). Pedagogika opiekuńcza w zarysie. Część pierwsza i druga. Olsztyn;
2. Gajewska G. (1997). Problemy - dylematy wynikające z teorii potrzeb dla teorii i praktyki opieki nad dzieckiem. Zielona Góra;
3. Gajewska G. (2009). Pedagogika opiekuńcza. Elementy metodyki. Zielona Góra;
4. Gajewska G. (2009). Rodzinna opieka zastępcza z perspektywy województwa lubuskiego. Zielona Góra.
5. Kelm A. (2000). Węzłowe problemy pedagogiki opiekuńczej. Warszawa.
6. Kozdrowicz E. (2013) (red.). Adopcyjne rodzicielstwo. Dylematy, nadzieje, wyzwania. Warszawa;
7. Sendyk M. (2001). Społeczne przystosowanie dzieci z poczuciem sieroctwa społecznego. Kraków.
8. Jundziłł E., Pawłowska R. (2008) (red.). Pedagogika opiekuńcza. Przeszość, teraźniejszość – przyszłość. Gdańsk.
9. Wybrane artykuły z czasopisma: „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” z ostatnich 6 lat. Każdorazowo uaktualniana, ustalana i przekazywana przez prowadzącego.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Andrzejewski M. (2007). Domy na piasku. Domy dziecka. Od opieki nad dzieckiem do wspierania rodziny. Poznań.

2. Badora S. (2007). Z zagadnień pedagogiki opiekuńczej. Tarnobrzeg; Badora S. (2014). Dlaczego warto oddać głos przeciw pojęciu sieroctwo. „Problemy Opiekuńczo – Wychowawcze”, nr 2;
3. Becelewska D. (2007). Choroba sieroca. „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”, nr 5;
4. Dröcher V. (1988). Rodzinne gniazdo. Jak zwierzęta rozwiązują swoje problemy rodzinne. Warszawa;
5. Gajewska G., Doliński A., Teoretyczno-metodyczne aspekty warsztatu pedagoga. Scenariusze zajęć wychowawczych. T.1, Zielona Góra 2002;
6. Kotarbiński T., Medytacje o życiu godziwym. Warszawa 1976;
7. Maciaszkowa J., Z teorii i praktyki pedagogiki opiekuńczej. Opieka rodzinna nad dzieckiem i kompensacja jej niedostatków. Warszawa 1991;
8. Napiórkowska K. (2013). Realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w świetle danych statystycznych. „Problemy Opiekuńczo – Wychowawcze”, nr 8;
9. Radlińska H., Pedagogika społeczna. Wrocław 1961; Kraków;
10. Łobocki M., W poszukiwaniu skutecznych form wychowania. Warszawa 1990; Sieroctwo społeczne i jego kompensacja. Pod red. M.Heine i G.Gajewska, Zielona Góra 1999;
11. Stelmaszuk Z.W. (2001) (red.). Zmiany w systemie opieki nad dziećmi i młodzieżą. Perspektywa europejska. Katowice;

Każdorazowo uaktualniana, ustalana i przekazywana przez prowadzącego.

UWAGI: -

PROGRAM OPRACOWAŁ:

prof. UZ dr hab. Grażyna Gajewska

PEDAGOGIKA RODZINY

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PEDP-PRODP

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: nauczyciel akademicki prowadzący wykład

Prowadzący: nauczyciel akademicki zatrudniony w Katedrze
Opieki Terapii i Profilaktyki Społecznej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	15	1	II	egzamin	
Ćwiczenia	30	2		zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Wykład	7		II	egzamin	
Ćwiczenia	13			zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest nabycie pedagogicznej wiedzy na temat rodziny, (jej struktury, specyfiki oraz współczesnych dla niej zagrożeń) oraz zrozumienie znaczenia i istoty wychowawczego i opiekuńczego funkcjonowania rodziny

WYMAGANIA WSTĘPNE:

pedagogika ogólna, psychologia ogólna, psychologia rozwojowa

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie w problematykę rodziny. Różne ujęcia rodziny i różne sposoby jej definiowania. Funkcje rodziny. Pedagogiczna typologizacja rodzin.

Rodzina a rozwój dziecka. Znaczenie rodziny w życiu dziecka. Rola więzi emocjonalnych w rodzinie i ich wpływ na rozwój i funkcjonowanie dziecka. Przeobrażenia więzi emocjonalnych w rodzinie. Zaburzenia więzi emocjonalnych w rodzinie - przyczyny i skutki.

Rodzinne uwarunkowania startu edukacyjnego i społecznego dzieci i młodzieży. Rodzina a start oświatowy i osiągnięcia szkolne dzieci i młodzieży. Rodzina a orientacje życiowe młodzieży.

Rodzina z dzieckiem specjalnej troski. Nowa sytuacja rodziny i zachodzące w niej zmiany. Fazy przystosowania się rodziców (rodziny), do nowej sytuacji. Sytuacja i reakcje rodzeństwa.

Rodzina niepełna i jej specyfika. Przyczyny niepełnej struktury rodzin. Problemy samotnego rodzicielstwa. Psychoemocjonalna sytuacja dziecka wychowującego się w rodzinie niepełnej.

Rodzina zrekonstruowana. Znaczenie rodziców naturalnych. Specyfika roli ojczyma i macochy. Najczęstsze problemy rodzin zrekonstruowanych. Sytuacja dzieci w rodzinie.

Rodzina współczesna i jej przemiany. Zagrożenia współczesnej rodziny

Postawy rodzicielskie i style wychowawcze rodziców. Pozytywne i negatywne postawy rodzicielskie oraz ich wpływ na rozwój i funkcjonowanie dziecka. Pozycja dziecka w rodzinie i jej wyznaczniki.

Błędy wychowawcze. Wychowanie skuteczne, nieskuteczne i błędne. Źródła błędnych zachowań rodziców
Skutki błędów wychowawczych. Kategorie błędów wychowawczych.

Dziecko w rodzinie dysfunkcyjnej. Dziecko żyjące w biedzie. Dziecko osamotnione. Dziecko bite i wykorzystywane. Dziecko w rodzinie alkoholowej. Dziecko telewizyjne i komputerowe

Relacje rodzina - szkoła. Współuczestnictwo rodziców w procesie edukacji dzieci. Powinności rodziców i nauczycieli w procesie edukacji. Syntonia oddziaływań wychowawczych rodziny i szkoły. Przyczyny nieudomogów współdziałania rodziny i szkoły.

Kształtowanie świadomości wychowawczej rodziców. Formy kształtowania kultury pedagogicznej rodziców.

Obszary i możliwości pedagogicznego i socjalnego wspomaganie współczesnej rodziny polskiej.

METODY KSZTAŁCENIA:

wykład, dyskusja, prezentacja multimedialna, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, praca w grupach

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student <u>posiada wiedzę</u> dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń	K_W08	egzamin, kolokwium	wykład, ćwiczenia
<u>Rozumie</u> problematykę środowiska wychowawczego, jakim jest rodzina, jego specyfikę i procesy w nim zachodzące.	K_W10	egzamin, praca zaliczeniowa, bieżąca kontrola na zajęciach	wykład, ćwiczenia
<u>Wykorzystuje</u> podstawową wiedzę teoretyczną dotyczącą rodziny oraz analizuje i interpretuje jej problemy (edukacyjne, wychowawcze, opiekuńcze, kulturalne i pomocowe), a także motywy i wzory ludzkich zachowań	K_U02	praca zaliczeniowa, dyskusja na zajęciach	ćwiczenia
<u>Jest przekonany</u> o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym	K_K03	praca zaliczeniowa, dyskusja na zajęciach	ćwiczenia
<u>Rozumie</u> wagę zachowania się w sposób profesjonalny, i konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej	K_K04	praca zaliczeniowa, dyskusja na zajęciach	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: egzamin z wykładów

Zaliczenie z ćwiczeń: ocena zostanie wystawiona na podstawie pracy studenta na zajęciach (aktywność) oraz kolokwium.

Ocena końcowa: jest to średnia arytmetyczna pozytywnych ocen z ćwiczeń i wykładu

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Ociążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	55	30

Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	70	85
Łącznie	125	125
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	3
Łącznie	5	5

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Badora S., Czeredrecka B., Marzec D., Rodzina i formy jej wspomagania, Kraków 2001.
2. Cudak H., Szkice z badań nad rodziną. Kielce 1995.
3. Izdebska J., Dziecko w rodzinie u progu XXI wieku, Białystok 2000.
4. Kawula S., Brągiel J., Janke A.W., Pedagogika rodziny, Toruń 1998.
5. Plopa M., Psychologia rodziny. Teoria i badania, Elbląg 2004.
6. Ziemska M., Postawy rodzicielskie, Warszawa 1973.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Dyczewski L., Więź między pokoleniami w rodzinie, Lublin 2002.
2. Janke A.W. (red.), Pedagogika rodziny na progu XXI wieku, Toruń 2004.
3. Tyszkowa M. (red.), Rodzina a rozwój jednostki, Poznań 1990.

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr Ewa Janion

LOGOPEDIA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PEDP-LGP

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Ewa M. Skorek

Prowadzący: dr Ewa M. Skorek

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30	2	III	Zaliczenie na ocenę.	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		III	Zaliczenie na ocenę.	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawowymi wiadomościami z zakresu logopedii (przedmiot logopedii, istota, rodzaje i przyczyny wybranych zaburzeń mowy oraz metody terapii; profilaktyka logopedyczna); kształcenie umiejętności wdrażania wiedzy logopedycznej do praktyki edukacyjnej; zapoznanie z możliwościami współpracy nauczyciela z logopedą i innymi specjalistami.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy pedagogiki ogólnej i dydaktyki; podstawowa znajomość anatomii i fizjologii narządów mowy, podstawy języka polskiego (zwłaszcza fonetyki artykulacyjnej), podstawy psychologii ogólnej i psychologii rozwojowej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie do logopedii: a) etymologia terminu „logopedia”; b) przedmiot logopedii; c) zadania logopedii; d) interdyscyplinarny charakter logopedii; e) rozwój logopedii w Polsce i na świecie; f) prekursorzy polskiej logopedii.

Mowa jako przedmiot zainteresowań logopedii: a) logopedyczne definicje terminu „mowa”; b) składniki mowy: język, mówienie, teks słowny, rozumienie; c) powstawanie mowy: mózgowa organizacja mowy, udział aparatu oddechowego, aparatu fonacyjnego i aparatu artykulacyjnego.

Zaburzenia mowy. Klasyfikacje zaburzeń mowy: a) wyjaśnienie pojęć: zaburzenia mowy, wady mowy, wady wymowy, błędy wymowy, przejęzyczenia, socjolekty, dialekty; b) rodzaje klasyfikacji zaburzeń mowy; c) przyczynowe klasyfikacje zaburzeń mowy (na przykładzie klasyfikacji I. Styczek); d) objawowo-przyczynowe klasyfikacje zaburzeń mowy (na przykładzie klasyfikacji L. Kaczmarka); e) „Logopedyczna klasyfikacja zaburzeń mowy” S. Grabiasa; f) zaburzenia mowy w Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10; g) zaburzenia mowy w Diagnostycznej i Statystycznej Klasyfikacji Zaburzeń Psychiczych DSM-IV; h) propozycje Międzynarodowego Towarzystwa Logopedów i Foniatorów.

Rozwój sprawności językowych i komunikacyjnych dziecka: a) kształtowanie się i okresy prawidłowego rozwoju mowy, ich charakterystyka (okres przygotowawczy, okres melodii, okres sygnału jednoklasowego, okres sygnału dwuklasowego, okres swoistej mowy dziecięcej); „kalendarz” mowy dziecka; b) warunki prawidłowego rozwoju mowy.

Wspomaganie opóźnionego rozwoju mowy: a) wyjaśnienie pojęcia „opóźniony rozwój mowy”; c) przyczyny opóźnionego rozwoju mowy (zewnętrzne, wewnętrzne); d) rodzaje opóźnionego rozwoju mowy (samoistny, niesamoistny); e) kształtowanie się, rozwój i wspomaganie rozwoju mowy u dzieci niedosłyszących; f) kształtowanie się, rozwój i wspomaganie rozwoju mowy u dzieci upośledzonych umysłowo; g) kształtowanie się, rozwój i wspomaganie rozwoju mowy u dzieci niesłyszących i niewidzących.

Profilaktyka logopedyczna: a) znaczenie wczesnej profilaktyki logopedycznej; b) zakresy profilaktyki logopedycznej; c) możliwości wykorzystania ćwiczeń ortofonicznych w pracy z dziećmi prawidłowo rozwijającymi się i dziećmi z zakłóceniami rozwoju i zaburzeniami mowy; d) rodzaje ćwiczeń ortofonicznych; e) cele i rodzaje ćwiczeń oddechowych; f) cele i rodzaje ćwiczeń oddechowo-fonacyjnych; g) cele i rodzaje ćwiczeń fonacyjnych; h) cele i rodzaje ćwiczeń słuchowych; i) cele i rodzaje ćwiczeń usprawniających narządy mowy; j) cele i rodzaje ćwiczeń artykulacyjnych.

Diagnoza i terapia wybranych zaburzeń mowy – dyslalia: a) różnorodność definicji i wyjaśnień terminu „dyslalia”; b) podziały dyslalii ze względu na różne kryteria; c) przyczyny dyslalii; d) metody badania zaburzeń artykulacji; e) etapy pracy korekcyjnej zaburzonej artykulacji.

Diagnoza i terapia wybranych zaburzeń mowy – jąkanie: a) wyjaśnienie pojęć: płynność, niepłynność mówienia; b) rodzaje niepłynności; c) wyjaśnienie pojęć: jąkanie, rozwojowa niepłynność mówienia; d) przyczyny i symptomy jąkania; e) diagnozy jąkania; f) metody usuwania jąkania.

Diagnoza i terapia wybranych zaburzeń mowy – dysartria: a) istota i rodzaje dysartrii; b) postępowanie diagnostyczne i terapeutyczne w anartrii i dysartrii.

Diagnoza i terapia wybranych zaburzeń mowy – afazja: a) istota i rodzaje afazji; b) objawy zaburzeń u dzieci i dorosłych; c) metody diagnozy afazji; d) terapia afazji.

Psychospołeczna sytuacja ludzi z zaburzeniami mowy: a) dziecko z zaburzeniami mowy w roli ucznia, związek zaburzeń mowy z trudnościami w nauce; b) dziecko z zaburzeniem mowy w roli kolegi; c) zakresy współpracy logopedy, rodziców i wychowawców; d) psychospołeczne następstwa zaburzeń mowy.

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca z książką, praca z dokumentem źródłowym, metoda przypadków, metoda projektu, praca w grupach, burza mózgów, klasyczna metoda problemowa, dyskusja.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi definiować podstawowe terminy logopedyczne oraz omówić metody pracy z osobami z zaburzeniami komunikacji językowej.	K_W13	kolokwium	Ćwiczenia
Potrafi wymienić i scharakteryzować: etapy i warunki kształtowania się i rozwoju mowy dziecka oraz najczęściej występujące zaburzenia komunikacji językowej.	K_W05 K_W08	kolokwium	Ćwiczenia
Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zaburzeń rozwoju mowy i zaburzeń mowy u dzieci oraz analizuje ich powiązania z trudnościami w uczeniu się oraz relacjami interpersonalnymi.	K_U01	projekt	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia / Ocena przedmiotu – wyniki osiągnięte na kolokwiach (50%), oceny z projektów (50%).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Ociążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)

Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	30
Łącznie	55	55
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Błachnio K., Vademecum logopedyczne dla studentów pedagogiki. UAM, Poznań 2001.
2. Demel G., Minimum logopedyczne nauczyciela przedszkola. WSiP, Warszawa 2004.
3. Demelowa G., Elementy logopedii. WSiP, Warszawa 1987.
4. Jastrzębowska G., Podstawy diagnozy i teorii logopedycznej. UO, Opole 1998.
5. Kaczmarek L., Nasze dziecko uczy się mowy. Wyd. Lubelskie, Lublin 1988.
6. Kaczmarek L., Rewalidacja dzieci i młodzieży z zaburzeniami mowy, [w:] Pedagogika rewalidacyjna, red. A. Hulek. PWN, Warszawa 1988.
7. Kania J. T., Szkice logopedyczne. WSiP, Warszawa 1982.
8. Logopedia. Pytania i odpowiedzi, red. T. Gałkowski i G. Jastrzębowska. UO, Opole 2003.
9. Minczakiewicz E. M., Mowa – rozwój, zaburzenia, terapia. WSP, Kraków 1997.
10. Skorek E. M., Oblicza wad wymowy. Wyd. Akademickie „Żak”, Warszawa 2002.
11. Skorek E. M., Z logopedią na ty. Podręczny słownik logopedyczny. Oficyna Wyd. „Impuls”, Kraków 2004.
12. Styczek I., Logopedia. PWN, Warszawa 1981.
13. Tarkowski Z., Jąkanie wczesnodziecięce. WSiP, Warszawa 1992.
14. Zaleski T., Opóźnienia w rozwoju mowy. PZWL, Warszawa 2002.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Badania nad rozwojem języka dziecka – wybór prac; red. G. W. SHUGAR i M. Smoczyńska. PWN, Warszawa 1980.
2. Billewicz G., Ziolo B., Kwestionariusz badania mowy. Oficyna Wyd. „Impuls”, Kraków 2001.
3. Byrne R., Pomówmy o zacinaniu. PWZL, Warszawa 1989. Jastrzębowska G., Podstawy teorii i diagnozy logopedycznej. UO, Opole 1998.
4. Diener K., Profilaktyka zaburzeń mowy. Wyd. Pedagogiczne ZNP, Kielce 2003.
5. Dziecko z wadą słuchu w szkole podstawowej, red. J. Wyczesany. Sponsor, Kraków 1992.
6. Jastrzębowska G., Klasyfikacje zaburzeń mowy, [w:] Logopedia. Pytania i odpowiedzi, red. T. Gałkowski i G. Jastrzębowska. UO, Opole 2003.
7. Jastrzębowska G., Kukuła M., Diagnoza i terapia zaburzeń mowy dzieci niesłyszących i głuchych, [w:] Logopedia. Pytania i odpowiedzi, red. T. Gałkowski i G. Jastrzębowska. UO, Opole 2003.
8. Jastrzębowska G., Pelc-Pękala O., Diagnoza i terapia zaburzeń artykulacji, [w:] Logopedia. Pytania i odpowiedzi, red. T. Gałkowski i G. Jastrzębowska. UO, Opole 2003.
9. Jastrzębowska G., Przedmiot, zakres zainteresowań i miejsce logopedii wśród innych nauk, [w:] Logopedia. Pytania i odpowiedzi, red. T. Gałkowski i G. Jastrzębowska. UO, Opole 2003.
10. Jąder M., Jak rozwijam mowę komunikatywną dzieci przedszkolnych. „Wychowanie w Przedszkolu” 1998, nr 8.
11. Jurkowski J., Ontogeneza mowy i myślenia. WSiP, Warszawa 1986.
12. Kostecka W., Dziecko i jąkanie. Poradnik dla rodziców, nauczycieli i logopedów. PTL, Lublin 2000.

13. Kurkowski Z. M., Mowa dzieci sześciolletnich z uszkodzonym narządem słuchu. UMCS, Lublin 1996.
14. Lichota E., Terapia wad wymowy. Oficyna Wyd. „Impuls”, Kraków 2005.
15. Perier O., Dziecko z uszkodzonym narządem słuchu. Aspekty medyczne, wychowawcze, socjologiczne i psychologiczne. WSiP, Warszawa 1992.
16. Pruszeicz A., Opózniony rozwój mowy, [w:] Foniatria kliniczna, red. A. Pruszeicz. PZWL, Warszawa 1992.
17. Sachajska E., Uczymy poprawnej wymowy. WSiP, Warszawa 2002.
18. Skorek E. M., Reranie. Profilaktyka, diagnoza, korekcja. Oficyna Wyd. „Impuls”, Kraków 2003.
19. Skorek E. M., Stosunki koleżeńskie dzieci z zaburzeniami mowy i ich szkolne uwarunkowania. LTN, Zielona Góra 2000.
20. Słodownik-Rycaj E., O mowie dziecka. Wyd. Akademickie „Żak”, Warszawa 2000.
21. Surowaniec J., Przedmiot logopedii. „Logopedia” 1994, nr 21.
22. Tarkowski Z., Jąkanie. PWN, Warszawa 2002.

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr Ewa M.Skorek

BIBLIOTERAPIA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PEDP-BT

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: nauczyciel akademicki prowadzący przedmiot

Prowadzący: nauczyciel akademicki zatrudniony w Katedrze
Opieki Terapii i Profilaktyki Społecznej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30	2	III	zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	18		III	zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

1. Zapoznanie z teoretycznymi /interdyscyplinarnymi/ i metodycznymi podstawami biblioterapii.
2. Rozbudzenie kreatywności studentów w zakresie organizacji i realizacji postępowania biblioterapeutycznego: tworzenia modeli postępowania biblioterapeutycznego, materiałów biblioterapeutycznych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

1. Wstępna orientacja w pedagogicznej i psychologicznej problematyce człowieka, jego rozwoju i funkcjonowania.
2. Umiejętność interdyscyplinarnego rozumienia problematyki człowieka.
3. Wrażliwość na życiowe problemy człowieka, empatia i otwartość.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Teoria i metodyka biblioterapii.
2. Biblioterapia a czytanie i czytelnictwo.
3. Biblioterapia w pracy opiekuńczo-wychowawczej z młodzieżą niedostosowaną społecznie.
4. Biblioterapia w pracy opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi: niepełnosprawnymi sensorycznie, niepełnosprawnymi intelektualnie, przewlekle chorymi.
5. Bajkoterapia w redukcji lęku u dzieci.
6. Drama w pracy opiekuńczo-wychowawczej i edukacji dzieci i młodzieży.
7. Biblioterapia reminiscencyjna w pracy opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi i młodzieżą oraz osobami w wieku podeszłym.
8. Poezjoterapia i jej wybrane techniki w pracy opiekuńczo-wychowawczej i rehabilitacji.
9. Materiał alternatywny w postępowaniu biblioterapeutycznym.

METODY KSZTAŁCENIA:

wykład konwersatoryjny, pokaz, praca z książką, praca w grupach, klasyczna metoda problemowa, metody ekspresyjne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student zna elementarną terminologię używaną w biblioterapii i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych; zna i rozumie terminologię dyscyplin współpracujących z biblioterapią	K_WO1	dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	konwersatorium
student ma podstawową wiedzę z zakresu biblioterapii oraz na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym – niezbędną dla praktyki biblioterapeutycznej, rozumie jej interdyscyplinarność i holistyczność	K_WO5	dyskusja, zaliczeniowa praca	konwersatorium
student potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu biblioterapii oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów psychospołecznych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych /w tym kultury czytelniczej/ i pomocowych a także motywów i wzorów ludzkich zachowań – czyli potrafi sporządzić diagnozę biblioterapeutyczną	K_UO2	przygotowywanie materiałów biblioterapeutycznych, dyskusja	konwersatorium
student potrafi animować oddziaływania biblioterapeutyczne w ramach biblioterapii wychowawczo-rozwojowej, tj. potrafi przygotować model postępowania biblioterapeutycznego, dobrać /zgodnie z diagnozą biblioterapeutyczną/ materiał biblioterapeutyczny, techniki biblioterapeutyczne	K_U11	przygotowywanie materiałów biblioterapeutycznych	konwersatorium
student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań biblioterapeutycznych w środowisku społecznym /szkoła, placówki opiekuńczo-wychowawcze, rehabilitacyjne/: jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych, wykazuje aktywność, kreatywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie biblioterapii; jest chętny i zdolny do włączenia oddziaływań biblioterapeutycznych do procesu wychowania, opieki, rehabilitacji	K_KO3	dyskusja, zaliczeniowa praca	konwersatorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą biblioterapeuty, poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje zgodnie z zasadami etyki biblioterapeuty	K_KO5	dyskusja, praca zaliczeniowa	konwersatorium
student zna elementarną terminologię używaną w biblioterapii i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych; zna i rozumie terminologię dyscyplin współpracujących z biblioterapią	K_WO1	dyskusja, praca zaliczeniowa, bieżąca kontrola na zajęciach	konwersatorium
student ma podstawową wiedzę z zakresu biblioterapii oraz na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym – niezbędną dla praktyki biblioterapeutycznej, rozumie jej interdyscyplinarność i holistyczność	K_WO5	dyskusja, praca zaliczeniowa, bieżąca kontrola na zajęciach, przygotowanie materiałów biblioterapeutycznych	konwersatorium
student potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu biblioterapii oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów psychospołecznych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych /w tym kultury czytelnicej/ i pomocowych a także motywów i wzorów ludzkich zachowań – czyli potrafi sporządzić diagnozę biblioterapeutyczną	K_UO2	dyskusja, przygotowanie materiałów biblioterapeutycznych, praca zaliczeniowa	konwersatorium
student potrafi animować oddziaływania biblioterapeutyczne w ramach biblioterapii wychowawczo-rozwojowej, tj. potrafi przygotować model postępowania biblioterapeutycznego, dobrać /zgodnie z diagnozą biblioterapeutyczną/ materiał biblioterapeutyczny, techniki biblioterapeutyczne	K_U11	przygotowanie materiałów biblioterapeutycznych, praca zaliczeniowa	konwersatorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z konwersatorium:

forma zaliczenia przedmiotu – zaliczenie z oceną - jest średnią arytmetyczną z ocen:

- wiedza teoretyczna - na podstawie liczby aktywności na zajęciach, przeliczonej na ocenę: 50% - ocena dostateczna, 75% - ocena dobra, 100% - ocena bardzo dobra;
- umiejętności – oceny z prac praktycznych – przygotowywanie materiałów biblioterapeutycznych - w trakcie semestru – wystawiane na podstawie kryteriów zgodności z wymogami metodycznymi dla poszczególnych rodzajów materiałów biblioterapeutycznych.

Ocena ostateczna: jest oceną z konwersatorium

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	28
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	20	32
Łącznie	60	60
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0,5	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Borecka I.: Biblioterapia – formą terapii pedagogicznej. Wałbrzych 2001.
2. Borecka I.: Biblioterapia – teoria i praktyka. Warszawa 2001.
3. Borecka I. Biblioterapia w szkole. Legnica 1998.
4. Borecka I.: Biblioterapia w szkole podstawowej i gimnazjum. Wałbrzych 2002.
5. Czerwińska M.: Niepełnosprawność i osoba niepełnosprawna w polskojęzycznej literaturze pięknej i naukowej. Bibliograficzny warsztat biblioterapeuty. Warszawa 2002.
6. Konieczna E.J.: Biblioterapia w praktyce: poradnik dla nauczycieli, wychowawców i terapeutów. Kraków 2006.
7. Kruszewski T.: Biblioterapia w działaniach placówek opiekuńczo-wychowawczych. Toruń 2006.
8. Molicka M.: Bajkoterapia M.: Bajkoterapia: o lękach dzieci i nowej metodzie terapii. Poznań 2002.
9. Molicka M.: Biblioterapia i bajkoterapia: rola literatury w procesie zmiany rozumienia świata społecznego i siebie. Poznań 2011.
10. Pańkowska K.: Pedagogika dramy. Warszawa 2000.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Konieczna E.J.: Arteterapia w teorii i praktyce. Kraków 2011

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr Małgorzata Czerwińska

PROBLEMY OPIEKI I WYCHOWANIA W INSTYTUCJACH

	Kod przedmiotu: 05.0-WP-PEDP-POWI
	Typ przedmiotu: Obowiązkowy
	Język nauczania: Polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki z Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej prowadzący wykład
Prowadzący:	Nauczyciel akademicki z Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	IV	Zaliczenie na ocenę	4	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie na ocenę		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		IV	Zaliczenie na ocenę		
Ćwiczenia	18			Zaliczenie na ocenę		

CEL PRZEDMIOTU:

Nabywanie wiedzy o elementach organizacyjnych i funkcjonalnych placówek opieki całkowitej oraz instytucji wspierających dziecko i rodzinę w środowisku lokalnym, poznanie trudności związanych z organizacją procesu opieki i wychowania w instytucjach.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość podstawowych pojęć pedagogicznych, wiedza z pedagogiki opiekuńczej i metodyki pracy opiekuńczo - wychowawczej

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wykład

1. Prawne uregulowania opieki kompensacyjnej - regulacje opieki kompensacyjnej w prawie polskim, zmiana struktury i usytuowania placówek opiekuńczo – wychowawczych po 1998 roku, zmiany wprowadzone ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
2. Proces usamodzielniania wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej. Utrudnienia w przygotowaniu wychowanków do samodzielnego życia, pełnienia ról rodzinnych i zawodowych
3. Nieefektywny model placówki opiekuńczo – wychowawczej - wady obiektywne i subiektywne, wady organizacyjne i psychologiczne opieki instytucjonalnej. Problemy związane z organizacją nauki własnej w placówce, problemy związane z organizacją czasu wolnego w placówkach opieki całkowitej
4. Zaburzenia rozwoju i zachowania wychowanków pieczy zastępczej - zaburzenia w stanie zdrowia i rozwoju, zaburzenia sfery emocjonalnej, trudności i niepowodzenia szkolne, zaburzenie relacji z rówieśnikami, nieakceptowane formy zachowań, przyczyny zaburzeń

5. Stany psychoemocjonalne utrudniające społeczne przystosowanie wychowankom instytucji opieki całkowitej - poczucie inności, poczucie tymczasowości, poczucie osamotnienia, źródła przeżywanych stanów
6. Możliwości ograniczania i kompensowania ujemnych stron opieki instytucjonalnej. Walory opieki instytucjonalnej
7. Praca z rodzinami wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej – podstawy pracy z rodziną wynikające z nauki o więzi, cele i etapy pracy z rodziną wychowanka, formy i metody pracy z rodziną, przykłady programów realizowanych w placówkach

Ćwiczenia

1. Rodzinne formy opieki zastępczej - rodzinny dom dziecka i wioska dziecięca, wartości rodzinnych form opieki zastępczej, specyficzne problemy w instytucjach o charakterze rodzinnym
2. Instytucjonalna piecza zastępcza - placówki interwencyjne, socjalizacyjne i wielofunkcyjne
3. Specyficzne problemy w pracy placówki interwencyjnej – wizytowanie Pogotowia Opiekuńczego w Zielonej Górze
4. Specyficzne problemy w pracy placówki socjalizacyjnej - wyjazd do Domu Dziecka w Koźuchowie (lub Świebodzinie)
5. Problemy w organizacji procesu opieki i wychowania w specjalnym ośrodku szkolno – wychowawczym
6. Problemy w organizacji procesu opieki i wychowania w placówkach wsparcia dziennego (świetlica, ognisko wychowawcze, bursa)
7. Trudności w organizacji procesu opieki i wychowania w instytucji opieki częściowej – wizytowanie bursy w Zielonej Górze
8. Działalność instytucji wsparcia w środowisku lokalnym – wizytowanie Domu Dziennego Pobytu w Zielonej Górze
9. Działalność instytucji wsparcia w środowisku lokalnym – wizytowanie Centrum Usług Opiekuńczych w Zielonej Górze
10. Dom Samotnej Matki przy Komitecie Ochrony Praw Dziecka – wizytowanie placówki
11. Organizacja procesu opieki i wychowania w szkole

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład prowadzony metodą podającą z elementami dyskusji z prezentacją slajdów i prezentacją multimedialną

Ćwiczenia: dyskusja, praca w małych grupach, praca z materiałem źródłowym, prezentacja problematyki przez studentów

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student wskazuje podstawy prawne i opisuje wynikające z nich zasady funkcjonowania wybranych form wsparcia rodziny oraz form pieczy zastępczej	K_W14	Kolokwium z treści zrealizowanych na ćwiczeniach Test obejmujący problematykę wykładów i ćwiczeń oraz przeczytaną lekturę: M. Andrzejewski, Domy na piasku. Domy dziecka - od opieki nad dzieckiem do wsparcia rodziny, Poznań 2007.	ćwiczenia wykład
Student potrafi dokonać analizy trudności związanych z wdrażaniem reformowanego systemu pomocy	K_W14	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student wskazuje specyfikę pozarodzinnych środowisk opieki i wychowania, potrafi analizować trudności w realizacji procesu opiekuńczo - wychowawczego oraz dostrzega walory tych środowisk	K_W10, K_U02	Ocena swobodnej wypowiedzi; Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Prezentacja dotycząca wskazanego przez prowadzącego zagadnienia;	ćwiczenia
Student charakteryzuje zaburzenia w rozwoju, sytuację życiową i trudności w funkcjonowaniu (w różnych sferach) wychowanków form pieczy zastępczej. Student analizuje trudności wychowanków związane z przygotowaniem do samodzielnego życia	K_W15	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Ocena swobodnej wypowiedzi;	Ćwiczenia ćwiczenia
Student potrafi wykorzystać wiedzę na temat słabości opieki instytucjonalnej i trudności podopiecznych, proponując sposoby ich łagodzenia i kompensowania niedostatków	K_U10	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Ocena swobodnej wypowiedzi;	ćwiczenia
Student opisuje specyfikę pracy z rodzicami wychowanków pieczy zastępczej i wykorzystuje tę wiedzę w analizie wybranych programów pracy z rodziną realizowanych w instytucjach	K_U03	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Ocena swobodnej wypowiedzi; Kolokwium z treści zrealizowanych na ćwiczeniach	ćwiczenia
Student jest przekonany o potrzebie podejmowania działań mających na celu poprawę funkcjonowania wychowanków w placówkach wspierających rodzinę i stanowiących system pieczy zastępczej	K_K03	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Ocena swobodnej wypowiedzi;	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Kolokwium z treści zrealizowanych na ćwiczeniach z progami punktowymi. Warunkiem oceny pozytywnej jest uzyskanie 60% pozytywnych odpowiedzi.

Zaliczenie wykładów jest aktywne uczestnictwo w zajęciach (20% oceny) oraz test obejmujący problematykę wykładów i ćwiczeń oraz przeczytaną lekturę: M. Andrzejewski, Domy na piasku. Domy dziecka - od opieki nad dzieckiem do wsparcia rodziny, Poznań 2007 (80% oceny).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	55	40
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	50	65
Łącznie	105	105
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	3,5
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Gajewska G., Pedagogika opiekuńcza. Elementy metodyki, Zielona Góra 2009.
2. Formy opieki, wychowania i wsparcia w zreformowanym systemie pomocy społecznej, J. Brągiel, S. Badora (red.), Opole 2005.
3. Kamińska U., Wychowawcza i edukacyjna rola domu dziecka w Polsce, Warszawa 2010.
4. System opieki kompensacyjnej w Zjednoczonej Europie, S. Badora, D. Marzec (red.), Kraków 2002.
5. Węzłowe problemy opieki i wychowania w domu dziecka, Z. Dąbrowski (red.), Olsztyn 1997.
6. Zagrożone dzieciństwo. Rodzinne i instytucjonalne formy opieki, M. Kolankiewicz (red.), Warszawa 1998.
7. Aktualne akty prawne dotyczące placówek opiekuńczo-wychowawczych.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Andrzejewski M., Domy na piasku. Od opieki nad dzieckiem do wsparcia rodziny, Poznań 2007.
2. Borowski R. Wysocki D. Placówki opiekuńczo – wychowawcze, Płock 2001.
3. Sieroctwo społeczne i jego kompensacja, M. Heine, G. Gajewska (red.) Zielona Góra 1999.
4. Węgiński Z., Opieka nad dzieckiem osieroconym Teoria i praktyka, Toruń 2006.
5. Biedroń M., Prokosz M. (red.), Teoretyczne i praktyczne aspekty współczesnej pedagogiki opiekuńczej, Toruń 2001
6. Kamińska U., Zranione dzieciństwo: wychowankowie domu dziecka mówią, Katowice 2000
7. Kelm A., Węzłowe problemy pedagogiki opiekuńczej, Warszawa 2000
8. Maciaszkowa J., Z teorii i praktyki pedagogiki opiekuńczej, Warszawa 1991.
9. Łopatkowa M., Samotność dziecka. Warszawa, 1983.

UWAGI: -**PROGRAM OPRACOWAŁA:**

Dr Maria Fudali

KOMUNIKACJA I TRENING INTERPERSONALNY

Kod przedmiotu: 14.4-WP-PEDP-KiTI

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia

Prowadzący: Nauczyciel akademicki Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30	2	III	Zaliczenie na cenę	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	18		III	Zaliczenie na cenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Zdobycie wiedzy z zakresu komunikacji interpersonalnej, rozwijanie umiejętności interpersonalnych, uświadomienie własnych zasobów i ograniczeń w sferze komunikacji społecznej oraz potrzeby ciągłego rozwoju osobowego.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy pedagogiki i psychologii

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Zasady i przebieg procesu komunikacji
  - Schemat procesu komunikowania się
  - Aktywne słuchanie, przekazywanie informacji zwrotnych
  - Bariery komunikacyjne
  - Komunikacja niewerbalna:
    - rodzaje komunikatów niewerbalnych
    - funkcje komunikatów niewerbalnych
2. Komunikacja inter- i intrapsychoiczna w procesie rozwoju samoświadomości.
3. Analiza transakcyjna i jej praktyczne zastosowanie.
4. Asertywność jako jeden ze stylów komunikacji
  - Rozpoznawanie zachowań asertywnych
  - Budowanie komunikatów asertywnych
5. Budowanie obrazu własnej osoby na podstawie procesu grupowego
6. Rozwój umiejętności autoprezentacji.
7. Wpływ grupy na funkcjonowanie społeczne (style pracy w grupie, grupowe i indywidualne podejmowanie decyzji)
8. Style interpretacji sytuacji społecznych i komunikacji (optymistyczny i pesymistyczny)

9. Znaczenie napięcia stresowego w procesie komunikacji interpersonalnej

10. Konflikty i sposoby rozwiązywania ich

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca w grupach, gry dydaktyczne, inscenizacje, gry symulacyjne, metody ekspresyjne, dyskusja, burza mózgów

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń.	K_W08	Ocena aktywności i przygotowania merytorycznego Ocena wykonania zadań praktycznych	Konwersatoria
Ma elementarną wiedzę na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju.	K_W18	Ocena swobodnej wypowiedzi	Konwersatoria
Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów.	K_U07	Ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Konwersatoria
Wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygnięcia dylematów pojawiających się w pracy zawodowej.	K_U13	Ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Konwersatoria
Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia.	K_K01	Ocena swobodnej wypowiedzi	Konwersatoria
Potrafi pracować w zespole; umie przyjmować i wyznaczać zadania; jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne; jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie.	K_K07	Ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Ocena wykonania zadań praktycznych.	Konwersatoria

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z ćwiczeń:

- ocena aktywności na zajęciach (kryteria oceny: aktywny udział w wykonywaniu zadań, poprawność wykonywanych zadań z zakresu komunikacji i treningu interpersonalnego) – 60% oceny
- ocena indywidualnie przygotowanych ćwiczeń rozwijających umiejętności komunikacyjne i interpersonalne (kryteria oceny: zgodność ćwiczenia z postawionym celem, oryginalność i twórczość, praktyczne zastosowanie w pracy z grupą) 40% oceny
- Ocenę z ćwiczeń stanowi średnia arytmetyczna ocen częściowych

Ocenę końcową stanowi ocena z ćwiczeń

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	30
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	20	30
Łącznie	60	60
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0,5	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Alberti R., Emmons M. (2007), Asertywność: sięgaj po co chcesz nie raniąc innych, Gdańsk
- Griffin E. (2003), Podstawy komunikacji społecznej, Gdańsk
- Jamrozek B., Sobczak J. (2000), Komunikacja interpersonalna, Poznań, Wydawnictwo eMPI
- John S. (2009), Mosty zamiast murów, Warszawa
- Król-Fijewska M. (1992), Trening asertywności, Warszawa
- Król-Fijewska M. (2007), Stanowczo, łagodnie, bez lęku, Warszawa
- McKay M., Davis M., Fanning P. (2002), Sztuka skutecznego porozumiewania się, Gdańsk

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- Egan G. (1986) Uczestnictwo w grupowym treningu psychologicznym i rozwój interpersonalny, Warszawa
- Fensterheim H. (1999), Jak nauczyć się asertywności; nie mów tak gdy chcesz powiedzieć nie, Warszawa
- Grun A., Robben R. (2006), Ustalać granice – szanować granice: aby nasze wzajemne relacje były udane, Kielce
- Gut J., Haman W. (1995) Docenić konflikt: od walki i manipulacji do współpracy, Warszawa

5. Johnson D.W. (1986) Umiejętności interpersonalne i samorealizacja, Warszawa
6. King G. (2004) Umiejętności terapeutyczne nauczyciela, Gdańsk
7. Vopel K.W. (1999) Poradnik dla prowadzących grupy, Kielce
8. Zaborowski Z. (1997) Trening interpersonalny. Podstawy teoretyczne – procesy – techniki, Warszawa

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Elżbieta Turska

PEDAGOGIKA ZABAWY

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PEDP-PZA

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia

Prowadzący: Nauczyciel akademicki Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30	2	III	Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	18		III	Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie z teoretycznymi i metodycznymi podstawami pedagogiki zabawy.

Rozwijanie umiejętności związanych z samodzielnym planowaniem i realizacją scenariuszy z wykorzystaniem metod i technik typowych dla pedagogiki zabawy.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy pedagogiki i psychologii ogólnej

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zabawa – definicja i znaczenie.

Strategia zabawowa w pracy z dziećmi i młodzieżą.

Zabawa a inne formy aktywności człowieka.

Rodzaje zabaw – klasyfikacje i praktyczne realizacje.

Teorie zabawy – J. Piageta, L.S. Wygotskiego, B. Sułkowskiego, D.B. Elkonina, J. Huizinga.

Ograniczenia w zastosowaniu metod zabawowych w pracy opiekuńczo – wychowawczej.

Rola prowadzącego.

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca w grupach, dyskusja, symulacje, gry decyzyjne, metody ekspresyjne i In

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego,	K_K01	- ocena zaangażowania w dyskusji,	Konwersatorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
dokonyuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia		Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	
potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej	K_U09	- obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta, - rozwiązywanie zadań problemowych,	
ma podstawową wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej i pomocowej	K_W15	- ocena zaangażowania w dyskusji, Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Konwersatorium
ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń	K_W08	- obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta,	Konwersatorium
potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł	K_U04	- rozwiązywanie zadań problemowych,	Konwersatorium
potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie	K_U11	- obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta, - rozwiązywanie zadań problemowych,	Konwersatorium
ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia	K_K01	- ocena zaangażowania w dyskusji, Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Konwersatorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z ćwiczeń:

- aktywność na zajęciach,
- ocena samodzielnie przygotowanych i zrealizowanych scenariuszy zajęć wychowawczych, dla wskazanej grupy wiekowej dzieci lub młodzieży, z uwzględnieniem założeń pedagogiki zabawy,
- Ocenę z ćwiczeń stanowi średnia arytmetyczna ocen cząstkowych.

Ocena końcowa stanowi oceną z ćwiczeń

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Ociążenie pracą	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne

	(w godz.)	(w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	32	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	32
Łącznie	57	57
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Kędzior - Niczyporuk E., Wprowadzenie do pedagogiki zabawy. KLANZA, Lublin 2001, Zaorska Z., Pedagogika zabawy - metodyka pracy z grupą. Cykl zamieszczony w „Kropki” w 1992,
2. **Waloszek D.**, Zabawa - edukacja. Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Zielona Góra 1996,
3. KLANZA w zabawie i edukacji dzieci, KLANZA w szkole, KLANZA w czasie wolnym. Czasopisma Polskiego Stowarzyszenia Pedagogów Zabawy KLANZA,
4. Szczęsna A., Możliwości i ograniczenia wykorzystania zabawy w działaniach wychowawczych. W: G. Gajewska, A. Szczęsna, A. Doliński, Kalendarz metodyczny, Wyd. SEPP COGITO, Zielona Góra 2001

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Thanhoffer M., Reichel R., Rabenstein R., Nauczanie kreatywne Część I. Podstawy i metody nauczania całościowego. Lublin 1996, Dymara B.(red.), Dziecko w świecie zabawy: o kulturze, cechach i wartościach ludycznej edukacji. „Impuls”, Kraków: 2009,
2. Dymara B.(red.), Dziecko w świecie zabawy: zabawa i radość w literaturze, muzyce i życiu codziennym. „Impuls”, Kraków: 2009,
3. Muchacka B., Kieler- Turska M. (red.), Stymulująca i terapeutyczna funkcja zabawy, PWN, Kraków 1999,
4. Grupa bawi się i pracuje: zbiór grupowych gier i ćwiczeń psychologicznych. Cz. 1, oprac. Małgorzata Jachimska, Unus, Wałbrzych 1994,
5. Grupa bawi się i pracuje: zbiór grupowych gier i ćwiczeń psychologicznych. Cz. 2, Jolanta Rojewska, Unus, Wałbrzych 2000,
6. Vopel K. W., Gry i zabawy integracyjne dla dzieci i młodzieży. T. 1, T. 2, T. 3, T. 4, JEDNOŚĆ, Kielce 1999;
7. Huizinga J., Homo ludens. Zabawa jako źródło kultury. Czytelnik, Warszawa 1985,
8. „Grupa i Zabawa”. Archiwalne numery kwartalnika Polskiego Stowarzyszenia Pedagogów Zabawy KLANZA,
9. Wprowadzenie do pedagogiki zabawy. Wybór tekstów drukowanych w “Kropki” w latach 1992-1994,

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ: dr Anna Szczęsna**

DIAGNOZA PEDAGOGICZNA

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PEDP-DP

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: nauczyciel akademicki prowadzący wykład

Prowadzący: nauczyciel akademicki zatrudniony w Katedrze
Opieki Terapii i Profilaktyki Społecznej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15	1	IV	egzamin	
Ćwiczenia	30	2		zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		IV	egzamin	
Ćwiczenia	18			zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Nabycie wiedzy i umiejętności projektowania i poprawnego przeprowadzania badań służących diagnozie pedagogicznej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wstęp do pedagogiki, teoria wychowania, pedagogika rodziny, pedagogika opiekuńcza, psychologia ogólna, psychologia rozwoju, metody i techniki badań pedagogicznych.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Poznawcze podstawy diagnozy. Definicje diagnozy, przedmiot diagnozy, źródła poznania diagnostycznego. Typy diagnoz, etapy diagnozy, diagnoza pełna i niepełna.

Szczegółowe aspekty diagnozy pedagogicznej. Specyfika diagnozy pedagogicznej na tle innych diagnoz, etapy diagnozy pedagogicznej i funkcje.

Etyczne aspekty diagnozy pedagogicznej.

Kontakt diagnostyczny. Cechy kontaktu diagnostycznego. Podstawowe wskaźniki prawidłowego i pozornego kontaktu diagnostycznego. Techniki nawiązywania i podtrzymywania kontaktu diagnostycznego. Opór w kontakcie diagnostycznym i sposoby przezwycięzania go.

Systematyka rodzajów cech diagnozowanych przedmiotów. Znaczenie cech dla stawianych diagnoz.

Podstawowe środowiska wychowawcze i ich charakterystyka.

Diagnoza sytuacji dziecka w rodzinie. Diagnoza sytuacji socjalno-wychowawczej dziecka w rodzinie. Diagnoza potrzeb dziecka i poziomu ich zaspokojenia w rodzinie. Diagnoza przypadków przemocy wobec dziecka w rodzinie.

Diagnoza sytuacji dziecka w szkole. Diagnoza gotowości szkolnej dziecka. Diagnoza sytuacji społecznej w klasie szkolnej. Diagnoza zachowania się dziecka w szkole.

Wzory narzędzi diagnostycznych.

METODY KSZTAŁCENIA:

wykład, dyskusja, pokaz, metoda projektu, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, inscenizacja, praca indywidualna, praca w grupach

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna różne środowiska wychowawcze, dostrzega ich specyfikę i rozumie procesy w nich zachodzące.	K_W10	egzamin z progami punktowymi, kolokwium z progami punktowymi	wykład
Posiada wiedzę na temat projektowania i prowadzenia badań pedagogicznych (diagnostycznych).	K_W12	egzamin z progami punktowymi	wykład
Potrafi obserwować i interpretować zjawiska społeczne oraz analizować ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej.	K_U01	praca zaliczeniowa, dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	ćwiczenia
Potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną, analizować i interpretować problemy pedagogiczne.	K_U02	praca zaliczeniowa, dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	ćwiczenia
Potrafi przygotować i przeprowadzić badania diagnostyczne w zakresie, sformułować wnioski.	K_U05	praca zaliczeniowa,	ćwiczenia
Ma świadomość istnienia etycznego wymiaru badań pedagogicznych.	K_K06	dyskusja	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: egzamin z progami punktowymi z wykładów

Zaliczenie z ćwiczeń: ocena zostanie wystawiona na podstawie pracy studenta na zajęciach (aktywność), realizacji prac zaliczeniowych oraz kolokwium.

Ocena końcowa: jest to średnia arytmetyczna oceny z ćwiczeń i egzaminu z wykładów

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	50	75
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	3

Łącznie	4	4
---------	---	---

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Jarosz E., Wysocka E., Diagnoza psychopedagogiczna. Podstawowe problemy i rozwiązania, Warszawa 2008.
2. Jarosz E., Wybrane obszary diagnozowania pedagogicznego, Katowice 2004.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Badura J., Lepalczyk I., Elementy diagnostyki pedagogicznej, Warszawa 1987.
2. Konarzewski S., Jak uprawiać badania oświatowe. Metodologia praktyczna. Warszawa 2000.
3. Niemierko B., Diagnostyka edukacyjna, Gdańsk 1998.
4. Skulicz D., *Diagnozowanie pedagogiczne*, w: S. Palka (red.): *Orientacje w metodologii badań pedagogicznych*, Kraków 1998.
Każdorazowo ustalana przez prowadzącego

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr Ewa Janion

PRACA Z DZIECKIEM NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Kod przedmiotu:	05.6-WP-PEDP-PZDN
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr J. Bąbka
Prowadzący:	nauczyciel akademicki z Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					
Wykład	15	1	IV	Zaliczenie	4
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	15		IV	Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

- Ukazanie specyficznych cech dzieci z różnymi rodzajami niepełnosprawności
- Omówienie sytuacji szkolnej dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz sytuacji rodzin wychowujących dziecko niepełnosprawne
- Prezentowanie założeń wybranych metod pod kątem pracy z dziećmi niepełnosprawnymi
- Ukazanie metodycznych aspektów wykorzystania metod w praktyce
- Uwrażliwienie studentów na problemy dzieci niepełnosprawnych i ich rodzin w środowisku szkolnym i lokalnym oraz konieczność pomocy w ich rozwiązywaniu

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość problematyki celów, zasad, metod z zakresu teoretycznych podstaw wychowania, dydaktyki ogólnej oraz terapii pedagogicznej

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wykłady

1. *Wybrane aspekty edukacji i społecznej integracji dzieci niepełnosprawnych* (system kształcenia dzieci niepełnosprawnych w Polsce, formy społecznej integracji, przejawy integracji dziecka z rówieśnikami, bariery społecznej integracji).
2. *Psychospołeczne funkcjonowanie dzieci z wybranymi rodzajami niepełnosprawności w roli ucznia i kolegi* (pojęcie i klasyfikacja dzieci niepełnosprawnych, charakterystyka specyficznych właściwości dzieci niepełnosprawnych).
3. *Zasady pracy z dziećmi niepełnosprawnymi*: rehabilitacja, rewalidacja, strefa aktualnego i najbliższego rozwoju, bliskie i dalekie cele pracy rewalidacyjnej.

4. *Wspomaganie rodziców dzieci niepełnosprawnych*: sytuacja rodziców wychowujących niepełnosprawne dzieci, formy wspomagania rodzin.

Ćwiczenia

1. *Charakterystyka trudności rozwojowych dzieci niepełnosprawnych* ruchowo, upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim, przewlekle chorych, niewidomych i niedowidzących, głuchych i niedosłyszących.
2. *Metoda ruchu rozwijającego W. Sherborn w pracy z niepełnosprawnymi dziećmi*: schemat ciała, orientacja w przestrzeni, obraz własnej osoby dzieci niepełnosprawnych, założenia metody, typy ćwiczeń: prowadzące do poznania własnego ciała, wzmacniające pewność siebie, sprzyjające współpracy z partnerem, twórcze.
3. *Metody relaksacyjne*: technika relaksacji według Jacobsona, według Winterberga, według Polender.
4. *Metoda ośrodków pracy oraz metoda stacyjna*: istota wielostronnego kształcenia wg Okonia, zasady ortodydaktyki, zasady kształtowania gotowości do czytania i pisania i matematycznego myślenia i działania, myślenie przedoperacyjne i operacyjne na poziomie konkretnym.
5. *Metoda P. Denisona w pracy z niepełnosprawnymi dziećmi*: działanie lewej i prawej półkuli mózgowej, założenia metody, typy ćwiczeń.
6. *Metoda dobrego startu w pracy z niepełnosprawnymi dziećmi*: istota czytania i pisania, gotowość psychomotoryczna, słownikowo - pojęciowa i emocjonalno motywacyjna do nauki czytania i pisania.
7. *Uczenie we współpracy z niepełnosprawnymi dziećmi*: kooperacja, indywidualizacja, rywalizacja, typy zadań sprzyjających współpracy, synergia, społeczna integracja.
8. *Metoda żywołów w pracy rewalidacyjnej*: specyfika dzieci niepełnosprawnych intelektualnie w głębszym stopniu, poznanie polisensoryczne, istota kompensacji.
9. *Metoda M i Ch. Knillów*: orientacja w schemacie ciała, doświadczenie sensoryczne.
10. *Pedagogika zabawy w pracy z niepełnosprawnymi dziećmi*: relacje społeczne wśród pełnosprawnych i niepełnosprawnych dzieci, społeczna integracja, typy zabaw integracyjnych.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, metoda projektu, praca w grupach, metoda ćwiczeń

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi opisać specyficzne właściwości dzieci z różnymi rodzajami niepełnosprawności, które utrudniają funkcjonowanie w roli ucznia i kolegi, wyjaśnić złożoność sytuacji rodziców dzieci niepełnosprawnych, a także omówić formy wspomagania rodzin	K_W05	Test z progami punktowymi z treści ćwiczeń Test z progiem punktowym z treści wykładów Ocena swobodnej wypowiedzi	wykład i ćwiczenia
Student potrafi omówić założenia, zasady organizacji, zalety oraz wady poznanych metod	K_W16	Test z progami punktowymi z ćwiczeń	ćwiczenia
Student umie przeprowadzić zajęcia z wykorzystaniem wybranej metody	K_U02	Realizacja na ocenę projektu zaliczeniowego – przeprowadzenie zajęć wybraną metodą	ćwiczenia
Student potrafi ocenić przydatność metody pod kątem pracy z niepełnosprawnymi dziećmi	K_U09	Realizacja na ocenę projektu zaliczeniowego – przeprowadzenie zajęć wybraną metodą oraz omówienie jej przydatności	ćwiczenia
Student jest wrażliwy na problemy dzieci niepełnosprawnych i ich rodziców oraz wykazuje się wobec nich otwartością oraz poszanowaniem godności	K_K04	Test z progami punktowymi treści ćwiczeń Test z progiem punktowym z treści wykładów	wykład i ćwiczenia
Student jest otwarty na współpracę z innymi osobami (psycholog, logopeda, pracownik socjalny, rodzic i inni) w procesie rozwiązywania problemów dzieci	K_K07	Test z progami punktowymi z treści ćwiczeń Test z progiem punktowym z treści wykładów	wykład i ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
niepełnosprawnych			

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładu: test sprawdzający wiedzę z wykładów na zaliczenie (zal.). Warunkiem zaliczenia testu jest uzyskanie minimum 60% punktów przewidzianych testem.

Zaliczenie ćwiczeń: (1) realizacja projektu zaliczeniowego, tj. zreferowanie założeń wybranej metody, przygotowanie odpowiednich środków dydaktycznych oraz przeprowadzenie zajęć praktycznych (praca w grupie). Kryteria oceny (2-5): a) rzetelność analizy problematyki, b) komunikatywność przekazu, c) środki dydaktyczne, c) atrakcyjność zajęć praktycznych d) poprawność metodyczna. Ocena za projekt stanowi średnią arytmetyczną ocen częściowych, (2) test wiedzy dotyczącej znajomości swoistych cech dzieci niepełnosprawnych oraz omówionych na zajęciach metod. Kryteria oceny: ocena niedostateczna- 0-59% odpowiedzi, dostateczna- 60-67% odpowiedzi, ocena dostateczna plus- 68-75% odpowiedzi, dobra- 76-83% odpowiedzi, ocena dobra plus- 84-91% odpowiedzi, bardzo dobra- 92-100% odpowiedzi.

Ocena końcowa: uzyskanie zaliczenia z wykładu oraz średnia arytmetyczna ocen uzyskanych na ćwiczeniach.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	30
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	50	75
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bogdanowicz M., Metoda dobrego startu, Warszawa, 1999.
2. Bogdanowicz M., Barańska M., Jakacka E., Od piosenki do literki, czyli Metoda dobrego startu dla uczniów kl. 0 i I i mających trudności w nauce czytania i pisania, cz. 1 i 2, Gdańsk 1997.
3. Bogdanowicz M., Kisiel B., Przasnyska M., Metoda Weroniki Sherborne w terapii i wspomaganiu rozwoju dziecka, Warszawa 1996.
4. Domań R., Metody pedagogiki zabawy w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, Lublin 2003.
5. Grzywaniak C., Kinezylogia edukacyjna, Kraków 2006.
6. Kaja B., Zarys terapii dziecka, Bydgoszcz 2001.
7. Kielin J., Rozwój daje radość. Terapia dzieci upośledzonych umysłowo, Gdańsk, Warszawa 2000.
8. Knill Ch, Dotyk i komunikacja, Warszawa 1995.
9. Maciarz A., Uczniowie niepełnosprawni szkole powszechnej, Warszawa 1992.
10. Molska A., Metoda ośrodków pracy i jej zastosowanie w kształceniu zintegrowanym. W: Poradnik metodyczny dla nauczycieli kształcących uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim w szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych, Warszawa 2001.
11. Pawlak B., Praca w grupach w edukacji wczesnoszkolnej, Kraków 2009.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Dykcik W., Szychowiak B. (red.), Nowatorskie i alternatywne metody w praktyce pedagogiki specjalnej. Przewodnik metodyczny, Poznań 2001.
2. Dzionek E, Gmosińska M., Kościelniak A., Szwałkajzer M., Kinezylogia edukacyjna, Kraków 2010.
3. Knill M. i Ch., Programy aktywności (Świadomość ciała, Dotyk i Komunikacja), Warszawa 1995.
4. Kowalik S. (red.), Psychologia ucznia i nauczyciela. Podręcznik akademicki, Warszawa 2011.
5. Krause A., Współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej, Kraków 2010.
6. Lovaas O.I. Nauczanie dzieci niepełnosprawnych umysłowo, Warszawa 1993.
7. Maciarz A. (red.), Z teorii i badań społecznej integracji, Kraków 1999.
8. Obuchowska I. (red.), Dziecko niepełnosprawne w rodzinie, Warszawa 1995.
9. Pilecka W. (red.), Psychologia zdrowia dzieci i młodzieży. Perspektywa kliniczna, Kraków 2011.
10. Tomkiewicz-Bętkowska A., Krztoń A., ABC pedagoga specjalnego, Kraków 2008.
11. Woynarowska B. (red.), Uczniowie z chorobami przewlekłymi. Jak wspierać ich rozwój, zdrowie i edukację, Warszawa 2010.

UWAGI: -

PROFILAKTYKA SPOŁECZNA

Kod przedmiotu: 14.0-WP-PEDP-PROSP

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr hab. Grażyna Miłkowska, prof. UZ

Prowadzący: Nauczyciel akademicki z Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	IV	Egzamin	5	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie na ocenę		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		IV	Egzamin		
Ćwiczenia	18			Zaliczenie na ocenę		

CEL PRZEDMIOTU:

Student zdobędzie wiedzę na temat profilaktyki społecznej w Polsce i za granicą. Pozna cele, zadania, poziomy profilaktyki, strategie profilaktyczne, obszary skutecznej profilaktyki w szkole i środowisku lokalnym, pozna standaryzowane programy profilaktyczne oraz zdobędzie wiedzę dotyczącą tworzenia programów profilaktycznych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe informacje na temat patologii społecznych oraz niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży oraz jego przyczyn.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Profilaktyka społeczna – kontrowersje terminologiczne, wyjaśnienie pojęć. Czynniki zagrażające i chroniące. Cele profilaktyki, jej poziomy, rodzaje. Modele profilaktyki.

Podstawowe zasady, formy i podstawy prawne tworzenia programów profilaktyki

Programy i działania profilaktyczne. Programy wczesnej interwencji. Podstawowe składniki programów profilaktyki i wczesnej interwencji.

Strategie działań profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży.

Profilaktyka w działalności szkoły. Szkolne i środowiskowe programy profilaktyczne. Podstawy prawne działalności profilaktycznej placówek opiekuńczo-wychowawczych. Zasady konstruowania programów profilaktycznych. Standardy programów profilaktycznych.

Przegląd wybranych profesjonalnych programów profilaktycznych,

Profilaktyka w środowisku otwartym w Polsce i za granicą.

Wykorzystanie diagnozy do projektowania programów i realizacji działań profilaktycznych.

Rola profilaktyki w neutralizowaniu zachowań aspołecznych.

Poznanie działań profilaktycznych w zakresie trzech poziomów profilaktyki w wybranych formach niedostosowania społecznego: uzależnienia od alkoholu oraz współuzależnienia; uzależnienia od narkotyków; profilaktyki agresji i przemocy domowej, profilaktyki sekt i destrukcyjnych subkultur, profilaktyki samobójstw.

Procedury postępowania w sytuacji zagrożenia przestępczością i demoralizacją.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład: wykład problemowy, wykład dyskusyjny.

Ćwiczenia: dyskusja, pokaz, metody problemowe, gry dydaktyczne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student posiada wiedzę z zakresu profilaktyki społecznej. Zna przyczyny i przejawy niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży, sposoby funkcjonowania osób niedostosowanych i zagrożonych niedostosowaniem. Potrafi je omówić popierając przykładami.	K_W10	Egzamin pisemny z progami punktowymi lub Egzamin ustny z progami punktowymi; Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Ocena prezentacji Test zaliczeniowy z progami punktowymi;	Wykład Ćwiczenia
Student potrafi wyjaśnić pojęcie profilaktyki społecznej i szkolnej, zna poziomy i strategie profilaktyczne.	K_W16	Egzamin pisemny z progami punktowymi lub Egzamin ustny z progami punktowymi; Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Ocena prezentacji Test zaliczeniowy z progami punktowymi;	Wykład Ćwiczenia
Student potrafi uzasadnić ideę i zasady wprowadzenia programów profilaktycznych do placówek oświatowych, opiekuńczo-wychowawczych i pomocy społecznej.	K_U02	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Ćwiczenia
Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej	K-U03	Egzamin pisemny z progami punktowymi lub Egzamin ustny z progami punktowymi; Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Ocena prezentacji Test zaliczeniowy z progami punktowymi;	Wykład Ćwiczenia
Student zna strategie budowania programów profilaktycznych w szkole i środowisku lokalnym i potrafi je wykorzystać w projektowaniu własnych działań.	K_U10	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Ćwiczenia
Student jest chętny do pogłębiania zasobów własnej wiedzy na temat profilaktyki społecznej oraz doskonalenia warsztatu pracy profilaktycznej z osobami niedostosowanymi społecznie.	K_K01	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Ćwiczenia
Student jest świadomy swojej wiedzy i umiejętności w zakresie planowania oraz realizowania działań profilaktycznych	K_K07	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z wykładów: egzamin pisemny bądź ustny (do wyboru przez studenta). Kryteria oceny obejmowały będą: znajomość treści przedmiotu, jego rozumienie i wyjaśnianie, samodzielność studenta w ocenie zjawisk (czynników ryzyka) zachodzących w szkole i środowisku lokalnym, wyjaśnianiu i interpretacji programów profilaktycznych, dociekliwość, otwartość, poziom zaangażowania w rozwiązywaniu problemów, twórcza postawa wobec potrzeby działań profilaktycznych, jako odpowiedzi na współczesne zagrożenia dzieci i młodzieży.

Zaliczenie z ćwiczeń: zaliczenie z oceną – test rozszerzony z wiedzy; opracowanie problemowe zagadnień oraz ocena zaangażowania studenta w trakcie projektowania działań profilaktycznych na zajęciach.

Ocenę końcową stanowi średnia pozytywnych ocen z ćwiczeń i wykładu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	75	50
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	75	75
Łącznie	125	125
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	3	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	4
Łącznie	5	5

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Gaś Z. Profilaktyka w szkole. Warszawa 2006, WSiP
2. Szymańska J. Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki. Warszawa 2002, CMPP-P
3. Zajączkowski K. Profilaktyka zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży. Toruń 1998, Wyd. Adam Marszałek
4. Balcerek-Kałek B. Budowanie szkolnych programów profilaktyki. Warszawa 2003, PWN

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Vogler R.E., Bartz W.R. Nastolatki i alkohol. Kiedy nie wystarczy powiedzieć nie?. Warszawa 2002, PARPA
2. Wojcieszek K. Wygrać życie. Szkolny program profilaktyki. Kraków 2002, Rubikon
3. Kosińska E., Zachyra B. Profilaktyka pierwszorzędowa w szkole: scenariusze zajęć z uczniami. Kraków 2003, Rubikon
4. Pasek M. Narkotyki przy tablicy. Warszawa 2000, Fundacja ETOH
5. Dimoff T., Carter S. Jak rozpoznać, że dziecko sięga po narkotyki ? Warszawa 1994, Wyd. Elma Books
6. Knez R., Słonina W. Saper- jak rozminować agresję? Warszawa 2000, Rubikon
7. Jędrzejewski M. Młodzież a subkultury. Warszawa 1988, Wyd. Żak
8. Prejs B. Subkultury młodzieżowe. Katowice 2005, Wyd. Kos
9. Prokop J. Uwaga rodzice! Sekty. Warszawa 1994
10. Nowakowski P.T. Sekty. Co każdy wiedzieć powinien. Tychy 1999, Maternus Media

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ: dr hab. Grażyna Miłkowska, prof. UZ
dr Lidia Wawryk
dr Jolanta Lipińska-Lokś
dr Maria Fudali

METODYKA PRACY Z RODZINA

Kod przedmiotu:	05.9-WP-PEDP-MPZR
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki z Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej
Prowadzący:	Nauczyciel akademicki z Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30	2	IV	Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	18		IV	Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

- Nabywanie wiedzy o strukturze i zasadach funkcjonowania systemu rodzinnego oraz cyklu życia rodziny.
- Poznanie istoty wsparcia społecznego oraz podmiotów wsparcia rodziny w środowisku lokalnym.
- Poznanie form i metod pracy z rodziną.
- Opanowanie umiejętności planowania współpracy i jej realizacji w ramach form indywidualnych i grupowych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

- Podstawowa wiedza dotycząca rodziny, jako środowiska życia człowieka.
- Wiedza z zakresu psychologii rozwoju i osobowości oraz psychologii wychowawczej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

- Rodzina, jako system podmiotem oddziaływań pedagogicznych, system prawidłowy i system zaburzony
- Fazy cyklu życia rodziny – charakterystyka najczęstszych problemów w poszczególnych fazach i sposoby radzenia sobie z nimi
- Wsparcie rodziny w opiece i wychowaniu – pojęcie, rodzaje wsparcia, umiejętności i techniki przydatne w pracy osoby udzielającej wsparcia
- Podmioty wsparcia rodziny w środowisku lokalnym
- Praca z rodziną na terenie szkoły – zapotrzebowanie na współpracę, bariery współpracy, indywidualne i grupowe formy współpracy, zasady współpracy
- Wybrane techniki terapii rodzin i możliwość wykorzystania ich elementów w pedagogicznej pracy z rodziną.
- Wybrane metody aktywizujące w pedagogicznym wspomaganiu rodziny
- Właściwa komunikacja w relacji pedagog – rodzic.
- Psychoedukacja dla rodziców – opracowanie scenariuszy spotkań z rodzicami na temat kompetencji rodzicielskich oraz trudności rozwojowych i wychowawczych dzieci.

METODY KSZTAŁCENIA:

Zajęcia realizowane różnicowanymi metodami: dyskusja, burza mózgów, gry interakcyjne, tworzenie mapy mentalnej, indywidualna prezentacja problematyki, praca z materiałem źródłowym.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi opisać istotę systemu rodzinnego, tłumaczy zasady jego funkcjonowania i charakteryzuje rodzaje systemów rodzinnych	KW10	Kolokwium z progami punktowymi	Konwersatorium
Student wyodrębnia fazy cyklu życia rodziny, potrafi wskazać najważniejsze problemy i zaproponować sposoby radzenia sobie z nimi	KW10	Ocena zadań wykonanych grupowo	Konwersatorium
Student opisuje istotę wsparcia społecznego, rozpoznaje jego rodzaje, wskazuje podmioty wsparcia rodziny w środowisku lokalnym i jest świadomy konieczności podejmowania działań wspierających zgodnie z zasadami etyki	KW10 KK05 KU03	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Konwersatorium
Student wyróżnia metody pracy z rodziną ucznia/podopiecznego/wychowanka oraz charakteryzuje formy współpracy pedagoga z rodzicami i potrafi je adekwatnie dobrać w podejmowanych działaniach	KU16 KU03	Rozwiązywanie zadań problemowych	Konwersatorium
Student potrafi zaplanować proces współpracy i opracować scenariusz spotkania z rodzicami	KU10	Praca zaliczeniowa	Konwersatorium
Student potrafi przeprowadzić spotkanie z rodzicami, zarówno indywidualne, jak i grupowe	KU10	Praca zaliczeniowa	Konwersatorium
Student posiada umiejętności komunikacyjne niezbędne w pedagogicznym wspieraniu rodziny	KU07	Zadania wykonywane grupowo	Konwersatorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Ocena z konwersatorium: Ocena przygotowania i aktywnego udziału w ćwiczeniach. Kolokwium z treści zrealizowanych na ćwiczeniach. Przygotowanie scenariuszy spotkań z rodzicami. Ocena wystawiona będzie na podstawie średniej arytmetycznej ocen cząstkowych.

Ocena końcowa stanowi ocenę z konwersatorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Ociążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)

Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	20	35
Łącznie	60	60
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0,5	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Badora S., Czeredrecka B., Marzec D., Rodzina i formy jej wspomaganie, Kraków 2001
2. Babiuch M., Jak współpracować z rodzicami „trudnych uczniów”?, Warszawa 2000.
3. Efektywna współpraca nauczycieli i rodziców, Koźmiński G. (red.), Złotów 2002.
4. Christopher C. J., Nauczyciel – rodzic. Skuteczne porozumiewanie się, Gdańsk 2004.
5. Satir V., Rodzina. Tu powstaje człowiek, Gdańsk 2002.
6. Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny, B. de Barbaro (red.), Kraków 1999

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Gajewska G., Szczęsna A., Doliński A., Warsztat pracy pedagoga, zbiór scenariuszy – zeszyt III, Zielona Góra 2000.
2. Gajewska G., Szczęsna A., Doliński A., Teoretyczno-metodyczne aspekty kalendarza wychowawcy. Scenariusze zajęć wychowawczych. Tom 5, Zielona Góra 2008.
3. Fechner – Sędzicka I., Lachowska – Żarska E., Nauczyciele – rodzicom, Toruń 2002.
4. Kozłowska A., Znaczenie relacji rodzinnych dla pozytywnego rozwoju dziecka, Warszawa 2000.
5. Mendel M., Rodzice i szkoła. Jak współuczestniczyć w edukacji dzieci, Toruń 2000.
6. Nauczyciele i rodzice – współpraca w wychowaniu, I. Nowosad (red.), Zielona Góra 2001.
7. Nowak A., Spotkania z rodzicami. Jak uatrakcyjnić tradycyjną wywiadówkę, Poznań 2000.
8. Pawlak B., Jak współpracować z rodzicami uczniów klas początkowych, Kraków 2003.
9. Praszkiec R., Zmieniać nie zmieniając. Ekologia problemów rodzinnych. Warszawa 1992.
10. Ryś M., Systemy rodzinne. Metody badań struktury rodziny pochodzenia i rodziny własnej, Warszawa 2001.

UWAGI:

brak

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Aneta Rudzińska-Rogoża

METODYKA PRACY OPIEKUNczo-WYCHOWAWCZEJ I

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PEDP-MWO1

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: nauczyciel akademicki prowadzący wykład

Prowadzący: nauczyciel akademicki z Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	IV	Zaliczenie na ocenę	4	
Konwersatorium	30	2		Zaliczenie na ocenę		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		IV	Zaliczenie na ocenę		
Konwersatorium	18			Zaliczenie na ocenę		

CEL PRZEDMIOTU:

- Poznanie ogólnej metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej, kształtowanie kompetencji refleksyjnego praktyka – opiekuna – wychowawcy oraz umiejętności tworzenia i modyfikacji warsztatu opiekuna-wychowawcy.
- Poznanie i adekwatne, refleksyjne zastosowanie metod i form pracy opiekuńczo-wychowawczej,
- Rozwijanie kompetencji metodycznych z zakresu pracy opiekuńczo-wychowawczej: rozwijanie umiejętności dostosowania metod i form pracy do wymagań grupy; rozwijanie umiejętności przygotowania dokumentacji pracy opiekuńczo-wychowawczej (scenariusze zajęć); uświadomienie indywidualnych zasobów i ograniczeń w pracy opiekuńczo-wychowawczej; rozwijanie umiejętności interpersonalnych potrzebnych w pracy opiekuńczo-wychowawczej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość teoretycznych podstaw opieki i wychowania, psychologii

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Program wykładów:

1. Wprowadzenie do ogólnej metodyki opieki i wychowania.
2. (Zakres i przedmiot metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej; relacje między wiedzą ogólną, metodyką a praktyką, funkcje metodyki, rodzaje twierdzeń, źródła treściowe metodyki opieki i wychowania, metodyki szczegółowe w pracy opiekuńczo-wychowawczej, warsztat opiekuna-wychowawcy).
3. Modelowanie i optymalizowanie pracy opiekuńczo-wychowawczej.
4. Planowanie (projektowanie) w pracy opiekuńczo-wychowawczej. (Podstawowe operacje składające się na proces planowania pracy opiekuńczo-wychowawczej. Zalety zapisanego planu. Cechy dobrego

planu. Trudności w planowaniu pracy opiekuńczo-wychowawczej. Źródła treściowe planu działania opiekuńczo-wychowawczego. Podstawowe kategorie treściowe planu. Struktura i możliwości konstruowania planu działania opiekuńczo-wychowawczego. Rodzaje planów w pracy opiekuńczo-wychowawczej. Standardy usług opiekuńczo-wychowawczych i nadzór nad ich realizacją. Program opieki indywidualnej oraz instytucji opiekuńczo-wychowawczej (dochodzenia do standardów). Stopnie awansu zawodowego (program rozwoju zawodowego nauczyciela, opiekuna-wychowawcy).

5. Diagnoza, ocenianie i ewaluacja w procesie opiekuńczo-wychowawczym (aspekt jednostkowy, grupowy, instytucjonalny).
6. Formy i metody opieki ich związek z efektywnością opieki i wychowania. (Rozumienie pojęć „forma opieki”, „forma wychowania”, „metoda opieki”, „metoda wychowania”. Rodzaje form opieki i wychowania. Rodzaje metod opieki i wychowania. Poznanie wybranych metod opieki i wychowania: werbalne, niewerbalne, alternatywne - aktywizujące).
7. Znaczenie kształtowania kontaktów, więzi, atmosfery w pracy opiekuńczo-wychowawczej w różnych Program konwersatoriów
  1. Wprowadzenie do pracy z grupą: ustalenie kontraktu grupowego.
  2. Zasady funkcjonowania grup, zasady integracji grupy, dynamika rozwoju grupy.
  3. Podstawowe problemy komunikacji w pracy opiekuńczo-wychowawczej. Bariery komunikacyjne i ich znaczenie w procesie wychowania. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych.
  4. Agresja-asertywność –uległość w pracy opiekuńczo-wychowawczej.
  5. Wykorzystanie zachowań asertywnych w relacjach wychowawczych.
  6. Prawa dziecka: specyfika poszczególnych praw dziecka, uwrażliwianie na sytuacje łamania praw dziecka.
  7. Twórcze myślenie. Wykorzystanie metod i form twórczego myślenia w pracy opiekuńczo-wychowawczej.
  8. Grupa, jako zwierciadło społeczne. Budowanie tożsamości grupowej.
  9. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem: przyczyny powstawania stresu, indywidualne strategie radzenia sobie ze stresem, wykorzystanie metod relaksacji w pracy opiekuńczo-wychowawczej.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny z elementami dyskusji i pokazem medialnym.

Praca w grupach, gry dydaktyczne, inscenizacje, gry symulacyjne, praca z książką, metody ekspresyjne, dyskusja, burza mózgów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma elementarną wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, normach, procedurach stosowanych w różnych obszarach działalności pedagogicznej.	K_W16	Kolokwium zaliczeniowe z progami punktowymi Ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Wykład Konwersatorium
Student potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań.	K_U02	Ocena aktywności i przygotowania merytorycznego Ocena rozwiązania zadań problemowych	Konwersatorium
Student potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej.	K_U09	Kolokwium zaliczeniowe z progami punktowymi Ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Wykład Konwersatorium
Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami	K_U10	Kolokwium zaliczeniowe z progami punktowymi	Wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań pedagogicznych; potrafi generować rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań.		Ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Konwersatorium
Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł.	K_U04	Ocena aktywności i przygotowania merytorycznego Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych	Konwersatorium
Student wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygnięcia dylematów pojawiających się w pracy zawodowej.	K_U13	Ocena swobodnej wypowiedzi Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych	Konwersatorium
Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań opiekuńczo-wychowawczych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki.	K_K03	Ocena swobodnej wypowiedzi Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych	Konwersatorium
Student ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej.	K_K04	Ocena swobodnej wypowiedzi	Konwersatorium
Student potrafi pracować w zespole; umie przyjmować i wyznaczać zadania; jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne; jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i nie będącymi specjalistami w danej dziedzinie.	K_K07	Ocena umiejętności praktycznych (pracy grupowej) Ocena projektu zajęć opiekuńczo-wychowawczych	Konwersatorium
Student odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne, głównie	K_K08	Ocena aktywności i przygotowania merytorycznego Ocena projektu zajęć	Konwersatorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
opiekuńczo-wychowawcze.		opiekuńczo wychowawczych	-

WARUNKI ZALICZENIA:

Podstawą zaliczenia wykładu jest pozytywna ocena z pisemnego kolokwium z progami punktowymi.

Podstawą zaliczenia konwersatorium jest:

- ocena samodzielnie przygotowanych scenariuszy zajęć wychowawczych (kryteria oceny: formułowanie adekwatnych celów zajęć, dobór odpowiednich do tematu metod i form pracy, innowacyjność, twórczość) – 50% oceny
- ocena aktywnego udziału w zajęciach (50% oceny)

Ocena końcowa z przedmiotu jest średnią arytmetyczną pozytywnych ocen z konwersatorium i wykładu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	60	40
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	50	70
Łącznie	110	110
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2,5
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Gajewska G. (2009). Pedagogika opiekuńcza. Elementy metodyki. Zielona Góra;
- Gajewska G., Doliński A. (2002, 2007). Teoretyczno - metodyczne aspekty warsztatu pracy pedagoga. Scenariusze zajęć wychowawczych. T.1.
- Dąbrowski Z. (2006). Pedagogika opiekuńcza w zarysie. Część druga. Olsztyn;
- Kamińska U. (2002). Metodyka pracy wychowawczo-opiekuńczej. Katowice
- Kelm A. (2000). Węzłowe problemy pedagogiki opiekuńczej. Warszawa;
- Łobocki M. (1990). W poszukiwaniu skutecznych form wychowania. Warszawa.
- Vopel K.W. (1999). Poradnik dla prowadzących grupy. Kielce

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- Braziel J., Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej. Wybrane zagadnienia do ćwiczeń. Skrypt dla studentów III i IV roku pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej studiów stacjonarnych i zaocznych. Opole 1984, WSP
- Łobocki M. (2004). Teoria wychowania w zarysie. Kraków;
- Dąbrowski Z. (1997) (red.). Węzłowe problemy opieki i wychowania w domu dziecka. Olsztyn.
- Gajewska G. (2004). Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej. W: Encyklopedia pedagogiczna XXI w. T.3, T.Pilch red., Warszawa

5. Gajewska G., Turska E. (2011). Teoretyczno-metodyczne aspekty opieki i wychowania w świetlicy. Scenariusze spotkań, programy. Tom 12, Zielona Góra.
6. Gajewska G., Szczęśna A., Turska E. (2009). Teoretyczno-metodyczne podstawy opieki i wychowania w internacie i bursie szkolnej. Scenariusze spotkań wychowawczych z młodzieżą. T.11, Zielona Góra.
7. Gajewska G., Bazydło – Stodolna K. (2005). Teoretyczno – metodyczne podstawy pracy opiekuńczo-wychowawczej w świetlicy. Scenariusze zajęć wychowawczych. T.8, Zielona Góra.
8. Gajewska G., Szczęśna A., Turska E. (2008). Teoretyczno-metodyczne podstawy warsztatu wychowawcy kolonii. Scenariusze zajęć wychowawczych. Programy kolonii, półkolonii, obozów, biwaków. T.10, Zielona Góra...
9. Grochulska J. (1993). Agresja u dzieci. Warszawa
10. Diemut H. (2002). Łagodzenie konfliktów w szkole i w pracy z młodzieżą; poradnik do treningu mediacji. Kielce
11. Król – Fijewska M. (1992). Trening asertywności. Warszawa
12. Nęcka E. (1998) Trening twórczości. Podręcznik dla psychologów, pedagogów, nauczycieli. Kraków
13. Schenk C. (1996). Relaksacja-sposób na stres, Warszawa
14. Vopel K.W. (1999). Poradnik dla prowadzących grupy. Kielce, Jedność
15. Vopel K. (2003). Jak pobudzić kreatywność grupy, Kielce
16. Oyster C.K., (2002). Grupy, Poznań
17. Hamer H. (1994). Klucz do efektywności nauczania, Warszawa
18. Dąbrowska-Jabłońska I. (red.) (2006). Terapia dzieci i młodzieży. Metody i techniki pomocy psychopedagogicznej, Kraków

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr Elżbieta Turska

METODYKA PRACY OPIEKUNczo-WYCHOWAWCZEJ II

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PEDP-MWO2

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia

Prowadzący: Nauczyciel akademicki Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
konwersatorium	30	2	V	Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
konwersatorium	18		V	Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Poznanie metod i form pracy opiekuńczo-wychowawczej,

-dalsze rozwijanie, doskonalenie kompetencji metodycznych z zakresu pracy opiekuńczo-wychowawczej; rozwijanie umiejętności dostosowania metod i form pracy do wymagań grupy; rozwijanie umiejętności przygotowania dokumentacji pracy opiekuńczo-wychowawczej (scenariusze zajęć); uświadomienie indywidualnych zasobów i ograniczeń w pracy opiekuńczo-wychowawczej; rozwijanie umiejętności interpersonalnych potrzebnych w pracy opiekuńczo-wychowawczej

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Znajomość teoretycznych podstaw opieki i wychowania, psychologii

- Zaliczony I semestr metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

LP.	PROGRAM konwersatoriów	LICZBA GODZIN
1.	Planowanie i wykorzystanie czasu wolnego w pracy opiekuńczo-wychowawczej	2
2.	Konflikty i sposoby ich rozwiązywania w pracy opiekuńczo-wychowawczej; przyczyny powstawania konfliktów, metody i formy radzenia sobie z sytuacjami konfliktowymi.	4
3.	Optymizm jako strategia radzenia sobie z sytuacjami trudnymi.	4
4.	Budowanie obrazu własnej osoby w oparciu o relacje w grupie. Wzmacnianie poczucia własnej wartości	5

5.	Style prowadzenia grupy i rola wychowawcy: rozpoznawanie indywidualnych stylów prowadzenia grupy, specyficzne umiejętności prowadzącego grupy.	5
6.	Dokumentacja w pracy opiekuńczo-wychowawczej.	2
7.	Samodzielna realizacja zajęć opiekuńczo-wychowawczych według indywidualnie przygotowanych scenariuszy.	8

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca w grupach, gry dydaktyczne, inscenizacje, gry symulacyjne, praca z książką, metody ekspresyjne, dyskusja, burza mózgów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma elementarną wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, normach, procedurach stosowanych w różnych obszarach działalności pedagogicznej.	K_ W16	- obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta - ocena zaangażowania w dyskusji Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Konwersatorium
Student potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań.	K_U 02	- zadania wykonane indywidualnie - rozwiązywanie zadań problemowych Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. - ocena zaangażowania w dyskusji	Konwersatorium
Student potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej.	K_U 09	- zadania wykonane indywidualnie - rozwiązywanie zadań problemowych - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Konwersatorium
Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań pedagogicznych; potrafi generować rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań.	K_U 10	- zadania wykonane indywidualnie - rozwiązywanie zadań problemowych - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Konwersatorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł.	K_U 04	- zadania wykonane indywidualnie - rozwiązywanie zadań problemowych	Konwersatorium
Student wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygnięcia dylematów pojawiających się w pracy zawodowej.	K_U 13	- zadania wykonane indywidualnie - ocena zaangażowania w dyskusji Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	
Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań opiekuńczo-wychowawczych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki.	K_K 03	- zadania wykonane indywidualnie - ocena zaangażowania w dyskusji Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Konwersatorium
Student ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej.	K_K 04	- obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Konwersatorium
Student potrafi pracować w zespole; umie przyjmować i wyznaczać zadania; jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne; jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i nie będącymi specjalistami w danej dziedzinie.	K_K 07	- zadania wykonane grupowo - rozwiązywanie zadań problemowych - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Konwersatorium
Student odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne, głównie opiekuńczo-wychowawcze.	K_K 08	- zadania wykonane indywidualnie - rozwiązywanie zadań problemowych - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Konwersatorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z ćwiczeń: Podstawą zaliczenia ćwiczeń jest:

Zaliczenie na ocenę

- ocena samodzielnie przygotowanych scenariuszy zajęć wychowawczych (kryteria oceny: formułowanie adekwatnych celów zajęć, dobór odpowiednich do tematu metod i form pracy, innowacyjność, twórczość)
- hospitacja samodzielnie realizowanych zajęć wychowawczych w wyznaczonej grupie (kryteria oceny: adekwatność doboru metod i form pracy z grupą; przemienność aktywności, tempa pracy, form organizacyjnych, realizacja postawionych celów, zastosowanie założeń etycznych w pracy z grupą.)

Ocenę końcową stanowi ocena z ćwiczeń

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Ociążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	40	55
Łącznie	80	80
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5	
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Gajewska G. (2009). Pedagogika opiekuńcza. Elementy metodyki. Zielona Góra;
2. Gajewska G., Doliński A. (2002, 2007). Teoretyczno - metodyczne aspekty warsztatu pracy pedagoga. Scenariusze zajęć wychowawczych. T.1.
3. Dąbrowski Z. (2006). Pedagogika opiekuńcza w zarysie. Część druga. Olsztyn;
4. Kamińska U. (2002). Metodyka pracy wychowawczo-opiekuńczej. Katowice
5. Kelm A. (2000). Węzłowe problemy pedagogiki opiekuńczej. Warszawa;
6. Łobocki M. (1990). W poszukiwaniu skutecznych form wychowania. Warszawa.
7. Vopel K.W. (1999). Poradnik dla prowadzących grupy. Kielce

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Brągiel J., Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej. Wybrane zagadnienia do ćwiczeń. Skrypt dla studentów III i IV roku pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej studiów stacjonarnych i zaocznych. Opole 1984, WSP
2. Łobocki M. (2004). Teoria wychowania w zarysie. Kraków;
3. Dąbrowski Z. (1997) (red.). Węzłowe problemy opieki i wychowania w domu dziecka. Olsztyn.
4. Gajewska G. (2004). Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej. W: Encyklopedia pedagogiczna XXI w. T.3, T.Pilch red., Warszawa
5. Gajewska G., Turska E. (2011). Teoretyczno-metodyczne aspekty opieki i wychowania w świetlicy. Scenariusze spotkań, programy. Tom 12, Zielona Góra.
6. Gajewska G., Szczęsna A., Turska E. (2009). Teoretyczno-metodyczne podstawy opieki i wychowania w internacie i bursie szkolnej. Scenariusze spotkań wychowawczych z młodzieżą. T.11, Zielona Góra.
7. Gajewska G., Bazydło – Stodolna K. (2005). Teoretyczno – metodyczne podstawy pracy opiekuńczo-wychowawczej w świetlicy. Scenariusze zajęć wychowawczych. T.8, Zielona Góra.
8. Gajewska G., Szczęsna A., Turska E. (2008). Teoretyczno-metodyczne podstawy warsztatu wychowawcy kolonii. Scenariusze zajęć wychowawczych. Programy kolonii, półkolonii, obozów, biwaków. T.10, Zielona Góra...

9. Grochulska J. (1993). Agresja u dzieci. Warszawa
10. Diemut H. (2002). Łagodzenie konfliktów w szkole i w pracy z młodzieżą: poradnik do treningu mediacji. Kielce
11. Król – Fijewska M. (1992). Trening asertywności. Warszawa
12. Nęcka E. (1998) Trening twórczości. Podręcznik dla psychologów, pedagogów, nauczycieli. Kraków
13. Schenk C. (1996). Relaksacja-sposób na stres, Warszawa
14. Vopel K.W. (1999). Poradnik dla prowadzących grupy. Kielce, Jedność
15. Vopel K. (2003). Jak pobudzić kreatywność grupy, Kielce
16. Oyster C.K., (2002). Grupy, Poznań
17. Hamer H. (1994). Klucz do efektywności nauczania, Warszawa
18. Dąbrowska-Jabłońska I. (red.) (2006). Terapia dzieci i młodzieży. Metody i techniki pomocy psychopedagogicznej, Kraków

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Anna Szczęsna

TERAPIA PEDAGOGICZNA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PEDP-TP

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: j. polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Nauczyciel akademicki z Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej

Prowadzący: Nauczyciel akademicki z Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30	2	V	Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	18		V	Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Wyposażenie w wiedzę i umiejętności w zakresie rozpoznawania wybranych zaburzeń rozwojowych dzieci, opisywania wynikających z nich trudności edukacyjnych oraz projektowania etapów pracy terapeutyczno-wychowawczej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiedza z zakresu pedagogiki ogólnej, psychologii ogólnej oraz rozwojowej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Teoretyczne podstawy terapii pedagogicznej. Pojęcie terapii, jej miejsce i znaczenie w procesie wychowania. Zasady i organizacja pracy terapeutycznej.

Rozwój psychoruchowy dziecka – pojęcie i wyznaczniki prawidłowego i nieprawidłowego rozwoju dziecka.

Biologiczne i społeczne przyczyny zaburzeń rozwoju dziecka.

Specyficzne trudności w uczeniu się (dysleksja, dysgrafia, dysortografia, dyskalkulia). Definicje, objawy, etiologia. Prawa tych uczniów w szkole.

Inne zaburzenia rozwojowe towarzyszące specyficznym trudnościom w uczeniu się (ADHD, ADD).

Wybrane metody pracy terapeutyczno-wychowawczej. Konstruowanie programów korekcyjno-kompensacyjnych.

Pedagogizacja rodziców w aspekcie wspierania dziecka z trudnościami edukacyjnymi. Opracowywanie projektów spotkań indywidualnych oraz warsztatów dla rodziców.

METODY KSZTAŁCENIA:

Dyskusja, indywidualna prezentacja problematyki, burza mózgów, metoda przypadków, gry interakcyjne

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi opisać istotę terapii pedagogicznej, wyróżnia jej zasady oraz etapy; definiuje pojęcia związane z problematyką specyficznych trudności w uczeniu się, objaśnia uwarunkowania tych procesów. Student opisuje istotę i wyznaczniki nieprawidłowego rozwoju psychoruchowego dziecka. Student potrafi scharakteryzować biologiczne i społeczne przyczyny zaburzeń rozwojowych dzieci.	K_W05 K_W09	Kolokwium z progami punktowymi	Konwersatorium
Student interpretuje symptomy wybranych zaburzeń rozwojowych dzieci	K_U01	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Konwersatorium
Student potrafi zaplanować podstawowe strategie działań pedagogicznych podejmowanych wobec ucznia z problemami edukacyjnymi i opracowuje program terapeutyczno-wychowawczy. Student potrafi zaprojektować kierunki współpracy terapeutyczno-wychowawczej z rodziną dziecka z trudnościami edukacyjnymi oraz przeprowadzić spotkanie z rodzicami (w formie indywidualnej oraz grupowej).	K_U10 K_K08	Praca zaliczeniowa	Konwersatorium
Student opisuje metody pracy korekcyjno-kompensacyjnej z dzieckiem i potrafi je adekwatnie zastosować do rodzaju trudności rozwojowych	K_W16 K_U10	Ocena zadań wykonywanych grupowo	Konwersatorium

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z konwersatorium: Ocena przygotowania i aktywnego udziału w zajęciach. Kolokwium z treści zrealizowanych na zajęciach.

Przygotowanie ramowych programów terapeutyczno-wychowawczych dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu. Ocena łączną z przedmiotu będzie stanowić średnia arytmetyczna ocen cząstkowych

Oceną końcową jest ocena z konwersatorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Ociążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	30

Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	20	30
Łącznie	60	60
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0,5	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bogdanowicz M., Leworęczność u dzieci. WSiP, Warszawa 1992.
2. Bogdanowicz M., Psychologia kliniczna dziecka w wieku przedszkolnym. WSiP, Warszawa 1991.
3. Bogdanowicz M., Adryjanek A., Uczeń z dysleksją w szkole. Gdynia 2004.
4. Bogdanowicz M., Adryjanek A., Rożyńska M., Uczeń z dysleksją w domu. Gdynia 2007.
5. Czajkowska I., Herda K., Zajęcia korekcyjno – kompensacyjne w szkole. Poradnik dla nauczycieli. WSiP, Warszawa 1989.
6. Gruszczyk – Kolczyńska E., Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki. Warszawa 1992.
7. Kaja B., Zarys terapii dziecka.
8. Kołakowski A., Wolańczyk T., Pisula A., ADHD – zespół nadpobudliwości psychoruchowej, Gdańsk, 2007.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Hallowell E. M., Ratey J.J., Jak żyć z ADHD, Poznań 2007.
3. Sawa B., Jeżeli dziecko źle czyta i pisze. WSiP, Warszawa 1994,
4. Sinica M., Rudzińska – Rogoża A., W kręgu specyficznych trudności w uczeniu się czytania i pisania. Zielona Góra 2005.

UWAGI: brak

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Aneta Rudzińska-Rogoża

METODYKA PRACY W ŚWIETLICY

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PEDP-MPWS

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Nauczyciel akademicki z Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej prowadzący zajęcia

Prowadzący: Nauczyciel akademicki z Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30	2	V	Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	18		V	Zaliczenie na ocenę	

CELPRZEDMIOTU:

Zapoznanie studenta z metodyką pracy wychowawczo-opiekuńczej w świetlicy szkolnej i środowiskowej oraz stwarzanie sytuacji, w których będzie on miał okazję doświadczyć jej urzeczywistniania w praktyce i uświadomić sobie własne kompetencje do działania w takiej placówce.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Przedmioty ogólne z zakresu opieki i wychowania, psychologii rozwoju oraz metodyka pracy wychowawczo-opiekuńczej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Świetlica szkolna i środowiskowa, jako forma opieki i wychowania dzieci i młodzieży w Polsce. Wskazanie podstawowych różnic i podobieństw. Analiza doświadczeń studentów. Wprowadzenie.

Elementy modelu wzorca i realnego świetlic. Analiza uwarunkowań i organizacji funkcjonowania świetlicy szkolnej i środowiskowej.

Programowanie i planowanie działań w świetlicach. Analiza i tworzenie dobrych planów działalności rocznej, miesięcznej, tygodniowej. Metody i formy pracy wychowawczo-opiekuńczej w świetlicach.

Diagnoza funkcjonowania wychowawczo-opiekuńczego świetlicy w szkole podstawowej lub gimnazjum i dziecka w niej oraz środowiskowej. Zajęcia w placówkach.

Analiza zgromadzonych diagnoz w świetlicach szkolnych i środowiskowych. Prezentacja prac własnych studentów.

Zajęcia integracyjne i wprowadzające normy w grupie w świetlicy. Przykładowe formy. Według pomysłu studentów.

Zajęcia poprawiające komunikację w grupie w świetlicy. Przykładowe formy. Według pomysłu studentów.

Zajęcia rozwijające zainteresowania dzieci i młodzieży w świetlicy. Przykładowe formy. Według pomysłu studentów.

Zajęcia rozwijające samodzielność dzieci przebywających w świetlicy. Według pomysłu studentów.

Zajęcia motywujące do uczenia się, nauki wychowanków świetlicy szkolnej i środowiskowej. Według pomysłu studentów.

Zajęcia relaksacyjne, czasu wolnego i budujące atmosferę świetlicy. Według pomysłu studentów.

Zajęcia okolicznościowe. Według pomysłu studentów.

Ferie i półkolonie w świetlicach szkolnych i środowiskowych. Według pomysłu studentów.

Uogólnienia, podsumowanie najważniejszych problemów świetlic.

METODY KSZTAŁCENIA:

Pogadanka, pokaz, praca w grupach, praca w parach, burza mózgów, odgrywanie scenek, mini wykład, dyskusja i niezależne studiowanie;

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student posiada wiedzę na temat uwarunkowań i organizacji świetlicy szkolnej i środowiskowej. Zna zasady funkcjonowania świetlicy szkolnej i środowiskowej, jako formy opieki i wychowania dzieci i młodzieży.	K_W16	Ocena przygotowania i aktywnego udziału w ćwiczeniach	ćwiczenia
Student zna metody i formy pracy wychowawczo-opiekuńczej w świetlicach. Potrafi wykorzystać poznane metody i procedury do realizacji zadań opiekuńczych i wychowawczych w świetlicy szkolnej i środowiskowej.	K_U09	Ocena przygotowania i aktywnego udziału w ćwiczeniach Przygotowanie scenariusza zajęć wychowawczych dla wychowanków świetlicy szkolnej lub środowiskowej	ćwiczenia
Student potrafi motywować wychowanków świetlicy do uczenia się oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy oraz siebie w doskonaleniu warsztatu pracy opiekuńczo-wychowawczej.	K_U11	Ocena przygotowania i aktywnego udziału w ćwiczeniach	ćwiczenia
Student potrafi pracować w zespole i realizować w jego ramach zadania opiekuńcze i wychowawcze właściwe dla świetlic szkolnych i środowiskowych.	K_K07	Ocena przygotowania i aktywnego udziału w ćwiczeniach Przygotowanie scenariusza zajęć wychowawczych dla wychowanków świetlicy szkolnej lub środowiskowej	ćwiczenia
Student projektuje zajęcia opiekuńczo-wychowawcze dotyczące różnych sfer funkcjonowania dziecka w szkole i w środowisku pozaszkolnym.	K_K08	Ocena przygotowania i aktywnego udziału w ćwiczeniach	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA

Zaliczenie konwersatorium odbywa się na podstawie oceny poziomu aktywnego uczestnictwa w zajęciach (20% oceny), samodzielnie przygotowanego scenariusza zajęć wychowawczych dla wychowanków świetlicy szkolnej lub środowiskowej (40% oceny) oraz samodzielnego przeprowadzenia zajęć wychowawczych w wybranych świetlicach (40% oceny).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne

	(w godz.)	(w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	35	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	35
Łącznie	60	60
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Gajewska G., Bazydło-Stodolna K. (2005). Teoretyczno – metodyczne podstawy pracy opiekuńczo-wychowawczej w świetlicy. Scenariusze zajęć wychowawczych. T.8, Zielona Góra;
- Gajewska G., Turska E. (2011). Teoretyczno-metodyczne aspekty opieki i wychowania w świetlicy. Scenariusze spotkań, programy. Tom 12, Zielona Góra;
- Gajewska G. (2009). Świetlica szkolna. Jaka powinna być, a jaka jest? Kilka uwag o rozbieżnościach między modelem (wzorcem) a stanem rzeczywistym. „Świetlica w Szkole”, nr 3, s.5-8;
- Rosiński M. (1997). Organizacja pracy opiekuńczo-wychowawczej w świetlicy. Szczecin;
- Wiechowicz A. i Z. (1986). Poradnik dla wychowawców świetlic szkolnych. Warszawa;
- Zieja Z. (1995) (red.). ABC wychowawcy świetlicy. Jelenia Góra;
- Akty prawne regulujące funkcjonowanie świetlic w Polsce;
- Czasopismo „Świetlica w Szkole” 2009, nr 3; 2009, nr 4; 2010, nr 1; 2010, nr 2; 2010, nr 3; www.swietlicawszkole.pl;
- Raport Stan opieki świetlicowej w szkołach podstawowych województwa lubuskiego w kontekście wprowadzanego obniżenia wieku obowiązku szkolnego. Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp. Marzec 2009r. –strona internetowa Kuratorium.: www.ko-gorzow.edu.pl
http://www.kogorzow.edu.pl/oldwww/index.php?option=com_content&task=view&id=1490&Itemid=190;

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- Gajewska G., Szczęsna A., Rewińska E. (2004). Warsztat opiekuna-wychowawcy młodszych dzieci. Scenariusze zajęć z zastosowaniem opowieści wychowawczej. T.6, Zielona Góra;
- Gajewska G., Szczęsna A., Rewińska E. (2002, 2008). Teoretyczne i metodyczne aspekty kalendarza wychowawcy. Scenariusze zajęć wychowawczych. T.5, Zielona Góra;
- Gajewska G., Szczęsna A., Rewińska E. (2008). Teoretyczno-metodyczne podstawy warsztatu wychowawcy kolonii. Scenariusze zajęć wychowawczych. Programy kolonii, półkolonii, obozów, biwaków. T.10, Zielona Góra;
- Jarosz J. (1998). Profilaktyczno – terapeutyczna opieka nad młodzieżą w świetlicy szkolnej. „Nowa Szkoła”, nr 3; Jordan M. (1995). Pedagogiczne i społeczne aspekty pracy świetlicy szkolnej. Kraków;
- Kmita D. (2010). Kierunki rozwoju świetlic. „Świetlica w Szkole”, nr 2;
- Krajewska B. (2011). Standardy funkcjonowania świetlic szkolnych. „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”, nr 2;
- Muraszko B. (1995). Azyl w świetlicy, „Edukacja i Dialog” nr 6;
- Pelcowa M. (1991). Świetlice w szkołach wielkomiejskich. Stan aktualny i propozycje zmian. „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”, nr 4;
- Pietkiewicz M. (1985) (red.). Świetlica pomostem między rodziną a szkołą. (Materiały pomocnicze dla wychowawców świetlic). Warszawa;
- Pruszyńska D. (1990). Zajęcia socjoterapeutyczne w świetlicy szkolnej. Legnica;
- Wilkowska J. (1998). Świetlica czy przechowalnia? „Wychowawca”, nr 12;
- Skrzyński D. (2010). Kadra pedagogiczna w świetlicy. „Świetlica w Szkole”, nr 3;
- Zawadzka A. (1999). Świetlica jako miejsce odrabiania lekcji. „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”, nr 9;
- Strony internetowe świetlic szkolnych i środowiskowych;

UWAGI:**Dokumenty prawne regulujące pracę świetlicy szkolnej:**

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 21 lutego 1994 roku w sprawie rodzajów, organizacji i zasad działania publicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych, Dziennik Ustaw, nr 41, poz.156, z 28 marca 1994
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli Dz.U. nr 50, poz.400, z dnia 27 marca 2009r.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji. Dz.U. z dnia 26 sierpnia 2010r., Nr 156, poz. 1047
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. Dz. U. z 2009r. Nr 4, poz. 17
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Dz. U. nr 228, poz. 1487 z dnia 2 grudnia 2010r.
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 r. W sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych. Dz. U. nr 201, poz. 1455, z dnia 30 października 2007r.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki. Dz. U. Nr 2004-Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. Dz. U. Nr 64, poz. 593
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. - Karta Nauczyciela Dz.U. z 2006r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.2
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r., o systemie oświaty. Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm. (ost. 19.03.2009r.)

Strony internetowe:

- Czasopismo „Świetlica w Szkole” – www.swietlicawskole.pl
- MEN : <http://www.men.gov.pl/>
- Program Radosna Szkoła
- Podstawa programowa - <http://www.reformaprogramowa.men.gov.pl/images/stories/reforma.pdf>

Uwagi: W ramach zajęć brana jest pod uwagę możliwość metodycznego oglądu placówek i opracowanie przez studenta, studentów projektu ewaluacyjnego z jego prezentacją w ramach zajęć. Szczególnie w ramach studiów niestacjonarnych.

OSOBA PRZYGOTOWUJĄCA KATALOG:

dr Maria Fudali

dr Anna Szczęsna

dr Elżbieta Turska

ROLA I ZADANIA PEDAGOGA SZKOLNEGO

Kod przedmiotu:	05.1 – WP – PEDP-RZPS
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki z Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej
Prowadzący:	Nauczyciel akademicki z Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	V	Egzamin	4	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie na ocenę		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		V	Egzamin		
Ćwiczenia	18			Zaliczenie na ocenę		

CEL PRZEDMIOTU:

- przygotowanie przyszłych pedagogów do prowadzenia, organizowania i koordynowania na terenie szkoły (placówki) szeroko rozumianej pracy w zakresie wspomaganie rozwoju psychicznego i efektywności uczenia się uczniów, udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom, nauczycielom przy współpracy z instytucjami pozaszkolnymi;
- wyposażenie studentów w możliwie duży zasób wiadomości i umiejętności z wymienionych wyżej zakresów i przygotowanie ich do wykorzystania nabytych wiadomości i umiejętności w praktyce zawodowej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiedza z zakresu wychowania, bio-psycho-fizycznego rozwoju dzieci i młodzieży, niepełnosprawności, niedostosowania społecznego.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

- Szkoła, jako środowisko wychowawcze - ogólna charakterystyka szkoły, jako instytucji edukacyjnej, jej funkcje, organizacja.
- Specyfika zawodu pedagoga szkolnego (warunki pracy i zatrudnienia, wymagane kwalifikacje, zadania zawodowe, odpowiedzialność zawodowa).
- Warsztat pracy pedagoga szkolnego – zakresy czynności, powinności, uprawnienia.
- Projektowanie pracy pedagoga szkolnego – organizacja pracy, czas pracy, wymagana dokumentacja – praktyczne projektowanie pracy.
- Zagrożenia rozwoju uczniów i wychowania w szkole.
- Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w pracy pedagoga – koordynacja pracy, wymogi legislacyjne. Ogólne zasady tworzenia programów wychowawczych i profilaktycznych w szkole.
- Badania diagnostyczne w pracy pedagoga szkolnego.
- Współpraca szkoły i pedagoga ze środowiskiem lokalnym.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny z prezentacją slajdów, wykład z prezentacją multimedialną (power-point);
konwersatoryjny;

zajęcia ćwiczeniowe z wykorzystaniem metod: burzy mózgów, giełdy pomysłów, pracy w grupach, pracy z dokumentem źródłowym (akty prawne), oglądowych (wizyta u pedagoga szkolnego).

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma podstawową wiedzę o samym zawodzie pedagoga, w szczególności roli, obszarów działania i zakresu obowiązków pedagoga szkolnego, także powinności i uprawnień wynikających z zajmowanego stanowiska. Zna i potrafi scharakteryzować najczęstsze problemy szkolne, osobiste i rodzinne uczniów oraz granice osobistej interwencji. Definiuje podstawowe wolności i prawa w dziedzinie oświaty. Zna podstawowe zasady udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole i placówce.	K_W14	Egzamin z całości materiału w formie testu składającego się z pytań zamkniętych i otwartych z progami punktowymi	wykład
Ma elementarną wiedzę o procedurach postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją, także procedurach związanych z opiniowaniem i orzekaniem w stosunku do dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_W16	Ocena indywidualnej aktywności w toku zajęć (na każdych ćwiczeniach), Ocena prezentacji określonego zagadnienia programowego – praca grupowa, Przygotowanie pracy kontrolnej (terenowej) nt. warsztatu pracy pedagoga i problemów rozwiązywanych przez niego w konkretnej szkole – praca indywidualna; Kolokwium z treści zrealizowanych na ćwiczeniach (progi punktowe jw.).	ćwiczenia
Student potrafi dokonać interpretacji zjawisk dotyczących problemów wychowawczych uczniów: osobistych, rodzinnych, szkolnych, także ich sytuacji w zakresie potrzeb wyrównywania wiedzy, braków wiadomości szkolnych, mikrodefektów i zaburzeń rozwoju; analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej.	K_U01	Ocena indywidualnej aktywności w toku zajęć (na każdych ćwiczeniach), Przygotowanie pracy kontrolnej (terenowej) nt. warsztatu pracy pedagoga i problemów rozwiązywanych przez niego w konkretnej szkole – praca indywidualna; Kolokwium z treści zrealizowanych na ćwiczeniach (progi punktowe jw.).	ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Potrafi pracować w zespole pełniąc różne role; umie przyjmować i wyznaczać zadania, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań profesjonalnych w wyznaczonym obszarze, w szczególności organizacji form pomocy psychologiczno-pedagogicznej i pedagogizacji rodziców.	K_U13	Ocena indywidualnej aktywności w toku zajęć (na każdych ćwiczeniach), Kolokwium z treści zrealizowanych na ćwiczeniach (progi punktowe jw.).	ćwiczenia
Jako przyszły pedagog student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań w zakresie wspomagania rozwoju psychicznego i efektywności uczenia się dzieci i młodzieży; ma pozytywne nastawienie do budowania warsztatu pracy pedagoga.	K_K03	Ocena indywidualnej aktywności w toku zajęć (na każdych ćwiczeniach), Kolokwium z treści zrealizowanych na ćwiczeniach (progi punktowe jw.).	ćwiczenia
Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania związane z organizowaniem szeroko pojętej pomocy psychologiczno-pedagogicznej na rzecz dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli. Jest świadomy odpowiedzialności (prawnej, moralnej) za podejmowane działania.	K_K08	Ocena indywidualnej aktywności w toku zajęć (na każdych ćwiczeniach), Przygotowanie pracy kontrolnej (terenowej) nt. warsztatu pracy pedagoga i problemów rozwiązywanych przez niego w konkretnej szkole – praca indywidualna; Kolokwium z treści zrealizowanych na ćwiczeniach (progi punktowe jw.).	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA

Egzamin z całości materiału w formie testu składającego się z pytań zamkniętych i otwartych z progami punktowymi (60% maksymalnej liczby punktów - ocena dost., 70% - dst+; 80% - db; 90% - db+; 100% - bdb) bądź w formie ustnej lub pisemnej - wybór studenta.

Ocena indywidualnej aktywności w toku zajęć (na każdych ćwiczeniach) (20% oceny), Przygotowanie pracy kontrolnej (terenowej) nt. warsztatu pracy pedagoga i problemów rozwiązywanych przez niego w konkretnej szkole – praca indywidualna (30% oceny); Kolokwium z treści zrealizowanych na ćwiczeniach (progi punktowe jw.) (50% oceny).

Ocena końcowa: średnia arytmetyczna ocen cząstkowych - ćwiczeń i wykładów

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	55	40

Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	55	70
Łącznie	110	110
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2,5
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Sałasiński M., Badziukiewicz B., Vademecum pedagoga szkolnego, Warszawa 2003.
2. Jundziłł I., Rola zawodowa pedagoga szkolnego, Warszawa 1980.
3. Konarzewski K., Podstawy oddziaływań wychowawczych, Warszawa 1982.
4. Nalaskowski A., Przestrzenie i miejsca szkoły, Kraków 2002.
5. Gajewska G., Szczęsna A., Doliński A., Teoretyczno-metodyczne aspekty warsztatu pedagoga. Scenariusze zajęć wychowawczych. T. 2,3,4,5, Zielona Góra 2002-2008
6. Olbrycht K., Odpowiedzialność pedagoga. W: Olbrycht K. (red.), Edukacja aksjologiczna, t.2, Katowice 1995.

Akty prawne:

- 1) Rozporządzenie MENiS z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2010 r. nr 228, poz. 1487 – obowiązuje od 1 lutego 2011).
- 2) Rozporządzenie MENiS z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2010 r. nr 228, poz. 1488 – obowiązuje jw.)

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bajurska J., Praca pedagoga szkolnego w świetle badań. „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”, 1995, nr 3.
2. Bartosik J., Nauczyciel wychowawca, Gdańsk 2005.
3. Chomczyńska-Rubacha M., Szkolne środowisko uczenia się. W: Kwieciński Z., Śliwerski B. (red.), Pedagogika. Podręcznik akademicki t. 2, Warszawa 2004.
4. Dzierzgowska, Rodzice w szkole. Poradnik dla dyrektorów szkół, nauczycieli i rodziców, Warszawa 1999.
5. Romańska M., Kilka rad pedagoga szkolnego dla rodziców, „Wychowanie na co Dzień”, 1998, nr 3.
6. Ferenz K., Koziół E. (red.), Kompetencje nauczyciela- wychowawcy, Zielona Góra 2002.
7. Grad K., Przepisy prawne regulujące pracę pedagoga szkolnego. „Nowa Szkoła”, 2003, nr 3.
8. Gwizdek B., Sołtys E., Profilaktyka w szkole, rola i zadania pedagoga szkolnego. „Remedium”, 2004, nr 1.
9. Kwiatkowska H., Czas, miejsce, przestrzeń – zaniedbane kategorie pedagogiczne. W: Nalaskowski A., Rubacha K. (red.), Pedagogika u progu trzeciego tysiąclecia, Toruń 2001.
10. Letkiewicz J., Miejsce i rola pedagoga, „Edukacja i Dialog”, 1995, nr 8.
11. Matyjas B., Profilaktyka i resocjalizacja w pracy pedagoga szkolnego. „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”, 2002, nr 9.

UWAGI:

Wybrane zajęcia ćwiczeniowe organizowane są poza uczelnią – u pedagoga szkolnego.

OSOBA PRZYGOTOWUJĄCA KATALOG:

Dr Helena Ochonczenko

Dr Maria Fudali

KONSTRUOWANIE PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PEDP-KPP

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Lidia Wawryk

Prowadzący: Nauczyciel akademicki z Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Konwersatorium	45	3		Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	27			Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Poznanie standaryzowanych programów profilaktycznych oraz nabycie umiejętności konstruowania programów profilaktycznych – indywidualnych i grupowych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Zapoznanie studentów z wybraną wiedzą dotyczącą profilaktyki społecznej. Kształtowanie umiejętności planowania profilaktyki zjawisk patologicznych oraz podejmowania i realizacji działań profilaktycznych jednostkowych i grupowych.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Przegląd i analiza standaryzowanych programów profilaktycznych.
Zasady konstruowania programów profilaktycznych według Z.B. Gasia i G. Świątkiewicz.
Konstruowanie szkolnego programu profilaktyki.
Poznanie strategii postępowania profilaktycznego na różnych szczeblach w środowisku lokalnym.
Zapoznanie z prawnymi, finansowymi i organizacyjnymi ramami wyznaczającymi działania profilaktyczne.
Zastosowanie podejścia systemowego w profilaktyce w planowanych przedsięwzięciach profilaktycznych.
Zastosowanie diagnozy w rozwiązaniach systemowych.
Konstruowanie indywidualnych programów profilaktyki.

METODY KSZTAŁCENIA:

Dyskusja, pokaz, metody problemowe, metoda projektu.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi wykorzystać wiadomości z profilaktyki społecznej oraz niedostosowania społecznego w samodzielnym konstruowaniu programów profilaktycznych w szkole i środowisku lokalnym.	K_W10	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Projekt zaliczeniowy.	Konwersatorium
Student posiada wiedzę na temat zakresów profilaktyki społecznej, modeli, poziomów oraz realizowanych strategii profilaktycznych.	K_W16	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Projekt zaliczeniowy.	Konwersatorium
Student potrafi ocenić wiedzę na temat zjawisk społecznych – zna ich podłoże, rozmiar oraz mechanizmy w nim zachodzące.	K_U02	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Projekt zaliczeniowy.	Konwersatorium
Student konstruuje własne projekty programu w zakresie profilaktyki I,II i III rządowej z godnie z procedurą. Potrafi dokonać diagnozę dziecka i zaprojektować indywidualny program profilaktyczny.	K_U08	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Projekt zaliczeniowy.	Konwersatorium
Student jest otwarty na innowacje profilaktyczne w zakresie niedostosowania społecznego.	K_K02	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Projekt zaliczeniowy.	Konwersatorium
Student potrafi planować pracę profilaktyczną wybranych form niedostosowania społeczne w zakresie indywidualnym i grupowym.	K_K08	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego. Projekt zaliczeniowy.	Konwersatorium

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z konserwatorium: Test z wiedzy; zaplanowanie i skonstruowanie programu profilaktycznego grupowego; dokonanie indywidualnej diagnozy dziecka i skonstruowanie indywidualnego programu profilaktycznego.

Ocenę końcową stanowi średnia arytmetyczna ocen cząstkowych z konserwatorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	60	30
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	55
Łącznie	85	85
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Gaś Z. Profilaktyka w szkole. Warszawa 2006, WSiP.
2. Szymańska J. Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki. Warszawa 2002, CMPPP.

3. Zajączkowski K. Profilaktyka zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży. Toruń 1998, Wyd. Adam Marszałek.
4. Karasowska A, Jak wychowywać i uczyć dzieci z zaburzeniami zachowania, Warszawa, CMPPP.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Seweryńska A. Uczeń z rodziny dysfunkcyjnej. Warszawa 2004.
2. Sobolewska Z. Zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży. Zasady projektowania zajęć. OPTA, Warszawa 1993.
3. Świątkiewicz G. Profilaktyka w środowisku lokalnym. Warszawa 2002.

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Lidia Wawryk

SOCJOTERAPIA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PEDP-STP

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia

Prowadzący: Nauczyciel akademicki Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
konwersatorium	45	3	VI	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
konwersatorium	27		VI	zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zaznajomienie z podstawowymi terminami dotyczącymi socjoterapii, jej metod i technik, podstawowych ról grupowych, dynamiki grupy. Zapoznanie studentów z ćwiczeniami socjoterapeutycznymi wykorzystywanymi w grupie wychowawczej.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy pedagogiki i psychologii ogólnej

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Podstawowe pojęcia związane z socjoterapią:

Definicje grupy, dynamika grupy, etapy rozwoju grupy i ich charakterystyka.

Metody wykorzystywane w socjoterapii,

Definicje grupy, korzenie zachowań społecznych, definicje grupy, spójność, współuczestnictwo, zaangażowanie, poparcie, standardy normatywne), przywództwo.

Korekcja zachowań, specyficzne trudności uczestników zajęć socjoterapeutycznych.

Role grupowe: podział ról w grupie, znaczenie ról w dynamice wewnątrz- i międzygrupowej.

Warunki skuteczności socjoterapii: rola prowadzącego, motywacja uczestników zajęć, warunki zewnętrzne.

Miejsce socjoterapii w opiece i wychowaniu

METODY KSZTAŁCENIA:

Praca w grupach, dyskusja, symulacje, gry decyzyjne, metody ekspresyjne i in

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach.	K_W06	- obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta, - ocena zaangażowania w dyskusji, Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	
Student potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie.	K_U11	- obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	
Student odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne.	K_K08	- prezentacje multimedialne grupowe, - ocena zaangażowania w dyskusji Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	
Student ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń.	K_W08	- prezentacje multimedialne grupowe, - rozwiązywanie zadań problemowych, Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	
Student ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów.	K_U07	- obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta, - rozwiązywanie zadań problemowych, - ocena zaangażowania w dyskusji Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	
Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia.	K_K01	- ocena zaangażowania w dyskusji, Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	
Student ma podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach.	K_W06	- prezentacje multimedialne grupowe, - ocena zaangażowania w dyskusji	

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
		Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	
Student potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie.	K_U11	- ocena zaangażowania w dyskusji - prezentacje multimedialne grupowe	

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z konwersatorium na ocenę:

- aktywność na zajęciach,
- sprawdzenie posiadanej wiedzy dotyczącej: definicji grupy, ról grupowych, korzeni zachowań społecznych, standardów normatywnych, przywództwa (ocena przygotowania prezentacji w zespołach),
- ocena samodzielnie przygotowanych scenariuszy zajęć socjoterapeutycznych, dla wskazanej grupy wiekowej dzieci lub młodzieży z uwzględnieniem wiedzy o specyfice grupy: ocena wykorzystania metod i technik socjoterapeutycznych.

Ocenę łączną stanowi średnia arytmetyczna ocen cząstkowych

Ocenę końcową stanowi ocena z konwersatorium.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	30
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	45
Łącznie	75	75
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Jagieła J., Socjoterapia w szkole, Wydaw. Rubikon, Kraków 2007.
2. Deptuła M. (red.), Diagnostyka profilaktyka socjoterapia w teorii i praktyce pedagogicznej, Wydaw. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2005.
3. Kędzierzawska J., ABC socjoterapii, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2004, nr 3.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Sawicka K. (red.), Socjoterapia. Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, Warszawa 1998.

2. Dąbrowska – Jabłońska I., Terapia dzieci i młodzieży. Metody i techniki pomocy psychopedagogicznej, „Impuls”, Kraków 2006.
3. Oyster C., Grupy, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2002.
4. Floryszczak M., Metody pracy z grupą stosowane w socjoterapii, „Opieka- Wychowanie - Terapia” 2004, nr 3-4.
5. Matyja A., Metody i techniki stosowane w socjoterapii, „Opieka – Wychowanie - Terapia” 2005, nr 3/4.

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Anna Szczęsna

METODYKA PRACY Z DZIEĆMI NIEDOSTOSOWANYMI SPOŁECZNIE

	Kod przedmiotu: 05.6-WP-PEDP-MPDN
	Typ przedmiotu: obowiązkowy
	Język nauczania: polski
Od odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki z KOTiPS prowadzący przedmiot
Prowadzący:	Nauczyciel akademicki z KOTiPS

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin tygodniowo	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Konwersatorium	45	3	VI	Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	27		VI	Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z problematyką metodyki pracy z dziećmi niedostosowanymi społecznie. Wyposażenie studentów w podstawowe umiejętności oddziaływań opiekuńczo – wychowawczych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych w pracy z dziećmi przejawiającymi różne zaburzenia w zachowaniu. Kształtowanie umiejętności dostosowywania oddziaływań do potrzeb i możliwości podopiecznych. Kształtowanie i doskonalenie kompetencji koniecznych w zawodzie pedagoga – wychowawcy.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Od studenta oczekuje się podstawowej wiedzy pedagogicznej, psychologicznej i socjologicznej oraz znajomości problematyki niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży, znajomości podstawowych metod i technik diagnostycznych, znajomości roli i zadań pedagoga szkolnego a także podstawowych umiejętności komunikacji interpersonalnej i pracy opiekuńczo – wychowawczej z dziećmi.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

- Charakterystyki trudnych zachowań dzieci i młodzieży w różnych sferach ich funkcjonowania społecznego (środowisko rodzinne, rówieśnicze i szkoła). Uwarunkowania i konsekwencje naruszenia więzi społecznych. Motywy trudnych zachowań dzieci i młodzieży. Obszary występujących trudności.
- Funkcjonowanie ucznia niedostosowanego i zagrożonego niedostosowaniem w środowisku szkolnym i rówieśniczym – zajęcia praktyczne w placówce (np. OHP, Ośrodek Kuratorski, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii).
- Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia niedostosowaniem społecznym. Metody współpracy szkoły z policją. Działania podejmowane przez nauczyciela w różnych sytuacjach trudnych w szkole (np. picie alkoholu, spożywanie narkotyków, palenie papierosów, agresja, naruszenia dyscypliny, wagary, wulgaryzmy).
- Kontinuum postępowania nauczyciela w sytuacjach trudnych (zawarcie umowy, komunikacja niewerbalna (świadome ignorowanie, technika znaków, technika bliskości, technika dotyku)
- Kontinuum postępowania nauczyciela w sytuacjach trudnych (język – ja, odzwierciedlanie uczuć, procedura sprawdzająca, technika odcinająca, logiczne konsekwencje, zdarta płyta). Zasady przeprowadzania interwencji fizycznej.

- Rodzic ucznia trudnego w szkole. Przyczyny trudności w relacjach z rodzicem ucznia trudnego. Zasady prawidłowych relacji z rodzicem.
- Zasady udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole wynikającej z niedostosowania społecznego ucznia i zagrożenia niedostosowaniem społecznym. Tworzenie Karty Indywidualnych Potrzeb Ucznia (IPET).
- Tworzenie indywidualnego planu oddziaływań wychowawczych dla młodzieży zagrożonej niedostosowaniem i niedostosowanej społecznie (diagnoza funkcjonowania ucznia, zasady tworzenia planu).
- Współdziałanie instytucji różnego typu w pracy z dzieckiem zagrożonym i niedostosowanym społecznie.
- Możliwości zastosowania procedur osiągania celów w pracy wychowawczej i profilaktycznej z uczniem niedostosowanym społecznie. Zasady ortodydaktyki.
- Metody w pracy z uczniem niedostosowanym społecznie (wpływu osobistego, wpływu grupy, organizowania środowiska).

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwersatoryjny, pogadanka, pokaz, prelekcja, klasyczna metoda problemowa, metoda sytuacyjna, praca w grupach, praca w parach, burza mózgów, odgrywanie scenek, praca z dokumentem źródłowym, giełda pomysłów, dyskusja, symulacje, metody ekspresyjne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student nazywa i charakteryzuje rodzaje więzi społecznych i prawidłowości rządzące relacjami międzyludzkimi.	K_W06	Kolokwium Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	konwersatorium
Wskazuje struktury społeczne i instytucje życia społecznego istotne w wychowaniu, socjalizacji, profilaktyce, resocjalizacji – w pracy z dzieckiem zagrożonym i niedostosowanym społecznie.	K_W07	Ocena wystąpienia Kolokwium Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	konwersatorium
Objaśnia podstawowe terminy, teorie i kwestie metodyki pracy z dziećmi niedostosowanymi społecznie, zna zasady organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym i niedostosowanych w środowisku szkolnym. Zna przyczyny trudnych zachowań uczniów w szkole i potrafi wskazać obszary, w których te trudności występują.	K_W13	Ocena swobodnej wypowiedzi; Kolokwium Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	konwersatorium
Student potrafi dokonać adekwatnej diagnozy i oceny sytuacji społecznej ucznia zagrożonego niedostosowaniem i niedostosowanego, interpretuje motyw i wzory zachowań dzieci niedostosowanych społecznie, potrafi samodzielnie skonstruować Plan Indywidualnych Oddziaływań Wychowawczych, projektuje i wdraża oddziaływania wychowawczo – profilaktyczne w pracy z dzieckiem zagrożonym i	K_U03	Ocena prezentacji Kolokwium Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego Zadanie praktyczne	konwersatorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
niedostosowanym społecznie.			
Krytycznie ocenia przydatność i efektywność poznanych zasad, metod, procedur w pracy z dzieckiem zagrożonym i niedostosowanym społecznie, potrafi zastosować procedury postępowania z uczniem zagrożonym niedostosowaniem i niedostosowanym społecznie w różnych sytuacjach jego funkcjonowania w środowisku rodzinnym, rówieśniczym i szkolnym.	K_U09	Ocena swobodnej wypowiedzi; Kolokwium Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	konwersatorium
Student wykorzystuje zdobytą wiedzę z zakresu metodyki pracy z dziećmi niedostosowanymi społecznie w sytuacjach wychowawczych, społecznych (symulowanych lub rzeczywistych), potrafi adekwatnie zastosować poznane na zajęciach sposoby pracy z uczniem zagrożonym niedostosowaniem i niedostosowanym przy współdziałaniu z osobami doświadczonymi w pracy z dziećmi zagrożonymi i niedostosowanymi społecznie.	K_U13	Ocena swobodnej wypowiedzi; Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego Ocena wykonania zadania praktycznego	konwersatorium
Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania pracy z dziećmi zagrożonymi i niedostosowanymi społecznie o charakterze indywidualnym, grupowym w różnych środowiskach życia dziecka, jest gotowy i chętny do podejmowania działań praktycznych, wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań w zakresie pracy z dzieckiem zagrożonym i niedostosowanym społecznie.	K_K03	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego Ocena wykonania zadania praktycznego	konwersatorium
Potrafi pracować w zespole, kreatywnie uczestniczy w realizowanych działaniach, jest otwarty na wskazówki osób doświadczonych w pracy z dziećmi niedostosowanymi społecznie, jest otwarty na współdziałanie zarówno ze tymi specjalistami jak i osobami niebędącymi specjalistami, rozumie trudności związane z funkcjonowaniem rodziców ucznia trudnego w środowisku szkolnym. Potrafi podejmować działania zmierzające do optymalizacji tych relacji	K_K07	Ocena prezentacji Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego Ocena wykonania zadania praktycznego .	konwersatorium
W sposób odpowiedzialny podchodzi do wyznaczonych	K_K08	Ocena wykonania zadania	konwersatorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zadań, w projektowaniu i realizacji działań wykazuje się wrażliwością na wychowanka.		praktycznego	

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie ćwiczeń: średnia arytmetyczna ocen częściowych uzyskanych w trakcie semestru za wykonanie poszczególnych zadań:

- przygotowanie się i aktywny udział w ćwiczeniach (na każdych zajęciach),
- kolokwium z treści zrealizowanych na ćwiczeniach,
- prezentacja procedury, metody osiągania celów w pracy z dzieckiem zagrożonym niedostosowaniem i niedostosowanym społecznie,
- przygotowanie planu oddziaływań wychowawczych dla konkretnych uczniów zagrożonych niedostosowaniem i niedostosowanych społecznie,
- przygotowanie scenariusza zajęć i realizacja zajęć o charakterze integracyjnym / pomocy w nauce / w grupie wychowanków ze znamionami niedostosowania społecznego;

Oceną końcową jest ocena z ćwiczeń

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	52	35
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	59	76
Łącznie	111	111
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. F. Kozaczuk, B. Urban B (red) (1997), Profilaktyka I resocjalizacja młodzieży, Rzeszów,
2. O. Speck (2007), Trudności wychowawcze, Gdańsk,
3. K. Schaeffer (2005), Jak przeżyć szkołę, Gdańsk,
4. H. Nolting (2008), Jak zachować porządek w klasie, Gdańsk,
5. M. Seweryńska (2004), Uczeń z rodziny dysfunkcyjnej. Przewodnik dla wychowawców i nauczycieli, Warszawa,
6. J. Jagieła (2005), Trudny uczeń w szkole. Krótki przewodnik psychologiczny, Kraków;

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Robertson (1998), Jak zapewnić dyscyplinę, ład i uwagę w klasie, Warszawa,
2. R. MacKenzie (2002), Kiedy pozwolić, kiedy zabronić, Gdańsk,
3. S. Moscovici (1998), Psychologia społeczna w relacji ja-inni, Warszawa,

4. Krajowy Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przeszłości wśród Dzieci i Młodzieży 13.01.2004
5. E. Berne (1997), W co grają ludzie, Warszawa
6. R. Maxwell (1994), Dzieci, alkohol, narkotyki, Gdańsk,
7. T. Gordon (2007), Wychowanie bez porażek, Warszawa,
8. R. Knez, W. Słonina (2002) Saper czyli jak rozminować agresję, Kraków,
9. K. Sawicka (red) (1998), Socjoterapia, Warszawa,
10. R. Cialdini (1996), Wywieranie wpływu na ludzi, Gdańsk,
11. Wybrane akty prawne;

UWAGI:

Zajęcia na studiach stacjonarnych mogą uwzględniać wykonanie zadania praktycznego w środowisku lokalnym.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Jolanta Lipińska – Lokś

WYBRANE PROBLEMY PRAWA RODZINNEGO

Kod przedmiotu: 10.9-WP-PEDP-WPPR

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: nauczyciel akademicki prowadzący wykład

Prowadzący: nauczyciel akademicki zatrudniony w Katedrze
Opieki Terapii i Profilaktyki Społecznej

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15	1	VI	egzamin	
Ćwiczenia	15	1		zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		VI	egzamin	
Ćwiczenia	9			zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

- zapoznanie studentów z prawnymi aspektami funkcjonowania rodziny w Polsce, w szczególności z prawnym wymiarem opieki nad dzieckiem w rodzinie, odpowiedzialności prawnej rodziców za dziecko.
- uzmysłowienie bliskości prawa z procesem dydaktyczno-opiekuńczo-wychowawczym,
- kształtowanie i nabycie umiejętności korzystania z przepisów prawa.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Ogólna znajomość Konstytucji RP

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

- Wstępne wiadomości o prawie ((pojęcie prawa, gałęzi prawa, źródeł prawa, podmiotów prawa, stosunku prawnego, organów tworzenia i stosowania prawa w Polsce).
- Źródła, systematyka, przedmiot i podstawowe zasady prawa rodzinnego.
- Właściwość i rola sądów rodzinnych: postępowanie cywilne, tryb procesowy i nieprocesowy, pisma procesowe i ich elementy.
- Stosunki prawnorodzinne (małżeństwo a konkubinaty, pokrewieństwo, powinowactwo, inne więzi).
- Stan cywilny. Pojęcie i prawny charakter. Znaczenie aktów stanu cywilnego.
- Ochrona rodziny w prawodawstwie polskim i wybranych aktach prawa międzynarodowego. Małżeństwo (zawarcie związku małżeńskiego, przeszkody małżeńskie, wzajemne prawa i obowiązki małżonków, stosunki majątkowe, ustanie małżeństwa, rozwód, separacja).
- Macierzyństwo i ojcostwo. Pojęcie, przesłanki, skutki. Pochodzenie dziecka.
- Władza rodzicielska. Pojęcie, powstanie, treść. Ingerencja sądu w sferę jej wykonywania.
- Kontakty z dziećmi. Istota. Regulacja kontaktów rodziców z dzieckiem. Formy ingerencji sądu w sferę kontaktów rodziców z dzieckiem.

- Przysposobienie – przesłanki, rodzaje i skutki prawne.
- Obowiązek alimentacyjny pomiędzy rodzicami a dziećmi. Fundusz alimentacyjny.
- Opieka i kuratela. Zakres podmiotowy, przesłanki ustanowienia opieki, formy i elementy opieki. Różnice pomiędzy opieką i kuratelą.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny z elementami dyskusji z prezentacją slajdów i prezentacją multimedialną;
ćwiczenia – metoda problemowa (rozwiązywanie kasusów), praca z dokumentem źródłowym (akty prawne), praca w grupach, dyskusja nad określonym problemem prawnym

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna podstawowe źródła prawa obowiązującego w RP, zna elementarną terminologię używaną w przepisach prawnych dotyczących rodziny, potrafi ją definiować i wykorzystywać w wypowiedziach słownych i pisemnych i rozumie jej zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	K_W01	egzamin, kolokwium	wykład
Student ma podstawową i uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm prawnych dotyczących stosunku małżeństwa, pokrewieństwa, opieki i kurateli. Student ma specjalistyczną wiedzę w zakresie stosunków prawnorodzinnych, rozumie funkcjonowanie osoby fizycznej (człowieka) jako podmiotu prawa	K_W19 K_W20	egzamin, kolokwium	wykład
Student potrafi posługiwać się zasadami i normami prawnymi w podejmowanej działalności, (dostrzega i analizuje dylematy prawne w zakresie stosunków rodzinnych; przewiduje skutki konkretnych działań pedagogicznych)	K_U12	ocena indywidualnej aktywności w toku zajęć, ocena prezentacji i zinterpretowania kasusów dotyczących określonych przypadków	ćwiczenia
Student wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej, w szczególności dotyczących stosunków rodzinnych i ich wpływu na proces opiekuńczo-dydaktyczno-wychowawczy, potrafi analizować, interpretować i zastosować podstawowe przepisy prawa rodzinnego do rozwiązywania różnych sytuacji w ww. procesie, nabywa umiejętności sporządzania podstawowych pism procesowych (pozew o rozwód, o alimenty itp.).	K_U13	ocena indywidualnej aktywności w toku zajęć, ocena prezentacji i zinterpretowania kasusów dotyczących określonych przypadków	ćwiczenia
Student docenia znaczenie elementarnej wiedzy z zakresu nauk prawnych dla utrzymania i rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych i odnosi zdobytą wiedzę do projektowania działań zawodowych	K_K02	ocena indywidualnej aktywności w toku zajęć	ćwiczenia
Dostrzega dylematy prawne związane z własną i cudzą pracą, poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje	K_K05	ocena indywidualnej aktywności w toku zajęć, ocena prezentacji i	ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zgodnie z zasadami i normami prawa rodzinnego.		zinterpretowania przypadków kazuśw określonych	

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z wykładu: Egzamin z całości materiału w formie testu składającego się z pytań zamkniętych i otwartych z progami punktowymi (60% maksymalnej liczby punktów -ocena dost., 70% - dst+; 80% - db; 90% - db+; 100% - bdb) bądź w formie ustnej - wybór studenta.

Zaliczenie z ćwiczeń: Ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Metodami weryfikacji efektów kształcenia są: ocena indywidualnej aktywności w toku zajęć (na każdym ćwiczeniu); ocena prezentacji i zinterpretowania kazuśw dotyczących określonych przypadków w oparciu o zdobytą wiedzę z powołaniem się na konkretne normy prawne – praca grupowa z dokumentem prawnym; kolokwium pisemne z zagadnień objętych programem ćwiczeń (progi punktowe jw.) Podstawą zaliczenia ćwiczeń będzie średnia arytmetyczna wszystkich ocen.

Ocena końcowa: średnia ważona ocen cząstkowych – 60% oceny z wykładów i 40% oceny z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	50	75
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (z późn. zm.)
2. Strzebinczyk J., Prawo rodzinne, Łódź 2010.
3. Andrzejewski M., Prawo rodzinne i opiekuńcze, Warszawa 2004.
4. Andrzejewski M., Prawna ochrona rodziny, Warszawa 1999.
5. Zieliński A., Prawo rodzinne i opiekuńcze w zarysie, Warszawa 2000.
6. Bojarski Ł., Płatek M., Z prawem na ty, Zakamycze 1999.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Konstytucja RP
2. Kodeks cywilny
3. Ustawa o postępowaniu w stosunku do nieletnich
4. Andrzejewski M., Ochrona praw dziecka w rodzinie dysfunkcyjnej (Dziecko – Rodzina – Państwo), Zakamycze 2003.

5. Filipiak T.A., Mojak J., Nazar M., Niezbecka E.: Zarys prawa cywilnego i rodzinnego, Lublin 1999.
6. Gajda J., odeps rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, Warszawa 1999.
Smyczyński T., Prawo rodzinne i opiekuńcze, wyd. 3, Warszawa 2003.
7. Sokołowski T., Prawo rodzinne zarys wykładu, Poznań 2003.
8. Winiarz J., Gajda J., Prawo rodzinne, Warszawa 1999.

UWAGI:

Treści programu obejmują kilka gałęzi prawa, ograniczona liczba godzin przeznaczonych na realizację przedmiotu zmusza do wybiórczego ich potraktowania.

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Helena Ochonczyńska

ORGANIZACJA ZAJĘĆ PROFILAKTYCZNYCH W ŚRODOWISKU LOKALNYM

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PEDP-OZPS

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Język nauczania: Polski

nauczyciel akademicki z Katedry Opieki Terapii i
 Odpowiedzialny za przedmiot: Profilaktyki
 Społecznej prowadzący zajęcia

Prowadzący: dr Agnieszka Nowicka, dr Lidia Wawryk

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
konwersatorium	30	2	VI	Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
konwersatorium	18		VI	Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z mechanizmami funkcjonowania środowiska lokalnego oraz realizatorami strategii profilaktycznej w środowisku. Przygotowanie studentów do planowania i realizacji zajęć profilaktycznych w środowisku lokalnym.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowe wiadomości z zakresu patologii i profilaktyki społecznej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Profilaktyka jako zjawisko przeciwdziałania sytuacjom pozanormatywnym.
 Patologia społeczna jako szczególnie interesujący obszar zainteresowania profilaktyki.
 Środowisko lokalne jako miejsce oddziaływań profilaktycznych.
 Instytucje, organizacje społeczne i osoby fizyczne biorące udział w profilaktyce środowiska lokalnego.
 Programy i oddziaływania społeczności lokalnej służące profilaktyce.
 Realizacja norm środowiskowych jako wyznacznik skuteczności profilaktyki w środowisku.
 Perspektywy rozwoju i zmian w profilaktyce lokalnej.
 Przygotowanie i przeprowadzenie przez studentów zajęć profilaktycznych z zakresu profilaktyki społecznej (temat zajęć do wyboru):

- Stop sponsoringowi!
- Sposoby przeciwdziałania agresji w środowisku szkolnym.
- Cyberbullying zagrożeniem dla dzieci i młodzieży.
- Zagrożenie młodzieży zaburzeniami odżywiania (anoreksją i bulimią).
- Niebezpieczne zakupy (zjawisko zakupoholizmu).
- Uzależnienie od hazardu zagrożeniem dla młodzieży.

- Jestem przeciw dopalaczom
- Nie daj się zwerbować sekcje!
- Handel ludźmi zagrożeniem współczesnego człowieka.
- Jak sobie radzić ze stresem?
- Czy muszę uczestniczyć w „wyścigu szczurów”?

METODY KSZTAŁCENIA:

Dyskusja, warsztaty, praca w małych grupach, metoda programowana z wykorzystaniem komputera, metody aktywizujące.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody Weryfikacji	Forma zajęć
Student zna pojęcie, składniki i cechy konstytutywne środowiska lokalnego oraz mechanizmy funkcjonowania i zasoby społeczności lokalnej.	K_W07	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Warsztaty
Student rozróżnia i charakteryzuje instytucje, organizacje społeczne i osoby fizyczne podejmujące działania profilaktyczne w środowisku lokalnym. Wskazuje prawne podstawy ich funkcjonowania, opisuje ich cele i zadania, zwłaszcza te dotyczące profilaktyki społecznej.	K_W14	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Warsztaty
Student ocenia przydatność programów, procedur, metod i dobrych praktyk stosowanych w środowisku lokalnym służących profilaktyce.	K_U09	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Warsztaty
Student bazując na wcześniej zdobytej wiedzy z zakresu pedagogiki, psychologii, patologii i profilaktyki społecznej analizuje zjawiska społeczne. Planuje i tworzy scenariusze zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, które może wykorzystać w pracy pedagoga – profilaktyka.	K_U13	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Warsztaty
Student jest przekonany o sensie i potrzebie podejmowania działań profilaktycznych w środowisku lokalnym. Wykazuje się otwartością i kreatywnością w zakresie poszukiwania różnych rozwiązań w tym zakresie.	K_K03	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego, ocena przygotowanego w zespole scenariusza zajęć profilaktycznych oraz sposobu ich przeprowadzenia.	Warsztaty
Student potrafi współpracować w zespole. Przyjmuje, wyznacza i realizuje zadania wymagające kooperacji z innymi ludźmi.	K_K07	Systematyczna ocena aktywności podczas zajęć.	Warsztaty

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie warsztatów: średnia arytmetyczna oceny przygotowania i aktywnego udziału w zajęciach, oceny przygotowanego w zespole scenariusza zajęć profilaktycznych oraz sposobu ich przeprowadzenia, oceny przygotowanej przez studenta prezentacji multimedialnej.

Ocena ostateczna: średnia arytmetyczna oceny przygotowania i aktywnego udziału w zajęciach, oceny przygotowanego w zespole scenariusza zajęć profilaktycznych oraz sposobu ich przeprowadzenia, oceny przygotowanej przez studenta prezentacji multimedialnej.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	50	75
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Balandynowicz A., Profilaktyka i środki probacyjne, [w:] B. Urban, J. Stanik [red.], Resocjalizacja, t. 2, PWN, Warszawa 2008
- Bielecki E., Z problematyki resocjalizacji, Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa, Bydgoszcz 2005
- Gaś Z. B., Profilaktyka w szkole, WSiP, Warszawa 2006
- Świątkiewicz G. [red.], Profilaktyka w środowisku lokalnym, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2002

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- Albański L. [red.], Profilaktyka niedostosowania społecznego – teoria i praktyka, Wydawnictwo Kolegium Karkonoskiego, Jelenia Góra 2006
- Arendarska A., Wojcieszek K., Przygotowanie do profilaktyki domowej, PARPA, Warszawa 1996
- Gaś Z.B., Działania wychowawcze w gimnazjum, Fundacja „Masz Szansę”, Lublin 2001
- Gaś Z.B., Psychoprofilaktyka, Wydawnictwo UMCS, Lublin 1998
- Karasowska A., Profilaktyka na co dzień : jak wychowywać i uczyć dzieci z zaburzeniami zachowania, Wydawnictwo Edukacyjne PARPA, Warszawa 2006
- Kołodziejczyk J., Agresja i przemoc w szkole : konstruowanie programu przeciwdziałania agresji i przemocy w szkole, Wydawnictwo Sophia, Kraków 2004
- Macander D., Profilaktyka uzależnień w szkole, „Narkomania” 2007, nr 1
- Ostaszewski K., Skuteczność profilaktyki używania substancji psychoaktywnych, Wydawnictwo Naukowe „Scholar”. Warszawa 2003
- Pilch T., Lepalczyk I. [red.], Pedagogika społeczna, Wydawnictwo Żak, Warszawa 1995
- Sztuka M., Izdebski Z., Specjalistyczne programy korekcyjno- resocjalizacyjne, [w:] B. Urban, M. Stanik [red.], Resocjalizacja, t. 2, PWN, Warszawa 2008
- Szymańska J., Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki, CMPP-P MEN, Warszawa 2000
- Wojcieszek A. K., Na początku była rozpacz. Antropologiczne podstawy profilaktyki, Wydawnictwo Rubikon, Kraków 2005

13. Wronkowska S., Zmierczak M. [red.], Kompendium wiedzy o społeczeństwie, państwie i prawie, PWN, Warszawa-Poznań 2007
14. Zajączkowski K., Profilaktyka zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2003

UWAGI:

Brak

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Agnieszka Nowicka

OPIEKA I POMOC OSOBOM STARSZYM

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PEDP-OPS

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Język nauczania: Polski

nauczyciel akademicki z Katedry Opieki Terapii i
 Odpowiedzialny za przedmiot: Profilaktyki
 Społecznej prowadzący zajęcia

Prowadzący: dr Agnieszka Nowicka, dr Jolanta Lipińska-Lokś

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18			Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Poznanie specyfiki okresu późnej dorosłości, problemów osób w starszym wieku oraz działalności różnych placówek prosenioralnych. Nabycie przez studentów umiejętności diagnozowania potrzeb ludzi zaawansowanych wiekowo oraz umiejętności pracy w zespole.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Brak wymagań

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Starość jako faza życia człowieka.
 Człowiek stary w rodzinie i społeczeństwie.
 Postawy społeczne wobec starzenia się, starości i osób starszych.
 Problemy egzystencjalne seniorów.
 Potrzeby ludzi zaawansowanych wiekowo i możliwości ich zaspokajania.
 Znaczenie aktywności w życiu osób zaawansowanych wiekowo.
 Wspomaganie osób starszych – terminologia i rozwiązania organizacyjne.
 Polski system pomocy społecznej na rzecz ludzi starszych.
 Instytucje i placówki wspierające rozwój ludzi zaawansowanych wiekowo.
 Instytucje i placówki niosące pomoc osobom w starszym wieku.
 Wycieczka dydaktyczna do wybranej placówki prosenioralnej.

METODY KSZTAŁCENIA:

Dyskusja, metody aktywizujące, praca w małych grupach, praca z tekstem źródłowym, metoda programowana z wykorzystaniem komputera

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna specyfikę funkcjonowania człowieka starszego w rodzinie, w grupie rówieśniczej, placówkach kulturalnych i edukacyjnych, w ośrodkach wsparcia dziennego i opieki ciągłej. Potrafi scharakteryzować potrzeby ludzi w starszym wieku i wskazać możliwości ich realizacji w środowisku domowym i instytucjonalnym.	K_W10	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego, kolokwium.	Ćwiczenia
Student wskazuje prawne podstawy funkcjonowania oraz charakteryzuje cele i zadania instytucji wspierających rozwój osób w starszym wieku oraz placówek niosących pomoc osobom starszym.	K_W14	Ocena prezentacji, kolokwium.	Ćwiczenia
Student analizuje problemy osób zaawansowanych wiekowo, ich przyczyny oraz wpływ na jakość życia seniorów.	K_U02	Ocena swobodnej wypowiedzi, kolokwium.	Ćwiczenia
Student animuje prace wspierające rozwój osób w starszym wieku.	K_U11	Ocena scenariusza zajęć aktywizujących	Ćwiczenia
Student jest przekonany o sensie i potrzebie podejmowania działań aktywizujących i wspierających osoby starsze. Wykazuje się otwartością i kreatywnością w zakresie poszukiwania różnych rozwiązań w tym zakresie.	K_K03	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Ćwiczenia
Student potrafi współpracować w zespole. Przyjmuje, wyznacza i realizuje zadania wymagające kooperacji z innymi ludźmi.	K_K07	Ocena sposobu omawiania prezentacji oraz realizacji fragmentu zajęć aktywizujących.	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie ćwiczeń: średnia arytmetyczna oceny przygotowania i aktywnego udziału w zajęciach (na każdym ćwiczeniu), przygotowania w zespole prezentacji na temat wybranej placówki prosenioralnej, opracowania w zespole konspektu zajęć aktywizujących dla osób w starszym wieku oraz oceny z kolokwium (90% poprawnych odpowiedzi – ocena bdb, 75% - db, 60% - dst).

Ocena ostateczna: średnia arytmetyczna oceny przygotowania i aktywnego udziału w zajęciach (na każdym ćwiczeniu), przygotowania w zespole prezentacji na temat wybranej placówki prosenioralnej, opracowania w zespole konspektu zajęć aktywizujących dla osób w starszym wieku oraz oceny z kolokwium (90% poprawnych odpowiedzi – ocena bdb, 75% - db, 60% - dst).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	35	28
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	55	62

	Łącznie	90	90
Punkty ECTS		Studia stacjonarne	Studia stacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego		1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego		2	2
Łącznie		3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Czerniawska O., Drogi i bezdroża andragogiki i gerontologii, Wydawnictwo UŁ, Łódź 2000
2. Leszczyńska-Reichert A., Człowiek starszy i jego wspomaganie – w stronę pedagogiki starości, Wydawnictwo UWM, Olsztyn 2010
3. Steuden S., Psychologia starzenia się i starości, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2011
4. Szarota Z., Gerontologia społeczna i oświatowa. Zarys problematyki, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2004
5. Szatur-Jaworska B., Błądowski P., Dzięgielewska M., Podstawy gerontologii społecznej, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2006
6. Trafiałek E., Polska starość w dobie przemian, Wydawnictwo Naukowe „Śląsk”, Katowice 2003

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Błachnio A., Starość non profit. Wolontariat na Uniwersytetach Trzeciego Wieku w Polsce i na świecie, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2012
2. Bühler Ch., Bieg życia ludzkiego, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999
3. Bugajska B. [red.], Życie w starości, ZAPOL, Szczecin 2007
4. Bugajska B., Tożsamość człowieka w starości. Studium socjopedagogiczne, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2005
5. Dzięgielewska M. [red.], Przygotowanie do starości, UŁ, Łódź 1997
6. Kościńska E., Edukacja zdrowotna seniorów i osób przewlekle chorych, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2010
7. Kromolicka B., Bugajska B., Seredyńska K. [red.], Pomoc i opieka w starości, ZAPOL, Szczecin 2007
8. Nowicka A. [red.], Wybrane problemy osób starszych, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2010
9. Obuchowski K. [red.], Starość i osobowość, Wydawnictwo Akademii Bydgoskiej, Bydgoszcz 2002
10. Pędich W., Ludzie starzy, Centrum Rozwoju Służb Społecznych, Warszawa 1996
11. Rembowski J., Psychologiczne problemy starzenia się człowieka, PWN, Warszawa-Poznań 1990
12. Steuden S., Marczuk M. [red.], Starzenie się a satysfakcja z życia, Wydawnictwo KUL, Lublin 2006
13. Susułowska M., Psychologia starzenia się i starości, PWN, Warszawa 1989
14. Synak B. [red.], Polska starość, Wydawnictwo UG, Gdańsk 2002
15. Szarota Z., Starzenie się i starość w wymiarze instytucjonalnego wsparcia na przykładzie Krakowa, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2010
16. Tobiasz-Adamczyk B. [red.], Przemoc wobec osób starszych, Wydawnictwo UJ, Kraków 2009
17. Wiśniewska-Roszkowska K., Nowe życie po sześćdziesiątce, POLWEN, Radom 2003
18. Zych A.A., Człowiek wobec starości. Szkice z gerontologii społecznej, Wydawnictwo Naukowe Śląsk, Katowice 1999
19. Zych A.A. [red.], Poznać, zrozumieć i zaakceptować starość, Spółka Over Group, Łask 2012

UWAGI:

Brak

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Agnieszka Nowicka

MODUŁ 5
RESOCJALIZACJA Z PORADNICTWEM SPECJALISTYCZNYM

PEDAGOGIKA RESOCJALIZACYJNA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PEDP-PRES
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Nauczyciel akademicki prowadzący wykład
 Prowadzący: Nauczyciel akademicki Katedry Seksuologii,
 Poradnictwa i Resocjalizacji

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					6
Wykład	30	2	I	amin	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		I	amin	
Ćwiczenia	18			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest zapoznanie z obszarem tematycznym pedagogiki resocjalizacyjnej, wskazaniem kluczowych trendów i kierunków we współczesnej resocjalizacji. Z uwagi na wprowadzający charakter przedmiotu, kierunkujący zainteresowania słuchaczy celem jest uświadomienie studentom różnych problemów resocjalizacyjnych, którymi będą zajmować się podczas studiów w obrębie specjalistycznych przedmiotów

WYMAGANIA WSTĘPNE:

brak wymagań

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zakres tematyczny wykładów

1. Teoretyczne konteksty pedagogiki resocjalizacyjnej
2. Norma w kontekście granic zachowań wyznaczająca wymiar patologii zachowania
3. Zaburzenia w zachowaniu – niedostosowanie społeczne – przestępczość
4. Kryzysy rozwojowe jako czynnik sprzyjający zaburzeniom zachowania
5. Dorastanie społeczne a zachowania dewiacyjne młodzieży
6. Transmisja wzorów rodzinnych w genezie zaburzonych zachowań
7. Pedagog resocjalizacyjny – model wzorzec

Zakres tematyczny ćwiczeń

1. Ewolucja zaburzeń w zachowaniu w kierunku przestępczości
2. Placówki resocjalizacyjne. Projektowanie systemów resocjalizacji
3. Resocjalizacja w środowisku otwartym
4. Problem diagnozy resocjalizacyjnej (efektywność resocjalizacji, diagnoza atmosfery społecznej instytucji resocjalizującej)

5. Problem drugiego życia w placówkach resocjalizacyjnych
6. Metaumiejętności i umiejętności specjalne pedagoga resocjalizacyjnego
7. Dynamika grupy o zaburzonych zachowaniach
8. Role społeczne w strukturze grupy resocjalizacyjnej

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwersatoryjny, Metoda sytuacyjna, Dyskusja, Gry dydaktyczne

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi dobrać terminologię używaną w pedagogice resocjalizacyjnej, potrafi wytłumaczyć jej źródła oraz objaśnić związek z innymi dyscyplinami naukowymi. Dobiera pojęcia wykorzystywane w pedagogice resocjalizacyjnej do opisu rzeczywistości społecznej, patologii, dewiacji oraz normy,	K_W01	Egzamin	Wykład
Student potrafi wskazać miejsce pedagogiki resocjalizacyjnej systemie nauk oraz o jej przedmiotowe i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi	K_W02	Egzamin	Wykład
Student potrafi opisać różne rodzaje struktur społecznych osadzonych w przestrzeni resocjalizacyjnej, instytucjach życia społecznego odnoszące się do problemów resocjalizacyjnych oraz zachodzących między nimi relacji	K_W07	Praca zaliczeniowa	Ćwiczenia
Student potrafi zastosować różne ujęcia interpretacyjne w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań związanych z przestępczością i łamaniem norm , diagnozowania i prognozowania sytuacji z obszaru resocjalizacji oraz analizowania strategii działań resocjalizacyjnych w odniesieniu do różnych kontekstów zaburzonych wzorców zachowań	K_U03	Praca zaliczeniowa	Ćwiczenia
Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę do rozstrzygnięcia dylematów pojawiających się w pracy pedagoga resocjalizacyjnego. Potrafi zweryfikować odpowiedzi w postaci hipotez związane z kluczowymi dylematami z zakresu resocjalizacji	K_U13	Praca zaliczeniowa	Ćwiczenia
Student jest świadomy moralnych i etycznych dylematów związane z własną i cudzą pracą w obszarze resocjalizacji, jest zdeterminowany do poszukiwania optymalnych rozwiązań. Jest etyczny w działaniach resocjalizacyjnych	K_K05	Egzamin	Wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: egzamin – test zawierający pytania problemowe, w których trzeba wskazać poprawne definicje, rozwiązania problemu. Maksymalna ilość punktów możliwych do uzyskania w teście to 100 pkt. Kryteria oceny przedstawiają się następująco 0-60 pkt – ocena niedostateczna. 61-70 pkt ocena dostateczna, 71-85 pkt ocena dobra, 86-100 pkt ocena bardzo dobra (oceny połówkowe (np. db plus uzyskuje się po przekroczeniu połowy przedziału punktowego pomiędzy ocenami cząstkowymi)

Zaliczenie z ćwiczeń: zaliczenie z oceną – przygotowanie w formie pracy pisemnej koncepcji rozwiązania dylematów resocjalizacyjnych z wykorzystaniem podejmowanych w trakcie zajęć prób interpretacji i konceptualizacji zjawisk. Praca powinna zawierać następujące części: przedstawienie problemu, dyskusja z istniejącymi rozwiązaniami, wskazanie dylematów, szans i zagrożeń, sformułowanie propozycji rozstrzygnięć ze wskazaniem argumentacji.

Ocena ostateczna: oceną końcową będzie średnia arytmetyczna ocen z obu form zajęć (ćwiczeń i wykładu)

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	75	55
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	75	95
Łącznie	150	150
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	3	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	4
Łącznie	6	6

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Urban B. (2000)., Zaburzenia w zachowaniu i przestępczość młodzieży, Kraków
- Urban B. (2000)., Zachowania dewiacyjne młodzieży, Kraków
- Pospiszyl K. (1998)., Resocjalizacja, Warszawa
- Pytko L. (2001)., Pedagogika resocjalizacyjna, Warszawa
- Rybczyńska D. (red.) (2002)., Ciągłość i zmiana w obszarze profilaktyki społecznej i resocjalizacji, Zielona Góra
- Doliński A. (2004), Zachowania młodzieży w sytuacjach społecznych jako transmisja wzorów rodzinnych, Kraków
- Przybyliński S. (2007) Podkultura więzienna. Wielowymiarowość rzeczywistości penitencjarnej, Kraków
- Kozak S. (2007), Patologie wśród dzieci i młodzieży. Leczenie i profilaktyka, Kraków
- Siemaszko A. (1993)., Granice tolerancji. O teoriach zachowań dewiacyjnych, Warszawa
- Machel H., (2007), Sens i bezsens resocjalizacji penitencjarnej, Kraków
- Urban B., Stanik J (2008) Resocjalizacja. Teoria i praktyka T1 i T2 Kraków

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- Wysocka E. (2008), Diagnoza w resocjalizacji, Warszawa
- Bałandynowicz A. (2007), Probacja. Resocjalizacja z udziałem społeczeństwa, Kraków
- Skafiriak B. (red) (2007) Pomoc postpenitencjarna w kontekście strategii działań resocjalizacyjnych, Kraków
- Oyster C.K. (2002), Grupy, Zysk i S-ka, Poznań

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Artur Doliński

PROCEDURY INTERWENCJI POLICYJNEJ - FAKULTET

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PEDP-FPIP
 Typ przedmiotu: wybieralny
 Język nauczania: Język polskie
 Odpowiedzialny za przedmiot: Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia
 Prowadzący: Dr Ernest Magda

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18	2		Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Przekazanie studentom wiedzy z zakresu podstawowych funkcji policyjnych. Zapoznanie ze zróżnicowanymi obszarami aktywności zawodowej Policji z uwzględnieniem analizy porównawczej europejskich formacji policyjnych. Przekazanie podstawowej wiedzy z zakresu przypadków, przesłanek metod, form i zasad prowadzenia interwencji policyjnych. Zapoznanie studentów z zadaniami i możliwościami Policji wynikającymi z przystąpienia Polski do Układu z Schengen.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Nie ma wymagań

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Treści ćwiczeń:

Geneza i modele funkcjonowania Policji. Rys historyczny

Funkcje Policji – charakterystyka

Europejskie modele funkcjonowania Policji. Analiza porównawcza

Specyfika funkcjonowania Policji w USA

Rodzaje służb w polskiej policji z uwzględnieniem ich specyfiki i zadań

Charakterystyka zjawiska „prywatyzacji bezpieczeństwa” po roku 1989

Policja a prawa człowieka

Procedury wybranych czynności interwencyjnych: legitymowanie osób, ujęcie obywatelskie sprawcy przestępstwa i wykroczenia a zatrzymanie procesowe osoby, zatrzymanie administracyjne, zatrzymanie

penitencjarne, zatrzymanie osób nieletnich, kontrola osobista i przeglądanie zawartości bagażu, sprawdzanie

ładunku

Ogólna charakterystyka środków przymusu bezpośredniego.

Specyfika interwencji policyjnej w razie stwierdzenia przemocy w rodzinie. Procedura „Niebieskiej Karty”.

Ogólna charakterystyka międzynarodowych organizacji policyjnych: Interpol, Europol

Funkcjonowanie polskiej policji po wejściu do Układu z Schengen

Idea Community Policing

METODY KSZTAŁCENIA:

wykład konwersatoryjny, pogadanka, praca z dokumentem źródłowym, praca w grupach

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi zidentyfikować i zinterpretować różne zjawiska społeczne wymagające interwencji policyjnej, zna ich kontekst społeczny	K_U01	Dyskusja, sprawdzian	ćwiczenia
Student potrafi zaprezentować własne pomysły na rozwiązywanie problemów społecznych innymi sposobami niż w drodze interwencji policyjnej. Potrafi (uwzględniając zasady etyki) argumentować i przedstawiać własne sugestie dotyczące zakresu i sposobów ingerencji policyjnej w uwzględnieniu praw człowieka i swobód obywatelskich	K_U05	Dyskusja, sprawdzian	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

zaliczenie na ocenę. Na ocenę z ćwiczeń składają się wyniki osiągnięte na kolokwium (50%) oraz aktywność na zajęciach (50%).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	34	22
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	45	57
Łącznie	79	79
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. A., Systemy policyjne na świecie. Dotychczasowe doświadczenia oraz kierunki rozwoju, Przegląd
2. Policyjny, vol. VI, nr 2, s. 8-19
3. Czapska J., Wójcikiewicz J., Policja w społeczeństwie obywatelskim, wyd. Zakamycze, Kraków 1999
4. Sławik K., Zarys systemu prawa policyjnego, Warszawa 2011

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Czapska J., Krupiarz W., (red.) Zapobieganie przestępczości w społecznościach lokalnych, wyd. Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 1999
2. Czapska J., Kury H., (red.) Mit represyjności albo o znaczeniu prewencji kryminalnej, wyd. Zakamycze, Kraków 2002
3. Fiebig A., Róg M., Tyburska A., (red.) Bezpieczeństwo to wspólna sprawa, WSPol. Szczytno 2002
4. Hołyst B., Policja na świecie, wyd. LexisNexis, Warszawa 2011
5. Praca zbiorowa. Ograniczanie przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem Bezpieczniej”, wyd. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. Komenda Główna Policji, Warszawa 2007

Akty prawne do wykorzystania w trakcie zajęć, każdorazowo ustala prowadzący.

UWAGI:

bez uwag

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Ernest Magda

PROCEDURY INTERWENCJI KRYZYSOWEJ - FAKULTET

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PEDP-FPIK
 Typ przedmiotu: wybieralny
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia
 Prowadzący: Nauczyciel akademicki Katedry Seksuologii,
 Poradnictwa i Resocjalizacji

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	30	2	II	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		II	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studenta z podstawowymi informacjami z zakresu interwencji kryzysowej oraz z działalnością placówek zajmujących się tą problematyką

WYMAGANIA WSTĘPNE:

brak wymagań

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Interwencja kryzysowa: rys historyczny, Rodzaje kryzysów; Definicja interwencji kryzysowej, Cele i charakterystyczne cechy interwencji kryzysowej. Diagnoza-stan klienta i rozmiar kryzysu. Etapy procesu interwencyjnego.
2. Style prowadzenia interwencji kryzysowej; Klasyfikacja modeli teoretycznych interwencji kryzysowej. Terapia a interwencja kryzysowa. Stany transkryzysowe. Osoby w kryzysie sprawiające pomagającym szczególne trudności.
3. Podstawowe umiejętności pomagającego. Specyfika telefonicznej interwencji. Odtwarzanie takich dyżurów w postaci scenek teatralnych.
4. Rozwój ośrodków interwencji kryzysowej. Zasady działania, formy pracy i zadania ośrodków interwencji kryzysowej. Organizacja ośrodków : czas pracy, źródła finansowania.
5. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zielonej Górze – odwiedziny w placówce, zapoznanie się z działalnością .
6. Wizyta w Wojewódzkim Ośrodku Uzależnień w Zielonej Górze - Zapoznanie się z działalnością placówki, formami i metodami pracy-
7. Spotkanie z Kierownikiem Oddziału Terapii dla Osób Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych w Szpitalu w Ciborzu

METODY KSZTAŁCENIA: metoda sytuacyjna, inscenizacja, gry dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne), praca w grupach, klasyczna metoda problemowa, wizyty studyjne

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi scharakteryzować różne rodzaje struktur społecznych wspierających realizację interwencji kryzysowej oraz potrafi opisać zachodzące między nimi relacje	K_W07	test	Ćwiczenia
Student potrafi wskazać wyznaczniki profesjonalnych działań w sytuacjach koniecznej interwencji kryzysowej	K_W20	test	Ćwiczenia
Student potrafi ocenić i zinterpretować zjawiska społeczne będące zagrożeniem i szansą dla interwencji kryzysowej; potrafi zaprojektować te działania tak, aby wiązać je z różnymi obszarami działalności interwencyjnej	K_U01	test	Ćwiczenia
Student potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę do organizowania działań związanych z interwencją kryzysową	K_U14	test	Ćwiczenia
Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań interwencyjnych; jest wytrwały w realizacji działań w zakresie interwencji kryzysowej	K_K03	Wizyty studyjne	Ćwiczenia
Student jest świadomy odpowiedzialności jakie niesie praca w obszarze interwencyjnym	K_K08	Wizyty studyjne	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest test wiedzy o procesie interwencji kryzysowej. Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest udzielenie 60% poprawnych odpowiedzi (ocena dostateczna) [przedziały: 61%-70% - dst plus, 71%-80% - db, 81%-90% db plus, 91%-100% - bdb. Obowiązkowo każdy student musi wziąć udział we wszystkich wizytach studyjnych.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	44	32
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	34	46
Łącznie	78	78
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Badura-Madej *W.*, *Wybrane zagadnienia interwencji kryzysowej; poradnik dla pracowników socjalnych*, Katowice, 1999 r.
2. James R. K., Gilliland B. E. *Strategie interwencji kryzysowej*, Warszawa, 2006
3. Greenstone J. L., Leviton S. C., *Interwencja kryzysowa, Gdańsk 2006*
4. *Zagrożenia życia rodzinnego*, red. Grażyna Poraj, Jan Rostowski- Łódź, 2003

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Artur Doliński

PRAWNE PODSTAWY RESOCJALIZACJI

Kod przedmiotu: 10.0-WP-PEDP-PrPR
 Typ przedmiotu: Obowiązkowy
 Język nauczania: Polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Prof. UZ dr hab. Maciej Małolepszy
 Prowadzący: Prof. UZ dr hab. Maciej Małolepszy, mgr Lidia Iwanowska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					6
Wykład	30	2	II	Egzamin	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		II	Egzamin	
Ćwiczenia	18			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest:
 przekazanie wiedzy w zakresie przepisów prawnych dotyczących prawnych podstaw resocjalizacji
 wyrobienie umiejętności stosowania przepisów prawnych dotyczących resocjalizacji w praktyce

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Brak wymagań

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie w system prawa. Kara grzywny, kara ograniczenia wolności, kara pozbawienia wolności, kara 25 lat pozbawienia wolności, kara dożywocia. Wykonanie kary grzywny, kary ograniczenia wolności, kary pozbawienia wolności. Systemy wykonywania kary pozbawienia wolności. Typy zakładów karnych. Rodzaje zakładów karnych. Klasyfikacja skazanych. Prawa i obowiązki skazanych. Środki oddziaływania penitencjarnego (praca, nauka, zajęcia w czasie wolnym, nagrody, ulgi i kary dyscyplinarne). Areszt tymczasowy. Postępowanie z nieletnimi. Środki zabezpieczające. Środki karne. Wykonywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny, rozwiązywanie przypadków

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis Efektu	Symbole efektów	Metody Weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi scharakteryzować reguły prawne dotyczące orzekania i wykonywania kar, środków karnych, środków zabezpieczających oraz środków wychowawczych	K_W19	Egzamin	Wykład

Opis Efektu	Symbole efektów	Metody Weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi zinterpretować i zastosować normy prawne w celu rozwiązania konkretnego zadania	K_U12	Bieżąca kontrolna na zajęciach	Ćwiczenia
Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy prawnej i umiejętności w zakresie przepisów prawnych dotyczących resocjalizacji, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego.	K_K01	Dyskusja	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: Wykłady z przedmiotu kończą się egzaminem. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest egzamin pisemny składający się z trzech pytań. Za każde pytanie student może otrzymać 3 punkty. Minimalna ilość punktów konieczna do zaliczenia egzaminu wynosi 4.5. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywna ocena z ćwiczeń

Zaliczenie ćwiczeń: Ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Metodami weryfikacji efektów kształcenia jest udzielanie odpowiedzi przez studenta na pytania sformułowane przez prowadzącego w trakcie ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	68	48
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	82	102
Łącznie	150	150
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2,5	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3,5	4
Łącznie	6	6

LITERATURA PODSTAWOWA:

KAŻDORAZOWO USTALANA PRZEZ PROWADZĄCEGO

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

KAŻDORAZOWO USTALANA PRZEZ PROWADZĄCEGO

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

Prof. UZ dr hab. Maciej Małolepszy

PEDAGOGIKA SPECJALNA

Kod przedmiotu:	05.6-WP-PEDP-PSP
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr hab. Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk, prof. UZ
Prowadzący:	Dr hab. Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk, prof. UZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	II	Egzamin	3	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie na ocenę		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		II	Egzamin		
Ćwiczenia	9			Zaliczenie na ocenę		

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z zakresu teorii i praktyki pedagogiki specjalnej; jej podmiotem i przedmiotem zainteresowań, subdyscyplinami oraz praktyką wychowania, kształcenia i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami (o specjalnych potrzebach)

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Zaliczenie przedmiotów: wprowadzenie do psychologii, wstęp do pedagogiki, biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**Treści wykładów:**

- Zagadnienia wprowadzające w problematykę pedagogiki specjalnej: terminologia, powiązania pedagogiki specjalnej z innymi naukami, podmiot i przedmiot zainteresowań, subdyscypliny
- Rozwój teorii i praktyki pedagogiki specjalnej: aspekty historyczne, uwarunkowania i perspektywy, współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej
- Charakterystyka populacji osób z niepełnosprawnością: kryteria niepełnosprawności, klasyfikacje osób z zaburzeniami w rozwoju i funkcjonowaniu
- Wielowymiarowość niepełnosprawności: koncepcje, modele ujmowania niepełnosprawności człowieka i ich konsekwencje dla rozwoju, edukacji i rehabilitacji osób z niepełno sprawnościami
- Proces normalizacji i społecznej integracji osób z niepełnosprawnością: istota, cele, założenia, uwarunkowania i możliwości realizacji
- Proboloński model kształcenia pedagogów, nauczycieli i pedagogów specjalnych; zagrożenia i możliwości przygotowania profesjonalistów do pracy z osobami z niepełnosprawnością, o specjalnych potrzebach

Treści ćwiczeń:

- Kryteria i bariery funkcjonowania człowieka. Kryteria i konsekwencje niepełnosprawności – proces przystosowywania się do niepełnosprawności, złożona sytuacja człowieka z niepełnosprawnością
- Problem edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami w Polsce i wybranych krajach europejskich
- Charakterystyka osób z wybranymi zaburzeniami rozwojowymi, chorobami, niepełnosprawnością; trudności poznawcze i przystosowawcze oraz możliwości terapii, edukacji i integracji tych osób

- Problem opóźnień i zaburzeń w rozwoju mowy, ich przyczyny, konsekwencje i terapia. Czynniki optymalnego kształtowania mowy dziecka
- Problem edukacji uczniów z zaburzeniami zachowania, wybitnie zdolnych, pochodzących ze środowisk zróżnicowanych językowo i kulturowo; czynniki wspomagające i utrudniające edukację
- Diagnostyka i orzecznictwo w sprawach zaburzeń rozwojowych (niepełnosprawności). Rola pedagogów i nauczycieli w rozpoznawaniu odchyleń i zagrożeń rozwojowych dzieci
- Możliwości wspierania osób z niepełnosprawnościami, zaburzeniami w rozwoju i funkcjonowaniu przez pedagogów i nauczycieli

METODY KSZTAŁCENIA:

wykład problemowy, praca w grupach, dyskusja wielokrotna

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student opisuje główne cele i zadania pedagogiki specjalnej, charakteryzuje działy szczegółowe, definiuje podstawowe pojęcia	K_W13	egzamin ustny, dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	wykład ćwiczenia
Student wskazuje ograniczenia i możliwości w rozwoju, edukacji i rehabilitacji osób z wybranymi zaburzeniami w rozwoju, chorobami, niepełnosprawnościami, specjalnymi potrzebami	K_W15	egzamin ustny, dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	wykład ćwiczenia
Student potrafi oszacować nasilenie niekorzystnych zjawisk społecznych zakłócających proces normalizacji i społecznej integracji osób z niepełnosprawnościami i/lub specjalnymi potrzebami, np. wykluczanie, stygmatyzację, segregację	K_U02	egzamin ustny dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	wykład ćwiczenia
Student jest wrażliwy na potrzeby osób z zaburzeniami w rozwoju i funkcjonowaniu; argumentuje potrzebę realizacji celów praktycznych pedagogiki specjalnej	K_K03	egzamin ustny dyskusja	wykład ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia - na ocenę z ćwiczeń składają się oceny przygotowania i prezentacji w czasie zajęć zagadnień przewidzianych w ich programie (oceny aktywnego uczestnictwa) oraz odbycie wizytacji jednej z proponowanych placówek dla osób z niepełnosprawnością (szkoły, ośrodka specjalnego lub rehabilitacyjnego).

Wykłady - egzamin ustny z zagadnień programowych wykładów opracowanych w formie pytań (student losuje 3 pytania);

warunkiem zaliczenia jest 60% poprawnych odpowiedzi na pytania (punktowane 1-5). Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywna ocena ćwiczeń.

Ocena końcowa - na ocenę z przedmiotu składa się ocena z ćwiczeń (30%) i z egzaminu (70%). Warunkiem zaliczenia przedmiotu są pozytywne oceny z ćwiczeń i egzaminu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	34	22
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	51	63
Łącznie	85	85
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne

Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Krause (2010) Współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej, Kraków, Impuls
2. Krause, A. Żyta, S. Nosarzewska (2010) Normalizacja środowiska społecznego osób z niepełnosprawnością intelektualną, Toruń, Akapit
3. W. Dykcik (2009) (red.) Pedagogika specjalna, Poznań, UAM
4. I. Obuchowska (2009) (red.) Dziecko niepełnosprawne w rodzinie, Warszawa, WSiP
5. D. Smith (2008) Pedagogika specjalna, Warszawa, PWN, t.1 i 2
6. Z. Sękowska (2001) Pedagogika specjalna, Warszawa, APS
7. Barnes, G. Mercer (2008) Niepełnosprawność, Warszawa, Wyd. Sic!
8. W. Zeidler (2007) (red.) Niepełnosprawność. Wybrane problemy psychologiczne i ortopedagogiczne, Gdańsk, GWP
9. J. Kirenko (2006) Oblicza niepełnosprawności, Lublin, WSS-P
10. Z. Janiszewska-Nieścioruk, A. Maciarz (2006) Współczesne problemy pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną, Kraków, Impuls
11. O. Speck (2005) Niepełnosprawni w społeczeństwie, Gdańsk, GWP
12. Kosakowski (2003) Węzłowe problemy pedagogiki specjalnej, Toruń, Akapit
13. T. Gałkowski, G. Jastrzębowska (1999) Logopedia, Opole, Uniwersytet Opolski
14. Cytowska, B. Wilczura, A. Stawarski (2008) (red.) Dzieci chore, niepełnosprawne i z utrudnieniami w rozwoju, Kraków, Impuls

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. M. A. Paszkowicz (2009) Wybrane aspekty funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami, Zielona Góra, UZ
2. U. Bartnikowska, A. Żyta (2007) Żyjąc z niepełnosprawnością. Przeszłość, teraźniejszość i przyszłość, Toruń, Akapit
3. A. Zawiślak (2010) Wybrane zagadnienia z pedagogiki specjalnej, Kraków, Impuls
4. M. Kościelska (2004) Niechciana seksualność, Warszawa, Wyd. Jacek Santorski & Co.
5. H. Gardner (2009) Inteligencje wielorakie, Warszawa, MT Biznes
6. W. Dykcik, B. Szychowiak (2001) (red.) Nowatorskie i alternatywne metody w teorii i praktyce pedagogiki specjalnej, Poznań, UAM

UWAGI:

W ramach ćwiczeń studenci wizytują jedną z placówek dla osób z niepełnosprawnością – Warsztat Terapii Zajęciowej (dla osób dorosłych), Ośrodek Rehabilitacyjno-Wychowawczy i Przedszkole Integracyjne lub Ośrodek Szkolno-Wychowawczy (dla dzieci i młodzieży)

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr hab. Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk, prof. UZ

PODSTAWY METODYKI RESOCJALIZACJI I PORADNICTWA SPECJALISTYCZNEGO

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PEDP-PMR
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia
 Prowadzący: Nauczyciel akademicki Katedry Seksuologii,
 Poradnictwa i Resocjalizacji

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	III	Zaliczenie	4	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		III	Zaliczenie		
Ćwiczenia	18			Zaliczenie z oceną		

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi specyfiki pracy z jednostką i grupą, mechanizmów działania grupy oraz podstawowych metod twórczej resocjalizacji. Przygotowanie studentów do tworzenia i prowadzenia warsztatów w oparciu o metody atreterapeutyczne.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Uzyskanie zaliczeń z przedmiotów wprowadzenie do psychologii, wstęp do pedagogiki.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wykłady:

- Koncepcje człowieka a formy diagnozy i pracy z jednostką i grupą
- Heurystyczny model funkcjonowania człowieka
- Podstawy diagnozy jednostki i grupy
- Mechanizmy i specyfika funkcjonowania grupy
- Wybrane zagadnienia wpływu społecznego

Ćwiczenia:

- Organizacja pracy resocjalizacyjnej (zasady, metody, techniki, rola pedagoga resocjalizacyjnego);
- Wybrane metody pracy z jednostką i grupą;
- Metodyka zajęć opartych o metody twórczej resocjalizacji.

METODY KSZTAŁCENIA:

WYKŁAD, Ćwiczenia: dyskusja, pokaz, metody problemowe, gry dydaktyczne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi scharakteryzować wybrane koncepcje człowieka: filozoficzne, psychologiczne i społeczne stanowiące teoretyczne podstawy działalności pedagogicznej	K_W04	Kolokwium z wykładów	wykład
Student umie opisać różne rodzaje więzi społecznych i wskazać na rządzące nimi prawidłowości	K_W06	Kolokwium z wykładów	wykład
Student potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych; analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej	K_U01	Przygotowanie i przeprowadzenie warsztatu	ćwiczenia
Student potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej	K_U09	Przygotowanie i przeprowadzenie warsztatu	ćwiczenia
Student odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania resocjalizacyjne	K_K08	Przygotowanie i przeprowadzenie warsztatu	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: podstawą zaliczenia wykładu jest pozytywna ocena z pisemnego kolokwium.

Zaliczenie z ćwiczeń: podstawą zaliczenia ćwiczeń jest pozytywna ocena z przygotowania i przeprowadzenia warsztatu (indywidualnie lub grupowo) w oparciu o wybraną metodę twórczej resocjalizacji oraz napisania konspektu (część teoretyczna i praktyczna) tych zajęć

Ocena ostateczna: średnia ważoną obu form, zajęć, gdzie 70 % stanowi ocena z ćwiczeń, a 30% ocena z wykładów.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	55	40
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	45	60
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	2,5
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Konopczyński, Twórcza resocjalizacja
2. Kozaczuk F. (2008), Efektywność oddziaływań resocjalizacyjnych. Rzeszów.
3. Lutomski, G. (1994) (red.). Uczyć inaczej.

4. Machel H., (2001), Psychospołeczne uwarunkowania pracy resocjalizacyjnej personelu więziennego, Gdańsk.
5. Pospiszyl K., (1998), Resocjalizacja. Teoretyczne podstawy oraz przykłady programów oddziaływań, Warszawa, Wyd. Akad. „Żak”.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Ciosek M. (2003), Psychologia sądowa i penitencjarna. Warszawa
2. Urban B., Stanik J. (2007), I, II tom Resocjalizacja. Warszawa.
3. Urban B., Stanik J., (2007), Resocjalizacja t. 1, t. 2, Warszawa, PWN.
4. Literatura wybrana przez studentów w zależności od tematyki ćwiczeń

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:
DR ARTUR DOLIŃSKI

PEDAGOGIKA RODZINY

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PEDP-PRODR
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Krzysztof Wąż
 Prowadzący: dr Krzysztof Wąż

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	30	2	III	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		III	zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest nabycie wiedzy na temat rodziny, jej specyfiki jako agendy socjalizacyjnej i środowiska wychowawczego oraz przemian zachodzących we współczesnej rodzinie.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiedza z zakresu pedagogiki ogólnej, socjologii, psychologii ogólnej, psychologii rozwojowej.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Pedagogika rodziny - wprowadzenie. Różne ujęcia rodziny i różne sposoby jej definiowania. Funkcje rodziny. Pedagogiczna typologizacja rodzin.

Rodzina współczesna. Alternatywne formy życia rodzinnego i małżeńskiego.

Macierzyństwo i ojcostwo. Dziecko w rodzinie współczesnej. Problemy samotnego rodzicielstwa.

Więzi w rodzinie. Rola więzi społecznych i emocjonalnych w rodzinie i ich wpływ na rozwój i funkcjonowanie dziecka. Przeobrażenia więzi w rodzinie.

Rodzina a rozwój dziecka. Socjalizacja i wychowanie w rodzinie. Mechanizmy socjalizacji w rodzinie.

Wartości w rodzinie. Uwarunkowania międzypokoleniowego przekazu wartości.

Postawy rodzicielskie i style wychowawcze rodziców oraz ich wpływ na rozwój i funkcjonowanie dziecka.

Rodzina z dzieckiem o zaburzonym rozwoju. Osoba chora i niepełnosprawna w rodzinie.

Funkcjonowanie rodzin niepełnych i zrekonstruowanych, rodzin mało i wielodzietnych oraz związków nieformalnych posiadających dzieci.

Relacje rodzina - szkoła. Współuczestnictwo rodziców w procesie edukacji dzieci. Syntonia oddziaływań wychowawczych rodziny i szkoły.

Rodzina wobec trudności i kryzysów. Sprawowanie opieki nad dziećmi w sytuacji kryzysu.

Obszary i możliwości pedagogicznego i socjalnego wspomaganie współczesnej rodziny polskiej.

Rola przekazu medialnego w kształtowaniu wizerunku i lansowaniu modeli współczesnej rodziny.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład, dyskusja, prezentacja multimedialna, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, praca w grupach.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student posiada wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń	K_W08	ocena prezentacji wybranego zagadnienia programowego w toku zajęć	Ćwiczenia
Student rozumie problematykę środowiska wychowawczego, jakim jest rodzina, jego specyfikę i procesy w nim zachodzące.	K_W10	ocena prezentacji wybranego zagadnienia programowego w toku zajęć; ocena aktywności na zajęciach, sposobu prezentacji i argumentowania swojego zdania	Ćwiczenia
Student wykorzystuje podstawową wiedzę teoretyczną dotyczącą rodziny oraz analizuje i interpretuje jej problemy (edukacyjne, wychowawcze, opiekuńcze, kulturalne i pomocowe), a także motywy i wzory ludzkich zachowań	K_U02	ocena projektu – opracowania dotyczącego transmisji pokoleniowej w rodzinie	Ćwiczenia
Student jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym	K_K03	Konwersacja – ocena aktywności, sposobu argumentowania i przygotowania merytorycznego.	Ćwiczenia
Student rozumie wagę zachowania się w sposób profesjonalny, i konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej	K_K04	ocena projektu – opracowania dotyczącego transmisji pokoleniowej w rodzinie	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Student powinien zaprezentować wybrane zagadnienie programowe w toku zajęć – praca grupowa; wykonać projekt – opracowanie dotyczące obrazu transmisji pokoleniowej w rodzinie - praca indywidualna; wykazać się aktywnością w toku zajęć, prezentując i argumentując własne poglądy. Oceną końcową jest ocena z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	35	21
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	40	54
Łącznie	75	75
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Dzieżgowska I., *Rodzice w szkole*, Wyd. CODN, Warszawa 1999
2. [Farnicka M.](#), *Przemiany realizacji zadań rozwojowych ewolucja czy rewolucja?*, Oficyna Wydaw. Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2011
3. Janicka I. (red.), *Rodzice i dzieci w różnych systemach rodzinnych*, red. I. Impuls, Kraków 2012
4. Janocha W. (red.), *Niepelnosprawność. Wybrane aspekty sytuacji osób niepełnosprawnych i ich rodzin*. Kielce 2006
5. Kawula S., Brągiel J., Janke A.W., *Pedagogika rodziny*, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 1998

6. Liberadzka H., Malina A. (red.), *Wybrane problemy współczesnych małżeństw i rodzin*, Wyd. Difin, Warszawa 2011
7. Łaciak B., *Obyczajowość polska czasów transformacji czyli wojna postu z karnawalem*, Wyd. TRIO, Warszawa 2005
8. Muszyński W. (red.), *Wartości w rodzinie: ciągłość i zmiana*, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2010
9. Obuchowska I.(red.), *Dziecko niepełnosprawne w rodzinie*, WSiP, Warszawa 1995
10. Plopa M., *Psychologia rodziny. Teoria i badania*, Impuls, Kraków 2004
11. Sikorska M., *Nowa matka, nowy ojciec, nowe dziecko. O nowym układzie sił w polskich rodzinach*, Wyd. Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009
12. Słany K., *Alternatywne formy życia małżeńsko – rodzinnego w ponowoczesnym świecie*, Zakład Wydawniczy „NOMOS”, Kraków 2008
13. Szlendak T., *Socjologia rodziny. Ewolucja, historia, zróżnicowanie*, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2011
14. Wrzesień W., Żurek A., Przybył I., *Rodzice i ich dzieci w tańcu pokoleń*, Wyd. UAM, Poznań 2005
15. Ziemska M., *Postawy rodzicielskie*, Wiedza Powszechna, Warszawa 1973

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Beck U., Beck-Gernsheim E., *Miłość na odległość. Modele życia w epoce globalnej*, PWN, Warszawa 2013
2. Farnicka M., *Między wyborem a przymusem. Rodzina a sposób radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych*, Difin, Warszawa 2013
3. Kosakowski Cz., *Węzłowe problemy pedagogiki specjalnej*, Wydawnictwo Edukacyjne Akapit, Toruń 2003
4. Nowosad I. (red.), *Nauczyciele i rodzice. Współpraca w wychowaniu*, red. I. Wyd. UZ, Zielona Góra 2001
5. Tryjarska B. (red.), *Bliskość w rodzinie. Więzy w dzieciństwie a zaburzenia w dorosłości*, Wyd. SCHOLAR, Warszawa 2012
6. Wałęcka-Matyja K., *Struktura rodziny a zróżnicowanie zachowań społecznych i osobowości młodzieży*, Wyd. UŁ, Łódź 2009

UWAGI: -**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr Krzysztof Wąż

PEDAGOGIKA PENITENCJARNA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PEDP-PPEN
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Barbara Toroń
 Prowadzący: Dr Barbara Toroń

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	III	Egzamin	3	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie na ocenę		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		III	Egzamin		
Ćwiczenia	9			Zaliczenie na ocenę		

CEL PRZEDMIOTU:

Przekazanie studentom podstawowej wiedzy, sposobów, form, technik i środków w celu eliminowania u wychowanków postaw społecznie nieakceptowanych. Wskazanie optymalnego postępowania resocjalizacyjnego względem jednostki lub grupy wychowawczej ze wskazaniem etiologii (diagnozy), prognozy pedagogicznej i resocjalizacyjnej, działań terapeutycznych oraz postpenitencjarnych względem osób społecznie niedostosowanych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki, socjologii, kryminologii i prawa.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Treści wykładów:

1. Teorie przestępczości w ujęciu interdyscyplinarnym
2. Teoria socjalizacji wg K. Hurrelmanna i J. Tillmana
3. Środowisko rodzinne w genezie zachowań dewiacyjnych i przestępczych
4. Oddziaływania penitencjarne w jednostkach totalnych
5. Mediacja i kuratela jako instytucje sprawiedliwości i resocjalizacji

Treści ćwiczeń:

1. Podział metod resocjalizacyjnych wg Czapówa
2. Przykłady programów resocjalizacyjnych
3. Pedagogiczna efektywność oddziaływań penitencjarnych
4. Systemy wartości a zaburzone zachowania społeczne
5. Rozwój religijny a resocjalizacji i profilaktyka społeczna

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład, wykład konwersatoryjny, dyskusja, metoda projektów

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi wyjaśnić podstawową terminologię używaną w pedagogice penitencjarnej i interpretuje jej źródła oraz zastosowanie w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	K_W01	Egzamin; dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	Wykłady Ćwiczenia
Student potrafi scharakteryzować różne środowiska wychowawcze, ich specyfikę i procesy w nich zachodzące	K_W10	Egzamin; dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	Wykłady Ćwiczenia
Student potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki, socjologii, kryminologii i prawa w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań	K_U02	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	Ćwiczenia
Student jest krytyczny i potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i prawidłowych praktyk do realizacji zadań związanych z metodami resocjalizacyjnymi.	K_U09	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: Wykłady z przedmiotu kończą się egzaminem. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest test z pytaniami punktowymi.

ZALICZENIE ĆWICZEŃ: Ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Metodami weryfikacji efektów kształcenia są: ocena z projektu, opanowanie podstawowych zagadnień z przedmiotu oraz prezentacja wybranego zagadnienia programowego w toku zajęć. Ocena końcowa z ćwiczeń to średnia ocen z zadań wykonanych na ćwiczeniach.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	50
Łącznie	75	75
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Wysocka E. (2008), Diagnoza w resocjalizacji. Warszawa.
2. Ciosek M. (2003), Psychologia sądowa i penitencjarna. Warszawa.
3. Tillman K. J. (1996), Teorie socjalizacji – społeczność, instytucja, upodmiotowienie. Warszawa.
4. Janiszewski B. (1992), Recydywa wielokrotna w prawie karnym. Poznań.
5. Hołyst B. (2001), Więziennictwo nowe wyzwania. II Polski Kongres Penitencjarny. Kalisz
6. Hołyst B. (2006), Kryminologia. Warszawa.
7. Hołyst B. (2007), Socjologia kryminalistyczna. Warszawa.
8. Lelental S. (2001), Kodeks karny wykonawczy. Komentarz. Warszawa.
9. Machel H. (1994), Wprowadzenie do pedagogiki penitencjarnej. Gdańsk.

10. Machel H. (2003), Więzienie jako instytucja karna i resocjalizacyjna. Gdańsk.
11. Majchrzyk Z. (2005), Motywacje zabójczyń. Warszawa.
12. Miller A. (2006), Gdy runą mury milczenia. Poznań.
13. Pytka L. (2005), Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne, diagnostyczne i
14. metodyczne. Warszawa.
15. Jaworska A. (2009), Resocjalizacja. Zagadnienia prawne, społeczne i metodyczne. Kraków.
16. Stepniak P. (1997), Środowisko otwarte jako alternatywa dla więźnia. Poznań.
17. Szczygieł G. (2002), Społeczna readaptacja skazanych w polskim systemie penitencjarnym. Białystok.
18. Szymanowska A. (2003), Więzienie i co dalej. Warszawa.
19. Urban B. (2007), Resocjalizacja I, II tom. Warszawa.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Pytka L. (1995), Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne i metodyczne. Warszawa.
2. Urban B., Stanik J. (2007), I, II tom Resocjalizacja. Warszawa.

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr Barbara Toroń

PROFILAKTYKA SPOŁECZNA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PEDP-PROSR
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia
 Prowadzący: Nauczyciel akademicki Katedry Seksuologii,
 Poradnictwa i Resocjalizacji

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30	2	III	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		III	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

student zdobędzie wiedzę na temat profilaktyki społecznej. Pozna cele, zadania, poziomy profilaktyki, strategie profilaktyczne, standaryzowane programy profilaktyczne oraz zdobędzie wiedzę dotyczącą tworzenia programów profilaktycznych

WYMAGANIA WSTĘPNE:

brak wymagań wstępnych

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wiadomości wstępne – cele, strategie, modele profilaktyki społecznej.

Podstawowe zasady, formy i podstawy prawne tworzenia programów profilaktyki.

Analiza standaryzowanych programów profilaktycznych.

Zasady konstruowania programów profilaktycznych.

Bariery w profilaktyce.

Poznanie działań profilaktycznych w zakresie trzech poziomów profilaktyki w wybranych formach niedostosowania społecznego: uzależnienia od alkoholu oraz współuzależnienia; uzależnienia od narkotyków; profilaktyki agresji i przemocy domowej, profilaktyki sekt i destrukcyjnych subkultur, profilaktyki samobójstw.

Procedury postępowania w sytuacji zagrożenia przestępczością i demoralizacją.

METODY KSZTAŁCENIA:

Ćwiczenia: dyskusja, pokaz, metody problemowe, gry dydaktyczne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student posiada wiedzę z zakresu profilaktyki społecznej. Zna przyczyny i przejawy niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży, sposoby funkcjonowania osób niedostosowanych i zagrożonych	K_W10	Test wiedzy	ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
niedostosowaniem.			
Student potrafi wyjaśnić pojęcie profilaktyki społecznej i szkolnej, zna poziomy i strategie profilaktyczne.	K_W16	Test wiedzy	ćwiczenia
Student potrafi uzasadnić ideę i zasady wprowadzenia programów profilaktycznych do placówek oświatowych, opiekuńczo-wychowawczych i pomocy społecznej.	K_U02	Projektowanie działań profilaktycznych	ćwiczenia
Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej	K_U03	Test wiedzy	ćwiczenia
Student zna strategie budowania programów profilaktycznych w szkole i środowisku lokalnym i potrafi je wykorzystać w projektowaniu własnych działań.	K_U10	Projektowanie działań profilaktycznych	ćwiczenia
Student jest chętny do pogłębiania zasobów własnej wiedzy na temat profilaktyki społecznej oraz doskonalenia warsztatu pracy profilaktycznej z osobami niedostosowanymi społecznie.	K_K01	Test wiedzy (arkusz planowania rozwoju)	ćwiczenia
Student jest świadomy swojej wiedzy i umiejętności w zakresie planowania oraz realizowania działań profilaktycznych	K_K07	Projektowanie działań profilaktycznych	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest test rozszerzony z wiedzy; opracowanie problemowe zagadnień oraz ocena zaangażowania studenta w trakcie projektowania działań profilaktycznych na zajęciach.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	35	23
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	20	32
Łącznie	55	55
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Gaś Z. Profilaktyka w szkole. Warszawa 2006, WSiP
2. Szymańska J. Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki. Warszawa 2002, CMPP-P
3. Zajączkowski K. Profilaktyka zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży. Toruń 1998, Wyd. Adam Marszałek

4. Balcerek-Kałek B. Budowanie szkolnych programów profilaktyki. Warszawa 2003, PWN

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Vogler R.E., Bartz W.R. Nastolatki i alkohol. Kiedy nie wystarczy powiedzieć nie?. Warszawa 2002, PARPA
2. Wojcieszek K. Wygrać życie. Szkolny program profilaktyki. Kraków 2002, Rubikon
3. Kosińska E., Zachyra B. Profilaktyka pierwszorzędowa w szkole: scenariusze zajęć z uczniami. Kraków 2003, Rubikon
4. Pasek M. Narkotyki przy tablicy. Warszawa 2000, Fundacja ETOH
5. Dimoff T., Carter S. Jak rozpoznać, że dziecko sięga po narkotyki ? Warszawa 1994, Wyd. Elma Books
6. Knez R., Słonina W. Saper- jak rozminować agresję? Warszawa 2000, Rubikon
7. Jędrzejewski M. Młodzież a subkultury. Warszawa 1988, Wyd. Żak
8. Prejs B. Subkultury młodzieżowe. Katowice 2005, Wyd. Kos
9. Prokop J. Uwaga rodzice! Sekty. Warszawa 1994
10. Nowakowski P.T. Sekty. Co każdy wiedzieć powinien. Tychy 1999, Maternus Media

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr hab. Grażyna Miłkowska, prof. UZ, dr Artur Doliński, dr Lidia Wawryk

METODYKA RESOCJALIZACJI I PORADNICTWA SPECJALISTYCZNEGO W ŚRODOWISKU ZAMKNIĘTYM

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PEDP-MRZ
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Barbara Toroń
 Prowadzący: Dr Barbara Toroń

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15	1	IV	Egzamin	
Ćwiczenia	30	1		Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		IV	Egzamin	
Ćwiczenia	18			Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Przekazanie studentom wiedzy na temat wykorzystywania sposobów, form, technik i środków w celu eliminowania wśród osadzonych (w jednostkach penitencjarnych) postaw społecznie nieakceptowanych. Pojęcie i zadania metodyki pracy resocjalizacyjnej. Poznanie pracy wychowawcy penitencjarnego w oparciu o określone metody penitencjarne.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki, socjologii, pedagogiki resocjalizacyjnej, psychologii, patologii, kryminologii i aksjologii.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Treści wykładów:

I Oddziaływanie resocjalizacyjne na skazanych

1. Zakład karny jako instytucja wychowawcza
2. Procedura resocjalizacyjna
3. Diagnozowanie penitencjarne
4. Indywidualny Program Resocjalizacyjny
5. Zasady oddziaływania penitencjarnego
  - Europejskie Reguły Więzienne
  - Niektóre wybrane zasady resocjalizacji penitencjarnej

Treści ćwiczeń:

1. Wybrane metody resocjalizacji penitencjarnej
  - metody oparte na wpływie osobistym
  - metoda przykładu własnego
  - metoda doradzania wychowawczego
  - metoda przekonywania

- a) metody wpływu sytuacyjnego
    - metoda organizowania doświadczeń uczących
    - nagradzanie i karanie dyscyplinarne
    - metoda treningu
    - metoda uświadamiania skutków zachowań
  - b) metody wpływu grupy
    - metoda samorządu
    - znaczenie zajęć grupowych
  - c) metody wpływu kulturowego
    - metoda nauczania resocjalizującego
    - metoda aktywizacji pracowniczej - ergoterapia
    - metoda organizacji rekreacji
  - d) metody psychokorekcyjne
2. Doradztwo grupowe
  3. Psychodrama
  4. Psychopantomima
    - relaksacja i trening autogeny
    - muzykoterapia
  5. Trening asertywności

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład, wykład konwersatoryjny, dyskusja, metoda projektów

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi scharakteryzować metody pracy penitencjarnej	K_W13	Egzamin; dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	Wykłady Ćwiczenia
Student jest otwarty na pogłębianie wiedzy z zakresu metod psychokorekcyjnych wykorzystywanych w środowiskach: ośrodki socjoterapeutyczne, zakłady karne dla młodocianych, jednostki penitencjarne dla kobiet i mężczyzn, dom Matki i Dziecka Zakład Karny Krzywaniec	K_K07	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	Ćwiczenia
Student jest kreatywny w zakresie wykorzystywania umiejętności interpersonalne i prospołecznych w procesie resocjalizacyjnym w środowisku zamkniętym	K_K08	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie wykładów: Wykłady z przedmiotu kończą się egzaminem. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest test z progami punktowymi. Na podstawie zdobytych wyników przez studenta wystawiona będzie ocena.

Zaliczenie ćwiczeń: Ćwiczenia kończą się zaliczeniem z oceną, składową tej oceny są: praca grupowa oraz ocena sposobu prezentacji i argumentacji własnych poglądów w toku zajęć. Ocena końcowa z ćwiczeń to średnia ocen z wykonanych zadań.

Ocena końcowa to średnia arytmetyczna ocen z ćwiczeń i egzaminu.

OBciążENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	60	45
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	40	55
Łącznie	100	100

Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2,5	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5	2
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Machel H. 1994 Wprowadzenie do pedagogiki penitencjarnej. Wyd. Uniwersytetu. Gdańskiego.
2. Dybalska J. (2009), Kobieta w więzieniu. Warszawa.
3. Bonda K. (2009), Polskie morderczynie. Warszawa.
4. Ambrozik W. (2003), Młodociani mordercy. Poznań.
5. Ciosek M. (2003), Psychologia sądowa i penitencjarna. Warszawa
6. Hołyst B. (2007), Socjologia kryminalistyczna. Warszawa.
7. Kozaczuk F. (2008), Efektywność oddziaływań resocjalizacyjnych. Rzeszów.
8. Przybyliński S. (2008), Podkultura więzienna – wielowymiarowość rzeczywistości penitencjarnej. Kraków.
9. Tillman K. J. (1996), Teorie socjalizacji – społeczność, instytucja, upodmiotowienie. Warszawa.
10. Pastwa-Wojciechowska B. (2007), Kliniczne i sądowo – penitencjarne aspekty funkcjonowania człowieka. Kraków.
11. Jaworska A. (2009), Resocjalizacja. Zagadnienia prawne, społeczne i metodyczne. Kraków.
12. Miller A. (2006), Gdy runą mury milczenia. Poznań.
13. Kamiński M. (2006), Gry więzienne. Warszawa
14. Sitaczyk N. (2004), Nieletni sprawcy zabójstw. Lublin.
15. Urban B. (2004), Zachowania dewiacyjne młodzieży. Kraków.
16. Urban B., Stanik J. (2007), I, II tom Resocjalizacja. Warszawa.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Pytka L. (1995), Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne i metodyczne.
2. Wolska A. (1999), Wybrane warunki socjalizacji zabójców

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁA:**

Dr Barbara Toroń

PSYCHOLOGIA KLINICZNA

Kod przedmiotu:	12.2-WP-PEDP-PsK
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Iwona Grzegorzewska
Prowadzący:	pracownicy Zakładu Psychologii

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					6
Wykład	30	2	IV	egzamin	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	18		IV	egzamin	
Ćwiczenia	18			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studenta z podstawowymi pojęciami z zakresu psychologii klinicznej, pogłębienie i zrozumienie mechanizmów psychologicznych warunkujących powstanie zaburzeń psychicznych, poszerzenie wiedzy i umiejętności z zakresu interwencji i pomocy.

WYMAGANIA WSTĘPNE

Zaliczenie kursu z psychologii ogólnej i rozwojowej

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Norma psychologiczna. Pojęcie normy. Definicje nienormalności. Pojęcie zdrowia psychicznego. Klasyfikacja zaburzeń.

Badanie psychologiczne. Rodzaje badań psychologicznych. Metody. Diagnoza zaburzeń psychicznych. Czynniki zniekształcające diagnozę. Metody badań naukowych.

Wyjaśnianie zaburzeń psychicznych w różnych koncepcjach psychologicznych. Podejście psychodynamiczne. Podejście poznawczo-behawioralne. Podejście biologiczne. Psychologia humanistyczna.

Przyczyny powstawania zaburzeń psychicznych. Etiologia i patogeneza zaburzeń.

Psychopatologia ogólna. Zaburzenia spostrzegania. Zaburzenia pamięci, myślenia, uczuciowości, świadomości.

Specyfika zaburzeń okresu dzieciństwa i adolescencji. Teoretyczne modele zaburzeń wieku dziecięcego. Specyficzne problemy związane z zaburzeniami okresu dzieciństwa. Psychopatologia rozwojowa. Rola rodziny.

Uzależnienia. Teoretyczne modele uzależnienia. Przebieg procesu uzależnienia. Leczenie.

Zaburzenia osobowości. Diagnozowanie. Rozwój zaburzeń. Grupy zaburzeń.

Zaburzenia psychotyczne. Schizofrenia. Poglądy historyczne. Symptomy. Deficyty funkcjonowania. Źródła podatności.

PTSD. Charakterystyka zaburzeń po stresie urazowym. Przebieg. Podatność. Leczenie.

Zaburzenia nastroju: Depresja: objawy, mechanizmy cierpienia w depresji, przyczyny depresji, rodzaje depresji, leczenie, strategie zaradcze przeciw obniżaniu się nastroju.

Zaburzenia lękowe: Strach i lęk, fobia, panika, zaburzenia obsesyjno-kompulsywne

Terapia zaburzeń psychicznych. Historyczne i współczesne kierunki terapii. Metody terapeutyczne. Skuteczność psychoterapii.

Podstawowe zagadnienia dotyczące psychologii klinicznej dzieci i młodzieży oraz psychopatologii rozwojowej.

Zaburzenia eksternalizacyjne: ADHD, ADD, zaburzenia zachowania i zachowania opozycyjno-buntownicze

Zaburzenia internalizacyjne: Depresja dzieci i młodzieży. Samobójstwa. Zaburzenia lękowe.

Autoagresja i celowe samouszkodzanie

Uogólnione zaburzenia rozwoju: autyzm, upośledzenie umysłowe

Zaburzenia odżywiania: anoreksja i bulimia

Zaburzenia nawyków i wydalania: moczenie, zanieczyszczanie się kałem,

Leczenie dzieci po urazach psychicznych: najistotniejsze aspekty terapii, podstawowy proces terapii, stany warunkowane urazem

Kontakt terapeutyczny, warunki skutecznej pomocy, interwencja kryzysowa.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny.

Aktywne metody pracy z grupą: prezentacje multimedialne, burza mózgów, dyskusja, analiza przypadków, ćwiczenia w grupach.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi scharakteryzować podstawowe koncepcje psychologiczne człowieka i potrafi je zastosować w odniesieniu do podstawowych problemów psychologii klinicznej	K_W04	Odpowiedź ustna, wypowiedź pisemna	Wykład ćwiczenia
Student potrafi opisać przebieg rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym w odniesieniu do problematyki patomechanizmów zaburzeń	K_W05	Odpowiedź ustna, wypowiedź pisemna	Wykład ćwiczenia
Student potrafi opisać procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń oraz wykorzystać je w procesie pomagania	K-W08	Odpowiedź ustna, wypowiedź pisemna, obserwacja na zajęciach	Wykład ćwiczenia
Student potrafi analizować wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii klinicznej w celu interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań	K_U02	Odpowiedź ustna, wypowiedź pisemna	Wykład ćwiczenia
Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi z zakresu psychologii w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej	K_U03	Odpowiedź ustna, wypowiedź pisemna	Wykład ćwiczenia
Student potrafi zastosować podstawowe strategie komunikacji interpersonalnej w sytuacjach pomocowych, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w	U-05	Odpowiedź ustna, praca w grupach, obserwacja na zajęciach	Wykład ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, potrafi wykorzystać te umiejętności w sytuacji pomagania			
Student powinien być świadomy poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia	K-K01	Odpowiedź ustna, praca w grupach, obserwacja na zajęciach	Ćwiczenia
Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pomocowych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki	K-K02	Odpowiedź ustna, praca w grupach, obserwacja na zajęciach	Ćwiczenia

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Wykłady z przedmiotu kończą się egzaminem. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest egzamin pisemny lub ustny. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywna ocena z ćwiczeń.

Ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Każdy student zobowiązany jest do wykonania i przedstawienia prezentacji multimedialnej i/lub rozprawki naukowej, po wcześniejszym skonsultowaniu i omówieniu ich z prowadzącym. Notowana jest aktywność i przygotowanie podczas zajęć poprzez ocenianie aktywności lub okresowe kolokwia. Obecność na ćwiczeniach jest obowiązkowa. Warunki zaliczenia nieobecności ustalane są indywidualnie z osobą prowadzącą. Ocena końcowa jest wypadkową oceny aktywności na zajęciach, wyników kolokwiów, prezentacji i/lub rozprawki i końcowego wyniku sprawdzenia wiedzy i kompetencji.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest pozytywna ocena z ćwiczeń i egzaminu. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną oceną z ćwiczeń i wykładów.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	75	40
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	82	117
Łącznie	157	157
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	3	2
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	4
Łącznie	6	6

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Psychologia kliniczna (2006), pod. red. H. Sęk, Warszawa: PWN. T.2
2. Seligmann M., Walker, E., Rosenhan, D. (2003), Psychopatologia. Gdańsk: GWP.
3. Kendall, P. (2004). Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji. Gdańsk: GWP.
4. L. Cierpiałkowska (2010) Psychopatologia WN Scholar

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Carson, Butcher, Mineka (2204). Psychologia zaburzeń. Gdańsk: GWP.
2. Sterling, J., Hellewell, J. (2005). Psychopatologia. Gdańsk: GWP.
3. Belin S. (2002). Schizofrenia. Gdańsk: GWP.
4. O'Connor, R., Sheehy. N. (2001). Zrozumieć samobójcę. Gdańsk: GWP.
5. Yapko. M. (2000). Kiedy życie boli. Zalecenia w leczeniu depresji. Gdańsk: GWP.
6. Dudek, B. (2002). Zaburzenia po stresie postraumatycznym. Gdańsk: GWP.
7. Rachman, S. (2001). Zaburzenia lękowe. Gdańsk: GWP.

UWAGI: -

PROGRAM OPRACOWAŁA:

Dr Iwona Grzegorzewska

PODSTAWY PRACY Z RODZINĄ DYSFUNKCYJNĄ

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PEDD-PRDY
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: dr Andrzej Zygałło
 Prowadzący: dr Andrzej Zygałło

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30	2	IV	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		IV	zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest nabycie wiedzy na temat różnorodnych uwarunkowań i przejawów dysfunkcji rodziny. Zapoznanie studentów z podstawami pracy z rodziną dysfunkcyjną w ramach różnorodnych oddziaływań pedagogicznych i socjoterapeutycznych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiedza z zakresu pedagogiki ogólnej, socjologii, psychologii ogólnej, psychologii rozwojowej, pedagogiki rodziny

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Pojęcie rodziny. Teorie analizy funkcjonowania rodziny
 Typologizacja rodziny. Więzi społeczne w rodzinie. Struktura rodziny
 Postawy rodzicielskie
 Rodzina dysfunkcyjna a rodzina patologiczna. Różnice definicyjne
 Konflikty w rodzinie
 Komunikacja w rodzinie – przejawy zaburzeń w sferze komunikacji
 Relacje w rodzinie dysfunkcyjnej
 Przemoc w rodzinie – przyczyny, formy, zapobieganie
 Praca z rodziną, w której występuje przemoc
 Zadania Asystenta i Kuratora Rodzinnego
 Rodzina z problemem uzależnienia i współuzależnienia
 Praca z rodziną, w której występuje uzależnienie
 Mediacje jako forma pracy z rodziną dysfunkcyjną
 Formy pomocy rodzinie dysfunkcyjnej w środowisku lokalnym
 Praca z rodziną dysfunkcyjną w różnych krajach

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład, dyskusja, prezentacja multimedialna, metoda przypadków, praca w grupach.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student rozumie problematykę środowiska wychowawczego, jakim jest rodzina. Definiuje i opisuje środowisko rodziny dysfunkcyjnej, charakteryzuje jego specyfikę i objaśnia procesy w nim zachodzące.	K_W10	ocena prezentacji wybranego zagadnienia programowego w toku zajęć; ocena aktywności na zajęciach, sposobu prezentacji i argumentowania swojego zdania	Ćwiczenia
Student interpretuje podstawowe ujęcia teoretyczne dotyczące rodziny i jej funkcjonowania (prawidłowego i nieprawidłowego) w celu analizowania, oraz projektowania i wdrażania strategii działań pedagogicznych wobec rodziny. Potrafi tworzyć rozwiązania konkretnych problemów dotyczących funkcjonowania rodziny i sporządzić prognozę przebiegu ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki podejmowanych działań.	K_U10	ocena projektu „Diagnoza i propozycje działań terapeutycznych wobec wybranej rodziny dysfunkcyjnej”	Ćwiczenia
Student jest otwarty na podjęcie profesjonalnych działań dotyczących rodzin dysfunkcyjnych, jest kreatywny w projektowaniu i wdrażaniu profesjonalnych działań pedagogicznych (profilaktycznych i terapeutycznych) dotyczących różnych przejawów dysfunkcji rodziny	K_K08	Konwersacja – ocena aktywności, sposobu argumentowania i przygotowania merytorycznego.	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Student powinien zaprezentować wybrane zagadnienie programowe w toku zajęć – praca indywidualna; wykonać projekt – „Diagnoza i propozycje działań terapeutycznych wobec wybranej rodziny dysfunkcyjnej” - praca grupowa; wykazać się aktywnością w toku zajęć, prezentując i argumentując własne poglądy. Oceną końcową jest ocena z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	35	21
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	20	34
Łącznie	55	55
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bradshaw J., *Zrozumieć rodzinę*, Warszawa 1994
2. Browne K., Herbert M., *Zapobieganie przemocy w rodzinie*, Warszawa 1999
3. Gordon T., *Wychowanie bez porażek*, Warszawa 1991
4. Kawula S., Brągiel J., Janke A.W., *Pedagogika rodziny*, Toruń 2007
5. Mazur J., *Przemoc w rodzinie. Teoria i rzeczywistość*, Warszawa 2002
6. Płopa P., *Więzi uczuciowe w małżeństwie i rodzinie*, Kraków 2005
7. Pospiszyl I., *Przemoc w rodzinie*, Warszawa 1994
8. Sakowicz T., *Dysfunkcyjność rodziny a resocjalizacja*, Kraków 2006
9. Wysocka E., *Człowiek a środowisko życia*, Warszawa 2007
10. Wysocka E., *Diagnoza w resocjalizacji*, Warszawa 2008
11. Ziemska M., *Postawy rodzicielskie*, Warszawa 2009

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Cichla J., Herberger J., Skwarek B., *Kultura pedagogiczna współczesnej rodziny* Głogów 2010
2. Forward S., *Toksyczni rodzice*, Warszawa 1992
3. Goldenberg H, Goldenberg I., *Terapia rodzin*, Kraków 2006
4. Hellsten T., *Wsparcie dla dorosłych dzieci alkoholików*, Warszawa 2009
5. Lipowska – Teutsch A. *Rodzina a przemoc*, Warszawa 2002
6. Norwood R., *Kobiety które kochają za bardzo*, Warszawa 1992
7. Steede K., *10 błędów popełnianych przez dobrych rodziców*. Gdańsk 2007
8. Steward J., *Mosty zamiast murów. Podręcznik komunikacji*, Warszawa 2007
9. Wills-Brandon C., *Jak mówić nie i budować udane związki*, Gdańsk 2003
10. Woititz J., *Wymarzone dzieciństwo*, Warszawa 2005

UWAGI: -**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr Andrzej Zygańdo

PROJEKT KOREKCYJNY

Kod przedmiotu:	05.6-WP-PEDP-PRKO
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	Język polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia
Prowadzący:	Nauczyciel akademicki Katedry Seksuologii, Poradnictwa i Resocjalizacji

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	30	2	IV	Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		IV	Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów ze sposobami projektowania działalności resocjalizacyjnej w oparciu o wyniki badań diagnostycznych. Przekazanie wiedzy na temat tworzenia Indywidualnych programów resocjalizacji z uwzględnieniem celów wychowania korekcyjnego, stosowanych form i metod pracy, prognoz i sposobów ewaluacji.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Wiedza z zakresu diagnozy i metodyki resocjalizacji.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Treści ćwiczeń:

Projekt korekcyjny (pojęcie, rodzaje, możliwości aplikacyjne)

Rola diagnozy w projektowaniu działalności korekcyjnej

Możliwości oddziaływań korekcyjnych w wybranych środowiskach wychowawczych

Zasady konstruowania projektów korekcyjnych

Opracowanie projektów korekcyjnych

Sposoby ewaluacji projektów

METODY KSZTAŁCENIA:

metoda projektu, symulacja, giełda pomysłów

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi nazwać i zdefiniować przypadek określonego przejawu niedostosowania społecznego, opisać te przejawy i dobrać metody do tworzenia projektów korekcyjnych. Zna procedury obowiązujące podczas tworzenia projektów korekcyjnych i indywidualnych programów	K_W16	dyskusja	ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
resocjalizacji.			
Student potrafi zinterpretować zjawiska o potencjale społecznie destrukcyjnym, zdiagnozować je i zaproponować projekt zmian korekcyjnych. Potrafi powiązać zdiagnozowany problem z innymi zjawiskami pedagogicznymi oraz zaprojektować plan zmian korekcyjnych	K_U01	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	ćwiczenia
Student potrafi zweryfikować posiadaną wiedzę teoretyczną z obszaru pedagogiki resocjalizacyjnej i dyscyplin pokrewnych w celu wykorzystania w projekcie korekcyjnym i do przeprowadzenia działań ewaluacyjnych	K_K02	projekt	ćwiczenia
Student odpowiedzialnie przygotowuje się do pracy wychowawczej poprzez przemyślane i staranne opracowanie projektu korekcyjnego. Jest kreatywny przy proponowaniu rozwiązań zawartych w projekcie	K_K08	Projekt, bieżąca kontrola na zajęciach	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA: na ocenę z ćwiczeń składa się aktywność (20%) i wykonanie projektu korekcyjnego (80%)

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	35	23
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	40	52
Łącznie	75	75
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bowkett S., Wyobraź sobie, że.... Ćwiczenia rozwijające twórcze myślenie uczniów, Warszawa 2000
2. Kosińska E., Zasady konstruowania szkolnego programu profilaktyki, wyd. Rubikon, Kraków 2002
3. Łabuć-Kryśka I., Diagnoza w wychowaniu resocjalizującym [w:] E. Bielicki (red.), Problemy diagnozy
4. nieprzystosowania społecznego, Studia Psychologiczne, z. 7 WSP, Bydgoszcz 1991, s. 7-11
5. Wysocka E., Diagnoza w resocjalizacji, Warszawa 2008

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Borowski M.P., Zastosowanie analizy SWOT i podejścia strategicznego jako element innowacyjny w metodyce wychowania resocjalizacyjnego [w:] Wybrane zagadnienia z pedagogiki resocjalizacyjno-rewalidacyjnej. Zeszyty Naukowe vol. 37, Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica w Płocku, 2009
2. Pytka L., Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne, diagnostyczne i metodyczne, APS, Warszawa 2001
4. Marczak M., (red.) Resocjalizacyjne programy penitencjarne realizowane przez Służbę Więzienną w Polsce, wyd. Impuls, Kraków 2009

UWAGI: -

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Ernest Magda

DIAGNOZA RESOCJALIZACYJNA

Kod przedmiotu:	05.6-WP-PEDP-DRES
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Barbara Toroń
Prowadzący:	Dr Barbara Toroń

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	IV	Egzamin	3	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie na ocenę		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		IV	Egzamin		
Ćwiczenia	9			Zaliczenie na ocenę		

CEL PRZEDMIOTU:

Przekazanie studentom wiedzy na temat przeprowadzenia prawidłowej diagnozy resocjalizacyjnej pod kątem niedostosowania społecznego wśród dzieci, adolescentów i osób dorosłych w środowisku otwartym oraz zamkniętym.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza z zakresu psychologii rozwojowej, pedagogiki oraz socjologii.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Treści wykładów:

1. Rodzaje diagnozy resocjalizacyjnej
2. Etapy diagnozy resocjalizacyjnej
3. Modele w diagnozie resocjalizacyjnej
4. Narzędzia pomiaru niedostosowania społecznego

Treści ćwiczeń:

1. Diagnozowanie penitencjarne,
2. Zakres i cele diagnozy penitencjarnej,
3. Diagnoza nozologiczna i problemowa w spektrum działań resocjalizacyjnych. Rola diagnozy w konstruowaniu indywidualnych planów resocjalizacji i terapii
4. Niedostosowania Społeczne (SNS) Lesława Pytki
5. Arkusz Diagnostyczny Denisa H. Scotta w adaptacji J. Konopnickiego jako
6. przykład wielowymiarowej diagnozy poziomu i rodzaju niedostosowania społecznego
7. Kwestionariusze Thomasa M. Achenbacha jako narzędzie do oceny stopnia i typu zaburzeń w zachowaniu
8. Skale Diagnostyczne dla Dzieci- CAS i dla rodziców - P-CAS (Kay Hodges) do diagnozy zaburzeń w zachowaniu u dzieci
9. Skala Wykolejenia w tłumaczeniu Mieczysława Rodochońskiego i Arkusz Zachowania się Ucznia B. Markowskiej do oceny przystosowania szkolnego
10. Inwentarz Carla F. Jesnessa (JI) jako technika diagnozowania socjalności.

11. Model diagnozy niedostosowania społecznego i socjalności J. M. Stanika.
12. Kwestionariusz Wywiadu Środowiskowego i Skale Oceny Funkcjonowania Społecznego - diagnoza kliniczna w ujęciu Krystyny Ostrowskiej

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład problemowy, pogadanka, praca z książką, praca z dokumentem źródłowym, metoda przypadków, metoda sytuacyjna, praca w grupach, dyskusja (panelowa, okrągłego stołu, wielokrotna), burza mózgów, giełda pomysłów, metody ekspresyjne

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi definiować podstawowe pojęcia diagnozy pedagogiczno-resocjalizacyjnej	K_W01	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	Ćwiczenia
Student potrafi scharakteryzować pojęcia diagnozy, rodzajów i etapów diagnozy resocjalizacyjnej.	K_W05	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	Ćwiczenia
Student potrafi wybrać do swojej pracy odpowiednie narzędzia badawcze i diagnostyczne	K_W13	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	Ćwiczenia
Student stosuje się w swojej aktywności do wyznaczników poprawnej komunikacji interpersonalnej, w celu przeprowadzenia diagnozy resocjalizacyjnej, z wybraną osobą lub grupą znajdującą się w trudnej sytuacji społecznej.	K_U07	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	ćwiczenia
Student potrafi wykorzystywać potencjał zespołu w diagnozie resocjalizacyjnej; umie przyjmować i wyznaczać zadania; jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne; potrafi współpracować z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie	K_K07	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	Ćwiczenia
Student odpowiedzialnie przygotowuje się z zakresu diagnozy resocjalizacyjnej.	K_K08	Test	Wykłady

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia – na ocenę z ćwiczeń składają się wyniki osiągnięte na kolokwium (80%) oraz aktywność na zajęciach (20%).

Wykład – egzamin złożony z dwóch części pisemnej i ustnej; warunkiem przystąpienia do części ustnej jest uzyskanie 30% punktów z części pisemnej. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywna ocena z ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	50	30
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	25	45
Łącznie	75	75
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	2

Łącznie	3	3
----------------	----------	----------

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Wysocka E. (2008), Diagnoza w resocjalizacji. Warszawa.
2. Dybalska J. (2009), Kobieta w więzieniu. Warszawa.
3. Ciosek M. (2003), Psychologia sądowa i penitencjarna. Warszawa
4. Hołyst B. (2007), Socjologia kryminalistyczna. Warszawa.
5. Kozaczuk F. (2008), Efektywność oddziaływań resocjalizacyjnych. Rzeszów.
6. Tillman K. J. (1996), Teorie socjalizacji – społeczność, instytucja, upodmiotowienie. Warszawa.
7. Pastwa-Wojciechowska B. (2007), Kliniczne i sądowo – penitencjarne aspekty funkcjonowania człowieka. Kraków.
8. Kraków.
9. Jaworska A. (2009), Resocjalizacja. Zagadnienia prawne, społeczne i metodyczne. Kraków.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Miller A. (2006), Gdy runą mury milczenia. Poznań.
2. Bonda K. (2009), Polskie morderczynie. Warszawa.
3. Ambroziak W. (2003), Młodociani mordercy. Poznań
4. Przybyliński S. (2008), Podkultura więzienna – wielowymiarowość rzeczywistości penitencjarnej. Kraków.

PROGRAM OPRACOWAŁA:

Dr Barbara Toroń

SOCJOTERAPIA

Kod przedmiotu:	05.6-WP-PEDP-STR
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia
Prowadzący:	Nauczyciel akademicki Katedry Seksuologii, Poradnictwa i Resocjalizacji

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Warsztaty	30	2		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Warsztaty	18			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z dynamiką procesu grupowego, przygotowanie do projektowania zajęć o charakterze socjoterapeutycznym w różnym kontekście problematycznych i zaburzonych zachowań. Zapoznanie z warsztatem metodycznym socjoterapeuty

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Student zaliczył przedmiot związany z psychologią rozwoju człowieka w ciągu życia

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

I Wprowadzenie

Socjoterapia jako forma pomocy psychologiczno-pedagogicznej, istota socjoterapii, struktura zajęć socjoterapeutycznych, metody pracy z grupą, dynamika grupy socjoterapeutycznej

II Zakresy szczegółowe programów socjoterapeutycznych

Program socjoterapeutyczny dla uczniów z trudnościami adaptacyjnymi, jako pomoc w korygowaniu obrazu własnej osoby u dzieci nieśmiałych, o zaburzonym poczuciu własnej wartości, o charakterze interwencyjno-edukacyjno-profilaktycznym dla dzieci i młodzieży sięgających po środki odurzające, z zakresu form radzenia sobie z napięciami i negatywnymi uczuciami

III Szczegółowa analiza procesu grupowego

Podstawowe prawidłowości funkcjonowania grup, komunikacja w grupach, podejmowanie decyzji w grupie, konflikty intra i intergrupowe

METODY KSZTAŁCENIA:

Burza mózgow, dyskusja, symulacja, metoda sytuacyjna, praca na procesie grupowym

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi scharakteryzować specyfikę procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich	K_W08	Przygotowanie scenariusza zajęć socjoterapeutycznych	Warsztat

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zakłóceń pojawiających się w kontekście pracy grupowej i możliwości modyfikowania przebiegu komunikacji w procesie socjoterapeutycznym			
Student potrafi opisać różne środowiska wychowawcze i resocjalizacyjne, ich specyfikę i procesy w nich zachodzące, jako podstawy do budowania koncepcji procesu socjoterapeutycznego	K_W10	Przygotowanie scenariusza zajęć socjoterapeutycznych	Warsztat
Student potrafi stosować podstawowe ujęcia teoretyczne znane w socjoterapii w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań związanych łamaniem norm i zachowań ryzykownych, diagnozowania i prognozowania sytuacji mogących być przedmiotem procesu socjoterapeutycznego oraz analizowania procesu socjoterapii w odniesieniu do różnych kontekstów zaburzonych wzorców zachowań	K_U03	Przygotowanie scenariusza zajęć socjoterapeutycznych Prowadzenie zajęć w grupie studenckiej	Warsztat
Student wykorzystuje rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej – precyzyjnie formułuje polecenia i instrukcje w procesie socjoterapeutycznym.	K_U07	Przygotowanie scenariusza zajęć socjoterapeutycznych Prowadzenie zajęć w grupie studenckiej	Warsztat
Student ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, szczególnie w tak wąskiej i odpowiedzialnej dziedzinie jak praca socjoterapeutyczna. Student jest refleksyjny i etyczny w swoich działaniach socjoterapeutycznych.	K_K04	Prowadzenie zajęć w grupie studenckiej	Warsztat

WARUNKI ZALICZENIA:

na ocenę końcową złożą się dwie oceny cząstkowe. Pierwszą student uzyska za przygotowanie scenariusza zajęć socjoterapeutycznych. Drugą ocenę student uzyska za przeprowadzenie 15 min „wprawki socjoterapeutycznej” przygotowanej dla swojej grupy z wykorzystaniem aktywizujących metod. Oceną ostateczną będzie ocena średnia uzyskana z dwóch wcześniej opisanych zadań

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	32	23
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	3	12
Łącznie	35	35
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	-	-
Łącznie	1	1

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Sawicka K. (red), (1998), Socjoterapia. CMPP, Warszawa
2. Vopel K.W. (1999), Poradnik dla prowadzących grupy. Jedność, Kielce
3. Kaduson H, Schaefer Ch., (2002) Zabawa w psychoterapii. GWP, Gdańsk
4. Sawicka K. (red), (1998), Socjoterapia. CMPP, Warszawa
5. Hamer H. (2000), Oswoić nieśmiałość. VEDA, Warszawa
6. Hamer H. (2001), Bliżej siebie. VEDA, Warszawa
7. Zaborowski Z. (1997), Trening interpersonalny. SCHOLAR, Warszawa
8. Oyster C.K. (2002), Grupy, Zysk i S-ka, Poznań
9. Ballard R. (1988), Jak żyć z ludźmi. Umiejętności interpersonalne. MEN, Warszawa

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWALI:

dr Artur Doliński, dr Anna Szczęsna

METODYKA RESOCJALIZACJI I PORADNICTWA SPECJALISTYCZNEGO W ŚRODOWISKU OTWARTYM

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PEDP-MRO
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia
 Prowadzący: Nauczyciel akademicki Katedry Seksuologii,
 Poradnictwa i Resocjalizacji

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Warsztaty	30	2	V	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Warsztaty	18		V	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do podjęcia aktywności resocjalizacyjnej i poradnianej w środowisku otwartym.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

brak wymagań

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Metody oddziaływań resocjalizacyjnych i poradnianych w środowisku otwartym a cechy osobowości wychowanków
2. Dojrzałość interpersonalna a metody resocjalizacji i poradnictwa w przestrzeni otwartej
3. Koncepcja Huberta Quaya a zróżnicowanie oddziaływań resocjalizacyjnych
4. Alternatywne metody pracy w resocjalizacji i poradnianej w środowisku otwartym
5. Dynamika spotkania resocjalizacyjnego i poradnianego w środowisku otwartym
6. Socjoterapia w resocjalizacji w środowisku otwartym
7. Sport w procesie resocjalizacji w środowisku otwartym
8. Artystyczne formy pracy w resocjalizacji w środowisku otwartym
9. Umiejętności metodyczne pedagoga resocjalizacyjnego
10. Zasady konstruowania scenariuszy zajęć resocjalizacyjnych
11. Praca resocjalizacyjna i poradniana w ośrodkach kuratorskich

METODY KSZTAŁCENIA: metoda sytuacyjna, inscenizacja, gry dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne), praca w grupach, klasyczna metoda problemowa, dyskusja

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi scharakteryzować różne rodzaje struktur społecznych wspierających realizację celów resocjalizacji w środowisku otwartym w instytucjach życia społecznego wspierających otwartą formułę resocjalizacji oraz potrafi opisać zachodzące między nimi relacje	K_W07	Dokonanie opisu przestrzeni i kontekstu społecznego działań resocjalizacyjnych i poradnianych w przygotowywanym scenariuszu	Warsztaty
Student potrafi wskazać wyznaczniki profesjonalnych działań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym	K_W20	Dokonanie ewaluacji zajęć prowadzonych przez studenta oraz innych członków grupy	Warsztaty
Student potrafi ocenić i zinterpretować zjawiska społeczne będące zagrożeniem i szansą dla procesu resocjalizacji w środowisku otwartym; potrafi zaprojektować te działania tak, aby wiązać je z różnymi obszarami działalności resocjalizacyjnej	K_U01	Udział w dyskusji podczas zajęć	Warsztaty
Student wykorzystuje umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej szczególnie w odniesieniu do specyficznych grup resocjalizacyjnych, potrafi używać języka specjalistycznego i odwołującego się do problemów resocjalizacji. Potrafi porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie resocjalizacji, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów	K_U07	Zajęcia w grupie studenckiej (pokaz ćwiczeń)	Warsztaty
Student potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę metodyczną do organizowania działań związanych z resocjalizacją w środowisku otwartym	K_U14	Scenariusz zajęć resocjalizacyjnych	Warsztaty
ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych w obszarze alternatywnych form resocjalizacji; jest wytrwały w realizacji indywidualnych i zespołowych działań w zakresie resocjalizacji w środowisku otwartym	K_K03	Symulacje decyzyjne	Warsztaty
Student jest świadomy odpowiedzialności jakie niesie praca w obszarze resocjalizacji w środowisku otwartym	K_K08	Umiejętność formułowania w scenariuszach przewidywanych efektów działań resocjalizacyjnych	Warsztaty

WARUNKI ZALICZENIA:

Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest przygotowanie scenariusza zajęć resocjalizacyjnych w środowisku otwartym na dowolny temat oraz przeprowadzenia 15 minutowego pokazu ćwiczeń wykorzystywanych podczas zajęć w zakresie resocjalizacji w środowisku otwartym. Ocenie będzie podlegało przygotowanie studenta do zajęć, innowacyjność zastosowanych ćwiczeń, sposób budowania interakcji z grupą, wieloaspektowa ewaluacja prowadzonych w grupie studenckiej zajęć.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	48	28

Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	27	47
Łącznie	75	75
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Stanisław Górski (1985), Metodyka resocjalizacji, Warszawa
2. Janusz Górski i Tadeusz Kolarczyk [red.], (1982), Wybrane problemy psychokorekcji w resocjalizacji skazanych, Centralny Zarząd Zakładów Karnych; Społeczny Komitet Przeciwalkoholowy, Warszawa
3. Kazimierz Pospiszył (1998) Resocjalizacja. Teoretyczne podstawy oraz przykłady programów oddziaływań, Warszawa

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Artur Doliński Grażyna Gajewska, Anna Szczęsna, Teoretyczno-metodyczne aspekty wychowania młodzieży : Scenariusze zajęć wychowawczych / . T. 4 - Wyd. 2 zm., uzup. i popr. .- Zielona Góra : PEKW "GAJA", 2003
2. Artur Doliński Grażyna Gajewska, Anna Szczęsna, Teoretyczne i metodyczne aspekty kalendarza wychowawcy : scenariusze zajęć wychowawczych / . T. 5 - Wyd. 2 popr., uzup. i zm. .- Zielona Góra : PEKW "GAJA", 2002
3. Artur Doliński Grażyna Gajewska, Teoretyczno-metodyczne aspekty warsztatu pedagoga : scenariusze zajęć wychowawczych / . T.1 - Wyd. 2 zm., uzup. i popr. - Zielona Góra : PKW "GAJA", 2002
4. Artur Doliński Grażyna Gajewska, Anna Szczęsna, Teoretyczno-metodyczne aspekty wychowania młodzieży a warsztat pracy pedagoga : scenariusze zajęć wychowawczych / . T. 3 .- [Wyd. 2 zm., uzup. i posz.] .- Zielona Góra : PEKW"GAJA", 2002
5. Wychowawcze funkcje muzyki w resocjalizacji nieletnich / Teresa Żychowska ; Instytut Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa : 1983
6. Mikrosystemy wychowawcze w resocjalizacji nieletnich : Andrzej Węgliński. Lublin : 2000.
7. Możliwościach wykorzystania kultury fizycznej w resocjalizacji nieletnich / Krzysztof Sas-Nowosielski ; Wyższa Szkoła Pedagogiczna Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Warszawie. Warszawa : 2002.
8. Pomoc terapeutyczna nieletnim agresorom i ofiarom agresji w zakładach resocjalizacyjnych / Zdzisław Bartkowicz ; [Wydział Pedagogiki i Psychologii]. Lublin: 1996
9. Resocjalizacja przez pracę / Michał Kulczycki, Jerzy Zduńczyk. Warszawa : 1981
10. Trening autogenny w procesie resocjalizacji / Stanisław Kłaczek. Gdańsk: 1984.
11. Europejskie systemy resocjalizacji nieletnich / Marian Kalinowski. Warszawa: 1991
12. Funkcjonowanie rodzinnego ośrodka diagnostyczno-konsultacyjnego w systemie wychowania przewencyjno-resocjalizacyjnego dzieci i młodzieży / Wiesława Kubiak. Szczecin: 1986
13. Działalność profilaktyczna i resocjalizacyjna sądów rodzinnych : Jacek Górnikiewicz [et al.]; pod red. nauk. Grażyny Olszewskiej-Baka ; Uniwersytet Warszawski. Filia w Białymstoku. Białystok : 1990
14. Instytucjonalne formy pracy resocjalizacyjnej z nieletnimi / Irena Mudrecka. Opole : 1999.
15. Kontakty z ludźmi "innymi" jako problem wychowania, opieki i resocjalizacji / pod red. Bogumiły Kosek-Nity i Danuty Raś. Katowice : 2000

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr Artur Doliński

PORADNICTWO SEKSUALNE

Kod przedmiotu:	16.0-WP-PEDP-PSEK
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Prof. dr hab. Zbigniew Izdebski
Prowadzący:	nauczyciel akademicki z Katedry Seksuologii, Poradnictwa i Resocjalizacji / WPSiNoZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15	1	V	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		V	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	18			Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawową problematyką dotyczącą poradnictwa seksualnego, jego głównych obszarów, celów i metod i form realizacji. Pogłębienie wiedzy o zdrowiu seksualnym i reprodukcyjnym i czynnikach je warunkujących.

Zapoznanie studentów z głównymi trudnościami i zaburzeniami dotyczącymi poszczególnych składowych seksualności człowieka oraz możliwościami udzielania pomocy w tym zakresie.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa wiedza z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju i wychowania, psychologii ogólnej oraz poradnictwa.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**Treści wykładów:**

Seksualność człowieka w wymiarze biologicznym, psychicznym, społecznym i kulturowym

Zdrowie seksualne i reprodukcyjne

Trudności i problemy związane z seksualnością człowieka w poszczególnych okresach życia człowieka

Zdrowie seksualne i aktywność seksualna współczesnych Polaków – przegląd badań

Trudności i problemy dotyczące seksualności człowieka związane z korzystaniem z Internetu

Treści ćwiczeń:

Cele, zadania i rola poradnictwa seksualnego

Obszary poradnictwa seksualnego, jego podmiot i przedmiot

Obszary problemowe związane z płcią – interseksualizm, transseksualizm

Rola poradnictwa w pracy z osobami homoseksualnymi

Poradnictwo związane z wykonywaniem testów w kierunku HIV

Poradnictwo dotyczące planowania rodziny

Poradnictwo w zakresie dysfunkcji i problemów seksualnych kobiet
 Poradnictwo w zakresie dysfunkcji i problemów seksualnych mężczyzn

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład, praca w grupach, dyskusja, metoda projektów, prezentacje multimedialne

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma podstawową wiedzę na temat rozwoju seksualnego człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym a także na temat ofert pomocy w zakresie problemów i dysfunkcji seksualnych.	K_W05	test wiedzy z progami punktowym	Wykłady
Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań seksualnych, analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do poradnictwa seksualnego	K_U03	ocena prezentacji wybranych zagadnień programowych; ocena sposobu prezentacji i argumentacji własnych poglądów w toku zajęć	Ćwiczenia
Student posiada umiejętność prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów w odniesieniu do seksualności człowieka i poradnictwa seksualnego	K_U08	ocena prezentacji wybranych zagadnień programowych; ocena sposobu prezentacji i argumentacji własnych poglądów w toku zajęć	Ćwiczenia
Student docenia znaczenie poradnictwa seksualnego dla utrzymania i rozwoju prawidłowych więzi międzyludzkich.	K_K03	ocena prezentacji wybranych zagadnień programowych; ocena sposobu prezentacji i argumentacji własnych poglądów w toku zajęć	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykłady z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest test wiedzy z progami punktowymi. Warunkami zaliczenia jest uzyskanie 50% + 1 liczby punktów z testu wiedzy.

Formą zaliczenia ćwiczeń jest zaliczenie z oceną. Weryfikacja efektów kształcenia będzie polegała na ocenie przygotowanych przez studentów prezentacji z wybranych zagadnień programowych oraz ocena sposobu prezentacji i argumentacji własnych poglądów w toku zajęć.

Oceną końcową z przedmiotu jest średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z zaliczenia wykładów i ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	45	27
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	30	48
Łącznie	75	75
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1

Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bancroft J., Seksualność człowieka, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2011
2. Beisert M., Psychologia zaburzeń seksualnych, [w:] H. Sęk (red.), Psychologia kliniczna, tom 2, PWN, Warszawa 2007
3. Beisert M. (red.), Seksualność w cyklu życia człowieka, PWN, Warszawa 2006
4. Gapik L., Woźniak A. (red.), Terapia w seksuologii. Zagadnienia wybrane, wyd. UAM, Poznań 2001
5. Gładysz A., Juszczyk J., Dubik A., Poradnictwo przed- i potestowe dla lekarza pierwszego kontaktu, VOLUMED, Wrocław 1999
6. Imieliński K., Medycyna seksualna. Patologia i profilaktyka, wyd. PCK, Warszawa 1992
7. Imieliński K. (red.), Zarys seksuologii i seksiatrii, PZWL, Warszawa 1986
8. Imieliński K., Dulko S., Przekleństwo Androgyne. Transseskualizm: mity i rzeczywistość, PWN, Warszawa 1988
9. Izdebski Z., Rozwój seksualny, [w:] B. Woynarowska, A. Kowalewska, Z. Izdebski, K. Komosińska (red.), Biomedyczne podstawy kształcenia i wychowania, PWN, Warszawa 2010
10. Izdebski Z., Ryzykowna dekada. Seksualność Polaków w dobie HIV/AIDS. Studium porównawcze 1997 – 2001 – 2006, UZ, Zielona Góra 2006
11. Izdebski Z., Poradnictwo seksualne - **ważny obszar pomocy**, [w:] A. Kargulowa (red.), Poradnictwo – kontynuacja dyskursu, PWN, Warszawa 2009
12. Konieczny G., Lipniacki A., Piasek A., Rogowska-Szadkowska D.: Diagnostyka zakażenia HIV. Wskazówki dla osób pracujących w Punktach Anonimowego Testowania, wyd. KC ds. AIDS, Warszawa 2003
13. Leiblum S., Rosen R. (red.), Terapia zaburzeń seksualnych, GWP, Gdańsk 2006

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Beisert M., Pedofilia, GWP, Gdańsk 2011
2. Boczkowski K., Homoseksualizm, PZWL, Warszawa 1988
3. Boczkowski K., Płeć człowieka, PZWL, Warszawa 1988
4. Imieliński K.: Seksiatria, tom I i II, PWN, Warszawa
5. Imieliński K. (red.), Seksuologia biologiczna, PWN, Warszawa 1985
6. Izdebski Z. (red.), Zagrożenia okresu dorastania, wyd. UZ, Zielona Góra 2008
7. Jaczewski A., Obuchowska I.: Rozwój erotyczny, WSiP, Warszawa 1991
8. Pospiszyl K., Przestępstwa seksualne, Warszawa 2009

UWAGI: -**PROGRAM OPRACOWALI:**

Dr Joanna Dec, Dr Krzysztof Wąż

EDUKACJA I REHABILITACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

	Kod przedmiotu:	05.6-WP-PEDP-ERON
	Typ przedmiotu:	obowiązkowy
	Język nauczania:	polski
	Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr hab. Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk, prof. UZ
	Prowadzący:	Dr hab. Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk, prof. UZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	V	Zaliczenie na ocenę	2	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie na ocenę		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		V	Zaliczenie na ocenę		
Ćwiczenia	9			Zaliczenie na ocenę		

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z zakresu teorii i praktyki edukacji i rehabilitacji osób niepełnosprawnych z uwzględnieniem uczniów o specjalnych potrzebach

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Zaliczenie przedmiotów: teoretyczne podstawy wychowania, profilaktyka społeczna, psychologia kliniczna oraz psychologia rozwoju człowieka w ciągu życia

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**Treści wykładów:**

- Wielowymiarowość procesu rehabilitacji osób z niepełnosprawnością oraz współczesne systemy ich kształcenia; istota, zadania, cele rehabilitacji
- Modele niepełnosprawności, ich konsekwencje dla polityki społecznej, kształcenia i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami
- Normalizacja, społeczna integracja i inkluzja osób z niepełnosprawnościami: założenia, koncepcje, zasady, środowiskowo-pedagogiczne uwarunkowania, możliwości i formy realizacji
- Segregacyjne i niesegregacyjne kształcenie osób z niepełnosprawnościami w Polsce i na świecie. Prowłaczające zmiany w systemie polskiej edukacji
- Ekosystemowe ujęcie procesu edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością oraz możliwości ich wielozakresowego wspierania w tym procesie
- Współczesne cywilizacyjne zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, jako swoiste wyzwanie dla procesu rehabilitacji i edukacji

Treści ćwiczeń:

- Zagadnienia wprowadzające: wyjaśnienie podstawowych pojęć, np. rehabilitacja, rewalidacja, korekcja, usprawnianie, specjalne potrzeby, edukacja specjalna i integracyjna; przemiany w systemie kształcenia i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością
- Współczesny system rehabilitacji, jego właściwości, cele i rodzaje. Rola osoby z niepełnosprawnością w procesie rehabilitacji

- Kształcenie segregacyjne – cele i zadania szkoły specjalnej, formy organizacyjne kształcenia specjalnego, jego efektywność w kontekście badań absolwentów
- Prointegracyjne rozwiązania w edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością – charakterystyka organizacyjnych form, np. grupy/klassy integracyjnej
- Koncepcje edukacji włączającej. Problemy włączania uczniów z niepełnosprawnościami i/lub o specjalnych potrzebach w przestrzeń ogólnodostępnej edukacji
- Diagnostyka i orzecznictwo w sprawach zaburzeń rozwojowych (niepełnosprawności). Rola pedagogów i nauczycieli w rozpoznawaniu odchyleń i zagrożeń rozwojowych u dzieci
- Podmiotowa rola rodziny w rehabilitacji i edukacji osoby z niepełnosprawnością oraz możliwości jej wspierania. Rodzina osób z niepełnosprawnością w świetle społecznych przemian

METODY KSZTAŁCENIA:

wykład problemowy, praca w grupach, dyskusja wielokrotna

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student objaśnia podstawowe pojęcia związane z edukacją i rehabilitacją osób z niepełnośprawnościami, np. rewalidacja, rehabilitacja, empowerment, normalizacja	K_W01	egzamin ustny, dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	wykład ćwiczenia
Student opisuje cele i zadania edukacji i rehabilitacji osób z niepełnośprawnościami i/lub o specjalnych potrzebach	K_W13	egzamin ustny, dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	wykład ćwiczenia
Student ocenia krytycznie funkcjonujące organizacyjne rozwiązania w edukacji i rehabilitacji osób z niepełnośprawnościami	K_U01	egzamin ustny, dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	wykład ćwiczenia
Student formułuje argumenty przemawiające za podejmowaniem działań integrujących osoby z niepełnośprawnościami (o specjalnych potrzebach) w edukacji i środowisku społecznym	K_K03	egzamin ustny, dyskusja	wykład ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia - na ocenę z ćwiczeń składają się oceny przygotowania i prezentacji w czasie zajęć zagadnień przewidzianych w ich programie (oceny aktywnego uczestnictwa w dyskusji) oraz odbycie wizytacji dwóch placówek edukacyjnych – integracyjnej, ogólnodostępnej lub specjalnej)

Wykłady – ocena prezentacji wybranego zagadnienia programowego (tematu), samodzielnie opracowanego (prezentacja werbalna)

Ocena końcowa - na ocenę z przedmiotu składa się ocena z ćwiczeń (40%) i z wykładów (60%). Warunkiem zaliczenia przedmiotu są pozytywne oceny z ćwiczeń i wykładów.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	32	30
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	30	32
Łącznie	62	62
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. S. Kowalik (2007) Psychologia rehabilitacji, Warszawa, Wyd. AiP
2. J. Sowa, F. Wojciechowski (2001) Proces rehabilitacji w kontekście edukacyjnym, Rzeszów, Fosze
3. R. Ossowski (1999) Teoretyczne i praktyczne podstawy rehabilitacji, Bydgoszcz, WSP
4. G. Szumski (2006) Integracyjne kształcenie niepełnosprawnych, Warszawa, PWN
5. G. Szumski (2010) Wokół edukacji włączającej, Warszawa, APS
6. I. Chrzanowska (2010) Problemy edukacji osób z niepełnosprawnością, Kraków, Impuls
7. Z. Janiszewska-Nieścioruk (2010) (red.) Uczeń o specjalnych potrzebach w przestrzeni współczesnego systemu edukacji
8. Z. Janiszewska-Nieścioruk (2007) (red.) Edukacja integracyjna dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną, Kraków, Impuls
9. F. Wojciechowski (2007) Niepełnosprawność, rodzina, dorastanie, Warszawa, Żak
10. Z. Pałak, Z. Bartkiewicz (2004) (red.) Wsparcie społeczne w rehabilitacji i resocjalizacji, Lublin, UMCS
11. T. Żółkowska (2004) Wyrównywanie szans społecznych osób z niepełnosprawnością intelektualną, Szczecin, Oficyna IN PLUS
12. T. Żółkowska (2011) (red.) Społeczno-pedagogiczne konteksty niepełnosprawności, Szczecin, US
13. M. A. Paszkowicz (2009) Wybrane aspekty funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami, Zielona Góra, UZ
14. R. Pichalski (2002) Podstawy rehabilitacji zdrowotnej, zawodowej i społecznej, Warszawa, APS
15. S. Kowalik (1996) Psychospołeczne podstawy rehabilitacji osób niepełnosprawnych, Warszawa, Interart

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Z. Gajdzica (2007) Edukacyjne konteksty bezradności społecznej osób z lekkim upośledzeniem umysłowym, Katowice, UŚ
1. Ostrowska (2007) (red.) O seksualności osób niepełnosprawnych, Warszawa, IRSS
2. W. Pilecka (2002) Przewlekła choroba somatyczna w życiu i rozwoju dziecka, Kraków, UJ
3. A. Maciarz (1987) Integracja społeczna dzieci niepełnosprawnych, Warszawa, WSiP
4. A. Maciarz (1999) Z teorii i badań społecznej integracji dzieci niepełnosprawnych, Kraków, Impuls
5. W. Wosińska (2010) Oblicza globalizacji, Sopot, Smak Słowa
6. A. Gustavsson, E. Zakrzewska-Manterys (1997) Upośledzenie w społecznym zwierciadle, Warszawa, Żak

UWAGI:

W ramach ćwiczeń studenci wizytują dwie placówki edukacyjne – szkołę specjalną, integracyjną lub ogólnodostępną

PROGRAM OPRACOWAŁA:

dr hab. Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk, prof. UZ

METODYKA TERAPII UZALEŻNIEŃ

Kod przedmiotu:	05.6-WP-PEDP-RiT
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr Andrzej Zygałło dr Andrzej Zygałło i inny nauczyciel akademicki z
Prowadzący:	Katedry Seksuologii, Poradnictwa i Resocjalizacji / WPSiNoZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15	1	V	egzamin	
Ćwiczenia	30	2		zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		V	egzamin	
Ćwiczenia	18			zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Przekazanie studentom wiedzy na temat uzależnień, ich uwarunkowań, rodzajów, faz rozwoju i funkcjonowania osób uzależnionych. Zapoznanie studentów z różnymi metodami i formami terapii i resocjalizacji osób uzależnionych oraz różnymi wzorcowymi systemami terapii uzależnień w Polsce i na świecie.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki i psychologii.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:**Treści wykładów:**

Przyczyny uzależnień – teorie biologiczne, psychologiczne i socjologiczne wyjaśniające proces powstawania uzależnień

Prohibicja jako sposób społecznego oddziaływania w obszarze uzależnień

Przemiany obyczajowe w Polsce jako tło rozwoju uzależnień

Uzależnienie jako choroba – uzależnienie fizyczne, psychiczne i społeczne. Kryteria uzależnienia wg ICD-10

Psychologiczne uwarunkowania powstawania uzależnień

Fazy rozwoju uzależnienia – różne podejścia teoretyczne

Programy Redukcji Szkód

Systemy terapii uzależnień w Polsce i na świecie

Treści ćwiczeń:

Rodzaje środków psychoaktywnych – ich działanie i skutki nadużywania

Uzależnienia od czynności

Uzależnienia od substancji a uzależnienia od czynności – podobieństwa i różnice

Środowiskowe i kulturowe uwarunkowania powstawania uzależnień

Dostęp do środków uzależniających a profilaktyka uzależnień

Programy substytucyjne

Typologia pacjentów uzależnionych
 Różnorodność metod pracy z osobami uzależnionymi
 Rodzina a uzależnienie – wpływ środowiska rodzinnego na proces terapii osób uzależnionych

METODY KSZTAŁCENIA:

wykład, wykład konwersatoryjny, dyskusja, pogadanka heurystyczna, metoda projektów

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi scharakteryzować główne teorie powstawania i rozwoju uzależnień oraz zna teoretyczne podstawy różnorodnych metod stosowanych w terapii uzależnień. Opisuje te teorie używając właściwej terminologii.	K_W13	Test (pytania otwarte) z progami punktowymi; ocena indywidualnej prezentacji wybranego zagadnienia programowego w toku zajęć	Wykłady Ćwiczenia
Student opisuje strukturę i funkcje systemu terapii osób uzależnionych, wskazuje cele, podstawy prawne, charakteryzuje organizację i funkcjonowanie różnych instytucji terapeutycznych i resocjalizacyjnych działających w obszarze uzależnień.	K_W14	test z progami punktowymi; ocena prezentacji wybranego zagadnienia programowego w toku zajęć	Wykłady Ćwiczenia
Student stosuje podstawowe ujęcia teoretyczne w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań w obszarze uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem analizy przyczyn powstawania uzależnień, diagnozowania sytuacji osób uzależnionych i prognozowania działań terapeutycznych dotyczących tych osób oraz analizowania działań praktycznych dotyczących terapii i resocjalizacji osób uzależnionych.	K_U03	ocena projektu (praca grupowa) dotyczącego diagnozy uzależnienia i propozycji metod terapii odniesieniu do indywidualnego przypadku; ocena dokonanej diagnozy i proponowanych metod terapii oraz sposobu ich prezentacji i argumentacji własnych poglądów w toku zajęć	Ćwiczenia
Student weryfikuje przydatność metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z terapią i resocjalizacją osób uzależnionych.	K_U09	ocena projektu (praca grupowa) dotyczącego diagnozy uzależnienia i propozycji metod terapii odniesieniu do indywidualnego przypadku; ocena dokonanej diagnozy i proponowanych metod terapii oraz sposobu ich prezentacji i argumentacji własnych poglądów w toku zajęć	Ćwiczenia
Student jest świadomy sensu, wartości i potrzeby podejmowania działań terapeutycznych wobec osób uzależnionych, jest otwarty na podejmowanie wyzwań w tym obszarze, odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie terapii i resocjalizacji osób uzależnionych	K_K03	ocena projektu (praca grupowa) dotyczącego diagnozy uzależnienia i propozycji metod terapii odniesieniu do indywidualnego przypadku; ocena dokonanej diagnozy i proponowanych metod terapii oraz sposobu ich prezentacji i argumentacji własnych poglądów w toku zajęć	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykłady z przedmiotu kończą się egzaminem. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest egzamin pisemny w formie testu z określonymi progami punktowymi. Ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Metodami weryfikacji efektów kształcenia są: ocena prezentacji wybranego zagadnienia programowego w toku zajęć – praca indywidualna; ocena projektu dotyczącego diagnozy osoby uzależnionej i prezentacji proponowanych działań terapeutycznych – praca grupowa (grupy 2-3 osobowe); ocena sposobu prezentacji i

argumentacji własnych poglądów w toku zajęć – ocena indywidualnej aktywności w toku zajęć. Końcowa ocena z przedmiotu to średnia arytmetyczna ocen z ćwiczeń i wykładów (egzaminu).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	55	35
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	60	80
Łącznie	115	115
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. ICD-10 Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania. Badawcze kryteria diagnostyczne, część dot. Zaburzeń psychicznych spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych, IPiN Warszawa 1998r.
2. Beck A.T., Wright F.D., Newman C., F., Liese B., S., *Terapia poznawcza uzależnień*, Uniwersytet Jagielloński, Kraków 2007
3. Cekiera Cz., *Psychoprofilaktyka uzależnień oraz terapia i resocjalizacja osób uzależnionych*, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 1999.
4. Chrostek Maj J., Wodowski G., *Szczypta naszej nadziei. Leczenie substytucyjne uzależnionych od opiatów w Krakowie, 2000 – 2007*, Stowarzyszenie Życzliwa Dłoń, Kraków 2008
5. Derwich – Nowak A., *Patologiczny hazard*, Wydawnictwo Engram
6. Maisto S, Galizio M., Connors G. *Uzależnienia: Zazywanie i Nadużywanie*. Fundacja Karan, Warszawa 2000
7. Mellibruda J., Sobolewska-Mellibruda Z., *Integracyjna Psychoterapia Uzależnień. Teoria i praktyka*, IPZ PTP, Warszawa 2006
8. Obłąkowska – Rogala J., *Przyczyny narkomanii. Wyjaśnienia teoretyczne*, UW ISNS, Warszawa 1999
9. Obłąkowska - Rogala J., w: *Narkoman w rodzinie. Wskazania do terapii, rozdz. pt: Skuteczność programów terapii uzależnień*, UW ISNS, Warszawa, 2002
10. Wojewódzka B. *Hazard. Zabawa czy zagrożenie*. Wydawnictwo Parpamedia
11. Wołyńska Ewa: *Wyzdrowieć z uzależnienia*. IPiN, Warszawa 2004

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Gaś Z., B., *Redukcja szkód a profilaktyka uzależnień*, Remedium, lipiec-sierpień 2002
2. James R.K., Gilliland B.E., *Strategie interwencji kryzysowej*, rozdz. 8 pt. Uzależnienie od substancji chemicznych: Kryzys nałogu, PARPA, Warszawa 2004
3. Osiatyński W.: *Grzech czy choroba*. IPiN, Warszawa 1994
4. Strelau J., (red.), w: *Psychologia. Podręcznik akademicki. T. 3, rozdz. pt: Psychologiczna problematyka uzależnień od alkoholu i narkotyków.*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk
5. Verster A., Bunnig E., *Skuteczność leczenia substytucyjnego uzależnienia od opiatów*, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2004, tekst dostępny na stronie Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii www.kbpn.gov.pl w dziale Publikacje
6. Woronowicz B. T.: *Alkoholowe vademecum dla każdego*. OAT, Zakroczym 1993
7. AAWS: *Życie w trzeźwości*. Apostolicum 1996
8. AAWS: *Anonimowi Alkoholicy*. Apostolicum 1996
9. Kwartalnik „Problemy Narkomanii”
10. Czasopismo „Remedium

UWAGI: -

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Andrzej Zygałło

TERAPIA PEDAGOGICZNA

Kod przedmiotu: 05 6–WP–PEDP–TP
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Barbara Toroń
 Prowadzący: Dr Barbara Toroń

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Warsztaty	30	2	V	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Warsztaty	18		V	Zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawową wiedzą na temat istoty, rodzajów i przyczyn specyficznych trudności w uczeniu się lub zachowaniu. Przygotowanie studentów do wstępnej diagnozy specyficznych trudności w uczeniu i do podejmowania współpracy z nauczycielem – terapeutą.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Uzyskanie zaliczeń z przedmiotów podstawy metodyki resocjalizacji i poradnictwa specjalistycznego, pedagogika specjalna, diagnoza resocjalizacyjna.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Terapia pedagogiczna – specyfika procesów oddziaływań dydaktyczno - wychowawczych

Przyczyny i symptomy specyficznych trudności w uczeniu się (dysleksji, dysgrafii, dysortografii, dyskalkulii) oraz specyficznych zaburzeń zachowania

Wybrane metody pracy z dziećmi ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.

METODY KSZTAŁCENIA:

Warsztaty oraz praca indywidualna ze studentem.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi rozpoznać podstawowe elementy dotyczące procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego (szczególnie w oddziaływaniu edukacyjno – kompensacyjnym), ich prawidłowości i zakłócenia	K_W08	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	Warsztat
Student potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych; analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej	K_U01	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	Warsztat

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów	K_U07	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	Warsztat
Student potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej	K_U09	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	Warsztat
Student odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne	K_K08	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	Warsztat

WARUNKI ZALICZENIA:

Podstawą zaliczenia przedmiotu jest pozytywna ocena przygotowanego i przeprowadzonego (indywidualnie lub grupowo) warsztatu na wybrany temat dotyczący specyficznego zaburzenia uczenie się lub zachowania oraz z napisanej pracy (część teoretyczna praktyczna) dotyczącej specyficznego zaburzenia uczenie się lub zachowania.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	10	25
Łącznie	50	50
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0,5	1
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bogdanowicz M. Integracja percepcyjno-motoryczna. Warszawa 1997.
2. Bogdanowicz M. O dysleksji rozwojowej, czyli specyficznych trudnościach w czytaniu i pisaniu. Lublin 1994.
3. 1994.
4. Bogdanowicz M. Psychologia kliniczna dziecka w wieku przedszkolnym. Warszawa 1991.
5. Brejnak W., Zabłocki K. J. Dysleksja w teorii i praktyce. Warszawa 1998.
6. Czajkowska I., Herda K. Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w szkole. Warszawa 1998.
7. Kaja B. Zarys terapii dziecka. Bydgoszcz 1998.
8. Szurmiak M. Podstawy reedukacji uczniów z trudnościami w czytaniu i pisaniu. Warszawa 1987.
9. Zakrzewska B. *Trudności w czytaniu i pisaniu*. Warszawa 1996.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Literatura wybrana przez studentów w zależności od tematyki ćwiczeń

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁA:**

dr Barbara Toroń

PSYCHOTERAPIA

Kod przedmiotu: 14.4-WP-PEDP-PSTE
 Typ przedmiotu: obowiązkowy
 Język nauczania: polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia
 Prowadzący: Dr Jerzy Herberger

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Ćwiczenia	30	2	V	Zaliczenie na ocenę	1	
Studia niestacjonarne						
Ćwiczenia	18		V	Zaliczenie na ocenę		

CEL PRZEDMIOTU :

dostarczenie wiedzy na temat teorii i technik terapeutycznych , ukształtowanie elementarnych umiejętności terapeutycznych

WYMAGANIA WSTĘPNE:

brak wymagań wstępnych

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Psychoterapia – definicje ,cechy ,rodzaje. Cele psychoterapii. Analiza szkół terapeutycznych: behawioryzm , psychoanaliza , podejście humanistyczne i poznawcze. Podstawowe techniki terapeutyczne: desensytyzacja , technika implozyjna , wygaszanie , aktywne słuchanie ,konfrontacja , odzwierciedlanie , odreagowanie emocjonalne , dialog wewnętrzny , psychodrama , modelowanie zachowań , interpretacja . Analiza błędów terapeutycznych : doradzanie , ocenianie , nierespektowanie granic , nadmierne zaangażowanie , indoktrynacja. Osobowość terapeuty :empatia , otwartość , tolerancja. Monitorowanie procesu terapeutycznego. Ćwiczenie konkretnych umiejętności terapeutycznych.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwersatoryjny , praca z dokumentem źródłowym , metoda sytuacyjna , symulacyjne gry dydaktyczne , praca w grupach.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Zna teorie psychoterapii i ich zastosowania	K_W01	Test wiedzy	ćwiczenia
Potrafi interpretować konkretne sytuacje i zachowania	K_U01	Kwestionariusz umiejętności terapeutycznych	ćwiczenia
Potrafi zastosować w grach techniki terapeutyczne	K_U02	Arkusz oceny umiejętności	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

na ocenę końcową składają się wyniki testu wiedzy , kwestionariusza umiejętności i arkusza umiejętności oraz aktywności na zajęciach (każda z form po 25%).

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	36	20
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	9	15
Łącznie	45	45
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	0,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	-	0,5
Łącznie	1	1

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Czabała Cz., Czynniki leczące w psychoterapii , Warszawa 2007.
2. Grzesiuk L., (red.) ,Psychoterapia , Warszawa 1995.
3. Kratochwil S., Podstawy psychoterapii , Warszawa 2007.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA: podawana przez prowadzącego stosownie do bieżących potrzeb.

UWAGI: -

PROGRAM OPRACOWAŁ:

dr Jerzy Herberger

KOMPUTER W BADANIACH SPOŁECZNYCH

Kod przedmiotu:	11.3-WP-PEDP-KBS
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	dr inż. Edyta Mianowska
Prowadzący:	dr E. Kołodziejska, dr inż. E. Mianowska, dr E. Papiór

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30	2	V	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		V	zaliczenie z oceną	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z możliwościami wykorzystania standardowego oprogramowania oraz zasobów otwartych do badań społecznych. Ćwiczenie praktycznych umiejętności korzystania z narzędzi technologii informacyjnej w projektowaniu i realizacji badań społecznych.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawowa znajomość zasad pracy w środowisku Windows. Znajomość pakietu biurowego Office w zakresie podstawowym.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Konstruowanie narzędzi badawczych: kwestionariusze ankiet, formularze on-line.
 Arkusz kalkulacyjny, jako narzędzie analizy danych z badań ilościowych: wczytywanie danych, przechowywanie, obliczenia (funkcje, tabele przestawne) i graficzna prezentacja danych (wykresy).
 Korespondencja seryjna.
 Ankiety on-line. Konstruowanie ankiet. Gromadzenie i przetwarzanie danych.
 Internetowe bazy bibliograficzne.
 Przygotowanie raportów z badań i prezentacja wyników.

METODY KSZTAŁCENIA:

Ćwiczenia laboratoryjne, indywidualne w pracowni komputerowej.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi przygotować kwestionariusz ankiety do badań, wczytać dane i sprawdzić poprawność ich wczytania, wykonać podstawowe obliczenia i zinterpretować	K_W12 K_U05	Zadania praktyczne. Ocena zadań – jakości wykonania, zgodności z instrukcją. Kolokwium – zadanie praktyczne	Ćwiczenia laboratoryjne

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
wyniki, opracować dokument korespondencji seryjnej powiązany z bazą danych. Student potrafi: przygotować wielostronicowy raport z badań, omówić i zaprezentować graficznie wyniki		w zakresie przetwarzania i prezentacji danych.	
Potrafi wyszukać w Internecie bibliografię do prowadzonych prac badawczych. Potrafi wykorzystać zasoby internetowe i krytycznie ocenić ich wiarygodność	K_U04	Zadanie praktyczne – ocena bieżących ćwiczeń.	Ćwiczenia laboratoryjne
Potrafi opracować, rozpowszechnić ankietę on-line oraz przetworzyć uzyskane tą drogą dane empiryczne	K_U05	Ocena ankiet przygotowanych przez studentów oraz opracowanego raportu.	Ćwiczenia laboratoryjne
Krytycznie ocenia możliwość stosowania nowoczesnych technologii w badaniach społecznych ich wady i ograniczenia	K_K05	Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.	Ćwiczenia laboratoryjne

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I WARUNKI ZALICZENIA:

Ocena z przedmiotu Komputer w badaniach społecznych ustalana jest na podstawie sumy punktów uzyskanych za wykonanie ćwiczeń i kolokwium. Liczba punktów możliwych do zdobycia podawana jest na początku zajęć. Kolokwium ma formę ćwiczenia praktycznego polegającego na wykonaniu obliczeń i interpretacji wyników. Wynik kolokwium stanowi 85% oceny. Ocena z ćwiczeń jest oceną ostateczną i ustalana jest następująco: powyżej 50% - dostateczny, powyżej 60% - dostateczny plus, powyżej 70% - dobry, powyżej 80% - dobry plus, powyżej 90% - bardzo dobry

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	30	18
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	20	32
Łącznie	50	50
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	0,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1,5
Łącznie	2	2

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Flanczewski S. (2004) Word w biurze i nie tylko, Gliwice.
2. Kowalczyk G. Word 2010 PL, 2010 Gliwice
3. Masłowski K., Excel 2007/10 PL. Ćwiczenia zaawansowane
4. Masłowski K., Excel 2010 PL, 2010 Gliwice
5. Negrino T. (2008) Prezentacje w PowerPoint 2007 PL. Projekty, Gliwice
6. Schwartz S. (2008) Po prostu Office 2007 PL
7. Walkenbach J. (2004) Excel 2003 PL. Biblia, Gliwice

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Grover Ch. (2007) Word 2007 PL. Nieoficjalny podręcznik, Gliwice.
2. Simon J. (2006) Excel. Profesjonalna analiza i prezentacja danych, Gliwice.

UWAGI:

Informacje dla studentów, program przedmiotu oraz materiały do zajęć znajdują się na stronie:
www.zmbs.wpsnz.uz.zgora.pl

PROGRAM OPRACOWAŁY:

dr E. Kołodziejska, dr inż. E. Mianowska, dr E. Papiór

PORADNICTWO I ORZECZNICTWO PSYCHOPEDAGOGICZNE

Kod przedmiotu:	05.6-WP-PEDP-PiOP
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Wymagania wstępne:	Podstawowa wiedza z zakresu psychologii ogólnej, wychowawczej i psychologii klinicznej dzieci i młodzieży
Język nauczania:	j. polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Dr Iwona Grzegorzewska
Prowadzący:	Pracownicy Zakładu Psychologii oraz Katedry Seksuologii, Poradnictwa i Resocjalizacji

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15	1	6	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		6	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	9			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Działalność poradni psychologiczno-pedagogicznej: postępowanie diagnostyczne, profilaktyczne, terapeutyczne, psychoedukacyjne i doradcze.

Opiniowanie psychopedagogiczne: rodzaje opinii, odczytywanie i interpretacja opinii, rola opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej w procesie edukacji, wykorzystanie opinii psychopedagogicznej w pracy nauczyciela

Orzecznictwo psychopedagogiczne: procedury orzekania, rodzaje orzeczeń, obszary zastosowania

Poradnictwo psychopedagogiczne: formy pomocy psychologicznej i pedagogicznej, działalność terapeutyczna i psychoedukacyjna, doradztwo zawodowe, profilaktyka zachowań ryzykownych i zaburzeń okresu dzieciństwa i adolescencji, interwencja kryzysowa, terapia rodzin.

Pomoc psychopedagogiczna uczniom ze specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi: dzieci z ADHD, z zaburzeniami zachowania, dyslektyczne, niepełnosprawne, lękowe i depresyjne.

Obszary dostosowania wymagań edukacyjnych wobec ucznia z trudnościami.

Diagnoza w obszarze poradnictwa i orzecznictwa

Pomoc psychopedagogiczna uczniom zdolnym

Poradnictwo i pomoc psychopedagogiczna w praktyce: kształtowanie umiejętności doradczych, profilaktycznych i terapeutycznych, umiejętności dostosowania różnych form pomocy do zgłaszanych problemów.

METODY KSZTAŁCENIA:

Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny.

Aktywne metody pracy z grupą: prezentacje multimedialne, burza mózgów, dyskusja, analiza przypadków, ćwiczenia w grupach, praca z dokumentem.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi scharakteryzować podstawowe zasady poradnictwa i orzecznictwa psychopedagogicznego i potrafi je zastosować w odniesieniu do konkretnych problemów	K_W04	Odpowiedź ustna, wypowiedź pisemna, obserwacja pracy studenta na zajęciach	Wykład ćwiczenia
Student potrafi analizować wiedzę teoretyczną z zakresu poradnictwa i orzecznictwa w celu interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych dzieci i młodzieży	K_U09	Odpowiedź ustna, wypowiedź pisemna	Wykład ćwiczenia
Student powinien być świadomy poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia	K-K01	Odpowiedź ustna, praca w grupach, obserwacja na zajęciach	Ćwiczenia
Student jest otwarty na rozwiązywanie problemów z zakresu poradnictwa i orzecznictwa psychopedagogicznego, proponuje optymalne rozwiązania w tym zakresie, kieruje się zasadami etyki	K-K05	Odpowiedź ustna, praca w grupach, obserwacja na zajęciach	Ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładów. Na ocenę z przedmiotu składa się ocena z ćwiczeń (50%) i z wykładów(50%). Ocena z wykładów jest wystawiana na podstawie kolokwium zaliczeniowego i/lub rozprawki naukowej. Ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Każdy student zobowiązany jest do wykonania i przedstawienia prezentacji multimedialnej i/lub rozprawki naukowej, po wcześniejszym skonsultowaniu i omówieniu ich z prowadzącym. Notowana jest aktywność i przygotowanie podczas zajęć poprzez ocenianie aktywności lub okresowe kolokwia. Obecność na ćwiczeniach jest obowiązkowa. Warunki zaliczenia nieobecności ustalane są indywidualnie z osobą prowadzącą. Ocena końcowa jest wypadkową oceny aktywności na zajęciach, wyników kolokwium, prezentacji i/lub rozprawki i końcowego wyniku sprawdzenia wiedzy i kompetencji.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	42	25
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	33	50
Łącznie	75	75
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1,5	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1,5	2
Łącznie	3	3

LITERATURA PODSTAWOWA:

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

M.Bogdanowicz, Integracja percepcyjno –motoryczna – metody diagnozy i terapii, COM, Warszawa 1990.

Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej

A.Rentflejsz- Kuczyk, Jak pomóc dzieciom dyslektycznym? Poradnik dla nauczycieli i rodziców, Wyd.Juka, Warszawa 1998.

E.Gruszczyk-Kolczyńska, Dzieci ze specjalnymi trudnościami w uczeniu się matematyki, WSiP, Warszawa 1994.

Testy psychologiczne w poradnictwie wychowawczo-zawodowym, pod red. M.Chojnowskiego, PWN, Warszawa 1980.

T.Gąsowska, Z.Pietrzak-Stępkowska, Praca wyrównawcza z dziećmi mającymi trudności w czytaniu i pisaniu. WSiP, Warszawa 1994.

UWAGI:

PROGRAM OPRACOWAŁA:

Dr Iwona Grzegorzewska

PODSTAWY DZIAŁALNOŚCI KURATORA SĄDOWEGO

Kod przedmiotu:	10.0-WP-PEDP-PRDK
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	Język polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki prowadzący wykład
Prowadzący:	Nauczyciel akademicki Katedry Seksuologii, Poradnictwa i Resocjalizacji

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	2	6	Zaliczenie na ocenę	4	
Ćwiczenia	15	2		Zaliczenie na ocenę		
Studia niestacjonarne						
Wykład	9		6	Zaliczenie na ocenę		
Ćwiczenia	9			Zaliczenie na ocenę		

CEL PRZEDMIOTU:

Przekazanie studentom wiedzy z zakresu działalności kuratora ze szczególnym uwzględnieniem działalności resocjalizacyjnej. Wskazanie aktów prawnych stanowiących podstawę prawną aktywności kuratora z interpretacją przepisów prawa w odniesieniu do określonych sytuacji.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy prawne resocjalizacji. Metodyka wychowania resocjalizacyjnego . Diagnoza pedagogiczna

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Geneza kurateli sądowej w ujęciu historycznym
 Europejskie modele kurateli. Podobieństwa i różnice
 Kuratela w aktach prawnych z uwzględnieniem przemian historycznych
 Główne kierunki reformowania kurateli w Polsce
 Organizacja kuratorskiej służby sądowej wynikające z aktualnie obowiązujących aktów prawnych
 Zadania, obowiązki i uprawnienia kuratorów dla dorosłych i kuratorów rodzinnych
 Zadania, obowiązki i uprawnienia kuratorów zawodowych i społecznych
 Kurator dla dorosłych i jego usytuowanie w systemie karnym z uwzględnieniem funkcji wychowawczych
 Podstawy prawne dozorów i ich rodzaje
 Procedury postępowania kuratora w dozorze Studia pierwszego stopnia Kierunek: pedagogika
 Rola kuratora w systemie dozoru elektronicznego
 Dokumentowanie czynności związanych z kontrolą osób poddanych próbie
 Rola kuratora rodzinnego w realizacji ochrony prawnej udzielanej przez sąd rodzinny
 Zadania kuratorów rodzinnych wynikające z: prawa o ustroju sądów powszechnych, ustawy o kuratorach sądowych, kodeksie rodzinnym i opiekuńczym, kodeksie postępowania cywilnego, ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich, ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Cel nadzoru kuratora sądowego

METODY KSZTAŁCENIA:

wykład tradycyjny, pogadanka, prelekcja, metoda przypadków

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi definiować funkcje i zadania kurateli sądowej. Umie wskazać obszary aktywności zawodowej i społecznej kuratora sądowego	K_W14	Sprawdzian	wykład
Student potrafi wskazać możliwości wykorzystania wiedzy dotyczącej różnych obszarów funkcjonowania kurateli sądowej w powiązaniu z zagadnieniami wychowywania resocjalizującego, profilaktyki i terapii. Potrafi formułować postulaty do projektowania działań praktycznych w obszarze aktywności zawodowej i społecznej kuratora.	K_U02	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	ćwiczenia
Student potrafi konstruktywnie krytykować i interpretować różne sytuacje, którym sprostać powinien kurator sądowy. Umie zaprezentować oryginalne podejście do rozwiązywanego problemu przy wykorzystaniu dostępnych środków prawnych	K_U12	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	ćwiczenia
Student jest chętny i otwarty na wdrażanie metod i form pracy stosowanych w działalności kuratora. Jest świadomy potrzeby permanentnego rozwoju w tym obszarze, zwłaszcza śledzenia zmian w prawie.	K_K01	Dyskusja, bieżąca kontrola na zajęciach	ćwiczenia
Student utożsamia się z celami i zadaniami realizowanymi przez kuratora. Odznacza się zaangażowaniem w planowanie poszczególnych czynności kuratorskich	K_K04	Bieżąca kontrola na zajęciach	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia – na ocenę z ćwiczeń składają się wyniki osiągnięte na kolokwium (50%) oraz aktywność na zajęciach (50%).

Wykład – wynik kolokwium pisemnego.

Na końcową ocenę z przedmiotu składa się ocena z ćwiczeń (50%) i wykładów (50%). Warunkiem przystąpienia do zaliczenia z wykładu jest pozytywne zaliczenie ćwiczeń.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	48	26
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	52	74
Łącznie	100	100
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne

Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	2	3
Łącznie	4	4

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Jedynak T., Stasiak K. (red.), Zarys metodyki pracy kuratora sądowego, Warszawa 2008 wyd. 1 i
2. następne
3. Jedynak T., Stasiak K., Funkcjonowanie polskiej kurateli sądowej w świetle regulacji prawnych.
4. Zadania kuratorów, Warszawa 2006
5. Gromek R., Kuratorzy sądowi. Komentarz, Warszawa 2005
6. Haak H., Opieka i kuratela. Komentarz, Toruń 2004
7. Hołda J. Hołda Z., Prawo karne wykonawcze, Warszawa 2006
8. Pawlicka M., Kuratela sądowa w Polsce, Europie i świecie – historia i stan obecny, Warszawa 2007

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Giętkowski R., Kara ograniczenia wolności w polskim prawie karnym, Warszawa 2007
2. Gromek K., Komentarz do ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, Warszawa 2005
3. Haak H., Ochrona prawna udzielana przez sąd opiekuńczy, Toruń 2002
4. Heine M., Wprowadzenie do metodyki pracy kuratora sądowego dla nieletnich, Wrocław 1982
5. Jakubecki A.(red.), Kodeks postępowania cywilnego. Praktyczny komentarz, Kraków 2005
6. Korzecka-Piber M., Założenia instytucji „kuratora penitencjarnego” i warunki jej wprowadzenia w kręgu białostockim, [w:] ABC kuratora penitencjarnego (doświadczenia z pracy kuratorów zawodowych), Białystok
7. 2000
8. Opora R., Rola sędziów i kuratorów w resocjalizacji nieletnich, Gdańsk 2006
9. Szymanowski T., Kuratorzy sądowi i zadania przez nich wykonywane po dokonanej reformie, „Archiwum kryminologii” 2003 – 2004, t. XXVII

UWAGI: -**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr Ernest Magda

WYBRANE ASPEKTY KRYMINOLOGII

Kod przedmiotu:	10.4-WP-PEDP-KRYM
Typ przedmiotu:	obowiązkowy
Język nauczania:	Język polski
Odpowiedzialny za przedmiot:	Nauczyciel akademicki prowadzący wykład
Prowadzący:	Dr hab. prof. UZ Maciej Małolepszy, dr Ernest Magda

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					6
Wykład	15	2	VI	Egzamin	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Wykład	9		VI	Egzamin	
Ćwiczenia	18			Zaliczenie na ocenę	

CEL PRZEDMIOTU:

Przekazanie studentom wiedzy o charakterze interdyscyplinarnym z zakresu kryminologii w stopniu niezbędnym do prowadzenia działalności pedagogicznej w obszarze resocjalizacji. Zapoznanie z różnymi przejawami i przyczynami przestępczości. Zapoznanie z głównymi paradygmatami w kryminologii.

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Podstawy prawne resocjalizacji.

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Treści wykładów:

Miejsce kryminologii w systemie nauk. Kontekst historyczny i współczesny.

Związek kryminologii z innymi dyscyplinami nauki.

Przestępstwo jako norma prawna i przestępczość jako zjawisko społeczne.

Charakterystyka głównych paradygmatów kryminologii.

Kryminologia klasyczna i charakterystyka wiodących teorii.

Kryminologia pozytywistyczna i przegląd wiodących teorii.

Kryminologia antynaturalistyczna i przegląd kluczowych teorii.

Przeгляд stanowisk teoretycznych w kryminologii neoklasycznej.

Zjawisko przestępczości w kontekście zmian społecznych

Treści ćwiczeń:

Działy kryminologii i ich charakterystyka.

Rozmiar przestępczości, przestępczość rzeczywista, ujawniona, stwierdzona, osadzona i wykryta.

Problematyka „ciemnej liczby przestępstw”.

Struktura i dynamika przestępczości w Polsce.

Przeszłość powrotna – interpretacje, przyczyny, profilaktyka.

Zjawisko przestępczości nieletnich i młodocianych.

Kobiety a problem przestępczości.

Środki odurzające i alkohol a ich wpływ na zjawisko przestępczości.

Wybrane zagadnienia wiktymologii.

Media a problem przestępczości.

System zapobiegania przestępczości. Wybrane zagadnienia prewencji kryminalnej.

METODY KSZTAŁCENIA:

wykład tradycyjny, pogadanka, pokaz, praca z książką, metoda przypadków

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi scharakteryzować zakres i treść kryminologii, wskazać jej źródła i przemiany. Umie wskazać zastosowanie dorobku kryminologii w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych. Potrafi definiować pojęcia wykorzystywane w kryminologii do opisu rzeczywistości społecznej, patologii, dewiacji oraz zachowań przestępczych	K_W01	Egzamin	wykład
Student potrafi wytłumaczyć i objaśnić miejsce kryminologii systemie nauk oraz jej przedmiotowe i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami nauki	K_W02	Egzamin	wykład
Student potrafi skrytykować i dokonać interpretacji zjawisk społecznych charakterystycznych dla kryminologii; analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności wspierającej proces resocjalizacji	K_U01	Dyskusja, sprawdzian	ćwiczenia
Student potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną i przetwarzać ją w sposób aplikacyjny w działaniach praktycznych.	K_U08	Bieżąca kontrola na zajęciach	ćwiczenia

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia – na ocenę z ćwiczeń składają się wyniki osiągnięte na kolokwium (50%) oraz aktywność na zajęciach (50%)

Wykład – egzamin pisemny. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywna ocena z ćwiczeń.

Na ocenę z przedmiotu składa się ocena z ćwiczeń (50%) i z egzaminu (50%). Warunkiem zaliczenia przedmiotu są pozytywne oceny z ćwiczeń i egzaminu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	55	37
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	95	113
Łącznie	150	150
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne

Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	1,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	4	4,5
Łącznie	6	6

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Błachut J., Gaberle A., Krajewski K., Kryminologia, InfoTrade, Gdańsk 2001
2. Hołyst B., Kryminologia, PWN, Warszawa 1999 i nowsze wydania
3. Hołyst B., Kryminalistyka, PWN, Warszawa 1996 i nowsze wydania
4. Jaworska A., (red.) Kryminologia i kara kryminalna. Wybrane zagadnienia, wyd. Impuls, Kraków 2008
5. Krajewski K., Przestępczość przeciwko mieniu w Polsce w latach 1924 – 2005 w świetle danych statystyki policyjnej, Archiwum Kryminologii, Tom XXIX-XXX, Warszawa 2009
7. Piotrowski P., Rozbój. Uwarunkowania psychospołeczne, motywacja i racjonalność sprawców, Warszawa 2011.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Błachut J., Problemy związane z pomiarem przestępczości, Warszawa 2007.
2. Gołębiowski J., Praca operacyjna w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej, WAiP, Warszawa 2008
3. Jewkes Y., Media i przestępczość, Wyd. UJ, Kraków 2010
4. Kossowska A., Sytuacyjne zapobieganie przestępczości, Archiwum Kryminologii, Tom XXI, Warszawa 1994
5. 1994
6. Wolska A., Model czynników ryzyka popełnienia przestępstwa agresywnego, Wyd. US, Szczecin 2002
7. Kuć M., Kryminologia skrypty, wyd. C.H.Beck, Warszawa 2010
8. Mościskier A., Natura ludzka a problem przestępczości, Wyd. „Żak”, Warszawa 200

UWAGI: -**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

dr Ernest Magda

WYKŁAD MONOGRAFICZNY: PRAWO RODZINNE I OPIEKUNCZE

Kod przedmiotu: 10.0-WP-PEDP-WPRO
 Typ przedmiotu: Obowiązkowy
 Język nauczania: Polski
 Odpowiedzialny za przedmiot: Prof. UZ dr hab. Maciej Małolepszy
 Prowadzący: Prof. UZ dr hab. Maciej Małolepszy

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Wykład	15	1	VI	Zaliczenie	
Studia niestacjonarne					
Wykład	8		VI	Zaliczenie	

CEL PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami prawa rodzinnego i opiekuńczego

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Brak wymagań wstępnych

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Małżeństwo
 Prawa i obowiązki małżonków
 Małżeńskie ustroje majątkowe
 Ustanie małżeństwa
 Separacja
 Pokrewieństwo
 Władza rodzicielska
 Przynależność
 Opieka i kuratela

METODY KSZTAŁCENIA

Wykład konwencjonalny

EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY WERYFIKACJI OSIĄGANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Opis Efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi scharakteryzować reguły prawne dotyczące prawa rodzinnego i opiekuńczego	K_W19	Dyskusja	Wykład

WARUNKI ZALICZENIA:

W celu uzyskania zaliczenia należy aktywne uczestniczyć w zajęciach oraz opanować wykładany materiał i zapoznać się z zalecaną literaturą.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA:

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	17	12
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury; przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	13	18
Łącznie	30	30
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	0,5	0,5
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0,5	0,5
Łącznie	1	1

LITERATURA PODSTAWOWA:

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego

UWAGI:**PROGRAM OPRACOWAŁ:**

Prof. UZ dr hab. Maciej Małolepszy